T.C.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KUZEY YUNANİSTAN'DAKİ KENTSEL ALANLARDA OSMANLI DÖNEMİ GELENEKSEL KONUTLARI

MİNE NEZNTET OGLOU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

Tez Danışmanı: DR. ÖĞR. ÜYESİ İSMET OSMANOĞLU

EDİRNE-[2021]

MİNE NEZNTET OGLOUin hazırladığı "**KUZEY YUNANİSTAN'DAKİ KENTSEL ALANLARDA OSMANLI DÖNEMİ GELENEKSEL KONUTLARI** " başlıklı bu tez, tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından **Mimarlık** Anabilim Dalında bir **Yüksek lisans** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri (Ünvan, Ad, Soyad): İmza

Asil Jüri Üyeleri;

Dr. Öğr. Üyesi İsmet OSMANOĞLU (Danışman)

Doç. Dr. Filiz UMAROĞULLARI (Üye)

Dr. Öğr. Üyesi H.Çiğdem ZAĞRA (Üye)

Tez Savunma Tarihi: 16/07/2021

Bu tezin Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

İmza

Dr. Öğr. Üyesi İsmet OSMANOĞLU

Tez Danışmanı ……

Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü onayı

……

Prof. Dr. Hüseyin Rıza Ferhat KARABULUT

Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

T.Ü.FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
[ANABİLİM DALINI YAZIN] YÜKSEK LİSANS/DOKTORA PROGRAMI

DOĞRULUK BEYANI

Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında, tüm verilerin bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini, kullanılan verilerde tahrifat yapılmadığını, tezin akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını, kullanılan tüm literatür bilgilerinin bilimsel normlara uygun bir şekilde kaynak gösterilerek ilgili tezde yer aldığını ve bu tezin tamamı ya da herhangi bir bölümünün daha önceden Trakya Üniversitesi ya da farklı bir üniversitede tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

16 / 07 / 2021

Mine Nezntet Oglou

İmza

Yüksek Lisans Tezi

Kuzey Yunanistan'daki Kentsel Alanlarda Osmanlı Dönemi Geleneksel Konutları

Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

Mimarlık Anabilim Dalı

ÖZET

Yunanistan, gerek coğrafi gerekse de stratejik önemi itibari ile yüzyıllar boyunca birçok kavime ev sahipliği yapmıştır. Kavimler, zaman içinde yaşadıkları alanı özümsemişler ve sosyo-kültürel değerlerini, bölgenin jeomorfolojik yapısı, malzeme ve yapım teknikleri ile mevcut ihtiyaçlarını sentezleyerek oluşturdukları özgün mimari ile günümüze aktarabilmişlerdir. Bölgedeki en uzun hâkimiyetlerden biri nitekim 549 sene süren Osmanlı hâkimiyetidir. Geniş vadiler ile dağlık alanlardan oluştan bölgede, hâkim olan ılıman Akdeniz iklimi bölgesel olarak ufak farklılıklar göstermektedir ki bölgenin farklı noktalarında yerel malzeme kullanılarak inşa edilen yapılar, bu faktörler de göz önüne alındığında özgünlük değerlerlerini korumuşlardır.

Çalışmanın birinci bölümünde, araştırmanın amacı ve kapsamı, araştırmanın yöntemi ile literatür taraması detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Çalışmanın amacı, Yunanistan'ın Kuzey Bölgesi'ndeki kentsel alanlarda bulunan ve Osmanlı hâkimiyetinin olduğu dönemlerde inşa edilmiş geleneksel konutların, yerleşimi, yakın çevresi ile ilişkisi, mekân düzeni ve kullanımı, malzeme ve yapım teknikleri ile süsleme özelliklerinin incelemesini ve bu incelenen konutların bölgesel olarak farklılıklarının belirlenmesidir.

İkinci bölümde, geleneksel Osmanlı-Türk evinin oluşumunu etkileyen faktörler olan, coğrafya ve iklim, yapım malzemesi, sosyo-kültürel yapı ile ekonomik yapı alt başlıklar halinde incelenmiştir. Üçüncü bölümde, Batı Trakya bölgesindeki

kentsel alanlarda bulunan 31 adet konut, dördüncü bölümde ise Makedonya bölgesi'nde bulunan 10 adet konut incelenmiştir. Beşinci bölümde, Epirus bölgesinden 4 konut incelenirken aynı zamanda diğer bölgeler başlığı altında da Kavala, Selanik, Ambelakia ve Kozana kentlerinde bulunan toplamda 5 konut incelenmiştir. Bu bölgeler "diğer bölgeler" başlığı altında incelenmiş olup, az sayıda bulunduklarında tek bir başlık altında anlatılmıştır. Son olarak altıncı bölümde, çalışma esnasında incelenen geleneksel konutların kent içi, kentler arası ve bölgelerarası değerlendirmesi yapılmış ve benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmuştur. Altıncı bölümde bulunan genel değerlendirme haricinde, üçüncü, dördüncü ve beşinci bölümlerde, konutların anlatımında sonra kent içi değerlendirmeleri detaylı bir biçimde de yapılmıştır.

Çalışmanın son bölümünde ise elde edilen bulgulardan erişilen sonuçlar yer almaktadır. Araştırma esnasında incelenen konutların, bölgesel olarak topografya ve iklimsel veriler ile kullanıcıların sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik değerlerinin farklılık göstermesi konutlarda boyut, mekân ile cephe düzeni ve süsleme gibi farklılıklarının olmasına karşın kendi içlerinde benzerliklerinin olduğu ve Trakya ile Geleneksel Batı Anadolu konutları ile benzer nitelikler taşıdıkları gözlemlenmiştir.

Yıl : 2021

Sayfa Sayısı : 407

Anahtar Kelimeler : Osmanlı-Türk Evi, Geleneksel Konut, Kuzey Yunanistan, Batı Trakya, Makedonya Bölgesi

Master Thesis

Traditional Ottoman Houses In Urban Areas In Northern Greece

Trakya University Institute of Science

Department of Architecture

ABSTRACT

In terms of geographically and strategically importance, Greece had been home to many tribes for centuries. These tribes absorbed the space where they lived in over time and synthesized their socio-cultural values, geomorphological structure of the region, materials, construction techniques with current needs and transferred them to the present day with a unique architecture in the region. One of the longest period of dominance in the region is in fact 549 years of Ottoman rule. The mild Mediterranean climate prevailing in the region, which consists of wide valleys and mountainous areas, shows slight regional differences. The structures built using local materials at different points in the region have preserved their originality values when these factors are taken into account.

In the first chapter of this study explained the purpose and scope of the research, the method and the literature review. The aim of this study is to examine the settlement, the relationship with immediate surroundings, the layout and use of the space, the materials and construction techniques, the ornamentation features of traditional houses in the urban areas in Northern Region of Greece which are built during the Ottoman period and determine the regional differences of the dwellings which have been examined.

In the second chapter examined in sub-titles the factors that affecting the formation of the traditional Ottoman-Turkish house which are geography and climate, construction materials, socio-cultural and economic structure. In the third chapter examined 31 houses in the urban areas region of Western Thrace and in the fourth chapter, 10 houses in the region of Macedonia. In the fifth chapter examined 4 houses of the Epirus

region and also under the title of the other regions, examined totally 5 houses in the cities of Kavala, Thessaloniki, Ambelakia and Kozana. These cities were examined under a single heading with the title of 'other regions' cause totally found less houses. Finally, in the sixth chapter revealed the urban, inter-urban and inter-regional evaluations of the similarities and differences of the traditional houses which examined during the study. Apart from the general evaluation in the sixth chapter, also made inner-city evaluations in the third, fourth and fifth chapters after the description of the houses.

At the end of the study, it was observed that the dwellings examined during the study, although they have regional differences, have similar characteristics within themselves and with traditional Western Anatolian houses. The houses examined during the research observed, regional topography and climatic data and the socio-cultural and socio-economic values of the users show that although there are differences such as size, space, facade arrangement and decoration in the houses, they have similarities among themselves and they have similar qualities with Thrace and Traditional Western Anatolian houses.

Year : 2021

Number of Pages : 407

Keywords : The Ottoman-Turkish Houses, Traditional Houses, Northern Greece, Thrace, The Region of Macedonia

ÖNSÖZ

Öncelikle, yüksek lisans tez çalışmam boyunca, gerek bilgileri, deneyimi gerekse de manevi desteği ile her aşamada yanımda olan ve bana yol gösteren saygıdeğer danışmanım Dr. Öğr. Üyesi İsmet Osmanoğlu ve yüksek lisans eğitimim boyunca benimle bilgi deneyimlerini paylaşan ve her konuda yardımcı olan saygıdeğer Doç. Dr. Filiz Umaroğulları hocama sonsuz teşekkürlerimi borç bilirim.

Hayatımın her anında yanmda olan, maddi ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve bu zorlu süreçtede daima yanımda olan, sevgisini ve emeiğini asla esirgemeyen başta babam Zafer Necdetoğlu ile annem Nurcan Mümün'e, daha sonrada saha çalışmalarım boyunca daima yanımda olan ablam Emine Necdetoğlu ile eniştem Murat Memet'e ve son olarakta, bu süreçte daima yanımda olan ve her aşamasında bana manevi desteğini, özellikle sevgisini ve inancını hiç eksik etmeyen yeğenim Defne Memet'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Tez çalışma süreci boyunca, bana destek olan biricik meslektaşım ve yol arkadaşım Nihal Mısırlı Hüseyin ile sonsuz desteğini üzerimizden hiç eksi etmeyen Neslihan Mümin'e çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET iv
ABSTRACT vi
ÖNSÖZ viii
İÇİNDEKİLER ix
ÇİZELGELER DİZİNİ xiii
ŞEKİLLER DİZİNİ xiv
KISALTMALAR DİZİNİ xxx
BÖLÜM 1: GİRİŞ 1
1.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı 2
1.2. Araştırmanın Yöntemi 3
1.3. Literatür Taraması 4
BÖLÜM 2: GELENEKSEL OSMANLI-TÜRK EVİNİN OLUŞUMUNU 6
2.1. Topografya ve İklim 7
2.2. Yapım Teknikleri ve Malzeme 10
2.3. Sosyo-Kültürel Yapı 10
2.4. Ekonomik Yapı 12
BÖLÜM 3:BATI TRAKYA BÖLGESİNDEKİ OSMANLI DÖNEMİ KONUTLARI 14
3.1. BATI TRAKYA'DAKİ KENTSEL YERLEŞİM ALANLARI 14
3.1.1. İskeçe (Xanthi) Kentindeki Osmanlı Dönemi Konutları 15
a)Konut 1. Karapanagiotidi Evi 19
b)Konut 2. Orfeos Caddesi Numara 1 Evi 26
c)Konut 3. Muzaffer Bey Konağı 29
ç)Konut 4. Müftü Hafız Ali Efendi Evi 36
d)Konut 5. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi 41
e)Konut 6. Anna Kaloudi Evi 45
f)Konut 7. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi 51
g)Konut 8. Eschilou Caddesi Numara 1 Evi 57

ğ) Konut 9. A. Vlassiou Caddesi Numara 28A Evi 61
h) Konut 10. A. Vlassiou Caddesi Numara 28B 64
ı) Konut 11. M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi 66
i) Konut 12. 9. Merarchias Caddesi Numara 2 Evi 70
j) Konut 13. Bizinou Caddesi 13 Numara Evi 72
k) Konut 14. Chasirtzoglou Evi 76
l) Konut 15. Buzcular Evi 80
m) Konut 16. Yunus Ağa Evi 84
n) Konut 17. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi 88
o) Konut 18. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi 92
ö) Konut 19. Androu Caddesi Numara 1 Evi 95
p) Konut 20. Androu Caddesi Numara 28 Evi 99
r) Konut 21. Sirou Caddesi Numara 9 Evi 102
s) Konut 22. Antika Caddesi 43 Numara Evi 105
ş) Konut 23. Staliou Caddesi 13 Numara Evi 109
t) Konut 24. A. Vlassiou Caddesi Numara 5 112
u) Konut 25. A. Vlassiou Caddesi Numara 12 115
ü) Konut 26. Pamukçuoğlu Konağı (Avdira) 117
v) Konut 27. Evripidiou Caddesi 11 Numara Evi 123
3.1.1.1. Geleneksel İskeçe Konutlarının Karşılaştırılması 127
3.1.2. Gümülcine (Komotini) Kentindeki Osmanlı Dönemi Konutları 130
a)Konut 1. Peidi Konağı 132
a)Konut 2. Psara Konağı 137
b)Konut 3. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi 141
c)Konut 4. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi 145
3.1.2.1. Geleneksel Gümülcine Konutlarının Karşılaştırılması 150
BÖLÜM 4:MAKEDONYA BÖLGESİNDEKİ OSMANLI DÖNEMİ KONUTLARI 153
4.1. Kesriye (Kastoria) 'daki Osmanlı Dönemi Konutları 154
a) Konut 1. Papaterpou Konağı 156
b)Konut 2. Ayvacı Konağı 162

c)Konut 3. Tsiatsapa Konağı 168
d)Konut 4. Basara Konağı 179
e)Konut 5. Emmanuel Konağı 184
f) Konut 6. Natzi Konağı 190
g) Konut 7. Mitousi Konağı 195
h)Konut 8. Picheon Konağı 200
4.1.1. Geleneksel Kesriye Konutlarının Karşılaştırılması 205
4. 2 Siyatista (Siatistas)'daki Osmanlı Dönemi Konutları 208
a)Konut 1. Nerantzopoulou Konağı 209
b)Konut 2. Poulkos Konağı 215
4.2.1. Geleneksel Siyatista Konutlarının Karşılaştırılması 227
BÖLÜM 5: EPİRUS, THESSALYA VE DİĞER BÖLGESİNDEKİ OSMANLI DÖNEMİ KONUTLARI 230
5.1. Yanya (Ioannina)'daki Osmanlı Dönemi Konutları 230
a)Konut 1. Hüseyin Bey Konağı 233
b)Konut 2. Hayrettin Paşa Evi 238
c)Konut 3. Missiou Evi 242
d)Konut 4. Pyrsinella Konağı 247
5.1. Geleneksel Yanya Konutlarının Karşılaştırılması 251
5.2. Diğer Bölgeler 253
a) Konut 1. Muhammed Ali Paşa Konağı (Kavala) 255
b) Konut 2. Atatürk Evi (Selanik) 259
c)Konut 3. Akrita Sokağı Numara 3 Evi (Selanik) 264
d)Konut 4. Swartz Konağı (Ambelakia) 269
e) Konut 5. Vourkas Konağı (Kozana) 275
5.2.1 Geleneksel Selanik Evlerinin Karşılaştırılması 282
5.2.2. Diğer Bölgelerdeki Evlerinin Karşılaştırılması 284
BÖLÜM 6: DEĞERLENDİRME 285
6.1. Geleneksel Konutların Kentler Arası Değerlendirilmesi 285
6.1.1. İskeçe-Gümülcine Geleneksel Konutlarının Karşılaştırılması 286
6.1.2. Kesriye – Siatista - Kozana Geleneksel Konutlarının Karşılaştırılması 292

6.1.3. Kavala-Selanik Geleneksel Konutlarının Karşılaştırılması 297
6.2. Bölgeler Arası Geleneksel Konutların Karşılaştırılması..... 298
SONUÇ..... 317
KAYNAKÇA 320
KATALOGLAR..... 327

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 3.1. İskeçe Sokak Düzeni..... 18
Çizelge 3.2. Muzaffer Salihoğlu Konağı Tarihsel Gelişim ve Müdahale Aşamaları 31
Çizelge 6.1. Geleneksel İskeçe Konutlarının Karşılaştırması..... 286
Çizelge 6.2. Geleneksel Kesriye-Siyatista-Kozana Konutlarının Mekan Düzeni ... 293
Çizelge 6.3. Geleneksel Konutların Oda Sayısına Göre Karşılaştırılması..... 300
Çizelge 6.4. Bölgelerarası Geleneksel Konutlarının Cephe Düzeni Karşılaştırması306

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2. 1. Yunanistan Tarihi Haritası 7
Şekil 2. 2. Kuzey Yunanistan Tarihi Haritası 7
Şekil 2.3. Çalışma Kapsamında İncelenen Bölgeler 8
Şekil 2.4. İskeçe Geleneksel Konutların Görünümü (Dermetzidou Arşivi) 11
Şekil 2.5 . Chryssa'daki Tütün Üreticileri 12
Şekil 2.6. Feloni Tütün Üreticileri 12
Şekil 3.1. Batı Trakya Bölgesindeki İllerin Konumları 14
Şekil 3. 2.İskeçe'nin Konumu 15
Şekil 3. 3. İskeçe İlinin İlçeleri 15
Şekil 3. 4. Osmanlı Merkezinin Gösterimi (Melkidis, 1999) ve Tarihi Fotoğrafları 16
Şekil 3. 5. İskeçe Kentinde İncelenen Konutların Kent İçi Konumları 16
Şekil 3. 6. 1995 tarihli 1097 / D Hükümeti Gazete'sindeki Alt Bölgeler ve Topografik Şema (Karanikas, 1992) 17
Şekil 3.7. Karapanagiotidi Evi Vaziyet Planı 19
Şekil 3. 8. Karapanagiotidi Evi Görünümü 19
Şekil 3. 9. Karapanagiotidi Evi Kat Planları 20
Şekil 3.10. Karapanagiotidi Evi Pygmalionos Christidis Caddesi ve Avlu Girişi Görünümü Tarihsel Fotoğrafları (20. yy ilk çeyreği) 21
Şekil 3. 11. Karapanagiotidi Evi Tarihsel Fotoğrafları (20. yy ilk çeyreği) 22
Şekil 3. 12. Karapanagiotidi Evi Kesitleri ve Eli Böğründe Detayı 22
Şekil 3. 13. Karapanagiotidi Evi Görünüşleri 23
Şekil 3. 14. Karapanagiotidi Evi Yapının Cephe Detayları (İskeçe, 2020) 24
Şekil 3. 15. Karapanagiotidi Evi Pencere Korkulukları ve Ahşap Kapaklar 25
Şekil 3. 16. Karapanagiotidi Evi Musandıra ve Hayat Görünümü 25
Şekil 3.17. Orfeos Caddesi Evi Vaziyet Planı 26
Şekil 3.18. Orfeos Cad. Evi Görünümü 26
Şekil 3. 19. Orfeos Caddesi Evi Kat Planları 27
Şekil 3. 20. Orfeos Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri (İskeçe, 2020) 28
Şekil 3. 21. Orfeos Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri 28
Şekil 3. 22. Orfeos Caddesi Evi 29

Şekil 3. 23. Orfeos Caddesi Evi Saçak ve Eli 29
Şekil 3. 24. Muzaffer Salihoğlu 30
Şekil 3. 25. Muzaffer Salihoğlu Konağı Görünümü 30
Şekil 3. 26. Bahçe Girişleri 30
Şekil 3.27. M. Salihoğlu Konağı Batı Cephesi 32
Şekil 3.28. Yardımcı Mekânlar 32
Şekil 3. 29. Muzaffer Salihoğlu Konağı Kat Planları 32
Şekil 3. 30. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Aşamasından İç Mekân Görünümleri: Birinci Kat Sofası-Zemin Kat Sofası-Güney Cephesi 33
Şekil 3. 31. Salihoğlu Konağı Güney Cephesi 33
Şekil 3. 32. Salihoğlu Konağı Kesiti 33
Şekil 3. 33. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Aşamasından Görünümleri: Güney Cephesi Alınlık ve Bitkisel Motifli Bezemesi (Trakassopoulou,2014:267) 34
Şekil 3. 34. M. Salihoğlu Konağı'nın Görünüşleri (İskeçe, 2020) 34
Şekil 3. 35. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Aşamasından İç Mekân Görünümleri: İkinci Katın İç Mekân Süsleme Özellikleri 35
Şekil 3. 36. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Sonrası İç Mekân 36
Şekil 3. 37 Müftü Hafız Ali Efendi Evi 37
Şekil 3. 38. Müftü Hafız Ali Efendi Evi 37
Şekil 3. 39. Bahçede Bulunan Yardımcı Mekânlar Mutfak ile Ana Bina Arasında Bağlantıyı Sağlayan Kapı (İskeçe, 2020) 38
Şekil 3. 40. Müftü Hafız Ali Efendi Kat Planları 38
Şekil 3. 41. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Cephe Fotoğrafları (İskeçe, 2020) 39
Şekil 3. 42. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Kesitleri 39
Şekil 3. 43. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Kesitleri 40
Şekil 3. 44. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Doğu Cephelisi Süsleme Detayı 40
Şekil 3. 45. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Özgün Malzemeler (İskeçe, 2020) 41
Şekil 3. 46. Mavromichali Cad. Evi 42
Şekil 3. 47. Mavromichali Cad. Evi Görünüşleri 42
Şekil 3. 48. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Kat Planları 42
Şekil 3. 49. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 43
Şekil 3. 50. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Kesit ve Eli Böğründe Detayı .. 44

Şekil 3. 51. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Cepheleri 45
Şekil 3. 52. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Cepheleri (İskeçe, 2020) 45
Şekil 3.53. A.Kaloudi Evi Vaziyet Planı 46
Şekil 3. 54. A. Kaloudi Evi Görünümü 46
Şekil 3. 55. Anna Kaloudi Evi Kat Planları 47
Şekil 3. 56. Anna Kaloudi Evi Görünümleri (İskeçe, 2020) 47
Şekil 3. 57. Anna Kaloudi Evi Kesit ve Görünüşleri 48
Şekil 3. 58. Anna Kaloudi Evi Konsol ve Kapı Detayları (İskeçe, 2020) 48
Şekil 3. 59. Anna Kaloudi Evi Mimari Ögeler (İskeçe, 2020) 49
Şekil 3. 60. Anna Kaloudi Evi Süsleme Özellikleri (İskeçe, 2020) 49
Şekil 3. 61. Anna Kaloudi Evi Detay Çizimleri 50
Şekil 3. 62. Anna Kaloudi Evi İç Mekân Görünümü (İskeçe, 2020) 51
Şekil 3.63. Kuyumcuoğlu Evi Vaziyet Planı 51
Şekil 3.64. Kuyumcuoğlu Evi Görünümü 51
Şekil 3. 65. Kuyumcuoğlu Evi Giriş Kapısı ve Merdiveni (İskeçe, 2020) 52
Şekil 3. 66. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Konağı Kat Planları 52
Şekil 3. 67. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Doğu Ahşap Merdiven 53
Şekil 3. 68 Kuyumcuoğlu Evi Zemin Kat Görünümü (İskeçe, 2020) 53
Şekil 3. 69 Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 54
Şekil 3. 70. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Doğu Cephesi Görünümü 54
Şekil 3. 71. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Pencere ve Cephe Detayları 55
Şekil 3. 72. Kuyumcuoğlu Evi Birinci Kat Odalarının Görünümü (İskeçe, 2020) 56
Şekil 3. 73. Konsol Ön ve Yan Görünümleri 56
Şekil 3. 74. Alınlık Görünümü 56
Şekil 3.75. Kuyumcuoğlu Zemin Kat Odalarının Tavan Süslemeleri (İskeçe, 2020) 56
Şekil 3. 76. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Birinci Kat Tavan Süslemeleri 57
Şekil 3. 77. Eschilou Cad. Evi Vaziyet Planı 58
Şekil 3. 78. Eschilou Cad. Evi Görünümü 58
Şekil 3. 79. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları 58
Şekil 3. 80. Eschilou Caddesi Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 59
Şekil 3. 81. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları 60

Şekil 3. 82. Eschilou Cad.Evi Eli Böğründeleri 60
Şekil 3. 83. Eschilou Cad. Evi Saçağı 60
Şekil 3. 84. A Vlassiou Caddesi No:28A 61
Şekil 3. 85. A. Vlassiou Caddesi 61
Şekil 3. 86. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları 62
Şekil 3. 87. Eschilou Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri 62
Şekil 3. 88. Eschilou Caddesi Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 63
Şekil 3. 89. Eschilou Caddesi Evi Cephe Detayları (İskeçe, 2020) 63
Şekil 3. 90. A Vlassiou Caddesi No:28A 64
Şekil 3. 91. A. Vlassiou Caddesi 64
Şekil 3. 92. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları 65
Şekil 3. 93. Eschilou Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri 66
Şekil 3. 94. M. Botsari Cad. Evi Vaziyet Planı 67
Şekil 3.95. M. Botsari Cad.Evi Görünümü 67
Şekil 3. 96. M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi Kat Planları 67
Şekil 3. 97. M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi Kesit ve Görünüşleri 68
Şekil 3. 98. Bahçe Kapısı 68
Şekil 3. 99. M. Botsari Cad. Evi Kuzey Cephesi Pencere 68
Şekil 3. 100. M. Botsari Cad. Evi Konsol Çıkma Detayı 69
Şekil 3. 101. Saçak Detayı 69
Şekil 3. 102. Merarchias Cad. Evi Vaziyet Planı 70
Şekil 3. 103. Merarchias Cad. Evi 70
Şekil 3. 104. Merarchias Caddesi Evi Kat Planları 71
Şekil 3. 105. Merarchias Caddesi Evi Mimari Ögeleri (İskeçe, 2020) 71
Şekil 3. 106. Merarchias Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri 72
Şekil 3.107. Bizinou Cad. Evi Vaziyet Planı 73
Şekil 3.108. Bizinou Cad. Evi Görünüm 73
Şekil 3. 109. Bizinou Cad. Evi Ahşap Giriş Kapısı 73
Şekil 3. 110. Bizinou Cad. Evi Avlu Girişi 73
Şekil 3. 111. Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Kat Planları 74
Şekil 3. 112. Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 75

Şekil 3. 113. Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Kesit ve Cepheleri 75
Şekil 3. 114. Bizinou Caddesi Mimari Öge Detayları (İskeçe, 2020) 76
Şekil 3.115. Chasirtzoglou Evi Vaz. Planı 77
Şekil 3.116. Chasirtzoglou Evi Görünümü 77
Şekil 3. 117. Chasirtzoglou Evi Bahçe Girişleri 77
Şekil 3. 118. Zemin Kat Girişi 77
Şekil 3. 119. Chasirtzoglou Evi Kat Planları 78
Şekil 3. 120 Chasirtzoglou Evi Cepheleri (İskeçe, 2020) 78
Şekil 3. 121. Chasirtzoglou Evi Kesit ve Görünüşleri 79
Şekil 3. 122. Chasirtzoglou Evi Birinci Kat Süslemeler i(İskeçe, 2020) 80
Şekil 3. 123. Buzcular Evi Vaziyet Planı 81
Şekil 3. 124. Buzcular Evi Görünümü 81
Şekil 3. 125. Buzcular Evi Kat Planları 82
Şekil 3. 126. Buzcular Evi Merdiven, Saçak ve Baca Görünüşleri (İskeçe, 2020) ... 82
Şekil 3. 127. Buzcular Evi Güneybatı Görünüşleri (İskeçe, 2020) 83
Şekil 3. 128. Buzcular Evi Kesit ve Görünüşleri 84
Şekil 3. 129. Yunus Ağa Evi Vaziyet Planı 85
Şekil 3. 130. Yunus Ağa Evi Görünümü 85
Şekil 3. 131. Yunus Ağa Evi Avlu Girişleri (İskeçe, 2020) 85
Şekil 3. 132. Yunus Ağa Evi Kat Planları 86
Şekil 3. 133. Yunus Ağa Evi Kesit ve Görünüşleri 86
Şekil 3. 134. Yunus Ağa Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 87
Şekil 3. 135. Yunus Ağa Evi Pencereleri (İskeçe, 2020) 88
Şekil 3.136. Aristidou Cad Evi Vaz. Planı 89
Şekil 3.137. Aristidou Cad Evi Görünümü 89
Şekil 3. 138. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Kat Planları 90
Şekil 3. 139. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Kesit ve Cephe Görünüşleri 90
Şekil 3. 140. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 91
Şekil 3.141. Eli Böğründe Detayı(İskeçe, 2020) 91
Şekil 3.142. Saçak Detayı (İskeçe, 2020) 91
Şekil 3.143. Aristidou Evi V.Planı 92

Şekil 3.144. Aristidou Evi Görünümü (İskeçe, 2020) 92
Şekil 3. 145. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Kat Planları..... 93
Şekil 3. 146. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)..... 93
Şekil 3. 147. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Görünüşleri..... 94
Şekil 3. 148. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Cephe Detayları (İskeçe, 2020)..... 95
Şekil 3. 149. Androu Cad. Evi Vaziyet Planı 96
Şekil 3. 150. Androu Cad. Evi Görünümü..... 96
Şekil 3. 151. Androu Caddesi Numara 1 Evi Kat Planları..... 96
Şekil 3. 152. Androu Caddesi Numara 1 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)..... 97
Şekil 3. 153. Androu Caddesi Numara 1 Evi Kesit ve Güney Cephesi Görünüşü 97
Şekil 3. 154. Androu Caddesi Numara 1 Evi Görünüşleri..... 98
Şekil 3. 155. Androu Caddesi Numara 1 Evi Cephe Detayları (İskeçe, 2020)..... 98
Şekil 3.156. Androu Cad. Evi Vaziyet Planı 99
Şekil 3.157. Androu Cad. Evi Görünümü..... 99
Şekil 3. 158. Androu Caddesi Numara 28 Evi Kat Planları..... 100
Şekil 3. 159. Androu Caddesi Numara 28 Evi Kesit ve Görünüşleri 101
Şekil 3. 160 Androu Caddesi Numara 28 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)..... 102
Şekil 3.161. Sirou Cad. Evi Vaziyet Planı..... 103
Şekil 3. 162. Sirou Cad. Evi Görünümü 103
Şekil 3. 163. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Kat Planları 103
Şekil 3. 164. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Kesit ve Görünüşleri..... 104
Şekil 3. 165. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 104
Şekil 3. 166. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Saçak ve Cephe Detayları 105
Şekil 3. 167. Antika Caddesi 43 Numara 105
Şekil 3. 168. Antika Caddesi 43 Numara Evi 105
Şekil 3. 169 . Antika Caddesi 43 Numara Evi Kat Planları..... 106
Şekil 3. 170. Antika Caddesi 43 Numara Görünüşleri 107
Şekil 3. 171. Antika Caddesi 43 Numara Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)..... 108
Şekil 3. 172. Antika Caddesi 43 Numara Evi Avlu Kapısı, Cumba ve Saçağı..... 108
Şekil 3. 173. Staliou Cad. Evi Vaziyet Planı 109
Şekil 3. 174. Staliou Cad. Evi Görünümü..... 109

Şekil 3. 175. Staliou Cad. Evi Kat Planları 110
Şekil 3. 176. Staliou Cad. Evi Kesit ve Güney Cephesi Görünüşü 110
Şekil 3. 177. Staliou Cad. Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 111
Şekil 3. 178. Vlassiou Cad.5 Evi Vaziyet Planı 112
Şekil 3. 179. Vlassiou Cad.5 Evi 112
Şekil 3. 180. Vlassiou Cad. Numara 5 Evi Kat Planları 113
Şekil 3. 181. Vlassiou Cad. Numara 5 Evi Kesit ve Görünümü 114
Şekil 3. 182. Vlassiou Cad. Numara 5 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020) 114
Şekil 3. 183. Vlassiou Cad 12 Evi Vaziyet Planı 115
Şekil 3. 184. Vlassiou Cad 12 Evi Görünümü 115
Şekil 3. 185. Vlassiou Cad. Numara 12 Evi Kat Planları 116
Şekil 3. 186. Vlassiou Cad Numara 12 Evi Kesit ve Görünüşü 116
Şekil 3. 187. Vlassiou Cad Numara 12 Evi Görünüşü (İskeçe, 2020) 117
Şekil 3.188. Pamukçuoğlu Konağı Vaz. Planı 118
Şekil 3.189. Pamukçuoğlu Konağı Görünümü 118
Şekil 3. 190. Pamukçuoğlu Konağı Avlu Girişleri 118
Şekil 3. 191. Pamukçuoğlu Konağı Avlu Girişleri (İskeçe, 2020) 119
Şekil 3. 192. Pamukçuoğlu Konağı Kat Planları 120
Şekil 3. 193. Pamukçuoğlu Konağı Zemin Kat Planı (İskeçe, 2020) 120
Şekil 3. 194. Pamukçuoğlu Konağı Zemin Kat Görünümü (İskeçe, 2020) 121
Şekil 3. 195. Pamukçuoğlu Konağı Konsol Çıkma ve Eli Böğründe Görünümleri 121
Şekil 3. 196. Pamukçuoğlu Konağı Görünüşleri (İskeçe, 2020) 122
Şekil 3. 197 Pamukçuoğlu Konağı Kesit ve Görünüşleri 123
Şekil 3. 198. Evripidiou Cad. Evi Vaziyet Planı 124
Şekil 3. 199. Evripidiou Cad. Evi Görünüşü 124
Şekil 3. 200. Evripidiou Caddesi Evi Kat Planıları 124
Şekil 3. 201. Evripidiou Caddesi Evi Görünümleri (İskeçe, 2020) 125
Şekil 3. 202. Evripidiou Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri 126
Şekil 3. 203. Evripidiou Caddesi Evi Saçak ve Eli Böğründe Detayları 126
Şekil 3. 204 .Gümülcine'nin Konumu 130
Şekil 3. 205. Gümülcine İlinin İlçeleri 130

Şekil 3. 206. Gümülcüne Uydu Görünümü (YTGM Arşivi) 131
Şekil 3. 207. Gümülcine Kentinde İncelenen Konutların Kent İçi Konumları..... 131
Şekil 3. 208. Peidi Konağı Vaziyet Planı 132
Şekil 3. 209. Peidi Konağı Görünümü 132
Şekil 3. 210. Peidi Konağı Bahçe Kapısı, Sokak ve Avlu Girişi 132
Şekil 3. 211. Peidi Konağı Kat Planları 133
Şekil 3. 212. Peidi Konağı Zemin Kat İç Mekân Görünümü (Gümülcine, 2020) ... 133
Şekil 3. 213. Peidi Konağı Zemin Kat Kuzeybatı Odası ve Ahşap Merdiven..... 134
Şekil 3. 214. Peidi Konağı Birinci Kat İç Mekân Görünümü (Gümülcine, 2020) .. 134
Şekil 3. 215. Peidi Konağı Kesit ve Görünüşleri 135
Şekil 3. 216. Peidi Konağı Giriş ve Eli Böğründe Görünümleri 136
Şekil 3. 217. Peidi Konağı Görünüşleri (Gümülcine, 2020)..... 137
Şekil 3. 218. Psara Konağı Vaziyet Planı 138
Şekil 3. 219. Psara Konağı Görünümü..... 138
Şekil 3. 220. Psara Konağı Kat Planları..... 138
Şekil 3. 221. Psara Konağı Kesit ve Görünüşleri..... 139
Şekil 3. 222. Psara Konağı Görünüşleri (Gümülcine, 2020) 140
Şekil 3. 223. Andigonou Cad.16 Vaziyet Planı 141
Şekil 3. 224. Andigonou Cad. 16 Görünümü (Gümülcine, 2020) 141
Şekil 3. 225. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Kat Planları..... 142
Şekil 3. 226. Zemin Katın Girişinin Görünümü 142
Şekil 3. 227. Hayatın Görünümü 142
Şekil 3. 228. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Zemin Kat Odalarının..... 143
Şekil 3. 229. Andigonou Caddesi 16 Evi Cumba ve Eli Böğründe Görünümleri ... 143
Şekil 3. 230. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Kesit ve Görünüşleri..... 144
Şekil 3. 231. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Cepheleri 145
Şekil 3. 232. Andigonou Cad. 6 Vaziyet Planı 146
Şekil 3. 233. Andigonou Cad. 6 Görünümü (Gümülcine, 2020) 146
Şekil 3. 234. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Kat Planları..... 147
Şekil 3. 235. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Birinci Hayat, Merdiven..... 147

Şekil 3. 236. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Birinci Kat Oda 148
Şekil 3. 237. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Kesit ve Görünüşleri..... 149
Şekil 3. 238. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Cepheleri (Gümülcine, 2020) . 149
Şekil 3. 239. Kesriye Genel Görünümü (1880-1882) 155
Şekil 3. 240. Hüseyin Bey Evi Görünümü (Kalogeridou A,1948) 234
Şekil 3. 241. Misiou Evi Tarihi Fotoğrafı..... 243
Şekil 4. 1. Makedonya Bölgesindeki İllerin Konumları 145
Şekil 4. 2. Kesriye İlinin Konumu 154
Şekil 4. 3. Kesriye İlinin İlçeleri..... 154
Şekil 4. 4. Yalı Camii (Mayıs, 1918) 155
Şekil 4. 5.Medrese (Mayıs, 1918)..... 155
Şekil 4. 6. Hamam (Mart, 1917) 156
Şekil 4. 7. Saat Kulesi..... 156
Şekil 4. 8. Papaterpou Konağı Vaziyet Planı..... 157
Şekil 4. 9. Papaterpou Konağı Görünümü 157
Şekil 4.10. M. Aleksandrou Caddesi Silüeti (Moutsopoulos,1967) 157
Şekil 4. 11. Papaterpou Konağı Girişleri (Kesriye, 2020) 158
Şekil 4.12. Papaterpou Konağı Zemin Kat ve Birinci Kat Planı 158
Şekil 4. 13. Papaterpou Konağı Zemin Kat ve Birinci Kat Planı 159
Şekil 4. 14. Papaterpou Konağı Kuzey ve Güney Görünüşleri (Kesriye, 2020) 160
Şekil 4. 15. Papaterpou Konağı Batı ve Doğu Görünüşleri (Kesriye, 2020)..... 160
Şekil 4. 16. Papaterpou Konağı Görünüşleri 161
Şekil 4. 17. Papaterpou Konağı Mimari Ögeler (Kesriye, 2020)..... 162
Şekil 4. 18. Ayvacı Konağı Vaziyet Planı 162
Şekil 4. 19. Ayvacı Konağı Görünümü..... 162
Şekil 4. 20. Ayvacı Konağı Kat Planları..... 163
Şekil 4. 21. Yarı Açık Depolama Alanı ile Kuyu 163
Şekil 4. 22. Mutfak 163
Şekil 4. 23. Ayvacı Konağı Zemin Kat Kiler ve Depolama Alanı (Kesriye, 2020) 164
Şekil 4. 24. Ayvacı Konağı Zemin Kat Sofa ve Girişi (Kesriye, 2020) 164
Şekil 4. 25. Ayvacı Konağı Birinci Katın Köşk ve Sofa Görünümü 165

Şekil 4. 26. Ayvacı Konağı Kesit ve Görünüşleri 166
Şekil 4. 27. Ayvacı Konağı Ara Kat Tavan Detayları (Kesriye, 2020) 166
Şekil 4. 28. Ayvacı Konağı Birinci Kat Köşk Tavan ve Pencere Detayları 167
Şekil 4. 29. Ayvacı Konağı Birinci Kat Kuzeybatı Odası Ocak ve Duvar Resmi ... 167
Şekil 4. 30. Ayvacı Konağı Birinci Kat Kuzeydoğu Odası, Niş ve Tavan 168
Şekil 4. 31. Tsiatsapa Konağı Vaziyet Planı 168
Şekil 4. 32. Tsiatsapa Konağı Görünümü 168
Şekil 4. 33. Tsiatsapa Konağı Kat Planları 169
Şekil 4. 34. Tsiatsapa Sokağında Bulunan Kapısı 169
Şekil 4. 35. Bahçeye Açılan Kapılar 169
Şekil 4. 36. Tsiatsapa Konağı Birinci Katın Sofadan Görünümü (Kesriye, 2020) .. 170
Şekil 4. 37. Tsiatsapa Konağı Birinci Kat Oda Görünümü (Kesriye, 2020) 171
Şekil 4. 38. İkinci Katın Sofası 171
Şekil 4. 39. İkinci Katın Merdiven ve Balkon Çıkışları 171
Şekil 4. 40. Tsiatsapa Konağı İkinci Katın Çıkma ve Pencere Görünümü 172
Şekil 4.41. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Doğu Odasının Görünümü 173
Şekil 4.*42*. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Orta Odanın Görünümü 173
Şekil 4. 43. Tsiatsapa Konağı Üçüncü Kat Sofası 174
Şekil 4. 44. Tsiatsapa Konağı Köşk 174
Şekil 4. 45. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Kapıların Görünümleri 174
Şekil 4. 46. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Doğu Odasının Görünümü 175
Şekil 4. 47. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Batı Odasındaki Görünümü 176
Şekil 4. 48. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Batı Odasındaki Tavan Görünümü ... 176
Şekil 4. 49. Silmeler ve Üçgen Elemanlardaki Süslemeler ile Göbek ve Çıtakâri .. 177
Şekil 4. 50. Tsiatsapa Konağı İkinci Kat Tavan Planı (Moutsopoulou,1966) 177
Şekil 4. 51. Tsiatsapa Konağı Kat Planları 178
Şekil 4. 52. Tsiatsapa Konağı Çıkma Detayı, Duvar Detayı, Duvar ve Çıkma 179
Şekil 4. 53. Basara Konağı Vaziyet Planı 180
Şekil 4. 54. Basara Konağı Görünümü 180
Şekil 4. 55. Basara Konağı Avlu, Yardımcı Mekân, Bahçe Kapısı 180
Şekil 4. 56. Basara Konağı Kat Planları 181

Şekil 4. 57. Zemin Kat İç Mekân Görünümleri (Kesriye, 2020) 181
Şekil 4. 58. Basara Konağının Tarihi Fotoğrafları (Theocharidou,1979:302)..... 182
Şekil 4. 59. Basara Konağı Kesit ve Cepheleri 182
Şekil 4. 60. Basara Konağı'nın Günümüz Fotoğrafları (Kesriye, 2020) 183
Şekil 4. 61. Basara Konağı'nın Birinci Kat Sofası ve Musandırası 183
Şekil 4. 62. Basara Konağı'nın Birinci Kat Ocak ve Musandıra (Kesriye, 2020)... 184
Şekil 4. 63. Emmanuel Konağı Vaziyet Planı 184
Şekil 4. 64. Emmanuel Konağı Görünümü 184
Şekil 4. 65. Emmanuel Konağı Su Kuyusu ve Avlu Kapısı 185
Şekil 4. 66. Emmanuel Konağı Kat Planları 185
Şekil 4. 67. Emmanuel Konağı Birinci Kat Kuzeybatı Odası (Kesriye, 2020) 186
Şekil 4. 68. Emmanuel Konağı Birinci Kat Köşk ve Kuzeybatı Odası 186
Şekil 4. 69. Emmanuel Konağı Eli Böğründe Detayları (Kesriye, 2020)..... 187
Şekil 4. 70. Emmanuel Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020)..... 187
Şekil 4. 71. Konsol Çıkma Detayı 188
Şekil 4. 72. Birinci Kat Hayat Detayı 188
Şekil 4. 73. Emmanuel Konağı Sedir Detayları 188
Şekil 4. 74. Emmanuel Konağı Kesit ve Görünüşleri 189
Şekil 4. 75. Natzi Konağı Vaziyet Planı 190
Şekil 4. 76. Natzi Konağı Görünümü..... 190
Şekil 4. 77. Natzi Konağı Kat Planları..... 191
Şekil 4. 78. Natzi Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020)..... 192
Şekil 4. 79. Natzi Konağı Kesit ve Görünüşü 192
Şekil 4. 80. Natzi Konağı Konsol Çıkma Görünümleri (Kesriye, 2020)..... 193
Şekil 4. 81. Natzi Konağı Süslemeleri (Yunan Halk Sanatı Arşivi)..... 194
Şekil 4. 82. Natzi Konağı'nın M. Jenny Tarafından Hazırlanana Kat Planı, Kesit ve Görünüşü (Yunan Halk Sanatı Arşivi)..... 194
Şekil 4. 83. Mitousi Konağı Vaziyet Planı 195
Şekil 4. 84. Mitousi Konağı Görünümü..... 195
Şekil 4. 85. Mitousi Konağı Kat Planları..... 196
Şekil 4. 86. Mitousi Konağı Kesit ve Görünüşleri..... 197

Şekil 4. 87. Mitousi Konağı Görünüşleri 197
Şekil 4. 88. Mitousi Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020) 199
Şekil 4. 89. Picheon Konağı Vaziyet Planı 201
Şekil 4. 90. Picheon Konağı Görünümü 201
Şekil 4. 91. Picheon Konağı Kat Planları 202
Şekil 4. 92. Picheon Konağı Zemin Kat Sofası 202
Şekil 4. 93. Ahşap Merdiven 202
Şekil 4. 94. Picheon Konağı Birinci Kat Sofası (Kesriye, 2020) 203
Şekil 4. 95. Picheon Konağı Birinci Kat Kuzeydoğu Odası (Kesriye, 2020) 204
Şekil 4. 96. Picheon Konağı Bodrum Kat Kuzeydoğu Odası (Kesriye, 2020) 204
Şekil 4. 97. Picheon Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020) 205
Şekil 4. 98. Picheon Konağı Kesit ve Görünüşü 205
Şekil 4. 100. Siyatista Arazi Yapısı 208
Şekil 4. 99. Siyatista Konumu 208
Şekil 4. 101. Lithografi (1912) 209
Şekil 4. 102.Siyatista Uydu Görünümü (YTGM. Arşivi) 209
Şekil 4. 103. Nerantzopoulou Konağı Vaziyet Planı 209
Şekil 4. 104. Nerantzopoulou 209
Şekil 4. 105. Nerantzopoulou Konağı Kat Planları 210
Şekil 4. 106. Nerantzopoulou Konağı Zemin Kat İç Mekânı 211
Şekil 4. 107. Nerantzopoulou Konağı Birinci Kat Hayat, Kemer Süsleme 212
Şekil 4. 108. Nerantzopoulou Konağı Birinci Kat Odası 212
Şekil 4. 109. Nerantzopoulou Konağı İkinci Kat Hayat ve Oda Girişleri 213
Şekil 4. 110. Nerantzopoulou Konağı İkinci Kat Odaları 213
Şekil 4. 111. Nerantzopoulou Konağı Görünüşleri 213
Şekil 4. 112. Nerantzopoulou Konağı Kesit ve Eli Böğründe Detayı 214
Şekil 4. 113. Nerantzopoulou Konağı Görünüşleri 215
Şekil 4. 114. Poulkos Konağı Vaziyet Planı 215
Şekil 4. 115. Poulkos Konağı Görünümü 215
Şekil 4. 116. Poulkos Konağı Avlu Kapısı Görünümü (Siyatista, 2020) 216
Şekil 4. 117. Poulkos Konağı Kat Planları 216

Şekil 4. 118. Poulkos Konağı Zemin Kat Kileri 217
Şekil 4. 119. Ahşap Merdiven..... 217
Şekil 4. 120. Poulkos Konağı Kesiti 218
Şekil 4. 121. Poulkos Konağı Ara Kat Kuzeydoğu Odası Gömme Dolap 218
Şekil 4. 122. Poulkos Konağı Ara Kat Kuzeydoğu Odası Tavan, Giriş ve 219
Şekil 4. 123. Poulkos Konağı Ara Kat Güneydoğu Odası Kapı ve Musandırası..... 219
Şekil 4. 124. Poulkos Konağı Ara Kat Güneydoğu Odası Tavan ve Penceresi..... 220
Şekil 4. 125. Poulkos Konağı Ara Kat Güneydoğu Odası Genel Görünümleri..... 220
Şekil 4. 126. Poulkos Konağı Birinci Kat Sofası (Siyatista, 2020) 221
Şekil 4. 127. Poulkos Konağı Birinci Kat Kuzeybatı Odası Ocağı 222
Şekil 4. 128. Poulkos Konağı Kuzeybatı Odası Musandıra ve Tavanı 222
Şekil 4. 129. Birinci Kat Kuzeydoğu Odası Kapı, Pencere ve Musandıraları 223
Şekil 4. 130. Birinci Kat Güneydoğu Odası Görünümleri (Siyatista, 2020) 223
Şekil 4. 131. Birinci Kat Güneydoğu Odası Ocak ve Musandıraları..... 224
Şekil 4. 132. Birinci Kat Güneybatı Odası Görünümleri (Siyatista, 2020) 224
Şekil 4. 133. Birinci Kat Güneybatı Odası Duvar, Göbek ve Pervaz Süslemeleri .. 225
Şekil 4. 134. Birinci Kat Güneybatı Odası Duvar ve Tavan Süslemeleri..... 225
Şekil 4. 135. Poulkos Konağı Cephe Görünümleri (Siyatista, 2020) 226
Şekil 4. 136. Poulkos Konağı Cephe Görünümleri..... 226
Şekil 5. 1. Yanya Sokak Dokusu (Kontopoulos, 1900) 231
Şekil 5. 2. Yanya Kentinin 12 Camiyle Panoraması (1900)..... 232
Şekil 5. 3.Hüseyin Bey Konağı Vaziyet Planı 233
Şekil 5. 4.Hüseyin Bey Konağı..... 233
Şekil 5. 5. Hüseyin Bey Evi Kat Planları..... 234
Şekil 5. 6. Hüseyin Bey Evi Görünüş ve Kesiti (Loukanis, 1977) 235
Şekil 5. 7. Hüseyin Bey Evi Görünüşleri 1971 236
Şekil 5. 8. Hüseyin Bey Evi Görünümü (Mpesta,2014) 236
Şekil 5. 9. Hüseyin Bey Evi Hayat Kısmından Görünümü (Mpesta G.S.,2014)..... 237
Şekil 5. 10. Hüseyin Bey Evi Baş Odadaki Şömine ve Tavan Planı 238
Şekil 5. 11. Hüseyin Bey Evi İç Mekan Görünümü (Mpesta G.S.,2014)..... 238
Şekil 5. 12. Hayrettin Paşa Evi'nin Günümüzdeki Konumu ve Görünümü 239

Şekil 5. 13. Hayrettin Paşa Evi Görünüşleri (1923)..... 240
Şekil 5. 14. Hayrettin Paşa Evi'nin Zemin ve Birinci Kat Planları 240
Şekil 5. 15. Hayrettin Paşa Evi Görünüşü 241
Şekil 5. 16. Misiou Evi Vaziyet Planı..... 243
Şekil 5. 17. Misiou Evi Görünüşü [URL2]..... 243
Şekil 5. 18. Misiou Evi Bahçe Kapısı, Duvarı ve Saçak Görünümleri..... 244
Şekil 5. 19. Missiou Evi Zemin Kat Planı 244
Şekil 5. 20. Missiou Evi Zemin Kat Planı ve Görünüşü (Papageorgiou G., ?)..... 245
Şekil 5. 21. Missiou Konağı Zemin Kat Görünümü YKBA (YPPO/6ENM)..... 245
Şekil 5. 22. Missiou Konağı Birinci Kat Görünümü YKBA (YPPO/6ENM) 246
Şekil 5. 23. Missiou Evi Kuyu, Merdiven ve Taş Levha Görünümleri 247
Şekil 5. 24. Pyrisella Evi Vaziyet Planı 248
Şekil 5. 25. Pyrisella Evi Görünümü [URL10]..... 248
Şekil 5. 26. Pyrisella Evi Kat Planları..... 249
Şekil 5. 27. Pyrsinella Konağı Kesit ve Görünüşü (Papageorgiou, 1975)..... 250
Şekil 5. 28. Pyrsinella Konağı Kesit ve Görünüşü (Papageorgiou, 1975)..... 251
Şekil 5. 29. Pyrsinella Konağı Cephe Görünüşleri (Yanya, 2020) 251
Şekil 5. 30. Karaferye'deki Günümüze Ulaşamamış Geleneksel Konutlar..... 254
Şekil 5. 31. Ali Paşa Konağı Vaziyet Planı 255
Şekil 5. 32. Ali Paşa Konağı Görünümü..... 255
Şekil 5. 33. Muhammed Ali Paşa Konağı Bahçe Kapıları ve Saçağı 256
Şekil 5. 34. Muhammed Ali Paşa Konağı Kat Planları 256
Şekil 5. 35. Muhammed Ali Paşa Konağı Zemin Kat Görünümleri..... 257
Şekil 5. 36. Muhammed Ali Paşa Konağı Birinci Kat Görünümleri 257
Şekil 5. 37. Muhammed Ali Paşa Konağı Cephe Görünümleri (Kavala, 2020)..... 258
Şekil 5. 38. Muhammed Ali Paşa Konağı Cephe Kesit ve Görünüşleri 258
Şekil 5. 39. Muhammed Ali Paşa Konağı Konsol Çıkma Detayları..... 259
Şekil 5. 40. Atatürk Evi Vaziyet Planı..... 260
Şekil 5. 41. Atatürk Evi Görünümü 260
Şekil 5. 42. Atatürk Evi Kat Planları 260
Şekil 5. 43. Atatürk Evi Zemin Kat Hayat ve Güneydoğu Odası Görünümü..... 261

Şekil 5. 44. Atatürk EviBirinci Kat Hayat ve Kuzeydoğu Odası Görünümü 261
Şekil 5. 45. Atatürk Evi Zemin Kat Avlu Girişi, Merdive ve Konsol Görünümü ... 262
Şekil 5. 46. Atatürk Evi İkinci Kat Görünümü (Selanik, 2020) 262
Şekil 5. 47. Atatürk Evi Kesit ve Detay 263
Şekil 5. 48. Atatürk Evi Görünümleri (Selanik, 2020) 264
Şekil 5. 49. Atatürk Evi Görünümleri 264
Şekil 5. 50. Akita Sokağı Numara 3 Evi 265
Şekil 5. 51. Akita Sokağı Numara 3 Evi 265
Şekil 5. 52. Akita Sokağı Numara 3 Evi Avlu ve Yardımcı Mekânları 266
Şekil 5. 53. Akita Sokağı Numara 3 Evi Kat Planları 267
Şekil 5. 54. Akita Sokağı Numara 3 Evi Kesit ve Görünüşleri 268
Şekil 5. 55. Akita Sokağı Numara 3 Evi Görünüşleri (Sotiria, 2016:161-200) 268
Şekil 5. 56. Swartz Konağı Vaziyet Planı 269
Şekil 5. 57. Swartz Konağı Görünümü 269
Şekil 5. 58. Swartz Konağı Bodrum ve Zemin Kat Planları 270
Şekil 5. 59. Swartz Konağı Birinci Kat Planları 271
Şekil 5. 60. Swartz Konağı Görünüşleri 272
Şekil 5. 61. Swartz Konağı Görünüşleri 273
Şekil 5. 62. Swartz Konağı İç Mekân Duvar Süslemeleri 274
Şekil 5. 63. Swartz Konağı Birinci Kat Köşkleri (Papadimitriou, 2012:140-141) .. 275
Şekil 5. 64. Vourkas Konağı Vaziyet Planı 276
Şekil 5. 65. Vourkas Konağı Görünümü 276
Şekil 5. 66. Vourkas Konağı Avlu Girisi 276
Şekil 5. 67. Vourkas Konağı Kuzey Görünümü 276
Şekil 5. 68. Vourkas Konağı Kat Planları 277
Şekil 5. 69. Vourkas Konağı İç Mekân Görünümleri 277
Şekil 5. 70. Vourkas Konağı Konsol Görünümleri (Kozana, 2020) 278
Şekil 5. 71. Vourkas Konağı Görünüş ve Kesiti 279
Şekil 5. 72. Vourkas Konağı Hayat Görünümleri (Kozana, 2020) 279
Şekil 5. 73. Vourkas Konağı Birinci Kat Tavan Plan ve Detayı 279
Şekil 5. 74. Vourkas Konağı Süsleme Detayları (Kozana, 2020) 280

Şekil 5. 75. Vourkas Konağı Ocak ve Detaylar (Pasxalidou-Moreti)..... 281
Şekil 5. 76. Vourkas Konağı Musandıra ve Ocak..... 281

KISALTMALAR DİZİNİ

BOA: Başbakanlık Osmanlı Arşivi

DMTBMASEM: Doğu Makedonya ve Trakya Bölgesi Modern Anıtlar ve Sanat Eserleri Müdürlüğü (Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης)

İTV.: İskeçe Türk Vakfı (Διαχειριστική Επιτροπή Μουσουλμανικής Περιουσίας Ξάνθης)

İİB: İskeçe İlerici Birliği (Φιλοπρόοδη Ένωση Ξάνθης- Φ.Ε.Ξ.)

FKBA.: Fransa Kültür Bakanlığı Arşivi

YİK: Yunan İstatistik Kurumu (Ελληνική Στατιστική Αρχή)

YTGM: Yunanistan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (Εθνικό Ελληνικό Κτηματολόγιο)

YUMGM: Yunanistan Ulusal Meteoroloji Müdülüğü

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Geçmiş ve halen günümüzde de mevcut olan, savaşlar, hastalıklar ile iklimsel faktörlerin gerçekleşmesinde etkin olduğu göçler, hayatımızın en önemli sorunlarından biri haline gelmiştir. Kavimlerin, göç ettikleri bölgelere sadece din, dil ve sosyokültürel değerlerini değil, aynı zamanda o bölgeye daha kolay uyum sağlayabilmeleri için mimari ve sanat tekniklerini de beraberlerinde götürmeleri, bu bölgelerde o kavimlerden günümüze erişen izler kalmasına sebep olmuştur. Hem bölgeye uyumlarını, hem de o alanı özümsemelerini kolaylaştıran bu durum, o bölgenin mevcut şartları ile özdeşleşip bir sentez oluşturmuş ve bu sentez, pek çok geçiş bölgesi olarak nitelendirilen önemli stratejik noktalarda sık rastlanılan bir durum haline gelmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun, Avrupa'ya açılan önemli noktalarından biri olan Yunanistan, geçiş bölgesi olma özeliği ile pek çok kavime ev sahipliği yapmıştır. Kuzeye doğru yüksek ve sıra dağlar, güneyde deniz ve nehirlerin kıyı bölgelerinde ve nehirlerin denize döküldüğü deltalarda vadilerden oluştuğu, genellikle yazları sıcak, kışları ise ılık ve serin geçen Akdeniz ikliminin hâkim olduğu bu bölgede, yapıların, benzer özellikler göstermesine karşın topografyanın farklılık göstermesi ile yapıların planlama ve cephe düzenlerinde ufak farklılıkların oluşmasına ve bu sayede yapıların özgün olarak nitelendirilmesine sebep olmuştur.

"Kuzey Yunanistan'daki Kentsel Alanlardaki Osmanlı Dönemi Konutları" adlı çalışmanın amacı, Yunanistan'ın kuzey kesiminde bulunan Batı Trakya, Makedonya, Epir ve Tesayla bölgelerindeki kentsel alanlarda, Osmanlı hâkimiyetinin olduğu dönemlerde inşa edilmiş olan, günümüze ulaşmış veya ulaşamamış ancak belgeler ve tarihi fotoğraflar ile varlığı tespit edilmiş olan geleneksel konutların, yerleşimi, yakın çevresi ile ilişkisi, mekân düzeni ve kullanımı, malzeme ve yapım teknikleri ile süsleme özelliklerinin incelemesini ve bu incelenen konutların bölgesel olarak farklılıklarının belirlenmesidir. Çalışmanın sonunda, araştırma esnasında incelenen konutların, bölgesel olarak farklılıklarının olmasına karşın kendi içlerinde ve Geleneksel Batı Anadolu konutları ile benzer nitelikler taşıdıkları gözlemlenmiştir.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Çalışmanın amacı, çalışma alanı olarak belirlenmiş olan Batı Trakya, Makedonya, Epir ve Teselya Bölgelerinden oluşan Kuzey Yunanistan'udaki Geleneksel Osmanlı-Türk Evlerinin, arsa içindeki konumu, yakın çevresiyle ilişkisi, mekân ve cephe kurgusu, yapım tekniği, malzeme kullanımı, süsleme ve estetik özelliklerinin incelenmesi ve bölgelere göre benzerlik ve farklılıklarının belirlenmesidir. İncelenen yapılar sadece kentsel alanlarda bulunan Osmanlı dönemi yapılarını kapsamakta olup, günümüze ulaşabilmiş veya ulaşamamış ancak varlığı belgeler ve tarihi fotoğraflar ile tespit edilebilen, koruma altına alınmış veya alınmamış olan geleneksel konutları içermektedir. Bu çalışmanın sonunda, toplamda incelenen 50 konut karşılaştırılarak, bölgesel farklılıklarının olup olmadığı belirlenecektir.

Çalışmanın kapsamını coğrafya, kentleşme ve belirli bir tarihsel dönem ile belirlenmiştir. Coğrafya olarak, Kuzey Yunanistan'ın Batı Trakya, Makedonya, Epir ve Teselya bölgeleri incelenmiş ve bu bölgelerde sadece kentsel alan olarak nitelendirilmiş alanlar çalışma alanı belirlenmiştir. Dönemsel olarak, sadece Osmanlı Döneminde inşa edilen ve Osmanlı-Türk Evi niteliği taşıyan konutlar çalışmaya dâhil edilmiş olup, bu kriterleri taşımayan konutlar çalışma dışında tutulmuştur. Tarihsel olarak ise, 17.yy ile 20.yyın başlarına kadar inşa edilmiş konutlar çalışmaya dâhil edilmiştir. Ayrıca, plan şeması bozulmuş, plan şemasına ulaşılamamış, harap ve yıkık durumda olduğu için plan şeması hazırlanamayacak durumda olan, karakteristik

özelliklerinde belirsizlikler bulunan yapılar ile konumu tespit edilemeyen, belgeler ve tarihi fotoğraflar ile tespit edilemeyen yapılar çalışmaya dâhil edilmemiştir.

1.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmanın yöntemi, saha çalışması, arşiv ve literatür taramasına dayanmaktadır. Ekim 2019 - Mart 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen saha çalışmasında yerinde gözlem ve inceleme, yapılar üzerinde tespit ve analizler (çizim, eskiz, fotografik tespit vb) yapılmıştır. Yunanistan ve Türkiye devlet ve kamu kurumları arşivleri, dönemsel basın ve yayın arşivleri, seyyahların metinleri, dönemin tarihçilerinin aktarımları kapsamlı olarak taranmıştır. Ancak taramalar sonucu veri elde edilen kaynaklar genellikle Yunanistan orjinli kaynaklar olup, erişilebilen bu kaynaklar üzerinde incelemeler yapılmıştır. Ayrıca, konuya ilişkin daha önce yapılmış olan ve çalışma kapsamında, gerekli yerlerde bu kaynaklara referanslar verilmiştir. İlgili literatürün bir özeti literatür taraması bölümde açıklanmıştır. Literatür taraması kapsamında, DUTH (Democritus University of Thrace), AUTH (Aristoteles University of Thessaloniki) ve Teselya (Thessaly) Üniversitesi'nde hazırlanmış olan tez ve çalışmalardan da yararlanılmıştır. Ayrıca, yerel gazete ve dergilerin incelenmesinin yanı sıra kentlerin mevcut halk ve merkez kütüphanelerinde arşiv ve literatür taraması yapılmıştır. Çalışmada bahsedilen alanlarda bulunan, koruma altına alınmış ve alınmamış olan yapılardan bir kısmının daha önceki dönemlerde yapılmış olan mimari çizimleri, izin alınabilen ve erişilenilen kaynaklar ile kentlerin Şehir ve Bölge Planlama Müdürlükleri'nden ve araştırmacılardan temin edilmiştir. Temin edilen bu arşiv dökümanları, yerinde yapılan gözlem, ölçüm inceleme ve tespitlerden elde edilen bulgulara göre yeniden ölçekli biçimde çizilmiştir. Araştırma esnasında, tez kapsamındaki konutların büyük çoğunluğunda yapılan inceleme ve tespitler sonucunda plan, kesit ve cepheler ölçekli olarak elde edimiş, kısmı detaylar alınmış ve fotoğrafik tespitler yapılmıştır.

1.3. Literatür Taraması

Literatür taraması esnasında yapılan Türkiye ve Yunanistan kaynaklı eser ve çalışmalar incelendiğinde, araştırma konusu olan Kuzey Yunanistan'daki geleneksel konutlar ile ilgili çalışmaların Yunanistan orjinli olduğu tespit edilmiş olup, Türkiye kaynaklı herhangi bir eser tespit edilmemiştir. Çalışma alanı olarak belirlenen Kuzey Yunanistan'daki geleneksel konutların bölgesel bağlamda ele alınıp detaylı incelenmediği ve farlılıklarının ortaya konmadığı gözlemlenmiştir. Çalışmaların kapsamlı bir biçimde ele alınmamış olmamasına karşın, kentsel ölçekte bir takım çalışmaların yapıldığı gözlemlenmiştir. Bu bağlamda;

Kuzey Yunanistan'daki geleneksel konutların biçim, morfolojik ve tipolojik özelliklerini inceleyen çalışmalar Arakadaki (2004) ve Paggaiou (2006) tarafından yapılmış olup, bölgedeki geleneksel konutların biçimlenme ve mekânsal kurgu betimlenmesi anlamında önemli olmasına karşın, yapılar bütüncül bir şekilde ele alınmamış ve sadece belirli önemli konutlar çalışmaya dâhil edilmiştir. Osmanoğlu& Nezntet Oglou (2019)'nun yayınladığı 'Traditional Ottoman - Turkish Houses in Northern Greece' adlı makalede ise Kuzey Yunanistan'daki Geleneksel Türk Evlerinin cephe ve mekân düzenlemelerini incelenip yapıların özellikleri belirlenmiştir. Miserli Chousein (2019) ise Epir bölgesindeki kırsal yerleşim alanlarında bulunan geleneksel konutları sürdürülebilirlik bağlamında incelemiştir.

Lavvas ise (1991,1995), yıllarında yaptığı çalışmalarda, Batı Trakya Bölgesi ile Makedonya bölgelerinde bulunan geleneksel konutları, konumlanma, biçim, mekân ve cephe düzenlerine göre incelerken, Engonoimon (2012) Yunanistan'daki tarihi konakları (archondiko) incelemiştir.

Bölgesel ve kentsel ölçekte yapılmış diğer çalışmalar ise kısaca, Giannopoulou-Roukouni&Roukouni, (1990), Eksarxou (2003), Melkidou X. (1991), İskeçe'de bulunan yapı adalarını ve yapıları, tarihsel, mimari ve vaziyet planı bazında incelemişlerdir. Verileri fotoğraflar, vaziyet planı ve kentsel ölçekte belgelerle desteklemişlerdir. Moutsopoulos (1990)'da yaptığı çalışmada Kesriye (Kastoria)'deki konakları, Akaterini (2001)'deki tez çalışmasında Siatista konaklarını incelemiştir. Oikonomou (2019)'daki sempozyumda yayınladığı bildiride, Keysiriye (Kastoria),

Siatista, Kozani, Karaferye (Veria), Seres, Yanya, Arta, Tırhala (Trikala) ve Ampelakia kentlerindeki konaklarını incelemiştir.

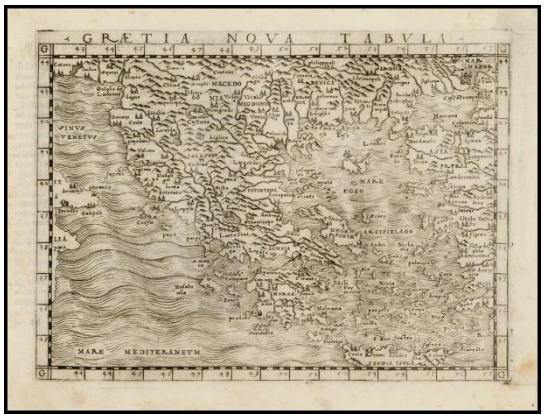
BÖLÜM 2

GELENEKSEL OSMANLI-TÜRK EVİNİN OLUŞUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

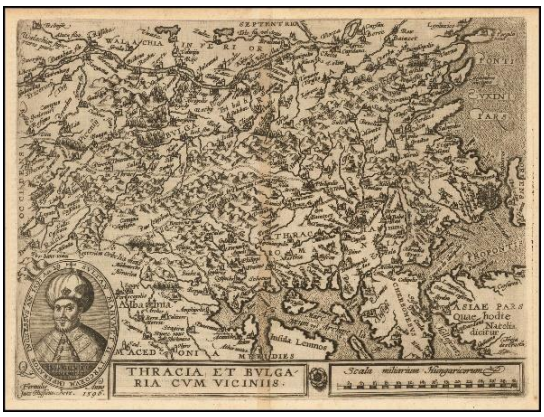
Bölgenin en eski halkı, Herodot'a göre (V:11), Hintlerden sonra dünyadaki en kalabalık halk olan, Hint-Avrupa kökenli Trak'lardır (Beksaç, 2007, s. 25). M.Ö. VII. yüzyıldan itibaren bölge sırasıyla Pers ve Yunan uygarlıkları hâkimiyet kurmuştur (Arakadaki, 2004). Bölgeye ilk gelen Türklerin, 378'te Hunlar olduğu ve bölgeye Tuna'yı geçerek hiçbir engelle karşılaşmadan Trakya'ya kadar yayıldıkları bilinmektedir (Çalık, 2005, s. 17). Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanlarda, hızla ilerlemesini kolaylaştıran faktörler arasındaki en önemli etmen, bu tarihte Balkanlarda Osmanlı ilerleyişini durduracak büyük bir devletin olmamasıdır (İnalcık, 2016, s. 20). Çirmen Savaşı'ndan (1371) sonra Türkler, Gazi Umur Bey'in Bizans ile ittifak ederek Balkanlar'a yaptığı akınlarda özellikle Batı Trakya ve Rodoplar'da Türk hâkimiyeti kurulmaya çalışılmıştır (Çalık, 2005, s. 19; İnalcık, 2016, s. 567).

1383'te Serres'in düşmesinden sonra (Ostrogorski, 1965, s. 302-219), Makedonya'nın büyük kısmı da Türklerin eline geçti (Kiel, 1971, s. 418). 1380'den 1430'a kadar, Makedon topraklarındaki egemenlikleri birleştirildiğinde, Doğu ve Orta Makedonya'nın en önemli merkezlerin çok hızlı bir şekilde kuşatıp işgal etmişlerdir: ilki 1383'te Siroz (Serres), Kavala, Veria, Edessa, Selanik'tir (Dologlou, 2014, s. 1). Bu kentlerden çalışma alanı olarak seçilmiş olan, Kesriye (Kastoria)'nin Osmanlı İmparatorluğu tarafından kesin fethi, Karaferye'nın ikinci işgalinden kısa bir süre

sonra (Vakopoulos, 1988, s. 42-44), kentin Arnavutlar tarafından işgal edildikten sonra (Dimitriadis, 1973, s. 21-22), Gazi Evrenos Bey tarafından 1385'te fethedilmiştir (Konuk, 2013, s. 285-286). Selânik ise, ilk kez 1387'de Osmanlı İmparatorluğu'na teslim oldu (İnalcık 2016:19). Selânik ve dolaylarına yerleşen Türk toplulukları, diğer yerlerde olduğu gibi buranın sadece etnografik görünüşünü değil, aynı zamanda buralarda tekke, zaviye ve ziyaretgâhlar inşa ederek büyük çapta değiştirmiştir (İnalcık, 2016, s. 156).

Şekil 2. 1. Yunanistan Tarihi Haritası (Gastaldi, 1548)

Şekil 2. 2. Kuzey Yunanistan Tarihi Haritası (Bussemacher, 1593)

(Kaynak: Barry Lawrence Ruderman Antik Haritalar Inc.)

Binaların tasarımı ve inşası, neredeyse yalnızca loncalar içinde düzenlenen atölyeler tarafından yapılmıştır (Moutsopoulos 1967, s. 51). 17. yüzyılın sonunda, hem Müslüman hem de Hristiyan nüfus zenginleşmeye başladı (Cerasi 1988, s. 89). 17. ve 18. yüzyıllarda, Arnavutluk bölgesinden zanaatkârlar Arnavutluk, Epir ve Makedonya'da kamu ve özel binalar tasarladı ve inşa etti (Oikonomou, 2009, s. 2). 18. ve 19. yüzyılın sonunda, bu alanlarda çalışan zanaatkarlar çoğunlukla Makedonya'nın kuzey bölgelerinden geliyordu (Cerasi 1988, s. 89). Özellikle, Makedon bölgesinde çalışan duvar ustaları Arnavutluk, Epir ve Makedonya (günümüzdeki Kuzey Makedonya Cumhuriyeti)'dan geldi (Oikonomou, 2008, s. 2).

2.1. Topografya ve İklim

Çalışma alanı olarak seçilmiş olan Yunanistan'ın kuzey kesimi, Balkan Yarımadası olarak nitelendirilen bölgenin güney ucunda bulunmakta olup, batıda

Yunan Cumhuriyeti'ne bağlı olan Epirus bölgesi, kuzeyde Kuzey Makedonya Cumhuriyeti ve Bulgaristan, kuzeydoğuda Türkiye ve güneyde ege denizi ile sınırlandırılmış bölgeyi kapsamaktadır. Çalışma esnasında, Batı Trakya, Makedonya, Epirus ve Teselya'nın bölgelerin tamamı incelenmiştir (Şekil 2.3.).

Yunanistan'ın doğu kısmının en uç noktasında bulunan Batı Trakya bölgesi, doğuda Türkiye ve Meriç Nehri, güneyde Bulgaristan ve Rodop Dağları ve batıda Makedonya bölgesi ve Karasu (Nestos) Nehri ve güneyinde Ege Denizi ile sınırlandırılmaktadır. Bölgedeki en büyük nehirler olan Nestos (Karasu) ve Evros (Meriç) nehirleridir ve Ege denizine döküldükleri alanlar sırasıyla İskeçe (Xanthi) ve Dedeağaç (Evros)'ta yer almaktadır. Bölgedeki en önemli ve büyük göl, Vistonida Gölü'dür ve İskeçe ile Gümülcine arasında sınır oluşmaktadır. Bu bölgesindeki tek ada Semadirek (Samothraki/Σαμοθράκη) 'tir.

Şekil 2.3. Çalışma Kapsamında İncelenen Bölgeler

(Altlık olarak maphill haritası kullanılmış ve yazar tarafından yeniden hazırlanmıştır.)

Makedonya bölgesi ise, kuzeyde, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Bulgaristan ve Arnavutluk, güneyde Ege Denizi, doğuda Nestos (Karasu) Nehri ile Batı Trakya Bölgesi ve batıda Epirus bölgesi ile sınırlıdır. Arazi yapısı, Batı Trakya bölgesine benzemesine rağmen ufak farklılıkları bulunmaktadır. Bu bölgedeki, deniz ve nehirlerin olduğu alanlar vadilerden oluşurken, dağlar yoğunluklu olarak hem kuzeyde hem de kuzey batı ile güneye yönelmiştir. Sıra dağlar Makedonya'nın merkezindeki Axion nehrinin bulunduğu vadide iki gruba ayrılır ve Makedonya'yı üç farklı bölgeye ayırır. Yunanistan'ın en büyük ve en önemli nehirleri ile göllerden oluşan Batı Makedonya (önemli dağlarla son derece dağlık bir bölgedir), geniş vadilerden oluşan Orta Makedonya ve dağ yamaçlarında bereketli havzaları bulunan Doğu Makedonya Bölgeleridir. Bölgedeki en önemli nehirler Aksios, Alkimonas, Strimon, Gallikos, Loudias ve Nestos nehirleridir. Nestos nehri aynı zamanda Trakya bölgesiyle sınır oluşturur. Makedonya bölgesindeki göller hem vadilerde hem de dağlık alanlarda bulunmaktadır. Dağlık bölgede bulunan önemli göller, Büyük Vrigis Gölü (Prespa Gölü), Küçük Vrigis (KüçükPrespa Gölü), Vegortida Gölü ve vadilerde bulunan önemli göller ise, Kerkini, Koronia, Volvi ve Pikrolimni Gölüdür.

Epirus ve Teselya bölgeleri daha çok Makeodnya bölgesine benzer özelliklerde olmakta olup, Teselya bölgesinde Epirus'a nazaran daha çok vadiler bulunmaktadır. Epirus Bölgesi, batıda İyonya Denizi, doğuda Makedonya ve Teselya, güneyde Amvrakikos körfezine ve Etoloakarnania vilayetine kadar uzanırken, kuzeyde Arnavutluk ile sınırlandırılmış olan ülkeni kuzeybatı kısmının tamamını kapmaktadır. Pindos Sıra Dağları'nın bulunduğu bölgede, İyonya Denizi'ne akan Aos, Kalamas, Araxthos, Louro ve Axeronta nehirleri vardır. En önemli ve büyük gölü Yanya Göl'ü olarak bilinen ise Pamvotida'dır.

Son olarak, Teselya Bögesi, Magnisiya, Larissa, Tırhala, Karditsa ve Spradon illerinden oluşmakta ve doğusunda Ege Denizi, kuzeyinde Makedonya, kuzeybatı ile batısıda Epirus Bölgesi ile sınırlandırılmış alandan oluşmaktadır. Yunanistan'ın en yüksek dağı olan Olimpos Dağı'ın bulunduğu bölgede aynı zamanda çalışma alanı olarak belirlenmiş bölgedeki en geniş vadilere de sahiptir.

YUMGM'nün, Kasım 2020 verilerine göre, çalışma alanı olarak belirlenmiş bölgede, yaz ayları sıcak ve kış ayları ise ılık ve serin geçtiği görülmektedir. Yoğun

olarak Makedonya Bölgesinde görülen, denizlerin ayırdığı ve oyarak meydana getirdiği girintili-çıkıntılı kıyı bölgelerinde, adalarda ve iç kesimlerde, bu iklimin özellikleri değişiklik göstermektedir. Adalarda, kıyılarda ve Makedonya Bölgesine ait olan Halkidiki Yarımadasında yumuşak Akdeniz iklimi mevcutken, dağlık bölgelerde ve iç kesimler de Akdeniz'in dağ iklimi mevcuttur ve sıcaklık daha düşük seyretmektedir. Kuzey kesimlerde kış ayları soğuk ve yaz ayları daha sıcak geçer.

2.2. Yapım Teknikleri ve Malzeme

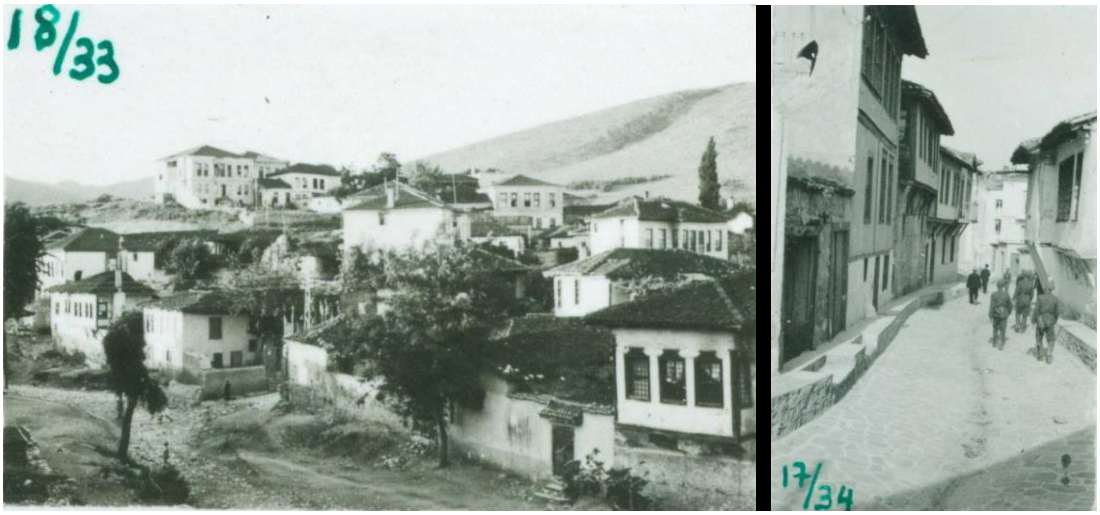
Çalışmaya dâhil edilen Yunanistan'ın kuzey kesiminde, coğrafya ve iklim verileri göz önünde bulundurulduğunda yapım malzemesi olarak kolay temin edilebilen, ahşap ve taşın ağırlıklı olarak kullanıldığı söylenebilir. Dağlık yerleşim yerlerinde ana yapım malzemesi yerel taştır (Oikonomou, 2008, s. 3). Genellikle, dağ ve vadilerden oluşan bölgelerde, coğrafya ve iklimsel farklılıklardan dolayı yapım malzemelerinde kendi aralarında çeşitlikler gözlemlenebilmektedir. Genellikle, zemin katında, yapının bulduğu bölgedeki yerel malzemelerine göre değişiklik göstermesine bağlı olarak ağırlıklı olarak taş kullanıldığı gözlemlenirken üst katlarda genellikle ahşap karkas sistemin kullanıldığı ancak genellikle kuzey duvarının yığma taş duvar olduğu çalışma esnasında gözlemlenmiştir. Genellikle 60-65cm veya bazı bölgelere göre daha çok olan taş duvar kalınlığı, yalıtım özellikleirnden dolayı daha çok tercih edilirken, aynı zamanda da zengin kişilerin konutlarında koruma amaşlı olarakta yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Çalışma esnasında incelenen bazı konutlarda, dolgu malzemesi olarak tuğlanın kullanıldığı da görülmektedir. Konutların anlatımında, yapım malzemeleri ve sistemleri detaylı bir biçimde anlatılmıştır.

2.3. Sosyo-Kültürel Yapı

Kuzey Yunanistan'da, aile kavramını *geniş aile* olarak nitelendirmek mümkündür. Geleneksel Türk toplumunun temelini de temsil eden geniş aile kavramı (Yıldırım,1995, s. 12), üç faklı kuşaktan bireylerin bir arada bulunduğu ve/veya aynı kuşaktan olan birden çok evli çiftin beraberce yaşadığı hane halkı kompozisyonundan oluşmaktadır (Yüceşahin&Yavuz, 2012, s. 82). Günümüzde, bölgede genellikle çekirdek aile kavramı hâkim iken, geniş aile tipinin izleri hala görülebilmektedir.

Ailenin toplum içindeki konumu, konutların büyüklük, mekân düzeni ve yapının iç-dış mekân ilişkilerinde belirleyici rol oynadıkları çalışma esnasında gözlemlenmiştir. Genellikle içe dönük bir yaşam biçiminin görüldüğü bölgede, gerek mahremiyet, gerekse de korunma amaçlı yüksek bahçe duvarları ve sağır zemin kat cepheleri görülmektedir (Şekil 2.4-a ve Şekil 2.4-b).

Mahremiyete bu derece önem verilen toplumda, elbette ki kadın-erkek ilişkileri ve çalışma durumlarına da değinilmesi gerekmektedir. Genellikle, ekonomisi tarıma dayalı olan toplumda, kırsal kesimlerde kadınların da çalıştığı görülürken, kentsel yaşam alanlarında kadınların daha çok ev işleri ile ilgilendikleri görülmektedir. Aile ekonomisine katkıyı daha çok erkeklerin üstlenmesi, ataerkil bir toplum düzenin olduğunu göstermektedir.

a-1933 b-1934

Şekil 2.4. İskeçe Geleneksel Konutların Görünümü (Dermetzidou Arşivi)

Komşuluk ve misafir ilişkilerine önem verildiği, komşu kapıları ve ihtişamlı başodalar ile belirgindir. Komşu kapıları, komşu parsel ile bağlantı kuran, dar ve alçak kapıdır. Eski kitaplardaki, *"konşi kapusu"*dur ve bu söyleyiş Mısır'daki Memluk devleti ile Kıpçak Türk kültür çevresinde devam etmiştir (Ögel,1978, s. 96). Günümüzde hala nadirde olsa görülen komşu kapıları, kullanıcıların değişmesi ile iptal edilmiştir. Çalışmanın üçüncü ve dördüncü bölümlerinde incelenen konutlarda özellikle büyük, zengin konutları olan konaklarda (Papaterpou Konağı, Basara Konağı vb) komşuluk ilişkisine dair net bir ize rastlanılmamasına karşın, daha küçük

konutlarda (Müftü Hafız Ali Efendi Evi) bu izlere rastlanılmakta olup zaman içinde bu kapıların kullanımının iptal edildiği gözlemlenmiştir.

Toplumsal hayatın temel bileşenlerini bünyesinde barındıran aile üzerinde, süre gelen dönem içerisinde etkili olan temel dinamik şüphesiz gelenektir (Turğut, 2017, s. 95). Gelenek ve göreneklerine sahip çıkan bu bölgedeki Türk halkının, gerek yaşam biçimi, gerekse de konutlarına bu kavramı yansıttıkları çalışmanın devamında detaylı bir şekilde aktarılmıştır.

2.4. Ekonomik Yapı

Kuzey Yunanistan'da halk, genellikle, tarım, hayvancılık ve ticaret ile uğraşmaktadır. Batı Trakya nüfusunun % 84'ü ve özellikle Türk azınlık nüfusu, küçük ve orta ölçekli tarımsal üretim ile uğraşmaktadır (Gebeli, 2007, s. 13). Trakya bölgesinin arazi yapısının tarıma elverişli olmasından dolayı, dağlık kesimlerinde/ balkan köylerinde yaşayan halk, tütün üretimi ve daha düz arazilerde/ova bölgelerinde yaşayan halk, arpa, buğday, mısır ve birçok çeşit tarım ürününün üretimi ile ilgilenmiş ve bu durum günümüzde de bu durum hala devam ettirilmektedir. Genellikle, tarım ile uğraşan ailelerde hem kadınların hem de erkeklerin üretime katıldıkları görülmektedir (Şekil 2.5. ve Şekil 2.6.).

Şekil 2.5 . Chryssa'daki Tütün Üreticileri (1960'lar) (Papadopoulou-Aslanoglou Arşivi)

Şekil 2.6. Feloni Tütün Üreticileri (1956) (Xaitidis Arşivi)

Tarım üreticileri bölgede, üç gruba ayrılmaktadır. Bunlar, üretim için gerekli hayvanları olan (at, öküz, manda vs.) çiftçiler *(τσεφτσίδες /ζευγίτες)*, gerekli hayvanları olmayan rençperler *(ρετζιπέριδες)* ve çiftçilerden gerekli hayvanları para karşılığı

temin eden kişiler *(παρασπορτζήδες)*' dir (Thrace Book, s. 295). Bu gruplandırma sonucunda, bölgede tarım üreticilerinin kendi içinde ekonomik durumlarına göre sınıflandırılabileceğini söylemek mümkündür.

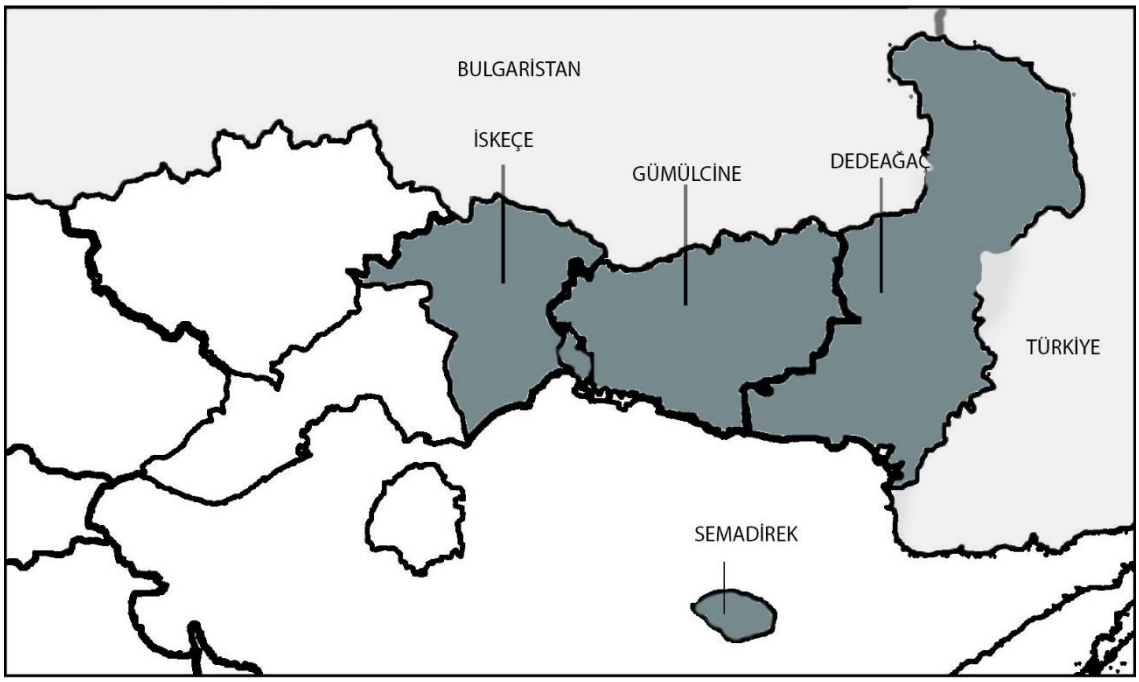
Tütün ekimi ve ticareti İskeçe'yi önemli bir kent merkezi haline getirmeye katkıda bulunmuştur (TRANSCOOP, 2012, s. 31). Kavala ise, 18. yüzyıldan beri tütün ihracatının yapıldığı liman kenti olarak biliniyordu (Spanou, 2010, s. 21). Ayrıca, bölge için, İzmir, Mısır ve birçok adadan gelen malların depolanması yine buradan yapılıyordu (TRANSCOOP, 2012, s. 29).

BÖLÜM 3

BATI TRAKYA BÖLGESİNDEKİ OSMANLI DÖNEMİ KONUTLARI

3.1. BATI TRAKYA'DAKİ KENTSEL YERLEŞİM ALANLARI

Günümüzde "Trakya Bölgesi" doğu ve batı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. Batı Trakya bölgesi, Yunanistan'da, Doğu Trakya bölgesi ise, Türkiye sınırları içerisinde yer almaktadır. Batı Trakya, üç bölgesel birimden oluşmaktadır ve bunlar doğudan batıya doğru: Evros, Rodop ve İskeçe'dir (Şekil 3.1). Evros bölgesel biriminin merkezi Dedeağaç (Alexandroupoli), Rodop'un Gümülcine (Komotini) ve İskeçe (Xanthi)'nin yine aynı taşıdığı İskeçe (Xanthi)'dir. Çalışma kapsamında, bu bölgede, Türklerin yoğun olarak yaşadığı İskeçe ve Gümülcine kentlerindeki konutlar incelenmiştir. Evros iline bağlı olan Dedeağaç kenti çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Şekil 3.1. Batı Trakya Bölgesindeki İllerin Konumları

(Altlık olarak maphill haritası kullanılmış ve yazar tarafından yeniden hazırlanmıştır.)

3.1.1. İskeçe (Xanthi) Kentindeki Osmanlı Dönemi Konutları

Batı Trakya Bölgesi'nde, çalışma alanı olarak belirlenen İskeçe ili, doğusunda Gümülcine, batısında Kavala, kuzeyinde Rodop Dağları ve Bulgaristan, güneyinde ise Ege Denizi ile sınırlandırılmıştır. Yüz ölçümü yaklaşık 495,1 km2 olan ilin merkezi, denizden yaklaşık 25 km uzaklıkta kurulmuş olan ve il ile aynı adı taşıyan İskeçe (Xanthi)'dir. İlin diğer önemli ilçeleri ise, Bulustra (Abdera), Mustafçova (Miki) ve İnhanlı (Topiros). Çalışma kapsamında, bölgedeki tek kentsel alan olan İskeçe kentinde bulunan geleneksel konutlar incelenmiştir.

Şekil 3. 2.İskeçe'nin Konumu

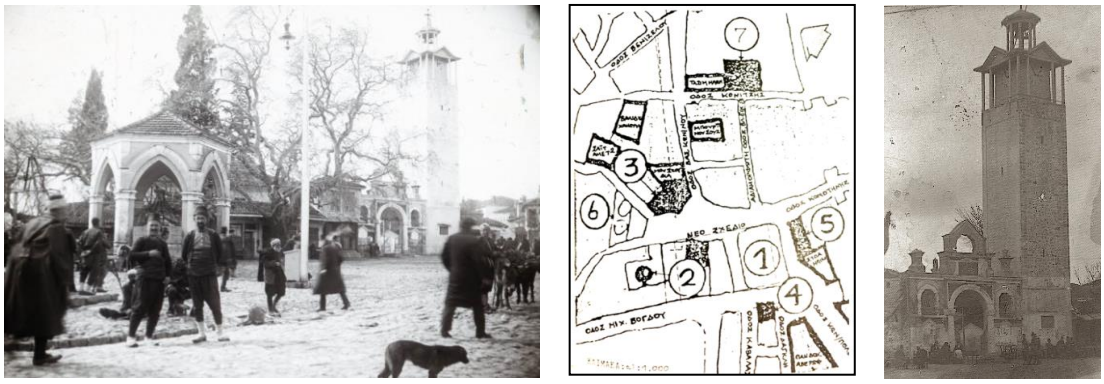

Şekil 3. 3. İskeçe İlinin İlçeleri

(Altlık olarak maphill haritası kullanılmış ve yazar tarafından yeniden hazırlanmıştır.)

İskeçe halkı ile ilgili en eski yazılı kaynaklardan biri olan ve Bulustra (Abdera-Ἄβδηρα)'lı Hekataios (Εκαταίος ο Αβδηρίτης)'un MÖ 3. yüzyıldaki "Peri İpervoreion" ("Περί Υπερβορείων") adlı eserinde İskeçe şehrinin çevresinde bulunan Trakya boyunu «Ξανθίους (Xanthious)» olarak adlandırır. Bölgesinin ilk merkezi Yenice-i Karasu kazasında 1870 yılındaki yangın çıkmıştır (BOA.,İ.DH.,42/2074). H. 17/10/1277'de Yenice'yi Karasu kazasın merkezi Yenice'den İskeçe'ye nakil ve tahvil edilmiştir (BOA.,MKT.MVL.,126/99). H. 17/11/1291 kaza merkezi İskeçe'ye nakledilmiş ise de beylik binalar Yenice'de olduğundan ve İskeçe'de emrü idarenin yürütülmesine imkan görülemediğinden kaza merkezi tekrar Yenice'ye iade edilmiştir (BOA.,ŞD.,79/3913). Ancak, H. 21/04/1292'te Drama'da Yenice-i Karasu merkezinin

İskeçe'ye tahvili gerçekleştirilmiştir (BOA.ŞD.,2006/18). Günümüzde de halen ilin merkezi İskeçe iken, Yenice, Bulustra Belediyesine bağlı olan bir köydür.

a-1901 (Sofia Müzesi Arşivi) b-Vaziyet Planı (Melkidis,1999) c-1930 (İosifidi Kişisel Arşivi)

Şekil 3. 4. Osmanlı Merkezinin Gösterimi (Melkidis, 1999) ve Tarihi Fotoğrafları[1]

Çalışma esnasında, kentte toplam yirmi yedi geleneksel konut incelenmiştir. İncelenen konutlardan yirmi üç tanesi kentin 'Eski Şehir' olarak da adlandırılan ve üç yerleşim birimi olan Ahriyan Mahallesi'de, bir tanesi Sünne Mahalesi'nde, bir tanesi de Aşağı Mahalle'de bulunmaktadır.

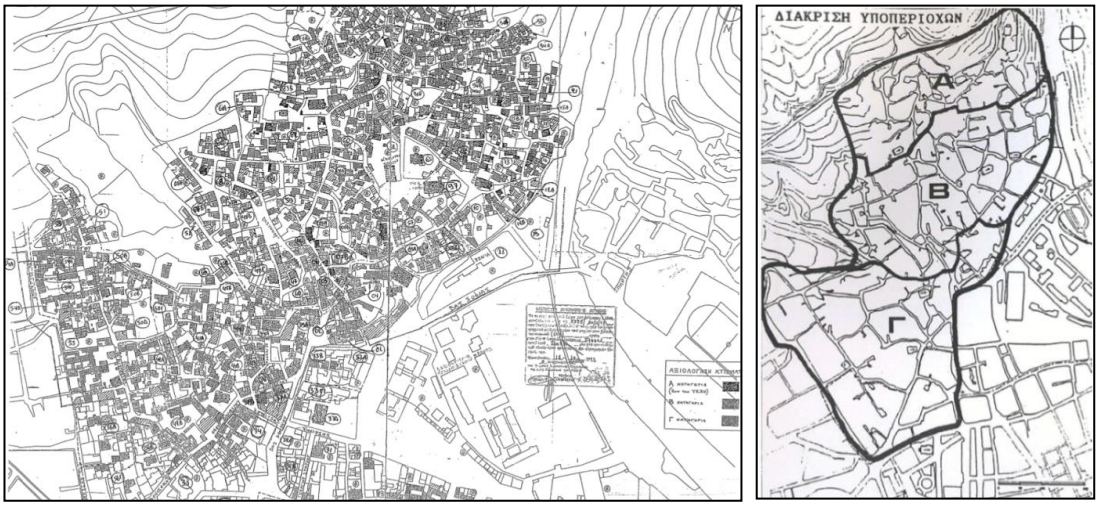

Şekil 3. 5. İskeçe Kentinde İncelenen Konutların Kent İçi Konumları[2]

[1] 1. Yeri Pazar Meydan 2. Saat Kulesi ve Cami Külliyesi 3. Perdeler 4. Valilik İdaresi 5. İmaret 6. Hamam 7. Belediye Binası

[2] 20 Mart 2021 tarihinde https://www.google.com/maps/ adresinden erişildi.

İskeçe'nin Ahrian Mahallesi, şehrin gelişmeye başladığı en önemli kısım olup, 1976 tarihli 661/B Hükümet Gazetesi'nde yayınlanan bildiriyle, özel devlet koruması gerektiren bir bölge olarak korunmaktadır. 1977'de, 142/B yine Hükümet Gazetesinde yayınlanan bildiriyle, korunan alanın sınırlarını ve geleneksel yerleşimin güneyi olduğu belirtilmiştir.

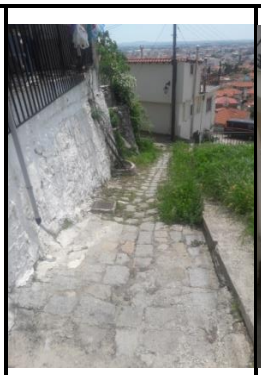
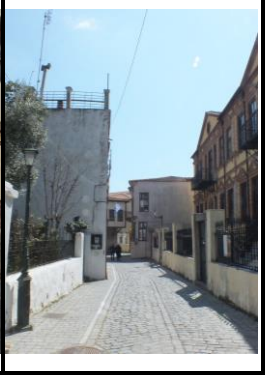
Şekil 3. 6. 1995 tarihli 1097 / D Hükümeti Gazete'sindeki Alt Bölgeler ve Topografik Şema (Karanikas, 1992)

1995 yılında, I.I.B. 1097/D, bakanlık kararıyla 593 binayı geleneksel halk mimarisinin örnekleri oldukları için koruma altına alıp kategorize eder. Ayrıca kendine özgü mimari ve morfolojik özellikleri ile dikkat çekici binalar olduklarını belirtir. I.I.B. ile birlikte verilen listeye göre bu binalar koruma derecelerine göre üç kategoriye ayrılır.

A kategorisinde, kapsamlı korumaya ihtiyaç duyan ve Kültür Bakanlığı tarafından listelenmiş özel binaları, B kategorisinde, cephe koruması gerektiren binaları, C kategorisinde cepheleri kısmen koruma için gerekli görülen binaları içerir. Şekil 3.8 'te bulunan topografik şemada, İ.İ.B.'in, bakanlık kararıyla, koruma derecelerini belirlediği Ahiriyan Mahallesi'nde bulunan yapıları göstermektedir. İ.İ.B.'in, bakanlık kararıyla, belirlediği bu yapıların bölgesel incelemesi, Karanikas'ın 1992 yılında hazırladığı, Thrakika Xronia adlı eserinde yapılmış olup Ahiriya Mahallesini üç kategoriye ayırmıştır (Şekil 3.6). Bu ayrıma göre;

A bölgesi, yerleşimin kuzeyidir ve Biron–Idragogiou-Thassou ve Euripides sokaklarının içine aldığı bölge olarak tanımlanır. Neredeyse tamamen Müslümanların yaşadığı bölgedir. Konutlar, avlular, yollar topografya ya göre düzenlenmiştir. Genellikle binaların yüksekliğindeki taş bahçe duvarları ile yapılar içe dönüktür. Konutların girişleri avludan sağlanırken sokağa bakan cepheler genellikle sağırdır.

Çizelge 3.1. İskeçe Sokak Düzeni

A				
B				
C				

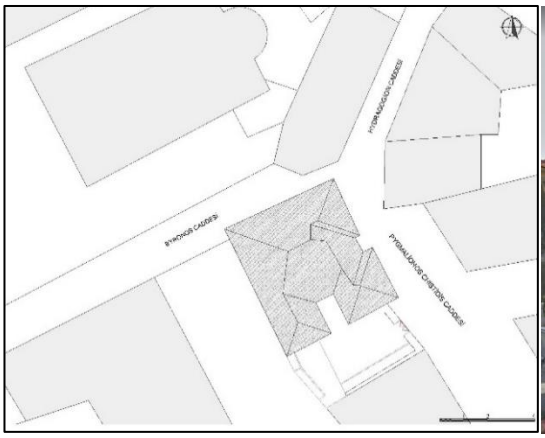
B bölgesi, yerleşimin orta kısmını kapsar ve kuzeyde Biron–Idragogiou-Thassou ve Euripides sokakları, batıdan Hassirzoglou-L.Pyrgos-Ag.Vlasios ve güneyde Hassirzoglou, Orpheus ve Pindaros sokaklarının bulunduğu alanı kapsar. Bu

bölge, Hristiyan nüfusun ana yerleşim bölgesidir. Yerleşimin bu bölümünde, dini alanların, sosyal merkezlerin etrafındaki yerleşim yerlerinin düzenlenmesi açıktır. Bu ikinci alt bölge şu anda korunan geleneksel yerleşim alanlarının çoğunu içermekte olup, müdahale oranı azdır. Burası yerel mimarinin ve en değerli binalarının, tütün dağıtımcılarının konaklarının ve idari binaların bulunduğu bölümdür.

Son olarak C bölgesi yerleşimin batı kısmını oluşturur. Batıdan Ag. Vlasiou - L. Pyrgos ve Hassirzoglou sokaklarının bulunduğu alandır. Yüksek bozulma derecesinin olduğu alandır. Bu bölge kentin mevcut ticaret merkezine en yakın alanı olup, çoğunluğu ticari olmak üzere, idari, müze ve sergi alanları ile meydanlardan oluşmaktadır.

a) Konut 1. Karapanagiotidi Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahriyan Mahallesi'nde, Pygmalionos Christidis ile Byronos Caddelerinin kesiştiği nokta, Pygmalionos Christidis 47 numara'da yer almaktadır.

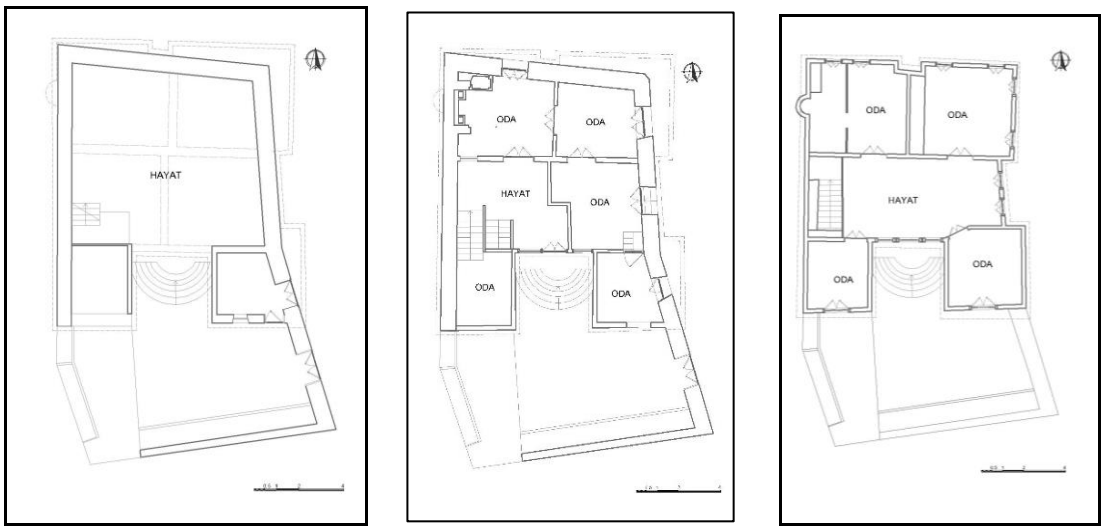
Şekil 3.7. Karapanagiotidi Evi Vaziyet Planı[3] **Şekil 3. 8.**Karapanagiotidi Evi Görünümü

(İskeçe, 2020)

[3] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından yeniden düzenlenmiştir.

Parselin, doğusunda Pygmalionos Christidis Caddesi, batısında Akathistos Hymn Kilisesi, kuzeyde Byronos Caddesi ve güneyde Ladas Konağı bulunmaktadır (Şekil 3.7.). 1900lerde inşa edildiği düşünülen yapı, parselin kuzeybatı sınırında, Byronos Caddesi ile Pygmalionos Christidis Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Alaturka kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan sokağa doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Saçak altlarından, ahşap mertekler görülmektedir.

Kuzey, doğu ve batı dış duvarları moloz taş duvar ve bütün iç duvarları ile güney dış duvarı ahşap karkas sistem olan zemin kat, iki farklı kullanıcıya uygun olabilmesi için ikiye ayrılmıştır (Şekil 3.9.-b). İki farklı girişi olan yapının, bir girişi güney cephesinden yani avludan sağlanırken, ikinci giriş Pygmalionos Christidis Caddesi'nden sağlanmaktadır. Pygmalionos Christidis Caddesi'nden erişilen ilk ev, hayatın sağında bir oda ile solunda yardımcı mekân olarak kullanılan ve üç basamakla erişilen bir odadan oluşmaktadır.

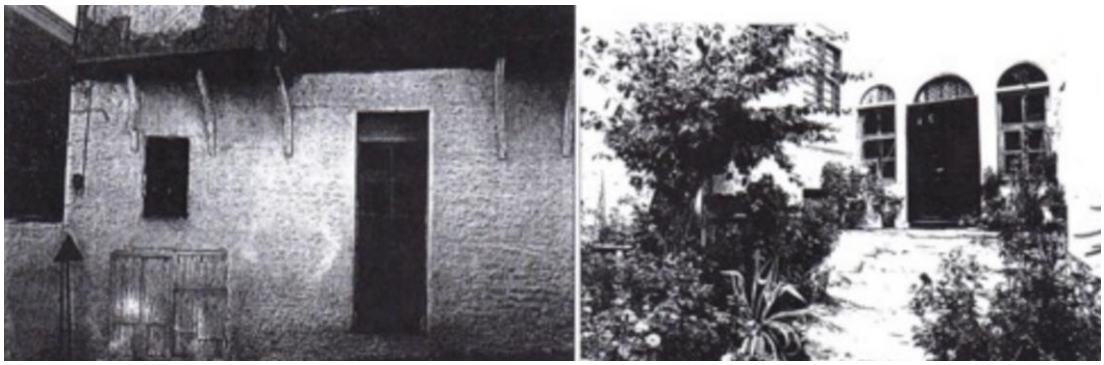

a-Bodrum Kat Planı b-Zemin Kat Planı c-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 9. Karapanagiotidi Evi Kat Planları[4]

[4] Çalışma esnasında F. Korda (2019) ve İskeçe Belediyesinin arşivinde mevcut olan planlar temin edilmiş ve yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Girişin sağında bulunan oda doğu cephesinden tek bir pencere ile aydınlanırken, solda bulunan oda, avluya ve sokağa açılan toplam ikinci pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu ev, günümüzde kullanıldığı düşünülmeyen ancak yapının ilk inşa aşamasında kullanmış olabileceği düşünülen, çift kanatlı bir kapı ile kuzeybatı odasıyla ilişki kurmaktadır. Doğal zeminden yaklaşık 1 m daha yüksekte inşa edilmiş olan yapının, girişi avludan sağlanan ikinci eve erişim ise, yarım daire biçimindeki merdiven ile sağlanmaktadır. Zemin kat, girişin solunda ocağı bulunan ve sadece kuzey cephesinde bulunan bir pencere ile aydınlatılmış kuzeybatı odası ile solunda ahşap merdiven bulunan bir hayattan oluşmaktadır. Merdivenin altında, hela bulunmaktadır. Zemin kat dışa neredeyse tamamen kapalı iken, sokağa açılan pencereler hem daha yüksekte hem de birinci katta bulunan pencerelerden daha küçük oranlara sahiptir. Girişin solunda bulunan ahşap merdiven ile erişilen birinci kat, avluya ve sokağa bakan bir hayat ile kuzey cephesine yaslanan iki oda ve avluya bakan iki odadan oluşmaktadır (Şekil 3.9-c). İç ve dış duvarları tamamen ahşap karkas sistem ile inşa edilmiş olan birinci katta, cephedeki sıva dökülmelerinden dolgu malzemesi olarak tuğla kullanıldığı görülmektedir.

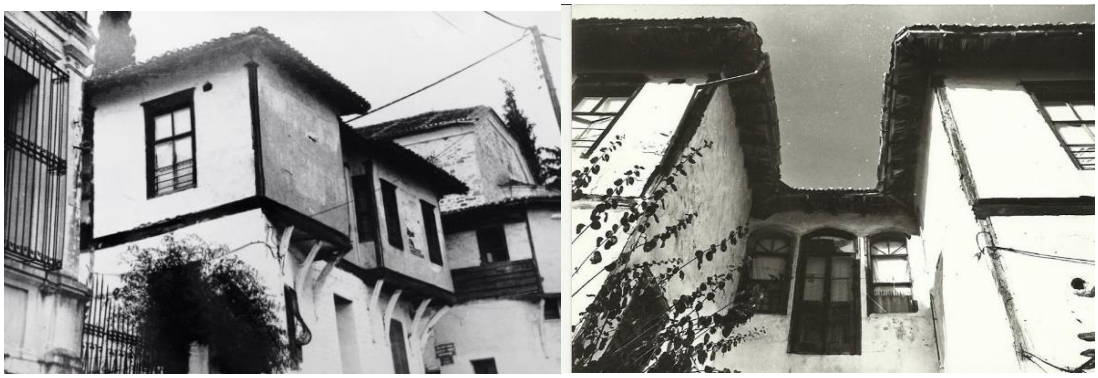

Şekil 3.10. Karapanagiotidi Evi Pygmalionos Christidis Caddesi ve Avlu Girişi Görünümü Tarihsel Fotoğrafları (20. yy ilk çeyreği)

(Kaynak: Karapanagiotidi Kişisel Arşivi)

Birinci katın kuzeybatı odasında, girişin solunda bulunan duvarın merkezinde, ocak yer almaktadır. Bu oda, kuzeye doğru oda genişliği kadar düz konsol çıkma yapmaktadır. Aynı şekilde, kuzeydoğu odası, kuzeyde Pygmalionos Christidis Caddesi ile kuzeyde Byronos Caddesine doğru oda genişliği kadar konsol çıkma

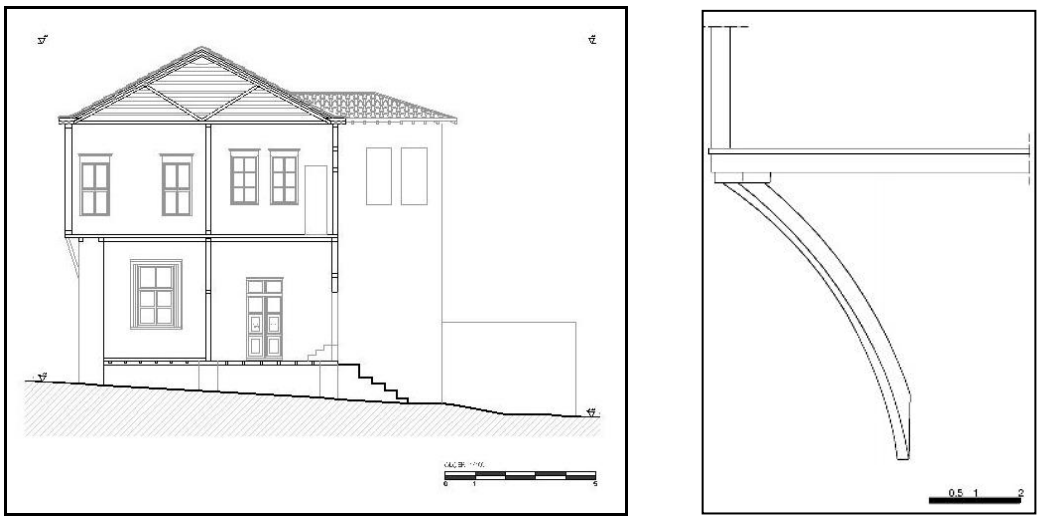
yapmaktadır. Her iki sokakla da ilişki kuran bu oda, her iki sokağa da açılan ikişer pencere ile aydınlatılmaktadır.

Şekil 3. 11. Karapanagiotidi Evi Tarihsel Fotoğrafları (20. yy ilk çeyreği)

(Kaynak: Karapanagiotidi Kişisel Arşivi)

Pygmalionos Christidis Caddesi'ne doğru oda genişliği kadar çıkma yapan bir başka oda ise, güneybatı odasıdır. Bu oda kuzey batı odasına nazaran sokak cephesiyle ilişkisizdir ve sokağa bakan cephesi sağır bırakılmıştır.

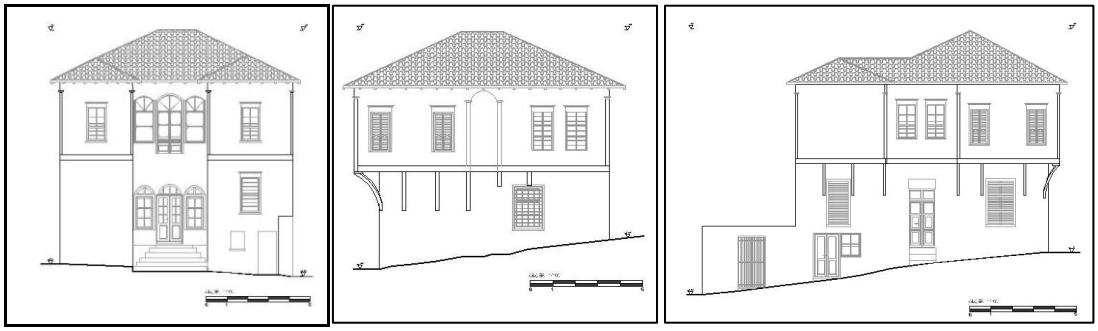

a-A-A Kesiti B- Eli Böğründe Detayı

Şekil 3. 12. Karapanagiotidi Evi Kesitleri ve Eli Böğründe Detayı[5]

[5] Çalışma esnasında F. Korda (2019) ve İskeçe Belediyesinin arşivinde mevcut olan planlar temin edilmiş (ancak bu çalışmalar içerisinde eli böğründe detayı mevcut değildir) ve yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Her ne kadar bir sonraki dönemlerde kapatılmış olabileceğini düşündürse de, yapının tarihi fotoğrafları incelendiğinde, yapının ilk inşa edildiği dönemlerde de bu cephenin sağır olduğu görülmektedir (Şekil 3.11). Bu oda da sadece, avluya bakan cephe de bir pencere bulunmaktadır. Aynı şekilde güneybatı cephesinde bulunan oda da sadece avluya bakan güney cepheden aydınlatılmaktadır. Birinci katın hayatı, hem avlu ile hemde Pygmalionos Christidis Caddesi'ne bakan cephesinde pencereler ile aydınlatılmıştır. Yapının Pygmalionos Christidis Caddesi'ne bakan kısmı köşk alanı olarak kullanılabileceği ve özellikle yapının ilk inşa edildiği dönemdeki sosyokültürel şartlar düşünüldüğünde, kadınlar için sokakla ilişki kurulan önemli bir yaşam alanı olmuş olabileceği düşünülmektedir.

a-Güneydoğu Cephesi b-Kuzeybatı Cephesi c-Kuzeydoğu Cephesi

Şekil 3. 13. Karapanagiotidi Evi Görünüşleri[6]

Yapının cepheleri sokağa bakan kuzeybatı ve güneydoğu cephelerinin zemin katları dışa neredeyse tamamen kapalı iken bu katta bulunan ahşap doğramalı pencerelerin açıklıkları daha yüksekten başlamaktadır (Şekil 3.12-a ve Şekil 3.12-b). Her iki katıda sıvalı olan yapının sokağın siluetini etkileyen konsol çıkmaları mevcuttur. Çıkmaların ahşap döşeme kirişleri görülmektedir. Konsol çıkmalar, ahşap eli böğründeler ile desteklenmektedir. Aynı etki, yapının hem Byronos Caddesi hem de Pygmalionos Christidis Cadde'sine bakan cephelerinde görülmektedir. İki sokağın tam kesişim noktasında bulunan birinci kat odasındaki dört ile zemin kat odasındaki

[6] Çalışma esnasında F. Korda (2019) ve İskeçe Belediyesinin arşivinde mevcut olan planlar temin edilmiş ve yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

tek pencere ahşap kanatlı kapaklar mevcut iken diğer üst kat pencerelerinde demir korkuluklar ve zemin kattakiler de ise demir parmaklıklar bulunur.

Yapının sokağa bakan cepheleri oldukça sade ve yalın iken, avluya bakan güneydoğu cephesinde hem belirgin U plan şemasının etkisi hem de yarım daire biçimindeki merdivenler ile daha gösterişlidir (Şekil 3.13-a). Bu cephede pencere açıklıkları, hayat kısmın da daha fazladır. Bunun sebebi hayatın avlu ile ilişkisini daha çok belirginleştirmek için olabileceği düşünülmektedir.

Şekil 3. 14. Karapanagiotidi Evi Yapının Cephe Detayları (İskeçe, 2020)

Yapıya giriş, U biçiminin tam merkezinden sağlanarak, hem giriş için bir rüzgârlık etkisi oluşturulmuş hem de ısı kaybı engellenmeye çalışılmıştır. Bu cephede merkezde üçlü yarım daire biçiminde pencere ve kapı düzeni bulunmakta ve cephenin yalın etkisi kırılmaktadır. U biçiminin uçlarında yer alan ahşap doğramalı dikdörtgen biçimli pencerelerde ise, yine demir korkuluklar mevcuttur (Şekil 3.15-a).

Çalışma esnasında yapının içine erişim sağlanamamış ancak arşiv taramalarında, yapının daha önceden Morelle ve Solomonidou tarafından çekilmiş iç mekân görsellerine ulaşılmıştır. Şekil 3.16'deki mekân görsellerinde, yapının iç mekânında günümüze erişilmiş ahşap musandıraların olduğu görülmektedir. Ahşap musandıralar, ahşap oyma tekniğinde geometrik motiflerle bezenmiştir.

a-Pencere Korkulukları b- Ahşap Kapaklar

Şekil 3. 15. Karapanagiotidi Evi Pencere Korkulukları ve Ahşap Kapaklar (İskeçe, 2020)

Musandıranın iki kenarındaki kapakların farklı ve ortadakilerden daha yüksekte olması, bunlardan en az bir tanesinin, yapının ilk inşa edildiği dönemde, bölgede halk arasında 'hamamlık' olarak adlandırılan mekân olarak kullanılmış olabileceğini düşündürmektedir (Şekil 3.16-a). Hamamlık olarak adlandırılan mekân, bölge halkından aktarılan sözel bilgilere göre, musandıranın en köşesinde ve duvara yaslanan kısmında bulunan ve banyo olarak kullanılan bölümdür. Hamamlık kısmının girişi yüksek bir eşikten sağlanmaktadır. Hamamlığa ayrıca bölge halkının bir kısmı tarafından 'banyoluk'ta denilmektedir.

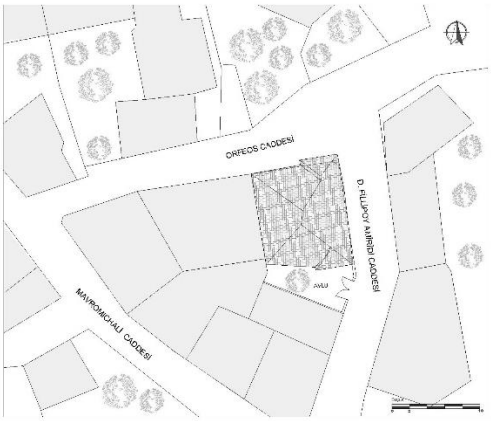

a- Musandıra b- Hayat Görünümü

Şekil 3. 16. Karapanagiotidi Evi Musandıra ve Hayat Görünümü (Morella ve Solomonidou Kişisel Arşivi, 2009)

b) Konut 2. Orfeos Caddesi Numara 1 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahriyan Mahallesi'nin ticari ve sosyal yapıların yoğun olarak bulunduğu güney kısmında, D. Filippou Amiridi Caddesi ile Orfeos Caddesi'nin kesiştiği noktada olan, 5. Parsel, Orfeos Caddesi 3 numarada yer almaktadır. Parselin, doğusunda D. Filippou Amiridi Caddesi, kuzeyinde Orfeos Caddesi, batısında Mavromihali Caddesi ile bitişik nizamında ve güneyinde de ardışık nizamda konutlara yaslanmaktadır (Şekil 3.17.). 1900lerde inşa edildiği düşünülen yapı, parselin kuzeybatı sınırında, D. Filippou Amiridi Caddesi ile Orfeos Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır.

Şekil 3.17. Orfeos Caddesi Evi Vaziyet Planı[7]

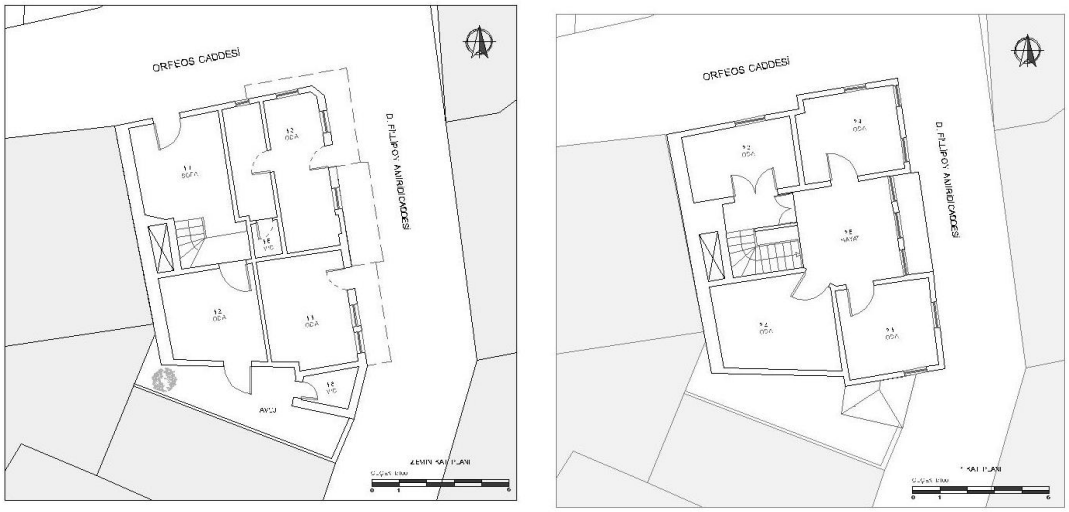
Şekil 3.18. Orfeos Cad. Evi Görünümü

(İskeçe, 2020)

Yapının güney cephesi avluya bakmakta olup, avluya erişim parselin batısından yani D. Filippou Amiridi Caddesi üzerinden gerçekleşmektedir. Kiremit kaplı saçağı bulunan yüksek taş bahçe duvarı, içe dönük bir bahçe algısı yaratmaktadır. Günümüzde restoran olarak işlev gören yapının avlusu, yardımcı mekân olarak hizmet vermektedir. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatılı yapının, sokağa doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Saçak altlarından, ahşap aşıklar görülmektedir.

[7] Vaziyet Planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından yeniden düzenlenmiştir.

Yapının zemin katına erişim hem Orfeos Caddesi üzerinden hem de D. Filippou Amiridi Caddesi üzerinden sağlanmaktadır (Şekil 3.19-a). D. Filippou Amiridi Caddesi üzerinden sağlanan girişlerin daha sonraki dönemlerde açıldığı cephe düzeninden anlaşılmaktadır. Kuzeydoğu cephesinden erişilen hayatın tam karşısında merdiven ve merdivenin hemen altında bir depolama alanı bulunmaktadır. Yapının batı cephesine yaslanan diğer iki odaya erişim dışarıdan sağlanmakta ve bu odalar özgünlüklerini yitirip tamamen dışarıya açılmaktadır. Zemin katta kuzeydoğu dış duvarı moloz taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşaptır. Sonraki dönemlerde bölünmüş iç duvarlar ise tuğla duvardır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 19. Orfeos Caddesi Evi Kat Planları

Hayatın güneyinde yer alan ahşap merdiven ile erişilen birinci katta müdahalelerin daha ol olduğu ve özgün plan şemasının daha çok korunduğu görülmektedir (Şekil 3.19-b). Bu katta bulunan hayat kısmı, kuzeydoğu yönünde D. Filippou Amiridi Caddesi'ne pencereler ile aydınlatılırken, sokağa doğru düz çıkma yapmaktadır. Çıkma, demir korkuluklar ile çevrelenirken, bitkisel motifli demir eli böğründeler ile desteklenmektedir. Kuzeyde bulunan oda, girişin tam karşısında bulunan tek pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzeydoğu odası ise, hem Orfeos Caddesi hem de D. Filippou Amiridi Caddesine doğru oda genişliği kadar düz çıkma yapmaktadır. Bu oda, girişim karşısında bulunan duvarda tek, sağında bulunan

duvarda ise iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Aynı şekilde, güney odası da yine D. Filippou Amiridi Caddesine doğru oda genişliği kadar düz çıkma yapmakta ve bu cephe ile girişin tam karşısında bulunan cephede birer pencere ile aydınlatılmaktadır. Son olarak batı yönünde bulunan oda dışa tamamen kapalıdır. Bu katta özellikle zemin kata nazaran, sokakla ilişki daha çok sağlanmaya çalışılmış ve özellikle hayatta bulunan çıkma ile bu kısımda dışa açık bir köşk etkisi yaratılmaya çalışıldığı düşünülmektedir.

a-Kuzeydoğu Cephesi

b-Güneydoğu Cephesi

Şekil 3. 20. Orfeos Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri (İskeçe, 2020)

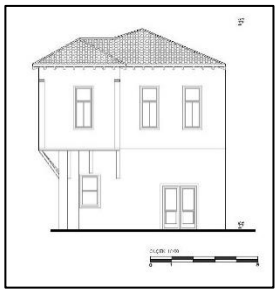
Yapının dış cephesi incelendiğinde, zemin ve üst katın olduk yalın ve sade olduğu görülmektedir. Zemin katın, D. Filippou Amiridi Caddesi'ne bakan kuzeydoğu cephesinde zemin kat pencere ve kapılarının düzensiz olduğu görülmekte (Şekil 3.21-b).ve bu sonraki dönemlerde yapılan müdahalelerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

a-Kesit

b-Doğu Cephesi Görünümü

c- Kuzey Cephesi Görünümü

Şekil 3. 21. Orfeos Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri

Aynı cephenin birinci katının merkezinde demir korkuluk ile çevrili düz konsol çıkma bulunurken (Şekil 3.22), çıkmanın sağında iki solunda ise tek pencere bulunmaktadır. Konsolun yanlarında bulunan oda genişliğindeki çıkmalar, ahşap eli böğründeler ile desteklenirken (Şekil 3.23), merkezde bulunan çıkma, bitkisel motifli metal eli böğründeler ile desteklenmiştir. Ahşap eli böğründeler, birinci katın sıvanmamış ahşap kirişli döşemesinden desek alırken, merkezde bulunan metal eli böğründeler daha çok süsleme amaçlı olduğu düşünülmektedir.

Şekil 3. 22. Orfeos Caddesi Evi Çıkması Detayı (İskeçe, 2020)

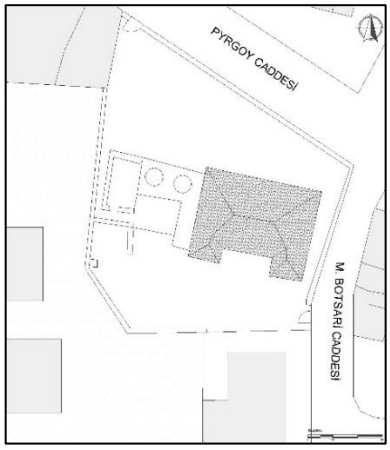

Şekil 3. 23. Orfeos Caddesi Evi Saçak ve Eli Böğründe Detayları (İskeçe, 2020)

Yapının ana girişinin sağlandığı Orfeos Caddesi'ne bakan kuzeybatı cephesinde, kuzeybatı cephesine nazaran daha az müdahalenin yapıldığı düşünülmektedir. Kuzeydoğu cephesinde bulunan oda genişliğindeki konsol çıkma detayları bu cephede de yine aynı şekildedir. Birinci katın sıvanmamış ahşap kirişli döşemesinden destek alan ahşap eli böğründeler bulunan bu cephede, kuzeybatı ile kuzeydoğu cephesinin bulunduğu köşede, dikey ahşap kaplama bulunur.

c) Konut 3. Muzaffer Bey Konağı

Muzaffer Bey Konağı, İskeçe'nin Ahrian Mahallesi'nde, Markos Botsari Caddesi 46 numarada bulunmaktadır. DMTBMASEM'nün kaynaklarına göre yapı, 1848 yılında, bölgenin Müslüman toprak sahiplerinden –ağalarından- olan ve Muzaffer Salihoğlu'nun dedesi olan Şakir Ağa tarafından yaptırılmıştır.

Şekil 3. 24. Muzaffer Salihoğlu Konağı Vaziyet Planı[8]

Şekil 3. 25. Muzaffer Salihoğlu Konağı Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapının bulunduğu Ahriyan Mahallesi veya 'Eski Şehir' (Πολιά Πόλη) olan bilinen bölgede, DMTBMASEM'nün kayıtlarına göre, 19 yy başlarına tarihlendirilen yapılar mevcuttur. Bunun sebebi 1829 gerçekleşen büyük deprem sonucunda şehrin merkezinin Yenice'den İskeçe'ye alınmasıdır (Mavridis, 2004, s. 210). Bu bölgede 1870-1910 yılları arasında inşa edilmiş pek çok yapı bulunmaktadır ve bu yapılar, gerek devletin koruması gerekse de kullanıcıların bakımı ile günümüze ulaşabilmiştir.

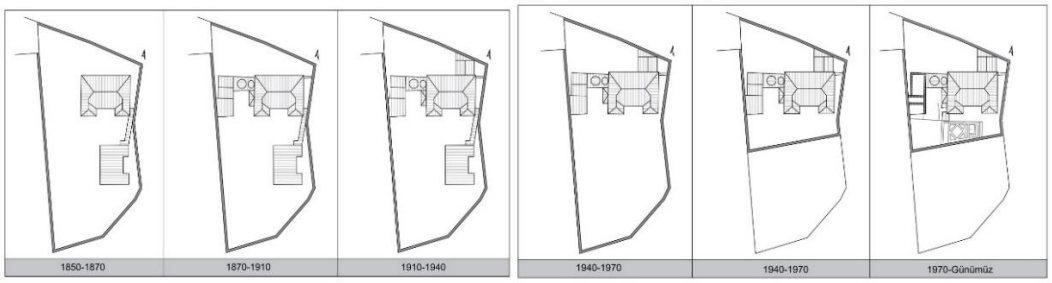
a-Ana Giriş Kapısı ve Detay Çizimi b-M. Botsari Cd. Girişi c-Pyrgou Cd. Girişi

Şekil 3. 26. Bahçe Girişleri

[8] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Yapı, şehre hâkim, ormana yakın ve eğimli bir arazide bulunmakta olup, başlangıçta 6.000 m2'lik bir arsa üzerine inşa edilmiş (Trakassopoulou,2014, s. 263) fakat arsa günümüzde 1.243 m2 'ye kadar küçültülmüştür. Parselin kuzeyinde Pyrgou Caddesi, doğusunda M. Botsari Caddesi, güneyinde ve batısında ayrık nizam komşular bulunmaktadır (Şekil 3.24). Yapı parselin kuzeydoğusunda bulunmakta olup, doğuda bulunan M. Botsari Caddesi'ne paralel konumlanmıştır. Bu bağlamda yapının hiçbir cephesi sokağa bakmayıp bütün cepheleri kendi avlusuna bakmaktadır. Avluya giriş, kuzey ve doğu yönünde bulunan iki metal çift kanatlı kapı ile yapılmaktadır. Kapıların üzerinde saçak bulunmamakla birlikte kuzey ve doğu yönünde bulunan giriş kapıları oldukça sade iken (Şekil 3.26-b ve a), doğu cephesinde bulunan metal ana giriş kapısının üzerinde, girişi vurgulayan dekoratif elemanlar bulunmaktadır (Şekil 3.26-a). Çatı saçakları 40 cm civarında olan yapının, saçak altlarında ahşap aşık kirişleri görülmemekte ve sıvalı saçak silmeleri görülmektedir. Yapının çatısı, ahşap kirişler üzerine oturtulmuş, özgün çatı örtüsü alaturka kiremit kaplı kırma çatı biçimindedir.

Çizelge 3.2. Muzaffer Salihoğlu Konağı'nın Tarihsel Gelişim ve Müdahale Aşamaları[9]

Yapının mekânın tarihsel gelişim sürecinde görüldüğü üzere (Tablo 2), kompleksin 1850-1870 yılları arasındaki durumu olup orijinal halini yansıttığı düşünülmektedir. Orijinal komplekste, mevcut binaya ek olarak, ziyaretçilerin ağırlandığı ve ana binaya kesintisiz bir koridorla bağlanan, benzer formda bir müştemilat bulunduğu görülmektedir. Müştemilat kısmı, Bulgar işgali (1941-1944) sırasında, özellikle 1941'de Bulgaristan Bakanlar Konseyi'nin kararı ile Bulgaristan'ın yeni "Ege Yönetimi" idari bölgesinin merkezi olarak İskeçe

[9] Komleksin gelişim sürecinin incelenmesi aşamasında Haluk Sezgin, Trakassopoulou ve mimari çizim ve çalışmaları kronolojik olarak incelenmiş olup çizimler yazar tarafından yeniden düzenlenerek tablo haline getirilmiştir.

kurulduğunda (Cristopoulos, Bastilas, Kofos, Veremis, Svolopoulos & Alexandris, 2000, s. 64) yani 1940'ların sonunda yıkılmıştır (Trakassopoulou, 2014, s. 263).

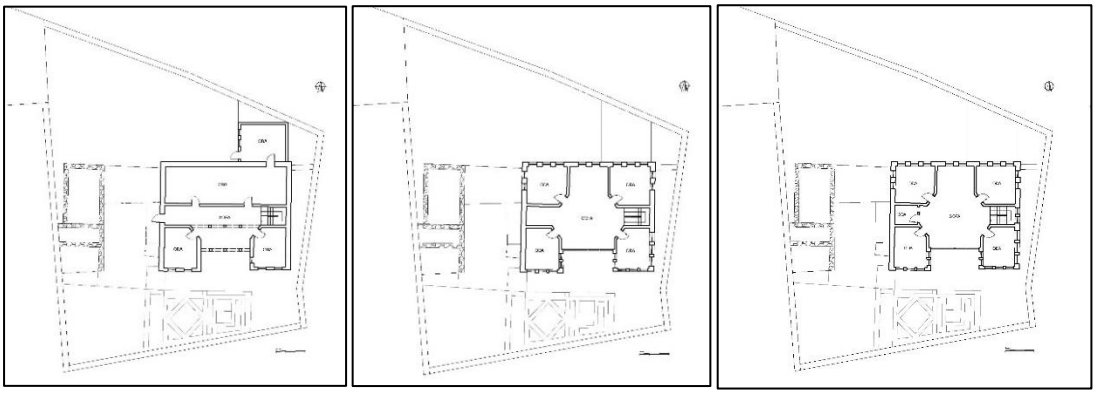
Şekil 3.27. M. Salihoğlu Konağı Batı Cephesi

Şekil 3.28. Yardımcı Mekânlar

(İskeçe, 2020)

Kompleksin gelişimi ile ilgili, en önemli belgelerden biri nitekim Haluk Sezgin'e aittir. Muzaffer Bey Konağı'nı, 1945 yılında ziyaret etmiş olan Haluk Sezgin'in (Trakassopoulou, 2014, s. 263), bu konak ile ilgili yapmış olduğu çizimlerde, müştemilat kısmı görülmemektedir ve kompleks ana bina, hamam ve yardımcı mekanların bulunduğu, ana yapıya yaslanan ek binadan oluşmaktadır (Tablo 2.).

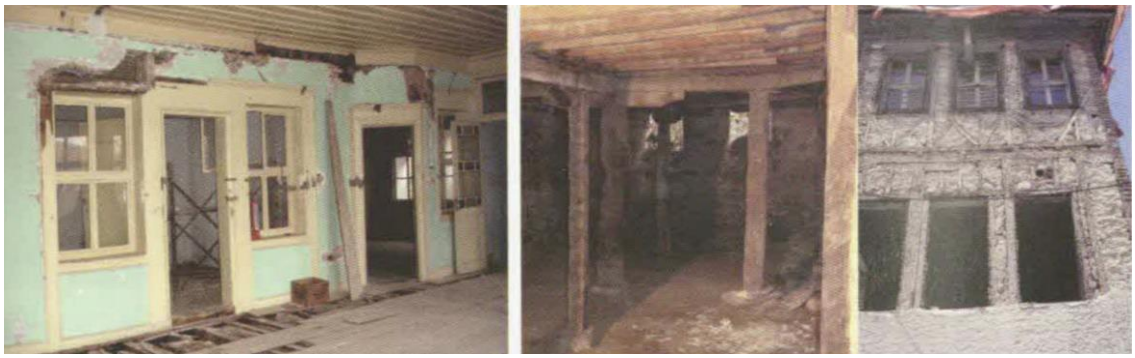

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı c-İkinci Kat Planı

Şekil 3. 29. Muzaffer Salihoğlu Konağı Kat Planları[10]

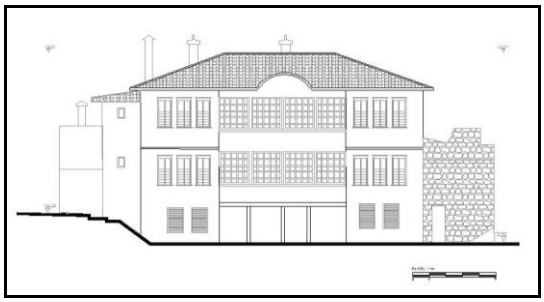
[10] Trakassopoulou ve İskeçe Anıtlar Kurulundan temin edilen planlar üzerinde yerinde yapılan tespit ve incelemeler doğrultusunda yazar tarafından yeniden hazırlanmıştır.

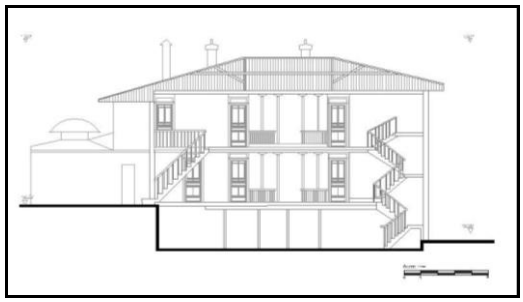
1870-1910 yılları arasında yapılan bu ekler kompleksin günümüzdeki halini yansıtmakta olup yardımcı mekânların yaslandığı batı cephesinde (Şekil 3.28) günümüze sadece duvar izleri ulaşabildiği görülmektedir (Şekil 3.37). Zemin kat üzeri iki kattan oluşan U formunda Muzaffer Bey Konağı'nın, dış ve iç duvarları tamamen yığma taş duvar olan zemin kat zemin katına erişim, güney cephesinin merkezinde bulunan üç kolonlu açıklıktan sağlanmaktadır (Şekil 3.29-a).

Şekil 3. 30. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Aşamasından İç Mekân Görünümleri: Birinci Kat Sofası-Zemin Kat Sofası-Güney Cephesi (Trakassopoulou, 2014, s. 266)

Dışa tamamen açık olan hayatın tam karşısında depo veya kiler olarak kullanılan alan, sağında tam merkezde üst katlara erişimi sağlayan ahşap merdiven ve U formunun uçlarında ise birer depolama alanı olarak kullanıldığı düşünülen odalar bulunmaktadır..

Şekil 3. 31. Salihoğlu Konağı Güney Cephesi[11]**Şekil 3. 32.** Salihoğlu Konağı Kesiti[12]

[11] [8] Trakassopoulou ve Haluk Sezgin'in mimari çizimleri altlık olarak kullanılarak yerinde yapılan tespit ve incelemeler doğrultusunda yazar tarafından yeniden hazırlanmıştır.

Hayatın solunda bulunan kapı ile bitişik nizamda bulunan yarı açık yardımcı mekânlara ulaşım sağlanırken, girişin tam karşısında bulunan depolama alandan erişim sağlanan ve daha sonraki dönemlerde inşa edilmiş yardımcı alana erişim sağlanmaktadır. Kuzey cephesine yaslanan oda dışa tamamen kapalı iken, güneybatı odası tek, güneydoğu cephesi ise iki pencere ile avluya açılmaktadır. Zemin katın sağında bulunan ahşap merdiven ile erişilen birinci katta, hayatın dört bir yanı, girişi pah kırılmış kenarlardan sağlanan odalar ile çevrilirken, hayat kuzey, batı ve güney ile ilişkilidir ve her yönden aydınlatılmıştır.

Şekil 3. 33. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Aşamasından Görünümleri: Güney Cephesi Alınlık ve Bitkisel Motifli Bezemesi (Trakassopoulou,2014, s. 267)

Hayat bahçeyle tamamen ilişkilendirilmişken, U formunun uçlarında bulunan odalar üç yönden de aydınlatılırken, kuzeyde bulunan odalar da hem kuzey hem de doğu ve batı cephelerinden aydınlatılmıştır. Ahşap merdiven ile erişilen ikinci katta yine birinci kata benzer bir oda düzenine sahiptir (Şekil 3.29-b). Hayatın dört bir yanı, girişi pah kırılmış kenarlardan sağlanan odalar ile çevrilen ve doğu kenarında merkezde bir oda daha bulunur.

a-Batı Cephesi Görünümü b-Güney Cephesi Görünümü c-Kuzey Cephesi Görünümü

Şekil 3. 34. M. Salihoğlu Konağı'nın Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Hayat kuzey ve güneyde pencereler ile aydınlatılmıştır. Hayat bahçeyle tamamen ilişkilendirilmişken, U formunun uçlarında bulunan odalar, birinci katta

olduğu gibi yine üç yönden aydınlatılırken, kuzeyde bulunan odalar da hem kuzey hem de doğu ve batı cephelerinden aydınlatılmıştır.

Yapının simetrik plan şeması ile katlar arası ilişki cepheye tamamen yansımış ve bu durum kullanıcıların sosyal yaşam ve kültürel yaşamları gözlemlememize yardımcı olmuştur. Yapının bulunduğu bölge ile kullanıcının yaşam biçimi göz önünde bulunduğunda yapıda caddeye bakan tüm cephelerinin sağır olması ve yüksek taş bahçe duvarlarının sadece mahremiyet amaçlı değil aynı zamanda koruma amaçlı olduğunu da düşündürmektedir. Pencere ve kapı düzenlerinin boyutları, cephenin yönüne göre farklılık göstermektedir. Yapıya giriş zemin kattaki üç ahşap sütunun bulunduğu açıklıktan sağlanmaktadır. U biçiminin uç kısımları sayesinde, giriş için rüzgârlık etkisi oluşturulup ısıl tampon sağlanmış ve ısı kaybının önlenmiştir (Şekil 3.33). Yapının güney cephesinde, yani bahçeye bakan cephede pencere açıklıkları merkezde yani hayatın olduğu kısım en çok aydınlatılan kısımdır. U formunun uçlarında da üçer pencerenin bulunduğu güney cephesi, bu sayede hem mekânların kış aylarında, güneş enerjisinden daha çok faydalanabilmesini sağlamış hem de dışarıya en çok açılan cephedir. Güney cephesinin tam merkezinde tepede, eğrisel biçimde ve günümüzde ulaşamamış fakat restorasyon aşamasındaki fotoğraflardan tespit edilen bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır (Şekil 3.35).

Şekil 3. 35. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Aşamasından İç Mekân Görünümleri: İkinci Kat İç Mekân Süsleme Özellikleri (Trakassopoulou, 2014, s. 267)

Batı ve doğu cepheleri tamamen sade olan yapının, batı cephesine yaslanan ek yapılar bulunmaktadır (Şekil 3.36-a). Aynı şekilde kuzey cephesinde de ek yardımcı mekân bulunan yapının bu cephesi de oldukça yalın ve sadedir. Doğu ve batı cephelerince sadece ikinci katında az pencere açıklığı bulunurken, kuzey cephesinde birinci ve ikinci katlarda pencere açıklıkları bulunmaktadır. Pencerelerde, zemin katta

tamamen üst katlarda ise pencerenin sadece alt kısımda demir parmaklıklar bulunmaktadır.

a-Holden Görünümü b-Birinci Kat Odası c-İkinci Kat Odası

Şekil 3. 36. M. Salihoğlu Konağı'nın Restorasyon Sonrası İç Mekân Görünümleri (Trakassopoulou,2014, s. 267)

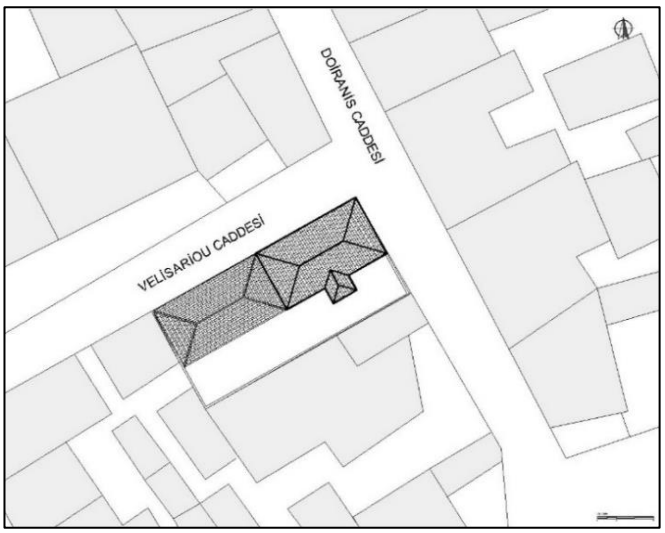
Yapının iç mekânında, duvar ve tavanlarda bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır (Şekil 3.36-b). Sofanın tavanı ve kapılarda daha çok kırmızı ve yeşil renklerin ağırlıklı olarak kullanıldığı geometrik motifler bulunurken odalarda tekne tavanların silmelerinde ve pervazlarında yoğunluklu olarak bitkisel motifler kullanılmıştır (Şekil 3.36). Duvarlarda ise, çerçeveler içerisinde değişik şehir tasvirleri ve bitkisel motifler ile bezeli olduğu görülmektedir (Şekil 3.36-c).

ç) Konut 4. Müftü Hafız Ali Efendi Evi

Müftü Hafız Ali Efendi, İskeçe şehrinin doğusunda, Aşağı Mahalle veya Muhacir Mahalle olarak adlandırılan semtin doğusunda bulunmaktadır. Yapı, 20. yyın ilk çeyreğinde, aynı dönemde İskeçe müftülüğü yapan Hafız Ali Hasanoğu tarafından yaptırılmıştır. Yapının bulunduğu parselin kuzeydoğusunda Doiranis Caddesi, Kuzeybatısında Velisariou Caddesi ve güneybatı ile güneydoğuda ise parsele yaslanan bitişik nizam yapılar bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzeydoğu ile kuzeybatı yönünde, Doiranis Caddesi ile Velisariou Caddelerine paralel konumlanmış olup, güneydoğu cephesi avluya bakmaktadır (Şekil 3.37).

Avluya giriş her iki caddeden de sağlanmakta olup, kuzeybatı cephesinde, sonraki dönemlerle inşa edilmiş olan, bitişik nizamda bir yardımcı mekân ile bu yardımcı mekânın kuzeydoğu yönüne doğru devam eden saçağı bulunmaktadır. Kullanıcılar tarafından elde edilen kullanıcı tarafından aktarılan sözel kaynaklı

bilgilere göre, bu saçak kısmı, eskiden tütün kurutmak ve dizmek için kullanılırken, günümüzde oturma alanı ve ailenin kalabalık bir şekilde yemek yiyebilecekleri alan olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.39-b ve c). Avludan bulunan ve mutfak olarak kullanılan yardımcı mekân, tek katlıdır (Şekil 3.39-a). Yaklaşık 30 cm saçağı bulunan ve özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan ancak zaman içinde kullanıcı tarafından değiştirilen ve günümüzde marsilya kiremit kaplı kırma çatısı bulunan yapının ana yapı ile ilişkisi, ana yapının kuzeybatı kısmında bulunan yüksek bir eşikli, alçak bir kapı ile sağlanmaktadır.

Şekil 3. 37 Müftü Hafız Ali Efendi Evi Vaziyet Planı[13]

Şekil 3. 38. Müftü Hafız Ali Efendi Evi Güney Cephesi (İskeçe, 2020)

Yardımcı mekân, avluya bakan cephesinde iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Yapının kuzey batısında bulunan kapı ile direkt ilişkisi kurulan yarı açık saçak kısmı, avluya bakan güney yönünde üç tane kireç sıvalı ayakla desteklenmektedir. Bu yarı açık alanda, ahşap çatı konstrüksiyonu açıkta bırakılmıştır. Bunun sebebi ise, bu alanın tütün saçağı (tütünlerin dizim ve kuruma işlemlerinin yapıldığı alan) olarak kullanılmasından dolayı, ahşap bırakma kirişlerinin tütün kurutma amaçlı kullanılmasıdır (Şekil 3.39-c).

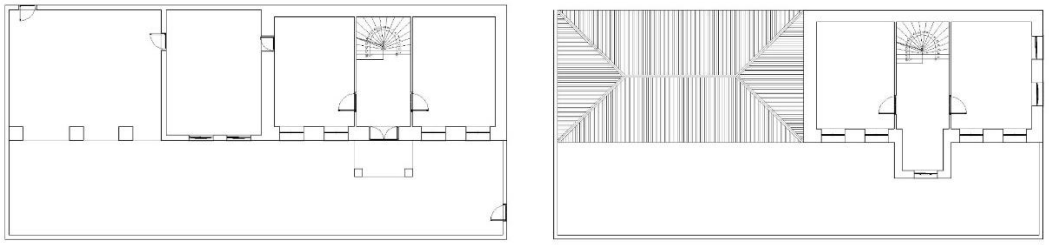
[13] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yazar tarafından yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Mutfak Görünüşü b- Saçak Görünümü c-Saçak Detayı d- Mutfak Kapısı

Şekil 3. 39. Bahçede Bulunan Yardımcı Mekânlar Mutfak ile Ana Bina Arasında Bağlantıyı Sağlayan Kapı (İskeçe, 2020)

Ana yapı, iki katlıdır ve hem yardımcı mekân olarak kullanılan mutfaktan hem de güneydoğudan ve rıht yüksekliği 12 cm olan bir basamak ile bahçeden girişi sağlanmaktadır (Şekil 3.39-d). Zemin kat, girişin tam karşısında bulunan ahşap bir merdiven ile girişin sağ ve solunda, sokağa bakan cephelerinde sağır bırakılmış ancak avluya bakan cephede ikişer pencere ile aydınlatılmış iki odadan oluşmaktadır. Döşemesi ahşap kaplama olan zemin katın dış duvarları, moloz taş duvar iken iç duvarları ahşap karkastır ve kullanıcı tarafından edilen bilgiye göre, dolgu malzemesi olarak kerpiç kullanılmıştır. Girişin solunda bulunan odadan alçak bir kapı ile mutfak alanına geçiş sağlanmaktadır. Bu kapı, basit ve son derece sade olmakla beraber, doğrama ve kasası tamamen ahşap malzeme kullanılarak yapılmıştır.

a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 40. Müftü Hafız Ali Efendi Kat Planları

Zemin katın üst kat ile ilişkisi, girişin tam karşısında bulunan merdiven ile kurulmuştur (Şekil 3.40). Birinci kattın plan şeması, üst kat ile aynı olup, hayat kısmı,

oda genişliği kadar çıkma yapar. Bu kısım girişin tam üzerine denk gelir ve zemin katta iki kolon ile desteklenip giriş için saçak görevi görür.

a-Kuzeydoğu Cephesi b-Kuzeybatı Cephesi c-Güneydoğu Cephesi

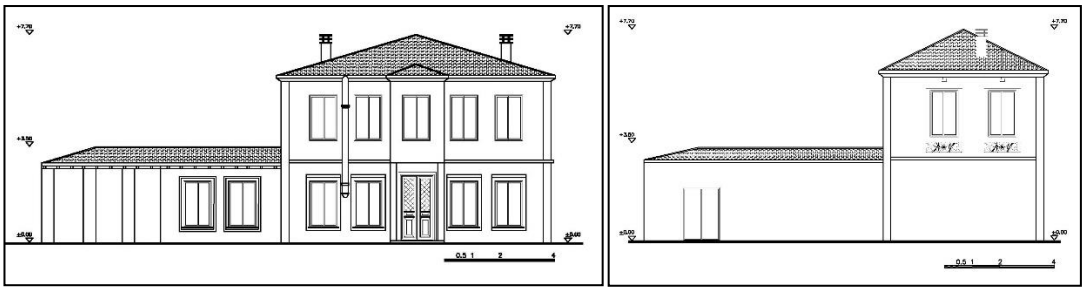
Şekil 3. 41. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Cephe Fotoğrafları (İskeçe, 2020)

Hayatın sağ ve sol yanlarında ikişer oda bulunmaktadır. Merdivenin sağında bulunan oda, zemin katta olduğu gibi sadece avluya bakan cephede iki pencere ile aydınlatılırken, solda bulunan oda hem Doiranis Caddesine bakan cephede hem de avluya bakan cephede ikişer pencere ile aydınlatılmaktadır (Şekil 3.41-a). Doiranis Caddesi ile Velisariou Caddelerine bakan kuzeydoğu ile kuzeybatı cepheleri zemin katta tamamen sağır iken birinci katta kuzey doğu cephesinde iki kare formuna yakın büyük, kuzeybatı cephesinde ise yine kare formunda ancak küçük bir pencere ile aydınlatılmıştır.

Şekil 3. 42. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Kesitleri

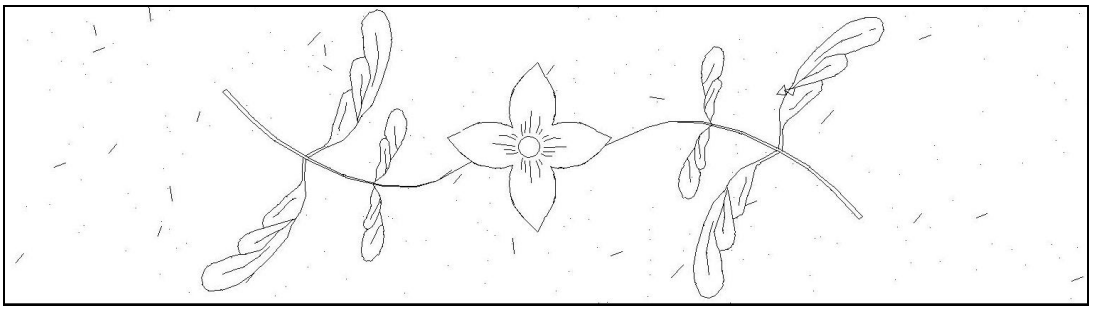
Pencere kenarlarında beyaz söveler bulunurken, Doiranis Caddesine bakan cephede sövenin alt ve üst kısımları gül motifleri ile bezelidir. Zemin kat ile irinci kat arasında yatay silme bulunurken, yapıdan taşan 15 cmlik saçaklar yine yatay silme üzerine oturmaktadır. Yapının köşeleri dışa doğru çok az bir çıkma yapar ve bu şekilde daha belirgin bir hale getirilmiştir. Zemin katın Doiranis ve Velisariou Caddesine bakan cephelerinin köşelerinin kesiştiği noktada pah kırılma bulunmaktadır.

a-Güneybatı Cephesi b-Doğu Cephesi

Şekil 3. 43. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Kesitleri

Dış cepheleri tamamen yalın ve neredeyse tamamen sağır olan yapıda, Doiranis Caddesine bakan cephede (Şekil 3.43-b) pencerelerin altında bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır (Şekil 3.44). Yapının avluya bakan güneybatı cephesi (Şekil 49-a), ana girişin bulunduğu kısımdır. Ana giriş kapısı, yapının dış duvarlarında yaklaşık 10 cm kadar içeriden sağlanmıştır.

Şekil 3. 44. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Doğu Cephelisi Süsleme Detayı

Tek basamakla çıkılarak ulaşılan geniş sahanlığın iki yanında kolanlar bulunmaktadır. Bu kolanların üzerinde yer alan hayatın çıkması sayesinde giriş, yağmurdan ve kötü hava şartlarından korunmaktadır. Bu cephede, diğer cephelerde

olduğu gibi yine zemin kat ile birinci kat yatay silme ile ayrılmış ve pencere kenarlarında beyaz söveler bulunmaktadır. Zemin katta bitkisel motifli demir pencere parmaklıkları bulunmaktadır. Yapının iç mekânında herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır ancak yardımcı mekân ve kuzeybatı odasında gömme dolap/yüklük (Şekil 3.45-b) ve musandıralar bulunmaktadır.

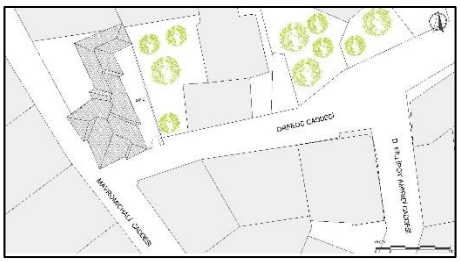
a-Musandıra b-Gömme Dolaplar/Yüklük c-Mutfak Dolapları

Şekil 3. 45. Müftü Hacı Ali Efendi Evi Özgün Malzemeler (İskeçe, 2020)

Zemin kat ahşap kaplama iken birinci katı ahşap döşemedir. Hayat ve oda tavanlarında da herhangi bir süsleme özelliği bulunmayan odalarda, musandıra kapaklarında da herhangi bir bezeme veya oyma tekniği kullanılmamıştır (Şekil 3.45-a). Yapının kullanıcılarından edinilen bilgiye göre, giriş ile iç mekânda oda kapıları ve pencereler, zaman içinde bakımsızlıktan hasar gördüğü için değiştirilmiştir ve pencerelere demir parmaklık eklenmiştir.

d) Konut 5. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin ticari ve sosyal yapıların yoğun olarak bulunduğu güney kısmında, Mavromichali Caddesi ile Orfeos Caddesi'nin kesiştiği noktada olan, 7. Parsel, Marvomichali Caddesi 15 numarada yer almaktadır. Pareselin, kuzeybatısında Mavromichali Caddesi, güneydoğusunda Orfeos Caddesi, kuzey ve doğusunda bitişik nizamında konutlara yaslanmaktadır (Şekil 3.46).

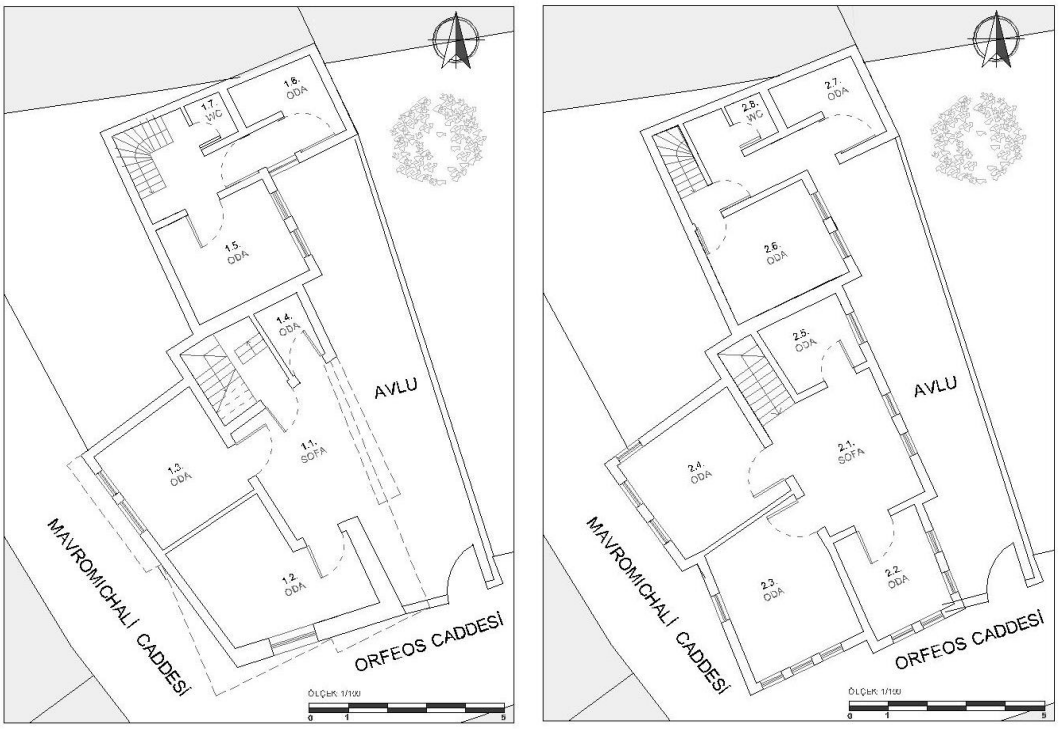

Şekil 3. 46. Mavromichali Cad. Evi Vaziyet Planı[14]

Şekil 3. 47. Mavromichali Cad. Evi Görünüşleri (1999-2020)

1900lerde inşa edildiği düşünülen yapı, parselin kuzeybatı sınırında, Mavromichali Caddesi ile güneydoğu sınırında Orfeos Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Yapının batı cephesi avluya bakmakta olup, avluya erişim parselin güneydoğusundan, Orfeos Caddesi üzerinden gerçekleşmektedir. Kiremit kaplı saçağı bulunan yüksek taş bahçe duvarı, içe dönük bir bahçe algısı yaratmaktadır.

a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 48. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Kat Planları

[14] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Günümüzde hala konut olarak işlev gören yapının avlusunda, daha sonraki dönemlerde inşa edilmiş olabileceği düşünülen ve daha çok yardımcı mekânlara hizmet veren, konutun kuzeydoğuna yaslanan ikinci bir yapı daha mevcuttur. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatılı yapının, sokağa doğru 30 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Saçak altlarından, ahşap aşıklar görülmektedir.

Yapının zemin katına erişim, açık hayattan gerçekleşmektedir. Üç yanı odalar ile çevrili zemin katının dış duvarları moloz taş duvar, iç duvarları ise ahşap veya tuğla duvardır. Girişin tam karşısında bulunan oda, Mavromichali caddesine bakan kuzeybatı yönünden iki pencere ile aydınlatılmakta iken, girişin solunda bulunan oda ise Orfeos caddesine bakan güneybatı yönünde, 1999 yılında tek ancak günümüzde bitişik çift pencere ile aydınlatılmaktadır (Şekil 3.47). Girişin sağında, birinci kata erişimi sağlayan merdiven ile merdivenin yanında küçük bir depolama alanı olarak kullanıldığı düşünülen bir oda bulunmaktadır (Şekil 3.48-a). Ahşap merdiven ile erişilen birinci kat, yine zemin kat ile benzer plan şemasına sahiptir. Birinci katın hayatı, kuzeybatı yönüne doğru oda genişliği kadar bir konsol çıkma yapmakta ve bu şekilde giriş için bir saçak görevi görmektedir.

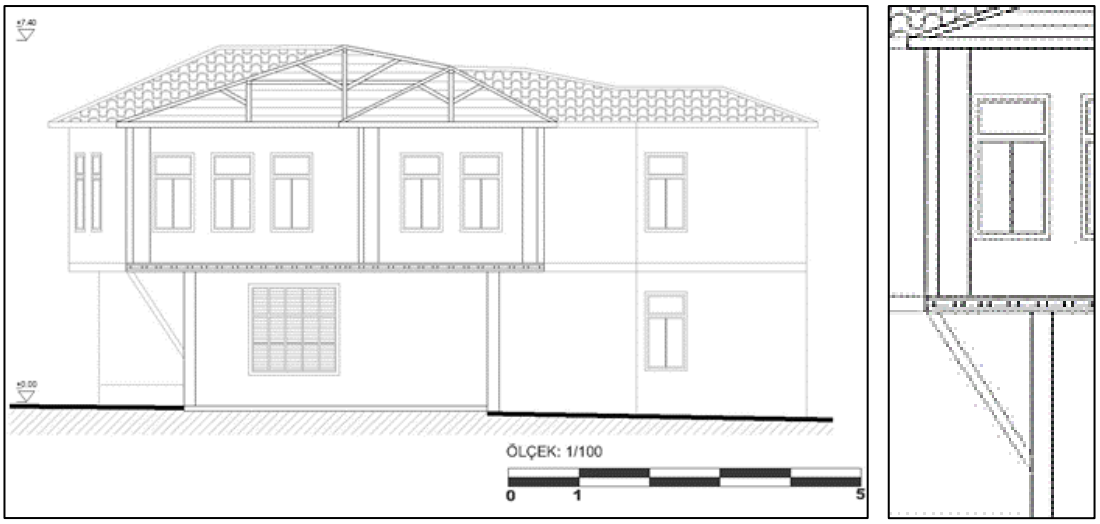

a-Güneydoğu Cephesi b-GüneyBatı Cephesi c-Güneybatı Cephesi

Şekil 3. 49. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Mavromichali caddesine bakan kuzeybatı yönündeki odalar bu caddeye doğru konsol çıkma yapmaktadır. Kuzey-kuzeybatı yönündeki oda, Mavromichali Caddesi'ne doğru oda genişliği kadar konsol çıkma yapmakta ve bu şekilde hem kuzey yönünde tek hem de kuzeybatı yönünde iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Güney-güneybatı odası ise hem Mavromichali Caddesi hem de Orfeos Caddesi'ne doğru oda genişliği kadar konsol çıkmalar yapmaktadır. Bu oda her iki yönden de pencereler ile aydınlatılmıştır. Bu odanın yanında bulunan güney odası bulunmaktadır. Hem Orfeos

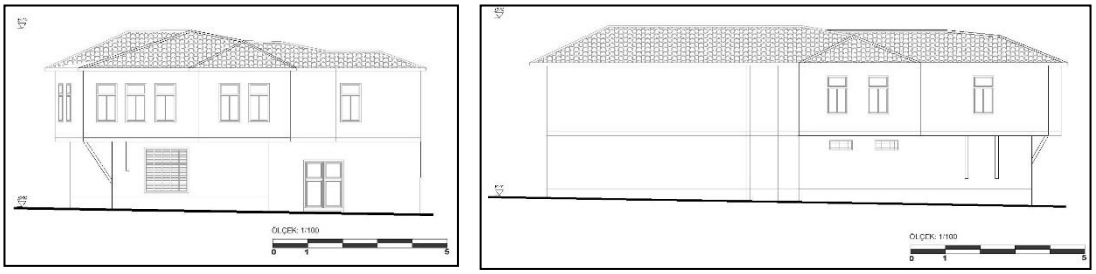
Caddesine hem de avluya doğru konsol çıkma yapan bu güney odası hem avluya doğru hem de Orfeos Caddesine doğru ikişer pencere ile aydınlatılmaktadır. Parselin kuzeyinde bulunan yardımcı mekâna ise giriş, güneybatıdan sağlanmaktadır. Küçük bir hayatı bulunan bu kısımda kuzeybatıya yaslanan bir oda ile güneyde ana yapıya yaslanan ikinci bir odadan oluşmaktadır. Kuzeybatıda ahşap bir merdiven bulunmaktadır ve merdivenin yanında bir hela bulunmaktadır. Ahşap merdiven ile zemin katla aynı plan şemasına sahip birinci kata erişim sağlanmaktadır.

a- A-A Kesiti b- Eli Böğründe Detayı

Şekil 3. 50. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Kesit ve Eli Böğründe Detayı

Yapının güneybatı cephesi ve kuzey batı cephesinde zemin katlar neredeyse dışa tamamen kapalı iken, birinci katlar pencereler ile sokakla ilişki kurmaktadır (Şekil 3.49). Kuzeybatı cephesine, sokağa Mavromichali caddesine doğru iki tane konsol çıkma bulunmaktadır ve bu çıkmalar ahşap eli böğründeler ile destelenmektedir. Bu cephede zemin katta iki tane üst pencere bulunmaktadır. Ahşap döşeme, açıkta bırakılmıştır ve kirişleri görülmektedir. Ahşap eli böğründeler döşemeye sabitlenmiş ve buradan destek almıştır. Üst kat pencerelerinde günümüzde söveleri bulunan yapının zemin katında da kaba yonu örgülü yığma taş duvarın ahşap lentoları görülmektedir.

a-Güneydoğu Cephesi b-Kuzeybatı Cephesi

Şekil 3. 51. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Cepheleri

Yapının güneydoğu cephesi de kuzeybatı cephesi ile aynı detaylara sahiptir. Bu cephede de zemin katı yine sıvasızdır ve kaba yonu örgülü yığma taş duvar ile ahşap lentolar görülmektedir ve bu cephede zemin katta 1999larda bulunan tek pencere günümüzde iki tanedir. Birinci katı sıvalı olan güneydoğu cephesinde pencere kenarlarında söveler bulunmaktadır ve Orfeos Caddesine doğru olan konsol çıkmalar, ahşap döşemeye sabitlenen ahşap eli böğründeler ile desteklenmektedir (Şekil 3.52-d).

a-Bahçe Kapısı b-Pencere Söveleri c-Saçak Detayı d-Eli Böğründeler

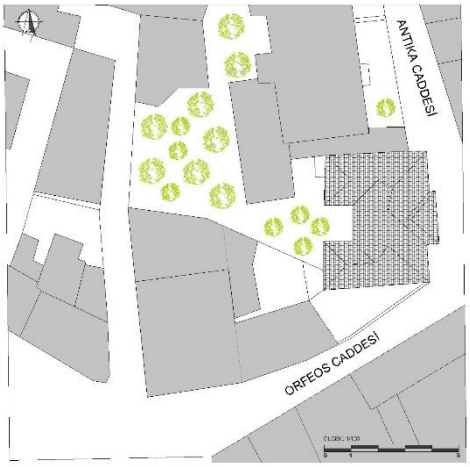
Şekil 3. 52. Mavromichali Caddesi Numara 15 Evi Cepheleri (İskeçe, 2020)

Yapının iç mekânına girilemediğinden dolayı iç mekân süslemeleri tespit edilememiştir. Yapının günümüz kullanıcıları tarafından edinilen bilgiye göre, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamakta ve yapılan son yenileme çalışmalarında yapıda pencere ve kapılar değiştirilmiş ve özgün kapı-pencere doğramaları günümüze ulaşamamıştır.

e) Konut 6. Anna Kaloudi Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahriyan Mahallesi'nin ticari ve sosyal yapıların yoğun olarak bulunduğu güney kısmında, Antika Caddesi ile Orfeos Caddesi'nin kesiştiği noktada olan 8. parsel, Antika Caddesi 6 numarada yer

almaktadır. Parselin, doğusunda Antika Caddesi, güneyinde Orfeos Caddesi, kuzey ve batısında bitişik nizamında konutlara yaslanmaktadır (Şekil 3.53.).

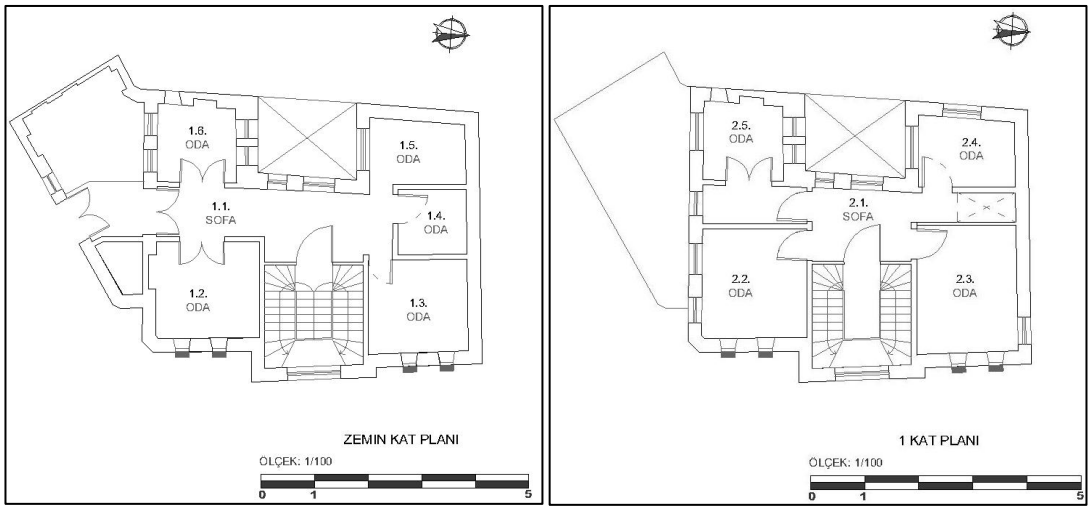
Şekil 3.53. A.Kaloudi Evi Vaziyet Planı[15] **Şekil 3. 54.** A. Kaloudi Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

DMTBMASEM'nün kaynaklarına ve girişin üzerinde yazan tarihe göre 1877de inşa edilen yapı, Vasilios Kıougkioumtzoglou tarafından Kostas Kalloudi ile evlenen kızı Anna Kaloudi'ye düğün hediye olarak yaptırılmıştır (Eksarxou,1999, s. 5). Parselin doğu sınırında Antika Caddesi'ne ve güney sınırında Orfeos Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Batı cephesi avluya bakan yapının, dışa tamamen kapalı ve yüksek taş duvarlar ile çevrili avluya giriş, Orfeos Caddesi üzerinde bulunan yüksek, metal kapı tokmağı bulunan ahşap kapı ile sağlanmaktadır.

Zemin katına erişim, hem yapının doğusundan yani Antika Caddesinden direk olarak çift kanatlı ahşap bir kapı ile hem de yapının güneyine bulunan ve avludan girilen ahşap kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 3.55-a). İç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar olan U plan şemasına sahip zemin katının kuzey ve güneyinde sıra odalar bulunmaktadır. Güneyde bulunan iki pencere ile aydınlatılmış sofaya erişim, güney ve doğu cephelerinde bulunan kapılar ile sağlanmaktadır. Kuzey cephesi ile batı cephesinin bir kısmı sağır olan zemin katta, kuzeye yaslanan sıra odalardan

[15] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

merkezdeki dışa tamamen kapalı iken, kuzeybatı odası sadece güneye açılan tek bir pencere ile aydınlatılır.

a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 55. Anna Kaloudi Evi Kat Planları[16]

Kuzeydoğu odası ise sadece doğu cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Girişin sağında niş bulunan güneydoğu odası, tıpkı kuzeydoğu odası gibi doğu cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılırmıştır.

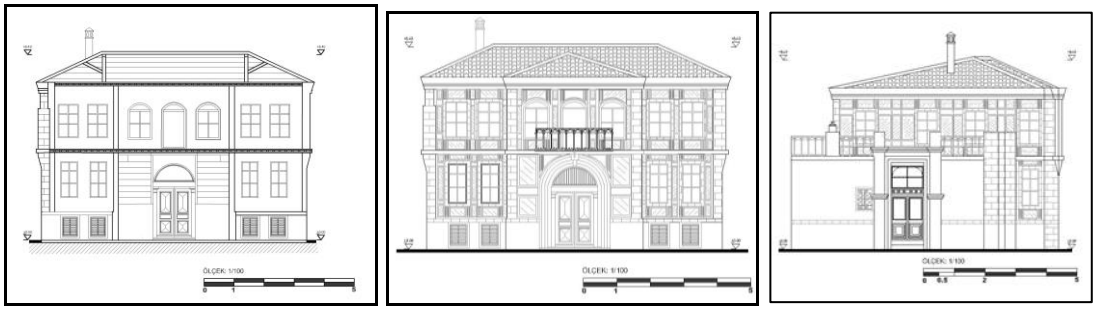

a-Güney Cephesi b-Kuzey Cephesi c-Doğu Cephesi

Şekil 3. 56. Anna Kaloudi Evi Görünümleri (İskeçe, 2020)

[16] İskeçe Şehir Bölge Müdürlüğü'den temin edilen kat planları üzerinden, yerinde yapılan tespit ve incelemeler doğrultusunda yazar tarafından yeniden düzenlenmiştir.

Güneybatı odası ise güney ve batı cephesinde bir ve kuzey cephesinde ise iki pencere bulunmaktadır ve bu katta en çok güneş alan odadır. Girişin tam üzerinde bulunan ahşap merdiven ile erişilen birinci katın, dış duvarları yığma taş duvar iken iç duvarları ahşap karkastır.

a-Kesit b-Doğu Cephesi c-Güney Cephesi

Şekil 3. 57. Anna Kaloudi Evi Kesit ve Görünüşleri

Birinci katın sofası, batı yönünde iki pencere ile aydınlatılırken, neredeyse tamamen sağır olan kuzey duvarına yaslanan kuzeybatı odası, hem girişin tam karşısında bulunan batı cephesi hem de girişin solunda bulunan güney cephesinde bulunan birer pencere ile aydınlatılmaktadır. Kuzeydoğu odası ise, hem girişin sağında bulunan kuzey cephesinde iki hem de girişin karşısında bulunan kuzey cephesinde tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

a- Konsol Çıkma b-Kapı Detayı

Şekil 3. 58. Anna Kaloudi Evi Konsol ve Kapı Detayları (İskeçe, 2020)

Güney ve doğu cephelerinde bulunan ikişer pencere ile aydınlatılmış güneydoğu odasının yanında bulunan odaya erişim ilk önce dar ve güney cephesinde

bulunan tek bir pencere ile aydınlatılmış bir koridordan sağlanmaktadır. Bu oda güney ve batı cephesinde bir, kuzey cephesinde ise iki pencere ile aydınlatılmıştır. Yapının doğu ve güney cephelerinde oldukça yoğun bitkisel ve geometrik motifli bezemeler bulunmaktadır. Doğu cephesinde, bodrum kat seviyesi beyaz sıvalı ile yapının tamamı sıvasızdır ve yapım malzemesi olarak kesme taş kullanıldığı görülmektedir. Yapının bir ve ikinci katı arası ile en üst noktada yatay silme ile yapının güney ve doğu cephelerinin kesiştiği noktada kırılma bulunmaktadır. Zemin kat pencerelerinde demir parmaklıklar bulunurken üst kat pencerelerde ahşap kapaklar bulunmaktadır.

a-Giriş Kapısı b-Pencere ve Konsol Çıkma c-Saçak

Şekil 3. 59. Anna Kaloudi Evi Mimari Ögeler (İskeçe, 2020)

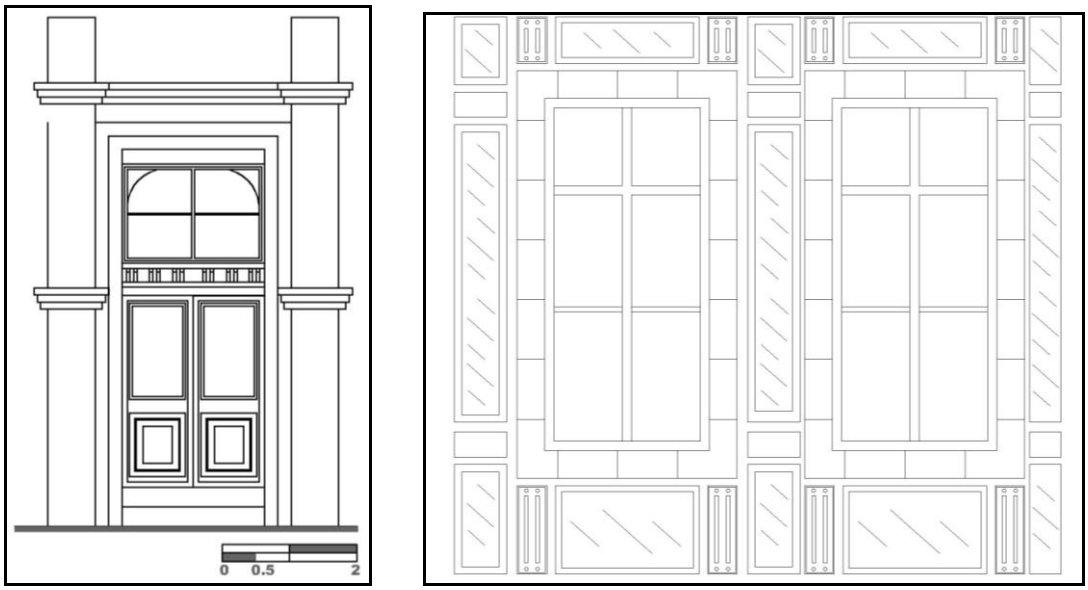
Yapının girişi, iki mermer basamak ile erişilen çift kanatlı ahşap ve yüksek bir kapı ile sağlanır. Kapının üstünde yarım kemer biçiminde, demir parmaklıklı tepe penceresi bulunmaktadır (Şekil 3.59-b). Tepe penceresinin hemen üzerinde bitkisel motifli bezemeler bulunurken, bezer biçimdeki bitkisel bezeme, birinci katın merkezinde bulunan kapının üzerinde de bulunmaktadır (Şekil 3.59-b). Bunun dışında yapının doğu cephesinin pencere ve kapılarının tamamında geometrik motifli bezemeler bulunmaktadır (Şekil 3.59-a).

a-Pencere Detayı b-Giriş Kapısı Süslemesi c-Kapı Üzeri Bitkisel Bezeme

Şekil 3. 60. Anna Kaloudi Evi Süsleme Özellikleri (İskeçe, 2020)

Girişin tam üzerinde, bitkisel motifli demir eli böğründeler ile desteklenmiş, Antika Caddesine doğru düz konsol çıkma bulunmaktadır (Şekil 3.60-a). Yapının Orfeos Caddesi'ne bakan güney cephesine erişim, bu cadde üzerinde bulunan büyük ahşap kapı ile sağlanmaktadır. Yüksek taş duvarlı bahçe duvarı bulunan avluya sahip yapının güney cephesinin bir kısmı bu avluya bakarken bir kısmı Orfeos caddesine bakmaktadır. Güney cephesindeki pencere kenarlarında geometrik bezmeler bulunmakta ve doğu cephesinde olduğu gibi zemin katı demir parmaklıklı birinci katı ise ahşap kapaklıdır.

a-Bahçe Kapısı b-Pencere ve Duvar Süsleme Detayı

Şekil 3. 61. Anna Kaloudi Evi Detay Çizimleri

Yapının iç mekânı, cepheye nazaran daha sadedir (Şekil 3.62.). Antika Caddesinde yapıya giriş yapıldığında sağ ve solda bulunan ahşap merdiven oldukça dikkat çekicidir. Merdivenin alt kısımları renklendirilmiş ve bitkisel motiflerle bezenmiştir (Şekil 3.62-a). Zemin ve tavanları ahşap olan yapının tavanları tekne tavan olup, silmeleri ahşap oymadır (Şekil 3.62-a).

a-Giriş Kapısı b- Tavan Detayı c-Birinci Kat Sofası

Şekil 3. 62. Anna Kaloudi Evi İç Mekân Görünümü (İskeçe, 2020)

f) Konut 7. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahriyan Mahallesi'nin ticari ve sosyal yapıların yoğun olarak bulunduğu güney kısmında, Antika Caddesi üzerinde 8. parsel, Antika Caddesi 5-7 numarada yer almaktadır (Şekil 3.63.). Yapı, DMVTBMAVSEM'nün kaynaklarına göre, aynı zamanda günümüzde Onassis Kültür Merkezi olarak kullanılan tütün deposunun sahipleri de olan, tüccar Athanasios ve Pantelis Kougioumtzoglou kardeşler tarafından 1860'ta yaptırılmıştır.

Şekil 3.63. Kuyumcuoğlu Evi Vaziyet Planı[17] **Şekil 3.64.** Kuyumcuoğlu Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

1971'de Anna Kaloudi tarafından Stegi adlı kuruma bağışlanan (Eksarxou,1999, s. 7) yapı, 1976'da FEX tarafından satın alınarak İskeçe Folklor Müzesi olarak kullanılmaya başlanmıştır (Eksarxou:1999, s. 6, YPPA.).Parselin,

[17] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

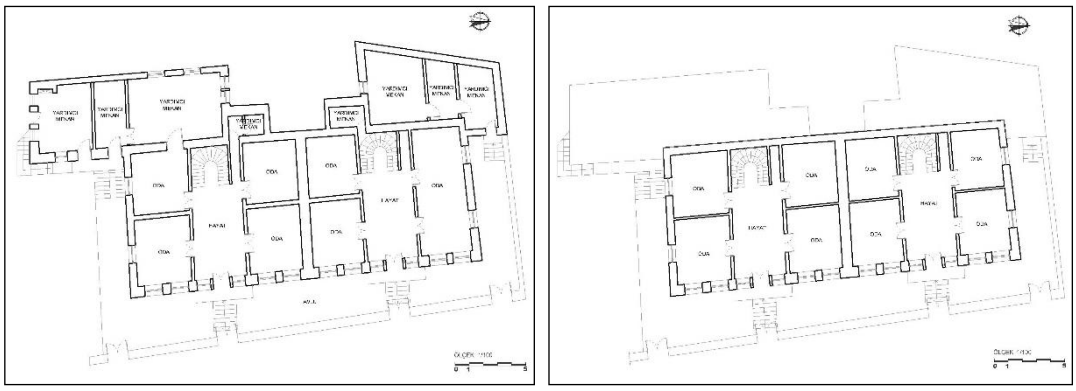
doğusunda Antika Caddesi, güneyinde ayrık nizamda Anna Kaloudi Evi ile kuzey ve batısında yine ayrık nizamında konutlar bulunmaktadır. Parselin batı sınırında paralel olarak konumlanan ve doğu cephesi avluya bakan yapı, üzeri demir parmaklıklı kısa taş duvarlar ile çevrilidir (Şekil 3.65-a). Avluya giriş, Antika Caddesi üzerinde bulunan dört metal kapı ile sağlanmakta olup bunların iki tanesi ana yapılar ile diğer ikisi ise yardımcı mekânlar ile ilişkilidir. Yapı, iki farklı girişi olan, ikiz evlerden oluşmaktadır.

a-Giriş Kapısının Sokaktan Görünümü b-Giriş Kapısı c-Merdiven

Şekil 3. 65. Kuyumcuoğlu Evi Giriş Kapısı ve Merdiveni (İskeçe, 2020)

Toplam yüzeyi 218 m^2 olan yapılar, uzun kenarı sırt sırta vermiş iki L biçiminden oluşmaktadır. Güneyde bulunan her iki yapının zemin katına erişimde aynı avludan sağlanmaktadır. Avlunun Orfeos Caddesine bakan kısmın da yaklaşık 50 cm yüksekliğinde duvar bulunurken, duvarın üzerinde demir parmaklıklar mevcuttur (Şekil 3.65-a).

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 66. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Konağı Kat Planları

Demir parmaklıklar, sadedir ve herhangi bir bitkisel veya geometrik motif ile bezenmemiştir (Şekil 3.65-a). Avludan merdivenler ile girişi sağlanan yapının, merdivenden sahanlığa olan kısma kadar yine avlu duvarında bulunan biçimle aynı olan demir korkuluklar bulunmaktadır (Şekil 3.65-b). Dış duvarları yığma taş duvar ve iç duvarları ahşap veya tuğla olan zemin kat (Şekil 72-a), hayatın güney ve kuzey yönlerinde bulunan sıra odalar ile girişin karşısında bulunan ahşap merdivenden oluşmaktadır (Şekil 3.67-b).

a-Zemin Kat Sofası b-Ahşap Merdiven c-Korkuluk Detayı

Şekil 3. 67. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Doğu Ahşap Merdiven Görünümü (İskeçe, 2020)

Bütün girişleri hayata açılan iki kanatlı ahşap kapılar ile sağlanan odalardan, kuzeydoğu odası sadece kuzey cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılırken güneydoğu odası hem doğu cephesine açılan iki pencere hem de güney cephesinde bulunan bir pencere ile aydınlatılmıştır.

a-Zemin Kat Sofası b-Zemin Kat Odaları

Şekil 3. 68 Kuyumcuoğlu Evi Zemin Kat Görünümü (İskeçe, 2020)

Batı cephesine yaslanan güneybatı odası güney cephesinden, kuzeybatı odaları ise batı cephelerinde bulunan birer pencere ile aydınlatılmıştır. Ahşap merdivenin (Şekil 3.67-a ve Şekil 3.67-b) altında yer alan kapı ile yapının batı cephesinde bitişik nizam konumlanan yardımcı mekâna erişilir. Bu kısım yapıdan daha alt seviyede yer almakta olup, hem depolama alanı hem de dikim işlerinin yapıldığı alandır. Bu alan erişim aynı zamanda avlunun güneyinde bulunan patikadan da sağlanır. Bu patikadan merdivenler ile hayatın sağ ve solunda bulunan birer odadan oluşan yapıya erişim sağlanır. Hayatın sağında hamam solunda ise merdivenin altından da erişim sağlanan dikim atölyesi yer alır.

a-Güney Cephesi b-Doğu Cephesi c-Kuzeydoğu Cephesi

Şekil 3. 69 Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Ahşap merdiven ile erişilen (Sekil 3.66-b) ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar olup iç duvarları ahşap karkas olan birinci kat zemin kat ile aynı plan şemasına sahip olup, hayat, Antika Caddesi'ne doğru düz konsol çıkma yapar (Şekil 3.69). Bu çıkma girişin tam üzerinde yer almakta ve giriş için saçak görevi görmektedir.

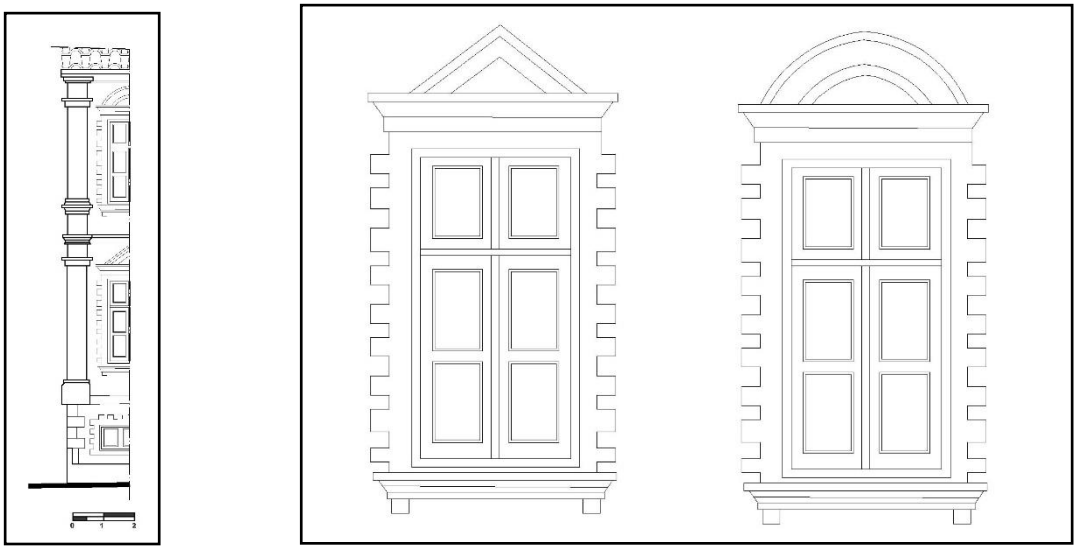

a-Kesit b- Doğu Cephesi Görünümü

Şekil 3. 70. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Doğu Cephesi Görünümü

Bütün odalara hayatta bulunan iki kanatlı ahşap kapılar ile erişilen odalardan kuzeydoğu odası sadece kuzey cephesinde bulunan iki pencere ile

aydınlatılırken güneydoğu odası hem doğu cephesine açılan iki pencere hem de güney cephesinde bulunan bir pencere ile aydınlatılmıştır. Batı cephesine yaslanan güneybatı odası güney cephesinde ve batı cephesinde birer pencere ile aydınlatılırken, kuzeybatı odaları sadece batı cephesinde bulunan bir pencere ile aydınlatılmıştır. Yapının kuzeyinde bulunan ikinci ev ise birinci ev ile aynı plan şemasına sahip olup, girişin solunda bulunan, daha sonraki dönemlerde kullanıcının ihtiyacına göre iki odanın birleştirildiği düşünülmektedir. Girişin tam karşısında yer alan ahşap merdivenin altında, aynı zamanda bahçeden de erişim sağlanan, batı cephesinde bitişik nizamda konumlanmış yardımcı mekânlara erişim sağlanır.

Şekil 3. 71. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi Pencere ve Cephe Detayları

Yardımcı mekân, birbirleri içinden erişim sağlanan sıra odalardan oluşmaktadır ve hayatsızdır. Ahşap merdiven ile erişilen birinci kat, güneyde bulunan birinci ev ile aynı plan şemasına sahiptir. İkinci evde de hayat Antika Caddesi'ne doğru konsol çıkma yapmakta ve çıkma yapının girişinde yer alarak saçak görevi görmektedir. İkiz yapılar, simetrik plan şemasına sahip olup bu formu cepheye en belirgin yansıtan özellik alınlıktır (Şekil 3.74). İki yapıda da birer alınlık mevcuttur ve alınlığın tam merkezinde dairesel tepe pencereleri yer almaktadır. Antika Caddesi'ne bakan doğu cephesi, eşit boyutlardaki pencereler ile dışa tamamen açıktır. Koruma amaçlı zemin katında demir parmaklıklar bulunan yapının birinci katında ne demir parmaklık ne de ahşap kapaklar bulunmaktadır.

Şekil 3. 72. Kuyumcuoğlu Evi Birinci Kat Odalarının Görünümü (İskeçe, 2020)

Şekil 3. 73. Konsol Ön ve Yan Görünümleri

Şekil 3. 74. Alınlık Görünümü (İskeçe, 2020)

Birinci kat ile ikinci katın arasında tuğlalar ile yatay silmeler ve hayat ile oda düzenlerini belirginleştirme amaçlı olarak yapı dikeyde de tuğlalar ile bezenmiştir. Bu şekilde yapının uzun cephesi bölünerek monoton ve uzun cephe düzenini kırmıştır. Pencere kenarlarına tuğlar ile söveler yapılmış ve zemin kattaki her pencere üzerine üçgen alınlıklar ile bezenirken birinci kattakiler ise yarım kemerler ile bezenmiştir.

Şekil 3.75. Kuyumcuoğlu Zemin Kat Odalarının Tavan Süslemeleri (İskeçe, 2020)

Birinci katın merkezinde bulunan pencerelerin üzerinde yarım kemer yerine üçgen alıklık vardır ve buna karşın dikeyde aynı hizada bulunan giriş kapılarında 20cm dışa taşan bir kemer bulunur (Şekil 3.73). Bu kemer sayesinde giriş için bir rüzgârlık

etkisi oluşturulmuş ve ısı kaybı önlenmiştir. Kemerli giriş kapının üzerinde saçak olarak görev yapan metal konstrüksiyonlu konsol çıkma, bitkisel motifli metal eli böğründeler ile desteklenmiştir. Eli böğründeler yatay tuğla silmelere monte edilmiştir. Güney ve kuzey cepheleri de doğu cephesindeki pencere düzenine sahip iken daha az açıklıklara sahiptirler. Yatay silmeler bu noktalarda da devam etmektedir.

Şekil 3. 76. Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Birinci Kat Tavan Süslemeleri (İskeçe, 2020)

Yapının iç mekânı, önemli yazı, fresk ve süslemelere sahiptir. Oda ve hayatlarda ahşap tekne tavanların kornişleri geometrik veya bitkisel motifler ile bezeli iken, tavan, yine geometrik veya bitkisel motifler dışında, birde doğa manzaraları ile insan tasvirleriyle bezenmiştir (Şekil 3.76). Duvarlarda genellikle şehir manzaraları veya bitkisel motifler görülürken aynı zamanda insan tasvirlerine de yer verilmiştir.

g) Konut 8. Eschilou Caddesi Numara 1 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu güneydoğu kısmında, Eschilou Caddesi ile Pindarou Caddesi'nin kesiştiği noktada olan 12. parsel, Eschilou Caddesi 1 numarada yer almaktadır. Parselin, güneydoğusunda Pindarou Caddesi, güneybatısında Eschilou Caddesi, kuzeydoğusunda komşunun avlusuna ve kuzeybatısında bitişik nizamında konutlara yaslanmaktadır (Şekil 3.77). Yapı parselin güneydoğu sınırında Pindarou Caddesi'ne ve güneybatı sınırında Eschilou Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Güneybatı cephesi avluya bakan yapının, dışa tamamen kapalı ve yüksek taş duvarlar ile çevrili avluya girişi Eschilou caddesi üzerinden metal kapı ile sağlanmaktadır. Marsilya kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan sokağa doğru 40 cm taşan

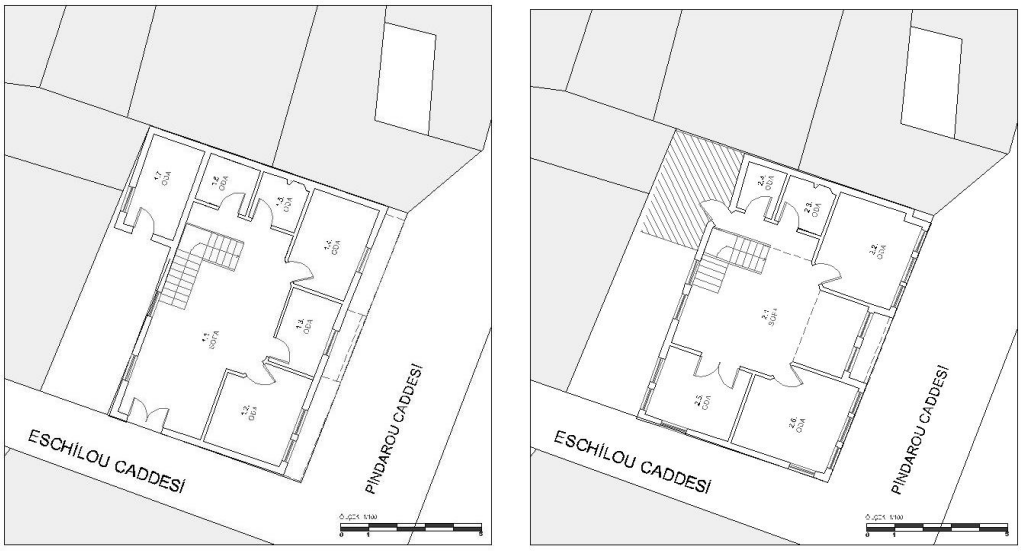
saçakları bulunmaktadır. Saçak altlarından, ahşap mertekler görülmektedir (Şekil 3.78).

Şekil 3. 77. Eschilou Cad. Evi Vaziyet Planı[18] **Şekil 3. 78.** Eschilou Cad. Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Dış duvarları yığma taş duvar olup, iç duvarları ahşap karkas olan zemin katına giriş, Eschilou Caddesi üzerinden, çift kanatlı ahşap bir kapı ile sağlanır (Şekil 3.79-a).

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 79. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları

[18] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

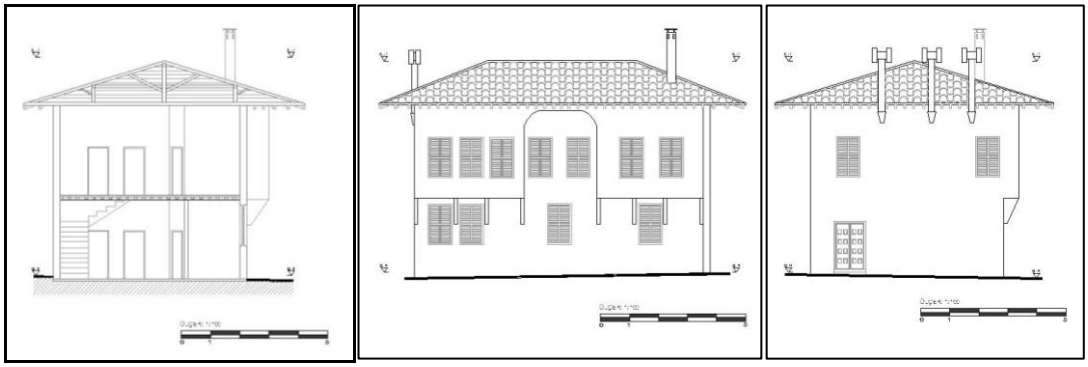
Girişin tam karşısında üst katlara erişimi sağlayan ahşap merdiven bulunmaktadır. Doğu ve kuzey cephelerine yaslanan sıra odalardan oluşan zemin katın, kuzey cephesine bakan odaları sağır iken, doğu cephesine bakan odaları pencereler ile aydınlatılmıştır. Batı cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılmış hayat alanı bulunmaktadır. Zemin katın batısında, bahçenin güneyinden erişim sağlanan ve batıdan tek bir pencere ile aydınlatılan yardımcı mekân bulunmaktadır. Ahşap merdiven ile erişilen birinci katın dış duvarları taş yığma iken, iç duvarları ahşap karkastır. Sofanın kuzey güney ve doğu cephelerine yaslanan odalardan oluşmaktadır. Kuzeydoğu odası ile güneydoğu odası, Pindarou Caddesi'ne yani doğu yönüne doğru düz konsol çıkma yapmaktadır. Birinci katın sofası hem batı yönüne iki hem de doğu yönünde ikişer pencere ile aydınlatılırken, doğu yönünde, Pindarou Caddesi'ne bakacak şekilde köşk alanı oluşturmaktadır.

a-Güneybatı Görünüşü b-Güneydoğu Görünüşü c-Kuzeydoğu Görünüşü

Şekil 3. 80. Eschilou Caddesi Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Kuzeydoğu odası oda genişliğinden biraz daha az bir konsol çıkma yaparak iki pencere ile dışa açılmaktadır. Güneydoğu odası ise, doğu cephesinde üç, güney cephesinde ise bir pencere açıklığı ile bu katta bulunan en aydınlık oda olmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan güneybatı odası, batı yönünde iki ve güney yönünde tek bir pencere ile aydınlatılmıştır. Bu odanın kapısı çift kanatlı ahşap bir kapıdır. Kuzey cephesine yaslanan diğer iki oda ise, diğer odalara nazaran daha küçüktür ve yardımcı mekânlar için kullanılabileceği düşünülmektedir.

a-Kesit b-Güneybatı Görünüşü c-Güneydoğu Görünüşü

Şekil 3. 81. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları

Yapının Pindarou Caddesine bakan güneydoğu cephesi yapıda en çok pencere açıklığı bulunan cephedir (Şekil 3.81-c). Yapının bütün pencereleri ahşap kapaklara sahiptir. Zemin katta bulunan pencereler daha yüksektedir. Birinci katta bulunan iki tane konsol çıkma bulunmaktadır. Beyaz sıvalı ahşap eli böğründeler ile desteklenen düz konsol çıkmalar, merkezde basık kemer biçimine yakın bir form ile birleşmektedir. Bu şekilde konsol çıkma etkisi hafifletilmiş ve birinci kat bütüncül bir etki yaratmaktadır (Şekil 3.82).

Şekil 3. 82. Eschilou Cad.Evi Eli Böğründeleri **Şekil 3. 83.**Eschilou Cad. Evi Saçağı

(İskeçe, 2020)

Yapının güneybatı cephesi, doğu cephesine nazaran daha sade olup bu cephede giriş katta sadece düzleştirilmiş demir çiviler ile süslenmiş, metal kapı tokmağı bulunan ahşap çift kanatlı giriş kapısı bulunur. Bu cephede bulunan pencerelerde de ahşap kapaklar bulunmaktadır. Güney cephesinde, cepheden çıkan ve daha geç dönemlerde açıldığı düşünülen üç tane baca bulunmaktadır. Aynı bu cephede, girişin üzerinde masilya kiremit kaplı saçak bulunmaktadır (Şekil 3.83).

ğ) Konut 9. A. Vlassiou Caddesi Numara 28A Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu doğu kısmında, A. Vlassiou Caddesi üzerinde 41. parsel, A. Vlassiou Caddesi 128A numarada yer almaktadır. Parselin, güneybatısında A. Vlassiou Caddesi, güneybatısında komşunun avlusuna ve kuzeybatısında yeşil alanlara yaslanırken, doğusunda bitişik nizamda yapının ikiz evi yaslanmaktadır.

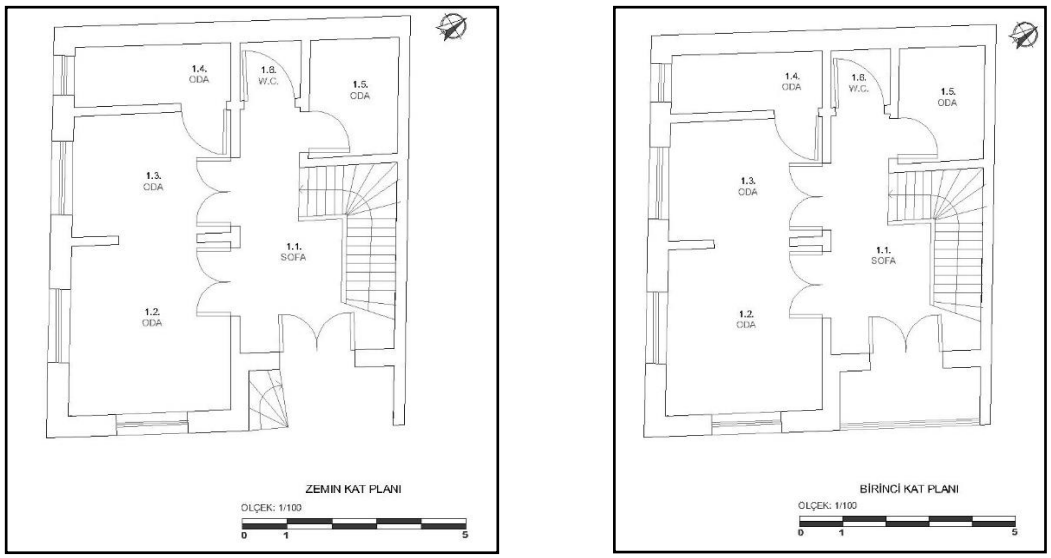
Şekil 3. 84. A Vlassiou Caddesi No:28A Vaziyet Planı[19]

Şekil 3. 85. A. Vlassiou Caddesi No:28A Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapı parselin güneybatı sınırında A. Vlassiou Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.84). Güneydoğu cephesi avluya bakan yapının, alçak taş duvar üzeri demir parmaklıklar ile çevrili avluya girişi A. Vlassiou caddesi üzerinden bulunan metal kapı ile sağlanmaktadır. Marsilya kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan sokağa doğru 10 cm taşan saçak silmeleri bulunmaktadır (Şekil 3.85). Yapının zemin katına erişim, dört tane basamaktan oluşan döner merdiven ile erişilen çift kanatlı camlı metal kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 3.86).

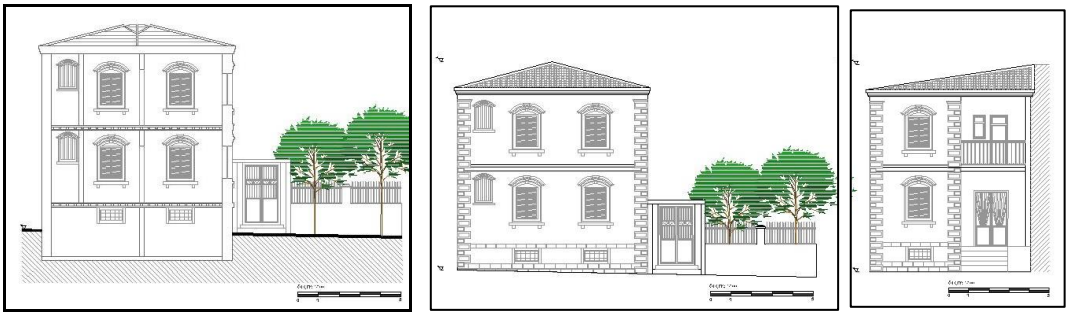
[19] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 86. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları

Dış duvarları tuğla iç duvarları ise ahşap karkas olan yapı, güneydoğu ve güneybatısında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. Girişin tam karşısında bulunan ve aydınlatılmayan iki oda yardımcı mekân olarak kullanlırken, güneybatıda bulunan oda, A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güney cephesinden aydınlatılmıştır (Şekil 3.87-a).

a-Kesit b-Güneybatı Cephesi c-Güneydoğu Cephesi

Şekil 3. 87. Eschilou Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri

Sofaya açılan iki tane çift kanatlı kapı ile erişilen ve girişlerin tam karşısına iki ve avluya bakan cephede tek bir pencere ile aydınlatılan güney odası ise, daha sonraki dönemlerde birleştirilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Girişin sağında bulunan ve kuzeydoğu cephesine yaslanan ahşap merdiven ile birinci kata erişilmektedir. Dış duvarları tuğla iç duvarları ise ahşap karkas olan birinci katın plan şeması zemin kata benzemektedir. Güneydoğu ve güneybatısında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. Güneybatı cephesine yaslanan ve aydınlatılmayan iki oda

yardımcı mekân olarak kullanlırken, güneybatıda ve güney cephesinde bulunan iki oda, A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güney cephesinden aydınlatılmıştır. Sofaya açılan çift kanatlı kapı ile erişilen ve girişlerin tam karşısına ve avluya bakan cephede birer pencere ile aydınlatılan güney odası bulunmaktadır. Birinci katın sofası, sofa genişliği kadar ve girişin tam üzerinde saçak etkisi yaratacak bir düz konsol çıkma bulunmaktadır (Şekil 3.87-a).

a-Güneybatı Cephesi b-Güneydoğu Cephesi c-Kuzey Cephesi

Şekil 3. 88. Eschilou Caddesi Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Yapının kuzeybatı ve kuzeydoğu cepheleri tamamen sağır iken, güneydoğu ve güney batı cepheleri ahşap kapaklı pencereler bulunur.

a-Bahçe Kapısı b-Duvar Detayı c-Pencere Görünümleri

Şekil 3. 89. Eschilou Caddesi Evi Cephe Detayları (İskeçe, 2020)

A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güneybatı cephesi zemin ve birinci katta, üstünde yarım kemerli sövesi olan ahşap kapaklı pencereler bulunurken, aynı cephede daha küçük pencerelerde demir parmaklıklar bulunmaktadır (Şekil 3.87-c). Bu cephede, katlar arası silmeler bulunmakta ve yapının kenarlarında yarım ve tam

tuğlalar ile süslenmiştir (Şekil 3.87-b). Aynı üslup, yapının güneydoğu cephesinde de bulunmaktadır. Girişin bulunduğu bu cephede, korkuluğun bulunmadığı merdiven ile erişilen giriş kapısında, metal ve cam birlikte kullanılmıştır. Girişin üzerinde bulunan konsol çıkma, giriş için saçak görevi görmektedir

h) Konut 10. A. Vlassiou Caddesi Numara 28B

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu doğu kısmında, A. Vassiliou Caddesi üzerinde 41. parsel, A. Vlassiou Caddesi 128B numarada yer almaktadır. Parselin, güneybatısında A. Vlassiou Caddesi ile bitişik nizamda ikiz evi yaslanırken, güneybatısında komşunun avlusuna ve kuzeybatısında yeşil alanlara yaslanmaktadır. Yapı parselin güneydoğu sınırında yeşil alana paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.90). Güneydoğu cephesi avluya bakan yapının, alçak taş duvar üzeri demir parmaklıklar ile çevrili avluya girişi A. Vlassiou caddesi üzerinden bulunan metal kapı ile sağlanmaktadır. Marsilya kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 10 cm taşan saçak silmeleri bulunmaktadır (Şekil 3.91).

Şekil 3. 90. A Vlassiou Caddesi No:28A Vaziyet Planı[20]

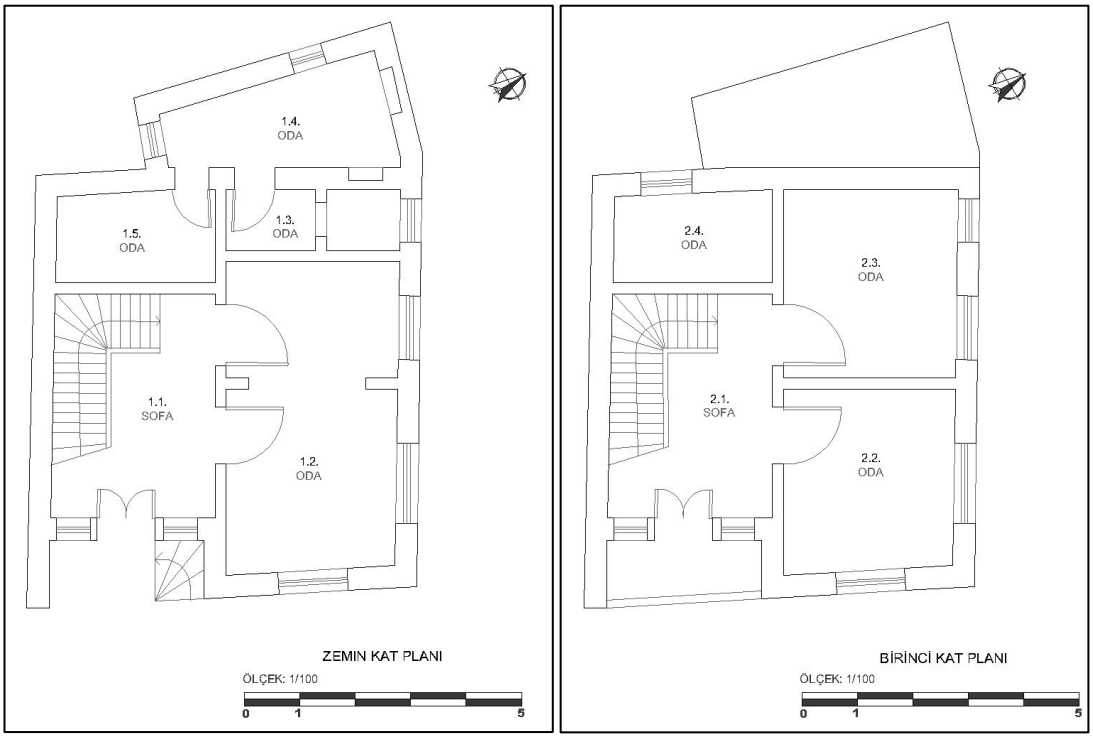

Şekil 3. 91. A. Vlassiou Caddesi No:28A Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapının zemin katına erişim, dört tane basamaktan oluşan döner merdiven ile erişilen, kenarlarında birer pencere bulunan çift kanatlı camlı metal kapı ile

[20] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

sağlanmaktadır (Şekil 3.92-a). Dış duvarları tuğla iç duvarları ise ahşap karkas olan zemin katın, güneydoğu ve güneybatısında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır (Şekil 3.92-a). Girişin tam karşısında bulunan ve aydınlatılmayan iki oda yardımcı mekân olarak kullanlırken aynı zamanda yapının doğusunda bitişik nizamda yapıya yaslanan ve daha geç dönemde inşa edildiği düşünülen yardımcı mekânla ilişkildir. Sofaya açılan iki tane çift kanatlı kapı ile erişilen ve girişlerin tam karşısına iki ve avluya bakan cephede tek bir pencere ile aydınlatılan güney odası ise, mekânın tam orasında bulunan açıklık, daha sonraki dönemlerde iki odanın birleştirilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Girişin solunda bulunan ve güney cephesine yaslanan ahşap merdiven ile birinci kata erişilmektedir.

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 92. Eschilou Caddesi Evi Kat Planları

Dış duvarları tuğla iç duvarları ise ahşap karkas olan birinci katın plan şeması zemin kata benzemektedir (Şekil 3.92-b). Güneybatı ve kuzeydoğuda bulunan sıra odalardan oluşan birinci kat, hayata açılan ve tek kanatlı kapı ile erişilen ve girişlerin tam karşısına ve avluya bakan cephede birer pencere ile aydınlatılan kuzey odası bulunmaktadır. Birinci katın iki pencere ile aydınlatılan sofası, sofa genişliği kadar ve

girişin tam üzerinde saçak etkisi yaratacak bir düz konsol çıkma bulunmaktadır. Yapının güneybatı cepheleri tamamen sağır iken, diğer cepheleri ahşap kapaklı pencereler bulunur (Şekil 3.93-b-c-d). Kuzeybatı cephesi zemin ve birinci katta, üstünde yarım kemerli sövesi olan ahşap kapaklı pencereler bulunurken, aynı cephede daha küçük pencerelerde demir parmaklıklar bulunmaktadır. Bu cephede, katlar arası silmeler bulunmakta ve yapının kenarlarında yarım ve tam tuğlalar ile süslenmiştir. Aynı üslup, yapının güneydoğu cephesinde de bulunmaktadır.

a-Kesit b-Güneydoğu Cephesi c-Kuzeybatı Cephesi d-Kuzeydoğu Cephesi

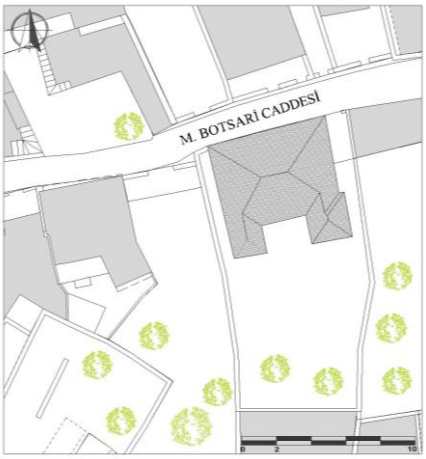
Şekil 3. 93. Eschilou Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri

Girişin bulunduğu bu cephede (Şekil 3.93-b), korkuluğun bulunmadığı merdiven ile erişilen kenarlarında pencereler bulunan ve metal ile camın birlikte kullanıldığı giriş kapısı bulunmaktadır. Girişin üzerinde bulunan konsol çıkma, giriş için saçak görevi görmektedir. Yapının kuzeybatı cephesi, diğer eve nazaran birinci katında pencereler bulunmaktadır. Bu cephede aynı zamanda girişi yapının arkasından sağlanan tek katlı ve tek yöne eğimli çatısı bulunan yardımcı mekânda bulunmaktadır.

ı) Konut 11. M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu doğu kısmında, M. Botsari Caddesi üzerinde 41. parsel, M. Botsari Caddesi 28 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde M. Botsari Caddesi, güney ve batısında yeşil alan ile komşunun avlusu ve güneydoğusunda ayrık nizam konuta yaslanmaktadır. Yapı parselin kuzey sınırında M. Botsari Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.94). Güney cephesi avluya bakan yapının, alçak taş duvar üzeri demir parmaklıklar ile çevrili avluya giriş M. Botsari Caddesi üzerinden bulunan metal kapı ile sağlanmaktadır. Alaturka kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan

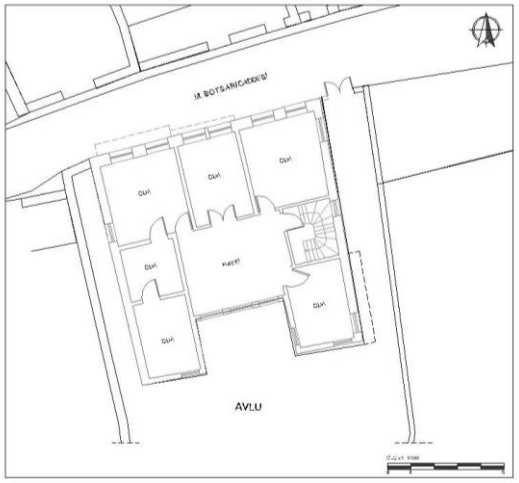
yapının, yapıdan dışarıya doğru 30 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Saçak altlarında ahşap aşık kirişleri görülmektedir (Şekil 3.95).

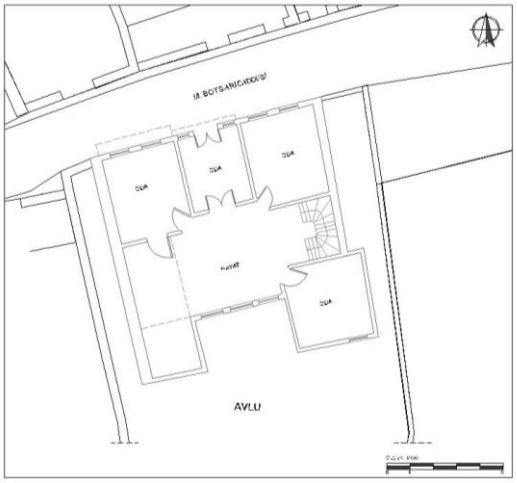

Şekil 3. 94. M. Botsari Evi Vaziyet Planı[21] **Şekil 3.95.** M. Botsari Cad.Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapı, zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Yapıya giriş, zemin katının güneyinde, U biçiminin merkezinde, iki yanında pencereler bulunan çift kanatlı kapıdan sağlanmaktadır.

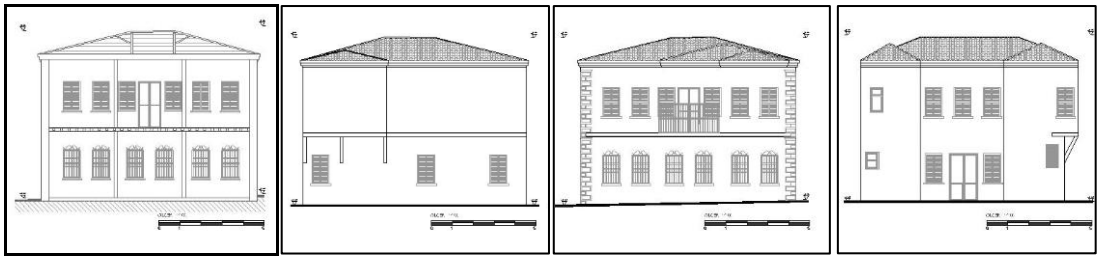

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 96. M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi Kat Planları

[21] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Dış duvarları yığma taş duvar ve iç duvarları ahşap karkas olan zemin kat, hayatı çevreleyen sıra odalardan oluşmaktadır. Hayat kısmı sadece avluya açılan pencereler ile sadece avlu ilişkili kurmaktadır. Girişin tam karşısında, güney cephesine yaslanan üç tane sıra oda bulunmaktadır (Şekil 3.96-a). Merkezde bulunan oda, kuzey cephesinden iki pencere ile aydınlanırken, kuzeydoğu odası hem kuzeyde iki hem de doğu bir ve kuzeybatı odası ise hem kuzey iki hem de güneyde bir pencere ile aydınlatılmıştır.

a-Kesit b-Doğu Cephesi c-Kuzey Cephesi d-Güney Cephesi

Şekil 3. 97. M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi Kesit ve Görünüşleri

Kuzeybatı odasından girişe paralel olan duvarda, batı cephesine yaslanan sıra odalara girişin sağlandığı kapı bulunmaktadır. Hayatın sağında, birinci kata erişimi sağlayan merdiven ve U biçiminin ucunda bulunan ve üç yönden de birer pencere ile aydınlatılan güneydoğu odası bulunmaktadır. Girişin sağında yer alan merdiven ile erişilen birinci katın kuzey, batı ve doğu cephesinin bir kısmı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün duvarlar ahşap karkastır.

Şekil 3. 98. Bahçe Kapısı

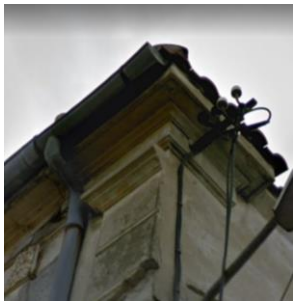
Şekil 3. 99. M. Botsari Cad. Evi Kuzey Cephesi Pencere

(İskeçe, 2020)

Birinci katın hayatı, güneybatıda bulunan U biçiminin ucuna kadar olan alanında kapsamakta ve bu kısımda köşk oluşturmaktadır (Şekil 3.96-b). Kuzey cephesine yaslanan üç sıra oda, sadece kuzey cephesine açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır. Bu odalardan merkezde bulunan oda, kuzey yönüne doğu düz konsol çıkma yapmaktadır. Konsol çıkma, bitkisel motifli metal eli böğrüneler ile desteklenirken, çıkmaya erişim çift kanatlı cam kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 3.100). Güneydoğu odası, hem güney hem de doğu yönüne doğru konsol çıkma yapmakta ve güney yönünde tek bir pencere ile aydınlatılmıştır (Şekil 3.97-d).

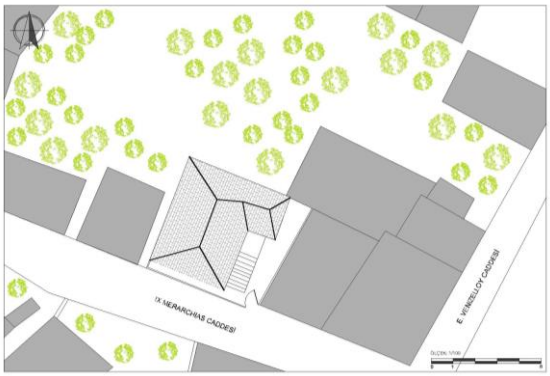
Şekil 3. 100. M. Botsari Cad. Evi Konsol Çıkma Detayı **Şekil 3. 101.** Saçak Detayı

(İskeçe, 2020)

Yapının cepheleri incelendiğinde, M Botsari Caddesine paralel olarak konumlanmış ve bu caddeye bakan kuzey cephesinde, katlar arası ayrım, yatay silme ile dengelenirken hem zemin hem de birinci katta, altı tane demir parmaklıklı pencerenin bulunduğu görülmektedir. Birinci katın merkezinde bulunan konsol çıkma ise, bitkisel motifli demirli böğründeler ile desteklenmektedir. Bu cephenin kenarlarında bulunan ve sonraki dönemlerde yapıldığı düşünülmektedir. Yapının ana girişinin sağlandığı güney cephesi, U biçimim merkezinde bulunan iki yanında birer pencere bulunan giriş kapısı ile girişin hemen üzerinde bulunan ve birinci katın hayatına açılan üç pencere bulunmaktadır. U biçimimi uçlarında küçük pencereler ile aydınlatılan cephe, sokağa bakan kuzey cephesine nazaran daha sade ve daha az müdahalenin yapıldığı görülmektedir. Bu cephede bulunan güneydoğu ucundaki konsol çıkma çok az olduğundan payanda veya eli böğründe ile desteklenmemiştir. Zemin katta bulunan üç pencere açıklığında birinci katı tamamen sağır olan doğu cephesinde bulunan konsol çıkma, ahşap el böğründeler ile desteklenmektedir.

i) Konut 12. 9. Merarchias Caddesi Numara 2 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu merkez kısmında, 9. Merarchias Caddesi üzerinde 42. parsel, 9. Merarchias Caddesi 2 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde M. Botsari Caddesi, güney ve batısında yeşil alan ile komşunun avlusu ve güneydoğusunda ayrık nizam konuta yaslanmaktadır (Şekil 3.102).

Şekil 3. 102. Merarchias Cad. Evi Vaziyet Planı[22]

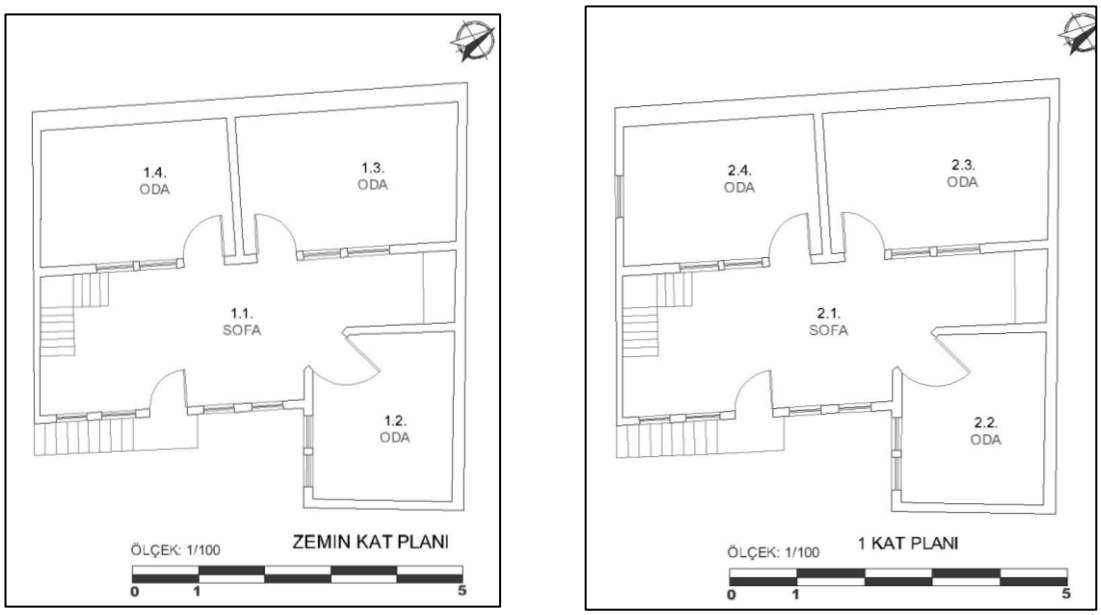

Şekil 3. 103. Merarchias Cad. Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapı, parselin güney sınırında 9. Merarchias Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Güneydoğu cephesi avluya bakan yapının, üzeri alaturka kiremit kaplı saçak ile örtülü yüksek taş duvar ile çevrili avluya giriş 9. Merarchias Caddesi üzerinden bulunan çift kanatlı, metal ve geniş bir kapı ile sağlanmaktadır. Alaturka kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 30 cm taşan saçakları bulunmaktadır (Şekil 3.104-b). Güney, doğu ve kuzey cephelerinde bulunan saçak altlarında ahşap aşık kirişleri görülürken, avluya bakan güneydoğu cephesinde çok katlı saçak silmeleri görülmektedir (Şekil 3.104-b). Yapı, tabii zeminden daha alt seviyede olan zemin kat ile hem içeriden hem de dışarıdan merdivenler ile erişilen birinci kattan oluşmaktadır (Şekil 3.104). Dış duvarları yığma taş duvar ve iç duvarları ahşap karkas olan katlar, aynı plan şemasına sahiptir (Şekil 3.104-a). Girişin tam

[22] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

karşısında, batı cephesine yaslanan iki oda bulunmaktadır. Bu odalarda, güneybatı odası, güney cephesine açılan tek pencere ile aydınlatılırken, aynı zamanda hayata açılan iki pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzeydoğu odası, dışa tamamen kapalı iken, güneybatı odası gibi hayata açılan iki pencere ile aydınlatılıştır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 104. Merarchias Caddesi Evi Kat Planları

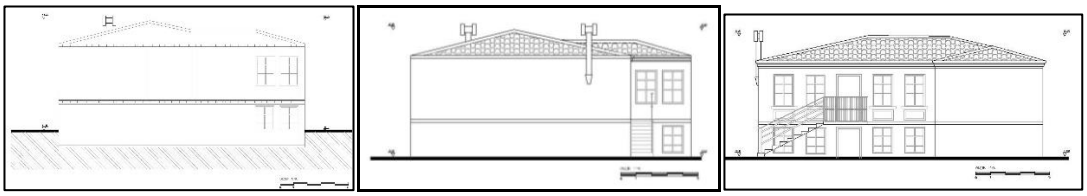
Zemin katta avluya açılan iki pencere ile aydınlatılan tek oda kuzeydoğu odasıdır. Hem sofanın güneyinde bulunan ahşap merdiven ile hem de güneydoğu cephesinde bulunan metal merdiven ile erişilen birinci kat, zemin kat ile aynı plan şemasına sahiptir.

a-Bahçe Kapısı b-Ahşap Aşıklı Saçak c-Silmeli Saçak

Şekil 3. 105. Merarchias Caddesi Evi Mimari Ögeleri (İskeçe, 2020)

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Yapının batı ve kuzey cephesi tamamen sağırdır (Şekil 3.105-b ve Şekil 3.105-c). Yapının avluya bakan güneydoğu cephesinde zemin ile birinci katı birinden ayıran yatay silme bulunmaktadır. Aynı cephenin, çatı bitiminde çok katlı yatay silme bulunmaktadır. Zemin katı ile birinci kat aynı pencere ve kapı düzenine sahiptir ve birinci katın pencereleri, zemin kattan hem daha büyük oranlara sahiptir hem de pencerenin alt kısmında, duvarda geometrik desenli oyma bezemeler bulunmaktadır. Birinci kata erişim metal merdiven ile sağlanmakta v girişin üzerinde tek yöne eğimli bir saçak bulunmaktadır. Aynı şekilde, metal merdivenin sahanlığı da, zemin kat için saçak görevi görmektedir.

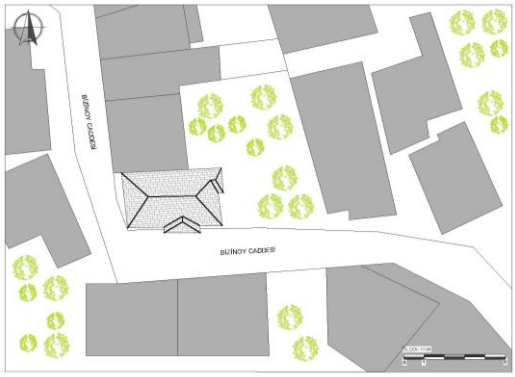
a-Kesit b-Güneydoğu Cephesi c-Güneybatı Cephesi

Şekil 3. 106. Merarchias Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri

Yapının güneybatı cephesinin sokağa bakan kısmı, tamamen sağır iken duvardan, daha sonraki dönemlerde ihtiyaç için açılmış olabileceği düşünülen baca bulunmaktadır. Güneybatı cephesinin avluya bakan kısmı ise, güneydoğu cephesiyle benzer özellikler taşımaktadır. Bu cephede de, kat arası ayrımın belirgin hale gelmesini sağlayan yatay silme bulunmakta ve pencere düzeni her iki katta da aynı düzendedir.

j) Konut 13. Bizinou Caddesi 13 Numara Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu kuzey kısmında, Bizinou Caddesi üzerinde 81. parsel, Bizinou Caddesi 24 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde bitişik nizamda konut yaslanmakta, batı ve güneyde Bizinou Caddesi, doğuda ise komşunun avlu ile ayrık nizam konuta yaslanmaktadır. Yapı, parselin güney ve doğu sınırında Bizinou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.107).

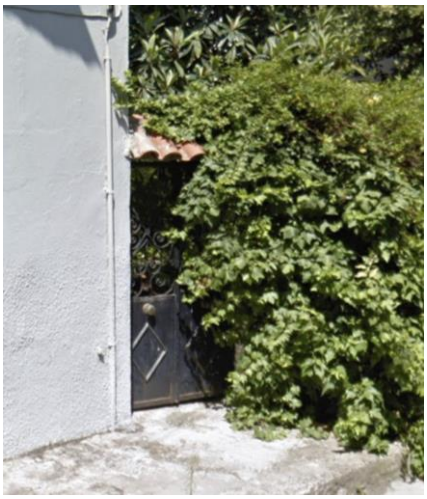

Şekil 3.107. Bizinou Cad. Evi Vaziyet Planı[23] **Şekil 3.108.** Bizinou Cad. Evi Görünüm

(İskeçe, 2020)

Doğu cephesi avluya bakan yapının, yüksek taş duvar ile çevrili avluya girişi konutun içinden ve aynı zamanda Bizinou Caddesi üzerinden yapının sağında bulunan üzerinde marsilya kiremit kaplı saçak bulunan demir kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 116). Marsilya kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır (Şekil 3.108). Yapıdan dışarıya doğru taşan saçak altlarında, ahşap kaplamalar görülmektedir.

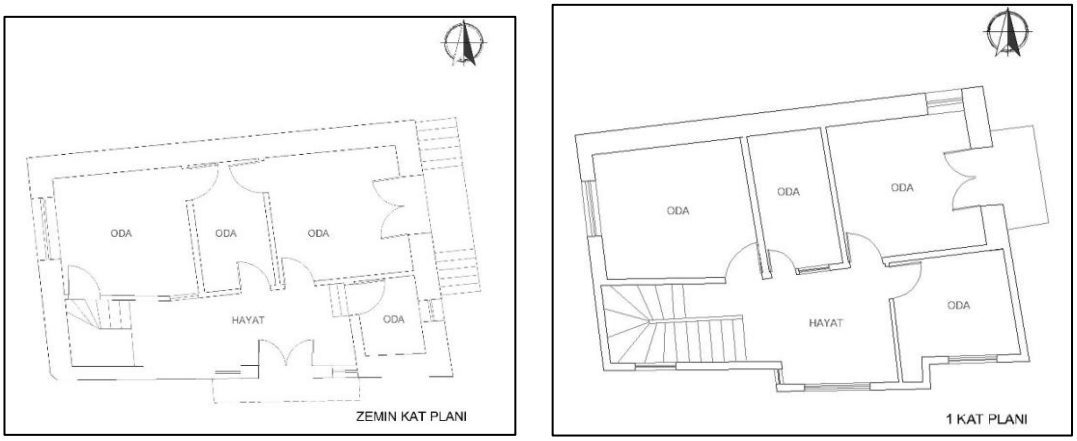
Şekil 3. 109. Bizinou Evi Ahşap Giriş Kapısı **Şekil 3. 110.** Bizinou Evi Avlu Girişi

(İskeçe, 2020)

[23] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Yapının zemin katına erişim, yapının güneyinde bulunan ve çift kanatlı ve iki yanında pencereler bulunan ahşap kapı ile Bizinou Caddesi üzerinden sağlanmaktadır (Şekil 3.109). Dış duvarları moloza taş duvar ile iç duvarları ahşap veya tuğla olan zemin katı, girişin tam karşısında, kuzey cephesine yaslanan üç oda ile doğu cephesine yaslanan ve yardımcı mekân olarak kullanıldığı düşünülen ve iki basamak ile erişilen bir odadan oluşmaktadır.

Girişin solunda, yani batı cephesine yaslanan ahşap bir merdiven ile birinci kata erişim sağlanmaktadır (Şekil 3.110). Doğu cephesine yaslanan ve yardımcı mekân olarak kullanıldığı düşünülen oda, kuzey cephesinde bulunan tek bir küçük pencere ile aydınlatılmaktadır. Sofadan açılan kapılar ile erişimi sağlanan odalar aynı zamanda ora odaya açılan kapılar ile de birbirleriyle iletişim kurmaktadır. Kuzeybatı odası, batı cephesine açılan tek bir pencere ile sokaktan aydınlanırken aynı zamanda sofaya açılan ikinci bir pencere ile de aydınlanmaktadır. Odanın girişin solunda bulunan duvarda, orta oda ile iletişimi sağlayan bir kapı bulunmaktadır. Aynı şekilde hem hayattan hem de avludan girişi olan kuzeydoğu odası, aynı zamanda avlu girişinin tam karşısında bulunan kapıdan da orta odaya erişim sağlar.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 111. Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Kat Planları

Ahşap merdiven ile erişilen birinci kat zemin kat gibi dış duvarları yığma taş duvar, iç duvarları ahşap karkas sistemdir (Şekil 3.111-a). Sofanın güney cephesinin merkezi, güneye yani Bizinou Caddesi'ne doğru oda genişliğinden daha az bir düz

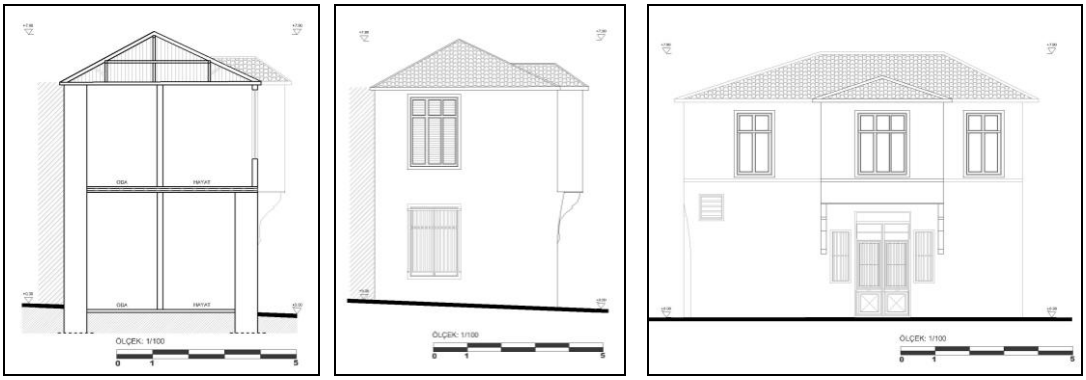
konsol çıkma yapar. Bu çıkma, yapının girişi için bir saçak görevi görmektedir (Şekil 3.112-c).

a-Batı Cephesi b-Güneydoğu Cephesi c-Güney Cephesi

Şekil 3. 112. Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Kuzey cephesine yaslanan ve sofadan girişleri bulunan üç oda ile yine sofadan girişi olan bir güneydoğu odası bulunmaktadır. Kuzeybatı odası, batı cephesine, merkezdeki oda sofaya ve kuzeydoğu odası kuzeye açılan bir pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzeybatı odası avluya bakan doğu cephesinde, avluya doğru düz konsol çıkma yapmaktadır. Çıkmaya, iki kanatlı kapı ile erişilmektedir ve bu kısım, zemin katın avlu girişi üzerine denk gelmekte olup, giriş için saçak görevi görmektedir.

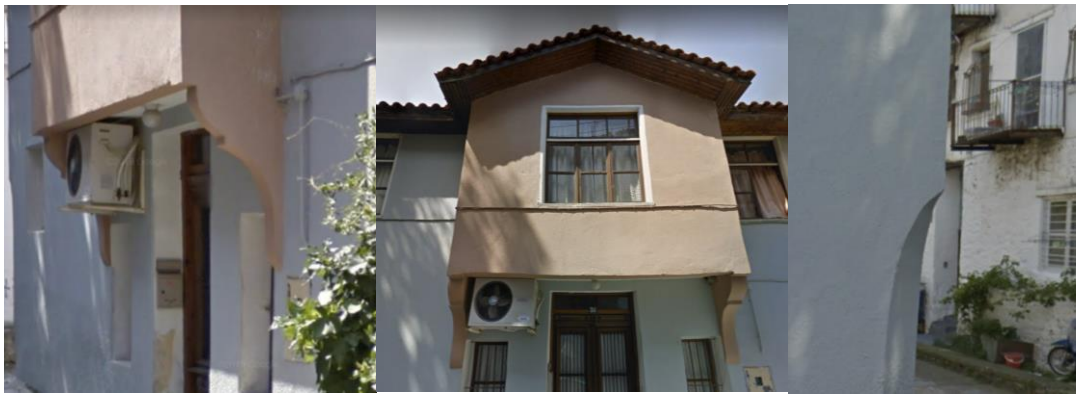

a-Kesit b- Batı Cephesi c- Güney Cephesi

Şekil 3. 113. Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Kesit ve Cepheleri

Yapı, genel olarak yalın ve sadedir (Şekil 3.113). Bizinou Caddesine bakan güney cephesi, aynı zamanda girişin sağlandığı cephesi olup, zemin katında ahşap giriş kapısının iki yanında bulunan pencereler ile güneybatı köşesine yakın bir noktada bulunan demir parmaklıklı pencere dışında başka bir açıklığı bulunmamaktadır.

Girişin hemen üzerinde yer alan ve payandalar ile desteklenen konsol çıkma, giriş için saçak görevi görmektedir.

a-Payanda Detayı b- Konsol Çıkma Detayı c-Güneybatı Köşesi

Şekil 3. 114. Bizinou Caddesi Mimari Öge Detayları (İskeçe, 2020)

Birinci katta bulunan üç pencere, zemin kattakilere nazaran daha büyüktür ve pencere kenarlarında ince söveler ile çevrelenmiştir. Yapının batı cephesi, yine güney cephesi gibi oldukça yalın ve sadedir. Birinci ve ikinci katta bulunan birer pencereden oluşan batı cephesinde pencere açıklıkları oldukça büyüktür (Şekil 3.113-c). Zemin katın penceresinde demir parmaklıklar bulunurken, üst katın penceresinde ahşap kapaklar bulunmaktadır (Şekil 3.113-b). Yapının güneybatı köşesinde kırılma bulunmaktadır (Şekil 3.114-c). Bu kısım üst kısmına doğru sivrilmektedir ve üzeri sıvanmıştır.

k) Konut 14. Chasirtzoglou Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konut ve ticari birimlerinin yoğun olarak bulunduğu güneybatı kısmında, E. Venizelou Caddesi üzerinde 6. parsel, E. Veznizelou Caddesi 4 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeybatısı ve kuzeydoğunda A. Georgiou Caddesi, güneybatısında ayrık nizamda konut yaslanmaktadır. Yapı, parselin güneydoğusunda, parselin sınırında A. Georgiou Caddesi ile E. Venizelou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.115). Kuzeybatı cephesi avluya bakan yapının, üzerinde demir parmaklıklar bulunan alçak taş duvar ile çevrili avlu girişi, A. Georgiou Caddesi üzerinden, saçaksız, demir kapı

ile sağlanmaktadır. Marsilya kiremit kaplamalı beşik çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 20 cm taşan saçakları bulunmaktadır (Şekil 3.116).

Şekil 3.115. Chasirtzoglou Evi Vaz. Planı[24] **Şekil 3.116.** Chasirtzoglou Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapım tarihi, DMTBMASEM.'nün kayıtlarına göre, Chasirtzoglou tarafından 1890-1900 yaptırılmış olup, FEK 236/B/3-4-89 kararı ile koruma altına alınmıştır. Bir dönem postane binası olarak kullanılmış olan yapı, günümüzde kadın kolları kulubü olarak kullanılmakta ve zemin katı değişik etkinliklere ev sahipliği yaparken, birinci katı geleneksel kıyafetlerin sergilendiği alan olarak kullanılmaktadır.

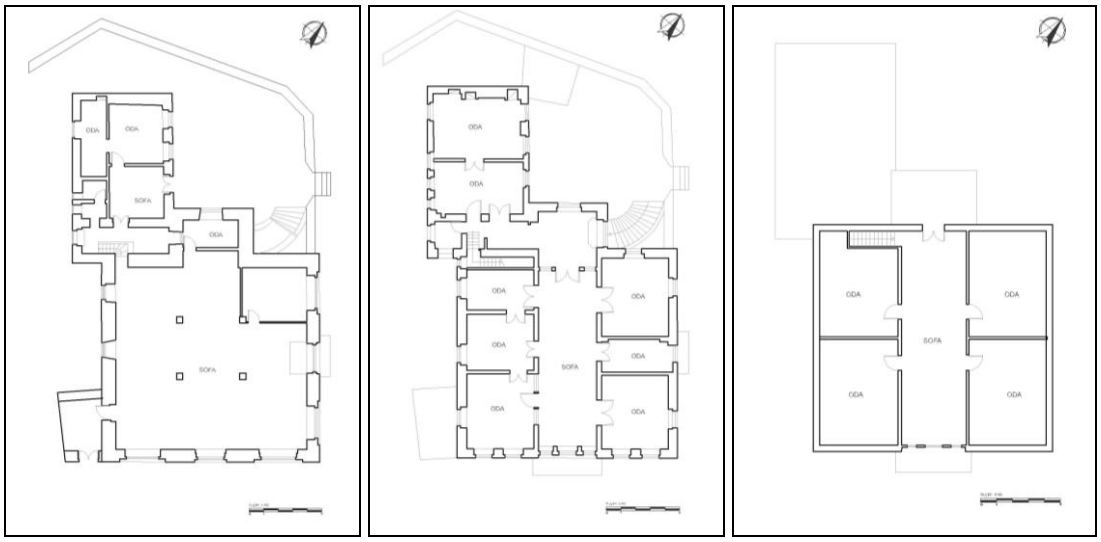

Şekil 3. 117. Chasirtzoglou Evi Bahçe Girişleri **Şekil 3. 118.** Zemin Kat Girişi (İskeçe, 2020)

[24] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Yapı, zemin kat, birinci kat ve depolama alanı olarak kullanılan çatı arasından oluşmaktadır. Ana yapıya daha sonraki dönemlerde, kuzeybatı köşesinde L biçiminde iki katlı bir yapı daha eklenmiştir. Tamamı yığma taş duvarlardan oluşan ana yapıya erişim, A. Georgiou Caddesi üzerinden direkt olarak sağlanmaktadır.

a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı c- Çatı Katı Planı

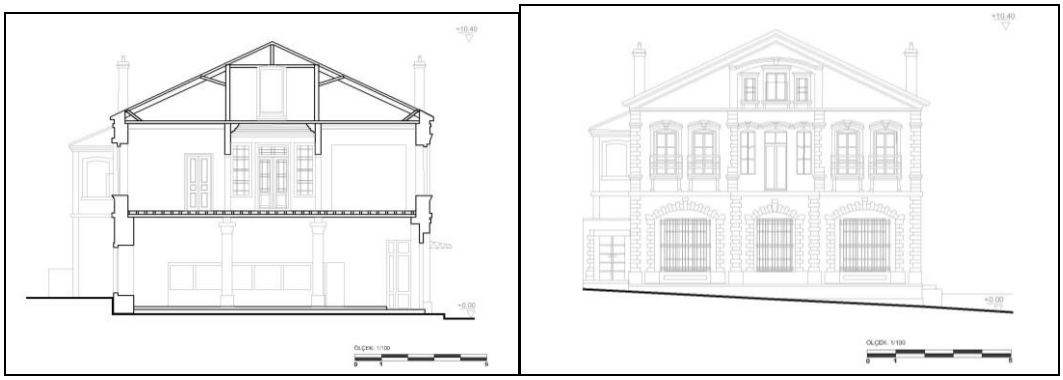
Şekil 3. 119. Chasirtzoglou Evi Kat Planları

Zemin kat, merkezde dört tane kare kesitli ayaktan oluşan tek bir mekândan oluşmaktadır (Şekil 3.119-a). A. Georgiou ile E. Venizelou caddelerinden pencereler ile aydınlatılan mekânda, daha sonraki dönemlerde, ihtiyaçtan, günümüzde danışma olarak kullanılan cam bölmeli bir oda oluşturulmuştur. Bu alanın kuzeybatısında, aynı zamanda bahçeden de direkt olarak erişilen yardımcı mekân ve birinci kata erişim sağlanan merdiven bulunmaktadır.

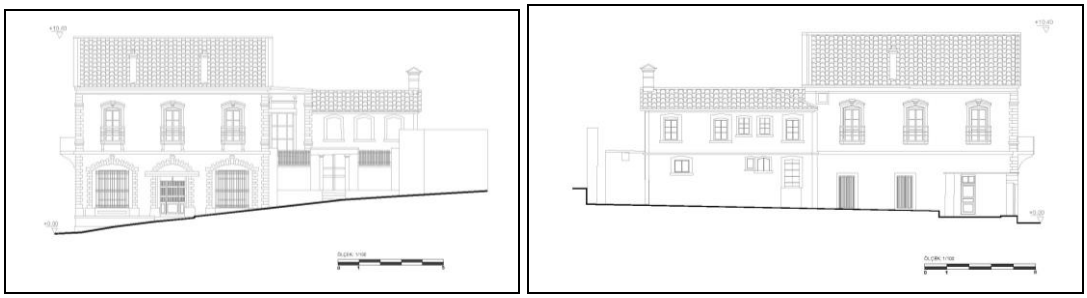

Şekil 3. 120 Chasirtzoglou Evi Cepheleri (İskeçe, 2020)

Hem zemin katta bulunan merdiven ile hem de avlu bulunan merdivenler ile girişi sağlanan birinci kat, güneybatı ile kuzeybatı cephelerine yaslanan odalardan oluşan oluşmaktadır (Şekil 3.119-b). Dış duvarları yığma taş duvar, iç duvarları ahşap olan birinci katın odaları hem E. Venizelou caddesinden hem de güneydoğu ve kuzeybatı cephelerinden aydınlanmaktadır. Birinci kat sofası, E. Venizelou Caddesi'ne bakan güneydoğu cephesinden iki pencere ile aydınlanırken, ayrıca bu caddeye düz konsol çıkmada yapmaktadır. Bu şekilde sofa caddeyle direk olarak ilişkilendirilmiştir.

a-Kesit b-Güneydoğu Cephesi

c-Kuzeydoğu Cephesi d- Kuzeybatı Cephesi

Şekil 3. 121. Chasirtzoglou Evi Kesit ve Görünüşleri

Ahşap merdiven ile erişilen ve çift kanatlı ahşap kapı ile erişilen bu ana yapının L biçiminin kuzeybatı ucunda, yardımcı mekânlar bulunmaktadır. Bu kısmında, çift kanatlı kapı ile erişim sağlanan bir sofa ve bu sofanın girişin tam karşısında yine çift kanatlı bir kapı ile erişilen bir oda bulunmaktadır. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan tavan arası, birinci kat ile aynı plan şemasına sahiptir. Odalar tamamen karalık ve aydınlatılmamış olmakla birlikte, sofa, E. Venizelou Caddesinde bulunan üç pencere ile aydınlatılmıştır. Pencerelerden, ortada bulunan, diğer ikisinden daha büyük oranlara sahiptir.

Yapının E. Venizelou Caddesine bakan güneydoğu cephesinde hem zemin kat hem de birinci katta pencereler bulunmaktadır (Şekil 3.121-b). Zemin kat pencereleri, büyük geniş ve aynı zamanda dairesel bitişlidir. Demir parmaklıların bulundurduğu bu pencerelerin kenarları, söveler bulunmaktadır. Bir ve ikinci kat arasında, yatay silme bulunmakta ve bu şekilde katlar arası farlılık belirginleştirilmeye çalışılmıştır. Birinci katta pencere kenarları yine zemin katta olduğu gibi tuğlalar ile belirginleştirilmiştir. Bu cephenin tam merkezinde çıkma bulunmaktadır. Çıkma, metal ve eğrisel biçimli eli böğründeler ile desteklermiştir. Yapının çatısı, beşik çatı olduğundan tavan arası kullanıma açılmış ve üçgen alınlık kısmı pencereler ile belirginleştirilmiştir. Bu katta bulunan pencereler, birinci katın pencereleri ile aynı hizada bulunmaktadır ve merkezde bulunan pencere, birinci katın çıkmasına erişim sağlanan kapı ile aynı hizada bulunduğundan, oda da diğerlerinden daha büyük oranlara sahiptir. Yapının diğer cepheleri de bu cephe işe aynı özelliklere sahip olmaktadır.

Şekil 3. 122. Chasirtzoglou Evi Birinci Kat Süslemeler i(İskeçe, 2020)

Çalışma esnasında yapının iç mekanına erişim sağlanamamıştır ancak çalışma esnasında, restorasyon çalışmaları esnasında çekilen fotoğraflara erişim sağlanmıştır. Yapının iç mekânında, duvarlarda, bitkisel motifli bezemelerin olduğu ve daha çok doğal renklerin kullanılmış olduğu görülmektedir (Şekil 3.122).

l) Konut 15. Buzcular Evi

Buzcula Evi, İskeçe şehrinin doğusunda, Aşağı Mahalle veya Muhacir Mahalle olarak adlandırılan semtin doğusunda İpsilandou Sokağı 2 numarada bulunmaktadır. Yapı, 19. yüzyılın son çeyreğinde, Buzcular olarak bilinin bir tüccarın kızı için düğün hediyesi olarak inşa ettirilirmiştir. Yapının günümüz kullanıcısı olan

Özel Hüseyinoğlu tarafından elde edilen bilgiye göre parselin kuzeyinde, yapının sahibinin evinde bulunmakta ve bu iki ev birbirleriyle komşu kapısı ile iletişim kurmaktaydı. Ancak günümüzde bu ilk yapı ulaşamamış ve yerinde çok katlı bir yapı bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin kuzey, güney ve doğusunda ayrık nizamda konutlara yaslanırken, batısında İpsilandou Sokağı bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzeydoğunda, İpsilandou Sokağına paralel ve kuzey sınırında konumlanmış olup, güney cephesi avluya bakmaktadır (Şekil 3.123). Avluya giriş İpsilandou Sokağından, çift kanatlı, üzerinde kiremit kaplı saçağı bulunan ahşap bir kapıdan sağlanmaktadır.

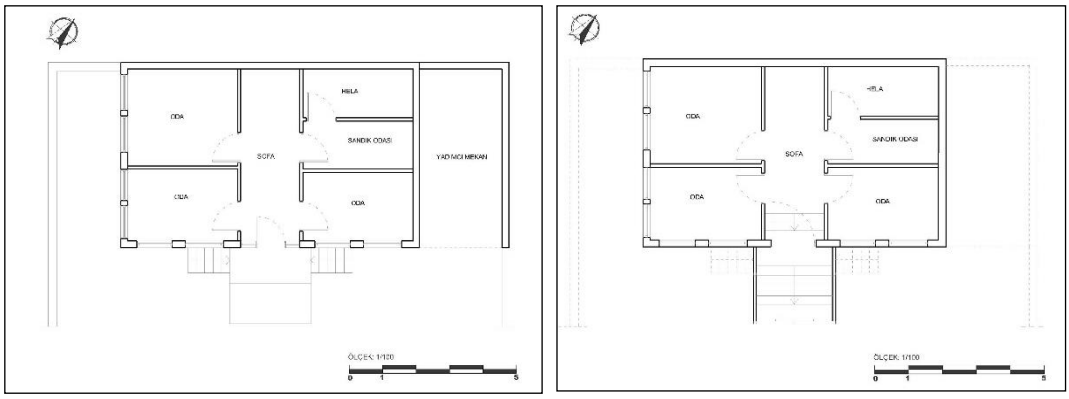
Şekil 3. 123. Buzcular Evi Vaziyet Planı[25]

Şekil 3. 124. Buzcular Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapı zemin kat ile yarı bodrum kattan oluşmaktadır. Zemin kat, zemin seviyesinden 70 cm yüksekte olup erişim 5 merdivenli ve iki kollu taş merdiven ile sağlanmaktadır. Sahanlığın üzerinde iki kolon üzerine oturtulmuş iki yöne eğimli, kiremit örtülü bir saçak bulunmaktadır. Saçağın avlu ile merdivene bakan yönlerinde yarım kemerler bulunmaktadır. Saçağın avluya bakan kısmında, yapının yapım tarihi olan 1906 yılı yazılıdır. Sahanlıkta, iki yanında dikdörtgen biçimli penceresi bulunan kapı bulunmaktadır.

[25] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Zemin Kat Planı b-Bodrum Kat Planı

Şekil 3. 125. Buzcular Evi Kat Planları

Güneydoğu yönünde girişi bulunan zemin kat, kuzeydoğu ile kuzeybatı duvarlarına yaslanan sıra odalardan oluşmaktadır. Bu odalara erişim, hayattan sağlanmaktadır. Kuzey cephesine yaslanan odalar, güney cephesine yaslanan odalardan daha büyük olup, kuzeydoğu odalarının iç mekân düzeni diğerlerinden farlılık göstermektedir.

a-Meriven b- Saçak c-Bacalar

Şekil 3. 126. Buzcular Evi Merdiven, Saçak ve Baca Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Yapının kuzeydoğusunda bulunan büyük oda, iki bölüme ayrılarak kuzey kısmı hela, güney kısmı sandık odası olarak kullanılmaktadır. Helaya erişim sandık odasının içinden sağlanmakta ve hayata açılan herhangi bir kapısı bulunmamaktadır. Doğu cephesinde bulunan küçük odada ise yapının günümüz kullanıcının olan Özel Hüseyinoğlu tarafından edinilen bilgiye göre musandıra ve hamamlık bulunmaktaymış ancak günümüzde fonksiyonunu yitirdiğinden dolayı iptal

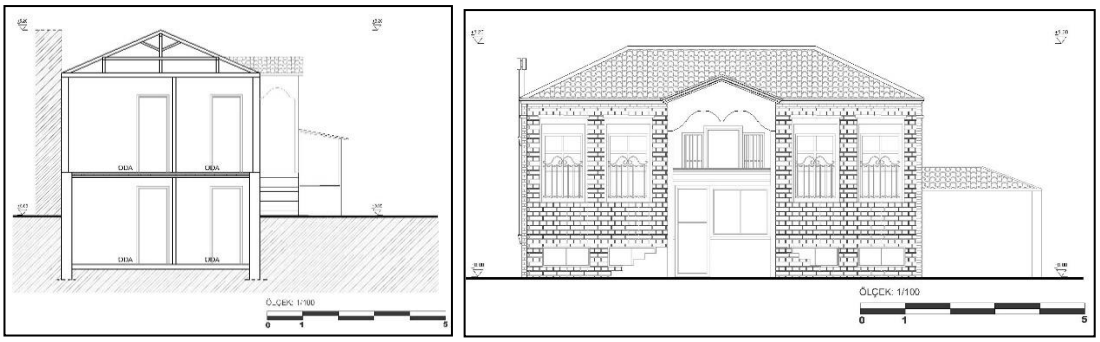
edilmiştir. Bu oda, avluya bakan güneydoğu cephesinden iki pencere ile aydınlatılmış iken, sandık odası ve hela tamamen dışa kapalıdır.

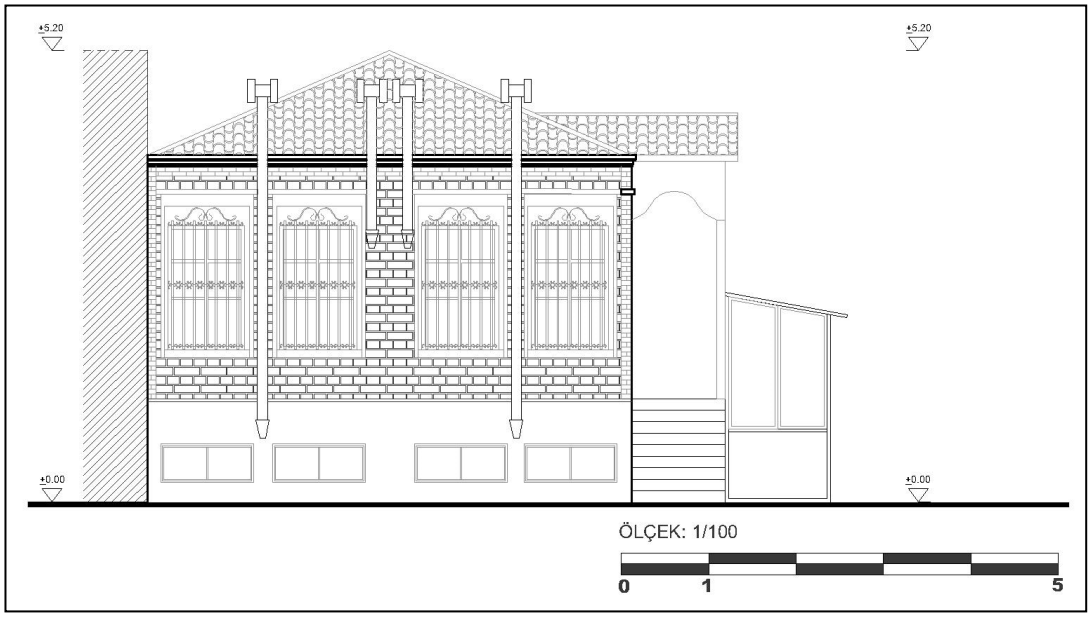
a-Güneybatı Görünümü b- Güneydoğu Görünümü

Şekil 3. 127. Buzcular Evi Güneybatı Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Buna karşın güneybatı odası, hem avlu hem de İpsilandu Caddesine bakan avlu duvarına doğru ikişer, kuzeydoğu odası ise sadece İpsilandu Caddesine bakan avlu duvarına doğru iki pencere ile aydınlatılmıştır. Bodrum katına erişim, avludan direkt olarak, yapının inşa edildiği dönemden daha sonra yaptırılmış olan, camlı bir alandan sağlanmaktadır. Buradan merdivenler ile erişilen bodrum kat, günümüzde konut olarak kullanılmakta olup zemin kat ile aynı plan şemasına sahiptir. Bu kat, yine aynı şekilde zemin kattaki odalar ile şekilde aydınlatılmıştır.

a-Kesit b-Güneybatı Cephesi

c- Güneydoğu Cephesi

Şekil 3. 128. Buzcular Evi Kesit ve Görünüşleri

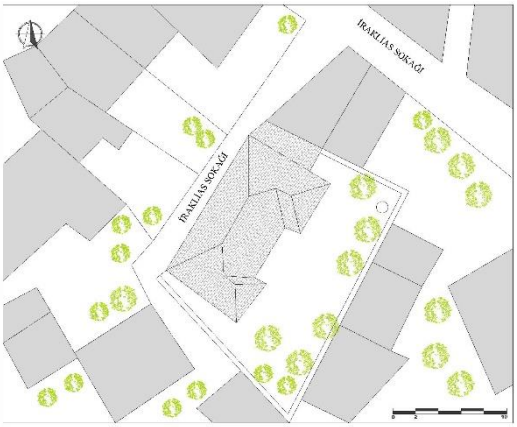
Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.127). Pencere ve kapı kenarları söveler ile belirginleştirilmiştir. Birinci katı tuğla, bodrum katı ise taş yığma olan yapının cephelerinde, tuğla sıvasız bırakılmış ve benzer bir uyum sağlanması için, pencere kenarlarındaki sövelerde, düz beyaz çizgiler ile boyanarak belirginleştirilmiştir. Yapının kuzeybatı cephesinde, duvardan bacalar, hem zemin kat hem de bodrum kat duvarlarından çıkmaktadır. Yapının güneydoğu cephesinde ise, cephenin tam merkezinde sahanlığın üzerinde çift yöne eğimli saçak bulunmaktadır. Saçağın avluya bakan kısmında iki, merdivene bakan kısımlarında ise birer tane yarım daire kemer bulunmaktadır.

Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, tavan ve zemin ahşap kaplamadır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

m) Konut 16. Yunus Ağa Evi

Yunus Ağa Evi, Müftü Hafız Ali Efendi, İskeçe şehrinin doğusunda, Aşağı Mahalle veya Muhacir Mahalle olarak adlandırılan semtin doğusunda İraklias

Sokağı'nda bulunmaktadır. Yapı, Buzcular Evi'ne yakın bir konumda bulunmakta olup düz bir arazide, geniş ve dikdörtgen bir bahçe içinde konumlanmıştır (Şekil 3.129).

Şekil 3. 129. Yunus Ağa Evi Vaziyet Planı[26] **Şekil 3. 130.** Yunus Ağa Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapının bulunulduğu parselin kuzeybatısında İraklias Sokağı, kuzeydoğusunda parsel sınırına paralel konumlanmış tek katlı bir konut, kuzeybatı sınırında ayrık nizamda konumlamıştır.

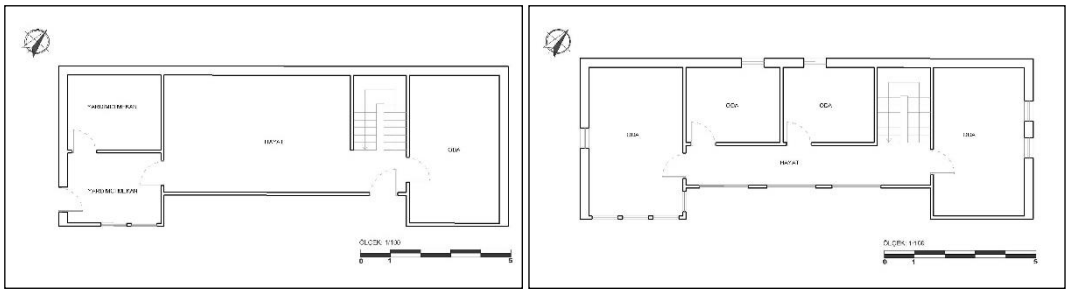

a-Kuzeydoğu Girişi b-Kuzeybatı Girişi c-Komşu Kapısı

Şekil 3. 131. Yunus Ağa Evi Avlu Girişleri (İskeçe, 2020)

[26] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

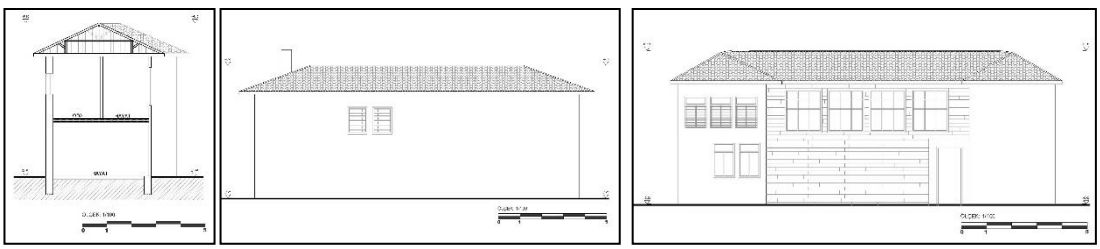
Yapıya erişimi sağlayan bir dar sokak ve son olarak güney doğusunda parsele paralel ve bitişik olarak konumlanmış üç konut bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzeybatısında, İraklias Sokağına paralel olarak konumlanmış ve güneydoğu cephesi avluya bakmaktadır. Alaturka kiremit kaplamalı, kırma çatısı bulunan yapının, İraklias sokağına bakan cephesinden sokağa 50 cmlik saçakları taşmaktadır. Saçak altından ahşap çita ve kaplamalar görülmektedir. Yapının bulunduğu avluya ana giriş, yapının kuzeydoğusunda bulunan çift kanatlı ahşap bir kapıdan sağlanmaktadır (Şekil 3.132-a). Bu kapıdan, direk avluya erişim sağlanmamakta olup ilk önce yapıya bitişik, uzun ve geniş kiremit kaplı bir saçaktan geçilmektedir.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 132. Yunus Ağa Evi Kat Planları

Yunus Ağa Evinin avlusuna erişim ana girişin dışında aynı zamanda yapının kuzeybatısında, İraklias Caddesi üzerinden ikinci bir girişle de sağlanmaktadır (Şekil 3.132 a ve b). Bu giriş, zemin katta bulunan yardımcı mekânlara erişim sağlanan kapıyla da ilişkilidir. Ayrıca parselin güneydoğu sınırında, ayrık nizamda bulunan komşunun avlusuyla doğrudan iletişim sağlanan ancak günümüzde, kapatılmaya çalışılmış bir komşu kapısı da bulunmaktadır.

a-Kesit b-Kuzey Cephesi Görünüşü c-Güney Cephesi Görünüşü

Şekil 3. 133. Yunus Ağa Evi Kesit ve Görünüşleri

Yunus Ağa Evi, zemin ve birinci kat olmak üzere toplam iki kattan oluşmaktadır (Şekil 3.132). Güneydoğu cephesinden, tek kanatlı ahşap bir kapı ile erişilen zemin kat, girişin karşısında bulunan ve birinci kata erişimi sağlayan ahşap merdiven, kuzey cephesine yaslanan bir oda ve hem avludan hem de hayattan erişim sağlanan iki odalı yardımcı mekânlar oluşmaktadır. Nerdeyse dışa tamamen kapalı olan zemin kat, U bicinde olup, hayat kısmı ahşap malzemeler ile sonraki dönemlerde kapatılmıştır. Kuzeybatı cephesine yaslanan ve bu cephede girişi bulunan yardımcı mekân ise, hem depolama alanı hem de mutfak olarak kullanılmaktadır. Bu alan, avluya bakan cephede iki pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Kuzeybatı Cephesi b-Güneydoğu Cephesi c- Kuzeydoğu Cephesi

Şekil 3. 134. Yunus Ağa Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Zemin katın, karanlık ve içe dönük olması, hem mahremiyet açısından hem de kullanım açısından daha çok yardımcı mekânlara hizmet vermesinden dolayıdır. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan ikinci kat, zemin kata nazaran daha çok pencere ile aydınlatılmış ve hem sokak hem de avlu ile iletişimi ve etkileşim, sağlanmıştır.

Birinci katın zemin kata nazaran daha çok ferah olması bu katın yaşam alanı olarak kullanıldığını düşündürmektedir. Hayat, avluya bakan cephede üç geniş ve büyük pencere ile aydınlatılmaktadır. Hayata açılan toplam dört oda bulunmaktadır. Bu odalardan ikisi, kuzey cephesine yaslanmakta ve İraklias Sokağına bakan birer pencereleri bulunmaktadır. Diğer ikisi ise U bicinin uçlarında yer almaktadır. Kuzeydoğu odası sadece kuzey cephesine açılan iki pencere ile aydınlatılırken, kuzeydoğu odası, hem avluya bakan cephede üç hem de kuzeybatı cephesinde bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Güneydoğu Cephesi Pencereleri b-Kuzeydoğu Cephesi Pencereleri

Şekil 3. 135. Yunus Ağa Evi Pencereleri (İskeçe, 2020)

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.134). Yapının İraklias sokağına bakan kuzeydoğu cephesi ile doğu cephesinin birinci katı sıvasızdır (Şekil 3.135-c). Zemin katı tamamen sağır olan kuzeydoğu cephesinin birinci katında bulunan iki pencerede, demir parmaklıklar bulunmaktadır (Şekil 3.135-c). Kuzeybatı cephesinde ise, zemin katta yardımcı mekânlara erişim sağlayan bir ahşap kapı ile birinci katta tek bir ahşap pencere bulunmaktadır. Yapının avluya bakan güneydoğu cephesinin U biçimin uçları sıvalı iken, hayatın bulunduğu orta kısım sıvasızdır ve ahşap kaplamalar görülmektedir. U biçimin sadece sol kısmında pencereler bulunan bu cephede, sağ kısım sağırdır. Sol kısımda, zemin katta mavi boyalı pencereler bulunurken, birinci katta tek sıra üç tane ahşap pencere bulunmaktadır. Bu pencerelerde demir parmaklıklar, pencerenin yarısında kadardır (Şekil 3.135-a).

Çalıma esnasında, yapının içine erişim sağlanamamış ve iç mekân fotoğrafları çekilememiştir.

n) Konut 17. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu kuzey kısmında, Aristidou Caddesi üzerinde 96. parsel, Aristidou Caddesi 12 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde Aritidou Caddesi, doğusunda bitişik nizamda, batı ve güneyinde ayrık nizamda konutlar yaslanmaktadır.

Yapı, parselin kuzeydoğu sınırında, Aristidou Caddesine paralel ve doğu sınırı bitişik nizamdaki konuta yaslanacak biçimde konumlanmıştır. Batı cephesi avluya bakan yapının, Aristidou Caddesi üzerinden geniş, sürgülü demir kapı ile avluya girişi sağlanmaktadır (Şekil 3.136). Marsilya kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan saçak altlarında, ahşap kaplamalar görülmektedir.

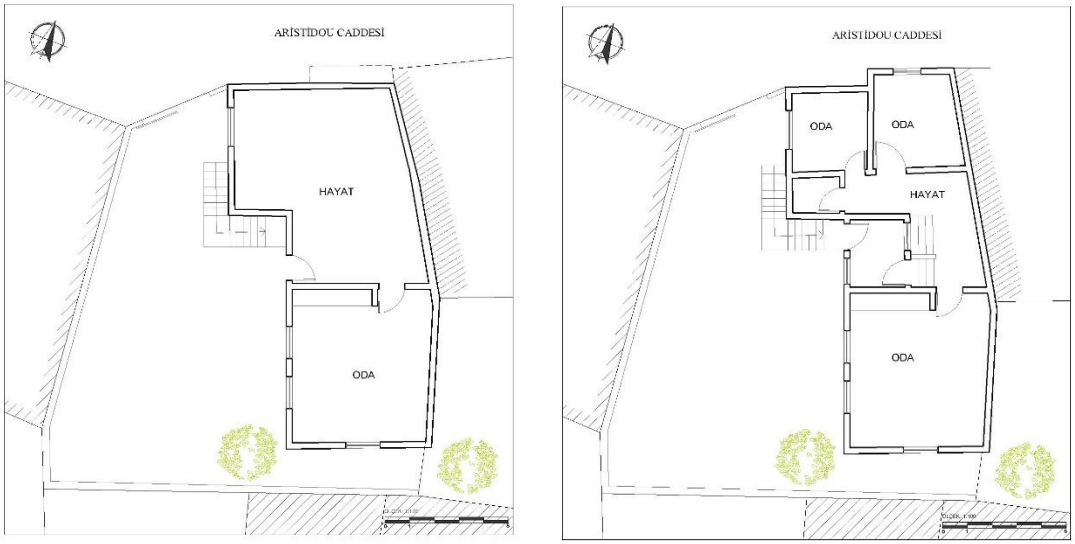

Şekil 3.136. Aristidou Cad Evi Vaz. Planı[27] **Şekil 3.137.** Aristidou Cad Evi Görünümü

(İskeçe, 2020)

Yapı, zemin kat ve birinci kat olmak üzere toplamda iki kattan oluşmaktadır. L biçiminde olan zemin kata erişim, doğu cephesinin merkezinde bulunun tek kanatlı kapıdan sağlanmaktadır (Şekil 3.138-a).

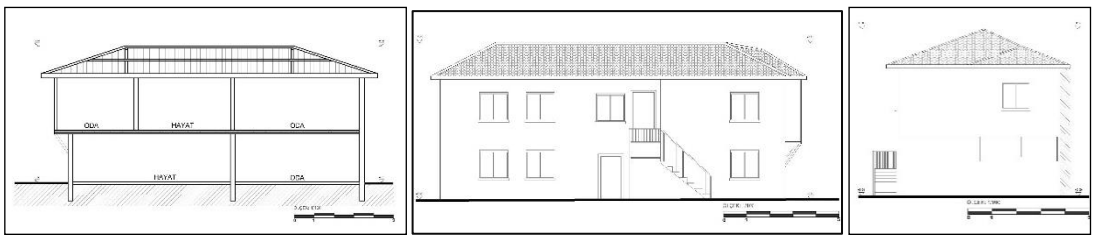
[27] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 138. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Kat Planları

Zemin kat, doğu cephesinden tek bir pencere ile aydınlatılmış. Hayat ile güneyde bulunan ve hem avluya bakan doğu cephesinden iki hem de güney cephesinden tek bir pencere ile aydınlatılmış odadan oluşmaktadır. Zemin katın mekân düzeni incelendiğinde, bu katın daha çok yardımcı mekânlara hizmet verdiği anlaşılmaktadır. Doğu cephesinde bulunan metal merdiven ile erişilen birinci katta, güneyde bulunan ve zemin kattaki güney odası gibi, avluya bakan cephede iki, güney cephesinde tek bir pencere ile aydınlatılmış bir oda ve kuzey cephesine yaslanan iki odadan oluşmaktadır (Şekil 3.138-b).

a-Kesit b-Batı Cephesi c-Kuzey Cephesi

Şekil 3. 139. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Kesit ve Cephe Görünüşleri

Avluya bakan doğu cephesinde tek bir pencere ile aydınlatılmış olan kuzeybatı odasının güney yönünde, hela olarak kullanılan küçük bir yardımcı mekân bulunmaktadır (Şekil 138-b). Bu kısım, birinci katta aydınlatılmamış tek mekândır.

Kuzeydoğu odası, kuzey yönünde oda genişliği kadar konsol çıkma yapmakta ve bu cephede tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Güney Cephesi

b-Kuzey Cephesi

Şekil 3. 140. Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Kuzey cephesinde yapının L biçiminin etkisine bir biçimde görülürken bu cephede bulunan pencere ile kapılar özgün değildir.

Şekil 3.141. Eli Böğründe Detayı(İskeçe, 2020) **Şekil 3.142.** Saçak Detayı (İskeçe, 2020)

Yapının kuzey cephesinde kuzeydoğu odasında bulunan konsol çıkmanın etkisi görülmektedir. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmanın altından,

birinci katın döşemesi açıkta bırakılmamış ve sıvanmıştır. Birinci katın kuzeydoğu odasının köşelerinde, dikey ahşap elemanlar bulunmaktadır (Şekil 3.141).

Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, zemin katın zemin kaplaması ilk dönemlerde taş levha iken daha sonraki dönemlerde mermer olarak değiştirilmiş ancak birinci katının tavan ve zemini ahşap kaplama olarak korunmuştur. Ayrıca yapıda herhangi bir süsleme özelliğinin de bulunmadığı kullanıcı tarafından aktarılmıştır.

o) Konut 18. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu kuzey kısmında, Aristidou Caddesi ile Evripidou Caddelerinin kesiştiği noktada, 96. parsel, Aristidou Caddesi 14 numarada yer almaktadır.

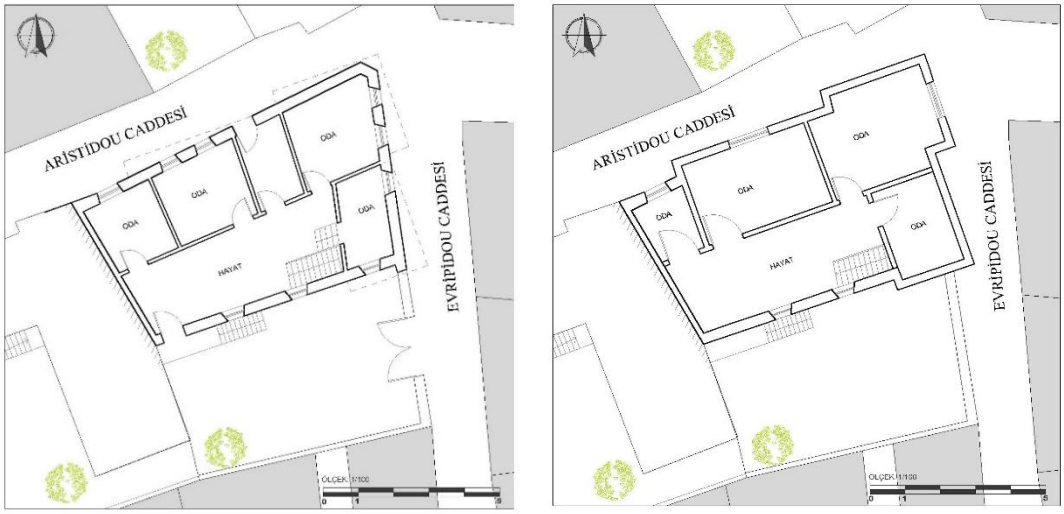

Şekil 3.143. Aristidou Evi V.Planı[28] **Şekil 3.144.** Aristidou Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Parselin, kuzeyinde Aritidou Caddesi, doğusunda Evripidou Caddesi, batısında bitişik nizamda ve güneyinde ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı,

[28] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

parselin kuzeydoğu sınırında, Aristidou ile Evripidou Caddelerine paralel ve batı sınırı bitişik nizamdaki konuta yaslanacak biçimde konumlanmıştır (Şekil 3.143). Güney cephesi avluya bakan yapının, Evripidou Caddesi üzerinden, demir kapı ile avluya girişi sağlanmaktadır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 145. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Kat Planları

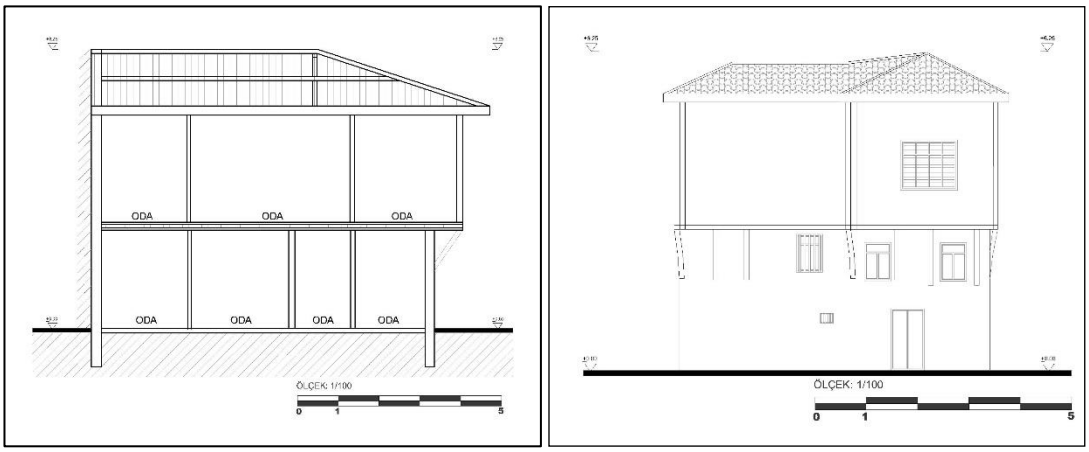
Marsilya kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan saçak altlarında, ahşap kaplamalar görülmektedir.

a-Doğu Cephesi b-Kuzey Cephesi

Şekil 3. 146. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Yapının zemin katına erişim, hem Aristidou Caddesi üzerinden hem de Evripidi Caddesi üzerinde bulunan demir bahçe kapısı ile erişilen avludan sağlanmaktadır. Zemin kat kuzey ve doğu cephelerine yaslanan ikişer oda ile avluya bakan hayattan oluşmaktadır.

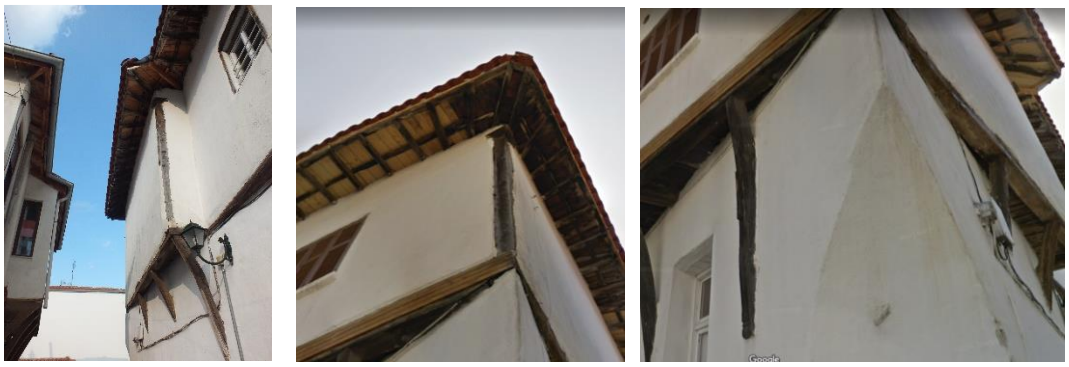

a-Kesit b- Doğu Cephesi

Şekil 3. 147. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Görünüşleri

Kuzey cephesine yaslanan kuzeybatı odası, kuzey cephesinden tek bir pencere ile aydınlatılırken, yanında bulunan kuzey odası aynı cepheden iki pencere ile aydınlatılmıştır. Bu pencereler küçük olmakla aynı zamanda yüksekte konumlanmaktadır. Benzer şekilde doğu cephesine yaslanan odalarda aynı düzendedir. Girişin solunda bulunan ve güney cephesine yaslanan merdiven ile birinci kata erişim sağlanmaktadır. Birinci katın hayatı, avluya açılan iki pencere ile aydınlatılmıştır. Bu katta kuzey ve doğu cephelerine yaslanan toplam dört oda bulunmaktadır. Kuzeydoğu odası diğer odalara nazaran birinci kattaki en küçük odadır ve tek bir pencere ile kuzey cephesinde aydınlatılmıştır. Bu odanın hemen yanında bulunan ve kuzey cephesinin merkezinde bulunan oda ise, Aristidou caddesine düz konsol çıkma yapmakta ve aynı cephede tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Kuzeydoğu odası ise sadece Evripidou Caddesine bakan cephede iki pencere ile aydınlatılmış olmasına karşın iki caddeye doğruda konsol çıkma yapmaktadır. Son olarak bu katta bulunan dördüncü oda olan güneydoğu odası kuzeydoğu odası gibi hem Evripidou hem de avluya doğru düz konsol çıkma yapmaktadır. Güneydoğu odası

diğer odalardan farklı olarak sadece avluya bakan cephede tek pencere ile aydınlatılmıştır.

Şekil 3. 148. Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Cephe Detayları (İskeçe, 2020)

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Kuzey cephesinde zemin katta bulunan pencerelerin kesitleri kare biçimindedir. Birinci katta bulunan pencereler ahşap kapaklar bulunurken aynı cephe düzeni doğu cephesinde de tekrarlanmaktadır Doğu cephesinde bulunan birinci katın güneydoğu odasının penceresinde, demir parmaklıklar bulunurken diğer pencerelerde bulunmamaktadır. Yapıda bulunan kosol çıkmalar, ahşap eli böğründeler ile desteklenmiştir ve konsol çıkmaların altından ahşap döşeme kirişleri görülmektedir. Çalışma esnasından, yapının iç mekânına, yapının günümüz kullanıcısı bulunmadığından dolayı erişilememiştir.

ö) Konut 19. Androu Caddesi Numara 1 Evi

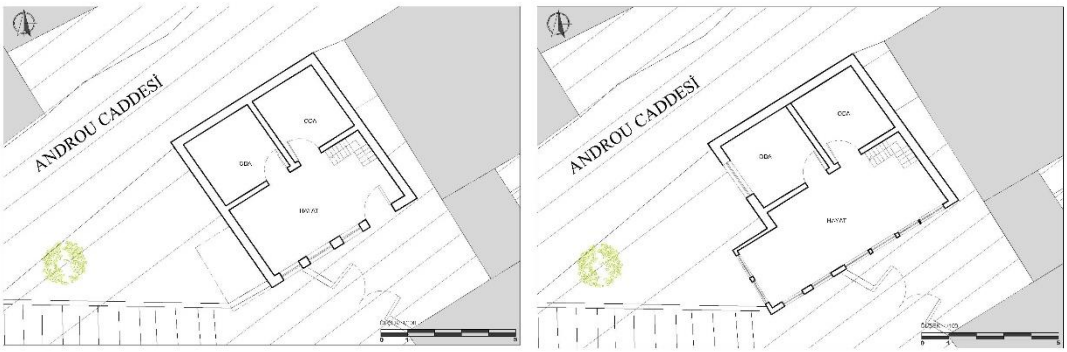
Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin, genellikle Türklerin konutların yoğun olarak bulunduğu kuzey sınırında, Androu Caddesi üzerinde 76. parsel, Androu Caddesi 1 numarada yer almaktadır.. Yapının günümüz kullanıcısı olan Emine Osman tarafından edinilen sözel bilgiye göre yapı 1860larda, kullanıcının dedesi tarafından inşa ettirilmiştir. Parselin, kuzeyinde Androu Caddesi, doğusunda ayrık nizamda konut ve batı ile doğusunda Idragogiou Caddesi ile direkt olarak ilişki kuran, dar bir sokak bulunmaktadır (Şekil 3.150).

Şekil 3.149. Androu Evi Vaz. Planı[29]**Şekil 3 150.**Androu E. Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapı, parselin kuzeybatı sınırında, Androu Caddesine paralel biçimde konumlanmıştır. Güney cephesi avluya bakan yapının, güneybatı yönünde, çift kanatlı ahşap kapı ile avluya girişi sağlanmaktadır (Şekil 3.151). Alaturka kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan saçak altlarında, ahşap kaplamalar ve mertekleri görülmektedir (Şekil 3.156-c).

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 151. Androu Caddesi Numara 1 Evi Kat Planları

Yapı, iki katlıdır. Eğimli bir arazi üzerinde konulanmış olan yapının, zemin katı ile birinci katının kuzey ve doğu cepheleri ie batı cephesinin bir kısmı toprağa gömülüdür (Şekil 3.153-c). Dış duvarlarının tamamı, yığma taş duvar olan zemin kata erişim avluya bakan güney cephesinden, ahşap tek kanatlı kapı ile sağlanmaktadır.

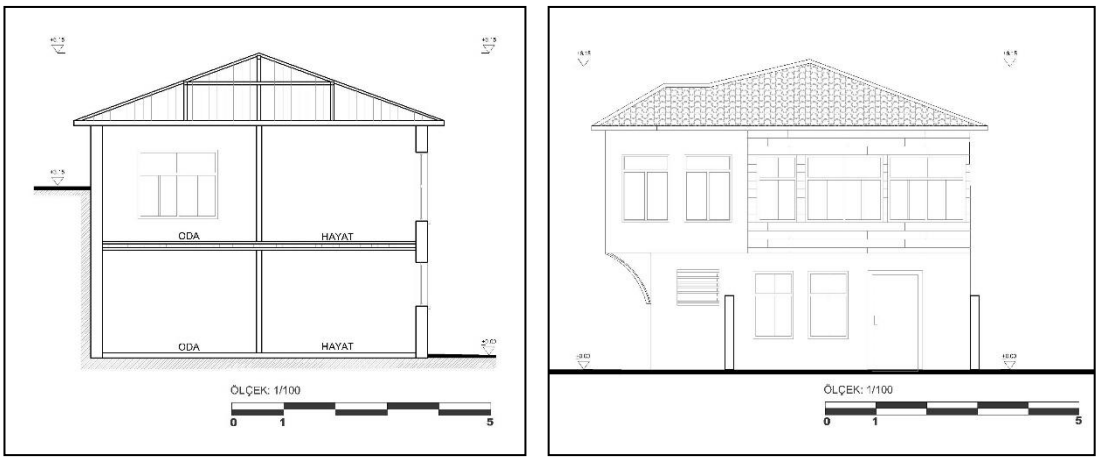
[29] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Batı Cephesi b-Güney Cephesi c- Kuzey Cephesi

Şekil 3. 152. Androu Caddesi Numara 1 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Girişin tam karşısında bulunan tek sıra, iki odadan oluşan zemin kat odaları tamamen karanlık ve dışarıdan aydınlatılmazken, hayat, avluya açılan üç pencere ile aydınlatılmıştır. Girişin doğu yönünde bulunan ahşap merdiven ile birinci kata erişim sağlanmaktadır. Birinci kat zemin kat ile benzer bir plan şemasına sahiptir. Kuzey cephesine yaslanan tek sıra oda ile güney cephesinde bulunan ve avluya bakan dört pencere ile aydınlatılmış bir hayattan oluşmaktadır.

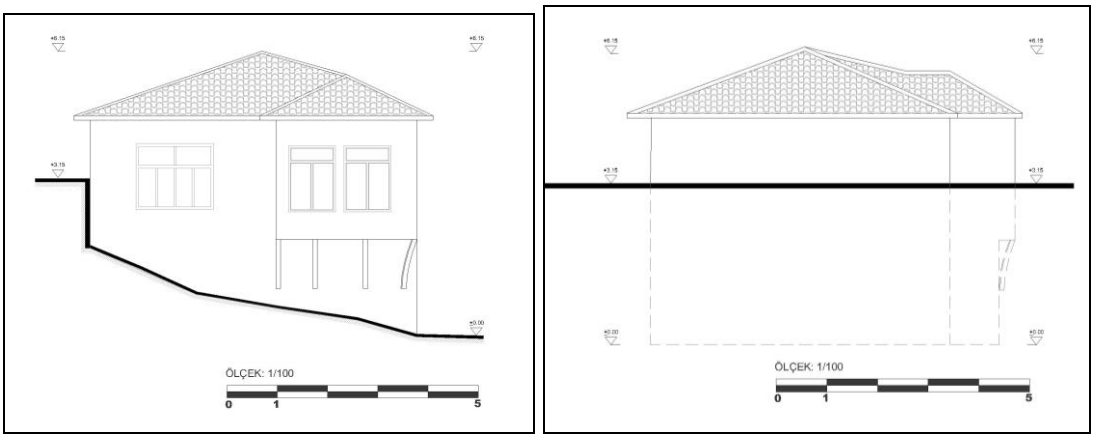

a-Kesit b- Güney Cephesi Görünüşü

Şekil 3. 153. Androu Caddesi Numara 1 Evi Kesit ve Güney Cephesi Görünüşü

Birinci katın, kuzey, doğu dış duvarlarının tamamı ile batı dış duvarının bir kısmı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün dış ve iç duvarlar ahşap karkastır. Bu katın hayat kısmının, güneybatı kısmı, batı yönüne doğru düz konsol çıkma yapmaktadır. Bu kısım aynı zamana iki yönden de ikişer pencere ile aydınlatılmıştır.

Kuzey cephesine yaslanan kuzeydoğu odası, tamamen karanlık iken, kuzeybatı cephesi, batı cephesinde bulunan tek bir pencere ile aydınlatılmıştır.

a- Batı Cephesi Görünüşü b- Kuzey Cephesi Görünüşü

Şekil 3. 154. Androu Caddesi Numara 1 Evi Görünüşleri

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.155). Kuzey ve doğu cepheleri tamamen sağırdır. Batı cephesinin zemin katı sağır iken, birinci katında üç tane pencere bulunmaktadır (Şekil 3.156-a). Bu cephede güneybatı yönünde bulunan ve batı yönüne doğru düz konsol çıkma bulunmaktadır. Konsol çıkma ahşap eli böğründeler ile desteklenmiştir (Şekil 3.156-b). Yapının ana giriş cephesi olan güney cephesi de en az batı cephesi gibi yalın ve sadedir (Şekil 158). En çok pencere açıklığının bulunduğu cephe olmasına karşı, sokağa bakan zemin kat cephesi sağırdır.

a-Kapalı Hayat b-Eli Böğründe c-Saçak

Şekil 3. 155. Androu Caddesi Numara 1 Evi Cephe Detayları (İskeçe, 2020)

Güney cephesinin avluya bakan kısmı, hem zemin hem de birinci katta pencereler ile aydınlatılmış ve avluya ilişki kurulmuştur. Bu cephede farklı pencere tip

ve açıklıkları ile aydınlatılmış zemin kata nazaran birinci kat sofasının bulunduğu kısım neredeyse tamamen pencereler ile aydınlatılmıştır (Şekil 3.156-a). Bu kısımda aynı zamanda ahşap kaplamalarda görülmektedir. Bütün cepheleri sıvalı olan yapının sadece bu kısmının ahşap kaplamalarının görülmesi, bu kısmın yapının ilk inşa edildiği dönemde açıkta olup, daha sonraki dönemde kapatılmış olabileceğini düşündürmektedir (Şekil 3.156-a). Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, tavan ve zemin ahşap kaplamadır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

p) Konut 20. Androu Caddesi Numara 28 Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin, genellikle Türklerin konutların yoğun olarak bulunduğu kuzey sınırında, Androu Caddesi üzerinde 73. parsel, Androu Caddesi 28 numarada yer almaktadır. Yapı günümüzde İskeçe Müftülüğüne ait olmakta olup, edinilen bilgiye göre yapım tarihi 1860-1880 yılları arasındadır. Parselin, güneyinde Androu Caddesi, batısında ayrık nizamda konut, doğusunda ve kuzeyinde ise dar sokaklar bulunmaktadır.

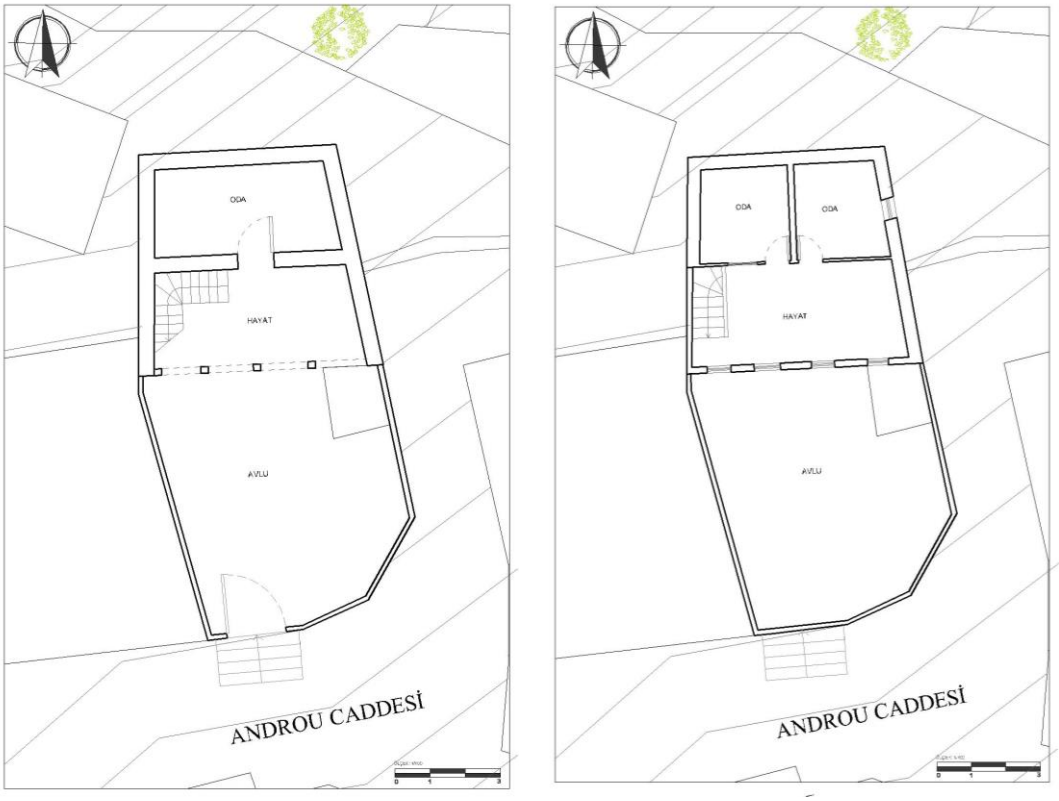
Şekil 3.156. Androu Cad. Evi Vaziyet Planı[30]

Şekil 3.157. Androu Cad. Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

[30] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Yapı, parselin kuzey sınırında, güney cephesi avluya bakacak biçimde konumlanmıştır (Şekil 3.157). Yüksek bahçe duvarları bulunan yapının avlusuna erişim tek kanatlı, mavi renk metal kapı ile girişi sağlanmaktadır (Şekil 3.158). Alaturka kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan saçak altlarında, ahşap kaplamalar ve mertekleri görülmektedir. Yapının avlusunda, yapının güneydoğu kısmında, avlu duvarına paralel olarak konumlanmış bir hela bulunmaktadır.

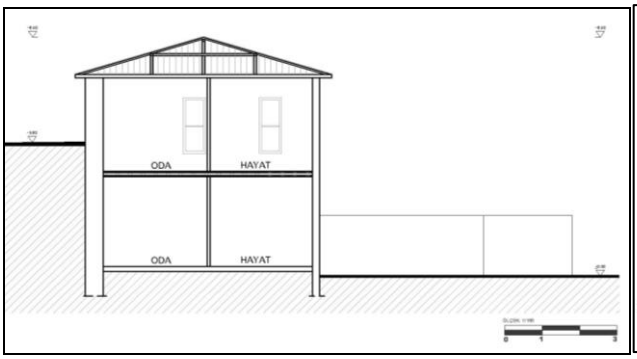
a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 158. Androu Caddesi Numara 28 Evi Kat Planları

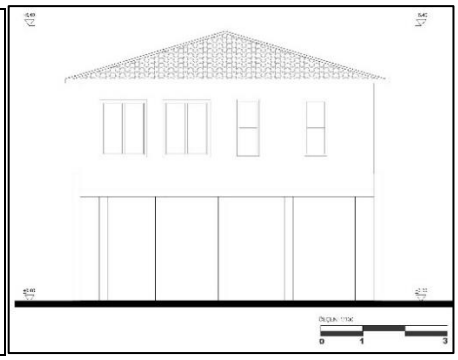
Yapı, iki katlıdır. Eğimli bir arazi üzerinde konulanmış olan yapının, zemin katı ile birinci katının kuzey ve doğu cepheleri bir kısmı toprağa gömülüdür (Şekil 3.159-a). Dış duvarlarının tamamı, yığma taş duvar olan zemin katın hayatının güney kısmında dört tane kolon bulunmaktadır ve tamamen dışa açıktır. Zemin kat, kuzey cephesine yaslanan tek bir oda ile batı cephesine yaslanan metal, mavi renk bir

merdivenden oluşmaktadır. Batı cephesinde bulunan oda dışa tamamen kapalı ve karanlıktır (Şekil 3.159-a). Bu kısmın daha çok depolama alanı olarak kullanıldığı ve asıl yaşam alanının birinci kat olduğu düşünülmektedir. Yapının asıl yaşam alanın oluşturan birinci kat, zemin kat ile benzer plan şemasına sahiptir (Şekil 3.159-b). Kuzey cephesine yaslanan iki oda ve güney cephesinde avluya açılan dört penceren ile aydınlatılmış bir hayattan oluşan birinci katın, güney cephesi dışındaki bütün dış duvarları yığma taş duvardır. Bu katta kuzeybatı duvarı hayata açılan tek bir pencere, kuzeydoğu duvarı ise doğu cephesine açılan tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

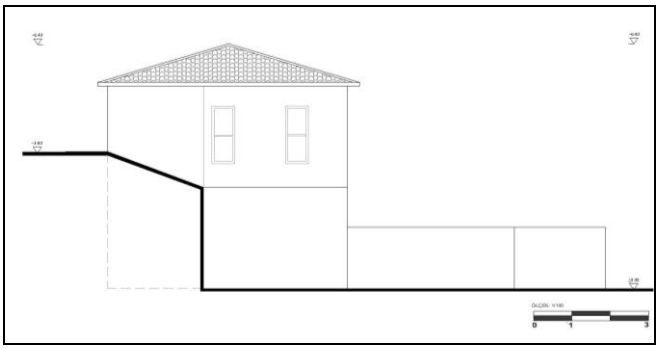
Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.160). Sokağa bakan kuzey ve doğu cepheleri neredeyse tamamen sağır ve sıvasızdır. Doğu cephesinin birinci katında iki pencere bulunmaktadır. Ana cephesi olan ve avluyla ilişkisi bulunan güney cephesinin zemin katı dışa tamamen açıktır.

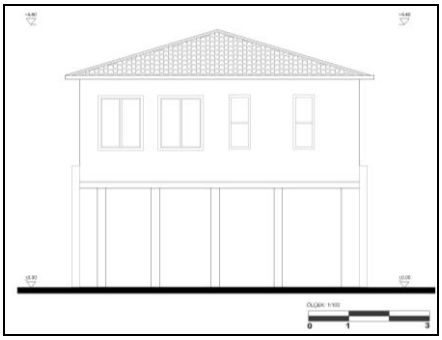
a-Kesit

b-Güney Cephesi

c- Kuzey Cephesi

d-Doğu Cephesi

Şekil 3. 159. Androu Caddesi Numara 28 Evi Kesit ve Görünüşleri

Dört kolonun bulunduğu açık hayatın, kuzey cephesine yaslanan odanın mavi boyalı kapısı ve batı cephesine yaslanan yine mavi renk boyalı merdiveni bulunmaktadır (Şekil 3.161-b). Güney cephesinin birinci katı, değişik boyutlardaki pencereler ile avluya açılmıştır.

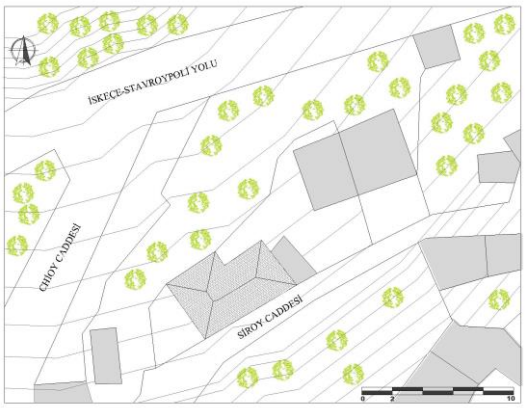
a-Doğu Cephesi b-Güney Cephesi c- Kuzey Cephesi

Şekil 3. 160 Androu Caddesi Numara 28 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Yapının günümüz kullanıcısı bulunmadığından dolayı iç mekân ile ilgili net bir bilgiye erişilememiştir. Ancak yakın çevrede ikamet eden kişilerden elde edilen sözel bilgilere göre, zemin katta zemin taş kaplama, tavan ahşap ve birinci katta da hem tavan hem de zemin ahşap kaplamadır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

r) Konut 21. Sirou Caddesi Numara 9 Evi

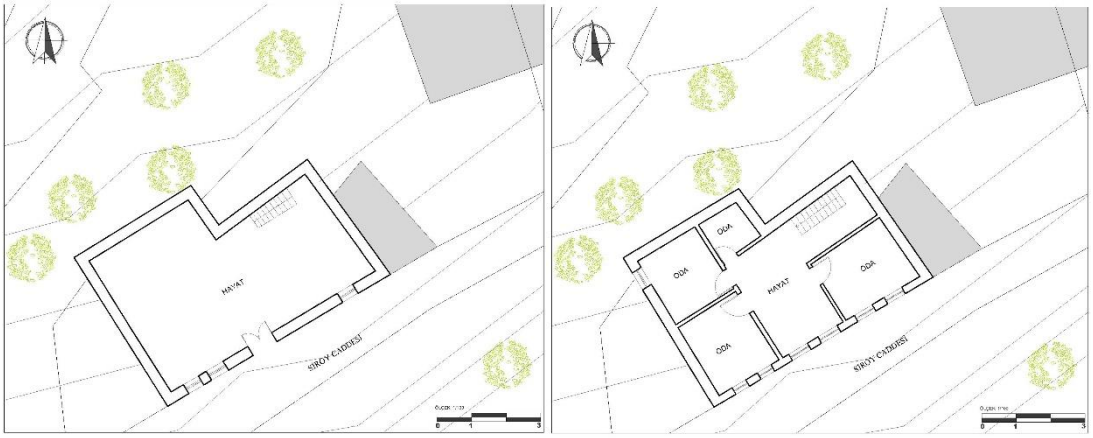
Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin, genellikle Türklerin konutların yoğun olarak bulunduğu kuzey sınırında, Sirou Caddesi üzerinde 73. parsel, Sirou Caddesi 9 numarada yer almaktadır. Yapı günümüzde Mustafa Topaç'a ait olmakta olup, edinilen bilgiye göre yapım tarihi 1880dir. Parselin, güneyinde Sirou Caddesi, batı ve doğusunda ayrık nizamda konutlar ve kuzeyinde yeşil alan bulunmaktadır. Yapı, parselin güney sınırında konumlanmıştır ve avlusu bulunmamaktadır (Şekil 3.164). Alaturka kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 30 cm taşan saçakları bulunmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan saçak altlarında, ahşap kaplamalar ve mertekleri görülmektedir. Yapı L biçimindedir.

Şekil 3.161. Sirou Cad. Evi Vaziyet Planı[31] **Şekil 3. 162.** Sirou Cad. Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

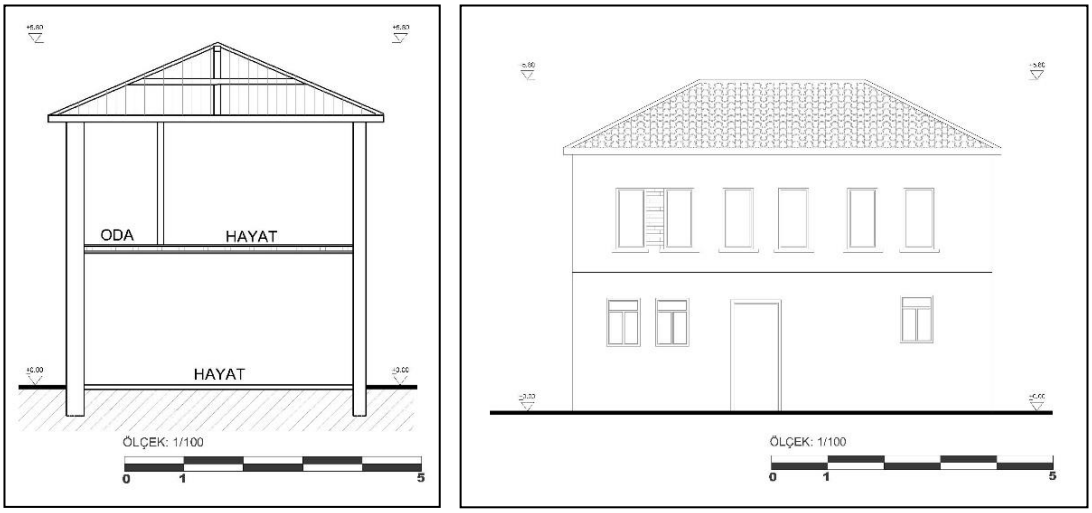
Dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar olan yapının zemin katına erişim Sirou Caddesi üzerinde bulunan, çift kanatlı metal kapı ile sağlanmaktadır. Tek bir mekândan oluşan zemin kat, Sirou caddesi üzerinde bulunan üç tane küçük pencere ile aydınlatımıştır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 163. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Kat Planları

[31] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Kesit b-Doğu Cephesi Görünüşü

Şekil 3. 164. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Kesit ve Görünüşleri

Girişin kuzey yönünde bulunan merdivn ile erişim sağlanan birinci kat, güneydoğu cephesine yaslanan duvarda iki, kuzeybatıda da iki odadan oluşmaktaadır. Kuzeybatı odası, batı cephesinden tek pencere ile aydınlatılırken, kuzey cephesine yaslanan ikinci oda ise dışa tamamen kapalıdır (Şekil 3.164 a ve b).

a-Doğu Cephesi b-Batı Cephesi c- Güney Cephesi

Şekil 3. 165. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Güney cephesine yaslanan odalar ise ikişer pencere ile Sirou caddesine bakmaktadır (Şekil 3.164-b). Bu katın hayatı, yine aynı cepheden aydınlatılan odalar gibi iki pencere ile caddeyle ilişkisi kurulmuştur.

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.166). Doğu ve batı cepheleri sıvasız ve sağır olan yapının, sokağa bakan güney cephesinde diğer cephelere nazaran daha çok pencere açıklığı vardır. Güney cephesinin zemin katında üç tane

küçük pencere açıklığı bulunurken, birinci katta altı tane demir parmaklıklı pencere bulunmaktadır (Şekil 3.166-c). Güney cephesinde bulunan sıva dökülmelerinden, bağdadi çitaları görülmektedir (Şekil 3.167-a).

a-Bağdadi Detayı b-Pencere Görünümü c- Saçak

Şekil 3. 166. Sirou Caddesi Numara 9 Evi Saçak ve Cephe Detayları (İskeçe, 2020)

Çalışma esnasından, yapının günümüz kullanıcısına ulaşılamadığından ötürü iç mekânına erişilememiş ve fotoğraflarının çekilememiştir.

s) Konut 22. Antika Caddesi 43 Numara Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin ticari ve sosyal yapıların yoğun olarak bulunduğu güney kısmı ile Mitropoli Meydanı'na yakın, Antika Caddesi üzerinde, 67. parsel, Antika Caddesi 43 numarada yer almaktadır.

Şekil 3. 167. Antika Caddesi 43 Numara Evi Vaziyet Planı[32]

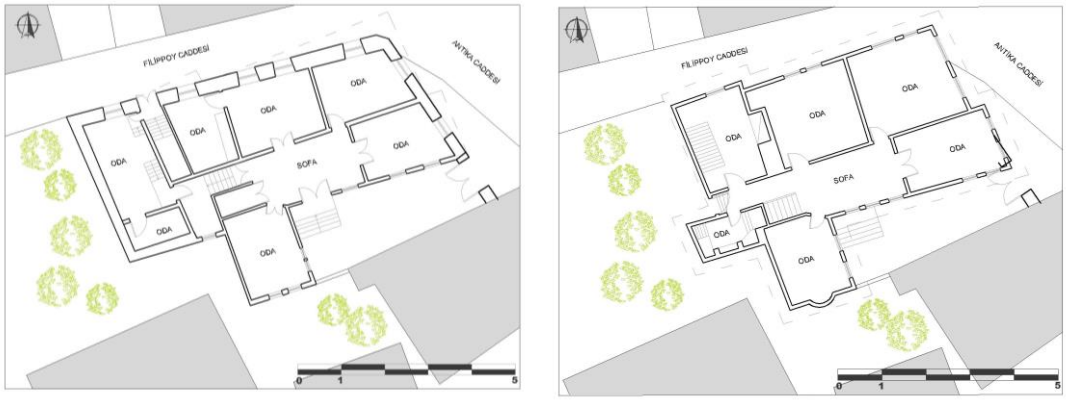

Şekil 3. 168. Antika Caddesi 43 Numara Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

[32] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Parselin, kuzeyinde Filippou Caddesi, batısında yeşil alan, güneyinde ayrık nizamda konut ve doğusunda Antika Caddesi bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzeydoğu sınırında Antika Caddesi ile Filippou Caddesine paralel olarak konumlanmış ve güney cephesi avluya bakmaktadır (Şekil 3.168). Avlu, yüksek taş duvarlar ile çevrilidir ve giriş, Antika Caddesi üzerinde bulunan ahşap kapı ile sağlanmaktadır.

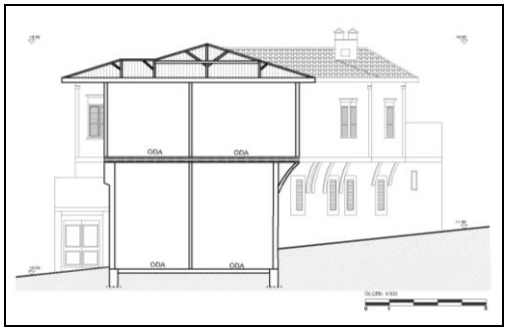
Yapı, iki kattan oluşmaktadır. Güney ve iç duvarlar hariç, zemin katın bütün dış duvarları yığma taş duvardır. Zemin kata erişim hem Fillipou Caddesi üzerinden direkt olarak hem de Antika Caddesi üzerinde bulunan metal bahçe kapısı ile erişilen avludan sağlanmaktadır (Şekil 3.170-a). Avlu üzerinden merdivenleri ile erişilen zemin kat, bahçeye bakan iki pencere ile aydınlatılmış bir hayat ve bu hayata açılan, kuzey, doğu ve batı cephelerinde bulunan odalardan oluşmaktadır. Kuzey cephesine yaslanan üç oda bulunmaktadır. Kuzeydoğu odası, her iki caddeye bakan birer pencere ile aydınlatılmıştır. Bu odanın hemen yanında bulunan ve kuzey cephesinin merkezinde bulunan oda ise sadece Filippou Caddesi üzerine açılan iki pencere ile aydınlatılırken, kuzey batı odası aynı cepheye açılan bir pencere ile aydınlatılmıştır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 169 .Antika Caddesi 43 Numara Evi Kat Planları

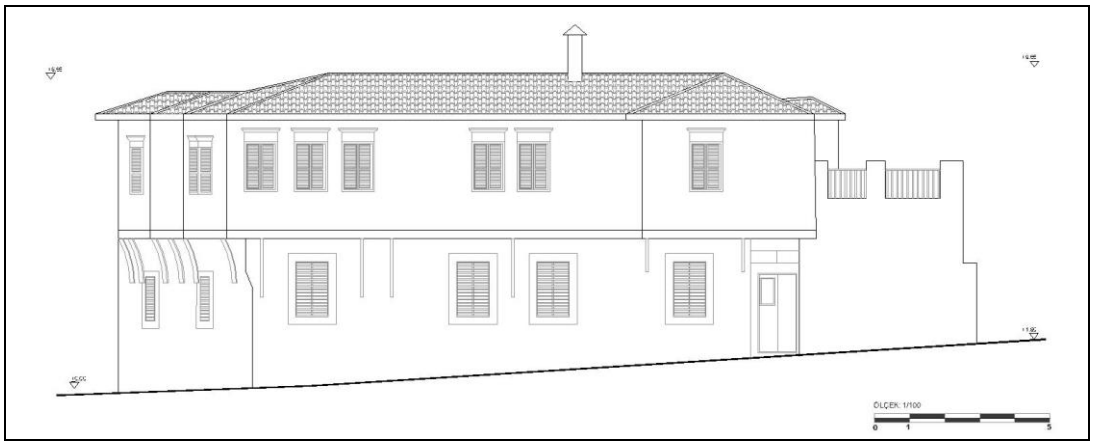
Bu caddeye bakan aynı zamanda birde Filippou Caddesi üzerine açılan ikinci kapıda bulunmaktadır. Güneydoğu odası, sadece Antika caddesi bakan tek bir pencere ile aydınlatılırken, avlu ile iletişimi bulunmamaktadır.

a- Kesit

b- Doğu Cephesi

c-Kuzey Cephesi

Şekil 3. 170. Antika Caddesi 43 Numara Görünüşleri

Zemin katta, güney cephesinde yaslanan ve daha geç dönemde yapıya ek olarak yapılmış olan güney odası bulunmaktadır. Güney odası, zemin katta, avluya erişilen ve avlu ile en çok ilişkisi bulunan odadır. Zemin katta, girişin hemen yanında solunda, batı kısmında bulunan ahşap merdiven ile erişimi sağlanan birinci kat, zemin kat ile benzer plan şemasına sahiptir (Şekil 3.170-b). Birinci katın, batı cephesi dışında bütün duvarları, ahşap karkas sistemdir. Bu katın, kuzeydoğu odası, hem Filippou Caddesi hem de Antika Caddesine doğru, düz konsol çıkma yapmaktadır. Filippou Caddesine doğru olan düz konsol çıkma aynı zamanda merkezde bulunan odanın yaptığı çıkma ile birleşmektedir. Her iki cephe üzerinde de bu kısımda ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır. Yapının kuzeybatısında bulunan kuzeybatı odası, Filippou Caddesine doğru düz konsol çıkma yapmaktadır ve aynı cephe de tek pencere ile aydınlatılmaktadır (Şekil 3.171-a). Birinci katta sadece güneydoğu odası, yine diğer odalarda da olduğu gibi doğu yönüne doğru, yani Antika Caddesine doğru düz konsol

çıkma yapmakta ve avlu ile ilişkisi kurulmaktadır. Birinci katta da yine zemin katta olduğu gibi, yapıya daha geç dönemde eklendiği düşünülen güney odası bulunmaktadır.

a-Kuzey Cephesi b- Doğu Cephesi c- Batı Cephesi

Şekil 3. 171. Antika Caddesi 43 Numara Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Yapının, zemin kat dış duvarları sıvasız iken demir parmaklıklar bulunan pencerelerin kenarlarında mavi boyalı söveler bulunmaktadır. Yapının sokağa bakan cepheleri aynı düzende iken, kuzey cephesinde, doğu cephesinden farklı olarak, kuzeybatı kısmında, ahşap tek kanatlı kapıda bulunmaktadır (Şekil 3.173-a ve b). Birinci kat ile ikinci katın arasında, ahşap döşeme görülmektedir. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmaların altından, ahşap kaplamalar görülmektedir (Şekil 3.173-b). Birinci katta bulunan bütün pencerelerde ahşap kapaklar bulunmaktadır.

a-Avlu Kapısı b-Cumba c-Saçak

Şekil 3. 172. Antika Caddesi 43 Numara Evi Avlu Kapısı, Cumba ve Saçağı (İskeçe, 2020)

Çalışma esnasından, yapının günümüz kullanıcısına ulaşılamadığından ötürü iç mekânına erişilememiş ve fotoğraflarının çekilememiştir.

ş) Konut 23. Staliou Caddesi 13 Numara Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin ticari ve sosyal yapıların yoğun olarak bulunduğu güney kısmı ile Mitropoli Meydanı'na yakın, Staliou Caddesi üzerinde, 91. parsel, Staliou Caddesi 13 numarada yer almaktadır.

Şekil 3. 173. Staliou Cad. Evi Vaziyet Planı [33] **Şekil 3. 174.** Staliou Cad. Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Parselin, kuzeyinde, doğu ve batısında ayrık nizamda konutlar bulunurken, güneyinde Staliou Caddesi bulunmaktadır. Yapı, parselin güneybatı sınırında Staliou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır ve yapının doğu cephesi avluya bakmaktadır. Avluya giriş, Staliou Caddesi üzerinde bulunan ahşap kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 3.175). Yapı, toplamda iki kattan oluşmaktadır. Zemin kata erişim, Staliou Caddesi üzerinde bulunan ve ahşap kapı ile erişim sağlanan avludan, yapının doğu cephesindne sağlanmaktadır. Buradan direk olarak, batı cephesi ile güneydoğu cephesinde bulunan üç oda ile güney cephesinin merkezinde bulunan döner merdivenden oluşmaktadır. Kuzeybatı cephesi, batı cephesinde bulunan tek bir pencere ile aydınlatılırken, güneybatı cephesi hem batı cephesine hem de güney cephesinde, Staliou Caddesine açılan bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Döner merdiven ile erişim sağlanan birinci kat, dar bir hayat ve hayat bu hayatın her iki

[33] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

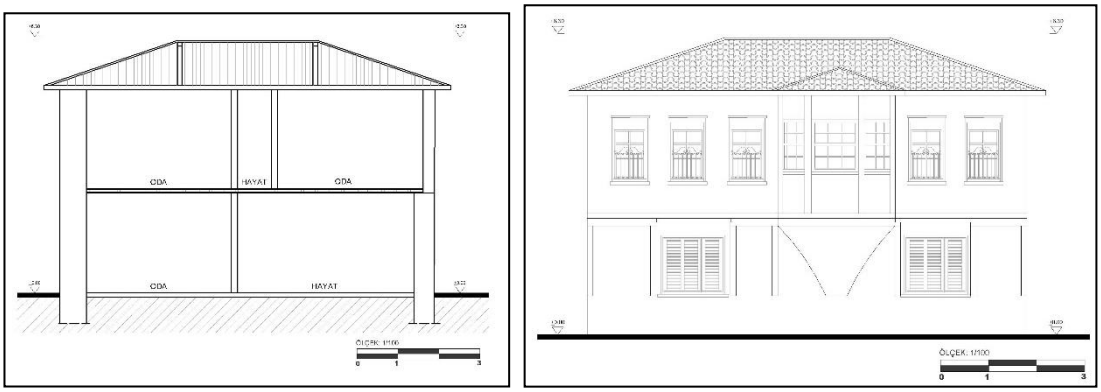
yanında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. Birinci katın kuzey ve batı dış duvarları yığma taş duvar iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 175. Staliou Cad. Evi Kat Planları

Kuzeybatı odası, batı cephesine açılan iki pencere ile aydınlatılırken, bu odanın hem de karşısında bulunan kuzeydoğu odası, doğu cephesine açılan üç pencere ile avluyla iletişim kurmaktadır.

a-Kesit b-Güney Cephesi

Şekil 3. 176. Staliou Cad. Evi Kesit ve Güney Cephesi Görünüşü

Kuzeydoğu odası ile güneydoğu odası arasında, bu odaya erişimi sağlayan kapının bulunduğu bir alan bulunmaktadır. Güneydoğu odası, güney yönüne doğru,

oda genişliği kadar, konsol çıkma yapmakta ve bu cephe, iki pencere ile Staliou Caddesine bakan güney cephesinde iki, avluya bakan doğu cephesinde bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Güney Cephesi b-Batı Cephesi

Şekil 3. 177. Staliou Cad. Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

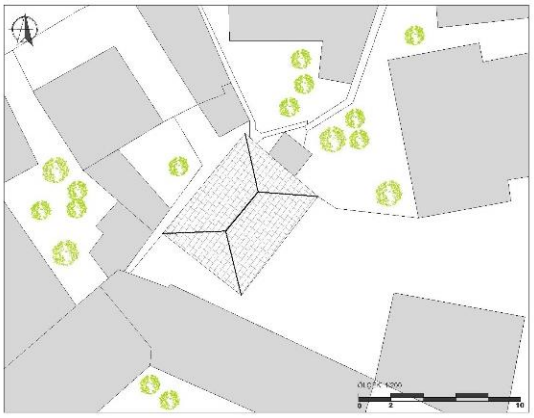
Güneybatı cephesi, güneydoğu odası gibi, güney yönüne doğru, oda genişliği kadar, konsol çıkma yapmakta ve bu cephe, iki pencere ile Staliou Caddesine bakan güney cephesinde iki, batı cephesinde ise bir pencere ile aydınlatılmaktadır (Şekil 3.176-a). Döner merdivenin bulunduğu, güney cephesinin merkezinde, sofanın bulunduğu kısımda, dairesel biçimde konsol çıkma bulunmaktadır. Yapıda katlar arası ilişki ve işlev farklılıkları, cephe düzenine yansımıştır ve çok belirgindir. Zemin kat, daha çok depolama alanı ve yardımcı mekânlar için kullanılmış ve pencere açıklıkları daha az iken, birinci kat, asıl yaşam alanı olarak kullanılmış ve daha büyük pencere açıklıkları ile dışa açılmış ve Staliou Caddesi ile direkt ilişki kurulmuştur (Şekil 3.178-a). Yapının kuzey cephesi tamamen sağır iken, doğu ve batı cepheleri de çok az pencere açıklıkları ile dışa açılmıştır. Yapının ana cephesi, Staliou Caddesine bakan güney cephesidir (Şekil 3.178-a). Bu cephede zemin katta bulunan pencerelerde ahşap kapaklar bulurken, birinci kat pencereleri hem daha büyük hem de güneybatı ile güneydoğu cephelerinde bulunanlarda demir parmaklıklar bulunmaktadır. Bu cephenin tam merkezinde bulunan dairesel konsol çıkma, tamamen pençeleri ile

aydınlatılmış ve pencere kenarlarından dikey ahşap elemanlar ile bu kısım belirginleştirilmiştir.

Çalışma esnasından, yapının günümüz kullanıcısına ulaşılamadığından ötürü iç mekânına erişilememiş ve fotoğraflarının çekilememiştir.

t) Konut 24. A. Vlassiou Caddesi Numara 5

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu doğu kısmında, A. Vlassiou Caddesi üzerinde 42. parsel, A. Vlassiou Caddesi 5 numarada yer almaktadır. DMTBMASEM'nün kaynaklarına göre yapım tarihi 1890dir.

Şekil 3. 178. Vlassiou Cad.5 Evi Vaziyet Planı[34]

Şekil 3. 179. Vlassiou Cad.5 Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Parselin, kuzey ve batısında ayrik nizam konutlar, doğusunda ayrık doğusunda A. Vlassiou Caddesine bakan bir meydan bulunmaktadır. Yapı parsel sınırı belirgin olmamakla birlikte, doğu sınırında A. Vlassiou Caddesi'ne bakana meydana paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.179). Özgün çatı kaplaması alaturka kiremitli kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan sokağa doğru 20 cm taşan saçak silmeleri bulunmaktadır.

[34] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

İç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar olan zemin katına erişim güney cephesinde bulunan iki metal kapı ile gerçekleşmektedir (Şekil 3.181-a). Güneydoğuda bulunan ilk kapı ile direkt olarak hayat erişim sağlanırken, kuzeydoğud bulunan kapı ile dirett olarak kuzeydoğu odasına erişim sağlanmaktadır. Zemin kat, güneycephesine yaslanan ve girişin hemen karşısında merdiveni bulunan bir hayat ile kuzey cephesine yaslanan ve bu cephede bulunan birer pencere ile aydınlatılmış iki odadan oluşmaktadır. Bu odalardan, aynı zamanda doğu cephesinde bir kapı ile dışa da açılan kuzeydoğu odası, doğu cephesinden bir pencere ile de aydınlarılmaktadır. Girişin karşısında bulunan merdiven ile erişişm sağlanan birinci katın dış duvarları taş yığma iken, iç duvarları ahşap çatkı veya tuğla duvardır (Şekil 3.181-a).

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 180. Vlassiou Cad. Numara 5 Evi Kat Planları

Kuzey cephesine bir, doğu cephesinde ise iki oda bulunmaktadır. Doğu cephesinde bulunan iki odayada erişim hayattan sağlanmaktadır. Güneydoğu yönünde bulunan ve çift kanatlı kapı ile erişimi sağlanan güneydoğu odası, iki pencere ve konsol çıkmaya erşim sağlanan bir kapı ile doğu yönünden aydınlatılırken, bu odanın hemen yanında bulunan, kuzeydoğu odası, doğu yönüne açılan iki pencere ile kuzey yönünde tek bir pencere ile aydınlatılmıştır. Bu odadan konsol çıkmaya erişim sağlanmamaktadır. Son olarak birinci katta bulunan kuzeybatı odası ise, sadece batı yönünden tek bir pencere ile aydınlatılmıştır.

a-Kesit b-Güneydoğu Görünüşü c-Güneybatı Görünüşü

Şekil 3. 181. Vlassiou Cad. Numara 5 Evi Kesit ve Görünümü

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.182). Batı ve güney cephleri tamamen sağır olan yapının kuzey cephesinde, birinci katında demir parmaklıklar bulunan ve zemin katında bulunmayan ikişer pencere bulunmaktadır (Şekil 187-a ve b). Katlar arasında yatay silmeler bulunurken yapının kenarlarında da dekoratif çıkmalar bulunmaktadır (Şekil 3.183-b).

a-Güneydoğu Görünüşü b-Güneybatı Görünüşü

Şekil 3. 182. Vlassiou Cad. Numara 5 Evi Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Güneybatı cephesinde ayrıca, daha sonraki dönemlerde, ihtiyaçtan açıldığı düşünülen bir baca çıkışı da bulunmaktadır (Şekil 3.183-b). Yapının giriş cephesi olan güneydoğu cephesinde, zemin katta iki demir kapı ve yüksekte konumlanan pencereler bulunmaktadır (Şekil 3.183-a). Katlar arası farklılık, kuzey cephesinde olduğu gibi yatay silme ile ayrılmıştır. Birinci kat pencerelerinde demir parmaklıklar bulunurken, birinci katın tam merkezinde, yarım kemer bitimli bir kapı bulunmkatadır. Bu kapı konsol çıkmaya erişimi sağmaktadır.

Çalışma esnasından, yapının günümüz kullanıcısı yapının iç mekânına erişim sağlanmasına izin vermediğinden dolayı iç mekânına erişilememiş ve fotoğraflarının çekilememiştir.

u) Konut 25. A. Vlassiou Caddesi Numara 12

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu doğu kısmında, A. Vlassiou Caddesi üzerinde 41. parsel, A. Vlassiou Caddesi 12 numarada yer almaktadır. DMTBMASEM'nün kaynaklarına göre yapım tarihi 1880'dir. Parselin, kuzey ve batısında bitişik nizam konutlar, doğusunda ayrık nizam konut ve bu konuta ait olan bahçe ile güneyinde A. Vlassiou Caddesi bulunmaktadır.

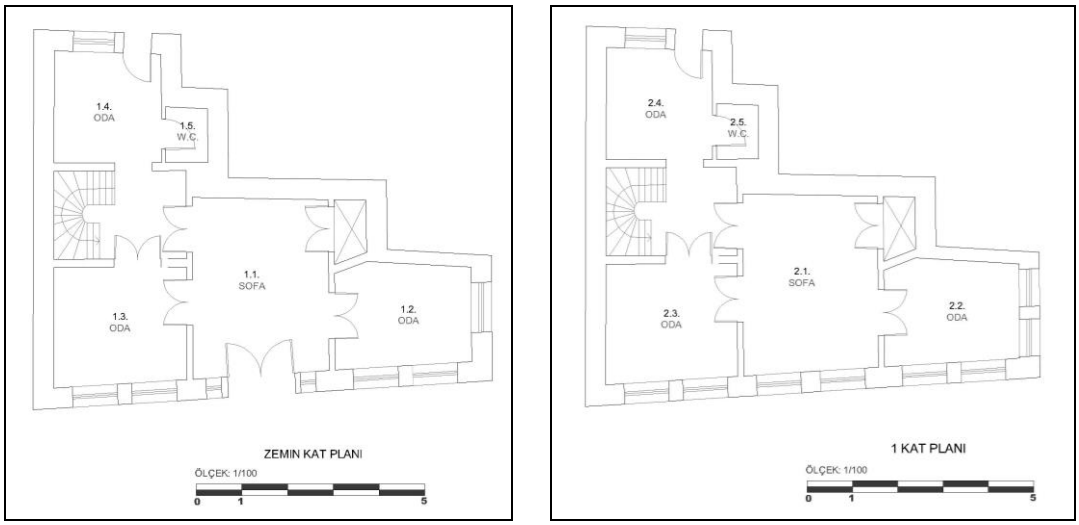

Şekil 3. 183. Vlassiou Cad 12 Evi Vaziyet Planı[35] **Şekil 3. 184.** Vlassiou Cad 12 Evi Görünümü (İskeçe, 2020)

Yapı parselin güneyi sınırında A. Vlassiou Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Doğu cephesi, komşusunun avlusuna bakan yapının, kendi avlusu kuzeyinde bulunmakta olup günümüzde erişim bulunmamaktadır (Şekil 3.184). Özgün çatı kaplaması alaturka kiremitli kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan sokağa doğru 20 cm taşan saçak silmeleri bulunmaktadır.

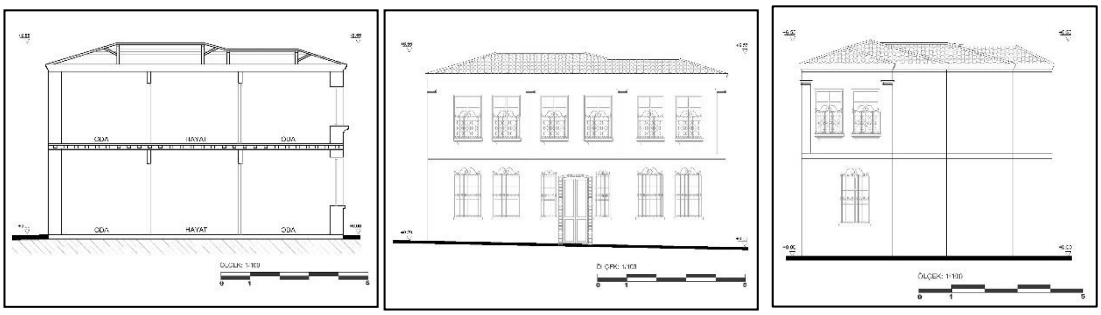
[35] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 185. Vlassiou Cad. Numara 12 Evi Kat Planları

Yapının zemin katına erişim. A. Vlassiou Caddesi üzerinden, çift kanatlı ve kenarlarında birer küçük pencere bulunan giriş kapısında sağlanmaktadır (Şekil 3.185). Buradan erişilen hayata açılan iki kapı ile güney cephesine açılan ikişer pencere ile aydınlatılmış iki oda bulunmaktadır. Güneybatı odasının kuzeyinde bulunan merdiven ile birinci kata erişim sağlanırken, merdivenin kuzeyinde bulunan bir kapı ile bahçeden de erişim sağlanan ikinci yardımcı bir mekâna erişim sağlanmaktadır. Zemin kat ile aynı plan şemasına sahip olan birinci katta zemin kata nazaran daha çok pencere açıklığı bulunmaktadır.

a-Kesit b-Güney Görünüşü c-Doğu Görünüşü

Şekil 3. 186. Vlassiou Cad Numara 12 Evi Kesit ve Görünüşü

Birinci katın güneybatı odası, sadece A. Vlassiou Caddesine bakan cephede iki pencere ile aydınlatılırken, güneydoğu odası hem bu cepheye hem de komşusunun avlusuna baktığı doğu cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Güney Görünüşü

b-Doğu Görünüşü

Şekil 3. 187. Vlassiou Cad Numara 12 Evi Görünüşü (İskeçe, 2020)

Yapının sokağa bakan güney cephesi dışında diğer cepheleri neredeyse sağırdır. Güney cephesinde zemin katta, ahşap giriş kapısının kenarları tuğlalar ile belirginleştirilmiştir (Şekil 3.1-b). Çalışma esnasında yapının içine girilememiş ve iç mekân fotoğrafları çekilememiştir.

ü) Konut 26. Pamukçuoğlu Konağı (Avdira)

Pamukçuoğlu (Pamouktsoglou) Konağı, İskeçe'nin Avdira (Bulustra) kasabasında bulunmaktadır. Yapı kasabanın kuzey kesiminde, meydanın kuzeybatı kesiminde bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin kuzey, güney ve doğusunda isimleri tespit edilemeyen sokaklar bulunurken, batı yönünde, ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, bulunduğu parselin, kuzeydoğusunda sokaklara paralel olarak konumlanmıştır. Yapının güney cephesi avluya bakmaktadır (Şekil 3.189). Alçak taş duvarlar ile çevrili avlunun, güneydoğu sınırı ile yapının batı cephesine yaslanan ve kuzey sınırına paralel olarak konumlanan iki yardımcı mekân bulunmaktadır. Bu yardımcı mekânlardan kuzey sınırında konumlanan, üzeri kiremit kaplı, yarı açık bir mekân iken, güneydoğu sınırında bulunan yardımcı mekân ise, üzeri kiremit örtülü kırma çatılı, tek katlı yığma bir yapıdır

Şekil 3.188. Pamukçuoğlu Konağı Vaz. Planı[36]

Şekil 3.189. Pamukçuoğlu Konağı Görünümü (İskeçe, 2020)

. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan yapının, yapıdan 40cm taşan saçakları bulunmaktadır. Saçak altlarından, ahşap kaplamalar görülmektedir.

a-Güney Cephesi b-Doğu Cephesi c-Güneybatı Cephesi

Şekil 3. 190. Pamukçuoğlu Konağı Avlu Girişleri (Skarlatidou&Antagonistis, 1983, s. 208)

Yapı, bodrum kat, zemin kat, ara kat ve birinci kattan oluşmaktadır. İç ve dış duvarlarının tamamı moloz taş duvar olan bodrum kata erişim, parselin doğusunda bulunan sokak üzerinde bulunan çift kanatlı ahşap kapı üzerinden sağlanmaktadır. Bodrum kat, dışa tamamen kapalı ve herhangi bir odası dışarıdan pencere ile aydınlatılmayan odalardan oluşmaktadır (Şekil 3.193-a). Girişin tam karşısında, Kuzey duvarına yaslanan ve ahşap merdiven ile erişilen bir oda bulunmaktadır. İkinci oda ise, bu kısmın hemen altında bulunmaktadır ve aynı odanın, güneybatı kısmında,

[36] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

merdiven ile erişilen bir oda daha bulunmaktadır. Zemin kata erişim, avludan direkt olarak, güney cephesinin merkezinden sağlanmaktadır (Şekil 3.193-b).

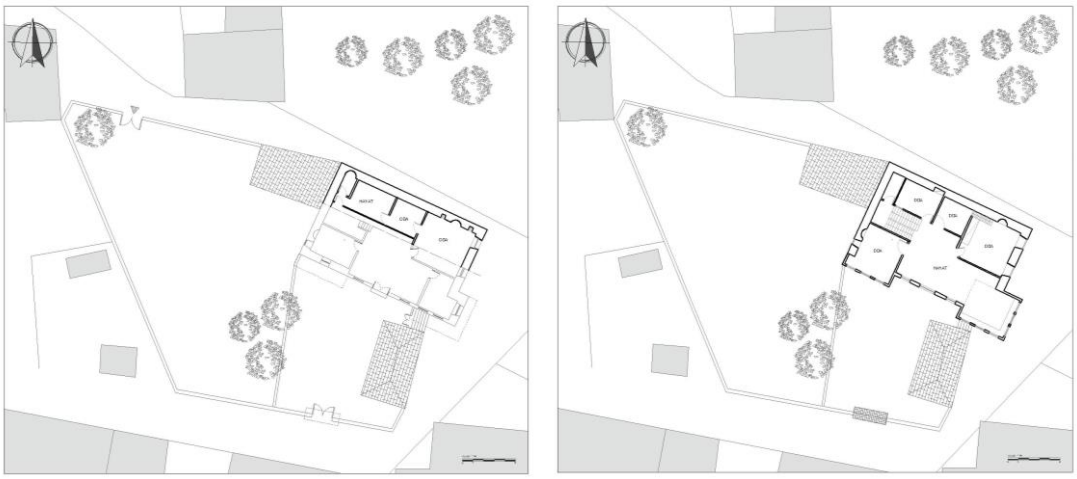
a-Doğu Girişi b- Güney Girişi

Şekil 3. 191. Pamukçuoğlu Konağı Avlu Girişleri (İskeçe, 2020)

Çift kanatlı ahşap kapı ile erişilen zemin kat, kuzey, doğu ve batı dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar iken, güney yönünce bulunan dış duvarının, güneybatı odasının bitimine kadar olan kısmı yığma taş duvar iken, geri kalan kısmı ve bütün iç duvarları ahşap karkas sistemdir.

a-Bodrum Kat Planı b-Zemin Kat Planı

c-Ara Kat Planı d-Biinci Kat Planı

Şekil 3. 192. Pamukçuoğlu Konağı Kat Planları

Zemin kat, hayattan erişilen ve kuzey, doğu ve batı cephelerine yaslanan odalardan oluşmaktadır. Hayat ile güneybatı odasının yanında bulunan merdivenin zemin kaplaması taş levha iken diğer katların döşemesi ahşap döşemedir ve döşeme kirişleri zemin katta görülebilmektedir.

Şekil 3. 193. Pamukçuoğlu Konağı Zemin Kat Planı (İskeçe, 2020)

Girişin tam karşısında, iki ahşap kapı ile erişim sağlanan iki oda bulunmaktadır. Bu odalar, dışa tamamen kapalı ve aydınlatılmamaktadır. Kuzeydoğu odası, iki pencere ile doğu cephesinden aydınlatılmıştır. Girişin hemen solunda ve kuzey yönünde bir ocak ve girişin bulunduğu duvara paralel musandıralar bulunmaktadır. Bu odanın hemen yanında güneybatı odası bulunmaktadır. Güneybatı odası, avluya bakan güney cephesinde iki büyük ve sokağa bakan ve aynı zamanda pencere açıklığını bulunduğu kısımda oda genişliğinin yarı kadar çıkma yapmakta ve bu çıkmada bulunan pencere ile aydınlatılmaktadır. Son olarak, bu odanın tam karşısında bulunan güneybatı odası, girişin tam karşısında bulunan ocak ve avluya açılan tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

Şekil 3. 194. Pamukçuoğlu Konağı Zemin Kat Görünümü (İskeçe, 2020)

Ahşap merdiven ile erişilen ara kat, tek bir odadan oluşmaktadır. Tek kanatlı ahşap bir kapı ile erişim sağlanan ara kat odası, girişin tam karşısında bulunan ve kuzey cephesine açılan tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Girişin solunda bulunan ve batı yönünde bulunan duvarın merkezinde ocak ve ocağın iki yanında niş bulunmaktadır Aynı ahşap merdivenler ile erişilen birinci kat, zemin kat ile benzer bir plan şemasına sahiptir (Şekil 3.193-c).

a-Güney Cephesi Merkezi b-Konsol Çıkma c- Giriş Kapısı c-Eli Böğründeler

Şekil 3. 195. Pamukçuoğlu Konağı Konsol Çıkma ve Eli Böğründe Görünümleri (İskeçe, 2020)

Ahşap merdiven ile erişilen ve avluya bakan cephede üç pencere ile aydınlatılmış ve güneydoğu kısmı hem avlu hem de sokağa bakan doğu yönünde düz konsol çıkma yapan bir hayat ve bu hayatın kuzey ve batı yönlerine sıralanan odalardan oluşmaktadır. Hayatın bu konsol çıkma yapan kısmında sedirler bulunurken (Şekil 3.196) hem avluya bakan güney hem de sokağa bakan doğu yönüne açılan üçer pencere ile aydınlatılmıştır Güneydoğu odasına erişim, hayata açılan ve tam köşeden aşılan ahşap bir kapı ile erişim sağlanmaktadır. Oda, avluya bakan güney yönünde, düz konsol çıkma yaparken, aynı cephede avluya açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır. Bu oda dışında, yapının kuzey cephesine yaslanan dört oda bulunmaktadır. Bu odalardan kuzeybatıda bulunan oda en küçük odadır ve hela olarak kullanılmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan ve tek pencere ile aydınlatılan bir

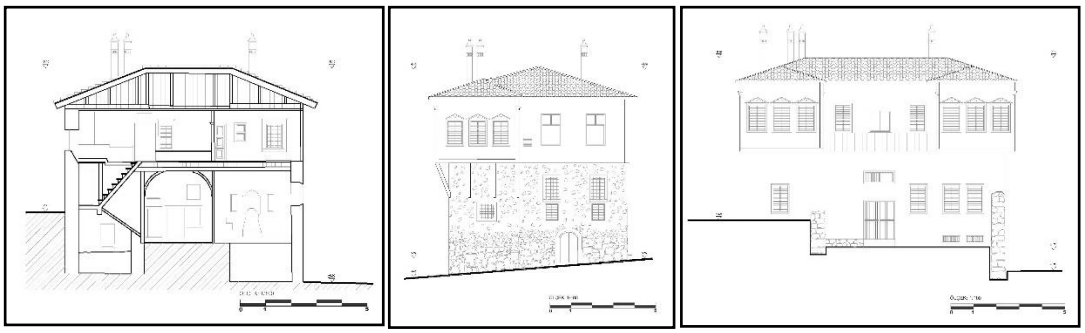
oda bulunmaktadır. Güney duvarının tam merkezinde bulunan ve kuzeyde bulunan sokağa doğru düz konsol çıkma yapan bir oda bulunmaktadır. Son olarak, kuzeybatı yönünde bulunan oda ise her iki caddeye açılan ikişer pencere ile aydınlanmaktadır.

a-Güney Cephesi b-Kuzey Cephesi c- Doğu Cephesi d-Batı Cephesi

Şekil 3. 196. Pamukçuoğlu Konağı Görünüşleri (İskeçe, 2020)

Yapının sokağa bakan cephelerinde birinci kat dışındaki katlar, sıvasızdır ve kaba yonu taş örgüsü görülmektedir. Yapının avluya bakan güney cephesinin zemin katında, birinci kata nazara daha az pencere açıklığı mevcuttur ve bu mevcut pencere açıklıkları da hem yüksekte konumlanmıştır, hem de dar ve güvenlik amaçlı yatay parmaklıklar bulunmaktadır. Aynı zamanda giriş cephesi de olan bu cephenin tam merkezinde, çift kanatlı ahşap bir giriş kapısı mevcuttur. Giriş kapısının üzerinde, tepe penceresi ve kapının iki yanında da, pencere açıklıkları bulunmaktadır. Birinci katta, U biçimini etkisi görülmektedir. Hayatın ve güneybatı odasının ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmalar bulunmaktadır. İki konsol çıkmanın tam ortası ve aynı zamanda da girişin tam üzerinde, ahşap kaplamalar bulunmaktadır (Şekil 3.197-a). Ahşap kaplamaların üzerinde üç tane pencere açıklığı bulunmaktadır. Merkezde bulunan pencere açıklığı, yanlarda bulunanlardan daha geniştir. Bu düzen, yapının ilk inşa edildiği dönemde bu kısmın açıkta olduğunu ve daha sonraki dönemde kapatılmış olabilme ihtimalini düşündürmektedir. Konsol çıkmalarda, güneydoğu kısmında üç ve güneybatı kısmında ise iki pencere açıklığı bulunmaktadır. Güneydoğu kısmında bulunan pençelerin üst kısımlarında oyma tekniğinin uygulandığı ve pencerelerde demir parmaklıkların olduğu görülmekledir. Güneydoğu kısmında ise, ahşap pencere kasasının üst ve alt kısımları, düz ve desensiz iken, pencerede demir parmaklıklar bulunmaktadır.

a-Kesit b-Doğu Cephesi c-Güney Cephesi

Şekil 3. 197 Pamukçuoğlu Konağı Kesit ve Görünüşleri

Yapının sokağa bakan ve aynı zamanda bodrum katın girişinin de sağlandığı doğu cephesinin, zemin ve ara katı sıvasızdır ve moloz örgüsü görülmektedir (Şekil 3.198-b). Yapının bodrum katına girişinin sağlandığı çift kanatlı ahşap kapının çevresi taş örgülü ve kemer biçimindedir. Bodrum katta, başka hiçbir açıklık bulunmak iken, birinci katta ve ara katta bulunan küçük ve demir parmaklıklı pencere açıklıkları bulunmaktadır. Doğu cephesinde bulunan sıvalı birinci katın güneydoğu kısmında üç pencereli ve güney cephesinin güneydoğu kısmında bulunan pencere düzeni gibi, üst kısımlarında oyma tekniğinin uygulandığı ve pencerelerde demir parmaklıkların olduğu, ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkma görülmekledir. Birinci katta bulunan diğer pencereler ise daha çok kare biçiminde ve yine diğer pencere düzenlerinde olduğu gibi demir parmaklıklıdır.

Yapının iç mekânı oldukça yalın ve sadedir. İç mekânda, zemin tavanlarda, zemin kat hariç, ahşap döşeme ve kaplamalar kullanılmıştır. Döşemeleri desteklemek amacıyla kullanılan ahşap yay biçimli destekler zemin ve birinci katta görülmektedir. Birinci katta, hayat ve odalarda özellikle nişlerde bitkisel motifli ahşap oyma teknikleri görülmektedir.

v) Konut 27. Evripidiou Caddesi 11 Numara Evi

Yapı İskeçe'nin kuzeyinde bulunan Ahiriyan Mahallesi'nin konutların yoğun olarak bulunduğu kuzey kısmında, Aristidou Caddesi ile Evripidou Caddelerinin kesiştiği noktada, 95. parsel, Aristidou Caddesi 11 numarada yer almaktadır. Parselin,

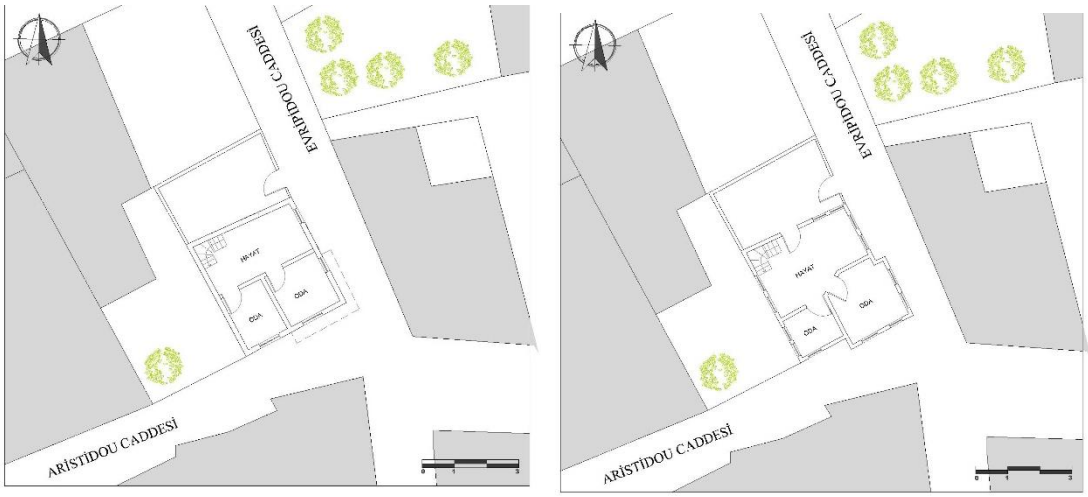
güneyinde Aritidou Caddesi, doğusunda Evripidou Caddesi, batısında ve kuzeyinde bitişik nizamda konutlara yaslanmaktadır.

Şekil 3. 198. Evripidiou Cad. Evi Vaziyet Planı[37]**Şekil 3. 199.**Evripidiou Cad. Evi Görünüşü (İskeçe, 2020)

Yapı, parselin güneydoğu sınırında, Aristidou ile Evripidou Caddelerine paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.199). Marsilya kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 200. Evripidiou Caddesi Evi Kat Planıları

[37] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

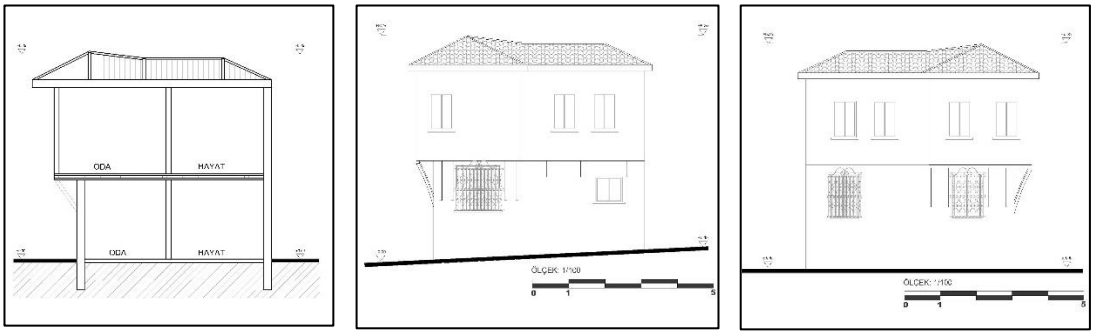
Yapıdan dışarıya doğru taşan saçak altlarında, ahşap kaplamalar görülmektedir. Yapı, iki kattan oluşmaktadır. Zemin kata erişim, cephenin kuzeydoğusunda bulunan giriş ile sağlanmaktadır (Şekil 3.201-a). Buradan erişilen zemin kat, güney cephesine yaslanan iki odadan oluşmaktadır. Kuzeybatı odası, Aristidou Caddesi üzerine açılan demir parmaklıklı tek pencere ile aydınlatılmaktadır. Güneydoğu odası ise, hem Aistidou Caddesi hem de Evripidou Caddesi üzerine açılan birer demir parmaklıklı pencere ile aydınlatılmaktadır. Girişin solunda, doğu cephesine yaslanan ahşap merdiven ile erişilen birinci kat, zemin kat ile benzer plan şemasına sahiptir (Şekil 3.201-b).

a-Doğu Cephesi b-Doğu Cephesi c- Güneydoğu Cephesi

Şekil 3. 201. Evripidiou Caddesi Evi Görünümleri (İskeçe, 2020)

Birinci katta zemin kat gibi güney cephesine yaslanan iki oda ile kuzey cephesine yaslanan ve bu cephe üzerinden aydınlatılan hayattan oluşmaktadır. Birinci katın güneybatı odası, batı cephesinden iki ve Aristidou Caddesine bakan güney cephesinden tek pencere ile aydınlatılmaktadır. Kuzeydoğu cephesi ise, hem Aristidou Caddesi hem de Evripidou Caddelerinin bulunduğu, güney ve doğu yönlerine doğru düz konsol çıkma yapmakta ve bu cepheler doğru birer pencere ile aydınlatılmaktadır. Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.203-a ve b). Zemin katlarda bulunan pencereler, zemin seviyesinden oldukça yüksekte ve aynı zamanda güvenlik amaçlı da demir parmaklıklıdır. Birinci katın Evripidou caddesine bakan doğu cephesi de iki pencere açıklı bulunmakta ve sokak ile ilişkisi güney cephesine nazaran daha az tutulmuştur.

a-Kesit b-Doğu Cephesi c-Güney Cephesi

Şekil 3. 202. Evripidiou Caddesi Evi Kesit ve Görünüşleri

Yapıda katlar arası ilişki ahşap döşeme ile belirginleştirilmiştir. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmanın altında, ahşap döşeme kaplamalarının görülmemesi için sıvanmıştır (Şekil 3.204-b ve c).

a-Saçak b-Eli Böğründe Ön Görünümü c- Eli Böğründe Yan Görünümü

Şekil 3. 203. Evripidiou Caddesi Evi Saçak ve Eli Böğründe Detayları (İskeçe, 2020)

Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, tavan ve zemin ahşap kaplamadır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Ayrıca kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre yapının birinci katında bulunan özgün olmayan pencerelerin yerinde ahşap kepenkli pencereler bulunmaktaymış ancak zaman içinde aşındıklarında, kullanıcı tarafından değiştirilmiştir.

3.1.1.1. Geleneksel İskeçe Konutlarının Karşılaştırılması

İskeçe bölgesinin ilk merkezi olan Yenice-i Karasu kazasında 1870 yılındaki yangın çıkmıştır (BOA.,İ.DH.,42/2074). H. 17/10/1277'de Yenice'yi Karasu kazasının merkezi Yenice'den İskeçe'ye nakil ve tahvil edilmiştir (BOA.,MKT.MVL.,126/99). Bu bağlamda, yangın nedeniyle kent tümüyle yenilendiği için İskeçe'de incelenmiş olan konutların yapım tarihleri, 1870-1910 yılları arasındadır.

İskeçe'de kentinde incelenen konutların bulundukları parsel sınırları, gerek bahçe duvarı gerekse de yarı taş ve üzeri demir parmaklıklar ile belirlenmiştir. Genellikle sadece demir veya çift kanatlı ahşap kapı ile erişim sağlanırken, bazı kapıların üstelinde, kiremit kaplı, iki yöne eğimli saçaklar bulunmaktadır. İncelenen konutların, avluları genellikle küçük iken, çalışmaya dâhil edilmiş olan, büyük ve zengin kişilerin konutlarında (Konut 3. Muzaffer Bey Konağı) avlu daha büyüktür. Zengin ve şehrin ileri gelenlerine ait olan bu kişilerin avlularında, yardımcı mekânlarda bulunurken, ayrıca mahremiyet dışında koruma amaçlı olarak, avlu duvarları da çok yüksektir. Avlular, yapıların bulundukları arazi biçimine göre daha büyük veya küçük olurken, genellikle sokağa paralel olarak konumlanmamaktadır. Ya yapının içinden ya da yapının yanında bulunan bir bahçe kapısı ile erişim sağlanmaktadır. Geleneksel konutların neredeyse hepsi, özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan ve cepheden sokağa doğru 30-50cm arasında taşan saçakları bulunan kırma çatıları bulunmaktadır. Saçak altlarında, kimi yapılarda ahşap mertekler görülürken kiminde ise ahşap kaplamalar görülmektedir.

Yapılar genellikle sokağa paralel olarak konumlanmaktadır. Çalışma esnasında incelenen konutların birçoğu iki katlıdır. Bazı tek katlı olan yapılarda bodrum kat bulunurken bazı yapılarda bulunmamakta ancak zemin seviyesinden da Tek katlı olan konutlar, zemin seviyesinden daha yüksekte konumlanmış olup, bazı konutlarda bodrum katıda bulunmaktadır. Zemin katların dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar iken, bazı konutlarda iç duvarlar ahşap karkas veya yine dış duvarlar gibi yığma taş duvardır. Birinci katlarda dış duvarlarda karma sistem uygulandığı da görülmektedir. Duvarların sokağa bakmayan ve özellikle komşu parsele yaslanan dış

duvarı ile avluya bakan dış duvarlarının bir kısmı yığma taş duvar iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Bazı tek katlı konutların ve iki katlı konutların birinci katında tuğla kullanıldığı da görülmektedir. Genellikle sıva olan yapılarında, cephelerde ve iç mekânlardaki bölücü duvarlarında, sıva dökülmelerinden, konutlarda bağdadi uygulamasının yapılmış olduğu da görülmektedir. Zemin katlanın özgün döşemesi genellikle taş olan yapılarda, zaman içinde kullanıcıların ihtiyaçlarına göre değişmiş ve ahşap kaplama olarak değiştirilmesine karşın, birinci katlarda ahşap döşeme kullanılmıştır.

Zemin kata erişim genellikle avlu üzerinden gerçekleşmektedir. Nadirde olsa cadde üzerinden direkt erişimin olduğu konutlarda bulunmaktadır. Bu konutlarda, genellikle zemin kat yardımcı mekân olarak kullanılmaktadır. Zemin kat genellikle, hayat, hayatta bulunan ve birinci kata erişimi sağlayan ve genellikle ahşap malzemeden yapılmış bir merdiven ile girişin tam karşısında bulunan iki odadan oluşmaktadır. Genellikle dikdörtgen veya kare biçimde olan zemin kat, bazı durumlarda, yapının bulunduğu arazi ve konumu itibari ile yamukta olabilmektedir. Genellikle sokağa bakan cephesinde az veya bazen tamamen dışa kapalı olan zemin katlar genellikle avluya bakan cepheden aydınlatılmaktadır. Bu durumda bazı yapılarda, zemin kat odaları hayata açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır. Bu durumda hayat, sadece avlu ile erişim kurulmaktadır ev sosyokültürel açıdan, mahremiyetin ön planda tutulduğu ve içi dönük bir zemin katından bahsetmek mümkün olacaktır. Genellikle ahşap merdiven veyahut bazı durumlarda, avluda bulunan, merdiven ile erişim sağlanan birinci kat, genellikle zemin kat ile benzer bir plan şemasını takip etmektedir. Birinci katta, sokağa bakan cephelere yaslanan odalar, caddeye doğru konsol çıkmalar yapmakta ve bu şekilde sokak ile ilişki kurulmaktadır. Genellikle ahşap kapaklı pencerelerin bulunduğu bu odalar, yapılarda en çok ışık alan odalar olmalarına karşın, incelenen bazı örneklerde, konsol çıkma olmasına karşın pencere bulunmadığı da görülmektedir. Sokak ile ilişkilendirilmeye çalışılmış olmasına karşın, yapılarda en çok pencerenin bulunduğu cepheler genellikle avluya bakan cephelerdir. Bu durumun asıl sebebi, gerek mahremiyet gerekse de sosyal hayatın daha içe dönük olması, korunma gibi sebeplerden olabileceği düşünülmektedir.

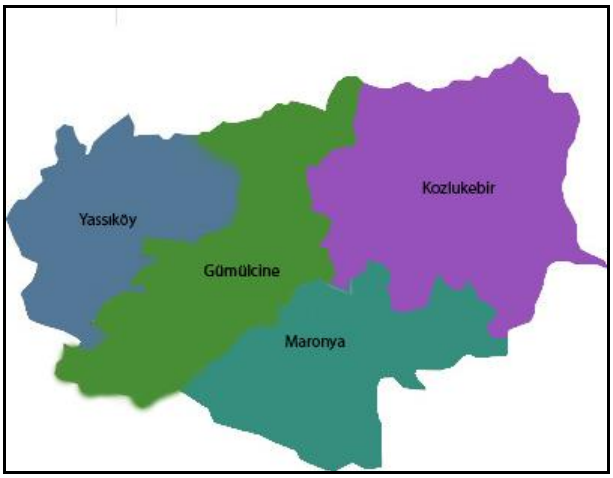
Yapıların cepheleri, ya çok yalın ve sade ya da çok gösterişli ve eklektik özellikler taşımaktadırlar. Her ne kadar mekân düzeni olarak aynı özellikler taşısalar bile, cephe düzeninde farklılar görülmektedir. Çalışmaya dâhil edilmiş olan konutlarda, farklı sosyokültürel değerlere sahip olan halk dışında farklı ekonomik durumlara sahip olan kişilerin konutlarında dahil edilmiş ve bu şekilde Osmanlı Döneminin bölgede hakim olduğu yıllar boyunca inşa edilmiş konutlardaki farklılar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, ekonomik durumu orta sınıflar olan halkın konutlarında, zemin katları ya sağır ya da birinci kata nazaran daha az ve küçük, demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Çalışma esnasında incelenen bazı konutların kullanıcıları Yunan olduğundan, sosyokültürel farklılıklardan dolayı zemin katında, büyük pencereler bulunmasına karşın, korunma amacı ile demir parmaklılar bulunmaktadır. Benzer şekilde konsol çıkması bulunan veya bulunmayan konutlarda da birinci katlarda ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır. Birinci ve ikinci kat arasındaki kat farlılıklarını belirginleştirmek için genelde ahşap silmelerin kullanıldığı gözlemlenmiştir. Buna karşın, ekonomik durumu daha iyi ve şehrin ileri gelenlerinin konutlarında, mekân düzeni her ne kadar diğer konutlar ile benzerlikler taşıyor olsa da, cephe düzenlerinde süslemeler, pencere kenarlarında kemerler gibi süslemeler bulunmaktadır. Bu konutların sokağa bakan cephelerinde bulunan çıkmalarda, bitkisel motifli yoğun demir işçilikleri görülmektedir.

İskeçe kentinde incelenen konutlardan, iç mekânına erişilebilen veyahut bazı arşiv kaynaklarında iç mekân fotoğraflarına erişilebilmiş olan konutlarda, genellikle kullanıcının ekonomik durumuna göre süsleme özelliklerini bulunmaktadır. Genellikle ekonomik durumu orta olan kişilerin iç mekânında, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Zemin ve tavanı genellikle ahşap kaplamalı olan bu konutlarda, özgün kapı ve pencereleri ahşaptır. Bazı odalarında ahşap musandıralar bulunan yapılarda, musandıraların ahşap kapaklarında geometrik desenli ahşap oyma tekniği uygulamaları görülmektedir. Zengin kişilerin konutlarında ise, tavan ve duvarlarda yoğun süslemeler bulunmaktadır. Bazı konutlarda tekne tavan uygulaması görülürken genellikle yoğun bitkisel motif, şehir ve insan tasvirleri görülmektedir.

3.1.2. Gümülcine (Komotini) Kentindeki Osmanlı Dönemi Konutları

Kuzey Yunanistan'ın, Batı Trakya bölgesinde, denizden yaklaşık 27 km uzaklıkta kurulmuş olan Gümülcine kentinin Doğusunda Dedeağaç, Batısında İskeçe, Kuzeyinde Rodop Dağları ve Bulgaristan, Güneyinde ise Ege Denizi bulunmaktadır (Şekil 3.204). Yüz ölçümü 288,5 km2 olan kentin önemli ilçeleri, Kozlukebir (Αρριανά / Arriana), Şapçı-Maronya (Σάπες/ Sapes-Μαρωνεία/Maronia) ve Yassıköy (Ίασμος / Iasmos)'dür (Şekil 3.205). Çalışma kapsamında, bölgedeki tek kentsel alan olan Gümülcine kentinde bulunan geleneksel konutlar incelenmiştir.

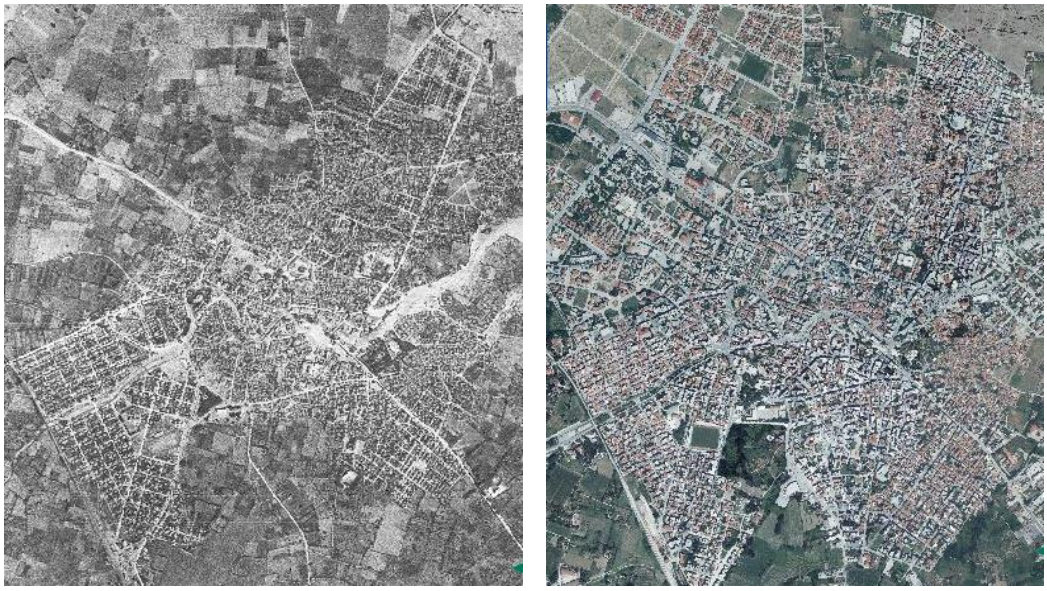

Şekil 3. 204 .Gümülcine'nin Konumu **Şekil 3. 205.** Gümülcine İlinin İlçeleri

(Altlık olarak maphill haritası kullanılmış olup yazar tarafından yeniden hazırlanmıştır.)

Gümülcine ile ilgili ilk yazılı kayıtlar, 14yy'da, Bizans imparatoru ve tarihçi, Joannis Cantacuzeni'e ait olup, "Koumoutzina" (IV, s. 112) (Κουμουτζηνά-Kumucina) olarak adlandırılmıştır. Evliya Çelebi'ye göre ise, Gümülcine ismi, "Kumlu Cin"den türemiştir. Gümülcine kenti, Via Egnatia yolu ve Rodop üzerinden Arda vadisi ve Philippopolis (Filibe) geçiş yolunu korumak için, İmparator Theodosios (379-395) tarafından kurulmuştur (Kiel, 1971, s. 417). Gümülcine Osmanlı İmparatorluğu tarafından 1831-1832'de (Kiel, 1971, s. 417), Gazi Evrenos Bey komutasında fethedilmiştir (Kiel, 1971, s. 417, Lowry, 2010, s. 85). Gazi Evrenos Bey, kentte pek çok yapı inşa etmiş ve bu eserlerden en önemlisi olan Gazi Evrenos Bey İmareti günümüze ulaşmıştır.

a-1945 b-2016

Şekil 3. 206. Gümülcüne Uydu Görünümü (YTGM Arşivi)

Şehrin gelişimi incelendiğinde, günümüze ulaşabilmiş sur duvarlarını (Şekil 3.206) göz önünde bulundurarak, şehrin kentsel gelişiminin ışınsal olarak devam ettiği görülmektedir. Bu durumda kentte bulunan en eski yapıların kentin merkezine yakın konumda oldukları gözlemlenmiştir. Çalışma esnasında, kentte toplam dört geleneksel konut incelenmiştir. İncelenen konutların hepsi kentin en eski yerleşim birimlerinden olan merkeze yakın noktalardadır (Şekil 3.207).

Şekil 3. 207. Gümülcine Kentinde İncelenen Konutların Kent İçi Konumları (Altlık olarak googlemap haritası kullanılmış olup gösterimler yazar tarafından hazırlanmıştır.)

a) Konut 1. Peidi Konağı

Peidi Konağı, Gümülcine'nin merkezine yakın, Agiou Georgiou Caddesi 13 numarada bulunmakta olup, günümüzde G.E.K.'ye ait Folklor Müzesi'ne olarak işlev görmektedir. Parselin, batısında Agiou Georgiou Caddesi, güneyde yeşil alan, kuzeyinde ayrık doğusunda ise bitişik nizamda konutlar bulunmaktadır.

Şekil 3. 208. Peidi Konağı Vaziyet Planı[38]

Şekil 3. 209. Peidi Konağı Görünümü (Gümülcine, 2020)

Yapı, parselin kuzey ve batı sınırında Agiou Georgiou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 3.208). Güney cephesi avluya bakan yapının, yüksek taş duvar ile çevrili avluya girişi Agiou Georgiou Caddesi üzerinden, üzerinde alaturka kiremit kaplı saçak bulunan metal kapı tokmağı bulunun, çift kanatlı ahşap kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 3.210-a).

a-Bahçe Kapısı

b-Giriş Kapısı

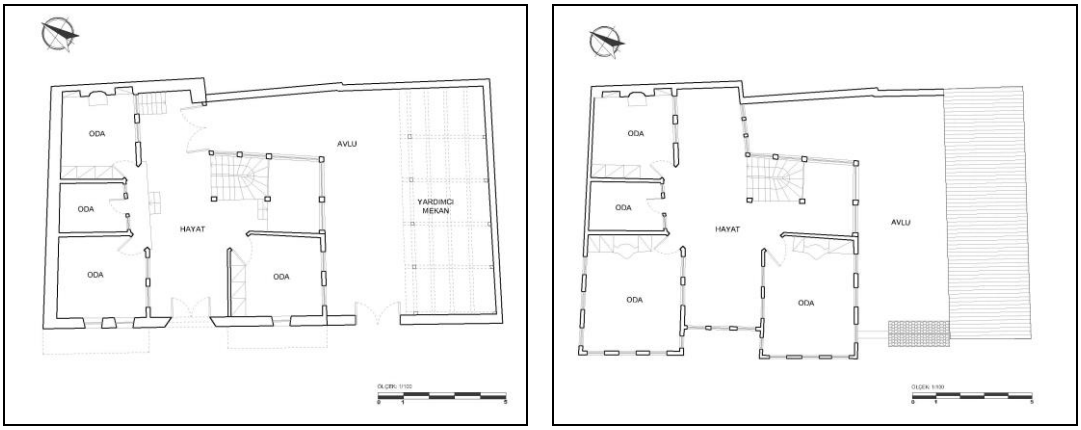
c-Avlu Girişi

Şekil 3. 210. Peidi Konağı Bahçe Kapısı, Sokak ve Avlu Girişi (Gümülcine, 2020)

Avluda girişin sol tarafında, parselin güney sınırında, üzeri kiremit kaplı ve tek yöne eğimli çatısı bulunan yardımcı bir mekân bulunmaktadır. Bu mekânın kuzey

[38] Altlık olarak yapının imar planı kullanılmış olup gösterimler yazar tarafından hazırlanmıştır

kısımda, dört tane, kare bicinde ahşap kolon vardır. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatılı yapının, yapıdan dışarıya doğru 30 cm taşan saçakları bulunmaktadır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 211. Peidi Konağı Kat Planları

Hem avludan hem de Agiou Georgiou Caddesinden girişi bulunan yapının zemin katının, avluya bakan cephesi dışındaki bütün dış duvarları yığma taş iken geri kalan bütün iç ve dış duvarları ahşaptır (Şekil 3.211-a). Caddeden, direkt olarak düz başlıklı metal çiviler ile süslenmiş ve metal kapı tokmağı bulunan çift kanatlı ahşap kapı ile giriş sağlanmaktadır (Şekil 3.210-b). Kapının üzerinde kare biçiminde ve eğirisel motifler ile bezeli metal parmaklıkları bulunan tepe penceresi mevcuttur. Cadde üzerinden sağlanan bu giriş, cepheden 20cm kadar daha içeriden sağlanmaktadır.

Şekil 3. 212. Peidi Konağı Zemin Kat İç Mekân Görünümü (Gümülcine, 2020)

Hayatın kuzeyinde üç sıra odası ile güneyinde bir odası ve birinci kata erişimi sağlayan merdiveni bulunan zemin kat, dışarıya neredeyse kapalıdır (Şekil 3.211-b). Kuzeydoğu odasında, girişin solundaki duvarın sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak

bulunmaktadır. Girişin sağında bulunan duvarda ise, musandıralar yer alırken oda, hayata açılan tek bir pencere ile aydınlatılırken, kuzey duvarının merkezinde bulunan oda ise tamamen dışa kapalıdır ve karanlıktır.

a- Zemin Kat Kuzeybatı Odası b-Ahşap Merdiven

Şekil 3. 213. Peidi Konağı Zemin Kat Kuzeybatı Odası ve Ahşap Merdiven (Gümülcine, 2020)

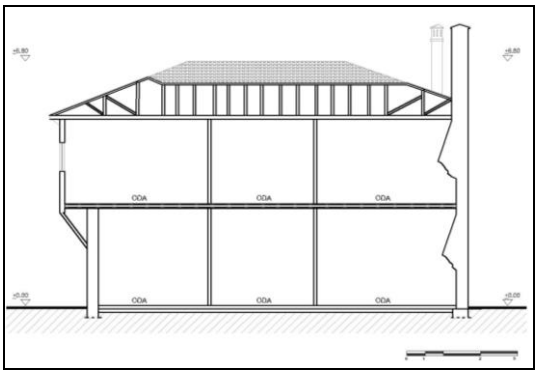
Kuzeybatı cephesinde bulunan oda ise, dışarıdan iki küçük pencere ile aydınlatılan tek odadır. Bu odanın tam karşısında bulunan güneybatı odası, girişe paralel duvarda musandıralar bulunurken, girişin solunda bulunan duvardaki tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Odanın hemen yanında merdiven ve merdivenin hemen yanında avluya açılan çift kanatlı kapı bulunmaktadır.

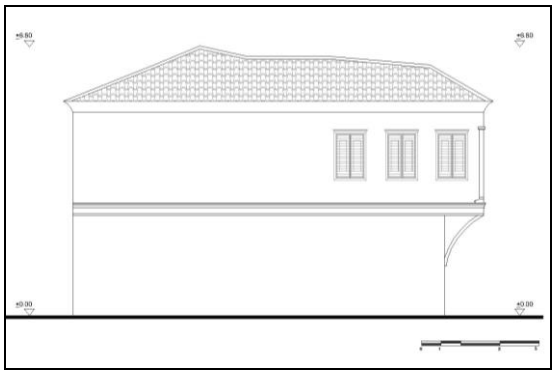
Şekil 3. 214. Peidi Konağı Birinci Kat İç Mekân Görünümü (Gümülcine, 2020)

Merdiven ile erişilen ve yığma taş duvar olan doğu cephesi dışında bütün iç ve dış duvarları ahşap karkas sistem olan birinci kat, zemin kat ile aynı plan düzenine sahiptir. Kuzeydoğu odası zemin kattaki gibi, girişin solundaki duvarının merkezinde sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak bulunmaktadır. Girişin sağında bulunan duvarda ise, musandıralar yer alırken oda, hayata açılan üç pencere ve girişin am karşısındaki kuzey duvarına açılan tek bir pencere ile aydınlatılır. Kuzey duvarının merkezinde bulunan oda ise zemin kattaki tamamen dışa kapalıdır ve karanlık odaya nazaran kuzey cephesindeki tek bir pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzeybatı cephesinde

bulunan odanın girişinin sağında musandıra bulunurken girişin tam karşısında ise, Agiou Georgiou Caddesine doğru batı yönünde oda genişliği kadar düz çıkma bulunur. Bu oda en çok aydınlatılan odadır. Hem kuzey hem de batı yönünde üçer ve hayata bakan duvarda ise iki pencere ile aydınlatılmıştır. Bu odanın tam karşısında bulunan güneybatı odası, girişin solundaki duvarda musandıralar bulunurken, girişin solunda bulunan kısım Agiou Georgiou Caddesine doğru batı yönünde oda genişliği kadar düz çıkma yapar. Bu katın hayat kısmı, hem avlu hem de caddeye bakan cephelerde pencereler ile aydınlanır ve hem iç hemde dış kısımla ilişki kurar.

a-Kesit

b-Kuzey Cephesi

c-Batı Cephesi

Şekil 3. 215. Peidi Konağı Kesit ve Görünüşleri

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.215-b ve c). Yapının zemin Agiou Gerogiou Caddesine bakan batı cephesinin zemin katında bulunan pencereler, yüksekte ve küçük kare bicinde iken birinci kat pencereleri, hem daha büyük hem de daha çoktur (Şekil 3.215- c). Zemin katta giriş, kenarları ahşap elemanlar ile kaplanmış bir girişten sağlanmaktadır. Çift kanatlı, metal kapı tokmağı bulunan kapının üzerinde metal kare parmaklıklı tepe penceresi bulunmaktadır (Şekil 3.216-a). Birinci katta bulunan pencerelerde ise ahşap kapaklar bulunmaktadır (Şekil 3.216-b). Katlar arasında ahşap silme ve konsol çıkmaların köşelerinde, pencerenin bitimine kadar ki kısıma kadar ahşap dikey kolonlar bulunmaktadır.

a-Batı Cephesi Girişi b- Eli Böğründe Detayı

Şekil 3. 216. Peidi Konağı Giriş ve Eli Böğründe Görünümleri (Gümülcine, 2020)

Yapının avluya bakan güney cephesinde, zemin katta, büyük ve demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Güneydoğu yönünde ve üzerinde demir parmaklıklı tepe penceresi bulunan çift kanatlı ahşap giriş kapısı ile erişim sağlanmaktadır. Zemin kat ile birinci kat arasındaki kat farlıklığı ahşap malzemeden yapılan silmeler bulunmaktadır. Birinci katın güney batı kısmında bulunan pencereler de ahşap kapaklı pencereler bulunurken, hayarın bulunduğu kısımda daha büyük pencereler bulunmaktadır.

a-Kuzeybatı Görünüşü b- Güneybatı Görünüşü

Şekil 3. 217. Peidi Konağı Görünüşleri (Gümülcine, 2020)

Yapının iç mekânı oldukça yalın ve sade iken yoğn ahşap malzeminin kullanıldığı görülmekdir. Zemin ve tavanda ahşap malzeminin kullanıldığı görülmektedir.

a) Konut 2. Psara Konağı

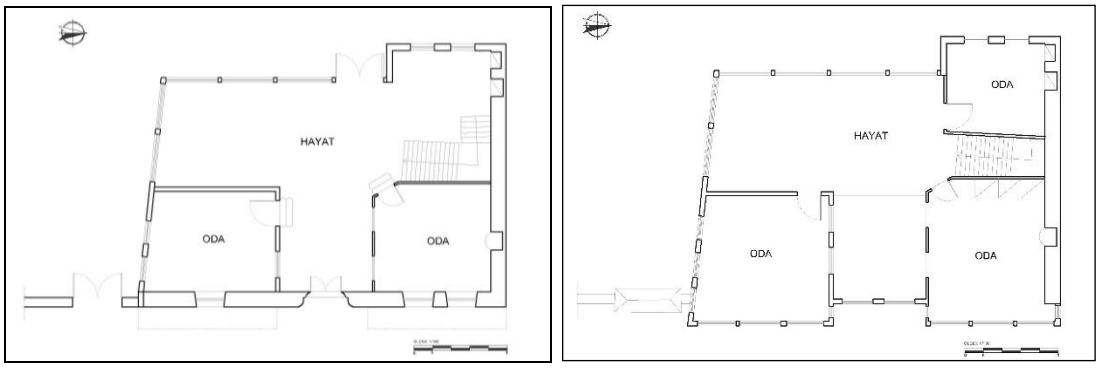
Psara Konağı, Gümülcine'nin merkezine yakın, Peidi Konağı'nin karşısında Agiou Georgiou Caddesi 22 numarada bulunmakta olup, günümüzde GEK'ye ait Folklor Müzesi olarak işlev görmektedir. Parselin, doğusunda Agiou Georgiou Caddesi ve diğer yönlerinde ayrık nizamda konutlara yaslanırken, güney cephesi avluya bakmaktadır (Şekil 3.218). .

Şekil 3. 218. Psara Konağı Vaziyet Planı[39] **Şekil 3. 219.** Psara Konağı Görünümü

(Gümülcine, 2020)

Hem avludan hem de Agiou Georgiou Caddesinden girişi bulunan yapının zemin katının, avluya bakan batı ve güney cepheleri dışındaki bütün dış duvarları yığma taş iken geri kalan bütün iç ve dış duvarları ahşap karkastır (Şekil 3.220-a). . Caddeden, üzerinde dermir parmaklıklı tepe penceresi bulunan, düz başlıklı metal çiviler ile süslenmiş ve metal kapı tokmağı bulunan çift kanatlı ahşap kapı ile giriş sağlanmaktadır. Cadde üzerinden sağlanan bu giriş, cepheden 50 cm daha içeriden sağlanmaktadır.

a) Zemin Kat Planı b)Birinci Kat Planı

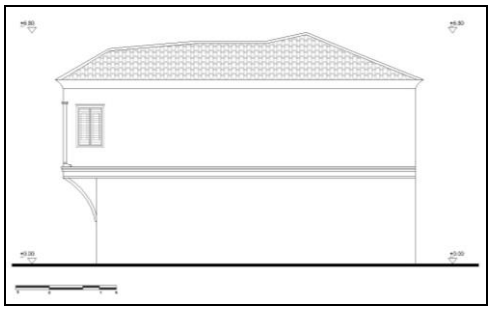
Şekil 3. 220. Psara Konağı Kat Planları

Hayatın doğusunda iki tane sıra oda ile kuzeyinde birinci kata erişimi sağlayan merdiveni bulunan zemin kat, kuzeyde dışarıda tamamen dışa kapalı iken diğer cephelerde dışarısı ile bağlantı kurar. Hayatta bulunan iki basamak ile erişilen kuzeydoğu odasında, girişin sağındaki duvarın sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak bulunmaktadır. Girişin solunda bulunan duvarda, hayata açılan iki pencere bulurken, aynı zamanda A. Georgiou Caddesine açılan iki pencere ile de aydınlatılmaktadır. Güneydoğu odası ise yine kuzeydoğu odası gibi hayata açılan iki pencere ile aydınlatılırken, aynı zamanda hem avluya bakan güney cephesinde iki hem de A. Georgiou Caddesine açılan tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

[39] Altlık olarak yapının imar planı kullanılmış olup gösterimler yazar tarafından hazırlanmıştır

a-Kesit

b-Kuzey Cephesi

c-Doğu Cephesi

Şekil 3. 221. Psara Konağı Kesit ve Görünüşleri

Kuzey cephesine yaslanan merdiven ile erişim sağlanan birinci kat, zemin kat ile benzer bir plan şemasına sahiptir. Kuzeydoğu odasında, girişin sağındaki duvarın sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak bulunmaktadır. Girişin solunda bulunan duvarda, hayata açılan iki pencere bulurken, solunda bulunan duvarda ise musandıralar bulunur. A. Georgiou Caddesine bakan doğu cephesi, doğu yönüne doğru oda genişliği kadar konsol çıka yapar ve bu cephede açıla üç pencere ile de aydınlatılmaktadır. Güneydoğu odası ise yine kuzeydoğu odası gibi hayata açılan iki pencere ile aydınlatılırken, aynı zamanda hem avluya bakan güney cephesinde hem de A. Georgiou Caddesine doğru oda genişliği kadar yapılan konsol açmada bulunan üç pencere ile aydınlatılmaktadır. Yapının kuzeybatı cephesinde avluya açılan iki pencere ile aydınlatılmış ve kuzey cephesinde ocak bulunan bir oda bulunmaktadır.

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.221). Yapının Agiou Gerogiou Caddesine bakan batı cephesinin zemin katında bulunan pencereler, yüksekte ve küçük kare bicinde iken birinci kat pencereleri, hem daha büyük hem de daha çoktur (Şekil 3.222-a). Zemin katta giriş, kenarları ahşap elemanlar ile kaplanmış bir girişten sağlanmaktadır. Çift kanatlı, metal kapı tokmağı bulunan kapının üzerinde metal kare parmaklıklı tepe pencerezi bulunmkaadır. Birinci katta bulunan pencerelerde ise ahşap kapaklar bulunmaktadır. Katlar arasında ahşap silme ve konsol çıkmaların köşelerinde, pencerenin bitimine kadar ki kısıma kadar ahşap dikey kolonlar bulunmaktadır.

a-Kuzeydoğu Görünüşü b- Güneydoğu Görünüşü

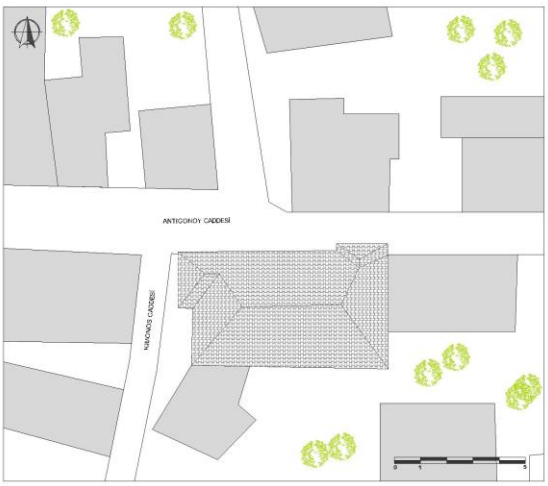
Şekil 3. 222. Psara Konağı Görünüşleri (Gümülcine, 2020)

Yapının avluya bakan güney cephesinde, zemin katta, büyük ve demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Güneydoğu yönünde ve üzerinde demir parmaklıklı tepe penceresi bulunan çift kanatlı ahşap giriş kapısı ile erişim sağlanmaktadır. Zemin kat ile birinci kat arasındaki kat farlıklığı ahşap malzemeden yapılan silmeler bulunmaktadır (Şekil 3.222-b). Birinci katın güneydoğu kısmında bulunan pencereler de ahşap kapaklı pencereler bulunurken, hayatın bulunduğu kısımda daha büyük pencereler bulunmaktadır.

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

b) Konut 3. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi

Yapı, Gümülcine kentinin güneydoğusunda, Ulusal Park ile Barış Meydanının doğusunda, Antigonou Caddesi ile Kimonu Caddelerinin kesişim noktasında, Antigonou Caddesi numara 16'da bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin kuzeyinde Antigonou Caddesi, batısında Kimonou Caddesi, doğusunda bitişik nizam, güneyinde ise ayrık nizam konuta yaslanmaktadır. Yapı, parselin kuzeybatı sınırında, Antigonou Caddesi ile Kimnou Caddelerine paralel olacak şekilde konumlanmıştır. Güneydoğu cephesi avluya bakan yapının, alaturka kiremit kaplı çatısı yapıdan 30cm kadar dışarıya taşmaktadır. Yapının saçak altlarından ahşap mertekleri ve kaplamaları görülmektedir.

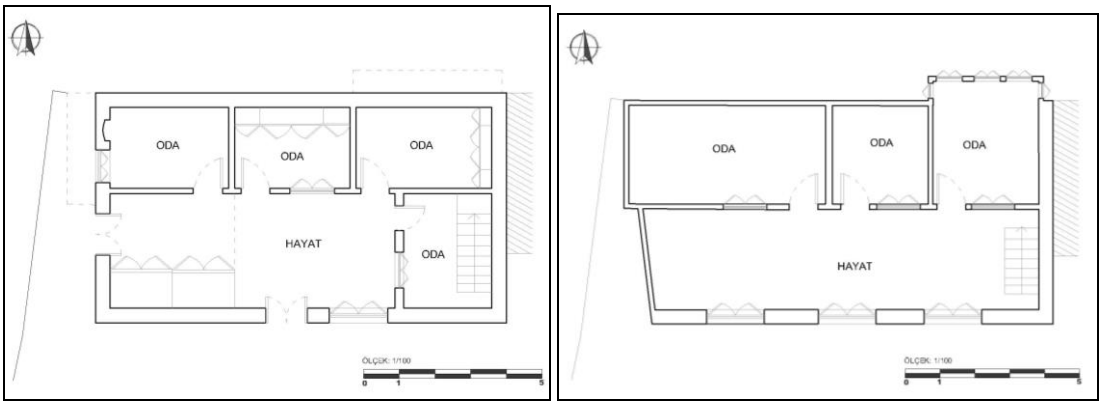

Şekil 3. 223. Andigonou Cad.16 Vaziyet Planı[40]**Şekil 3. 224.**Andigonou Cad. 16 Görünümü (Gümülcine, 2020)

Yapı, zemin kat ve birinci kat olmak üzere toplamda iki kattan oluşmaktadır. Dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar, iç duvarları da ahşap karkas olan zemin kat, kuzey cephesine yaslanan üç oda ile doğuda bulunan tek bir odadan oluşmaktadır (Şekil 231-a). Zemin kata erişim, Kimonu caddesi üzerinde bulunan çift kanatlı demir ile sağlanmaktadır.

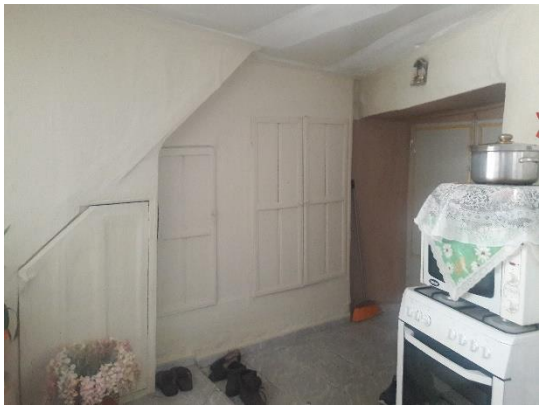
[40] Altlık olarak yapının imar planı kullanılmış olup gösterimler yazar tarafından hazırlanmıştır

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 3. 225. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Kat Planları

Tek bir pencere ile Kimonu Caddesi üzerinden aydınlatılan hayatta, dışa tamamen kapı olan odaların aydınlatılması için pencereler bulunmaktadır (Şekil 3.225). Birinci kata erişim zemin katın güneydoğu kısmında bulunan ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. Birinci katın plan şeması, zemin kat ile benzerdir. Kuzey cephesine yaslanan üç odadan oluşan birinci katın, kuzey cephesinin merkezine yaslanan oda ile kuzeybatı odası dışa tamamen kapalı ve sadece hayata açılan pencereler ile aydınlatılırken, kuzeydoğu odası Antigonou Caddesine doğru, kuzey yönünde oda genişliği kadar konsol çıkma yapmaktadır. Kuzey yönünde üç ve doğu ile batı yönlerinde birer pencere ile aydınlatılan bu oda, yapıda dışa açılan tek odadır. Birinci katın kuzeybatı odası da, batı yönüne doğru oda genişliği kadar düz konsol çıkma yapmakta ancak dışa kapalıdır (Şekil 3.225-b).

Şekil 3. 226. Zemin Katın Girişinin Görünümü

Şekil 3. 227. Hayatın Görünümü

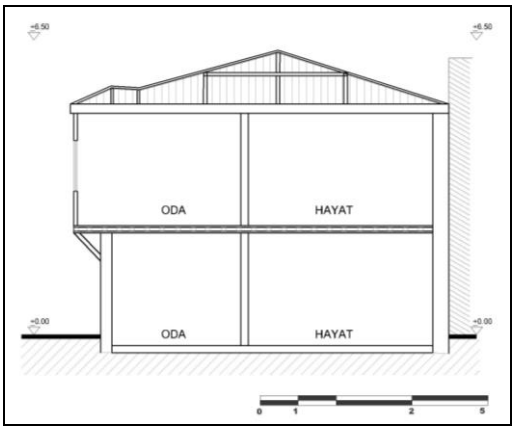
Şekil 3. 228. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Zemin Kat Odalarının Görünümleri

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 3.229). Yapının doğu cephesi tamamen sağır iken giriş cephesi olan batı cephesinde zemin katta hayatın aydınlanmasını sağlayan tek bir pencere bulunmaktadır.

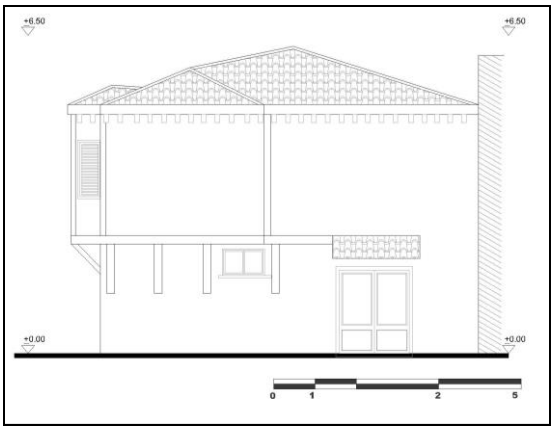

Şekil 3. 229. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Cumba ve Eli Böğründe Görünümleri

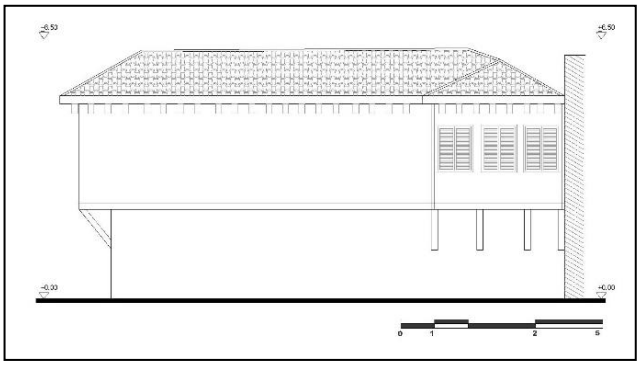
Girişin hemen üzerinde, kiremit örtülü ve tek yöne eğimli bir saçak bulunmaktadır. Kuzeydoğu odasında bulunan konsol çıkmanın bulunduğu bu cephede konsol çıkmanın ahşap eli böğründeleri görülmektedir. Konsol çıkmanın kenarlarında ve altında ahşap silmeler bulunmaktadır (Şekil 3.229).

a-Kesit

b-Batı Görünüşü

c- Kuzey Görünüşü

Şekil 3. 230. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Kesit ve Görünüşleri

Yapının kuzey cephesinde, batı cephesiyle benzer özellikler taşımaktadır (Şekil 3.230-c). Kuzey cephesinde, zemin kat sağır iken sadece birinin katın kuzeydoğu kısımda bulunan konsol çıkmada ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır (Şekil 3.231-a). Zemin kat ile birinci kat arasında ve konsol çıkmanın kenarlarında ahşap silmeler bulunmaktadır. Konsol çıkma ahşap eli böğründeler ile desteklenirken, konsol çıkmanın altında ahşap döşeme kaplaması görülmektedir (Şekil 3.231-a).

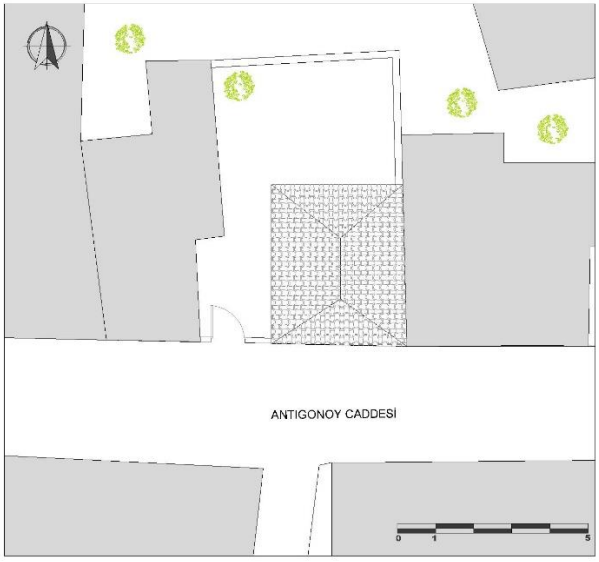
a-Kuzey Cephesi b- Batı Cephesi

Şekil 3. 231. Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Cepheleri

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanmıştır. İç mekânda herhangi süsleme özelliği bulunmamaktadır. Zemin katın özgün döşemesi taş levha iken daha geç dönemlerde ahşap kaplama olarak değiştirildiği kullanıcı tarafından sözel olarak çalışma esnasında aktarılmıştır. Birinci katın döşemesi ise ahşap döşemedir.

c) Konut 4. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi

Yapı, Gümülcine kentinin güneydoğusunda, Ulusal Park ile Barış Meydanının doğusunda, Archigeorgiou Caddesi numara 6'da bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin güneyinde Archigeorgiou Caddesi, kuzey ve batısında ayrık nizam konut ve doğusunda bitişik nizamda konuta yaslanmaktadır (Şekil 238). Yapı, parselin güney sınırında, Archigeorgiou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Kuzey cephesi avluya bakan yapının, özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olup, yapıdan 30cm kadar dışarıya taşan saçakları bulunmaktadır.

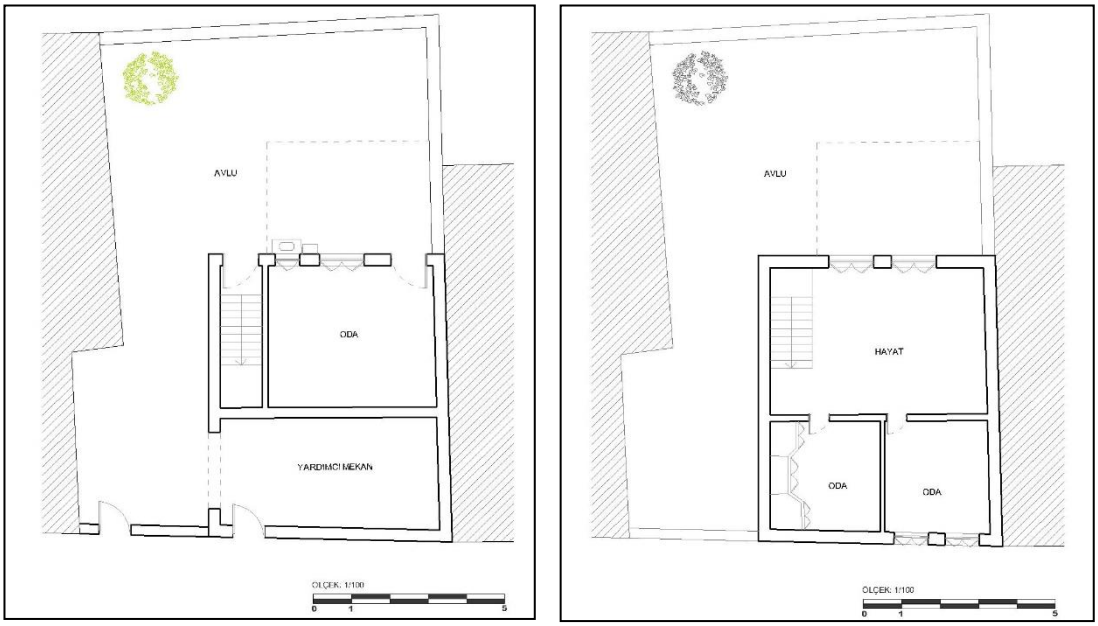

Şekil 3. 232. Andigonou Cad. 6 Vaziyet Planı[41] **Şekil 3. 233.** Andigonou Cad. 6 Görünümü (Gümülcine, 2020)

Yapının saçak altlarından ahşap mertekleri görülmektedir. Yüksek taş duvarlar ile çevrili olan avluya erişim, Archigeorgiou Caddesi bulunan demir kapı ile sağlanmaktadır. Yapıya erişim, avludan, güney cephesi üzerinden sağlanmaktadır. İç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar olan zemin katına erişim, avluda bulunan ahşap kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 3.234-a). Güney cephesinde bulunan pencereler ile aydınlatılan hayatın tam karşısında iki hayata açılan pencereler ile aydınlatılan iki oda bulunmaktadır.

[41] Altlık olarak yapının imar planı kullanılmış olup gösterimler yazar tarafından hazırlanmıştır

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 3. 234. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Kat Planları

Çalışma esnasında bu odalara erişime, kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Yapının kuzeybatısından, ahşap merdiven ile erişim sağlanan birinci kat, avluya bakan kuzey cephesinden bulunan pencereler ile aydınlatılmıştır.

a-Birinci Kat Hayatı b-Merdiven c- Tavan

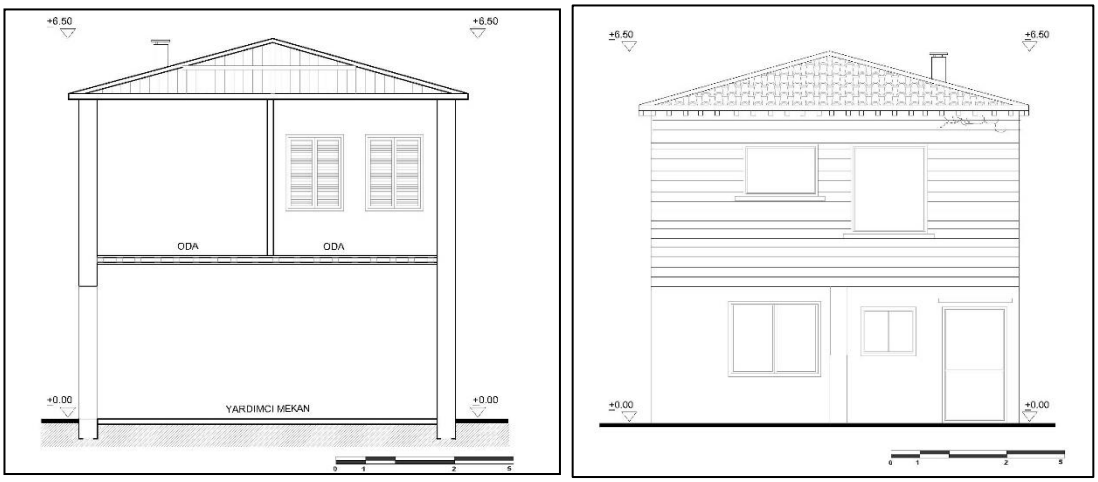
Şekil 3. 235. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Birinci Hayat, Merdiven ve Tavanı (Gümülcine, 2020)

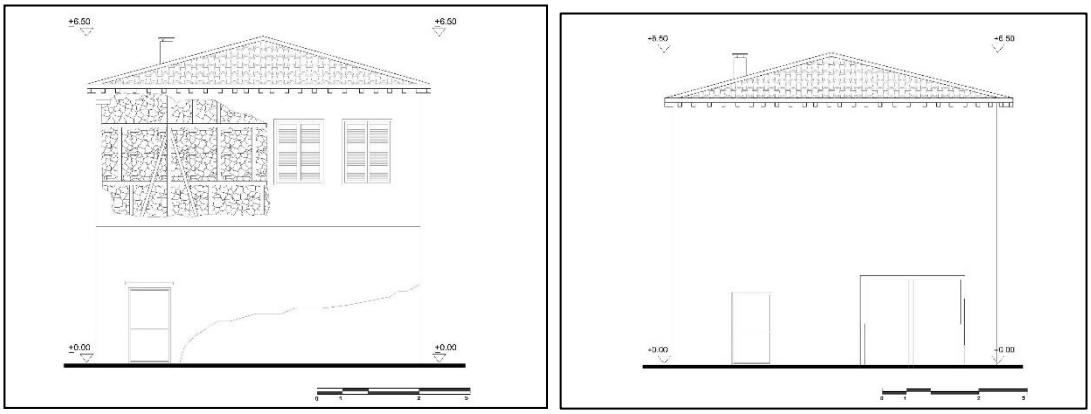
a-Güneybatı Odası b- Güneydoğu Odası

Şekil 3. 236. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Birinci Kat Odaları (Gümülcine, 2020)

Yapının güney cephesine yaslanan iki odadan oluşan birinci kata, yapının kuzeybatısında, batı duvarına yaslanan, ahşap bir merdiven ile erişim sağlanmaktadır (Şekil 3.235-b). Ahşap merdiven ile erişim sağlanan hayat, avluya açılan iki pencere ile aydınlatılmaktadır (Şekil 3.234-a). Hayatın güney kısmında, iki oda bulunmaktadır. Güneydoğu odası, Achigeorgiou Caddesine açılan iki pencere ile aydınlatılırken, girişin sağında musandıralar bulunmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan güneybatı odası, aydınlatılmamaktadır ve dışa tamamen kapalıdır. Yapının doğu ve batı duvarları, tamamen sağırdır.

a-Kesit b-Kuzey Cephesi

c-Güney Cephesi d- Batı Cephesi

Şekil 3. 237. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Kesit ve Görünüşleri

Yapının avluya bakan kuzey cephesinde zemin katta, kuzeydoğu yönünde bir kapı ile tam merkezde pencere bulunmaktadır. Kuzeybatı yönünde, birinci kata erişim sağlayan merdivene açılan bir kapı bulunmaktadır. Birinci katta sofanın aydınlatılmasını sağlayan ve daha geç dönemde kapatılan hayatı aydınlatan iki pencere bulunmaktadır. Birinci kat, daha geç dönemde ahşap karkas sistemle, hayat kapatıldığı için zemin kattan farklıdır ve pencere ile kapı doğramaları özgün değildir.

a-Kuzey Cephesi b-Güney Cephesi c- Batı Cephesi

Şekil 3. 238. Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Cepheleri (Gümülcine, 2020)

Yapının, Achigeorgiou Caddesine bakan güney cephesi (Şekil 3.237-c), zemin kat, yardımcı mekâna direkt erişim sağlayan bir kapı bulunurken, duvarının tamamen sağırdır. Birinci katın güneydoğu yönünde, ahşap kapakları bulunan iki pencere bulunmaktadır. Pencerelerin bitiminde, güneybatı köşesine kadar, sıva

dökülmeleri bulunmaktadır. Sıva dökülmelerinden, ahşap karkas sistem görülmektedir (Şekil 3.237-b).Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanmıştır. İç mekânda herhangi süsleme özelliği bulunmamaktadır. Birinci katta bulunan musandıralarda, ahşap kapaklarda, geometrik desenli ahşap oyma tekniği görülmektedir.

3.1.2.1. Geleneksel Gümülcine Konutlarının Karşılaştırılması

Çalışma esnasında Batı Trakya bölgesinde incelen toplam 31 tane geleneksel konuttan 4 tanesi, Rodop eyaletinin merkezi olan Gümülcine kentinde bulunmaktadır. Yapılar şehrin merkezine yakın bir konumda bulunmaktadır. Yapım tarihleri kullanıcılardan elde edilen bilgilere göre 19yy son çeyreği ile 20yy ilk çeyreği aralarındadır.

Gümülcine kentinde incelenen konutların bulundukları parsel sınırları, genellikle yüksek bahçe duvarları ile sınırlandırılmıştır. Genellikle çift kanatlı ahşap veya demir kapı ile erişim sağlanırken, bazı kapıların üzerinde kiremit kaplı, iki yöne eğimli saçaklar bulunmaktadır. Çalışma esnasında incelen bazı konutlarda zemin kata direkt erişim sağlanırken hayat üzerinden avluya erişim sağlanmaktadır. İncelenen konutların, avluları genellikle küçüktür ve avlu içinde üzeri ve yanları tamamen kapalı veyahut sadece üzeri kiremit örtülü olup kenarları açık olan saçaklar bulunmaktadır. Gümülcine'de incelenen konutların neredeyse hepsi, özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan ve cepheden sokağa doğru 30cm taşan saçaklı, kırma çatılı yapılardır. Saçak altlarında, ahşap mertekler veya ahşap kaplamalar görülmektedir.

Yapılar genellikle parselin sokak sınırına paralel olarak konumlanmaktadır. Çalışma esnasında incelenen konutların hepsi iki katlıdır. İncelenen konutların, zemin kat dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar iken, bazı konutlarda iç duvarlar ahşap karkas veya yine dış duvarlar gibi yığma taş duvardır. Birinci katlarda dış duvarlarda karma sistem uygulandığı da görülmektedir. Duvarların sokağa bakmayan ve özellikle komşu parsele yaslanan dış duvarı taş duvar iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Çalışma esnasında incelenen konutların hiçbirinde tuğla kullanılmamıştır. Genellikle hem zemin hem de birinci katı sıvalı olan konutlardan sadece bir tanesinin sokağa bakan cephesinin zemin katı sıvasızdır. İç ve dış

duvarlarda bulunan sıva dökülmelerinde, konutlarda bağdadi uygulamasının yapılmış olduğu tespit edilmiştir. Zemin katlanın özgün döşemesi genellikle taş olan yapılarda, birinci katlarda ahşap döşeme kullanılmıştır.

Zemin kata erişim genellikle avlu veya direkt olarak sokak üzerinden gerçekleşmektedir. Zemin kat genellikle, hayat, hayatta bulunan ve birinci kata erişimi sağlayan ve genellikle ahşap malzemeden yapılmış bir merdiven ile girişin tam karşısında bulunan odalardan oluştuğu gibi aynı zamanda tek bir mekândan da oluşmaktadır. Genellikle karanlık olan ve sadece avluya bakan cephede açılan pencereler ile aydınlatılmış olan zemin kat, hem avluya erişimi sağlamakta hem de depolama alanı ve kiler gibi yardımcı mekânlar için kullanılmaktadır. Zemin kat, genellikle dikdörtgen veya kare biçimdedir. Sokağa bakan cephesinde az, küçük ve yüksekte konumlanan pencereler bulunurken bazen tamamen dışa kapalıdır. Tamamen dışa kapalı olduğu durumlarda, mekânlar, hayata açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır. Zemin katta en çok fonksiyona sahip olan alan hayattır. Hayat, hem avlu-sokak ilişkisi, hem katlar arası ilişkiyi hem de depolama alanı olma özelliği ile çok fonksiyonlu olma özelliğini taşımaktadır. Hayatta bulunan ahşap merdivenler ile erişim sağlanan birinci kat genelde sokağa bakan cephesinde düz konsol çıkma yapmaktadır. Konsol çıkmalarda bazen ahşap kapaklı pencereler bulunurken bazen bulunmamaktadır. Gümülcine konutlarında hayat sadece avlu ile ilişkilendirilmiştir. Bu durumda sosyokültürel açıdan, mahremiyetin ön planda tutulduğu ve içi dönük bir hayat biçiminden bahsetmek mümkündür.

Yapıların cepheleri, yalın ve sadedir. Çalışmaya dâhil edilmiş olan konutlarda, aynı sosyokültürel değerlere sahip olan kişilerin konutları dâhil edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında yapılarda sadece boyutsal farklılıklar olup mekân ve cephe düzenleri aynıdır. Genellikle ekonomik durumu orta ve ortanın bir üstü sınıflar olan halkın konutlarında, zemin katları sağır veya yüksek tepe pencereleri bulunmaktadır. Konsol çıkması bulunan veya bulunmayan konutlarda da birinci katlarda ahşap kapaklı veya demir parmaklıklı ahşap pencereler bulunmaktadır. Zemin ve birinci kat arasındaki kat farlılıklarını belirginleştirmek ahşap silmeler kullanılmıştır.

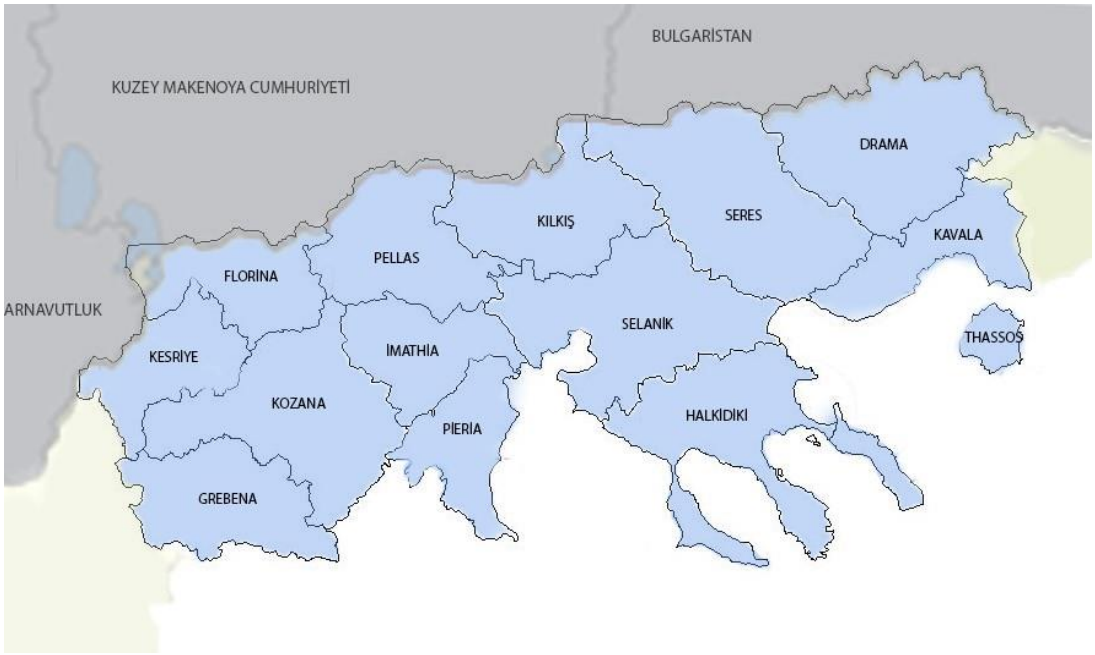
Gümülcine kentinde incelenen konutlardan, iç mekânına erişilebilen veyahut bazı arşiv kaynaklarında iç mekân fotoğraflarına erişilebilmiş olan konutlarda,

genellikle iç mekânda herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. İç mekânlarda genellikle yoğun ahşap kullanımı dikkat çekerken zeminde ve tavanda ahşap kaplamalar kullanılmıştır. Bazı yapılarda odalar daha yüksekte olduğundan erişim yine herhangi bir süsleme özelliği bulunmayan ahşap merdivenler ile gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM 4

MAKEDONYA BÖLGESİNDEKİ OSMANLI DÖNEMİ KONUTLARI

Yunanistan'ın, Makedonya bölgesinde 13 il bulunmaktadır bunlar: Selanik (Θεσσαλονίκη/Thessaloniiki), Kılkış (Κιλκίς/Kilkis), Kavala (Καβάλα/), Halkidiki, Drama, Seres, Pella, Imathia, Pieria, Florina, Kozana (Κοζάνη/Kozani), Grebene veya Gerebena (Γρεβενά/Grevena), Kesriye (Καστοριά/Kastoria)'dir. Çalışma kapsamında, bu bölgede, geleneksel konutlar yoğun olarak bulunduğu Kesriye, Kozana ve Selanik illerindeki konutlar incelenmiştir (Şekil 4.1). Bu illere bağlı olan ve günümüzde merkezi konumunda bulunan bu ilinin yine aynı adı taşıyan merkezleri ile Kozana iline bağlı olan Siyatista kasabası çalışma alanında incelenen kentlerdir. İlçeler ile bağlı oldukları iller ile ilgili detaylı bilgiler, konu başlıkları altında çalışmanın devamında verişmiştir.

Şekil 4. 1. Makedonya Bölgesindeki İllerin Konumları[42]

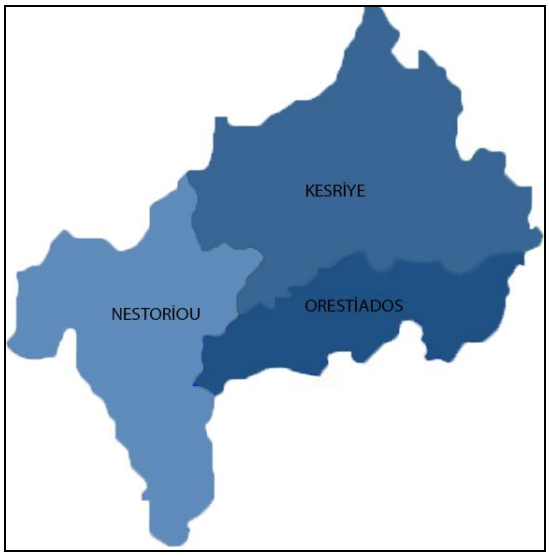
[42] Altlık olarak maphill haritası kullanılmış olup yazar tarafından yeniden hazırlanmıştır.

4.1. Kesriye (Kastoria) 'daki Osmanlı Dönemi Konutları

Kesriye (Καστοριά/Kastoria), Kuzey Yunanistan'ın Makedonya bölgesinde, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti ile Arnavutluk ülkelerinin sınırında bulunmaktadır. Kesriye ili kendi adını taşıyan merkezi dışında iki tane daha önemli ilçesi bulunmaktadır. Bunlar, Nestoriou ve Orestiados'tur. Bulustra Çalışma kapsamında, bölgedeki tek kentsel alan olan Kesriye kentinde bulunan sekiz geleneksel konut incelenmiştir

Şekil 4. 2. Kesriye İlinin Konumu[43]

Şekil 4. 3. Kesriye İlinin İlçeleri[44]

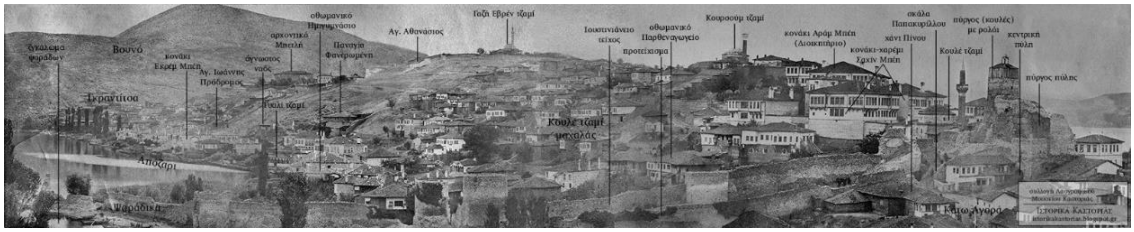
Kesriye şehri, Vitsi ve Grammos dağları arasında, Yunanistan İstatistik Kurumu 2011 verilerine göre, deniz seviyesinden 703m yükseklikte olup Orestiada Gölü'ndeki bir yarımadanın üzerine kurulmuştur. 14yy sonlarında (1385)'te Gazi Evrenos Bey tarafından fethedilen şehir, 1913 yılına kadar Osmanlı yönetiminde kalmıştır (Konuk, 2010, s. 132).

Şehrin adlandırılması ile ilgili iki farklı görüş bulunmaktadır. İlki Kesriye'nin Yunanca karşılığı olan 'Καστοριά' kelimesinin kökeni, kunduz anlamına gelen 'κάστορα' kelimesinden türetilmiş olmasıdır. Şehrin adı, gölün kıyısında yaşayan kunduzlardan (Chatzidaki,1997, s. 14) gelmekte olduğu düşünülmektedir. İkinci bir

[43] [43] Altlık olarak maphill haritası kullanılmış olup *yazar* tarafından yeniden hazırlanmıştır.

görüş ise, Komnini (VIII) ve Moutsopoulos'a (1974, s. 421-422) ait olup, şehirde bulunan kaleden (yunanca karşılığı ''κάστρο') kaynaklanmaktadır. Anna Komnini, Aleksiad adlı eserinde (1148, VIII), konuyla ilgili olarak:

"(Göl) boyunca uzanan ve kuleler ve ortaçağ kuleleri kalenin üzerine inşa edildi ve Kesriye olarak adlandırıldı."

Şekil 3. 239. Kesriye Genel Görünümü (1880-1882) (Kesriye Folklor Müzesi Arşivi)

Kesriye şehri ile ilgili günümüze ulaşmış önemli bir gravür olan (Şekil 248), günümüze ulaşamamış olan birçok Osmanlı Dönemi eserlerinin olduğu görülmektedir. Kesriye'de toplam yedi camisinden biri olan Kursum Camii veya Sultan Mehmet Camii, günümüze ulaşabilmiş tek camiidir. Yapının, herhangi bir yazıtı bulunmadığından ne zaman inşa edildiği bilinmemektedir. Ancak tarihsel kaynaklardan MS 1500 yılının başlarına tarihlendiği anlaşılmaktadır (Mpilmpili, 2017, s. 13).

Şekil 4. 4. Yalı Camii (Mayıs, 1918) (F.K.B.A., APOR156727)

Şekil 4. 5.Medrese (Mayıs, 1918) (F.K.B.A., APOR107398)

Evliya Çelebiye göre (V, s. 118), mahalle camileri dışında, kalenin içinde kalenin kapısı yanında küçük Valide Sultan câmii, Sultan Süleyman câmii ve kaleden

dışarıda Kadı câmii ve üst yanında namazgâh vardır. Ayrıca, Evliya Çelebi, Kesriye (V, s. 118-119) için,

"Varoşu yirmi mahalledir. On altısı Rum mahallesidir. Biri de Yahudi'dir. Evleri İstanbul tarzında kat kat saraylar ve limanlı konaklardır. Fukara evleri ile beraber 2.500 evdir. Bütün evleri göle bakar. Bu şehir ve kale gölün batısında kayalar üzerindedir. Sokakları daracıktır. Yalnız bir mektebi vardır. İki hamamı vardır. Biri yol kenarındadır, suyunu gölden alır. Kışın işler. Temmuz ayında bu şehir içinde göl olduğundan halkı hamama muhtaç değildir. "

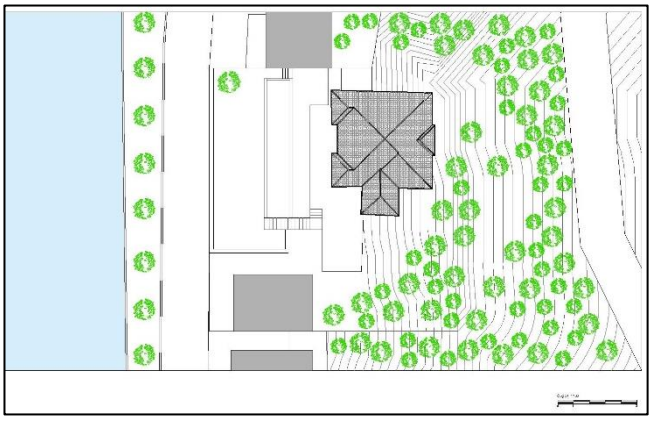
Şekil 4. 6. Hamam (Mart, 1917) (F.K.B.A., APOR107387)

Şekil 4. 7. Saat Kulesi (20yy ilk çeyreği) (Tsourtsoulas Kişisel Arşivi)

a) Konut 1. Papaterpou Konağı

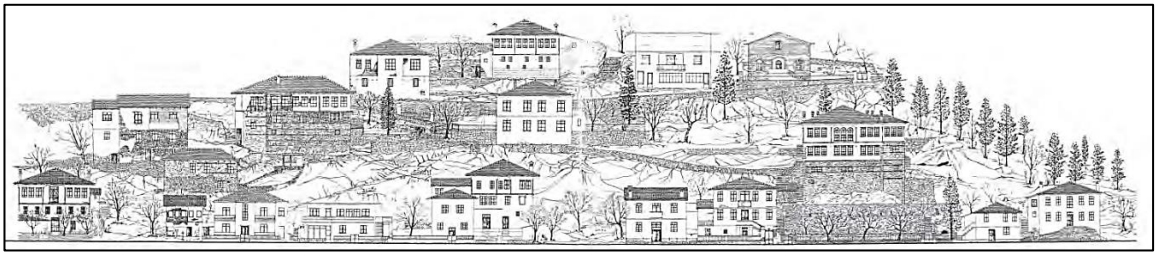
Yapı, Kesriye'nin Orestiada gölünün kuzey kıyısında bulunmaktadır. Yapı, şehre hâkim bir noktada bulunmakta ve yakın çevresinde konut bulunmamaktadır. Yapının bulunduğu parsel doğuda Papareska Caddesi, batıda ise Megalou Aleksandrou Caddesi ile sınırlandırılmıştır ve parselin batısında avlu bulunmaktadır. Çevresi tamamen sınırlandırılmadığından, parsel sınırı tam olarak algılanamamaktadır. Avluda bulunan merdivenler ile yapının doğusunda ve batısında bulunan giriş kapılarına erişim sağlanmaktadır.

Şekil 4. 8. Papaterpou Konağı Vaziyet Planı[45] **Şekil 4. 9.** Papaterpou Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

Yapıya batı cephedeki avlu dışında, doğudan da dar bir patika ile erişim sağlanmaktadır. Yapının ana girişi parselin batısından olup, yarısı taş duvar yarısı ise demir parmaklıklarla avlu ile cadde arasında sınır oluşturulmuştur (Şekil 4.8). Buradaki iki tane demir kapı ile avluya erişilmektedir. Avlunun güneybatısında yapıya aynı zamandan da gölden erişimi sağlayan bir giriş bulunmaktadır. Bahçede, taş malzemeden oluşmuş istinat duvarları ve merdivenler ile ağaçlar bulunmaktadır. Parsele, doğudaki patikadan giriş yapıldığından, çatının, kırma çatı olduğu ve alaturka kiremit kaplı olduğu görülmektedir.

Şekil 4.10. M. Aleksandrou Caddesi Silüeti (Moutsopoulos,1967)

%55 civarında bir eğim üzerine inşa edilmiş olan yapı, dört katlıdır ve her kat aşağıdan yukarıya doğru büyümektedir. İlk iki kat yardımcı mekân, diğer iki kat ise yaşam alanı olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Yapının zemin katı, depo ve kiler

[45] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

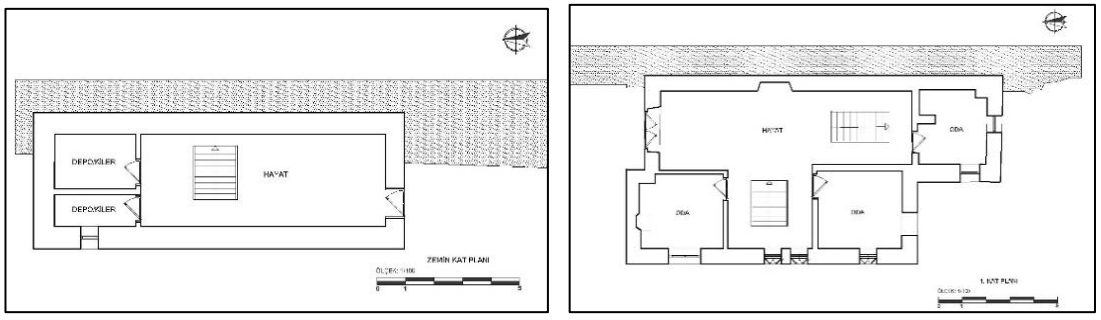
alanı olarak kullanılmıştır (Şekil 4.12). Yığma kaba yonu örgülü taş duvarlarla çevrili olan birinci katın iç bölme duvarları ahşap olup bağdadi sıvayla sıvanmıştır.

a-Batı Girişi b-Kuzey Girişi c-Doğu Girişi

Şekil 4. 11. Papaterpou Konağı Girişleri (Kesriye, 2020)

Zemin, düzgün şekillendirilmiş taş döşemedir. Güneyden giriş-çıkışların sağlandığı bu katın, güvenlik amaçlı dışarıya açılan başka bir kapı bulunmamakla birlikte sadece tek bir küçük penceresi bulunmamaktadır (Şekil 4.12-a).

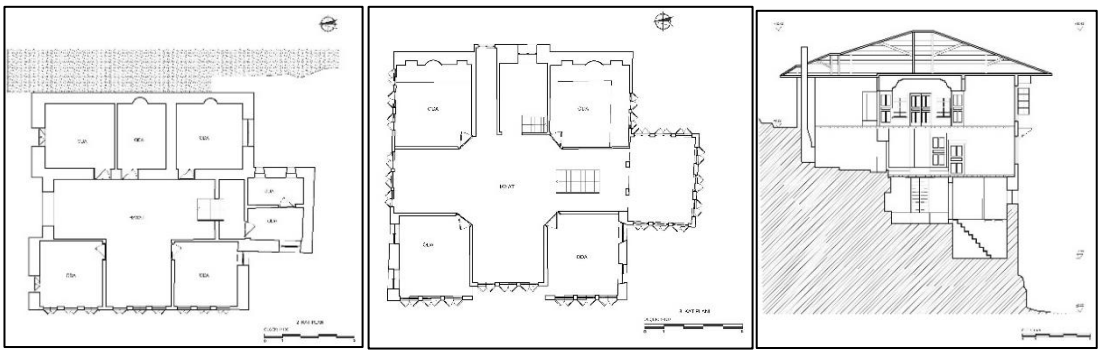

a-Zemin Kat Planı [46] b- Birinci Kat Planı [47]

Şekil 4.12. Papaterpou Konağı Zemin Kat ve Birinci Kat Planı

[46] [46] [47] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış.

Birinci kat, zemin kattan daha yüksek bir tavan yüksekliğine ve daha geniş bir alana sahiptir. Dış taşıyıcı duvarlar, zemin kattan dikey olarak devam eder. Taşıyıcı kirişler üzerine kalın tahtalar konularak oluşturulan zemin, taş levhalar ile kaplanmıştır. Giriş, biri kuzeyden diğeri güneyden olmak üzere iki girişten sağlanırken, sofada bulunan merdivenler ile diğer katlar ile ilişki kurulur. Bu katta yine zemin kat gibi, yardımcı mekânların bulunduğu alan olarak hizmet vermektedir.

a-İkinci Kat Planı b-Üçüncü Kat Planı c-A-A Kesiti

Şekil 4. 13. Papaterpou Konağı Zemin Kat ve Birinci Kat Planı

İkinci katın dış duvarlarının yine aynı şekilde önceki katlarda olduğu gibi yığma taş duvardır (Şekil 4.12). Sadece batı duvarı ahşap iskelet sistem kullanılarak inşa edilmiştir ve iç duvarlarda ahşap bağdadi sistem kullanılmıştır. Batı duvarında, dolgu malzemesi olarak ne kullanıldığı net bir şekilde tespit edilememiş olmakla birlikte, bazı kaynaklarda (Dimitriadis, Kitsos, Lappas ve Liamidis, 2012, s. 11) bağdadi tekniği kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu katta da yine diğer katlarda olduğu gibi zemin taş döşemedir. Biri kuzeyde diğeri güneyde ikisi giriş-çıkış kapısı olmak üzere, toplam 18 açıklık bulunmaktadır. Bu kata erişim sadece sofaya erişilen tek bir merdivenle sağlanmaktadır. Yapıda doğu cephesi, neredeyse tamamen sağır iken, bu cephede bulunan sıra odaların ikisinde ocaklar bulunmaktadır. En son kat yani dördüncü kat, diğer konaklarda da olduğu gibi daha çok etkinlikler için kullanılan en gösterişli odaların bulunduğu alandır.

a- Kuzey Cephesi

b- Güney Cephesi

Şekil 4. 14. Papaterpou Konağı Kuzey ve Güney Görünüşleri (Kesriye, 2020)

Yapının doğu cephesi diğer katlarda olduğu gibi kaba yonu taş örgülü yığma duvardır. Aynı teknikle, kuzeydoğu ve güneybatı cephelerinin bir bölümü de inşa edilmişken, diğer bütün duvarlar ahşap iskelet sistem ile bağdadi tekniği kullanılmıştır. En çok pencerenin ve en ferah odaların bulunduğu bu katta, kuzeybatı ve kuzeydoğu odaları, batı cephesine doğru oda genişliğinde çıkma yapar. Çıkmalar, ahşap bindirmelikler ile desteklenmiş ve bindirmeliğin arası kerpiç malzeme ile doldurulmuştur.

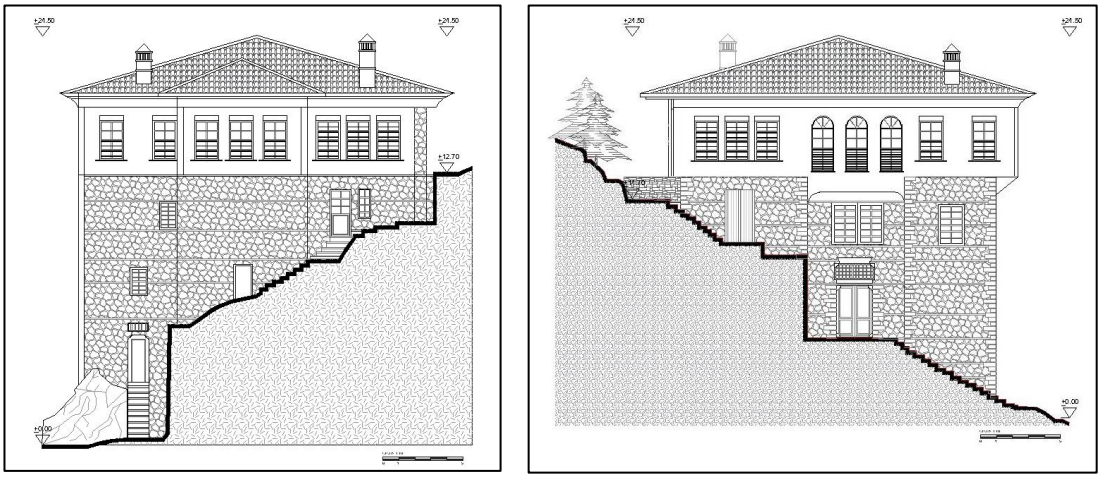
a- Batı Cephesi

b-Doğu Cephesi

Şekil 4. 15. Papaterpou Konağı Batı ve Doğu Görünüşleri (Kesriye, 2020)

Yapının, ilk iki katı neredeyse dışarı tamamen kapalı ve sıvasız iken, bu katlarda bulunan ahşap malzeme kullanılarak yapılmış pencereler neredeyse kare formuna yakındır (Şekil 4.15-b). Diğer iki katta ise hem sıvalı hem daha çok pencere bulunmaktadır. Bu katlarda bulunan pencereler, yine diğer katlarda bulunan pencereler gibi ahşap malzemeden yapılmıştır. Cepheler tamamen yalın ve sade olup, sadece çıkmalara destek olarak yapılan eli böğründelerde ki eğrisel biçimler dışında başka hiçbir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

a- Kuzey Cephesi b- Güney Cephesi

c- Batı Cephesi d-Doğu Cephesi

Şekil 4. 16. Papaterpou Konağı Görünüşleri [48]

Yapının cephesinde dikkat çeken ikinci bir özellik ise, dördüncü katın sofasının pencereleridir. Bu kısımda bulunan pencereler, diğer pencerelerden hem daha büyük hem de üst kısmı eğriseldir. Sofanın diğer mekânlardan daha açık olması, yapıda sofanın dışa açıklığını yani hayat algısını belirginleştirmek içindir olduğunu düşündürtmektedir.

[48] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

a-Payanda

b-Doğu Girşi

c-Bacalar

Şekil 4. 17. Papaterpou Konağı Mimari Ögeler (Kesriye, 2020)

Çalışma esnasında, yapının içine girilemediğinden yapının iç mekândaki süsleme özellikleri tespit edilememiştir.

b) Konut 2. Ayvacı Konağı

Günümüzde folklor müzesi olarak kullanılan yapı Ntoltso Bölgesinde, Kapetan Lazou Caddesi 10 numarada bulunmaktadır. Müze sorumlusundan edinilen bilgiye göre yapı, 18 yy sonlarına doğru inşa edilmiştir[49]. Yapı 1960lara kadar Ayvacı ailesinin özel mülkü olarak kullanıma devam etmiş, bu tarihten itibaren Kesriye Belediyesine satılmış ve 1975 yılından itibaren Kesriye Folklor Müzesi olarak faaliyet göstermeye devam etmiştir[50].

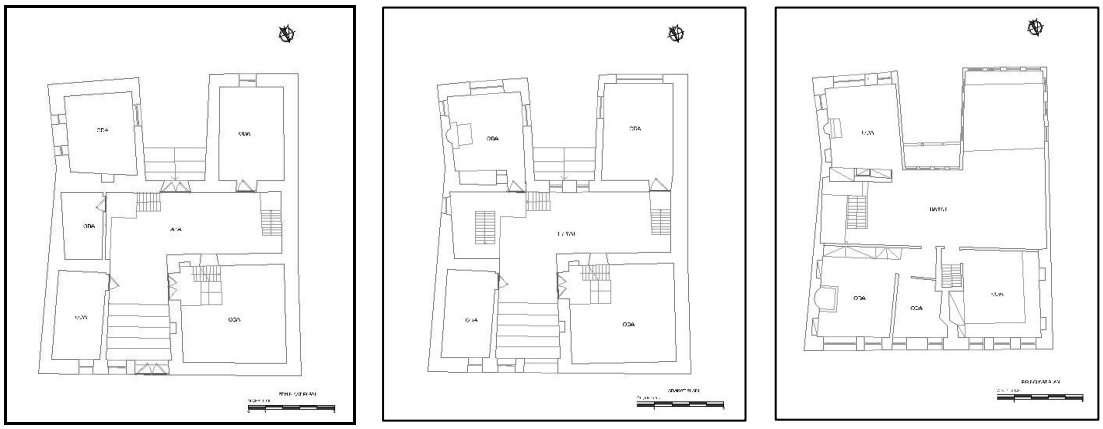

Şekil 4. 18. Ayvacı Konağı Vaziyet Planı [51] **Şekil 4. 19.** Ayvacı Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

[49] Ayvacı Konağı müze sorumlusu T. Pigatsioti tarafında çalışma esnasında sözel bilgi olarak aktarılmıştır.

[50] Ayvacı Konağı müze sorumlusu T. Pigatsioti tarafında çalışma esnasında sözel olarak aktarılmıştır.

[51] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Zemin Kat Planı b-Ara Kat Planı c- Birinci Kat Planı

Şekil 4. 20. Ayvacı Konağı Kat Planları[52]

Yapı, bulunduğu parselin kuzey-kuzeydoğu sınırında Kapetan Lazou Caddesine paralel olarak konumlanmış ve yapının girişi de buradan sağlanmaktadır (Şekil 266). Yapının güney cephesi avluya bakmakta, batı ve doğu cepheleri ise bitişik nizam konutlara yaslanmaktadır. Yapının avlusunda, yardımcı mekânlar bulunmaktadır. Bu mekânlar mutfak ve yarı açık bir depolama alanı ile bir su kuyusudur (Şekil 4.21 ve 4.22). Çok dar ve küçük olan avlu, günümüzde tel örgülü çitler ile çevrelenmiştir. Bu durum parselin, ilk dönemlerde daha büyük olabileceğini düşündürmektedir.

Şekil 4. 21. Yarı Açık Depolama Alanı ile Kuyu

Şekil 4. 22. Mutfak

(Kesriye, 2020)

Yapı, eğimli bir arazi üzerince inşa edilmiş olup zemin, ara kat ve bir katı bulunmaktadır (Şekil 4.20). Yapının zemin katına, kuzeyde bulunan ahşap giriş

[52] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

kapısından erişilir (Şekil 4.20-a). Burada, geniş ve rıht yüksekliği az olan merdivenler ile sokaktan daha düşük kotta bulunan zemin kata erişilmektedir. Merdivenlerle zemin kat sofasına inilip, kiler, depo ve şarap mahzeni olarak kullanılan yardımcı mekânlara ulaşılır (Şekil 4.23).Girişin sağ kısmında bulunan depo ve şarap mahzeni olarak kullanılan alanda içeriden ahşap bir merdiven ile ulaşılan ara kata erişilir (Şekil 4.23-a).

a-Merdiven b-Depolama Alanı

Şekil 4. 23. Ayvacı Konağı Zemin Kat Kiler ve Depolama Alanı (Kesriye, 2020)

Ahşap merdiven ile erişilen üst kat şarapların muhafaza edildiği kısım, alt kat ise kiler olarak kullanılmıştır. Günümüzde bu kısım, çömleklerin sergilendiği alan olarak faaliyet göstermektedir. Girişin sol tarafında bulunan oda ise, günümüzde mutfak araç-gereçlerinin sergi alanı olarak kullanılmaktadır. Bu kısım, aynı zamanda Kapetan Lazou Cad. bakan cephesinde bulunan pencere ile dışa açılmakta ve gün ışından faydalanabilmekte olan tek zemin kat odasıdır.

a-Zemin Kat Sofa b-Girişi

Şekil 4. 24. Ayvacı Konağı Zemin Kat Sofa ve Girişi (Kesriye, 2020)

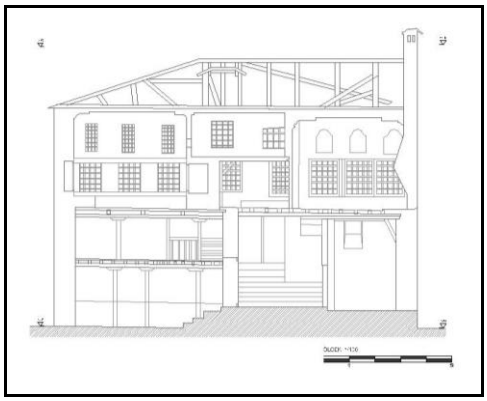
Zemin katta bulunan ve sofanın T formu sahip olduğu algısını oluşturan kemerli geçişin, sağ ve sol yanlarında iki tane ahşap merdiven ve tam kaşısın da, giriş kapısıyla aynı aksta yer alan ve arka avluya açılan ikinci bir ahşap kapı bulunmaktadır

(Şekil 4.24). Zemin katın iç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar iken, aynı durum, sağ tarafta bulunan ahşap merdiven ile erişilen ara kat içinde geçerlidir. Solda bulunan ahşap merdiven ile erişilen birinci kat, oldukça ferah ve aydınlıktır. Sofa kısmından hem köşk kısmına hem de üç farklı kış odasına erişim sağlanmaktadır.

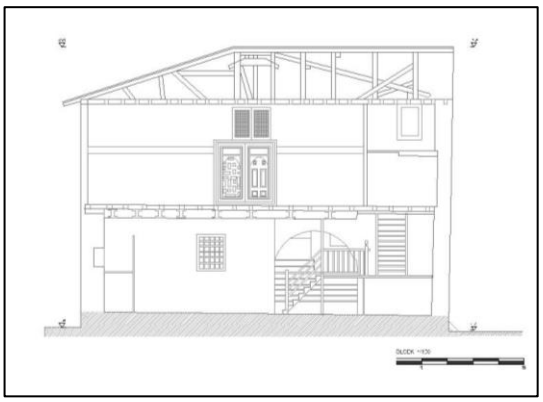

Şekil 4. 25. Ayvacı Konağı Birinci Katın Köşk ve Sofa Görünümü (Kesriye, 2020)

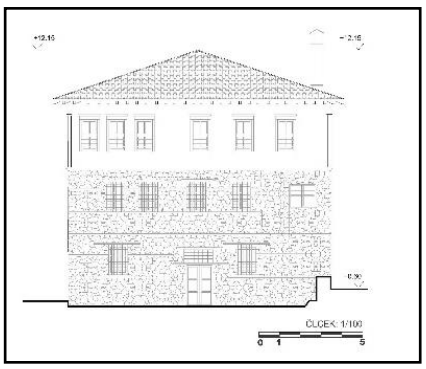
Birinci katın kuzey, doğu, batı duvarının kuzey kısmı ile güneydoğu duvarı moloz taş duvardır. Geri kalan dış duvar kısımları ile iç mekândaki bölücü duvarlar ahşaptır. Bu kattaki bütün odalarda musandıra bulunurken, doğu cephesindeki odalarda aynı zamanda ocakta bulunmaktadır. Yapının kuzey cephesi, tamamen yalın ve sadedir (Şekil 4.26-d). Ancak yapının güney cephesi geleneksel Kesriye evlerinin cephe düzenin özelliklerini göstermektedir. Birinci katın dörtlü iki sıra pencere düzeni görülmektedir.

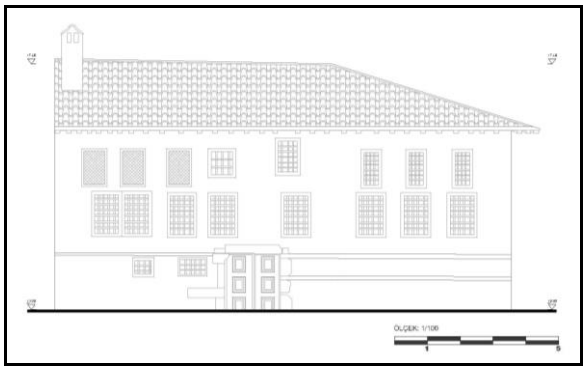
a-A-A Kesiti

b-B-B Kesiti

c- Güney Cephesi

d- Kuzey Cephesi

Şekil 4. 26. Ayvacı Konağı Kesit ve Görünüşleri

Yapının zemin katı ile ara katı sıvasızdır ve buradan ahşap hatıllar görülmektedir. Bunun dışında, günümüzde erişimi engellenmiş olan iki ahşap kolonlu çıkma görülmektedir. Çıkmanın altında yatay yüklerin aktarımını sağlamak için, yay formunda ahşap payandalar dikkat çekicidir (Şekil 4.26-b). Cephelerde ki sade düzenin aksine iç mekânlarda ki süsleme özellikleri dikkat çekicidir. Ara katta dikim odası olarak kullanılan odanın giriş kapısı, ahşap malzeme ile yapılmış olup, kenarlarında ahşap üçgen elemanlar ile eğrisel bir form verilmiştir (Şekil 4.27). Bu üçgen elemanlar ahşap üzeri bitkisel motifler ile bezenmiştir. Oldukça aydınlık olan bu oda da, iki kat silmesi bulunan tekneli tavan bulunmaktadır. Silmelerde ahşap oyma üzeri boyama tekniği kullanılırken göbek kısmı ve tavanda oyma bulunmaktadır.

Şekil 4. 27. Ayvacı Konağı Ara Kat Tavan Detayları (Kesriye, 2020)

Birinci katın sofasında, kabul yeri alanı olarak kullanılan köşkte yoğun çitakari bezemeli/çitalı tavan, tepe penceresi renkli bitkisel desenli vitraylı, alt penceresi ahşap kapaklı iki sıra pencereler ve yoğun bitkisel motifli duvarlar bulunmaktadır (Şekil 276).

a-Birinci Kat Köşk Tavan b-Pencere Detayları

Şekil 4. 28. Ayvacı Konağı Birinci Kat Köşk Tavan ve Pencere Detayları (Kesriye, 2020)

Köşk dışında kuzeybatı odasında da süslemeler bulunmaktadır. Ocak yerine üçgen bitimli nişin bulunduğu bu oda da yine diğer odalarda bulunan geometrik desenli iki sıra musandıra bulunmaktadır (Şekil 4.29). Konik bitişli nişin sağ ve sol yanlarında ahşap kapaklı musandıralar bulunmaktadır. Kapının hemen yanında bitkisel motifler dışında şehir manzarasının tasvir edildiği bir resim yer almaktadır.

a- Ocak b-Duvar Resmi

Şekil 4. 29. Ayvacı Konağı Birinci Kat Kuzeybatı Odası Ocak ve Duvar Resmi (Kesriye, 2020)

Sıra odalardan bir diğeri ise kış odası olan ve konik bitişli bir ocağı bulanan kuzeydoğu odasıdır (Şekil 4.30). İki sıra penceresi ve kuzey batı odasını andıran düzene sahiptir. Ocağın sağ ve sol yanında yine çift ahşap kapaklı oymalı ve üzeri geometrik desenler ile boyalı musandıraların bulunduğu odada, girişin hemen yanında yine aynı bezemede sıra musandıralar bulunmaktadır.

a-Birinci Kat Kuzeydoğu Odası b-Niş c-Tavan Detayları

Şekil 4. 30. Ayvacı Konağı Birinci Kat Kuzeydoğu Odası, Niş ve Tavan Detayları (Kesriye, 2020)

c) Konut 3. Tsiatsapa Konağı

Tsiatsapa Konağı, Kesriye'nin Orestiada gölüne açılan yarımadanın burnunda, Apozari Mahallesi'nde, Nikis Caddesi 114-116 numarada bulunmaktadır. Kuzeyinde Nikis Caddesi, batısında Tsiatsapa Caddesi, güneyinde Tsiatsapa'nın kendi adını taşıyan küçük bir Rum Ortodoks Kilisesi bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parsel, eğimin en düşük olduğu yerlerden birisidir. Parselin güney sınırında sokağa paralel olarak konumlanan yapının kuzey cephesi ise avluya bakmaktadır.

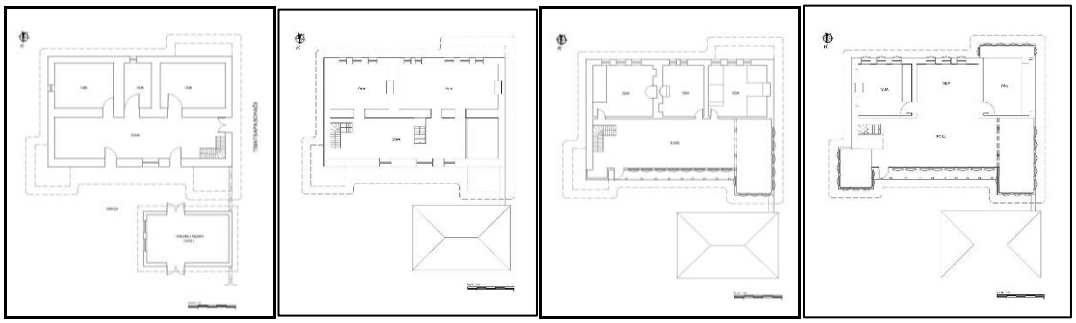

Şekil 4. 31. Tsiatsapa Konağı Vaziyet Planı[53] **Şekil 4. 32.** Tsiatsapa Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

Avlu içerisinde geç dönemlerde inşa edildiği düşünülen ve günümüzde güvenlik-danışma olarak kullanılan tek katlı bir yapı daha bulunmaktadır (Şekil 4. 33-a). Parsel sınırı, alçak taş duvar üzerinde, demir parmaklıklarla çevrili bahçe

[53] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

duvarı ile sınırlandırılmış ve avluya erişim kuzey ve güneyden metal kanatlı kapılar ile sağlanmaktadır. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olup, yapıdan dışarıya doğru 50 cm taşan çatı saçağın ve köşeleri ise eğrisel biçimde dönmektedir. Saçak altlarından ahşap mertekleri görülmektedir. Yapı, günümüzde, hem müze olarak hem de çeşitli etkinler için kullanılmaktadır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı c-İkinci Kat Planı d-Üçüncü Kat Planı

Şekil 4. 33. Tsiatsapa Konağı Kat Planları[54]

Toplamda üç girişi bulunan ve yardımcı mekânlardan oluşan zemin katın, Nikis caddesine bakan cephesinde iki giriş, Tsiatsapa sokağına bakan cephesinde ise bir giriş bulunmaktadır. Tsiatsapa Sokağı'nda bulunan kapı direkt olarak caddeye açılan tek kapıdır (Şekil 282).

Şekil 4. 34. Tsiatsapa Sokağında Bulunan Kapısı **Şekil 4. 35.** Bahçeye Açılan Kapılar (Kesriye, 2020)

Çift kanatlı, dıştan ve içten dekoratif düz başlı çivilerle süslenmiş ve metal kapı halkası bulunan ahşap kapı (Şekil 4.34.), diğer iki kapıdan daha geniştir ve hem

[54] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

hayvanların girişi buradan sağlanmıştır[55]. Giriş-çıkışları avludan sağlanan diğer iki kapıdan biri çift diğeri tek kanatlıdır ve ikisi de ahşap malzeme kullanılarak yapılmıştır.

Şekil 4. 36. Tsiatsapa Konağı Birinci Katın Sofadan Görünümü (Kesriye, 2020)

Yapı, simetrik ve U plan şemasına sahip olup, toplam dört kattan oluşmaktadır. Yapıda katlar arası ilişki ve işlev farklılıkları çok belirgindir. Zemin kat daha çok depolama alanı, ahır, kiler ve depo gibi daha çok yardımcı mekânlar, birinci kat, hizmetli ve yardımcıların yaşam alanı, üçüncü kat kullanıcıların yaşam alanı (haremlik) ve en üst kat ise yer ise selamlık olarak kullanılmıştır. Çeşitli etkinlikler için kullanılan bu katta, biri köşkün yanındaki oda da, birisi sofada olmak üzere iki tane yükseltilmiş alan bulunmaktadır.

Zemin kat, güneyinde üç sıra oda ve kuzeyinde dış sofadan oluşmaktadır (Şekil 4.33-a). Zemin katın hem dış duvarları hem de iç duvarları ahşap hatıllı moloz taş duvar ve döşeme düzgün şekillendirilmiş taş döşemedir. Çok az açıklığın bulunduğu zemin kat, neredeyse dışa tamamen kapalıdır. Bütün odaları depo ve kiler olarak kullanılmakta olup, doğuda bulunan oda kiler günümüzde depo olarak kullanıldığından erişim sağlanamamıştır. Bu oda, dışa penceresi olmayan tek odadır.

Zemin kattan, merdiven ile ulaşılan ilk katın sofası, günümüzde müze danışma alanı olarak kullanılmaktadır (Şekil 4.36.). Bu katın dış ve iç duvarları yine zemin katta olduğu gibi moloz taş duvar ve zemini ahşap döşemedir. Güneyde sekiz kuzeyde ise sadece üç pencere açıklığı bulunan katta, güneyde iki sıra odası bulunan dış sofalı plan şeması görülmektedir. Merdivenin sağında ve solunda, iki kapı boşluğu bulunmaktadır. Bu boşluklar ocakları bulunan iki kış odasına açılmaktadır.

[55] Çalışma esnasında Tsiatsapa Konağı müze görevlisinden sözel olarak aktarılmıştır.

Batıda bulunan oda doğudakinden daha küçük olup girişin, sağında şömine bulunmaktadır. Üç pencere ile aydınlatılmış olan odanın zemin ve tavanı ahşap kaplamadır (Şekil 4.33-a). Yapıdaki bu bölümde, duvar ve şömine dışında özgün bir unsur bulunmamaktadır. Şöminenin tam merkezinde, rozet formunda bir süsleme bulunmaktadır (Şekil 4.33-b).

a) Birinci Kat Oda Görünümü

b- Ocak

Şekil 4. 37. Tsiatsapa Konağı Birinci Kat Oda Görünümü (Kesriye, 2020)

Girişi merdivenin sağından gerçekleşen doğu odasının girişinin sağında şömine bulunmaktadır, ancak bu şömine diğerine daha sadedir. Bu kat, müze görevlisinin verdiği bilgilere göre, hizmetçilerin yaşadıkları bölümdür. Bu kısım hem yaz odaları hem de kış odaları olarak kullanılmaktan olup, hem şömine hem de alt katta bulunan ahırlar sayesinde ısıtılmaktadır. Birinci kat ile ikinci kat arasındaki ilişki, yapının batı cephesinde bulunan merdiven ile sağlanmaktadır. Merdiven özgün olmak ile birlikte, restorasyon çalışması esnasında ahşap malzeme kullanılarak sağlamlaştırıldığı görülmektedir.

Şekil 4. 38. İkinci Katın Sofası

Şekil 4. 39. İkinci Katın Merdiven ve Balkon Çıkışları (Kesriye, 2020)

İkinci kat, ailenin günlük yaşamını sürdürdüğü kısımdır[56]. Bu katın güney, doğu, batı duvarının bir kısmı ile iç duvarlar moloz taş duvar iken, geri kalan bütün duvarlar ahşap karkas sistem ve zemin ahşap döşemedir. Güneyde tek sıra haline düzenlenmiş üç odası bulunan dış sofalı plan şeması bulunmaktadır (Şekil 4.33-c). Sofanın kuzeybatı kısmı, oda genişliğince konsol çıkma yapmakta ve hem batı kısmında hem de kuzey kısmında çift sıra pencereler ile aydınlatılmaktadır (Şekil 4.38). Sofa, yapı günümüzde müze olarak hizmet vermesi dışında, nikâh salonu olarakta işlev görmeye başlamıştır.

a) Çıkma Görünümü b) Tavan c) Pencere Detayı

Şekil 4. 40. Tsiatsapa Konağı İkinci Katın Çıkma ve Pencere Görünümü (Kesriye, 2020)

Üçüncü katta, önemli duvar süslemeleri ve tavan resimleri olduğundan, bunların zarar görmemesi için, bu katın sofası bu tür etkinliklere kapalıdır[57]. Merdivenin sağından, ön cephede bulunan çıkma ve üst katın merdivenlerine ulaşılmaktadır (Şekil 4.39). Üçüncü kata erişim sağlayan ahşap merdivende, yükseltilmiş sahanlığın başladığı kısımda, kemerli ahşap geçiş bulunmaktadır. Bu kısım, merdivenin özgün kısmını oluşturmaktadır. Merdivenin hemen yanında, çıkmaya açılan kapı bulunmaktadır (Şekil 4.39). Konsol çıkma, dardır ve uzundur (Şekil 4.33-a). U formundaki yapının, tam merkezinde bulunan bu kısmın zemini ahşap kaplamadır. Sık ve dar kesitli ahşap kolonların, seri bir şekilde art arda gelmesiyle bir düzen oluşturulan bu kısımda, iki sıra düzenlenmiş pencerelerin alt pencerenin dış kısmında ahşap kanatlar tepe penceresinde ise renkli vitraylar

[56] Çalışma esnasında Tsiatsapa Konağı müze görevlisinden sözel olarak aktarılan bilgidir.

[57] Çalışma esnasında Tsiatsapa Konağı müze görevlisinden sözel olarak aktarılan bilgidir.

bulunmaktadır. Kepenklerin bulunduğu pencere ve kapının üzerinde ahşap lento bulunmaktadır. Aynı zamanda bu kısımdan, saçağın ahşap kaplamaları ve aşıkları net bir biçimde görülebilmektedir (Şekil 4.40-b).

a) Ocağın Bulunduğu Duvar b) Musandıralar ve Giriş

Şekil 4.41. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Doğu Odasının Görünümü (Kesriye, 2020)

Doğuda bulunan ve güney cephesine aşılan üç ahşap pencere ile aydınlatılmış odanın girişi eğrisel ahşap bir kapıdan sağlanmaktadır. Girişin tam karşısında ve duvarın tam merkezinde dairesel formda ve külah bitişli bir ocak bulunmaktadır (Şekil 4.41-a).

a) Ocağın Bulunduğu Duvar b) Pencere Düzeni

Şekil 4.42. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Orta Odanın Görünümü (Kesriye, 2020)

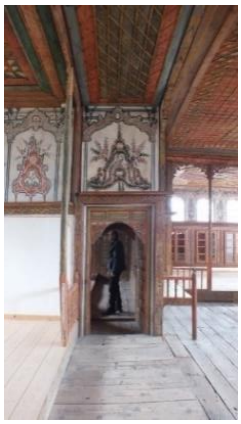
Ocağın ve girişin yapıldığı duvarda, çift kanatlı, geometrik desenli ahşap musandıra ile ocağın sağında niş bulunmaktadır. Doğu ve batı odalarının ortasında bulunan oda, doğu odası gibi girişin karşısında bir ocak (Şekil 290-a) ve girişin olduğu duvarlarda bulunan musandıralardan (Şekil 289-b) oluşmaktadır.

Şekil 4. 43. Tsiatsapa Konağı Üçüncü Kat Sofası **Şekil 4. 44.** Tsiatsapa Konağı Köşk (Kesriye, 2020)

Üçüncü kat, genel olarak, davetler için kullanılmaktadır[58]. Güney ve doğu dış duvarları kaba yonu örgülü yığma taş duvar iken geri kalan bütün duvarlar ahşap karkas sistem ve zeminde ahşap döşemedir (Şekil 281-d). Bu kısımda merdiveninin üzeri, bir kapakla kapatılıp alt kat ile ilişkisi kesilmektedir[59].

a- Köşkten Girişi Sağlanan Odalar b- Kapı Detayları

Şekil 4. 45. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Kapıların Görünümleri ve Bezemeleri (Kesriye, 2020)

Güneybatı ve güney doğusunda birer oda ve odaların tam merkezinde bir köşk bulunmaktadır. Dış sofanın kuzey doğu kısmında odadan küçük konsol kirişli çıkma bulunmaktadır. Güneybatı odasının yükseltilmiş zeminin bulunduğu kısımda oda genişliğince konsol kirişli çıkma yapmaktadır. Sofanın kuzeydoğusunda

[58] Çalışma esnasında Tsiatsapa Konağı müze görevlisinden aktarılan sözel bilgidir.

[59] Çalışma esnasında Tsiatsapa Konağı müze görevlisinden aktarılan sözel bilgidir.

bulunan köşk kısmı hem kuzey hem de doğu istikametine odadan küçük çıkma konsol kirişli düz çıkma yapmaktadır. Merdivenin tam üzerinde bulunan yükseltilmiş köşk kısmı, müzisyenlerin bulundukları kısımdır[60]. Bu kısım, sofa alanı gibi bitkisel motifler ile bezenmiştir. Merdivenin tam karşısında, sofa (Şekil 4.43) ve güney kısmının tam merkezinde bulunan köşk (Şekil 4.44) ve köşkün sağ ve solundan girişi (Şekil 293-a) sağlanan iki tane musandıralı oda bulunmaktadır. Odaların girişleri, kemerli alçak ve ikili kapılar ile sağlanmaktadır.

a) Ocak b) Musandıralar

Şekil 4. 46. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Doğu Odasının Görünümü (Kesriye, 2020)

Kapıların üzerlerinde, geometrik formlarla bezeli ahşap silme, silmenin üzerinde ise, yoğun bitkisel bezemeler bulunmaktadır. Her iki kapıda da birbirine yakın bitkisel bezemeler bulunmaktadır (Şekil 4.45-b). Aynı biçim, köşkün yükseltilmiş platformunun sağ ve sol duvarlarda modüller şeklinde tekrar edilmektedir. Köşkün tam karşısındaki duvarda, üçlü pencere düzenin aralarında da, bu motifler kullanılmıştır. Köşkün sağında bulunan odada, girişin tam karşısında, ocak bulunmaktadır (Şekil 4.45-a). Bu ocağın sağ ve solunda iki tane, geometrik motif ile bezeli, çift ahşap kapaklı dolap bulunmaktadır. Güney duvarı dışındaki diğer iki duvarda da, değişik geometrik desenler ile bezeli ahşap musandıralar bulunur (Şekil 4.45-b). Girişin solunda bulunan duvarda ahşap musandıralar ve üçlü niş bulunmaktadır. Bu ahşap nişler değişik bitkisel motifler ile oyulmuştur. Nişin yanında sırasıyla, biri tek, diğeri çift ve diğeri tek olmak üzere dört kapaklı musandıra bulunmaktadır. Üçü geometrik desenlerle bezenmişken, sonuncusu renklendirilmemiştir.

[60] Çalışma esnasında Tsiatsapa Konağı müze görevlisinden aktarılan sözel bilgidir.

a) Odanın Genel Görünümü b) Musandıralar

Şekil 4. 47. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Batı Odasındaki Görünümü (Kesriye, 2020)

Köşkün solunda bulunan oda ise, yükseltilmiş zemin ve bu zeminin etrafında ahşap musandıralardan oluşur (Şekil 4.45-a). Bu odada da girişin hemen yanında yine üçlü niş bulunur. Odanın tavanı, diğer odaların aksine düz bırakılmamış, kademeli ahşap silmeler ile tekneli tavan uygulanmıştır. Tavanın kenar ve göbek kısmı, ahşap oyma tekniği kullanılarak bezenmiştir (Şekil 4.46-a).

a) Tavan Görünümü b)Silme Detayı

Şekil 4. 48. Tsiatsapa Konağı İkinci Kattaki Batı Odasındaki Tavan Görünümü (Kesriye, 2020)

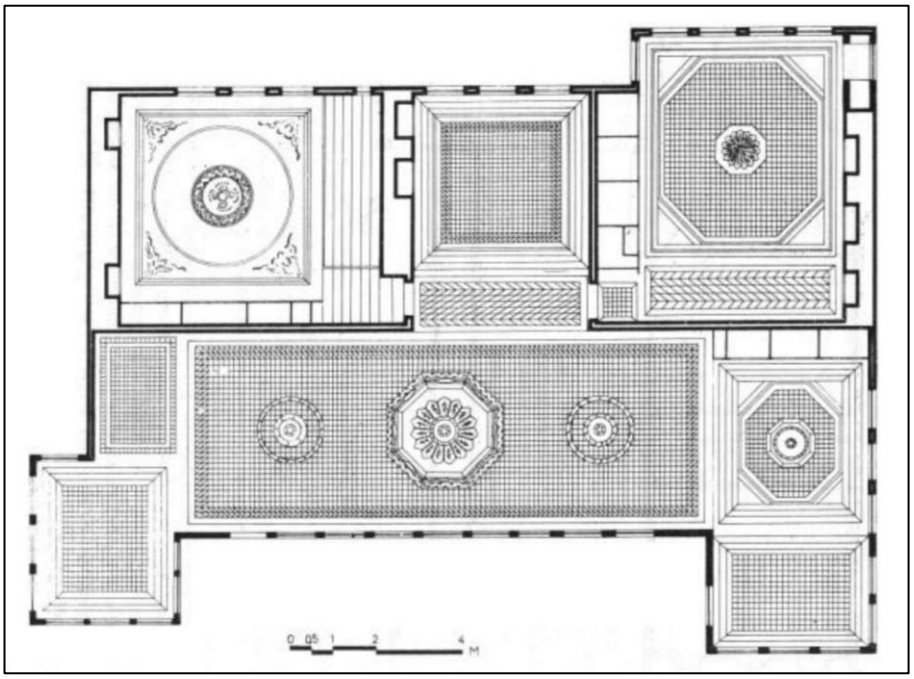
Tavanın kenarları, ahşap üçgen elemanlar ile kareden sekizgene dönüştürülmüştür (Şekil 4.48-a). Silmeler, üçgen elemanlar, bitkisel motifler ile doğal renkler kullanılarak renklendirilmiştir. Sekizgen formun içi, ince çitalar ile karelere bölünerek renklendirilmiş ve çıtakâri tekniği uygulanmıştır. Sekizgenin tam merkezinde, daha küçük bir sekizgenin içinde, daire formunda bir göbek bulunmaktadır (Şekil 4.48-c). Göbek kısmı, bitkisel motifler ile bezenmiştir.

a) Tavan Detayı b)Tavan Planı c-Göbek Detayı d)Hidrografi
(Moutsopoulou,1966) (Paschalidou-Moreti, 13104-Eγχρ/34)

Şekil 4. 49. Silmeler ve Üçgen Elemanlardaki Süslemeler ile Göbek ve Çıtakâri Detayları

Yapının simetrik U plan şemasının ve kullanıcıların sosyal yaşam ve kültürel farklılıklarını, cephe özelliklerini belirlediği gözlemlenmektedir. Zemin ve birinci katın caddeye bakan tüm cepheleri, neredeyse dışa tamamen kapalıdır ve çok az, küçük demir kafesi bulunan pencerelerle dışa açılmıştır. Pencere ve kapı boyutları, cephenin yönüne göre farklılık göstermektedir.

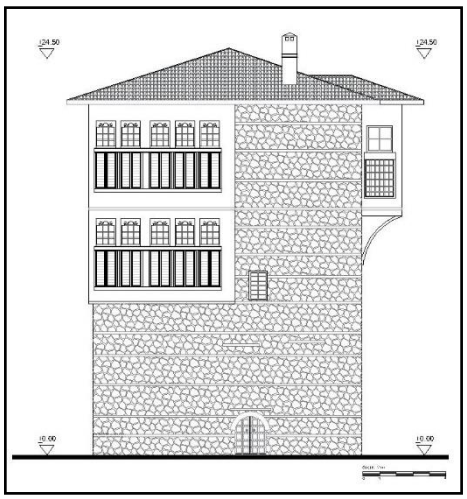
Şekil 4. 50. Tsiatsapa Konağı İkinci Kat Tavan Planı (Moutsopoulou,1966)

Yapının batı ve doğu cepheleri tamamen dışa kapalı iken kuzeydoğu ve güneydoğu cephesinde pencere açıklıklarının oranı, üst katlarda fazla tutulurken diğer cephelerde bu oran daha küçük tutulduğu gözlemlenmiştir (Şekil 4.51-b ve d). Bu

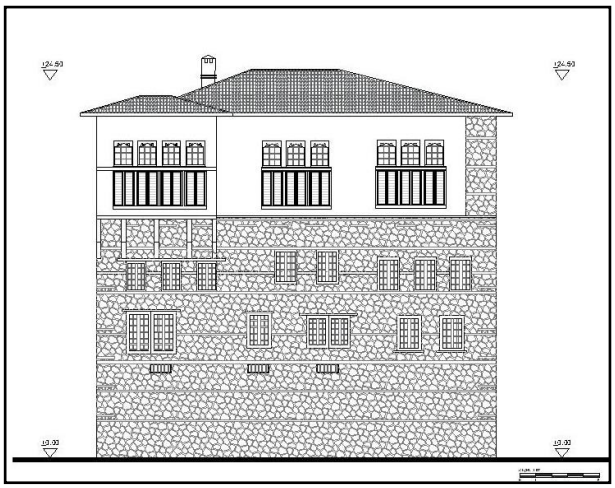
farklığın sebebi, hem mahremiyet hem de alt katların depolama ve kiler olarak kullanılmasından kaynaklanmaktadır.

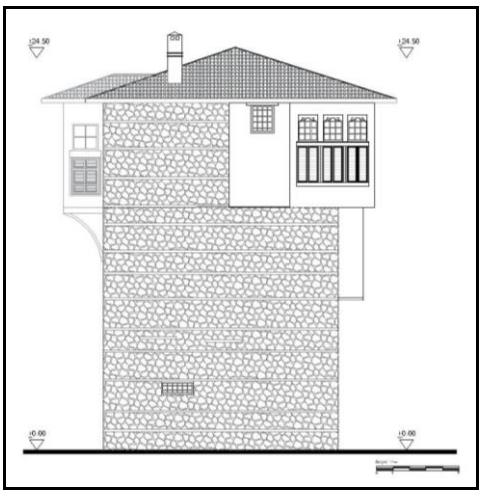
a-Kuzey Cephesi

b-Doğu Cephesi

c-Güney Cephesi

d-Batı Cephesi

Şekil 4. 51. Tsiatsapa Konağı Kat Planları

Yapının güney ve kuzey cephesinin üst katlarına yerleştirilen pencerelerde, kış aylarında yapının güneş enerjisinden daha çok faydalanabilmesi için daha büyük oranlar kullanılmıştır (Şekil 4.51-a ve b). U formunun çıkmalarında bulunan iki sıra pencerelerde, altta ahşap kepenkler üstte ise vitraylı pencereler kullanılmıştır.

a-Çıkma Detayı b-Duvar Detayı c- Duvar ve Çıkma Detayları

Şekil 4. 52. Tsiatsapa Konağı Çıkma Detayı, Duvar Detayı, Duvar ve Çıkma Detayları (Kesriye, 2020)

d) Konut 4. Basara Konağı

Yapı Kesriye'nin kuzeydoğusunda, Ntoltso semtindeki Bizatinou caddesinde bulunmaktadır. Yapı, 18yy ortalarında İstanbul'dan Kesriye'ye, oğlu Andera ile göç etmiş Michael Basara tarafından yaptırılmış olup, altı kuşak boyunca aynı aile tarafından kullanılmıştır (Theocharidou,1979, s. 321-322). Yapı, bulunduğu parselin kuzeyine konumlanmıştır. Parselin, kuzeyinden Bizatinou Caddesi bulunmakta olup, doğu, batı ve güneyinde komşu parseller bulunmaktadır. Yapının kuzeydoğu kısmında, günümüzde geleneksel giysilerin sergilendiği müze olarak işlev gören Emmanuel (Kardeşler) Konağı ve Natzi Konağı bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin güneyinde, kaba yonu taş örgülü bahçe duvarları ile çevrili avlu bulunmaktadır. Avluya giriş, Bizatinou caddesinde bulunan çift kanatlı, geniş, metal kapı halkaları olan ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır. Kapının üzerinde kiremit kaplı saçak bulunmaktadır. Avlunun güneyinde sonraki dönemlerde inşa edildiği düşünülen yardımcı bir mekan vardır.

Şekil 4. 53. Basara Konağı Vaziyet Planı[61] **Şekil 4. 54.** Basara Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

Az bir eğimli bir arazi üzerin inşa edilmiş olan yapı, zemin kat, ara kat ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin kat ile ara katın iç ve dış duvarları tamamen kaba yonu örgülü yığma taş duvar iken, birinci katın güney ve doğu duvarının bir kısmı yine taş duvardır ve geri kalan bütün iç ve dış duvarları ahşap karkas sistemdir.

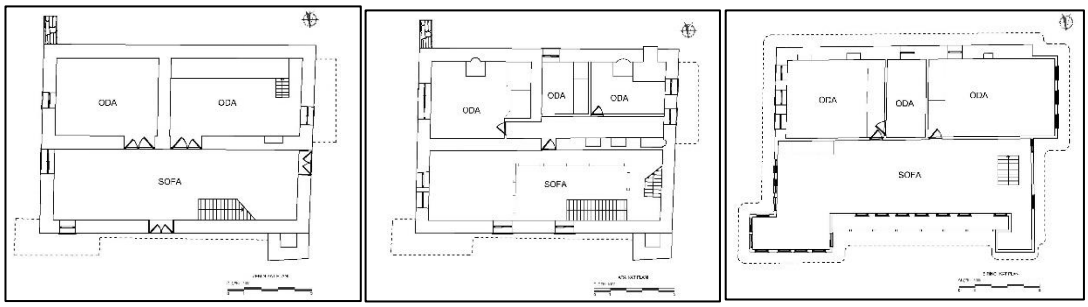
a-Avlu ve Yardımcı Mekan b-Bahçe Kapısı c-Bizantinou Cad. Kapısı

Şekil 4. 55. Basara Konağı Avlu, Yardımcı Mekân, Bahçe Kapısı ve Bizantinou Cad. Kapısı (Kesriye, 2020)

Zemin kata erişim kuzey ve batı cephelerinden, çift kanatlı ahşap kapılar ile sağlanmaktadır (Şekil 4.55-a). Kuzey cephesindeki kemerli ahşap kapı, direkt olarak Bizatinou caddesine erişimi sağlarken, batı cephesindeki kapı avluya erişimi sağlar.

[61] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Zemin kat, güneyde iki sıra odası bulunan dış sofalı plan tipine sahiptir. Çok az ve küçük açıklığı bulunan zemin katın, güneybatı odasında yükseltilmiş zemin bulunmaktadır. Daha çok yardımcı mekânların bulunduğu zemin katın döşemesi, düzleştirilmiş taş plaklardan oluşmaktadır.

a-Birinci Kat Planı b-Ara Kat Planı c-Birinci Kat Planı

Şekil 4. 56. Basara Konağı Kat Planları[62]

Ara kata erişim, zemin katın, kuzey girişinin sağında bulunun ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. Ahşap merdiven ile yine ahşap malzeme kullanılarak yapılmış kare kesitli sütunların bulunduğu çıkmaya erişilmektedir. Ara katın güneyinde sıra odalar bulunmakta ve bir koridor ile erişilmektedir. Güney odalarının güneyinde ocaklar bulunmaktadır ve her biri yan cephelere açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır.

a-Zemin Kat Genel Görünümü b-Avlu Kapısı c- Ara Kat Görünümü

Şekil 4. 57. Zemin Kat İç Mekân Görünümleri (Kesriye, 2020)

Ara kata erişimi sağlayan merdiven ile birinci kata erişim sağlanır. Güney cephesinde nişlerin ve musandıraların bulunduğu bu odalar, dışa sofaya açılmaktadır.

[62] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar ile Theoxaridou'nun 1979'da yapmış olduğu çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Güney ve doğu duvarının bir kısmı kaba yonu örgülü yığma taş iken geri kalan duvarlar ahşap karkastır. Dış cephesi sıvalı olduğundan dolgu malzemesi belli olarak kullanılan malzeme çalışma esnasında tespit edilememiştir. Fakat Theocharidou (1979)'da yaptığı çalışmadan elde edilen görsellerde, birinci katta bağdadi sıvalarda görülmektedir (Şekil 310). Güney batı odası, batı yönünde oda genişliğinde konsol kirişli çıkma yapmaktadır (Şekil 310-a). Aynı şekilde, sofanın kuzey doğusunda bulunan köşk, kuzey ve batı yönlerinde konsol kirişli düz çıkma yapmaktadır (Şekil 4.58-b).

a-Kuzeybatı Görünümü b- Kuzeydoğu Görünümü c-Doğu Görünümü

Şekil 4. 58. Basara Konağının Tarihi Fotoğrafları (Theocharidou,1979, s. 302)

Yapının zemin ve ara katı dışa neredeyse tamamen kapalıdır. Sıvasız olan bu katlarda kaba yonu örgülü yığma taş duvarda ahşap hatılların kullanıldığı görülmektedir. Genellikle küçük ve kare kesitli pencerelerin kullanıldığı görülürken, batı cephesinde, ara katta iki tane yuvarlak kemerli pencere bulunur.

a-Kesit b-Kuzey Cephesi c-Doğu Cephesi

Şekil 4. 59. Basara Konağı Kesit ve Cepheleri[63]

[63] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar ile Theoxaridou'nun 1979'da yapmış olduğu çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Kemerlerin çevresinde tuğla kullanıldığı görülmektedir. Bu katlarda bulunan bütün pencerelerin alt ve üstlerinde ahşap lentolar ve güvenlik amaçlı demir parmaklıklar bulunmaktadır. Yapının, kuzey, doğu ve batı cephelerinde düz konsol kirişli çıkmalar bulunmaktadır. Ahşap oymalar bezenmiş eli böğründeler ile desteklenen çıkmalar, kirişlerin altında ahşap lentolara sabitlenmiştir.

a-Doğu Cephesi b-Güney Cephesi c-Batı Cephesi

Şekil 4. 60. Basara Konağı'nın Günümüz Fotoğrafları (Kesriye, 2020)

Yapının birinci katı, güney cephesi dışında sıvalıdır (Şekil 4.60-b). Batı ve doğu cephesinde iki sıra pencere bulunmaktadır (Şekil 4.60-a). Alt pencerelerde hem daha büyük oranlara sahiptir hem de ahşap kanatlı kepenkleri bulunmaktadır. Üst pencereler yani tepe pencerelerinde renkli vitraylar bulunmaktadır. Üst kat pencereleri iç mekânda kemerli, dışta ise kare görünümündedir. Batı cephesinde bulunan çıkma, ahşap kaplamalı olup, dokuz tane ahşap kare biçimde sütunu bulunmaktadır. Çıkmanın döşemesi ahşap kirişli döşeme olup, eli böğründeler ile desteklenmektedir.

a-Birinci Kat Sofası b-Musandırası

Şekil 4. 61. Basara Konağı'nın Birinci Kat Sofası ve Musandırası (Kesriye, 2020)

Yapının iç mekânı diğer konaklara nazaran oldukça sadedir. Musandıralar ahşap üzeri geometrik motif oyma sanatı ile bezelidir ve renklendirilmemiştir (Şekil

4.61-b). Musandıralarda değişik oyma teknik ve biçimlerin olduğu nişlerde bulunmaktadır. Birinci katın batı köşesindeki odada, girişin sağında bulunan musandıra, eğrisel biçimde oyulmuş ahşap girişin devamı şeklindedir (Şekil 4.61-a). Bunun yanı sıra yapıda bulunan ocaklarda, yine aynı şekilde sade ve konik şeklindedir(Şekil 4.61-b).

a-Birinci Kat Ocak b-Musandıra

Şekil 4. 62. Basara Konağı'nın Birinci Kat Ocak ve Musandıra (Kesriye, 2020)

e) Konut 5. Emmanuel Konağı

Yapı, Ntoltso semtindeki Bizatinou Caddesi numara 15te bulunmaktadır. Yapı, bulunduğu parselin batı ve güney sınırında, Bizantinou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 4.63).

Şekil 4. 63. Emmanuel Konağı Vaziyet Planı[64]

Şekil 4. 64. Emmanuel Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

[64] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Geleneksel kıyafetlerin sergilendiği müze olarak kullanılan yapı, Parselin, güneyinde ve batısında Bizatinou caddesi bulunmakta olup, doğusunda yeşil alan, kuzeyinde ayrık nizam komşusu bulunmaktadır. Yapının kuzeydoğu kısmında, kötü durumda olan Natzi Konağı ve güneybatısında Basara Konağı bulunmaktadır.

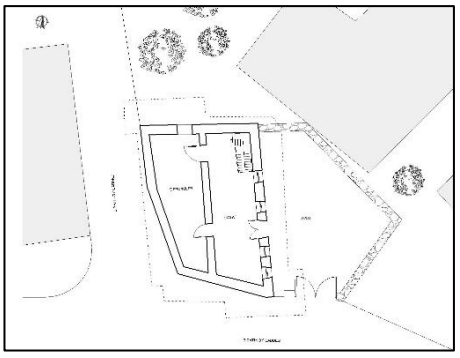
a-Su Kuyusu

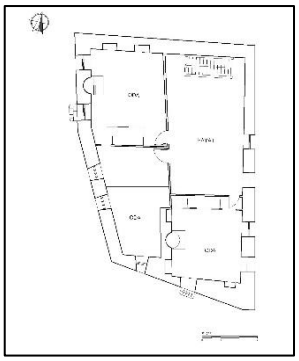
b-Avlu Kapısı

Şekil 4. 65. Emmanuel Konağı Su Kuyusu ve Avlu Kapısı

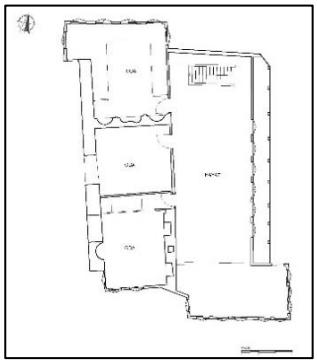
Yapının bulunduğu parselin güney, kuzey ve batısı kaba yonu taş örgülü bahçe duvarları ile çevrilidir ve doğu cephesi ortasında kuyusu bulunan avluya bakmaktadır (Şekil 4.65-a). Avluya giriş, Bizatinou caddesinde bulunan çift kanatlı, geniş, metal kapı halkası olan ahşap kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 4.65-b). Kapının üzerinde kiremit kaplı saçak bulunmaktadır.

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

c-İkinci Kat Planı

Şekil 4. 66. Emmanuel Konağı Kat Planları[65]

[65] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Yapının zemin katına erişim, doğu cephesinden çift kanatlı ahşap bir kapı ile sağlanır (Şekil 4.66-a). Zemin katın, dış ve iç duvarları kaba yonu örgülü taş duvar iken, sokağa bakan bütün cepheleri tamamen sağırdır (Şekil 4.66-a). Yapının batısında depo/kiler olarak kullanılan ve kuzey cephesinde küçük bir pencere ile aydınlatılan alana erişim, hayata açılan iki kapı ile sağlanır. Avluya bakan ve sadece bu cepheden aydınlatılan hayatın kuzeydoğusunda yer alan ahşap merdiven ile erişilen birinci katın dış duvarlarının tamamı ile güney cephesine yaslanın iç duvar yığma taş duvar iken diğer bütün iç duvarlar ahşap karkas sistemdir. Bu katta hayat, batı ve güney yönlerinde odalar ile çevrilidir.

Şekil 4. 67. Emmanuel Konağı Birinci Kat Kuzeybatı Odası (Kesriye, 2020)

Kuzeybatı ve güneydoğu odalarında ocak ve musandıralar bulunmaktadır. Uçları düzleştirilmiş metal çiviler ile süslenmiş ve metal kapı halkası bulunan ahşap kapı ile erişilen kuzeybatı odasında, girişin tam karşısında bulunan duvarın merkezinde ocak ve iki yanında pencere bulunur. Solunda ahşap musandıra ve sağında çift kapaklı ve üzeri geometrik motifler ile oyulmuş gömme dolaplar yer alır. Batıda iki pencere ve güneyden bir pencere ile aydınlatılan güneybatı odasında ise, girişin solunda yükseltilmiş bir zemin bulunmaktadır. Bu zemin, ahşap malzemeler ile yükseltilmiş ve sedir işlevi olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Şekil 4. 68. Emmanuel Konağı Birinci Kat Köşk ve Kuzeybatı Odası (Kesriye, 2020)

Son olarak, güneydoğu odasında, girişe paralel duvarda musandıralar ve girişin sağında ocak bulunmaktadır. Birinci kat, hayatın batısında bulunan üç tane sıra odadan oluşmaktadır. Batı cephesi, batı cephesine yaslanan kuzeybatı odası ile güney cephesine yaslanan iç duvarlar yığma taştır. Onun dışındaki bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Hayat, kuzey ve doğu cephelerinde pencereler ile aydınlanırken, güneyde, doğu yönüne doğru düz çıkma yapar, Bu kısım, doğu, batı ve kuzey yönlerinden iki kısa pencere ile aydınlanırken, aynı zamanda da yükseltilmiş bir zemine ve dar kesitli ahşap sütunlar ile hayattan bağımsız bir köşk algısı oluşturmaktadır.

Şekil 4. 69. Emmanuel Konağı Eli Böğründe Detayları (Kesriye, 2020)

Hayat, batıda bulunan sıra odalara erişim dışında, avluya açılan ve dokuz ahşap kolon ve ahşap zemine sahip konsol çıkmaya da erişimi sağlar. Kuzeybatı odası, kuzeybatı kısmında, batı yönüne doğru, Bizatinou caddesine paralel, oda genişliğinin yarısında daha az konsol çıkma yapar. Odanın kuzey, doğu ve batısında U formunda ahşap sedir, güneyinde ise ocak ve nişler yer alır.

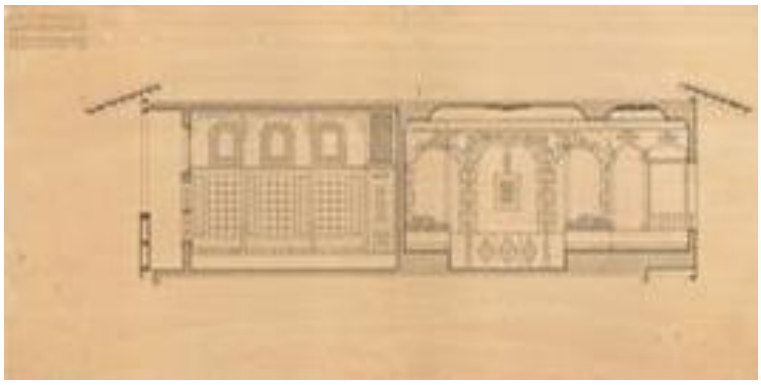

a-Güney Cephesi b-Güneydoğu Cephesi c- Güneybatı Cephesi

Şekil 4. 70. Emmanuel Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020)

Güneydoğu odasında, girişin tam karşısında ocak, ocağın karşısında gömme dolaplar ve güney duvarında musandıra yer alır. Oda güney yönünde oda genişliğinde, Bizatinou caddesine paralel biçimde konsol çıkma yapar. Son olarak, ortada ki oda çok sadedir ve sadece batı yönünce tek bir penceresi bulunmaktadır.

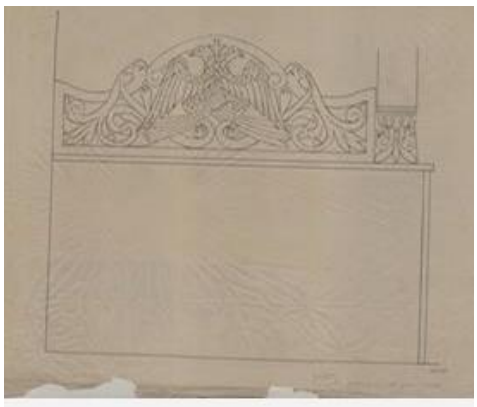

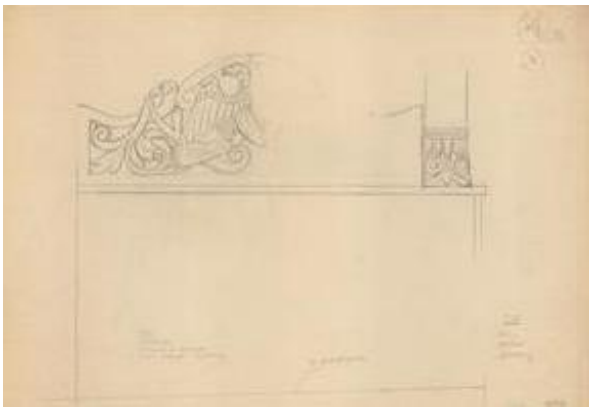

Şekil 4. 71. Konsol Çıkma Detayı Yunan Halk Sanatları Arşivi (13103-ΚΑΣ/3/07)

Şekil 4. 72. Birinci Kat Hayat Detayı Yunan Halk Sanatları Arşivi (13103-ΚΑΣ/3/06)

Yapının zemin ve ara katı dışa neredeyse tamamen kapalıdır. Sıvasız olan bu katlarda kaba yonu örgülü yığma taş duvarda ahşap hatılların kullanıldığı görülmektedir. Genellikle küçük ve kare kesitli pencerelerin kullanıldığı görülürken, avluya bakan doğu cephesinde girişin iki yanında ikişer tane yuvarlak kemerli pencere bulunur.

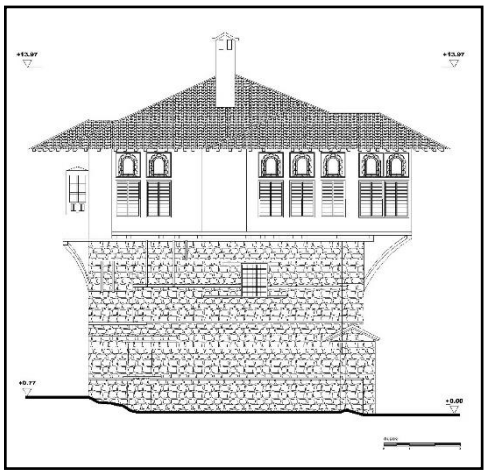
Şekil 4. 73. Emmanuel Konağı Sedir Detayları
Yunan Halk Sanatları Arşivi (13103-ΚΑΣ/3/09 ve 13103-ΚΑΣ/3/08)

Yapıyla benzer dönem ve teknikte yapılmış Basara Konağı göz önünde bulundurulduğunda, kemerlerin yapımında karma bir teknik kullanılıp tuğla

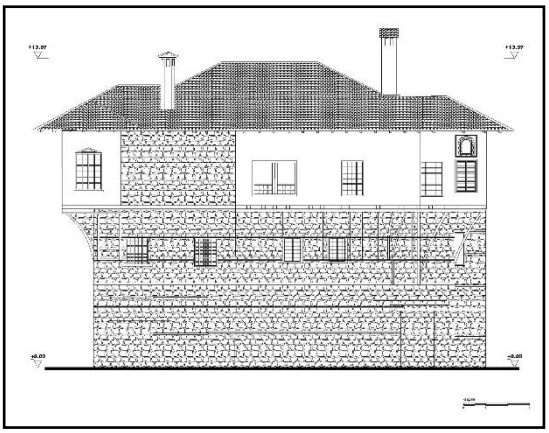
kullanılmış olabileceği düşünülmektedir. Bu katlarda bulunan bütün pencerelerin alt ve üstlerinde ahşap lentolar ve güvenlik amaçlı demir parmaklıklar bulunmaktadır. Yapının, güNey, doğu ve batı cephelerinde ikinci katta düz konsol kirişli çıkmalar bulunmaktadır (Şekil 321). Ahşap oymalar bezenmiş eli böğründeler ile desteklenen çıkmalar, ahşap lentolara sabitlenmiştir. Eli böğründeler, ahşap lento ile dışında, yap tam köşede bulunduğundan zemin katta pah kırılma vardı. Ahşap oyma ile dikeyde dışa doğru taşma yapıp birini katın tam köşe yapmasını sağlayan kırılma, batı ve güney cephelerde üç sıra ahşap lento ile desteklenmiştir.

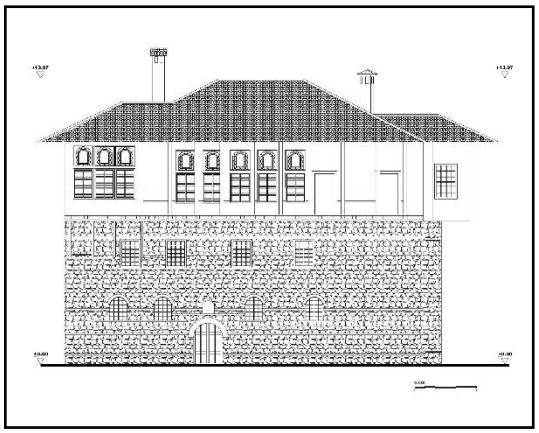
a-Kesit

d-Güney Cephesi

d-Batı Cephesi

e-Doğu Cephesi

Şekil 4. 74. Emmanuel Konağı Kesit ve Görünüşleri [66]

[66] Çalışma esnasında N.K. Moutsopoulos, S. Anagnostopoulos, A. Likomitrou, A. Makri, T. Metaksa, I. Taliadourou, P. Varnali, A. Mpasmpa ve Xristodoulaki'nin 1967-1972 yılları arasında AUTH'ta yaptıkları çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit

İkinci kat aynı zamanda, en çok pencerenin bulunduğu kattır. İki sıra pencere ile aydınlatılan bu katta, tepe pencerelerinde renkli vitraylar yer alırken, alt pencerede ahşap pencere kapakları bulunmaktadır. Yapının iç mekânı diğer konaklara nazaran oldukça sadedir. Musandıralar ahşap üzeri geometrik motif oyma sanatı ile bezelidir ve renklendirilmemiştir. Musandıralarda değişik oyma teknik ve biçimlerin olduğu nişlerde bulunmaktadır. Bunun yanı sıra yapıda bulunan ocaklarda, yine aynı şekilde sade ve kare biçimindedir.

f) Konut 6. Natzi Konağı

Natzi Konağı, Kesriye'nin kuzeydoğusunda, Ntoltso semtindeki Bizatinou caddesinde bulunmaktadır. Yapı, bulunduğu parselin kuzeyine konumlanmıştır. Parselin, güneyinde Bizatinou Caddesi, kuzey, doğu ve batısında yeşil alan ve güneydoğusunda ayrık nizamda konutlar bulunmaktadır (Şekil 4.75).

Şekil 4. 75. Natzi Konağı Vaziyet Planı[67]

Şekil 4. 76. Natzi Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

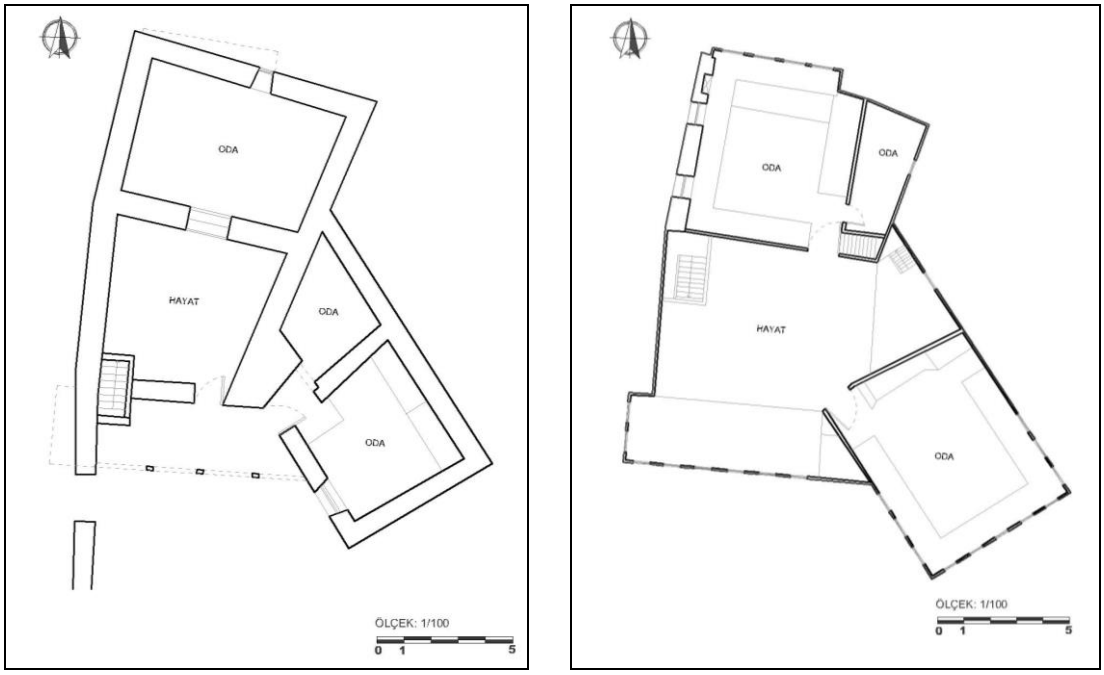
Yapının güneybatı yönünde, günümüzde geleneksel giysilerin sergilendiği müze olarak işlev gören Emmanuel (Kardeşler) Konağı ile Natzi Konağı bulunmaktadır. Güney cephesi aynı zamanda parelin güneyinde bulunan, kaba yonu taş örgülü bahçe duvarları ile çevrili avlu bakmaktadır. Avluya giriş, Bizatinou

çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

[67] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Caddesi'nde bulunan çift kanatlı, geniş, metal kapı halkaları olan üzeri yarım kemerli, ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır. Kapının üzerinde kiremit kaplı saçak bulunmaktadır. Avlunun güneyinde sonraki dönemlerde inşa edildiği düşünülen yardımcı bir mekân vardır.

Yapı, zemin kat, ara kat ve birinci kattan oluşmakta ve açılı L biçimindedir (Şekil 329). İç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar olan zemin kata erişim, önünde üç kolonun bulunduğu kemerli geçişin bulunduğu güney cephesindeki tek kanatlı ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 4.77-a). Buradan direkt olarak, merkezinde tek bir kolon bulunan hayata erişim sağlanır, Hayatın, kuzeydoğu yönünde, yine merkezinde, hayatta olduğu gibi bir kolon bulunan bir oda yer almaktadır. Odanın, kuzeyinde, dar ve küçük bir pencere bulunmaktadır. Girişin solunda, doğu yönünde, girişi avludan sağlanan bir kapı ile iki odalı, yardımcı bir mekân bulunmaktadır. Bu mekânlardan, kuzeydoğu odası, güneybatı cephesinde, tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 4. 77. Natzi Konağı Kat Planları

Güney dış duvarı hariç geri kalan bütün iç dış duvarları yığma taş duvar olan ara kata erişim, üç kolonun bulunduğu kemerli geçişin ve batı cephesine yaslanan ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. Kuzey ile doğu yönlerinde birer oda bulunan ara

katın, güney cephesinde bulunan hayatı, avluya bakan güney yönünde, kemerli geçişin bulunduğu kısma kadar uzanan düz bir konsol çıkma yapmaktadır. Hayat kısmı, güney cephesinin merkezinde, avluya açılan beş tane tek sıra ve bitişik ve batı cephesinde aynı kısımda tek bir pencere ile aydınlatılmıştır.

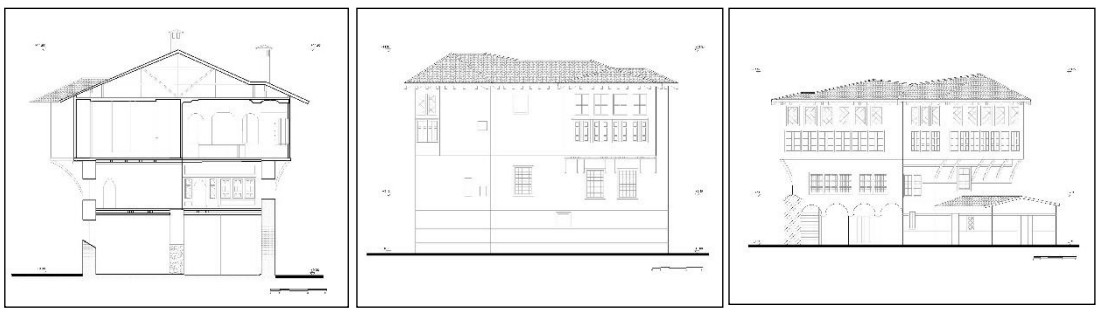
Ara katın kuzey kısmında bulunan, oda, batı duvarında, merkezinde bir ocak ve ocağın iki yanında nişler bulunan bir odadan oluşmaktadır. Güneydoğu odası da, zemin kattaki gibi neredeyse tamamen sağır ve zemin katla aynı düzene sahiptir.

a-Kuzey Cephesi b- Güney Cephesi

Şekil 4. 78. Natzi Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020)

Yapısının birinci katına erişim, güney cephesinde bulunan ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. Sadece, batı duvarının kuzey odasının bitimine kadarki kısmı yığma taş duvar olan ve geri kalan bütün iç ve dış duvarları ahşap karkas olan sistem olan birinci kat, kuzey yönünde bulunan ve iki birimden oluşan bir oda ile güneydoğu yönünde bulunan ikinci bir odadan oluşmaktadır (Şekil 4.77-b).

a-Kesit b-Kuzey Cephesi c- Güney Cephesi

Şekil 4. 79. Natzi Konağı Kesit ve Görünüşü

Güney cephesine yaslanan hayat, avluya bakan güney yönünde, oda genişliği kadar konsol çıkma yaparken, aynı zamanda, Bizatinou Caddesi'ne bakan doğu yönünde de düz konsol çıkma yapmaktadır. Kuzey odası, kuzey yönüne doğru oda genişliğinden daha az olan bir konsol çıkma yapmaktadır. Bu oda, batı yönünde iki ve kuzey yönünde çift sıra, beş tane pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın, batı, kuzey ve güney yönlerinde U biçiminde bir sedir bulunmaktadır. Girişin sağında bulunan duvarda musandıra bulunmaktadır. Musandıranın güneyinde bir kapı ile arkadaki yardımcı mekâna erişim sağlanmaktadır. Bu kısım doğu cephesine açılan tek bir pencere ile aydınlatılmıştır. Birinci katın güneydoğu odasına girişe paralel olan duvarda, ahşap musandıralar bulunur. Bu duvarın dışındaki duvarlarda, U biçiminde, sedir bulunmaktadır ve sedirin yaslandığı duvarlarda, çift sıra pencereler yer almaktadır.

Şekil 4. 80. Natzi Konağı Konsol Çıkma Görünümleri (Kesriye, 2020)

Yapının, Bizatinou Caddesine bakan doğu cephesinin zemin katı tamamen sağır iken, ara katta demir parmaklıklar bulunan tek bir pencere bulunmaktadır. Birinci kat dışında, bütün katlar sıvasızdır. Birinci katta, Bizantinou Caddesi' ne doğru konsol çıkma yapmaktadır. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmanın, ara kat ile arasında, ahşap döşeme açıkta bırakılmıştır ve bulunmaktadır ve eli böğründeler bu kısma yaslanmaktadır. Birinci katta, tepe pencereleri bulunan iki sıra pencere bulunmaktadır. Alt pencerelerde ahşap kapaklar bulunurken, tepe pencereleri günümüzde ahşap çitalar ile kapatılmıştır. Aynı düzen, yapının diğer cephelerinde de devam etmektedir. Yapının, avluya bakan güney cephesinde, diğer cepheler nazaran zemin katın güneybatı yönünde, kemerli bir geçiş bulunmakta ve giriş buradan sağlanmaktadır. Zemin katın hemen üzerinde, tek sıra halinde ve yan yana, pencereler

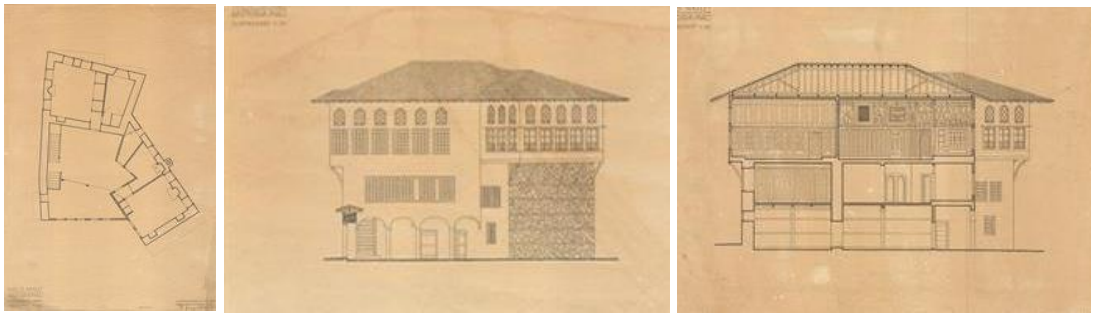
bulunmaktadır. Bu sıra pencerelerde, demir parmaklık ve kafes bulunmamaktadır. Birinci katı diğer katlardan ayıran ahşap silme bulunmaktadır. Birinci katın pencerelerinde, doğu cephesinde olduğu gibi, ahşap kapakları bulunan tek sıra pencere ile bu pencerelerin üzerinde bulunan ve günümüzde ahşap çitalar ile kapatılmış tepe pencereleri bulunmaktadır.

a-Süslemeler (Moreti ve Paschalidou,1936) b-Birinci Kat Tavan Planı (Jenny,1935)

(13104-Eγχρ/35) (13104-Eγχρ/29) (13103-ΚΑΣ/2/5A)

Şekil 4. 81. Natzi Konağı Süslemeleri (Yunan Halk Sanatı Arşivi)

a- Zemin Kat Planı b-Kuzey Cephesi Görünümü c-Kesit

(13103-ΚΑΣ/2/4) (13103-ΚΑΣ/2/2α) (13103-ΚΑΣ/2/3)

Şekil 4. 82. Natzi Konağı'nın M. Jenny Tarafından Hazırlanana Kat Planı, Kesit ve Görünüşü (Yunan Halk Sanatı Arşivi)

Çalışma esnasında, yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır. Yapılan kapsamlı arşiv taramaları sonucunda elde edilen Yunan Halk Sanatları Arşiv kaynaklarında bulunan, A. Moreti ile C. Paschalidou'nun 1936 yılında, Natzi Konağı

için hazırladığı çizimlere erişim sağlanmıştır (Şekil 4.81-a). Bu çizimler, yapının süsleme özelliklerine dair bilgiler vermektedir İlki, bitkisel ve şehir tasvirlerinin yer aldığı bir duvar çizimine ait iken, diğeri ise birinci katın güneydoğu odasında bulunan göbektir. Bu kısım, bitkisel ve geometrik motifli desenler ile bezelidir.

g) Konut 7. Mitousi Konağı

Mitousi Konağı, Kesriye şehrinin güneybatısında bulunan Ntoltso semtinde ve semt ile aynı adı taşıyan ve semtin batı kesimde yer alan meydanın, doğusunda, Kapetan Lazou Caddesi 10 numarada yer almaktadır. Yapının bulduğu parsel, yaklaşık olarak 45 derecelik bir eğimi bulunmaktadır ve bölgedeki en eğimli arazilerden birinde konumlanmıştır.

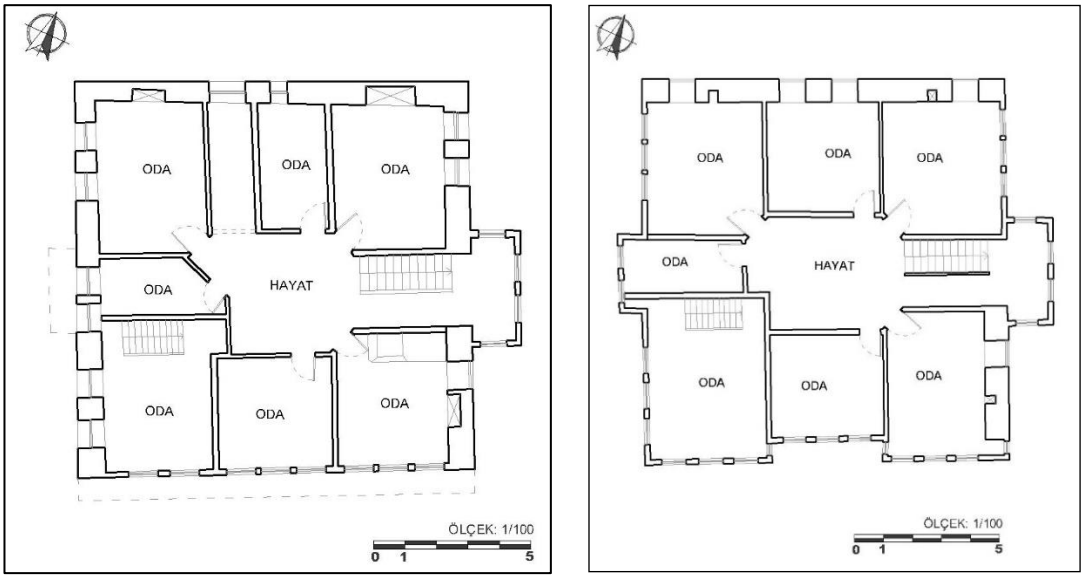

Şekil 4. 83. Mitousi Konağı Vaziyet Planı[68] **Şekil 4. 84.** Mitousi Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

Kuzeyinde Siliou Caddesi, güneyinde Kapetan Lazou Caddesi, doğu ve batısında ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, parselin kuzey sınırında, Siliou Caddesine paralel olarak konumlanmış olup, güney cephesi avluya bakmaktadır (Şekil 4.83). Yapının batısında, Siliou Caddesine erişimi sağlayan merdivenler bulunurken, parselin güneyinde bulunan avlu, taş duvarlar ile çevrilidir (Şekil 4.84). Avluya eişim, parselin güneydoğusunda bulunan, üzeri kiremit kaplı saçakla örtülü, çift kanatlı, metal kapı tokmağı bulunan ve düzleştirilmiş çiviler ile süslü bahçe

[68] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

kapısından sağlanmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan 40cm saçakları bulunmakta ve saçak altlarından ahşap kaplamalar görülmektedir. Yapı günümüzde, kullanılmamaktadır.

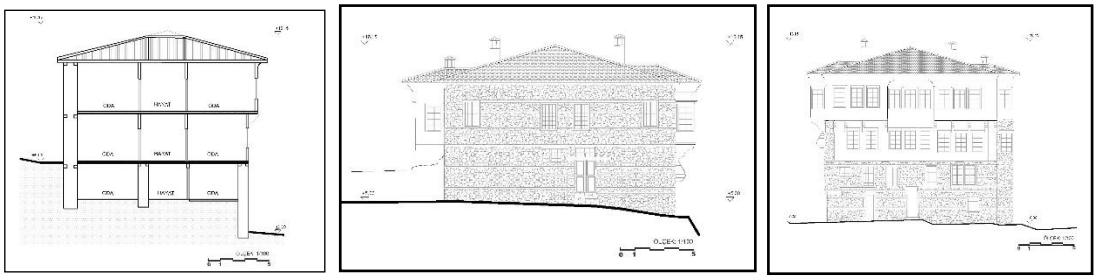

a--Birinci Kat Planı b- İkinci Kat Planı

Şekil 4. 85. Mitousi Konağı Kat Planları

Yapı bodrum kat, zemin bir ve ikinci kattan oluşmaktadır (Şekil 4.85). Tek bir mekândan oluşan ve sadece güney cephesinde bulunan tek bir pencere ile aydınlatılmış ve biri merkezde diğeri ise kuzeybatıda bulunan iki tek kanatlı ahşap kapı ile erişim sağlanan bodrum katı bulunmaktadır. Bodrum katı, kuzey cephesinde tamamen toprağa gömülüdür. Bodrum katının iç ve dış duvarlarını tamamı yığma taş duvardır ve kat yüksekliği daha azdır. Daha çok yardımcı mekânlar için kullanıldığı düşünülmektedir. Kapetan Lazou ile Siliou Caddelerini birbirine bağlayan merdiven üzerinde bulunan batı cephesinden erişim sağlanan zemin kat, dışa tamamen kapalıdır ve sadece kuzey cephesine yaslanan tek bir oda ile bu odanın bağlandığı bir hayat ve hayatta bulunan ahşap merdivenlerden oluşmaktadır. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan birinci kata aynı zamandan Siliou Caddesi üzerinden de erişim sağlanmaktadır. Birinci katın kuzey, doğu ve batı dış duvarları yığma taş duvar iken iç duvarlarının tamamı ile güney dış duvarı ahşap karkastır. Birinci kat, kuzey cephesine yaslanan üç oda, batı cephesinin merkezinde bulunan bir oda ve güney cephesine

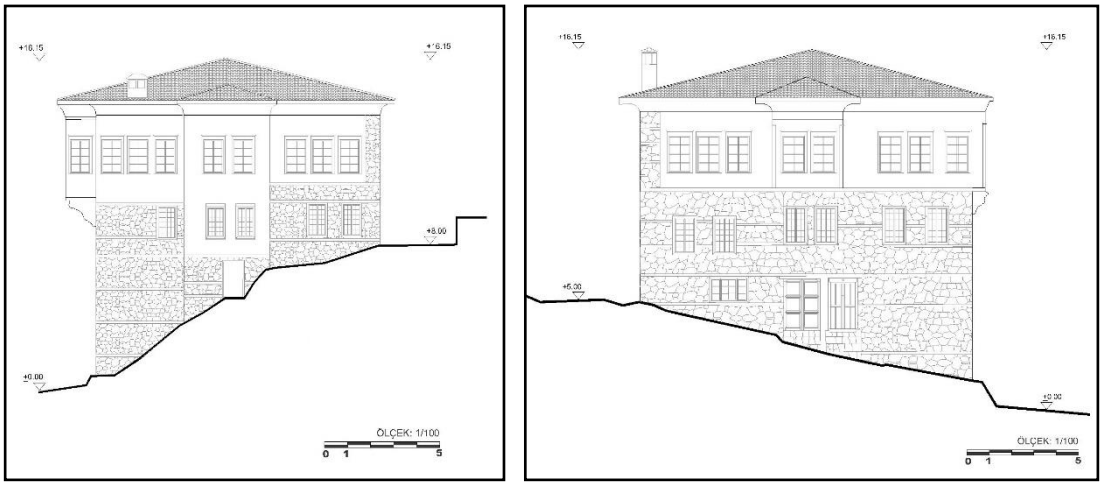
yaslanan üç oda ile bu odaların merkezinde bulunan ve erişimi sağlayan, güney cephesine doğru çıkma yapan bir hayattan oluşmaktadır (Şekil 4.85-a).

a-Kesiti b-Kuzey Cephesi c-Güney Cephesi

Şekil 4. 86. Mitousi Konağı Kesit ve Görünüşleri

Kuzeydoğu odasına erişim, merdivenin solunda bulunan bir kapı ile sağlanmaktadır. Erişim, odanın güneybatı yönünde bulunan kapı ile sağlanmakta olup, kuzey duvarında bir gömme dolap bulunmaktadır. Doğu cephesinde bulunan iki pencere ile oda aydınlatılmaktadır. Bu odanın hemen yanında, daha küçük ve kuzey cephesine açılan tek bir pencere ile aydınlatılan kuzey cephesinin merkezinde konumlanan bir oda bulunmaktadır. Kuzeybatı odası, batı cephesine açılan iki pencere ile aydınlatılırken, aynı zamanda, kuzeydoğu odası gibi kuzey cephesinde gömme dolap bulunmaktadır. Girişe paralel olan duvarda ise, musandıra bulunmaktadır. Bu odanın güneyinde, kuzey cephesinde olduğu gibi, cephesinin merkezinde konumlanan ve tek bir pencere ile aydınlatılmış bir oda bulunmaktadır. Bu odanın hemen yanında, güney batı odası bulunmaktadır.

a-Doğu Cephesi b-Batı Cephesi

Şekil 4. 87. Mitousi Konağı Görünüşleri

Güney batı odası hem batı hem de güney yönlerinde bulunan ikişer pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın yanında bulunan ve güney cephesinin merkezinde bulunan bir oda vardır. Bu oda üç pencere ile avluya bakan güney cephesinden aydınlatılmaktadır. Son olarak güneydoğu odası, üç pencere ile avluya bakan güney cephesinden aydınlanırken, aynı zamanda doğu cephesinde bulunan tek bir pencere ile de aydınlatılır. Batı duvarının merkezinde bir gömme dolap ve girişin bulunduğu duvara paralel gömme dolaplar bulunmaktadır. Hayat avlu ve Siliou Caddesi ile ilişkisizken, doğu yönünde bulunan çıkmanın üç kısmından da pencereler ile aydınlatılmaktadır.

Ahşap merdiven ile erişim sağlanan ikinci kat, birinci kat ile benzer plan şemasına sahiptir (Şekil 4.85-b). Kuzey cephesi ile güneydoğu odasının doğu dış duvarı yığma taş duvar iken, gri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkas duvardır. Birinci kat, kuzey ile güney cephelerine yaslanan üçer oda ile bu odaların merkezinde bulunan ve bu odalara erişimi sağlayan ve hem batı hem de doğu yönlerine doğru konsol çıkma yapan bir hayattan oluşmaktadır.

Kuzeydoğu odasına erişim, merdivenin solunda bulunan bir kapı ile sağlanmaktadır. Erişim, odanın güneybatı yönünde bulunan kapı ile sağlanmakta olup, kuzey duvarında bir pencere ve pencerenin sağında bir niş ile kapıya paralel olan duvarda musandıralar bulunmaktadır. Doğu cephesinde bulunan üç pencere ile oda aydınlatılmaktadır. Bu odanın hemen yanında, kuzeydoğu odası ile benzer ebatlarda olan ve kuzey cephesine açılan iki pencere ile aydınlatılan kuzey cephesinin merkezinde konumlanan bir oda bulunmaktadır. Kuzeybatı odası, hem kuzey cephesinden tek hem de batı cephesinden üç pencere ile aydınlatılmakta ve aynı zamanda güney yönüne doğru konsol çıkma yapmaktadır. Kuzey cephesinin merkezinde bir niş bulunmaktadır. Güney batı odası hem batı hem de güney yönlerinde bulunan üçer pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın yanında bulunan ve güney cephesinin merkezinde bulunan bir oda ise, zemin katta olduğu gibi üç pencere ile avluya bakan güney cephesinden aydınlatılmaktadır.

a-Güney Cephesi b-Kuzeydoğu Cephesi c-Batı Cephesi

Şekil 4. 88. Mitousi Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020)

Son olarak güneydoğu odası, üç pencere ile avluya bakan güney cephesinden aydınlanırken, aynı zamanda doğu cephesinde bulunan tek bir pencere ile de aydınlatılmaktadır. Güneybatı odası gibi, güney doğu odası da güney yönüne doğru düz konsol çıkma yapmaktadır. Doğu duvarının merkezinde, pencerenin solunda, bir niş bulunmaktadır. İkinci katın hayatı, hem doğu hem de batı yönlerine doğru konsol çıkma yapmaktadır ve her iki yönde de pencereler ile aydınlatılıp ilişki kurulmuştur.

Yapının Kapetan Lazou Caddesine bakan güney cephesinin, bodrum ve zemin katı sıvasız iken, bir ve ikinci kat sıvalıdır (Şekil 4.88-a). Bodrum katta, merkeze yakın bir konumda iki tane ahşap kapı bulunurken, güneybatı yönünde tek bir, parmaklıklı pencere bulunmaktadır. Pencere, zemin seviyesinden yüksekte değildir. Zemin katta, bodrum kata nazaran daha çok ve büyük, demir parmaklıklı ve ahşap kasalı pencereler bulunmaktadır. Birinci katın pencerelerinin olduğu kısım sıvalı iken kenarları sıvasızdır. İkinci kattaki pencereler, yine birinci kattakilere benzer özellikler taşımakta ve hem demir parmaklıklı hem de ahşap kasalıdır. İkinci katın güneydoğu ve güneybatı odaları düz konsol çıkma yapmakta ve çıkmalar eli böğründeler ile desteklenmektedir. Toplamda dokuz pencere bulunmaktadır ve konsol çıkmalarda üç merkezde de üç tane bulunmaktadır. Merkezde konsol çıkmalardan oluşan ve kenarları eğrisel gelen bir girinti bulunmaktadır.

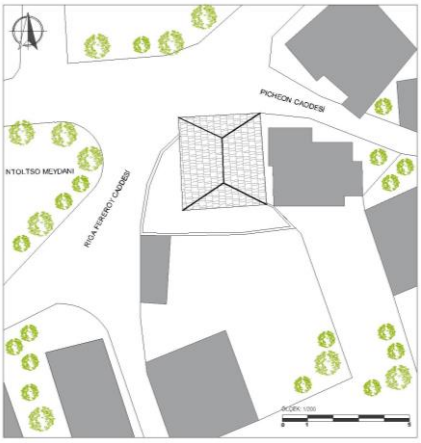
Yapının kuzey cephesi, güney cephesine nazaran daha sadedir (Şekil 4.88-b) Sıvasız olan bu cephede birinci katta, birinci kata erişimi sağlayan ve yanında küçük bir pencere bulunan giriş kapısı ve ikinci katın demir parmaklıklı dört penceresi

bulunmaktadır. Doğu cephesinin çıkma kısmı dışında tamamı sıvasızdır (Şekil 4.88-b). Bodrum ve birinci kat, tamamen sağır iken, birinci ve ikinci katta pencereler vardır. Pencereler ahşap kasalı ve demir parmaklıklıdır. Çıkma kısmında katlar arası fark ahşap silme ile belirginleştirilirken çıkmanın kenarlarında ahşap, pencere hizasına biten kolonlar bulunur. Birinci katın kuzeydoğu kısmının pencerelerinin bitimine kadarki kısım, sıvalıdır ve bu katta da pencereler diğer katlarda olduğu gibi ahşap kasalı ve dir parmaklıklıdır. Zemin kata erişimin sağlandığı cephe olan batı cephesinde, merkezde ahşap çift kanatlı bir kapı ile erişim sağlanmaktadır. Zemin katta tek bir pencere bulunmaktadır. Birinci katta, daha büyük ve demir parmaklıklı altı pencere bulunmaktadır ve pencereler farlı yüksekliklerde konumlanmıştır. Tamamen sıvasız olan bu katlara nazaran, ikinci kat, kuzeybatı köşesi dışında tamamen sıvalıdır. Merkezdeki payandalarla desteklenen konsol çıkmada iki ve çıkmanın iki yanında üçer pencere ile toplamda sekiz pencere bulunan bu kat, en çok aydınlatılan kattır. Konsol çıkma, girişin hemen üzerinde yer almakta ve girişin içinde aynı zamanda bir saçak görevi görmektedir (Şekil 4.88-a).

Çalışma esnasında, yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır. Yapılan kapsamlı arşiv taramaları sonucunda, Mitousi Konağı ile ilgili herhangi bir tarihi belge ve süsleme detayları ile ilgili çizime erişim sağlamamıştır.

h) Konut 8. Picheon Konağı

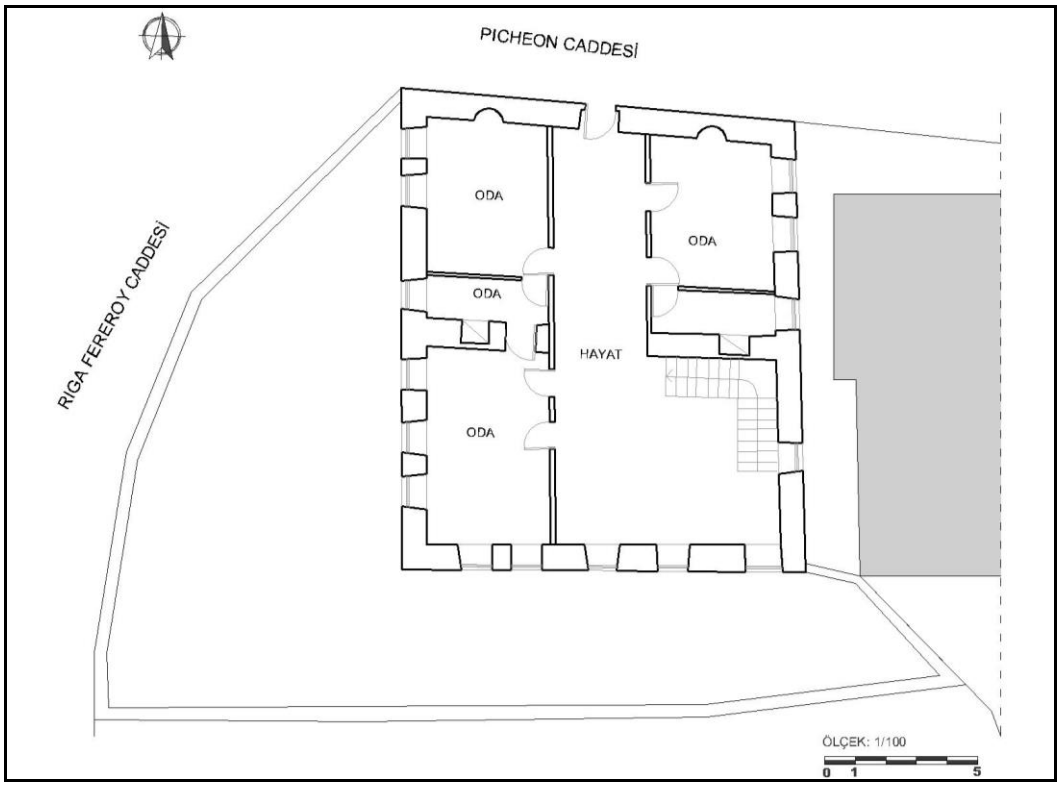
Picheon Konağı, Kesirye şehrinin güneybatısında bulunan Ntoltso semtinde ve semt ile aynı adı taşıyan ve batısında yer alan meydanda yer almaktadır. Yapının bulduğu parselin kuzeyinde Picheo Caddesi, doğusunda R. Ferraiou Caddesi ile Ntoltso Meydanı, batı ile güneyinde ise ayrık nizamda konutlar yaslanmaktadır (Şekil 4.89). Yapı, parselin kuzey sınırında, Picheon Caddesine paralel olarak konumlanmış olup, güney cephesi avluya bakmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan 40cm saçakları bulunmakta ve saçak altlarından ahşap mertekler görülmektedir. Yapı günümüzde, Makedonya Mücadelesi Derneği ve Müzesi olarak işlev görmektedir. Yapının girişinde yer alan tabelada ve çalışma esnasında görüşülen dernek sekterinden elde edilen sözel bilgilerde yapının 2005'te restorasyon çalışmasının tamamlandığı öğrenilmiştir.

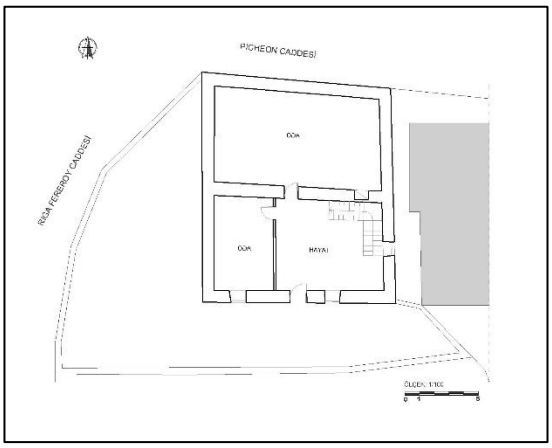
Şekil 4. 89. Picheon Konağı Vaziyet Planı[69] **Şekil 4. 90.** Picheon Konağı Görünümü (Kesriye, 2020)

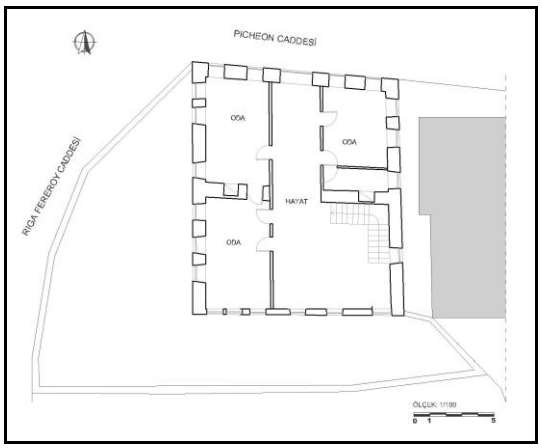
Yapı, zemin kat, bodrum ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin katın dış duvarlarını tamamı ile kuzey yönüne paralel olan iç duvar yığma taş duvar iken iç duvarları ahşap karkastır.

[69] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı c-Bodrum Kat Planı

Şekil 4. 91. Picheon Konağı Kat Planları

Zemin kata erişim, Picheon Caddesi üzerinden, kuzey cephesinin merkezinden, tek kanatlı ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır. Zemin kat, kuzey cephesine yaslanan iki oda ize, güneybatı cephesine yaslanan tek bir odadan oluşmaktadır (Şekil 4.91-a). Kuzeydoğu odası, kuzey duvarının merkezinde bir ocak bulunmaktadır. Girişin tam karşındaki duvarda bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın hemen yanında, aynı mekândan erişimi bulunan daha küçük olan ve doğu cephesinden aydınlanan ikinci bir yardımcı mekân bulunmaktadır. Kuzeybatı odası ise, kuzeydoğu odası ile aynı plan düzenine sahiptir.

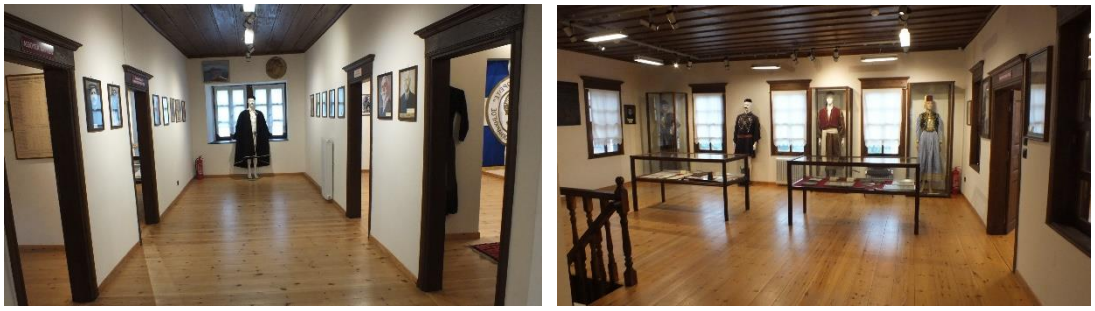
Şekil 4. 92. Picheon Konağı Zemin Kat Sofası (Kesriye, 2020)

Şekil 4. 93. Ahşap Merdiven

Kuzey duvarının merkezinde bir ocak bulunmaktadır. Girişin tam karşın odan batı duvarında bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın hemen yanında, aynı mekândan erişimi bulunan daha küçük olan ve doğu cephesinden aydınlanan ikinci bir yardımcı mekân bulunmaktadır. Kuzeybatı odasının güney yönünde bulunan, güneydoğu odası, diğer iki odadan daha büyüktür ve em avluya bakan güney yönünde iki hem de doğu yönünden üç pencere ile aydınlatılmaktadır.

Kuzeydoğu odasına yaslanan ahşap merdiven ile erişilen birinci kat, zemin kat ile benzer özellikler taşımaktadır (Şekil 4.91-b). Birinci katta sadece, güney cephesi ile kuzey ile güney cephelerine yaslanan iç duvarlar ahşap karkas iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar yığma taş duvardır. Kuzey cephesine yaslanan iki ve güney cephesine yaslanan bir oda ile bu odaların merkezinde, odalara girişi sağlayan bir hayat bulunmaktadır. Hayat hem avluya bakan güney cephesinden, hem de Picheon Caddesine bakan kuzey cephesine açılan pencereler ile aydınlatılıp ilişki kurulmuştur.

Şekil 4. 94. Picheon Konağı Birinci Kat Sofası (Kesriye, 2020)

Kuzeydoğu odası, kuzey duvarının merkezinde bir ocak bulunmaktadır. Girişin tam karşındaki duvarda bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Kuzeybatı odası ise, güneydoğu odası ile birleştirilmiş ve tek bir mekân olarak kullanılmaktadır. Girişin tam karşısında odanın batı duvarında bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır.

Şekil 4. 95. Picheon Konağı Birinci Kat Kuzeydoğu Odası (Kesriye, 2020)

Kuzeybatı odasının güney yönünde bulunan, güneydoğu odası, diğer iki odadan daha büyüktür ve avluya bakan güney yönünde iki hem de doğu yönünden üç pencere ile aydınlatılmaktadır. Yine zemin katın kuzeydoğu odasına yaslanan ahşap merdiven ile erişilen bodrum katın, kuzey duvarı tamamen dışa kapalı iken, güney duvarı tepe penceresi bulunan tek bir kapı ile yapının iki yanında bulunan, demir parmaklıklı iki pencere ile aydınlatılmıştır. İç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar olan bodrum kat, kuzey yönünde bulunan bir oda ile güneybatı odasından oluşmaktadır. Güneybatı odası tek bir pencere ile avludan aydınlatılırken, hayat, hem tepe pencereli avlu kapısı hem de avluya açılan bir pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzey cephesine yaslanan oda ise tamamen karanlıktır ve depo veyahut kiler olarak kullanılmaktadır.

Şekil 4. 96. Picheon Konağı Bodrum Kat Kuzeydoğu Odası (Kesriye, 2020)

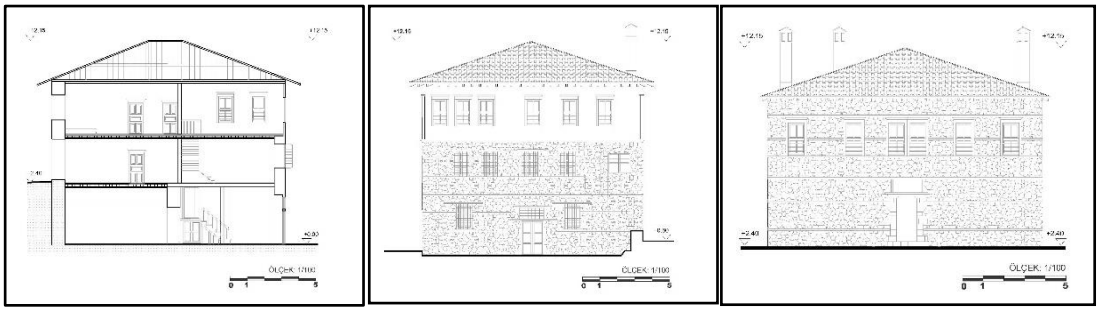
Yapının, Picheon Caddesine bakan ve tamamı sıvasız olan kuzey cephesinde, zemin kat, tamamen dışa kapalıdır ve sadece girişin sağlandığı, tek kanatlı ahşap bir kapı bulunmaktadır (Şekil 4.97-b). Birinci katın, merkezinde iki tane yan yana bitişik ahşap pencere bulunmaktadır. Bu merkez pencerelerin iki yanlarında, ikişer pencere bulunmaktadır ve bu pencereler ayna görünümünde birbirlerinde eşit uzaklıktadırlar.

a- Güney Cephesi b- Kuzey Cephesi c- Doğu Cephesi

Şekil 4. 97. Picheon Konağı Görünüşleri (Kesriye, 2020)

Yapının avluya bakan güney cephesinden, bodrum katına erişim sağlayan, tepe pencereli çift kanatlı ahşap kapı ile bu kapının iki yanında, demir parmaklıklı iki pencere bulunmaktadır (Şekil 4.97-a).

a-Kesit b- Güney Cephesi c- Kuzey Cephesi

Şekil 4. 98. Picheon Konağı Kesit ve Görünüşü

Toplam beş tane ahşap pencerenin bulunduğu zemin katın, güneydoğusunun en ucunda bulunan pencere, diğerlerine nazaran daha küçüktür ve duvardaki farklılıktan, bu kısmın özgün olmadığı ve daha sonraki dönemlerde değiştirildiği anlaşılmaktadır. Zemin kat ile birinci katın arasında, ahşap bir silme bulunaktadır. Birinci katı, beyaz boyalı olan yapının, bu kışında, değişik aralıklarda ancak eşit boyutlarda pencereler bulunmaktadır. Yapının doğu ve batı cephelerinde kuzey ve güney cepheleriyle benzer özellikler taşımaktadır (Şekil 4.97-c).

Çalışma esnasında, yapının iç mekânına erişim sağlanabilmiştir. Günümüzde hem müze hem de dernek olarak kullanılan yapının, ofis olarak kullanılan kuzeydoğu ve kuzey batı odalarına çalışma esnasında erişim sağlanamamıştır. Yapının bodrum katı, karanlık ve sadece avluya bakan cephede açılan iki pencere ve kapı üzerindeki tepe penceresi ile aydınlatılmıştır. Geri kalan birinci ve ikinci katın zemin ve tavanları ahşaptır ve herhangi bir süsleme özelliği çalışma esnasında tespit edilememiştir. Yapılan kapsamlı arşiv taramaları sonucunda yapının iç mekânı ile ilgili herhangi bir çalışma veya tarihi bir fotoğraf bulunamamıştır.

4.1.1. Geleneksel Kesriye Konutlarının Karşılaştırılması

Çalışma esnasında toplamda 8 tane konut incelenen Kesriye kentinde, konutların bulundukları parsel sınırları, yüksek taş bahçe duvarı veya yarısı taş duvar

ve üzeri demir parmaklıklar bulunan avlu duvarları ile belirlenmiştir. Avluya, demir veya çift kanatlı ahşap kapı ile erişim sağlanırken, kapıların zerlerinde, kiremit kaplı, iki yöne eğimli saçaklar bulunmaktadır. İncelenen konutların, avluları genellikle büyüktür ve yardımcı mekânlarda bulunmaktadır. Avlular, yapıların bulundukları arazi biçimine göre daha büyük veya küçük olurken, genellikle sokağa paralel olarak konumlanmakta ve yapıya giriş avlu üzerinden sağlanmaktadır. Sokağa paralel olarak konumlanmış olan ve girişleri sokak üzerinden sağlanan yapılarda ise avlular, komşu parsele yaslanmakta ve avluya erişim yapının hayatında bulunan bahçe kapısı ile sağlanmaktadır. Konutların neredeyse hepsinin, özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan ve cepheden sokağa doğru 50-60cm arasında taşan saçakları bulunan kırma çatıları bulunmaktadır. Saçak altlarında, ahşap mertekler görülürken bazı konutlarda ise ahşap kaplamalar görülmektedir.

Yapılar genellikle parselin sokağa bakmayan sınırında veya bazı durumlarda ise sokağa paralel olarak konumlanmaktadırlar. Çalışma esnasında incelenen konutların birçoğu en az iki en çok dört katlıdır. Bazı yapılarda bodrum kat bulunurken bazı yapılarda bulunmamaktadır. Bodrum kat ile zemin katların iç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvardır. Bazı yapılarda zemin ile birinci kat arasında ara kat bulunmaktadır ve bu ara katta zemin katın duvarlarının aynı şekilde devam ettiği görülmektedir. Bodrum katlar sadece hattan oluşabildiği gibi bazı durumlarda da hayat ve bir odadan oluşmaktadır. Eğimli arazilerde konumlanan yapılarda (Konut 1. Papaterpou Konağı) bodrum katın zemin katın yarısı kadar olduğu görülmektedir. Genellikle tamamen dışa kapalı olan bu mekânın üzerinde benzer özellikler taşıyan ancak en az iki odadan oluşan ve yine dışa tamamen kapalı olan zemin kat bulunmaktadır. Zemin katlar genellikle yardımcı mekânlar için kullanılmaktadır. Zemin kata erişim bazen hem cadde hem de avludan sağlanırken (Konut 3.Tsiatsapa Konağı), bazen sadece avludan tek bir kapı ile (Konut 5. Emmanuel Konağı) bazen de avludan çift kapı ile sağlanmaktadır (Konağı 7. Mitousi Konağı). Bu şekilde yapıya hem yardımcı mekânların kullanılması ve erzakların taşınabilmesi için caddeden direkt bir giriş sağlanmış hem de günlük kullanımın devam edebilmesi için avlu ile ilişki kurulmuştur. Zemin katlar genellikle diğer katlara kıyasla tavan yüksekliği alçak ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmayan sade mekânlardır. Burada bulunan ahşap

merdiven ile erişim sağlanan birinci kata, eğimli araziler bulunan bazı konutlarda (Konut 1. Papaterpou Konağı) dışarıdan bir kapı ile de erişim sağlanmaktadır. Birinci katlarda genellikle dış duvarlarda karma sistem uygulandığı da görülmektedir. Duvarların sokağa bakmayan ve özellikle ocakların bulunulduğu duvarla genellikle yığma taş duvardır iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Avluya bakan cephelerde genellikle konsol çıkmalar bulunmaktadır.

Yapıların cepheleri, yalın ve sade olmasına karşın yapılar çok yüksek ve heybetli görünmektedir. Yapıların genellikle sadece birinci ve varsa ikinci katları sıvalı iken geri kalan bütün katlar sıvasızdır. Bazı yapılarda, yapının avluya bakmayan arka cephesi de tamamen sıvasız (Konut 1. Papaterpou Konağı) iken bazı yapılar giriş cephesinin tamamı sıvasızdır (Konut 8. Picheon Konağı). Yapıların zemin ve ara katında bulunan pencereler genellikle kare biçiminde ve demir parmaklıklı veya metal kafeslidir. Birinci ve diğer katlarda ise genellikle iki sıra, tepe penceresi vitraylı ve alt penceresi ahşap kapaklı pencere düzenleri görülmektedir.

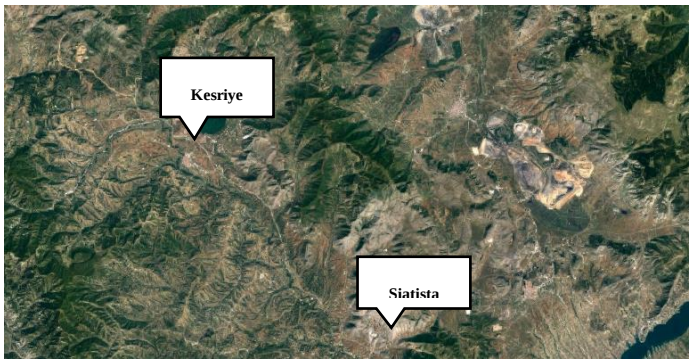
Kesriye kentinde incelenen konutların, dış cepheleri her ne kadar yalın ve sade ise, iç mekânları o kadar gösterişlidir. Zemin ve bodrum katları genellikle yalın ve sade olmasına karşın, en üst karlar genellikle yoğun bezemeli tavan ve duvarlara sahiptir. Duvarlarda genellikle bitkisel motifli bezemeler olduğu kadar, şehir tasvirleri de bulunmaktadır. Konsol çıkmalar genellikle sıvalıdır ve çıkmaların altların ahşap döşeme kirişleri görülmektedir. Ayrıca bazı yapılarda, konsol çıkmaların kenarlarında dikey ahşap kolanlar bulunmaktadır. Bazı yapılarda, iki konsol çıkmanın arasında, hayattan erişim sağlanan ve bu iki düz konsol çıkmadan daha olan bir çıkma daha bulunmaktadır. Bu kısım dışa tamamen açıktır ve dardır.

Kapılar genellikle, ahşap ve girişleri yuvarlak kemerlidir ve kapıların üzerlerinde yine bitkisel motifler bulunmaktadır. Odalarda bulunan musandıralarda, geometrik bezemeler ve ahşap oyma tekniği gözlemlenirken, aynı zamanda, odalarda bulunan niş ve ocakların kenarlarındaki ahşap kapalı gömme dolaplarda da hem bitkisel hem de geometrik desenler görülmektedir. Oldukça gösterişli olan bu odalara bulunan ocaklarda, bazen konik, bazen ise düz bitişlidir ve herhangi bir şekilde renklendirilmemişleridir. Odaların tavanları ile hayatta bulunan köşk alanlarının

tavanları genellikle tekne tavandır. Tekne canın kenarlarında, kimi zaman geometrik kimi zaman ise bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır. Genellikle çitakari bulunan tavanlar doğal renkler ile renklendirilmiştir. Tavanın göbek kısmı, yine bazen geometrik bazen ise bitkisel motifler ile bezeli iken aynı zamanda ya altıgen ya da sekizgen kasnaktan oluşan kubbe biçimi veya değişik geometrik biçimlerdedir.

4. 2 Siyatista (Siatistas)'daki Osmanlı Dönemi Konutları

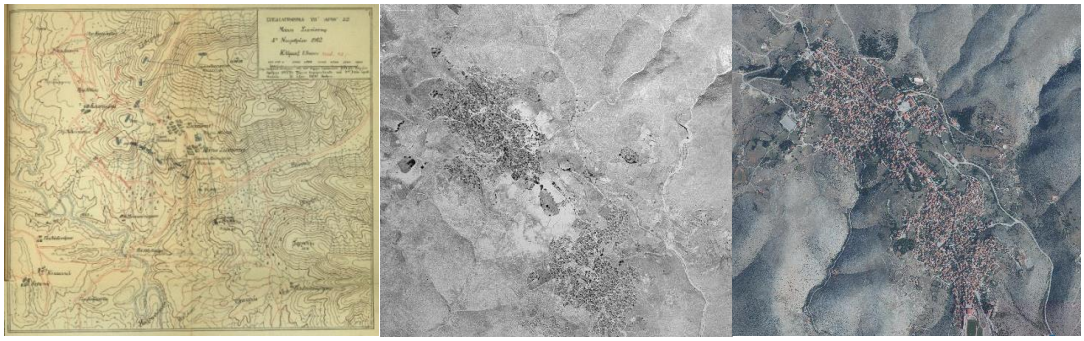
Siatista (Σιάτιστα/Siatista), Kozana (Κοζάνη/Kozani) eyaletinde bağlı kasabalardan biridir. Belediye nüfus kayıtlarına göre Siatista'nın nüfusu 5490'dır. Y.İ.K.' unun verilerine göre kasaba, deniz seviyesinden 920 metre yükseklikte bulunmakla birlikte kuzey batısında, 52 km mesafesinde Kesriye, batı kesiminin 28 km uzaklığında Kozio kasabası, doğuda 28 km uzaklığında Kozana şehri bulunmaktadır (Şekil 351). Siatista'ya ulaşım, sadece iki farklı yol üzerinden gerçekleşmektedir. Bunlardan biri güneyden, Bougazi adı verilen dar bir vadiden geçmektedir. Diğeri ise Sternistso ile Bellia Dağları arasında ve kuzeyde bulunmaktadır.

Şekil 4. 99. Siyatista Konumu **Şekil 4. 100.** Siyatista Arazi Yapısı

Siatista'nın kuruluşuyla ilgili net bir bilgi bulunmamaktadır. Kentin kuruluşu ile ilgili iki farklı görüş vardır. İlki, Türk fetihlerinden sonra uygulanan baskılara dayanamayan halk, daha güvenli bir yere yerleşmek için şehri kurdukları (Aikaterini, 2001, s. 7), diğeri ise Siatista'nın bugün inşa edildiği yerde, Elit'lerin yerleşiminden sonra, Aliakmonas Nehri vadisinde, Elimia ve Orestis sınırında iki bölgeyi birbirine bağlayan bir dağ geçidinde bulunan eski bir yerleşimin bulunduğudur (Kantsoulis,).

a-1945 b-2016

Şekil 4. 101. Lithografi (1912) **Şekil 4. 102**.Siyatista Uydu Görünümü (YTGM. Arşivi) (YDA, 000432.IT000022)

a) Konut 1. Nerantzopoulou Konağı

Nerantzopoulou konağı, Siatista bölgesinde, Triapigadia (Üç Kuyular) Meydanı'na yakın bir konumda, Mitropoleos Caddesine yakın bir konumda bulunmaktadır. Yapı, taş duvar ile çevrelenmiş bir avlu içerisinde bulunmaktadır. Hatzigiannidis tarafından 1754 yılında yaptırılmıştır[70].

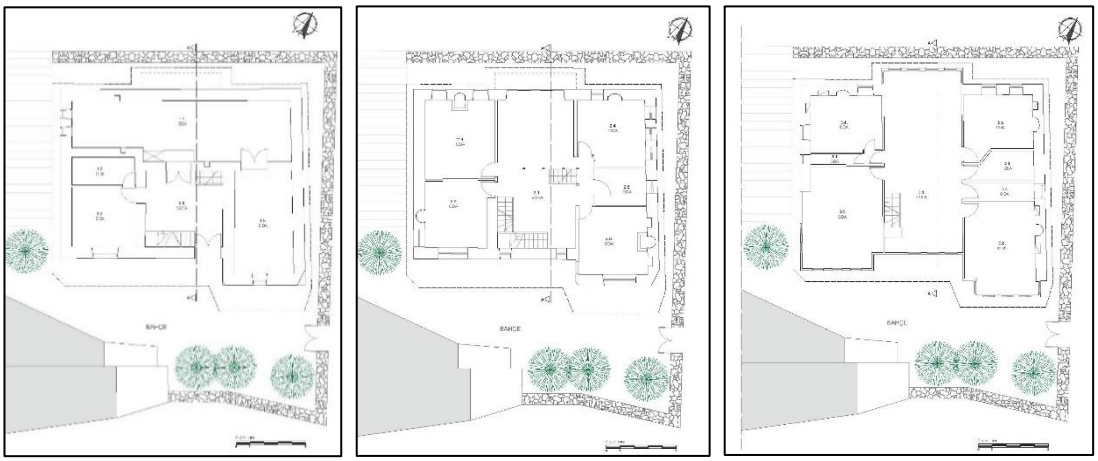

Şekil 4. 103. Nerantzopoulou Konağı Vaziyet Planı[71] **Şekil 4. 104.** Nerantzopoulou Konağı Görünümü (Siyatista, 2020)

[70] Ana giriş kapısının hemen yan duvarında, taştan kemerli bir girintide, konağın yapım tarihi olan 1754 yılı, yunanca ΑΨΝΔ harfleri ile ifade edilmiştir.

[71] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Hatzigiannidis, Budapeşte'de tüccarlık yapan zengin bir Siatista'lıdır ve evi kızına düğün hediyesi olarak inşa ettirilmiştir, Hatzigiannidis kızı, konağa kısa bir süreliğine adının veren Dimitri Sahini ile evlenmiştir, daha sonra ise Neratzopoulos, konağı Sahini'den satın almıştır[72].

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı c- İkinci Kat Planı

Şekil 4. 105. Nerantzopoulou Konağı Kat Planları

Yapı bulunduğu parselin kuzeydoğu ve kuzeybatı köşesine konumlanmıştır. Bu bağlamda kuzeydoğu ve kuzeybatı cepheleri sokağa bakmaktadır. Güneybatı cephesi komşuya bitişik olup, kendi bahçesine bakmaktadır (Şekil 4.103). Avluya giriş, kuzeydoğu yönünde olup, geniş bir ahşap ahşap çift kanatlı kapı ile yapılmaktadır. Kapının üzerinde kiremit kaplı saçak bulunmaktadır. Ahşap kapı, dıştan ve içten dekoratif düz başlı çivilerle süslenmiş ve metal bir çubukla sabitlenmiştir. Yapının biçimi göz önünde bulundurulduğunda, yapının sınırını belirlemek için bahçe duvarlarının sonraki bir dönemde yaptırıldığı tahmin edilmektedir. Çatı saçakları 40 cm civarında olan yapının, saçak altlarında ahşap aşık kirişleri görülmektedir. Yapının çatısı, ahşap kirişler üzerine oturtulmuş, marsilya kiremit kaplı kırma çatı biçimindedir. Avluda, yer alan kuyunun günümüze ulaşılabilmiş mermer bileziği bulunmaktadır.

Az bir eğimli bir arazi üzerin inşa edilmiş olan yapı, üç katlı olup zemin kat ile üst katların belirli duvarları yığma taş örgü ile diğer duvarları ahşap karkas sistem

[72] Siatista'da tarihi Poulkos Konağı görevlisi olan arkeolog K. Milona'dan sözel bilgi olarak aktarılmıştır.

kullanılarak inşa edilmiştir. Zemin kat, Γ formundadır ve hem dış hem de iç duvarları kaba yonu örgülü yığma taş duvardır (Şekil 4.105-a). Yapıda, yatay yükün eşit aktarılması için belirli aralıklarla ahşap hatıllar kullanılmıştır. Zemin kat neredeyse dışa tamamen kapalıdır. Bu durum zemin katın yardımcı mekân olarak kullanıldığı algısı yaratmaktadır (Şekil 4.106). Toplamda biri giriş kapısı olmak üzere 5 tane açıklık bulunmaktadır. İkisi avluya ikisi ise, batı cephesinde bulunan pencerelerin açıklıkları çok küçüktür.

Şekil 4. 106. Nerantzopoulou Konağı Zemin Kat İç Mekânı[73]

Yapının birinci katının merkezinde hayat vardır ve bu mekânın kuzeydoğu ve kuzeybatısında odalar yer almaktadır (Şekil 4.105-b). Katlar arası ilişki, ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. Birinci katın dış duvarları zemin kattan dikey olarak devam etmekle birlikte, mekânlar arası iç duvarlar ahşaptır ve dış duvarlara nazaran daha incedir. Kuzeybatı ve kuzey duvarları sağırdır ve her odasında ocak bulunmaktadır. Toplamda 12 tane pencere açıklığının bulunduğu bu katta en çok açıklık doğu ve güney cephesinde bulunmaktadır.

a-Hayat b-Kemer Ahşap Oyma ve Renklendirme Detayları

[73] Saha araştırma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanmadığından dolayı yapının iç mekan görselleri X. Doudoura'nın " Siatista'daki Nerantzopoulou Konağı Restorasyon Çalışması' adlı yüksek lisans tezi çalışmasından temin edilmiştir.

Şekil 4. 107. Nerantzopoulou Konağı Birinci Kat Hayat, Kemer Süsleme Detayları[74]

İkinci kat yine birinci kata benzer bir plan şemasına sahip olup, kuzey duvarında sofanın bulunduğu kısımda oluşan çıkma hariç yığma taş duvar, batı cephesinin kuzey kısmı ile doğu cephesi tamamen yığma taş duvardır (Şekil 4.105-c). Geri kalan duvarların hepsi ahşap karkas sistemdir. Bu kat, en çok pencereye sahip olan kat olup, sadece güneybatı odasında ocak bulunmaz. Γ formunun korunduğu bu katta, sofadan kuzeye doğru bir çıkma oluşmaktadır.

a- Pencere b-Musandıra c-Ocak

Şekil 4. 108. Nerantzopoulou Konağı Birinci Kat Odası[75]

Diğer Siyatista'da bulunan konaklarda olduğu gibi bu yapının girişi Γ formunun köşesinde yer almaktadır. Ana girişin hemen yan duvarında, taştan kemerli bir girintide, konağın yapım tarihi olan 1754 yılı, yunanca ΑΨΝΔ harfleri ile ifade edilmiştir. Cephede pencereler, üçüncü kat hariç hepsi tek sıra pencerelerdir. Başodanın oluşturduğu oda genişliğindeki çıkmadaki pencere düzenlerinde, ön cephede üç ve yanlarda birer tane dikdörtgen biçimde bulunmaktadır.

[74] [49] Saha araştırma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanmadığından dolayı yapının iç mekan görselleri X. Doudoura'nın " Siatista'daki Nerantzopoulou Konağı Restorasyon Çalışması' adlı yüksek lisans tezi çalışmasından temin edilmiştir.

Şekil 4. 109. Nerantzopoulou Konağı İkinci Kat Hayat ve Oda Girişleri[76]

Pencerenin iç kısmında ızgara formunda demir parmaklıklar bulunurken dışında ise ahşap kanatlı kepengi bulunmaktadır. Dikdörtgen formadaki pencerelerin üzerinde ahşap lentolar bulunmaktadır. Bu ahşap lentolar pencereleri hem hizalamakta hem de ikinci sıra vitraylı pencereler ile aralarında bir ayırıcı eleman görevi görmektedir. Bu pencere düzeni yapının diğer cephelerinde aynı şekilde görülmektedir.

Şekil 4. 110. Nerantzopoulou Konağı İkinci Kat Odaları[77]

Yapı tamamen yalın ve sade bir düzene sahip iken, güneydoğu tarafı ile kuzeydoğu tarafının kesiştiği noktanın bulunduğu kısımda, zemin ile birinci kat arasına kadar devam eden bir kırılma mevcuttur (Şekil 4.111-a). Üç katmanda gelişen bu kısmın, ahşap bir elemanla, bitişi vurgulanmıştır. Ayrıca yapıda ahşap eli böğründeler bulunmaktadır. Ahşap eli böğründeler, konsol kirişli çıkmayı desteklemektedir.

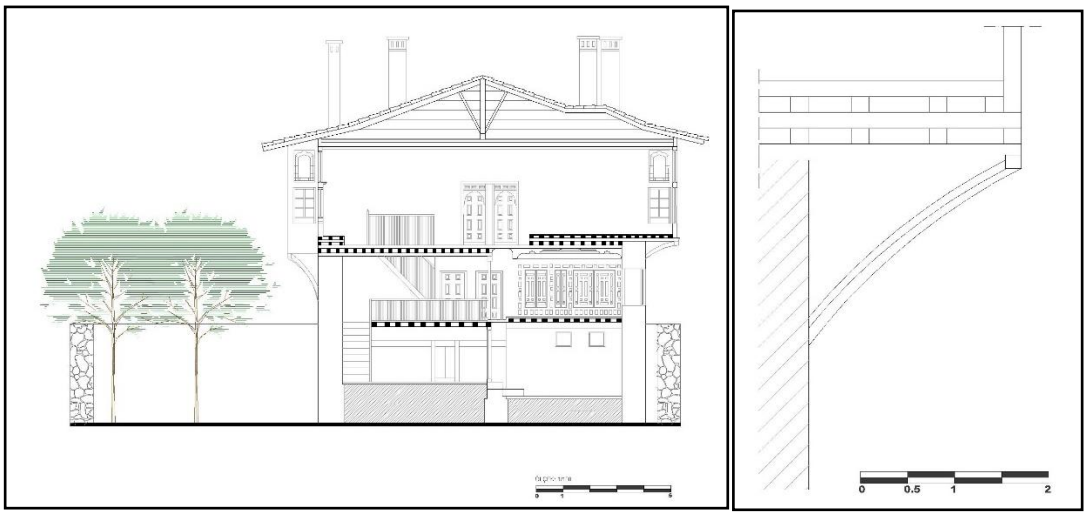
a-Doğu Cephesi b-Güneybatı Cephesi c-Kuzeybatı Cephesi

Şekil 4. 111. Nerantzopoulou Konağı Görünüşleri

[76] [51] Saha araştırma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanmadığından dolayı yapının iç mekan görselleri X. Doudoura'nın " Siatista'daki Nerantzopoulou Konağı Restorasyon Çalışması' adlı yüksek lisans tezi çalışmasından temin edilmiştir.

[77] Saha araştırma esnasında yapının iç mekanına erişim sağlanmadığından dolayı yapının iç mekan görselleri X. Doudoura'nın " Siatista'daki Nerantzopoulou Konağı Restorasyon Çalışması' adlı yüksek lisans tezi çalışmasından temin edilmiştir.

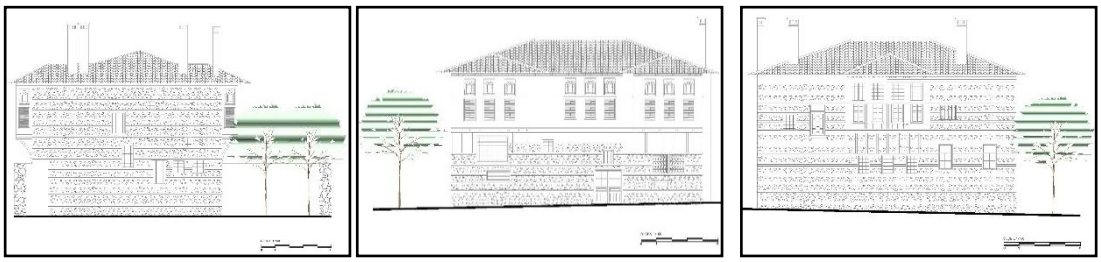
Yapının, ihtişamlı iç mekân süslemeleri dikkat çekicidir. Birinci katın sofası bir dizi kemerli sütun dizisi ve yükseltilmiş zeminiyle dikkat çekmektedir (Şeki 4.110). Resepsiyon alanı olarak kullanılan bu kısım, yapıdaki en zengin süslemeye sahiptir (Şekil 4.108). Tekne tavanı ve çok katlı kornişi bulunan tavan süslemeleri daha çok ahşap üzeri bitkisel motiflerin boyanmasıyla oluşturulmuştur, ancak kornişlerde ve özellikle göbekte ahşap oyma teknikleri de görülmektedir. Duvarlarda, yine tavanda olduğu gibi, ahşap üzeri oyma ve sadece boyama tekniği birlikte görülmektedir. Antenin çatısı karakteristik baklava bezemeli olup zemini ahşaptır.

a-A-A Kesiti b-Eli Böğründe Detayı

Şekil 4. 112. Nerantzopoulou Konağı Kesit ve Eli Böğründe Detayı

Bu katın başodasında, mekânın doğu tarafında, yaklaşık olarak duvarın merkezinde, konik bir şömine ve onu çevreleyen iki yanında simetrik musandıra bulunmaktadır (Şekil 4.108-c). Aynı odanın batı duvarının tamamı, etkileyici ahşap oyma üzeri boyama tekniği ile bezenmiştir. Yatay bir dekoratif çerçeve, alt ikili düzenlemeyi sınırlayan yatay şerit şeklindeki kornişin altında tüm odayı çevreler. Mekânın doğu ve güney kenarlarının iki köşesine ikinci bir dekoratif çerçeve yerleştirilmiş ve bunun üzerine dış cephesinde tırtıklı ahşap oyma bezemeyi koruyan ahşap bir raf yerleştirilmiştir.

a-Doğu Cephesi b-Güneybatı Cephesi c-Kuzeybatı Cephesi

Şekil 4. 113. Nerantzopoulou Konağı Görünüşleri

b) Konut 2. Poulkos Konağı

Siatista'nın Geranaia mahallesinde bulunan yapı, Tsirka ve Poulkidi sokakları arasında bulunan yapı adasında yer almaktadır. Poulkidis Konağı veya Eleni Poulkos konağı, günümüzde müze olarak kullanılmaktadır. Müze yetkilisi tarafından edinilen bilgiye göre yapı, 1752 yılında tüccar Thomas Emmanouilides tarafından yaptırılmıştır. Yapı daha sonra, zengin tüccar Lazaros Poulkidis tarafından kızı Helen'e düğün hediyesi olarak verilmek üzere satın alınmıştır.

Şekil 4. 114. Poulkos Konağı Vaziyet Planı[78] **Şekil 4. 115.** Poulkos Konağı Görünümü (Siyatista, 2020)

[78] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

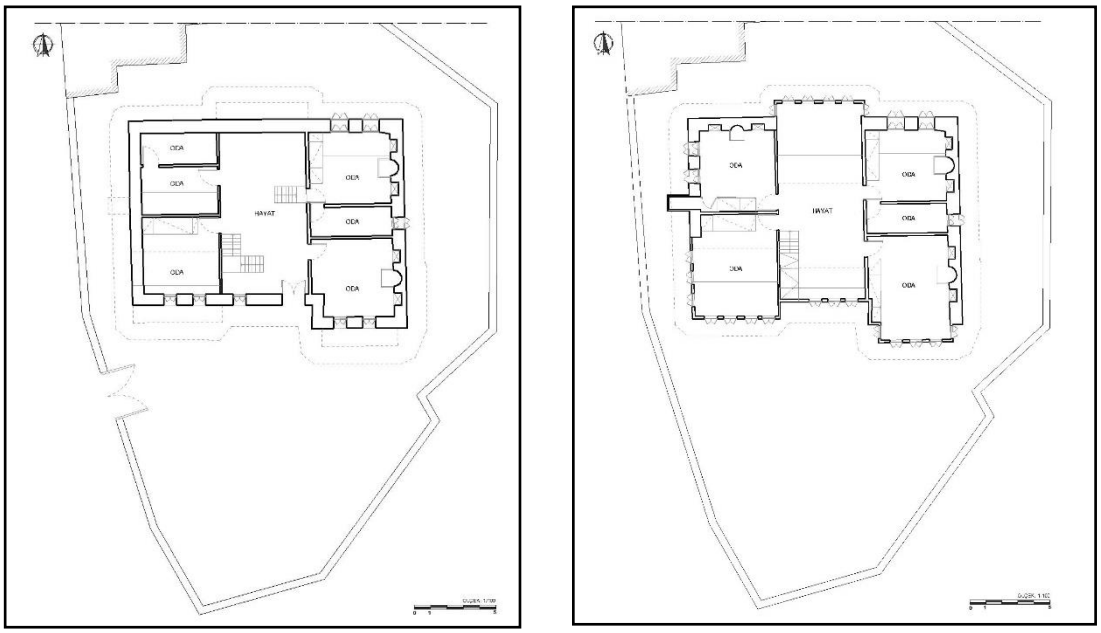
Yapının bulunduğu parselin, kuzeydoğusunda Tsirka Sokağı, batısında Poulkidi sokağı ve güney ile güneydoğu yönlerinde ayrık nizamda konutlar ile yeşil alan bulunmaktadır.

a-Avlu Girişi (Batı) b-Bahçe Kapısı c-Avlu Girişi (Kuzey)

Şekil 4. 116. Poulkos Konağı Avlu Kapısı Görünümü (Siyatista, 2020)

Bu bağlamda yapının güney cephesi, Poulkidis Caddesi üzerinde, geniş bir ahşap çift kanatlı kapı ile erişim sağlanan avluya bakmaktadır (Şekil 4.114). Kapının üzerinde kiremit kaplı saçak bulunmaktadır (Şekil 4.117-a). Ahşap kapı, dıştan ve içten dekoratif düz başlı çivilerle süslenmiş ve metal bir çubukla sabitlenmiştir.

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 4. 117. Poulkos Konağı Kat Planları

Yapı, depo, kiler ve ahır olarak kullanılan zemin kat, ahırın hemen üzerinde konumlanan ve kış odaları olarak kullanılan bir ara kat ve genellikle yaz aylarında

kullanılan ve yapıdaki en gösterişli ve yoğun süslemelerin olduğu odalarının bulunduğu birinci kattan oluşmaktadır.

Şekil 4. 118. Poulkos Konağı Zemin Kat Kileri

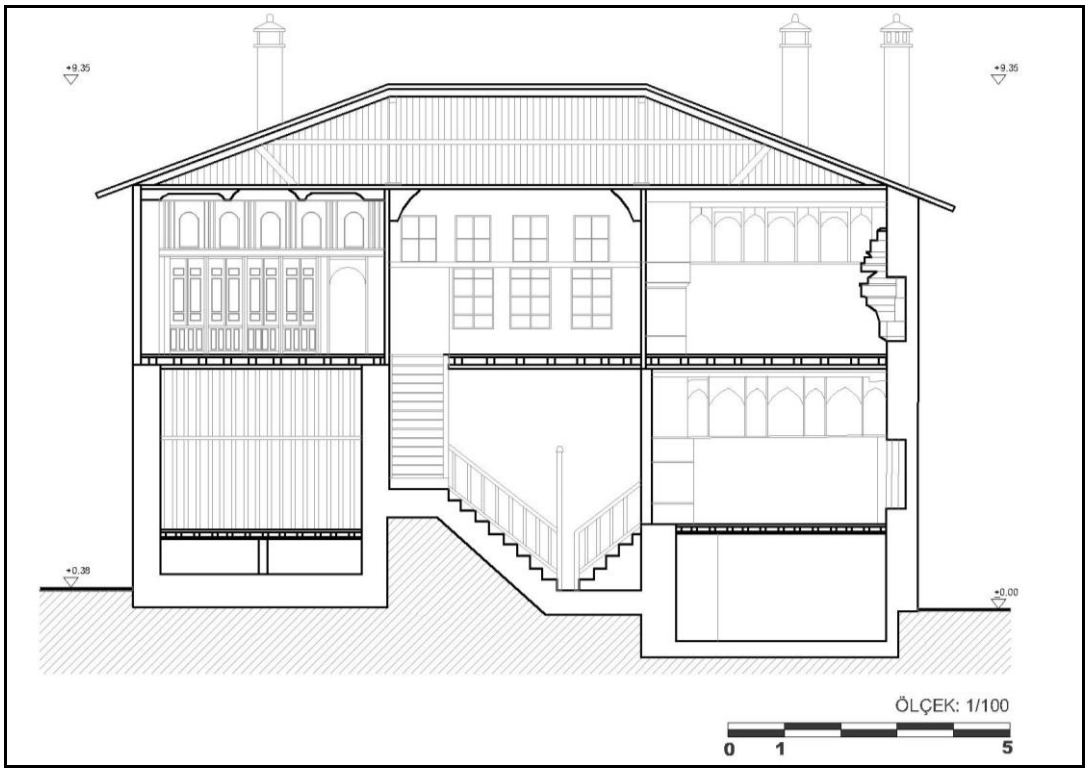

Şekil 4. 119. Ahşap Merdiven

(Siyatista, 2020)

Zemin kat, Γ biçimindedir ve hem dış hem de iç duvarları kaba yonu örgülü yığma taş duvardır. Yapıda, yükün eşit aktarılması için belirli aralıklarla ahşap hatıllar kullanılmıştır ve zemin kat ile arakat sıvasız olduğundan hatıllar cephede de görülebilmektedir (Şekil 4.117-a). Zemin kat neredeyse dışa tamamen kapalıdır. Bu durum zemin katın yardımcı mekân olarak kullanıldığı algısı yaratmaktadır. Diğer Siyatista'da bulunan konaklarda olduğu gibi bu yapının girişi de Γ formunun köşesinde yer almaktadır. Çift kanatlı ahşap kapı ile erişim sağlanan zemin katın hayatı, günümüzde müzenin danışma alanı olarak kullanılmaktadır. Hayatın güneydoğusunda, depolama alanı olarak kullanılmış olan ve dışa tamamen kapalı olan bir oda bulunmaktadır (Şekil 4.118).

Şekil 4. 120. Poulkos Konağı Kesiti

Odanın güneyinde yükseltilmiş bir platform bulunan ilk alanın girişinin sağ kısmında bulunan dar bir açıklıkla ikinci alana erişilmektedir. Zemin katın güneyinde, girişin solunda bulunan ahşap merdiven ile ara kat ve birinci kata ulaşılır. Bu merdivenin başında girişi belirginleştiren, yine ahşap malzeme kullanılarak yapılmış bir başlık bulunmaktadır.

a-Gömme Dolap b-Pencereler

Şekil 4. 121. Poulkos Konağı Ara Kat Kuzeydoğu Odası Gömme Dolap ve Pencereleri (Siyatista, 2020)

Ara kat, ahır olaraktan kullanılan, doğu odalarının hemen üzerinde yer almakta ve buraya hayatın doğusunda bulunan ahşap merdiven ile erişilmektedir. Bu kısımda, kuzey cephesinden iki pencere ile aydınlatılmış, doğu cephesinde, yanlarında ahşap kapaklı gömme dolaplar bulunan ve ortasında ocak bulunan bir kuzeydoğu odası bulunmaktadır (Şekil 4.121-b).

a-Tavan b-Kapı c-Ocak

Şekil 4. 122. Poulkos Konağı Ara Kat Kuzeydoğu Odası Tavan, Giriş ve Ocak Görünümler (Siyatista, 2020)

Girişin hemen sağında, geometrik desenli musandıralar bulunurken solunda ise iki ahşap kapaklı gömme dolap bulunmaktadır (Şekil 4.122-b). Bu odanın kapısı ve atanı oldukça alçaktır. Tekne tavanlı odanın, tavanın pervazları, ahşap iken, ortasın göbeksiz ve geometrik motifli çitakari ile bezenmiştir (Şekil 4.122-a). Bu odanın hemen yanında bulunan ve güney cephesinden aydınlanan ve yardımcı mekân olarak kullanılan diğer oda ise güneydoğu odasıdır. Bu oda aynı zamandan ara kata dışardan erişim sağlanan tek odadır.

a-Kapı b-Musandıra

Şekil 4. 123. Poulkos Konağı Ara Kat Güneydoğu Odası Kapı ve Musandırası

(Siyatista, 2020)

Doğu cephesinde bulunan merdivenler ile erişim sağlanan bu oda daha çok mutfak olarak kullanılmış ve kapı ise yardımcı mekâna erişim sağlanabilmesi ve malzemelerin taşınmasına kolaylık sağlanması için kullanıldığı düşünülmektedir. Bu oda iki bölümden oluşmaktadır (Şekil 4.123-a).

a-Tavan b-Pencere

Şekil 4. 124. Poulkos Konağı Ara Kat Güneydoğu Odası Tavan ve Penceresi (Siyatista, 2020)

İlk kısım daha geniş ve girişe paralel olan duvarda musandıraların (Şekil 4.123-b) solunda bulunan duvarda nişlerin yer aldığı ve girişin hemen karşında, doğu cephesinde kapı ve pencere bulunan ilk kısımdır. İkinci kısım ise, bu odanın güneyinden girişi bulunan daha geniş olan kısımdır. Bu kısımda içerden ahşap kapaklı ve aynı zamanda vitraylı pencereler ile doğu cephesinden aydınlatılmaktadır (Şekil 4.124-b).

Şekil 4. 125. Poulkos Konağı Ara Kat Güneydoğu Odası Genel Görünümleri (Siyatista, 2020)

Birinci katın, kuzey ve doğu cephesi ile batı cephesinin kuzey kısmı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç dış duvarlar ahşap karkastır (Şekil 4.125). Birinci kat, doğu ve batı cephelerine yaslanan ikişer oda ile kuzey yönünde düz konsol çıkma yapan bir hayattan oluşmaktadır. Hayatın kuzey kısmında, yükseltilmiş ahşap kaplamalı bir platform oluşan bir köşk kısmı bulunmaktadır (Şekil 4.126). Bu kısımda, doğu ve batı kısmında birer ve kuzey kısmında dört tane çift sıra, tepe pencereleri renkli vitraylı ve alt pencereleri ahşap kapalı olan iki sıra pencereler bulunmaktadır.

Şekil 4. 126. Poulkos Konağı Birinci Kat Sofası (Siyatista, 2020)

Köşk kısmının tavanı, tekne tavandır ve katmanlı pervazları ile merkezinde altıgen bir göbek, göbek dışında kalan tavanda da çitakari tekniği uygulanmıştır. Doğal renler ile renklendirilmiş ve göbek kısmının merkezin bitkisel motifler ile bezenmiştir. Kuzeybatı odası, girişin sağında bulunan duvarda, geometrik desenli musandıralar ile musandıraların karşısındaki duvar, merkezinde konik biçimli ve üzeri Latin hacı bulunan, külah kısmının altı doğal renkler ile renklendirilmiş bir ocak ve ocağın iki yanında geometrik motifler ile bezenmiş iki tane ahşap kapaklı gömme dolap bulunmaktadır (Şekil 380). Kuzeybatı odası, batı cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılırken aynı zamanda bu cepheye açılan ve hamamlık olarak kullanılan bir odaya da erişim sağlanır. Hamamlığa, musandıranın batı köşesindeki en uç kısmında ve sonuncu kapaktan erişilir.

Şekil 4. 127. Poulkos Konağı Birinci Kat Kuzeybatı Odası Ocağı

(Siyatista, 2020)

Kuzeydoğu odasıda, tekne tavan bulunmaktadır. Tekne tavanın kenarlarında, bitkisel motifli dört kat pevraz ve tavanın tam merkezinde kare biçimli bir göbek bulunmaktadır (Şekil 4.128-c). Göbek kısmın kenarları ve merkezi bitkisel motifli bezemeler ile süslenmiştir. Tavanın geri kalan kısmında, doğal renkler ile renklendirilmiş, geometrik desenli çitakari uygulaması bulunmaktadır (Şekil 4.128-b).

a-Musandıra b-Tavan Köşe Detayı c-Göbek

Şekil 4. 128. Poulkos Konağı Kuzeybatı Odası Musandıra ve Tavanı

(Siyatista, 2020)

Musandıranın bulunduğu duvarın, tavan ile musandıra arasında kalan kısım, yine odanın diğer kısımlarında olduğu gibi, bitkisel ve doğa motifleri ile bezenmiştir (Şekil 4.128-a). Kuzeydoğu odasına giriş, üzerinde bitkisel motifler ile bezeli kapı girişi ile hem ahşap kapı kasası hem de kapısı hem geometrik hem de bitkisel motifler ile bezeli olan kapıdan sağlanmaktadır.

a-Giriş Kapısı b-Ocak c-Pencere d-Musandıra

Şekil 4. 129. Birinci Kat Kuzeydoğu Odası Kapı, Pencere ve Musandıraları (Siyatista, 2020)

Girişin tam karşısında ocak ve iki yanından ahşap kapaklı gömme dolaplar bulunmaktadır (Şekil 4.129-b). Gömme dolapların ahşap kapakları, ahşap oyma tekniğinde geometrik motiflerle bezelidir. Girişe paralel olan duvarda ise, ahşap musandıralar bulunmaktadır. Kuzeydoğu odası, kuzey yönüne açıla iki pencere ie aydınlatılmaktadır (Şekil4.129-c). Tavanı düz ve ahşap kaplamalı ve birinci kattaki en sade odası. Güneydoğu odası, girişin bulunduğu duvara paralel olarak konumlanmış, ahşap kapaklı ve geometrik motifler ile bezeli musandıralar ile bu duvarın karşısında bulunan ve iki yanında, hem geometrik hem de bitkisel motifler ile bezenmiş ahşap kapaklı gömme dolaplar ile bu dolapların merkezinde bulunan ocaktan oluşmaktadır. Ocak, konik biçimli olup, konik kısmın bitkisel motiflerle bezelidir.

Şekil 4. 130. Birinci Kat Güneydoğu Odası Görünümleri (Siyatista, 2020)

Odanın kuzey kısmında, ahşap kaplamalı yükseltilmiş bir platform bulunmaktadır (Şekil 4.130). Bu kısım üç yönden, vitraylı tepe penceresi bulunan ve alt pencereleri ahşap kapalı olan iki sıra pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu kısım aynı zamanda oda genişliği kadar konsol çıkma yapmaktadır. Platformun tavanı, tekne

tavandır ve kenarları bitkisel motifler ile bezeli iken, merkezi, doğal renkler ile renklendirilmiş çitakardir.

a-Ocak b-Gömme Dolap

Şekil 4. 131. Birinci Kat Güneydoğu Odası Ocak ve Musandıraları (Siyatista, 2020)

Son olarak, güneybatı odası, girişe paralel olan duvarda bulunan ahşap kapaklı ve geometrik desenli musandıralar (Şekil 4.131-b) ile güneyde bulunan yükseltilmiş bir platformdan oluşmaktadır (Şekil 4.131-a). Güney kısmı, güney yönüne doğru konsol çıkma yapmaktadır ve aynı zamanda bu kısımda bulunan, vitraylı tepe penceresi bulunan ve alt pencereleri ahşap kapalı olan iki sıra pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Yükseltilmiş Platform Görünümü b-Musandıra Ve Giriş Görünümü

Şekil 4. 132. Birinci Kat Güneybatı Odası Görünümleri (Siyatista, 2020)

Güneybatı odası, bezemelerin en yoğun olduğu odadır. Kapının hizasında bulunan ve musandıralar ve ahşap kapaklı pencerelerin devam eden kısım ile musandıraların üstü ile tepe pencereleri arasından devam eden kısım arasında,

katmanlı ahşap silme bulunmaktadır (Şekil 4.133-a). Bu silmenin alt kısmı geometrik motifler ile bezeli iken üst kısmı bitkisel motifler ile bezelidir.

a-Duvar Süslemeleri b-Göbek c-Pervaz

Şekil 4. 133. Birinci Kat Güneybatı Odası Duvar, Göbek ve Pervaz Süslemeleri (Siyatista, 2020)

Ahşap yükseltilmiş platforma kadarki kısma kadarki kısmın tavanı ile platformun olduğu kısmın tavanı tekne tavan olmasına karşın bezemeleri farklıdır. Girişin olduğu kısmın tavanının merkezi çitakari iken kenarları bitkisel motifler ile bezeli ve sarıdır. Platformun olduğu kısımda ise, giriş kısmındaki benzer ama daha kızıl tonlarda çitakari bulunurken aynı zamanda merkezinde göbek bulunmaktadır. Göbek kısmı çukurludur ve ortası ile kenarları birbirinden farklı geometrik desenler ile bezelidir (Şekil 4.133-b).

a-Duvar Süslemeleri b-Tavan Süslemeleri

Şekil 4. 134. Birinci Kat Güneybatı Odası Duvar ve Tavan Süslemeleri (Siyatista, 2020)

Poulkos Konağının yoğun bezemeli iç mekânına rağmen cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 4.135). Avluya bakan güney cephesinde L biçimdeki plan şemasına sahip olan zemin ve ara kat sıvasız iken, U plan şemasına sahip olan ve ahşap

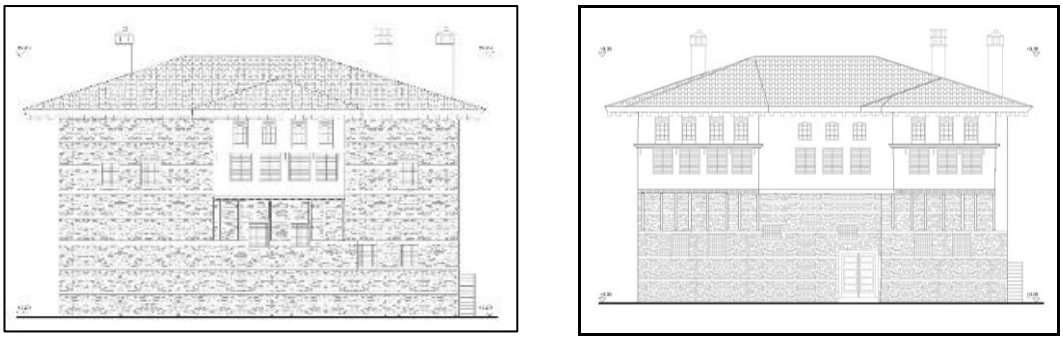
eli böğründeler ile desteklenen güneydoğu ve güneybatı odalarının konsol çıkmaları sıvalıdır (Şekil 4.135-b).

a-Kuzey Cephesi b-Güney Cephesi c-Batı Cephesi

Şekil 4. 135. Poulkos Konağı Cephe Görünümleri (Siyatista, 2020)

Zemin kat neredeyse güney cephesinde tamamen sağırdır. L biçiminin köşesinden çift kanatlı kapı ile giriş sağlanmaktadır. Ara kat pencereleri zemin kata nazaran daha çoktu. L biçiminin ucunda iki ve güneybatı yönünde iki pencere bulunmaktadır. Pencerelerde demir parmaklıklar bulunur.

a-Kuzey Cephesi b-Güney Cephesi

Şekil 4. 136. Poulkos Konağı Cephe Görünümleri

Birinci katta, U biçiminin uçlarını oluşturan konsol çıkmalardan, güneybatı yönündekinde dört, güneydoğu yönündekinde üç ve merkezde yine üç tane çift sıra, tepe penceresi vitraylı, alt pencereleri ahşap kapaklı olan pencereler bulunmaktadır. İki pencere arası ile konsol çıkmanın bitiminde ahşap silme bulunmaktadır. Yapının aynı zamanda Tsirka Caddesine de bakan kuzey cephesi, birinci katın merkezinde bulunan konsol çıkma dışında tamamı sıvasızdır (Şekil 4.135-a). Zemin ve ara katta çok az ve demir parmaklıklı pencereler bulunurken birinci katta sadece konsol çıkmada, güney cephesinde olduğu gibi, dört tane çift sıra, tepe penceresi vitraylı, alt pencereleri ahşap kapaklı olan pencereler bulunmaktadır. Doğu cephesinde ise, yine

zemin ve ara katta çok az demir parmaklıklı pencere bulunurken, birinci katın merkezinde, hamamlığın iki küçük açıklıkla havalandırıldığı, üzeri kiremit örtülü ve ahşap eli böğründeler ile desteklenen çıkması bulunmaktadır. Birinci katın bu kısmı ile güneybatı odasının, batı duvarı sıvalıdır. Sıvalı olan güneybatı kısmında üç tane, tepe penceresi vitraylı, alt pencereleri ahşap kapaklı olan pencereler bulunmaktadır. Geri kalan duvarının tamamı sıvasız ve kare biçiminde demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır.

4.2.1. Geleneksel Siyatista Konutlarının Karşılaştırılması

Çalışma esnasında toplamda 2 tane konut incelenen Siyatista kasabası, Kozana Eyaletine bağlıdır. Genellikle Kesriye kentindeki konutlar ile benzer özellikler taşımaktadır. Konutların bulundukları parsel sınırları, yüksek taş bahçe duvarları ile sınırlandırılmıştır. Avluya, çift kanatlı ahşap kapı ile erişim sağlanırken, kapıların üzerlerinde, kiremit kaplı, iki yöne eğimli saçaklar bulunmaktadır. İncelenen konutların, avluları genellikle büyüktür ve yardımcı mekânlarda bulunmaktadır. Avlular, yapıların bulundukları arazi biçimine göre daha büyük veya küçük olurken, genellikle sokağa paralel olarak konumlanmakta ve yapıya giriş avlu üzerinden sağlanmaktadır. Sokağa paralel olarak konumlanmış olan yapılarda bile, yapının yanında yer alan avlu kapısı ile giriş sağlanmakta ve yapının girişi yine avludan sağlanmaktadır. Konutların neredeyse hepsinin, özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan ve cepheden sokağa doğru 50-60cm arasında taşan saçakları bulunan kırma çatıları bulunmaktadır. Saçak altlarında, ahşap mertekler görülürken bazı konutlarda ise ahşap kaplamalar görülmektedir.

Yapılar genellikle parselin sokağa bakan sınırında ve sokağa paralel olarak konumlanmaktadırlar. Çalışma esnasında incelenen konutların birçoğu zemin kat bir ara kat ve birinci kattan oluşmakta ve bodrum katları bulunmamaktadır. Genellikle L biçiminde olan yapıların zemin katların dış ve bazı yapılarda iç duvarlarının tamamı da yığma taş duvardır. Ara kat ile birinci katlara ocağın bulunduğu dış duvar yığma taş duvar iken, diğer bütün iç ve dış duvarlarının tamamı ahşap karkas sistemdir.

Eğimli arazilerde konumlanan yapılarda (Konut 1. Nerantzopoulou Konağı) zemin katın bir kısmının toprağa gömülü olduğu görülmektedir. Genellikle zemin kat

ya dışa tamamen kapalı ya da tepe pencereleri ile çok az aydınlatılmaktadır. Zemin kat L biçimindedir ve hayatın üç yanında bulunan odalardan oluşmaktadır. Odalar çok az aydınlatıldığından genellikle yardımcı mekânlar için kullanıldığı düşünülmektedir. Erişim, avludan, L biçimin köşesinden sağlanmaktadır. Zemin katlar genellikle diğer katlara kıyasla tavan yüksekliği alçak ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmayan sade mekânlardır. Burada bulunan ve genellikle ahşap olan merdiven ile erişim sağlanan ara katlar, daha çok kış odaları olarak kullanılmaktadır. Genellikle daha sade ve ocakların bulunduğu bu katta bazen yardımcı mekânlarda yer almaktadır. Birinci kat ise en gösterişli ve yoğun süslemelerin olduğu, musandıra ve ocakların bulunduğu kısımdır. Burada genellikle hayat T biçimindedir ve hayat genellikle caddeye doğru düz konsol çıkma ve odalar ise avluya doğru düz konsol çıkma yapmaktadır. Birinci katlarda genellikle dış duvarlarda karma sistem uygulandığı da görülmektedir. Duvarların sokağa bakmayan ve özellikle ocakların bulunulduğu duvarla genellikle yığma taş duvardır iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır.

Yapıların cepheleri, yalın ve sade olmasına karşın, bazı cephelerde, yapım tarihinin yer aldığı levhalar bulunmaktadır. Yapıların genellikle sadece birinci katı sıvalı iken geri kalan bütün katlar sıvasızdır. Bazı yapılarda, yapının avluya bakmayan arka cephesi de tamamen sıvasızdır (Konut 1. Nerantzopoulou Konağı). Yapıların zemin ve ara katında bulunan pencereler genellikle kare biçiminde ve demir parmaklıklı veya metal kafeslidir. Birinci ve diğer katlarda ise genellikle iki sıra, tepe penceresi vitraylı ve alt penceresi ahşap kapaklı pencere düzenleri görülmektedir. Konsol çıkmalar genellikle sıvalıdır ve çıkmaların altların ahşap döşeme kirişleri görülmektedir.

Siyatista kentinde incelenen konutların, dış cepheleri her ne kadar yalın ve sade ise, iç mekânları o kadar gösterişlidir. Zemin ve bodrum katları genellikle yalın ve sade olmasına karşın, en üst karlar genellikle yoğun bezemeli tavan ve duvarlara sahiptir. Duvarlarda genellikle bitkisel motifli bezemeler olduğu kadar, şehir tasvirleri de bulunmaktadır. Bazı odalarda duvar, ahşap silmeler ile ikiye bölünmüş ve üst kısım bitkisel motifler ile bezeli iken alt katlar geometrik desenler ile bezelidir. Kapılar genellikle, ahşap ve girişleri yuvarlak kemerlidir ve kapıların üzerlerinde yine bitkisel motifler bulunmaktadır. Odalarda bulunan musandıralarda, geometrik bezemeler ve

ahşap oyma tekniği gözlemlenirken, aynı zamanda, odalarda bulunan niş ve ocakların kenarlarındaki ahşap kapalı gömme dolaplarda da hem bitkisel hem de geometrik desenler görülmektedir. Oldukça gösterişli olan bu odalara bulunan ocaklarda, konik, bitkisel süslemeli veya düz bitişlidir ve herhangi bir şekilde renklendirilmemişleridir. Odaların tavanları ile hayatta bulunan köşk alanlarının tavanları genellikle tekne tavandır. Tekne canın kenarlarında, kimi zaman geometrik kimi zaman ise bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır. Genellikle çitakari bulunan tavanlar doğal renkler ile renklendirilmiştir. Tavanın göbek kısmı, yine bazen geometrik bazen ise bitkisel motifler ile bezeli iken aynı zamanda ya altıgen ya da sekizgen kasnaktan oluşan kubbe biçimi veya değişik geometrik biçimlerdedir.

BÖLÜM 5

EPİRUS, THESSALYA VE DİĞER BÖLGESİNDEKİ OSMANLI DÖNEMİ KONUTLARI

5.1. Yanya (Ioannina)'daki Osmanlı Dönemi Konutları

Yanya (Ioannina) kenti bugün Arnavutluk sınırında, Yunanistan'ın kuzeybatısında yer alan Epir (Epirus) bölgesinin en büyük şehri ve aynı adı taşıyan ilin merkezidir. 2011 verilerine göre 65.574 nüfusa sahip olan şehirin 510 yılında kurulduğu tahmin edilmektedir (Kanetaki, 1985). İnanışa göre, şehir, Aziz John'un koruması altında kurulduğundan dolayı, Yunancada "Yahya'nın Şehri" anlamındaki İoannina adı verilmiştir (Kanetaki, 1996).

Epir'e ilk Türk akınları, 1371 Çirmen Savaşın'dan sonra, 1380 dolaylarında başlamıştır. I. Murad ve I. Beyazıt zamanında Osmanlıların vassallığını kabul eden Epir yerel lordlarının Osmanlı egemenliğine geçmeleri II. Murad zamanında olmuştur (Delibaş, 1996). II. Murad, 1421'de tahta çıktıktan sonra, bir yandan İstanbul kuşatılmış, diğer yandan Türk akıncıları Mora'ya kadar uzanmışlardır (Salamagkas, 1966). 1429 yılında Yanya Despotu Carlo Tocco'nun ölümünden sonra yeğeni ve gayri meşru çocukları arasında patlak veren iç savaş sırasında, beş kardeşten biri olan Memunon, Sultan II. Murad'dan yardım isteyince, Sultan, Rumeli Beylerbeyi Sinan Paşa kumandasında bir orduyu Yanya üzerine yollamıştır (Fotopoulos, 2005). Sultan II. Murad ve Sinan Paşa kente savaş açmadan önce Yanyalılara teslim olmalarını teklif eden birer nâme yollamışlardır, aman diledikleri takdirde halkın malına, dokunulmayacağı, dinsel inançlarında serbest olacakları, tutsak alınmayacakları, kentin yağma edilmeyeceği ve çocukların da devşirme olarak toplanmayacağı konusunda teminat vermişlerdir. Bu nâmeleri alan Yanyalılar, barış yoluyla Osmanlı egemenliğini kabul etmişlerdir (Delibaş, 1996).

Yanya ilinin fiziksel yapısının en temel özelliği yüksek, sıra dağları ve dar vadileridir. İlin kuzeybatı kısmında, Yunanistan-Arnavutluk sınırı, Pindos sıra dağları

ve Grammos, güneyde Smolikas, Vasilitsa, Mavrovounio ve Metsovo kenti ile kuzeyde Pindos, Lakmo ve Athamanian dağları bulunur. Bölgedeki nehirler, pek çok yağış ve karstik kaynağından beslendiğinden dolayı su bakımından zengindir. Nehir vadileri ayrıca dağ sıralarının karakteristik yönüne de sahiptir. Yunan-Arnavut sınırındaki Sarandaporos Nehri dışında, Aoos, Kalamas ve Louros Nehirleri'de vardır. Yanya ilinde, Pamvotis Gölünde yerleşim alanlarının bulunduğu ve günümüzde hala ikamet edilen Nisi adası bulunur.

Şekil 5. 1. Yanya Sokak Dokusu (Kontopoulos, 1900)[79]

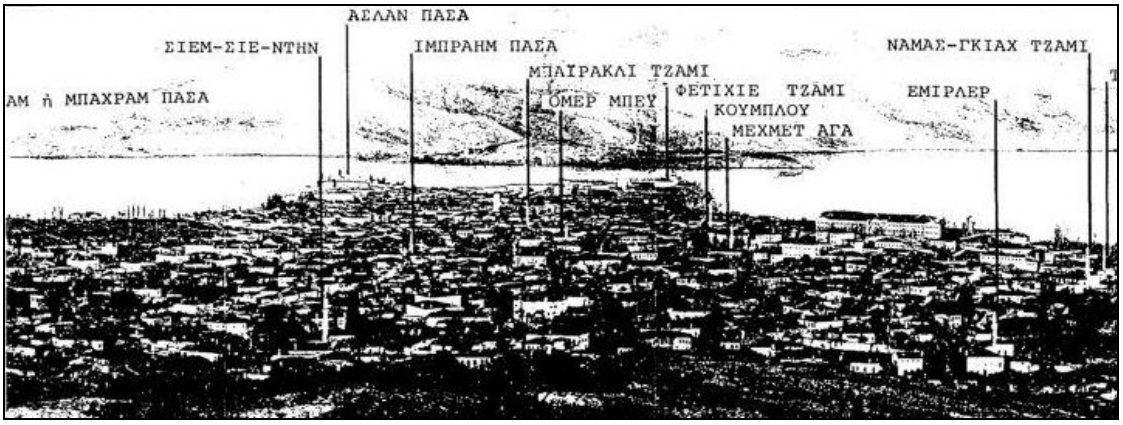
Yanya kentinin ilk yapılaşmaya başlandığı nokta tam olarak belirlenememiş olmakla birlikte, bazı tarihçilere göre kalenin kuzeydoğu bölgesi (İç Kale) ilk yerleşim alanıdır[80]. Salamagkas'a göre; limanın çevresinde, göl kenarında bağlardan kuzeybatı surlarına doğru uzanan bölgede lineer bir şekilde uzanan konaklama birimlerinin yer aldığını (1430'dan önce) savunmaktadır. Bu yerleşim birimlerinin kale içindeki ticari

[79] 1)Averof Caddesi, 2)Kallaris Caddesi, 3)Karamanlis Caddesi, 4-5) Bugün varolan yapılar, 6)Küçük Koumblou-Camii Minaresi veya Bugünkü Tositsseo Megaronu, 7) Litaritsya Kışlası, 8) Bugün var olan Platanos Caddesi

[80] 'Η Βυζαντινη Οχυρωση İlk yerleşim alanı olarak bu noktanın belirlenmesiyle ilgi olarak İç Kale'de bulunan Boidimon Kulesi (1082) ve eski sur duvarının kalıntıları gösterilmiş olup, bu sav (Tziouri, 1983) 'Η Βυζαντινη Οχυρωση στην Ελλαδα' s: 133-157 adlı eseri ve (Xaris, 1984) ' Γιαννενα, ιχνογραφια του Πρωτου

birimlerden beslendiğini ve mahallelerinin oluşmasına zemin hazırladığını belirtmektedir.[81]

Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde yer alan bilgilere göre (VIII); Yanya'da toplam 4000 ev vardır. Kale'de sadece Müslümanlar konaklıyor ve kale kendi içinde dört mahalle barındırıyor. Yapıların iyi durumda olduklarını ve kalenin içinde üç saray ve büyük bir Türk subayının konağı olduğunu belirtiyor. Aslan Paşa ve Fethiye camii olmak üzere iki camiinin olduğunu belirtiyor. Şehirde, 37 mahallenin bulunduğunu, bunlar: 18'i Müslüman, 14'ü Hristiyan, 4'ü Yahudi ve 1'i çingene mahallesidir. Çarşının 1900 dükkandan oluştuğunu ve çarşının merkezinde çok büyük bir kahvehane olduğunu belirtiyor. Birçok açık alanın, meydan, camiler, büyük mezarlık olduğunu, sokakların toprak ve ağaçların olduğunu belirtiyor.

Şekil 5. 2. Yanya Kentinin 12 Camiyle Panoraması (1900)

Spon ve Wheeler (1967)'de yayımladığı kitaba göre, Yanya'nın hareketli bir ticari merkez olduğunu ve halkın 4'te 3'ün Yunanlıların oluşturup bunlarından hepsinin çok iyi tüccar olduğunu belirtir. Genel olarak, şehrin, kalenin çevresinden gelişim gösterdiği ve Leoforou Dodonis-Averof Caddelerinden Askeri Okula ve oradan Kaleye ve ordan 28hs Oktomvriou sokağından Korai ve Pargis kesişimi alanında gelişilmeye başladığı söylenebilir. Bu noktadan konut yerleşimleri gözlemlenirken ticari alan olan Pazar alanından ticari aks lineer olarak gelişme göstermiştir ve diğer yerleşim alanları bu noktadan gelişmeye devam etmiştir (Papaspirou, 2009).

[81] Salamagkas, 1966 'Giannotika Summeikta', Cilt:2, s:93

Yanya kenti incelendiğinde, şehrin kale içi dışında bulunan birçok caminin olması dikkat çekicidir. Ayrıca camii dışında, han, hamam, okul, medrese gibi yapılarda mevcuttur. Bu yapıları 1900'lerde çekilmiş aynı zamanda Kanetaki'nin Yanya kentini anlattığı Kasto adlı eserinin kapağında da yer almaktadır. Bu camilerden günümüzde kale içinde ve dışında ikişer tane olmak üzere dört tanesi günümüze ulaşabilmiştir.

a) Konut 1. Hüseyin Bey Konağı

Yunanca kaynaklarda, "Despot'un Evi" olarak da adlandırılan Hüseyin Bey Evi Yanya kentinin merkezinde, Ioannina Stadyumu'nun arkasında, Pindarou Caddesi üzerinde bulunmaktadır. 19. yüzyılın başlarında inşa edildiği düşünülen yapı, 1820'deki yıkıcı yangından bu yana günümüze ulaşan önemli yapılardan biri özelliğini taşımaktadır.

Şekil 5. 3.Hüseyin Bey Konağı Vaziyet Planı[82]

Şekil 5. 4.Hüseyin Bey Konağı Görünümü [URL 1]

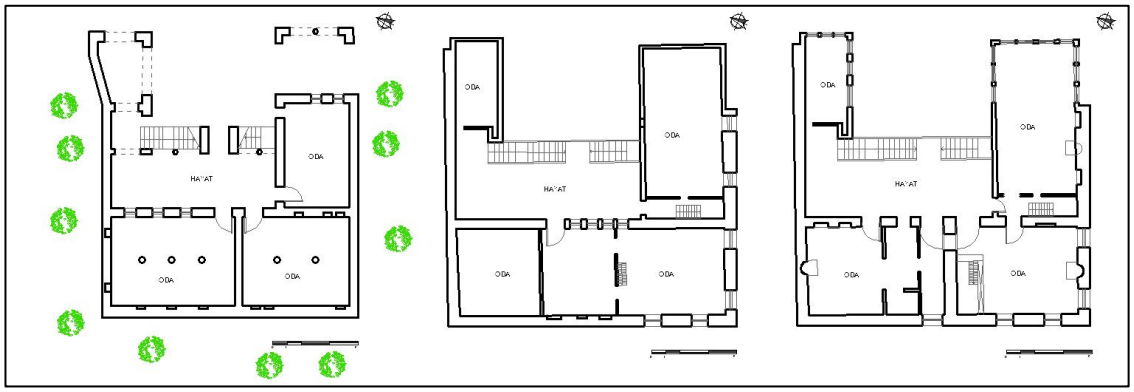
Yapı, kentsel alanda bulunmasına karşın, bulunduğu parselin tamamını sınırlayıcı herhangi bir unsur bulunmamakla birlikte, yapıya erişim sağlandığı Pindarou Caddesi üzerinde demir korkuluklar ile ve yapıyı tanımlayan tabela bulunmaktadır.

[82] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

Şekil 3. 240. Hüseyin Bey Evi Görünümü (Kalogeridou A,1948)

Parsel sınırları algılamayan yapının dört bir yanında ayrık nizam konutlar ve yeşil alan bulunmaktadır (Şekil 5.3). Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olup, yapıdan dışarıya doğru 50 cm taşan çatı saçak bulunup, saçak altlarından ahşap aşıklar görülmektedir (Şekil 3.4). Yapı zemin, ara kat ve birinci kattan oluşmaktadır (Şekil 5.5). İç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar olan zemin kat, dışa tamamen açık olan hayat ve hayatın güneybatı yönünde dışa tamamen kapalı olan iki oda ile güneydoğu yönünde, yine tamamen sağır olan bir odadan oluşmaktadır (Şekil 5.5-a).

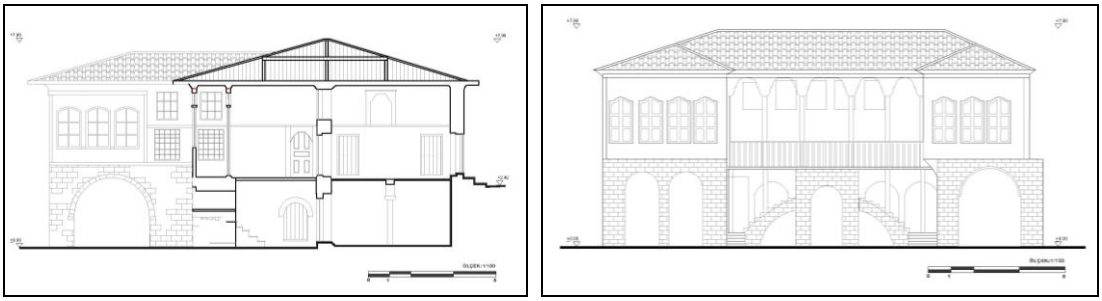
a-Zemin Kat Planı b-Ara Kat Planı c-Birinci Kat Planı

Şekil 5. 5. Hüseyin Bey Evi Kat Planları[83]

Kuzeydoğu cephesinin tam merkezinde bulunan ve iki yanında yay biçiminde merdiveni olan kemerli geçiş ile erişilen zemin katın güneybatı cephesinde bulunan odalarda, tam merkezde ayaklar bulunmaktadır. Ayaklar, dikdörtgenler formunda, ince elmler ve oyma tekniği ile Epirus'un dağlık bölgelerinde bulunan özel taşlar kullanılarak yapılmıştır (Arakadaki, 2014, s. 41). Bodrum katın dışa tamamen kapalı olması, depo, kiler veyahut ahır gibi yardımcı mekânlara hizmet verdiğini

[83] Çalışma esnasında Loukanakis'in 1977 yılında hazırlamış olduğu çizimler yazar yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

düşündürmektedir. Birinci kat ile ara katı U biçiminin zemin zatta taşıyıcı ayaklarını yarım kemerli geçişler tamamlamaktadır. Ahşap korkuluklar ile sütunları bulunan anıtsal merdiven ile erişilen birinci katın batı duvarları ve güney dış duvarının bir kısmı ile kuzey duvarı ile batı duvarına yaslanan iç duvarlar taş yığma iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkas sistemdir (Şekil 5.5-c). Hayatın tam karşısında üç oda bulunmaktadır. Tam merkezde bulunan oda dardır ve yardımcı mekân olarak kullanılmaktadır. Güneybatı odası hem güney hem de batı cephesinden ikişer pencere ile aydınlatılırken, girişin solundaki güney cephesinin tam merkezinde ocak ve girişin sağında bulunan duvarda musandıra bulunmaktadır. Kuzeybatı odası tamamen sağırdır. Girişin sağında ocak ve girişe paralel duvarda musandıralar bulunmaktadır. Yapının avluya bakan cephesindeki doğu odaları, yapıda en çok güneş alan odalarıdır. Güneydoğu odası, üç yönden de tek sıra dörtlü pencere düzeniyle aydınlatılırken, girişin sağında kenarında iki gömme dolap bulunan ocak yer almaktadır. Bu oda hem en çok aydınlatılan hem de en çok bezemeye ve tavan süslemelerine sahip olan oda olduğundan başoda olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Buna karşın birinci katın kuzeydoğu odası, iki yönden ve tek sıra üçlü pencere düzeniyle aydınlatılmıştır.

Şekil 5. 6. Hüseyin Bey Evi Görünüş ve Kesiti[84] (Loukanis, 1977)

Yapının güney cephesinin merkezinde bulunan merdiven ile erişilen ara katın kuzey, batı duvarları ve güney dış duvarının bir kısmı ile kuzey duvarına yaslanan iç duvarı taş yığma iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkas sistemdir (Şekil 5.5-b).

[84] Çalışma esnasında Loukanakis'in 1977 yılında hazırlamış olduğu çizimler yazar yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Şekil 5. 7. Hüseyin Bey Evi Görünüşleri 1971 (Filippos Gıovanis Kişisel Arşivinden)

Kuzey duvarına yaslanan kuzeydoğu odası ile kuzeybatı odası tamamen dışa kapalı ve aydınlatılmaz iken, doğu cephesinin tam merkezinde yer alan oda, hayata açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır. Kuzey duvarına yaslanan kuzeydoğu odası ile kuzeybatı odası tamamen dışa kapalı ve aydınlatılmaz iken, doğu cephesinin tam merkezinde yer alan oda, hayata açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır. Güney cephesine yaslanan güneybatı odası, hem güney hem de batı cephelerine açılan ikişer pencere ile aydınlatılmıştır. Bu odanın girişi merkezde bulunan odadan sağlanırken, daha geç dönemlerde birleştirildikleri düşünülmektedir. Yapının avluya bakan cephede bulunan tek odası olan güneydoğu odası, güney cephesinden iki pencere ile aydınlatılmaktadır.

Şekil 5. 8. Hüseyin Bey Evi Görünümü (Mpesta,2014)[85]

Yapının girişi cephesi olan doğu cephesinin zemin katı, sıvasız kesme taş örgülü duvar ve ayaklara oturan, değişik açıklıklardaki yarım daire kemerlerden

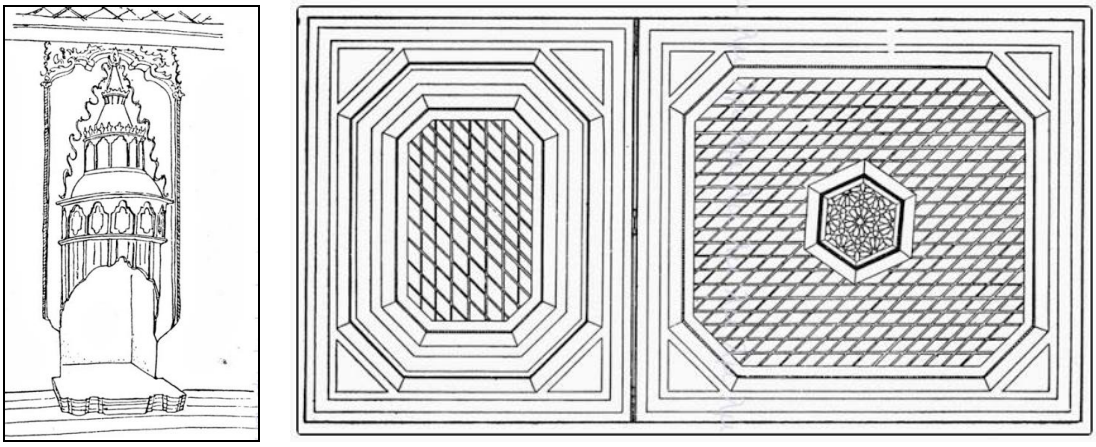
[85] 12 Ocak 2014'te Pavlos Tsilis tarafından "Zaman İçinde Yanya" adlı sayfada yer alan fotoğraflar, Bayan Giotta Siomou Besta'nın bir arşivinden alınmıştır.

oluşmaktadır. Bu katın en önemli ve karakteristik özelliği elbette ki yay biçiminde olan taş merdivendir. Merdiven, merkezde bir yarım daire kemerden oluşan sahanlık kısmı ile yanlarında onu tamamlayan yay biçiminden ki açıklardan oluşan merdiven kısmından oluşmaktadır. Tamamen dışa açık hayatlardan oluşan yapının birinci katı ile ara katı, yapını eski fotoğraflarında beyaz sıvalı olduğu anlaşılmaktadır. Günümüzde sıvasız olan birinci katın tatami (sıva ile kaplı ahşap iskelet) sıvası görülmektedir (Şekil 5.8). Tamamen dışa açık hayatlardan oluşan yapının birinci katı ile ara katı, yapını eski fotoğraflarında beyaz sıvalı olduğu anlaşılmaktadır. Günümüzde sıvasız olan birinci katın tatami (sıva ile kaplı ahşap iskelet) sıvası görülmektedir. Yapının U biçiminin uçlarında bulunan odaların pencereleri tek sıradır ve eğrisel bitişlidir. Birinci katın kuzeydoğu kısmı güneye doğru düz konsol çıkma yapmaktadır ve bu kısım ahşap dolgulu payandalar ile desteklenmektedir. Bu kısımda üç pencere ve yapının kenarlarında günümüze ulaşabilmiş ahşap kolonadlar bulunmaktadır. Benzer ancak dörtlü pencere düzeninde olan güneydoğu odası herhangi bir çıkma yapmamaktadır. Yapının tam merkezindeki hayat kısmında ise ahşap sütunlar bulunur ve ahşap sütun başlıkları ise zemin kattaki gibi kemerler oluşturulmaya çalışılmıştır.

Şekil 5. 9. Hüseyin Bey Evi Hayat Kısmından Görünümü (Mpesta G.S.,2014)

Yapının diğer cepheleri sağırdır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Yapının 1971 yılına ait fotoğraflarından yapının arka cephesinin yola paralel olduğu ve avluya girişin bu kısımdan alaturka kiremit kaplamalı saçak ile çift kanatlı ahşap kapı ile yapıldığı görülmektedir (Şekil 5.7). Bu bağlamda, zemin katın batı cephesinin tamamen dışa kapalı olmasının güvenlik ve mahremiyet amaçlı olduğu görülmektedir.

Şekil 5. 10. Hüseyin Bey Evi Baş Odadaki Şömine ve Tavan Planı (Loukanis, 1977)

Yapının iç mekânında en dikkat çekici kısım birinci katta bulunan ocaktır (Şekil 5.11-a). Konik bitişli olan ocak günümüze kısmen ulaşılırken, Loukanis'in 1977'de hazırladığı perspektif çalışması ile ocağın, geometrik ve bitkisel motifli bezeme ve oymalara sahip olduğu görülmektedir. Bunun dışında bu oda da bulunan tekne tavan, ahşaptır, ve göbek kısmında, bitkisel bezemeler görülmektedir. Bunun dışında sofaya açılan kapıların üzerinde yarım ahşap kemerler oluşturulmuştur. Birinci katın üzerinde yer alan katın pencerelerinde demir kare kepenkler bulunmaktadır ve bu kısım hayattan net bir biçimde algılanmaktadır.

a-Ocak b-Kapı c-Hayat

Şekil 5. 11. Hüseyin Bey Evi İç Mekan Görünümü (Mpesta G.S.,2014)

b) Konut 2. Hayrettin Paşa Evi

Hayrettin Paşa'nın Evi, Michael Angelos Caddesi ile Char. Trikoupi Caddelerinin köşesinde bulunan ve 1970'lerin sonunda çıkan bir yangında tahrip olan

etkileyici bir yapıdır. 1923 yılına ait olan fotoğraflarda tespit edilen ve yapıyı yolun karşı tarafında bulunan yapıya bağlayan köprü, yapını en önemli özelliğidir.

a-Yapının Konumu[86] b-Günümüzdeki Görünümü

Şekil 5. 12. Hayrettin Paşa Evi'nin Günümüzdeki Konumu ve Görünümü

Aslan Paşa'nın soyundan gelen Hayreddin Paşa'ya ait olan yapının 1840 civarında inşa edildiği ve Ali Paşa'nın şehri ateşe verdiği 1820 yılında yıkılmış eski bir evin yerine yapıldığı tahmin ediliyor. 1923'te Hayreddin Paşa'nın evi Ioannidis ailesi tarafından satın alınmış ve koruma altına alınmıştır. 1977'de bir yangında tamamen yok olmuş ve yapının yerine İoannidi Alışveriş Merkezi inşa edilmiştir. Eski konaktan günümüze sadece alaturka kiremit kaplamalı saçak örtülü bahçe kapısı ve kemerli merdiveninin bir kısmı ulaşabilmiştir.

Yapı, tarihi fotoğrafları ve günümüze ulaşmış bahçe kapısı ile kemerli merdivenlerini göz önüne aldığımızda, parseli kuzeyinde, M. Angelou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Yapının, kuzeybatı ve güneybatısında tam olarak tespit edilememesine karşın tarihi fotoğraflardan yapılan tespitlere göre, ayrık nizamda konutlara yaslanmakta, kuzeyinde M. Angelou Caddesi, güneyinde ise Char. Trikoupi Caddesi bulunmaktadır. Yapının güneydoğu cephesi avluya bakmakta ve avluya erişim M. Angelou Caddesi ile Char. Trikoupi Caddesinin kesiştiği noktada bulunan kemerli bahçe kapısından sağlanmaktadır. Yüksek taş bahçe duvarları ile çevrili olan avlunun kemerli giriş kapısının üzeri alaturka kiremit kaplı saçak ile örtülüdür ve günümüze uluşamamış, düz başlıklı metal çiviler ile süslü, çift kanatlı, ahşap bahçe

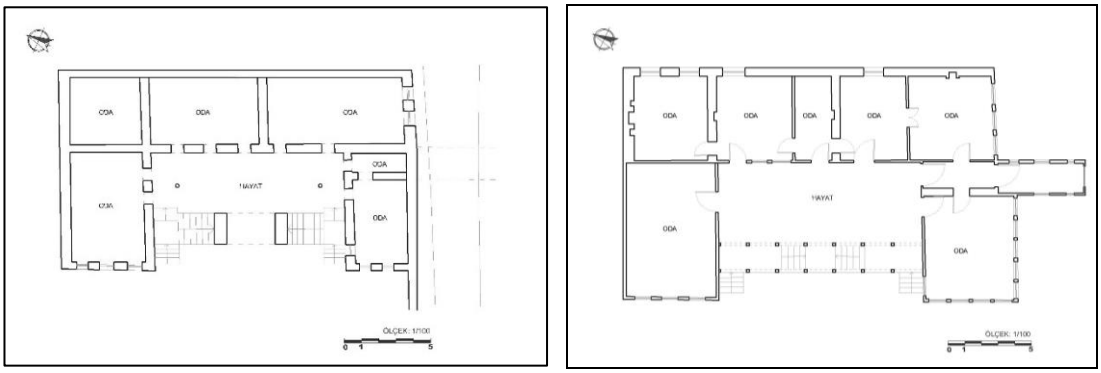
[86] Altlık olarak googlemaps haritası kullanılmıştır. 20 Mart 2021 tarihinde https://www.google.com/maps/ adresinden erişildi.

kapısı bulunmaktadır. Bu cadde üzerinde, Hayrettin Paşa Evi'nin birinci katını, caddenin karşısında bulunan yapının birinci katıyla iletişimini sağlayan köprü bulunur.

Şekil 5. 13. Hayrettin Paşa Evi Görünüşleri (1923)

Yapının, iç ve dış duvarları yığma taş duvar olan zemin katına erişim, merdivenin merkezinde bulunan kemerli geçitten sağlanmaktadır. Dışa tamamen açık olan hayattın tam karşısında üç, sağ ve solunda da ikişer oda bulunmaktadır. İki sütunlu hayata erişilen kemerli geçidin tam karşısında, girişleri hayattan sağlanan üt tane sıra oda bulunur. Bu odalardan, kuzeybatı odası ile merkezdeki dışa tamamen sağır iken, merkezdeki oda hayata açılan pencereler ile aydınlanır. Kuzeydoğu odası ise M. Angelou Caddesine açılan iki pencere ile aydınlatılmıştır. Hayatın sağ ve solunda bulunan odalara erişim, anıtsal merdiven ile sağlanır. Odalara giriş merdivenin sahanlığından sağlanırken, U biçiminin uçlarında bulunan odalar, avluya açılan ikişer pencere ile aydınlatılmıştır.

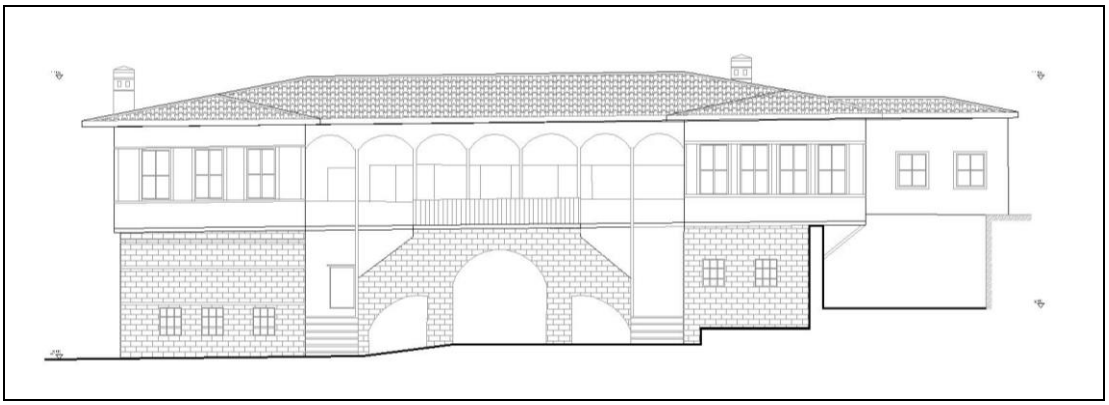

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 5. 14. Hayrettin Paşa Evi'nin Zemin ve Birinci Kat Planları[87]

[87] Çalışma esnasında Loukanakis'in 1977 yılında hazırlamış olduğu çizimler yazar yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Anıtsal taş merdiven ile erişilen birinci kat, kuzeybatı duvarı ile güney batı duvarının kuzey kısmı ile ocakları bulunduğu kuzeybatı duvarına yaslanan iç duvarları taş yığma iken geri kalan bütün duvarlar ahşap karkastır (Şekil 5.14-b). Hayatın avluya bakan güneydoğu kısmında altı ahşap sütunlu ve yedi ahşap kemer bulunmaktadır. Birinci katın kuzeybatı odası, kuzey cephesine açılan iki pencere ile aydınlanırken, batı cephesine yaslanan duvarın merkezinde ocak bulunmaktadır. Ocağın iki yanında niş bulunmaktadır. Kuzeybatı odasının sağında bulunan odanın girişe paralel duvarında iki pencere ile sofadan aydınlanırken, girişin tam karşı duvarında tek bir pencere ile dışarı açılmaktadır. Girişin solunda bulunan duvarın merkezinde, kuzeybatı odasındaki gibi merkezde ocak bulunurken, ocağın sağında gömme dolap bulunmaktadır. Bu odanın solunda, daha küçük bir oda bulunmakta ve bölücü duvarda bulunan kapı ile bu iki oda iletişim kurmaktadır. Bu odada, girişin solunda bulunan duvarın merkezinde ocak bulunmaktadır. Kuzeydoğu odasında girişin tam karşısındaki duvarın merkezinde ocak bulunmakta ve doğu cephesine açılan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Hayatın sağında ve solunda köşkler bulunur ve bu alanlar avluya bakan cephelerde üçer pencere ile aydınlatılmıştır. Hayatın sağında bulunan köşk kısmı, M. Angelou Caddesine doğru oda genişliği kadar çıkma yapmaktadır. Köşk kısmının kuzeyine yer alan açıklıktan yapıyı caddenin karşı tarafındaki yapıyla bağlayan köprüye erişimi sağlar.

Şekil 5. 15. Hayrettin Paşa Evi Görünüşü[88]

[88] Çalışma esnasında Loukanakis'in 1977 yılında hazırlamış olduğu çizimler yazar yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

Yapının avluya bakan güney cephesi Hüseyin Bey Konağı'ndaki özelliklere sahiptir. Bu cephede yapının merkezinde anıtsal merdivenler ve açık hayatın avluya bakan kısmında, altı ahşap kolonlu yedi kemer bulunmaktadır (Şekil 5.15). Anıtsal merdivenin sahanlığın bulunduğu merkezinde yuvarlak kemer bulunurken, merdivenin bulunduğu iki yanlarda daha küçük ve yarım kemerler bulunur.

Zemin katında çok az pencere açıklıkları bulunan güney cephesinin birinci katında U biçiminin uçlarında solda iki ve sağda üç pencere bulunmaktadır. Pencerelerde demir parmaklıklar bulunurken, alt ve üst kısımlarda ahşap silme bulunmaktadır. Yapının M. Angelou Cephesine bakan cephesinde zemin katta çok az açıklıklar bulunurken birinci katta köşkün alt ve üst kısımlarında ahşap lentolar bulunan ikili pencere düzeninin bulunduğu konsol çıkma bulunur. Bu çıkma, ahşap eli böğründeler ile desteklenmektedir. Batı duvarı ile kuzey duvarının zemin katı tamamen sağır iken, kuzey duvarının birinci katında çok az pencere açıklığı bulunurken herhangi bir konsol çıkma bulunmamaktadır.

Yapının iç mekân görsellerine ve iç mekân süslemeler ile bezemeleri ile ilgili herhangi bir bilgi ve çizime çalışma esnasında erişilememiştir.

c) Konut 3. Missiou Evi

Misios Evi, 1936 yılında devlet tarafından resmi gazetede yayınlanan kararname ile tarihi eser olarak koruma altına alınan yapı, günümüze iyi durumda erişilen önemli Yanya konutlarından biridir. Asopiou Caddesi 11 numarada bulunan yapı, ön cephesinde, merkezi kemerin kilit taşında bulunan kitabeye göre 1844'te inşa edilmiştir. 1949'dan 1955'e kadar Bayındırlık Bakanlığı İmar Servisi olarak kullanılan yapının, güneybatısında yapıya bitişik nizamda yardımcı mekânlar eklendi (Egkonoimon, 1998).

Şekil 5. 16. Misiou Evi Vaziyet Planı[89]

Şekil 5. 17. Misiou Evi Görünüşü [URL2]

Yapı günümüzde, Epirus, Kuzey İyonya ve Batı Makedonya Üst Anıtları ve Kültür Varlıkları Koruma Bölge Müdürlüğü olarak kullanılmaktadır. Yapı, şehrin merkezinde, Yanya Kalesi'nin batısında bulunmaktadır.

Şekil 3. 241. Misiou Evi Tarihi Fotoğrafı (?) (Apostolos Vertodoulou Kişisel Arşivi)

Yapının güneydoğusunda Asopirou Caddesi, güneybatısında yapıya yaslanan daha geç dönemde inşa edilen yardımcı mekân, kuzeybatısında yeşil alan ile ayrık nizamda konuta ve kuzeybatıda yine ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, parselin güneybatısında Asopiou Caddesine paralel ve kuzeydoğu cephesi avluya bakacak şekilde konumlanmıştır.

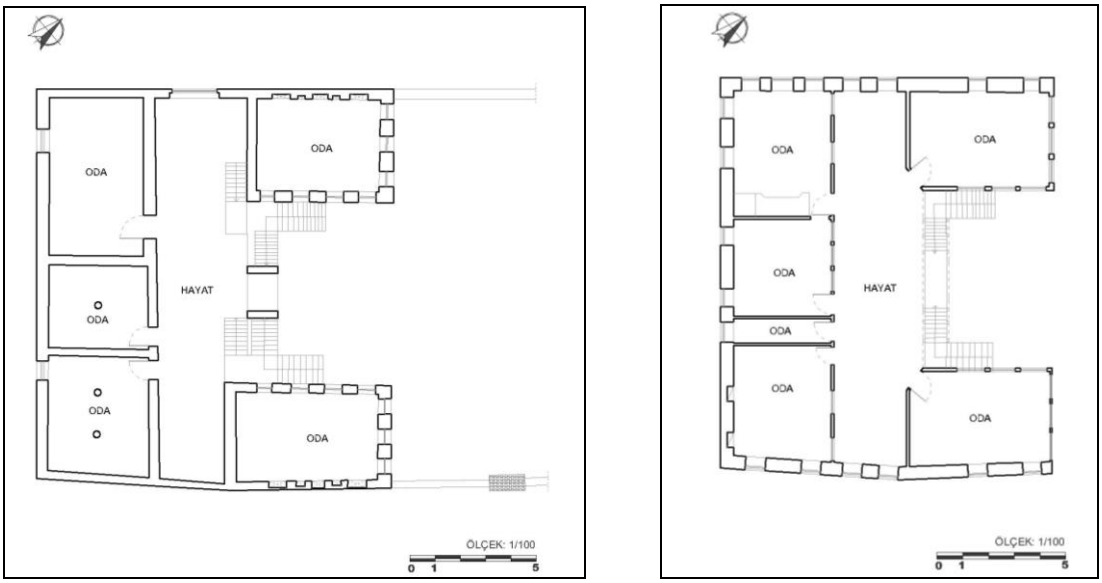
[89] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Bahçe Duvarı ve Kapısı b- Bahçe Kapısı Saçağı c- Saçak

Şekil 5. 18. Misiou Evi Bahçe Kapısı, Duvarı ve Saçak Görünümleri

Yüksek taş duvarlar ile çevrili avluya erişim, Asopiou Caddesi üzerinden yer alan, düz başlıklı metal çiviler ile süslü ve metal kapı tokmağı bulunan üzeri alaturka kiremit saçaklı, ahşap kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 5.18-a). Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatılı yapının, yapıda dışarıya 20cm taşan saçağı bulunmaktadır (Şekil 5.18-b). Saçak sarkmasının altından, caddeye bakan kısımdakilerde özgün ahşap kaplama bulunurken, avluya bakan kısımda, daha geç dönemdeki ahşap kaplamalar bulunmaktadır (Şekil 5.18-c).

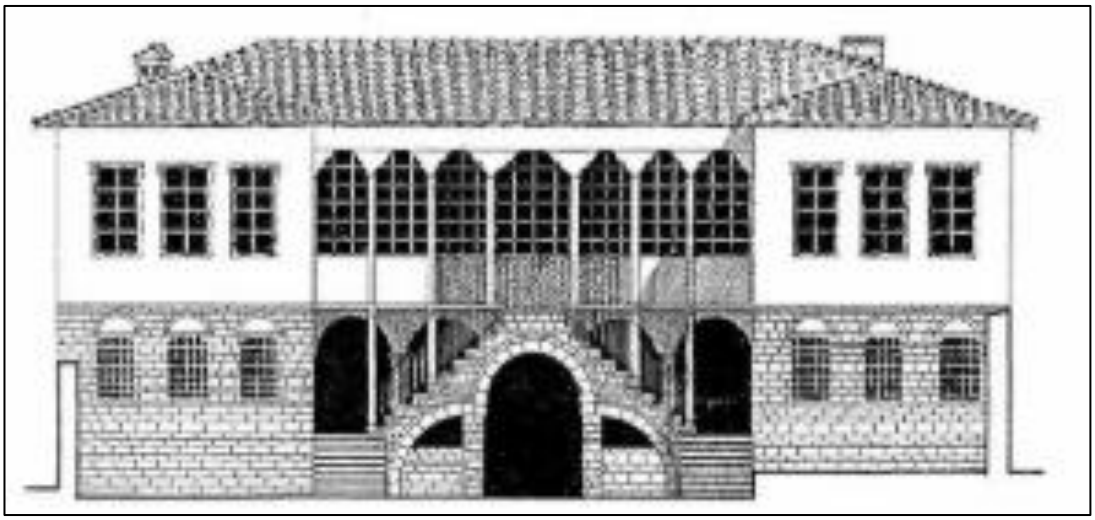

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Şekil 5. 19. Missiou Evi Zemin Kat Planı

Yapının iç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar olan yapının zemin katı U plan şemasına sahiptir. Zemin kata erişim, kuzeydoğu cephesinin tam merkezinde bulunan ve iki yanında yay biçiminde merdiveni bulunan kemerli geçiş ile sağlanmaktadır. Zemin katın dışa açık hayatının tam karşısında güneybatı duvarına yaslanan üç tane sıra oda bulunmaktadır. Odalara erişim hayata açılan kapılar ile

sağlanırken, uçlarda bulunan odalar batı cephesine açılan tek pencere ile aydınlanırken, merkezdeki oda tamamen dışa kapalıdır.

Şekil 5. 20. Missiou Evi Zemin Kat Planı ve Görünüşü (Papageorgiou G., ?)

Merkezde bulunan oda ile güneybatıdaki odanın tam merkezde dikdörtgenler biçiminde ayaklar bulunmaktadır. Bu katın neredeyse dışa tamamen kapalı oluşu, depo, kiler veyahut ahır gibi yardımcı mekânlara hizmet verdiğini düşündürmektedir. Birinci kat ile ara katı U biçiminin zemin zatta taşıyıcı ayaklarını yarım kemerli geçişler tamamlamaktadır.

Şekil 5. 21. Missiou Konağı Zemin Kat Görünümü YKBA (YPPO/6ENM)

Yapının ahşap merdiven ile erişimi sağlanan birinci katı, zemin kat ile benzer özellikler taşımaktadır. Güneybatı cephesine yaslanan üç oda ile avluya bakan doğu cephesince ve aynı zamanda da U biçiminin uçlarında bulunan birer oda ve avluya bakan cephede tamamen dışa açık olup kemerleri bulunan bir hayattan oluşmaktadır. Birinci katın, avluya bakan cephesi dışındaki bütün dış duvarları yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarları ahşap karkas sistemdir. Kuzeybatı odasında, girişe

paralel olan duvarda musandıralar bulunurken, batı duvarının merkezinde bir ocak ve ocağın iki yanında da birer pencere bulunmaktadır. Oda batı cephesine açılan iki ve kuzey cephesine açılan üç pencere ile dışardan aydınlatılırken, aynı zamanda da, hayata açılan iki pencere ile de aydınlatılmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan ve batı cephesinin merkezinden konumlanan oda ise, sadece batı cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır.

Şekil 5. 22. Missiou Konağı Birinci Kat Görünümü YKBA (YPPO/6ENM)

Güneybatı odası ise, kuzey batı odası ile benzer özellikler taşımakta olup, girişe paralel olan duvarda musandıralar ile batı duvarının merkezinde bir ocak ve ocağın sağında bulunan geometrik desenli ahşap kapağı bulunan bir gömme dolaptan oluşmaktadır. Bu oda sadece, güney cephesi ile hayata açılan ikişer pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın karşısında bulunan güneydoğu odası, diğer odalarda olduğu gibi girişe paralel olan duvarda musandıralar bulunmaktadır. Avluya bakan doğu cephesi ile hem kuzey hem de güney cephelerinde bulunan pencereler ile aydınlatılan oda ile kuzeybatı odası da aynı plan özelliklerini taşımaktadır.

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Asopiou Caddesine bakan güneybatı cephesi tamamen sıvasızdır. Zemin katta küçük kare kesitli ve demir parmaklıklı pencereler bulunurken birinci katta daha büyü ve dikdörtgen biçiminde pencereler bulunmaktadır. Avluya bakan güneydoğu cephesi ise, sıvasız olan zemin katta, küçük ve zemin seviyesinden daha yüksekte konumlanan pencereler bulunurken, pencerelerin üzerinde oyulmuş yarım daire kemerler bulunmaktadır. U biçiminin uçlarında yer alan bu pencerelerin üzerinde ise sıvalı olan birinci katın daha büyük pencereleri bulunmaktadır. U biçiminin merkezinde, birinci kata erişimi sağlayan taş merdiven bulunmaktadır. Bu merdiven aynı zamanda Hüseyin Bey Evi'ndeki anıtsal merdivene benzemekte ve aynı özellikleri taşımaktadır. Merdiven, merkezde bir yarım daire kemerden oluşan sahanlık kısmı ile yanlarında onu tamamlayan yay biçiminden

ki açıklardan oluşan merdiven kısmından oluşmaktadır. Buradan erişim sağlanan birinci katın hayatının merkezi dışa açık ve yarım daire kemerlerden oluşurken, en uçlarda bulunan açıklıklara daha sonraki dönemlerde müdahale edimmiş ve camlarla kapatılmıştır.

a-Kuyu Apostolis Arşivi (Ağustos 2020) b-Merdiven Zogakis Arşivi (Temmuz 2018)

Şekil 5. 23. Missiou Evi Kuyu, Merdiven ve Taş Levha Görünümleri

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır. Yapılan kapsamlı arşiv taramaları sonucunda YKBA'den elde edilen iç mekân görsellerinde, yapının iç mekânlarında herhangi bir süsleme özelliğinin bulunmadığı, birinci katta bazı gömme dolap kapaklarında geometrik desenli ahşap oyma tekniği uygulandığı gözlemlenmiştir (Şekil 412). Bunun dışında yapının tavanlarının, tekne tavan olduğu ve tavanın çitakari olduğu tespit edilmiştir.

d) Konut 4. Pyrsinella Konağı

Şehrin merkezinde, Yanya Kalesi'nin güneybatısında, Papazoglou ve Aravanitou Sokağının kesiştiği, Papazoglou Caddesi numara 8-10'da bulunmaktadır. 1820deki yangınına kadar Venedikli tüccar Ioanni Sari'ye ait olup, 1835 yılında, eski hükümdar soyundan gelen Vissarion Makris (1635-1699) tarafından satın alınıp yenilenmiş ve Antonio Pyrsinsella'a ile evlenen kızı Aleksanda'ya düğün hediye olarak hediye edilmiştir (Papastavrou, 2016, s. 2-3).

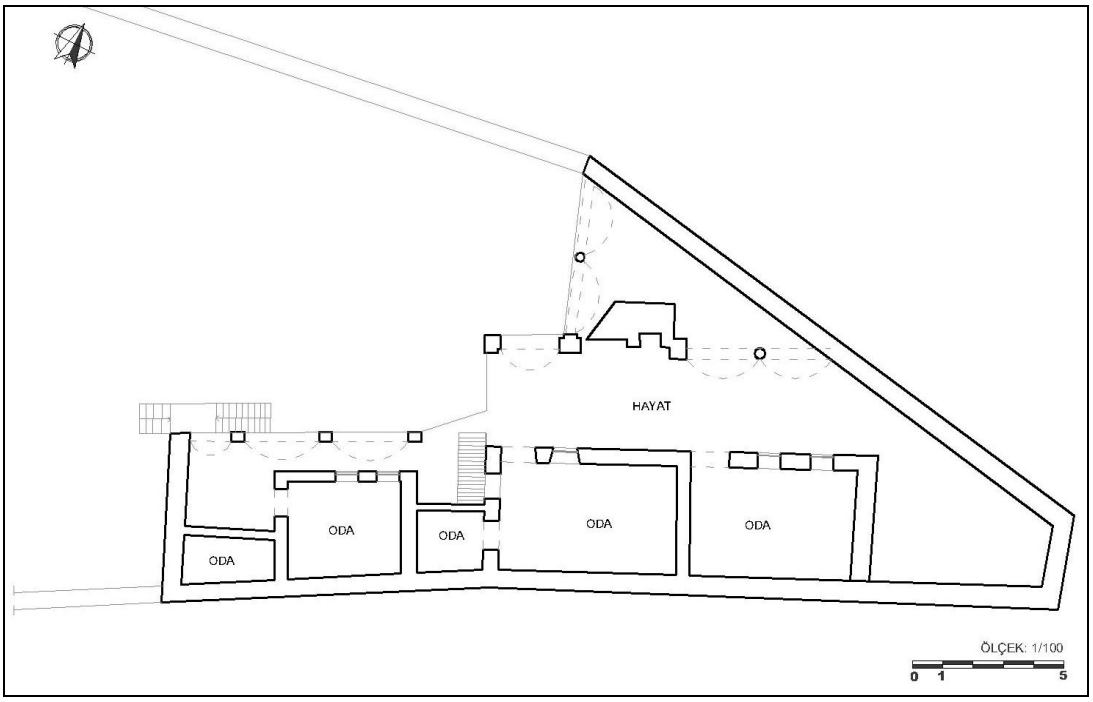

Şekil 5. 24. Pyrisella Evi Vaziyet Planı[90]**Şekil 5. 25.** Pyrisella Evi Görünümü [URL10]

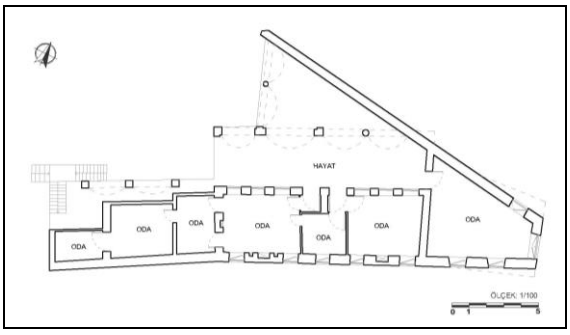
Yapı, parselin kuzey ve doğu cepheleri Papazoglou ile Aravanitou Sokağı'na paralel olarak konumlanmış olup, batıda ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır (Şekil 5.24). Batı cephesi, alçak taş duvar üzeri demir parmaklıklar ile çevrelenmiştir. Avluya erişim, hem Papazoglou Sokağı üzerinde bulunan demir parmaklıklı kapı ile hem de Aravanitou Sokağı üzerinde bulunan, düz başlıklı metal çiviler ile süslü ve metal kapı tokmağı bulunan, özgün kaplaması alaturka kiremit olan saçaklı, ahşap kapı ile sağlanmaktadır. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatılı yapının, yapıda dışarıya 40cm taşan saçağı bulunmaktadır. Saçak sarkmasının altından, saçak altlarından ahşap aşıklar görülmektedir.

Yapı, zemin kat, ara kat ve birinci kattan oluşmaktadır (Şekil 5.26). İç ve dış duvarları, tamamen yığma taş duvar olan zemin kata erişim, batı cephesinde bulunan, yarım kemerli geçişlerden sağlanır (Şekil 5.26-a). Kemeri geçişlerden, erişilen hayatın tamamen açık olan hayatın, tam karşısında, güneydoğuya yaslanan, sıra odalar bulunmaktadır. Bu odalar dışa tamamen kapalı olup, girişleri hayat üzerinden sağlanmaktadır. Daha çok yardımcı mekân üzerinden kullanılan zemin katta, güney cephesine yaslanan dış merdiven dışında, yapının iç mekânının kuzeybatısında bulunan merdiven ile de ara kata erişim sağlanmaktadır.

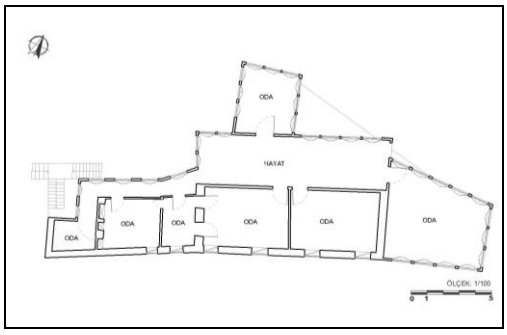
[90] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

a-Zemin Kat Planı

b-Arakat Planı

c-Birinci Kat Planı

Şekil 5. 26. Pyrisella Evi Kat Planları

Ara katın, kuzeybatı duvarına yaslanan üç odanın ara duvarları bir kısmı ahşap karkas iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlarının tamam yığma taş duvardır (Şekil 5.26-b). Hayatı avluya bakan ve sadece avludan aydınlanan ara katın, kuzeybatısında bulunan odalar dışa tamamen kapalıdır ve aydınlanmamaktadır. Güneybatıda bulunan odalar ise hem Papazoglou Sokağı'na bakan güney cephesinden hem de hayata açılan pencereler ile aydınlatılmıştır. Hayatın karşısında bulunan ve güney cephesine yaslanan iki odanın girişinin tam karşısında bulunan güney

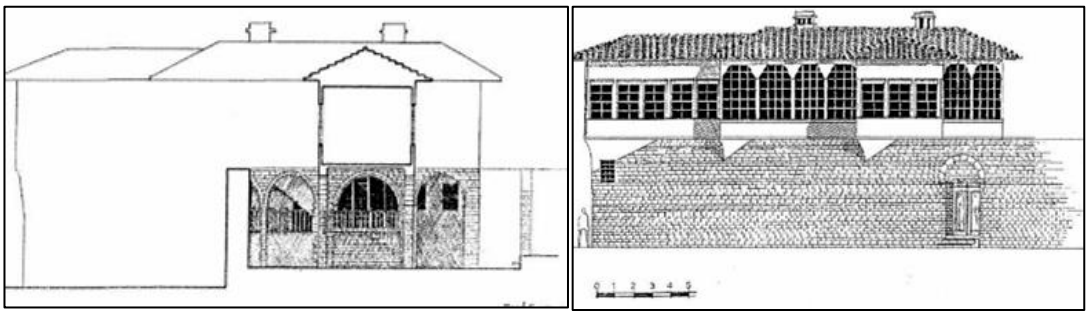
duvarında, iki yanında pencereler ve merkezinde ocak bulunmaktadır. Güneydoğu cephesine ve sokakların kesişim noktasında bulunan oda ise, kuzey ve doğu cephelerinde birer, güney cephesinde iki pencere bulunmaktadır.

a-Kuzey Cephesi b-Kuzeybatı Cephesi

Şekil 5. 27. Pyrsinella Konağı Kesit ve Görünüşü (Papageorgiou, 1975)

Hayatta bulunan merdiven ile erişilen birinci katta, sadece güneydoğu cephesinin dış duvarı ile bu cepheye yaslanan üç tane ara duvar yığma taş duvarıdır (Şekil 5.26-c). Geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Güneydoğu cephesine yaslanan dört oda ile doğu cephesine yaslanan bir oda ile kuzeybatı cephesinde bulunan bir hayattan oluşmaktadır. Doğu odası, üç cepheden de pencereler ile aydınlanmaktadır. Bu oda, kuzey yönüne doğru konsol çıkma yapmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan güneybatı cephesine yaslanan ilk odada girişe paralel olan duvarda musandıralar ile girişin karşısında bulunan güneydoğu odası, iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan oda da yine bu odaya benzemektedir. Bu oda, girişin hemen yanında bulunan musandıra ile güneydoğu cephesine açılan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Bu odanın sağında, iki oda daha vardır ve güneydoğu cephesine açılan birer pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Kuzey Cephesi b-Kuzeybatı Cephesi

Şekil 5. 28. Pyrsinella Konağı Kesit ve Görünüşü (Papageorgiou, 1975)

Yapının Aspiou Caddesine bakan güneydoğu cephesinin zemin katı tamamen sağır iken, ara katta bulunan pencerelerin bir kısmında yarım daire kemerler ve demir parmaklıklar bulunmaktadır. Birinci katın konsol çıkmasının bulunduğu kısım sıvalı iken geri kalan bütün cephe sıvasızdır (Şekil 5.29-c). Bu katta bulunan pencereler yine ahşaptır ve konsol çıkmada bulunan pencere dışındakilerde demir kafes vardır. Kuzey doğu cephesi ise hem zemin hem de ara katı tamamen sağır olan bu cephede, birinci kat sıvalıdır ve on üç tane demir parmaklıklı penceresi bulunmaktadır. Yapının avluya bakan kuzeybatı cephesinde zemin katın batısında yarım daire kemerler bulunurken, kuzeyinde sadece kemerler bulunmaktadır (Şekil 5.29-a). Batı kısmında bulunan pencereler daha büyük iken kuzeye bakan kısımda daha küçüktür.

a-Kuzeybatı Cephesi b-Batı Cephesi c-Güneybatı Cephesi

Şekil 5. 29. Pyrsinella Konağı Cephe Görünüşleri (Yanya, 2020)

Çalışma esnasında, yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır. Yapılan kapsamlı arşiv taramaları sonucunda da Pyrsinella Konağı ile ilgili herhangi bir tarihi belge ve süsleme detayları ile ilgili çizime rastlanılmamıştır.

5.1. Geleneksel Yanya Konutlarının Karşılaştırılması

Çalışma esnasında Yanya kentinden toplamda dört konut incelenmiştir. Yapılar kentsel alanda bulunmalarına rağmen bazı yapıların bulunduğu parselin tamamını sınırlayıcı herhangi bir unsur bulunmamakla birlikte sadece cadde üzerinde demir korkuluklar bulunmaktadır. Sınırlandırılmış alanlarda bulunan konutlarda ise yapının genellikle yan cephesi sokağa paralel iken, ön cephesi avluya bakmaktadır. Yapıya erişim genellikle avludan sağlanır iken, avlu kapısı ahşap veya metal, çift kanatlı ve üzerinde iki yöne eğimli kiremit kaplı saçak bulunmaktadır. Parselin

sınırlandırıldığı durumlarda genellikle yüksek taş duvar bulunmaktadır. Yapıların özgün çatı kaplamaları alaturka kiremit olup, yapıdan dışarıya doğru 50 cm taşan çatı saçak bulunup, saçak altlarından ahşap mertekler görülmektedir.

Çalışma esnasında incelenen yapılar genellikle zemin, ara kat ve birinci kattan oluşmaktadır. Avluya bakan cephenin tam merkezinde bulunan ve iki yanında yay biçiminde taş merdiveni olan kemerli geçiş ile erişilen zemin katın, iç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvardır. Zemin kat, dışa tamamen açık olan ve girişin olduğu kısımda kolonlar bulunan bir hayat ve hayatın tam karşısında yer alan ve genellikle dışa tamamen kapalı olan sağır odalardan oluşmaktadır. Genellikle U biçiminde olan zemin katta U biçiminin uçlarında da odalar bulunabilmekte ve odalar kimi zaman tepe pencereleri ile aydınlatılmaktadır. Zemin katta girişin tam karşısında bulunan odaların tam merkezinde, dikdörtgen biçiminde ve kimi zamanda ince elmlerin bulunduğu ayaklar bulunmaktadır. Ahşap korkuluklar ile sütunları bulunduğu ve kimi zaman kemerli sütunlarında yer aldığı birinci katın dışa açık hayatına, anıtsal merdiven ile erişilmektedir. Hayat ve U biçiminin uçlarında yer alan plan düzenine karşın bazı durumda U biçimin bir veya her iki ucunda da köşkler bulunabilmektedir. Hayatın tam karşısında bulunan odalarda genellikle ocaklar ve musandıralar bulunurken, uçlarda bulunan odalar genellikle en çok aydınlatılan ve gösterişli odalardır.

Yapıların aynı zamanda en karakteristik özelliklerini de taşıyan ve giriş cephesi de olan avluya bakan cephelerinin zemin katı, sıvasız kesme taş örgülü duvar ve ayaklara oturan, değişik açıklıklardaki yarım daire kemerlerden oluşmaktadır. Bazı yapılarda bu kemerli kısımda odalar yer almakta ve kemerler bulunmamaktadır. Bu cephedeki en önemli ve karakteristik özellik, merkezde yer alan yay biçimindeki taş merdivendir. Merdiven, merkezde bir yarım daire kemerden oluşan sahanlık kısmı ile yanlarında onu tamamlayan yay biçiminden ki açıklardan oluşan merdiven kısmından oluşmaktadır. Birinci katta ise, U biçiminin bazı uçları konsol çıkma yapmakta ve bu kısım ahşap dolgulu payanda veya eli böğründeler ile desteklenmektedir. Genellikle tek sıra ahşap pencerelerin bulunduğu birinci katta, tam merkezde bulunan hayat kısmında, ahşap sütunlar ve kemerler bulunur.

Çalışma esnasında, yapıların iç mekânlarına erişim sağlanmamıştır. Ancak erişilen bazı iç mekân görsellerinde, yapıların iç mekânlarında yoğun ahşap kullanıldığı, tavanların tekne tavan olup, kenarların kalın ve çok katmanlı olduğu ve daha çok geometrik bezemelerin yer aldığı, merkezinde ise çitakari uygulamasının bulunduğu görülmektedir. Ocakların genellikle süslemeleri ve konik biçiminde olduğu söylenebilir. Kapıların üzerlerinde yarım daire kemerlerin bulunduğu ve geometrik desenli ahşap oyma tekniğinin uygulandığı görülmektedir. Duvar resimleri ile ilgili herhangi bir bilgiye veya görsele erişilmediğinden dolayı net bir bilgiye edinilememiştir.

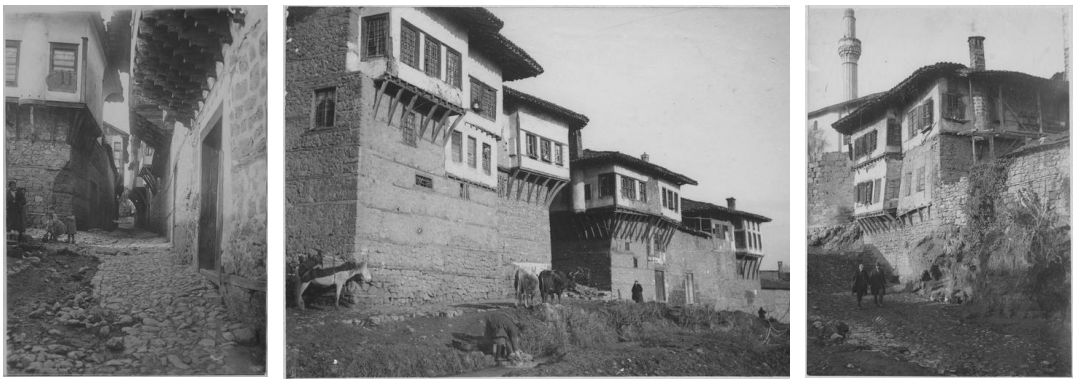
5.2. Diğer Bölgeler

'Diğer Bölgeler' alt başlığı altında, çalışma esnasında incelmiş olan bölgede, günümüze çok az sayıda konut ulaşılmış veyahut çalışma esnasında çok sayıda konuta erişilmesine karşın yetersiz bilgi ile çizimlere erişilemediğinden, ayrıca tarihsel olarak net bir değerlendirilme yapılamamış olan bölgelerde incelenmiş olan yapılar ele alınmıştır. Bu bölgeler ayrıca Osmanlı hâkimiyeti döneminde önemli kentler olmakla birlikte bu kentlerde toplamda dört konut incelenmiştir. Bu konutlar sırasıyla Kavala, Selanik ve Larissa'ya bağlı Ambelaika kasabasındaki konutları içermekte olup, Kavala kentinden, Muhammed Ali Paşa Konağı, Selanik'ten Atatürk Evi ile Ano Poli semtinde bulunan Akrita Caddesi üzerindeki bir ev ile Ambelakia kasabasındaki Swartz Konağı incelenmiştir.

Yukarıda bahsedilen konutlar dışında çalışma esnasında arşiv taramalarında Karaferye'de, günümüze ulaşamamış pek çok geleneksel konut tespit edilmiştir. Evliya Çelebiye göre ise (VIII,1966, s32), şehrin adı, Osmanlı Döneminde şehri fetheden gazi Kara Ferye'den gelmekte olan şehir ile ilgili olarak:

"774 (1372-1373) tarihinde Sultan I. Murad zamanında Gazi Evrenos, bu kalenin alınması için kumandan tayip olup gelirken, önlerine Karaca, Karakoca, Kara Foça, Kara Mürsel ve Kara Ferye adlı gazileri öncü kuvvet olarak tayin etmişti. Hepsi, bu kale altına geldiklerinde hemen Kara Ferye derler. Bu kalenin iki tarafı cehennem kuyusu gibi uçurumdur. Şehir dahi bir dereli, tepeli, geniş bir vadi içinde kurulmuş olup, 4000 adet, kiremitli, bağ ve bahçeli, hayat sulu, tek ve iki katlı kâgir yapılardan

oluşmuştur. Bekir Efendi Sarayı ve Mustafa Ağa Sarayı hepsinden üstündür. Şehrin Müslüman mahalleleri on altı adettir. On beş adette kefer Rum, Sırp, Bulgar ve Latin mahallesi vardır. Ayrıca üç mahalle Yahudi'dir. On altı adet eski yapı selatin camii bulunur."

a-Eylül, 1916 (FKBA, APOR070282) b-1918 (FKBA, APOR146362) c-1918 (FKBA, APOR146363)

Şekil 5. 30. Karaferye'deki Günümüze Ulaşamamış Geleneksel Konutlar

Yapılan arşiv taramaları sonucunda elde edilen tarihi fotoğraflarında, Karaferye'de günümüze ulaşamamış pek çok konut ve önemli Osmanlı dönemi eserlerinin bulunduğu ancak bunların birçoğunun günümüze ulaşamadığı tespit edilmiştir. Bu konutlar, Kesriye kenti ile benzer özellikler taşıyan zemin ve birinci katı sıvasız ve yığma taş duvar olup, ikinci katı sıvalı ve düz konsol çıkma yapan konutlardır. Bu konutların zemin katları neredeyse sağır ve tepe pencereleri olan birinci katına sahip iken, ikinci kata ahşap kapaklı tek sıra pencereler bulunmaktadır. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmalarda, herhangi bir süsleme özelliği yoktur. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatılı yapılardan, yapıdan dışarıya 70cm taşan saçakları bulunmaktadır.

Araştırma esnasında bu bölgede günümüze ulaşabilmiş iki Osmanlı Dönemi yapısı tespit edilmiştir. İlki, Kendrikis sokağında bulunan ve 3/11/24 tarihli ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve Resmi Gazete'nin 6/11/44 ve 279/A sayılı kararıyla tescilli olan Atike Hatun (Hünkar) Camiidir. Yapı ile ilgili arşiv kaynaklarında, yapının içerisinde kütüphane ile muvakkithanenin bulunduğu ve 9 Za 1175'te Mehmed Bey ve Atike Hatun Camii Evkafı'ndan vazifesi alınmak üzere, Gazi Sultan Murad Camii'nde Perşembe ve Atike Hatun Camii Evkafı'ndan vazifesi

alınmak üzere, Gazi Sultan Murat Camii'nde perşembe ve pazartesi günleri tesfir, hadir ve fıkıh okutmak şartıyla bir görevlendirme yapılmıştır (BOA., C.MF., 137/6815). İkinci yapı ise, Themistokleos caddesine üzerinde bulunan ve Resmi Gazete'nin 20/01/38 tarih ve 18/A sayılı kararıyla tescilli olan Çelebi Sinan Bey Camiidir. Yapıyla ilgili olarak arşiv taramaları esnasında, 29 Z 1133'te müezzinlik görevlendirmeleri yapıldığına ilişkin kayıtlara erişilmiştir (BOA., C.EV., 520/26297).

a) Konut 1. Muhammed Ali Paşa Konağı (Kavala)

Muhammed Ali Paşa Konağı, Kavala şehrinin eğimin en çok olduğu güney kısmında, Kavala İmaretinin kuzeyinde, Muhammet Ali Paşa meydanında bulunmaktadır. Yapının parsel sınırı belirgin olmamak ile birlikte, güneyinde, Muhammed Ali Paşanın heykelinin de bulunduğu ve kendi adını taşıyan meydan, doğusunda otopark, batısında, günümüzde yapıya ait yardımcı mekân ve kahvehanenin bulunduğu yapı ile kuzeyinde ayrık nizamda konutlar bulunmakta ve batı cephesi bu kısımda bulunan avluya doğru bakmaktadır (Şekil 5.31).

Şekil 5. 31. Ali Paşa Konağı Vaziyet Planı[91] **Şekil 5. 32.** Ali Paşa Konağı Görünümü (Kavala, 2020)

Yapı, meydana paralel olarak konumlanmış olup, günümüzde müze olarak kullanılmaktadır. Özgün çatı kaplaması, alaturka kiremit olan yapının, dışarıya doğru 70 cm taşan saçakları bulunmaktadır (Şekil 5.33-c). Yapıya bulunduğu avluya erişim,

[91] Vaziyet planı altığı olarak, yapının mevcut imar planı kullanılmış olup yazar tarafından bu altık yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

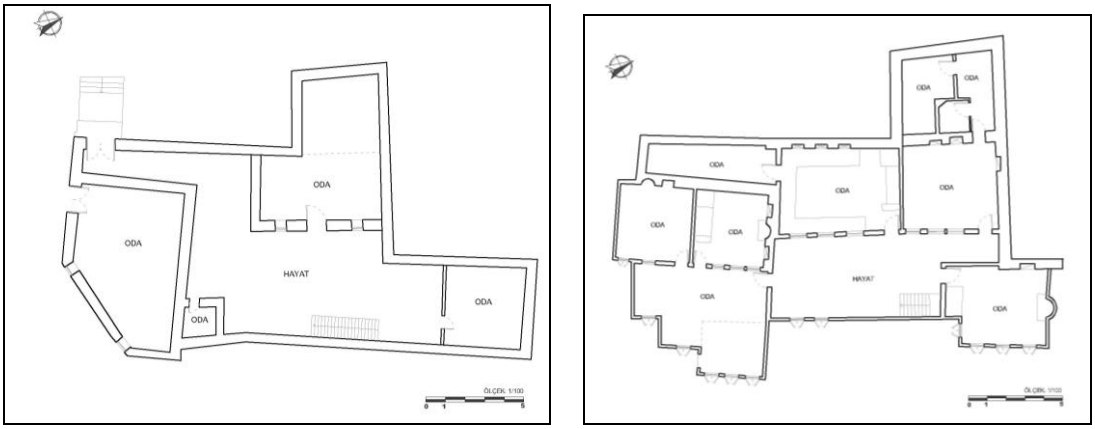
yapının batısında bulunan demir parmaklıklı kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 5.33-a). Bu kapıdan merdivenler ile zemin kata erişim sağlanmaktadır. Avluya ikinci bir erişim, yapının doğusunda bulunan ikinci bir demir parmaklıklı kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 5.33-b). Bu kapının bulunduğu kısımda, yarısına kadar taş duvar, diğer yarısı ise demir parmaklıkların bulunduğu bir bahçe duvarı bulunmaktadır.

a-Batı Avlu Girişi b- Doğu Avlu Girişi c-Saçak

Şekil 5. 33. Muhammed Ali Paşa Konağı Bahçe Kapıları ve Saçağı (Kavala, 2020)

Yapı, zemin ve birinci kattan oluşmaktadır (Şekil 5.34). Zemin kata erişim yapının doğu cephesinden merdivenler ile sağlanmaktadır. Zemin katın, iç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvardır (Şekil 5.34-a).

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Şekil 5. 34. Muhammed Ali Paşa Konağı Kat Planları

Zemin kat, doğu cephesine yaslanan ve doğu yönüne doğru çıkma yapan ve hayattan iki pencere ile aydınlatılmış kuzey batı odası, kuzey yönünde ve yine aynı

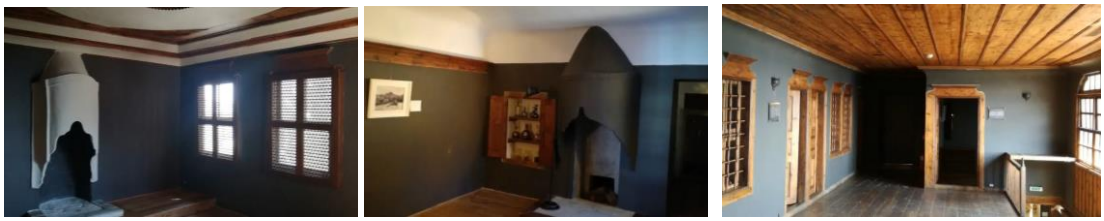
yöne doğru çıkma yapan kuzey odası ile güneyde bulunan ve bu cepheden girişi sağlanan ve aynı cephede iki küçük pencere ile aydınlatılmış toplamda üç odadan oluşmaktadır. Zemin katta bulunan odaların tamamı neredeysen, dışa tamamen kapalıdır ve bu durum bu katın daha çok yardımcı mekânlara hizmet verdiğini ve odalarında, depo ve kiler olarak kullanılmış olabileceği ihtimalini güçlendirmektedir (Şekil 5.35-a). Zemin katın, tavan yüksekliği birinci kata nazaran daha düşüktür ve birinci katın ahşap döşemesinin kirişleri de görülmektedir.

a-Zemin Kat Nişi b-Ahşap Merdiven

Şekil 5. 35. Muhammed Ali Paşa Konağı Zemin Kat Görünümleri

Ahşap merdiven ile erişim sağlanan birinci katta, batı cephesine yaslanan ve sadece hayata açılan pencereler ile aydınlatılmış iki oda bulunmaktadır (Şekil 5.35-b). Bu iki odadan merkezde bulunan oda da, girişin tam karşısında iki yanında ahşap kapaklı dolap bulunan ocak bulunmaktadır (Şekil 5.36-b). Girişe paralel olan duvarda ahşap musandıra ve geri kalan duvarlarda ise sedirler bulunmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan kuzeybatı odası ise, girişin karşısında bulunan ve bir yanında ahşap kapaklı bir niş ve diğer yanında bir tek kanatlı ahşap kap ile yardımcı mekânlara erişimi sağlayan kapı bulunan kuzeybatı odası bulunmaktadır.

a-Doğu Odası b-Kuzeydoğu Odası c- Hayat Görünümü

Şekil 5. 36. Muhammed Ali Paşa Konağı Birinci Kat Görünümleri

Doğu cephesinden pencereler ile aydınlatılan hayatın güney kısmında, doğu yönüne doğu üç konsol çıkma yapan bir köşk alanı bulunmaktadır. Bu köşkten açılan iki kapı ile erişilen güneydoğu ve odaları bulunmaktadır. Güneydoğu odası, güney

yönüne doğu düz konsol çıkma yapar ancak bu yönde hiçbir pencere ile aydınlatılmamaktadır. Güneybatı odasında, girişin karışışında, güneybatı kısmında, iki yanında niş bulunan bir ocak bulunmaktadır. Bu oda, diğer odalarda olduğu gibi yine hayata açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır.

a-Güney Cephesi b-Doğu Cephesi c- Doğu Cephesi

Şekil 5. 37. Muhammed Ali Paşa Konağı Cephe Görünümleri (Kavala, 2020)

Güneybatı odasının yanında bulunan ve köşkten girişi sağlanan diğer oda da, girişi solunda bulunan ve duvarın tam merkezinde bulunan iki yanında nişler bulunan bir ocaktan oluşmaktadır. Bu odada güneybatı odası gibi, hayata açılan pencereler ile aydınlatılmaktadır. Bu katta bulunan son oda olan kuzeydoğu odası da girişin tam karşısına bulunan bir ocaktan oluşmaktadır. Bu oda, doğu yönüne doğru konsol çıkma yapmakta ve bu kısımda üç tane pencere ile aydınlatılmaktadır.

a-Kesit b- Batı Cephesi c-Güney Cephesi

Şekil 5. 38. Muhammed Ali Paşa Konağı Cephe Kesit ve Görünüşleri

Yapının dış cephesi, iç mekânı gibi sade ve yalındır (Şekil 5.38). Zemin katın tamamı sıvasızdır ve güneybatı kısmında bulunan iki küçük demir parmaklıklı pencere ve kapı ile batı cephesinde bulunan giriş kapısı dışında başka bir açıklık bulunmamaktadır. Birinci katın, batı cephesi dışında başka geri kalan bütün cepheleri sıvalıdır. Batı cephesi tamamen sağır olan yapının, doğu cephesinde ahşap pencereler bulunmaktadır (Şekil 5.38-b). Birinci kat ile zemin kat arasında bulunan yatay silmeler dışında, konsol çıkmaların bulunduğu kısımların köşelerinde, pencerelerin üst kısmına

kadar devam eden dikey ahşap elemanlarda bulunmaktadır. Yapının güney ve doğu cephelerinde bulunan konsol çıkmalar, ahşap eli böğründeler ile desteklenmiş ve konsol çıkmaların altından ahşap kaplamalar görülmektedir (Şekil 5.39-a ve b).

a-Eli Böğründe Görünümü b-Konsol Detayı c-Konsol Çıkma Detayı

Şekil 5. 39. Muhammed Ali Paşa Konağı Konsol Çıkma Detayları (Kavala, 2020)

Yapının iç mekânı oldukça sadedir. Zemin katta zemin taş levhalar ile kaplı iken, tavanda birinci kat döşemesinin ahşap kirişleri görülmektedir. Birinci katta odalarda konik biçiminde ocaklar yer alırken tavan ve zemin ahşaptır. Birinci katın hayatında bulunan pencerelerde demir parmaklıklar bulanmaktadır. Birinci katta sadece, kuzeydoğu odasının tavanı tekne tavandır ve bitkisel motifler ile süslenmiştir.

b) Konut 2. Atatürk Evi (Selanik)

Atatürk Evi, Selanik'in merkezinde, Ano Poli'nin doğusunda, A. Dimitriou Mahallesinde, Apostolou Pavlou 1 Caddesi 7 numarada bulunmaktadır. 1870 yılından önce Rodoslu Müderris Hacı Mehmet Vakfı'nca yaptırılan yapının, Ali Rıza Efendi ve Zübeyde Hanım'ın iyeliğine geçişi, çiftin 1878 yılında evlenmelerinden sonradır (Anadol, Arıoğlu 2012, s. 1).

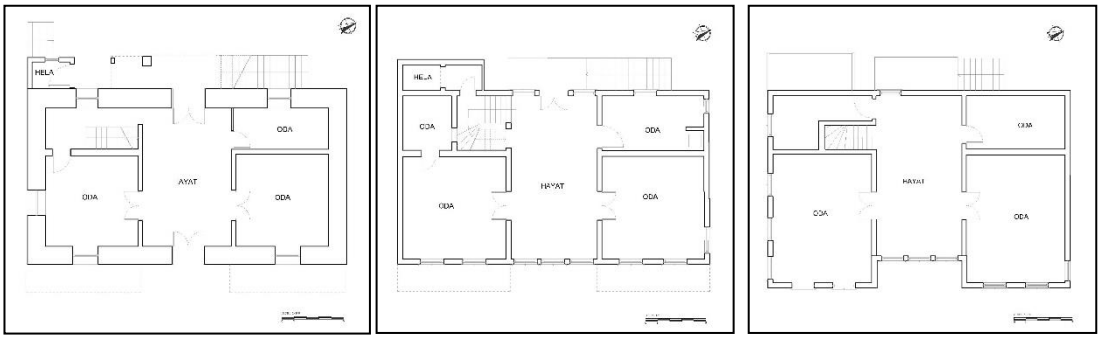

Şekil 5. 40. Atatürk Evi Vaziyet Planı [92]

Şekil 5. 41. Atatürk Evi Görünümü (Selanik, 2020)

Yapının bulunduğu parselin kuzey doğusunda, Apostolou Pavlu Caddesine paralel olarak konumlanmıştır (Şekil 5.40). Parselin güneybatısında ayrık nizamda Türk Konsolosluğu bulunurken, parselin geri kalan kısmı yeşi alandır. Parselin kuzeyinde Hisaia Caddesi, batısında Sperxeiou Caddesi, güneyinde A.Dimitriou Caddesi bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parsel, eğimin düşük olduğu yerlerden birisidir. Parselin kuzeydoğu sınırında konumlanan yapının kuzeybatı cephesi avluya bakmaktadır.

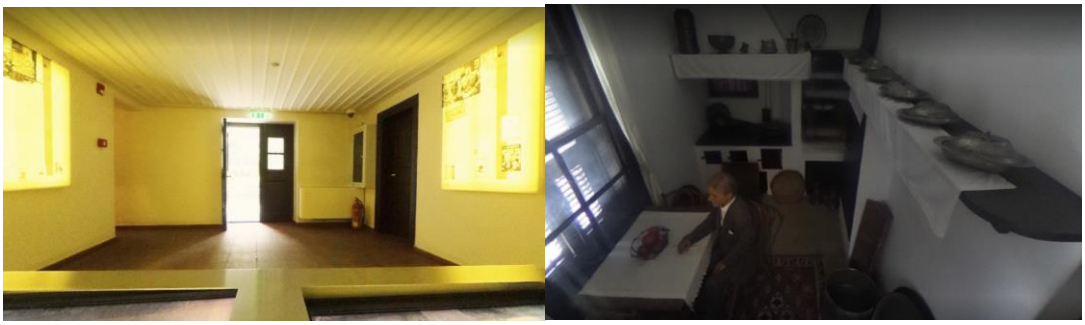
a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı c-İkinci Kat Planı

Şekil 5. 42. Atatürk Evi Kat Planları[93]

[92] Vaziyet planı altığı olarak, yapının uydun görünümü esas alınmış olup yazar tarafından yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

[93] Çalışma Anadol ve Arıoğlu 2012 yılında yapmış olduğu çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir

Yapının zemin katının dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar iken, iç duvarları ahşap karkastır (Şekil 5.42-a). Zemin kata erişim hem avludan hem de A. Pavlu Caddesi üzerinden sağlanmaktadır. Bu cadde üzerinden yapıya direk olarak erişim sadece bu kapı ile sağlanmaktadır. Hayatın kuzey ve güney odalarında bulunan odalardan oluşan zemin katın, kuzeybatısında, diğer katlara erişim sağlayan ahşap merdiven bulunmaktadır. Zemin katın doğu cephesine yaslanan odalarında, sokağa bakan kare bicinde ve demir parmaklıklı pencereler bulunurken, sadece kuzeydoğu odasında avluya bakan tek bir pencere bulunmaktadır (Şekil 5.42-b).

a-Zemin Katın Hayat Kısmı b-Güneydoğu Odası

Şekil 5. 43. Atatürk Evi Zemin Kat Hayat ve Güneydoğu Odası Görünümü (Selanik, 2020)

Zemin katın kuzeybatısında bulunan ahşap merdiven ile erişim sağlanan ve L biçiminde olan birinci kat, zemin kat ile benzer plan özelliklerine sahiptir. Kuzey cephesine yaslanan iki oda ile doğu cephesine yaslanan bir oda ve bu odadan erişilen iki yardımcı mekândan oluşan birinci katın, iç ve dış duvarları tamamen ahşap karkastır (Şekil 432-b).

a-Birinci Katın Hayat Kısmı b-Kuzeydoğu Odası

Şekil 5. 44. Atatürk EviBirinci Kat Hayat ve Kuzeydoğu Odası Görünümü (Selanik, 2020)

Birinci kata aynı zamanda yapının avlusunda bulundan merdiven ile de erişim sağlanmaktadır (Şekil 5.44-a). Doğu cephesine yaslanan, kuzeydoğu ve güneydoğu odalarına, sokağa bakan üç pencere ile aydınlatılmış hayattan iki kanatlı ahşap kapılar ile giriş sağlanmaktadır (Şekil 5.44-a). Kuzeydoğu odası sokağa bakan doğu cephesinde iki ve girişi karşısında bulunan duvardan ise tek bir pencere ile aydınlatılırken, güneydoğu odası sadece sokağa bakan cephede bulunan iki pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzeybatı odası, avluya ve kuzey cephesinde bulunan birer pencere ile aydınlatırken, güneydoğu odasından erişim sağlanan diğer mekânlar ise tamamen sağırdır.

a-Avlu Girişi b-Merdiven c- Konsol

Şekil 5. 45. Atatürk Evi Zemin Kat Avlu Girişi, Merdive ve Konsol Görünümü (Selanik, 2020)

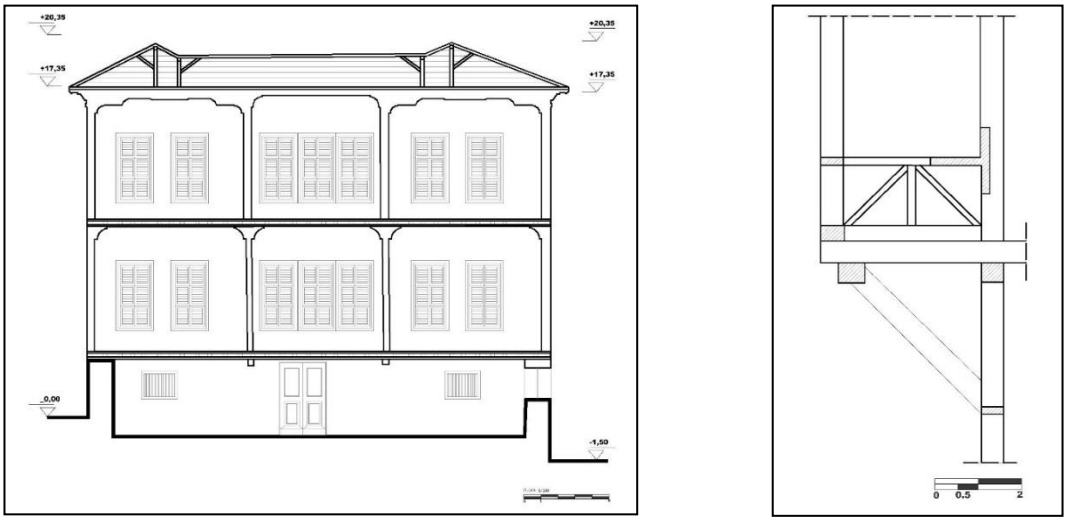
Son olarak yine ahşap merdiven ile erişim sağlanan ikinci kat diğer katlarda olduğu gibi yine benzer plan şemasındadır (Şekil 5.42-c). İç ve dış duvarları tamamen ahşap karkas sistem olan ikinci katın doğu cephesine yaslanan kuzeydoğu ve güneydoğu odaları A. Pavlu Caddesine doğru oda genişliği kadar düz konsol çıkma yapmaktadır.

a-Zemin Katın Hayat Kısmı b-Güneydoğu Odası

Şekil 5. 46. Atatürk Evi İkinci Kat Görünümü (Selanik, 2020)

Bu iki oda da yine birinci katta olduğu gibi sokağa bakan doğu cephesinde ikişer pencere ile aydınlatılmış ve kuzeydoğu odası, yine tek pencere ile kuzey cephesinden de aydınlatılmıştır. İkinci katın sofası, sokağa doğru üç ve avluya doğru tek bir pencere ile aydınlatılmış ve b şekilde avludan ziyade sokak ile ilişkisi daha çok sağlanmıştır.

a- Kesit[94] b- Detay

Şekil 5. 47. Atatürk Evi Kesit ve Detay

Yapı katlar arasında ahşap yatay silmeler ile bölünmüştür. Dış cepheleri oldukça yalın ve sade olanın yapının, A. Pavlu caddesine bakan güneydoğu cephesinedi konsol çıkmalarının üzerinde üçgen alınlık ve çıkmalarının kenarlarında ahşap kolonlar bulunur. Zemin katın küçük ve kare biçimine yakın ve ahşap doğramaları olan pencerelerin demir parmaklıkları vardır. Pencerelerin ve giriş kapısının alt ve üstlerinde ahşap lentoları açıkta bırakılmamıştır. İkinci katın giriş cephesinde düz konsol çıkmalardan, ahşap döşeme kirişleri görülmektedir (Şekil 5.48-a). Güneş ışığından azami biçimde faydalanılabilmesi için, hayatın bulunduğu kısım, üçlü sıra pencereler ile aydınlatılmaktadır. Yapının güneybatı ile kuzeydoğu

[94] Çalışma Anadol ve Arıoğlu 2012 yılında yapmış olduğu çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir

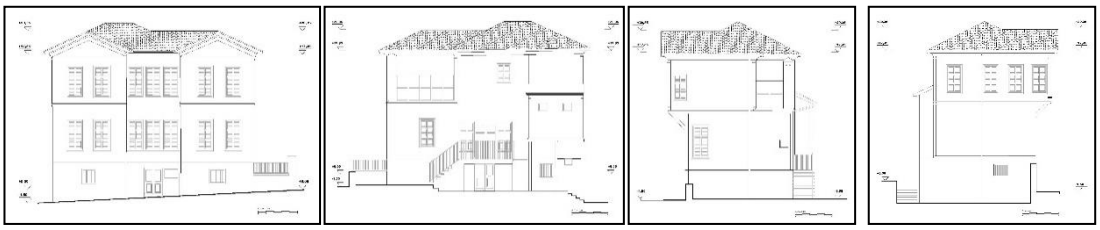
cephelerinin zemin katı ile birinci neredeyse tamamen sağır iken ikinci kat ahşap kapaklı pencereler ile aydınlatılmıştır (Şekil 5.49-a ve b).

a-Güneydoğu Cephesi b-Batı Cephesi c-Kuzeybatı Cephesi

Şekil 5. 48. Atatürk Evi Görünümleri (Selanik, 2020)

Yapının avluya bakan kuzeybatı cephesi, güneydoğu cephesine rağmen daha sade ve daha az pencere açıklığına sahiptir. Zemin katta, sadece ahşap kapı ve yardımcı mekânın küçük penceresi bulunmaktadır. Ahşap merdivenle erişim sağlanan birinci katta, girişin iki yanında ahşap kapaklı iki pencere bulunmaktadır.

a-Güneydoğu Cephesi b-Kuzeybatı Cephesi c-Kuzeydoğu Cephesi d-Güneybatı Cephesi

Şekil 5. 49. Atatürk Evi Görünümleri[95]

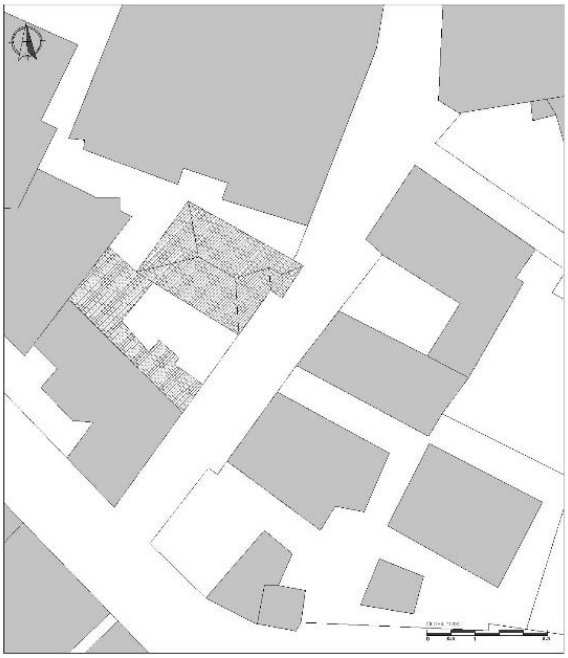
Yapının iç mekânında herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Ahşap zemin ve tavanı bulunan yapıda, iç mekân oldukça sadedir.

c)Konut 3. Akrita Sokağı Numara 3 Evi (Selanik)

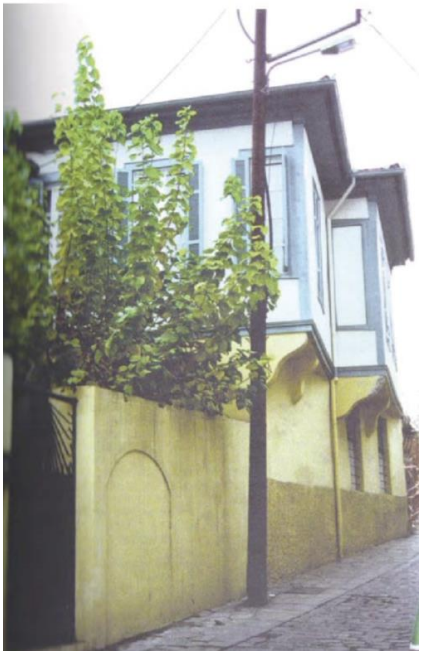
Yapı, Ano Poli'de, Tsinari (Çınar) Meydanı'nın batısında Akrita Sokağı Numara 3'te bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin kuzeydoğusunda, Akrita

[95] Çalışma esnasında Anadol ve Arıoğlu 2012 yılında yapmış olduğu çalışmalar incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir

Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Yapının çevresi taş duvarlar ile çevrili iken yapı, kuzeyde komşu yapı ile ayrık nizamda yaslanırken, yardımcı mekânların güney ve batıda bitişik nizamda yapılara yaslanır (Şekil 5.50). Güneybatı cephesi avluya bakan yapının, avlusunda iki tane yardımcı mekân vardır (Şekil 5.52). Avlunun batısında, iki katlı bir yardımcı mekân vardır. Zemin katına girişi avludan yapının doğusundan olan mekânın ikinci katına erişim, ana yapıdan sağlanmaktadır. Avlunun güneyinde ise tek katlı iki tane yardımcı mekân daha bulunmaktadır. Yapının avlusuna erişim Akrita Caddesi üzerinden, üzeri kiremit kaplı saçağı bulunan çift kanatlı ahşap kapı ile sağlanır. Ahşap kapının hemen yanında, avlunun güneydoğusunda bulunan ve yardımcı mekân olarak kullanılan yapıya, cadde üzerinden erişimi sağlayan garaj kapısı bulunmaktadır.

Şekil 5. 50. Akita Sokağı Numara 3 Evi Vaziyet Planı [96]

Şekil 5. 51. Akita Sokağı Numara 3 Evi Görünümü (Sotiria, 2016, s. 62)

Yapının bodrum kat planı, avluya bakan cephede üç pencere ile aydınlatılmış hayat ile kuzeydoğu cephesinde bulunan ve aydınlatılmamış iki odadan oluşmaktadır.

[96] Vaziyet planı altığı olarak, yapının uydun görünümü esas alınmış olup yazar tarafından yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

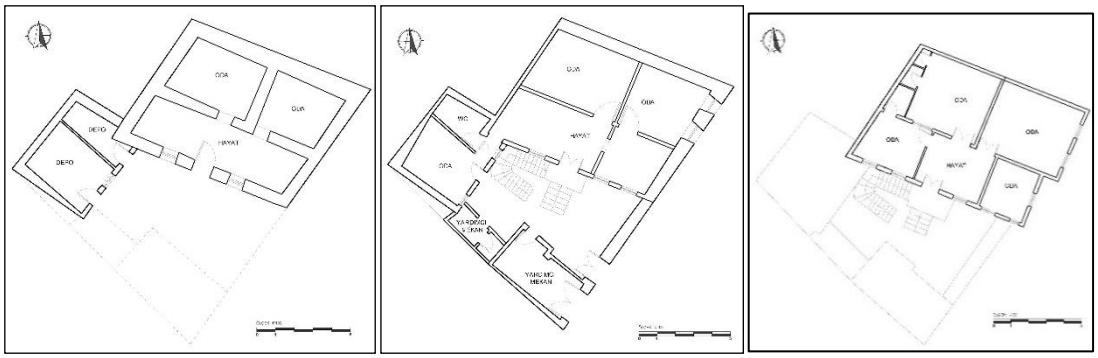
Girişin tam karşısında, kuzeydoğu odasına yaslanan ve her ikisinde girişi hayattan sağlanan iki oda bulunmaktadır.

İç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar olan borum katın hemen üzerinde, güneybatı cephesine yaslanan ve dışarıdan merdiven ile erişilen zemin kat bulunmaktadır (Şekil 5.53-b). Zemin katın, kuzeydoğu cephesi ile Akrita Caddesine yaslanan güneydoğu cephesi, yığma taş duvar iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Zemin kat, güneybatı cephesine, yaslanan ve bir kısmı ahşap bir bölücü duvarla ikiye bölünmüş ve avluya bakan cephesinde üç pencere ile aydınlatılmış bir hayat ile kuzeydoğu cephesine yaslanan iki odadan oluşmaktadır. Kuzey odası tamamen sağır iken doğu odası, Akrita caddesine açılan iki pencereler ile aydınlatılmıştır.

Şekil 5. 52. Akita Sokağı Numara 3 Evi Avlu ve Yardımcı Mekânları (Sotiria, 2016, s. 134-135)

İç ve dış duvarlarının tamamı ahşap karkas olan birinci kata, yine zemin katta olduğu gibi dışarıdan merdiven ile erişilmektedir (Şekil 5.53-c). Avluya açılan tek bir pencere ile aydınlatılmış hayatın çevresinde odalar bulunmaktadır.

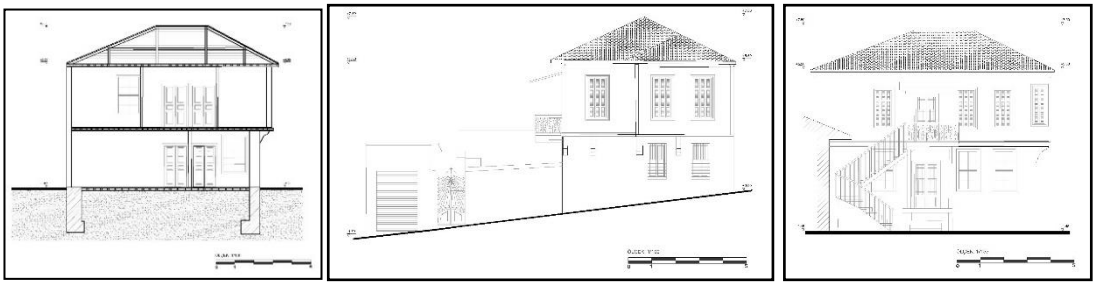
a- Bodrum Kat Planı b-Zemin Kat Planı c- Birinci Kat Planı

Şekil 5. 53. Akita Sokağı Numara 3 Evi Kat Planları[97]

Hayatın, solunda bulunan güneybatı odası, avluya açılan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Güneybatı odasından, girişin solunda bulunan duvardan kapı ile yardımcı bir mekâna erişim sağlanmaktadır. Bu odanın hemen yanında, dışarıdan aydınlatılmayan, karanlık kuzeydoğu odası bulunmaktadır. Kuzeybatı odası, güneybatı odası gibi, girişin solunda bulunan batı duvarından bir kapı ile yardımı bir mekâna bağlanmaktadır. Bu odanın yanında bulunan kuzeydoğu odası, Akrita caddesine bakan doğu cephesinde iki pencere ile caddeyle ilişki kurarken aynı zamanda da bu yöne doğru düz konsol çıkma yapmaktadır. Son olarak birinci katta bulunan güneydoğu odası, yine kuzeydoğu odası gibi Akrita Caddesine doğru düz konsol çıkma yapmakta ve bu cephede bir, avluya bakan güney cephesinde ise iki pencere ile aydınlatılmaktadır.

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Avluya bakan güneybatı cephesinde, bodrum kat dışa tamamen kapalı iken zemin kat, doğal zemin seviyesinden daha yüksekte ve erişimi dışarıdan merdiven ile gerçekleşmektedir. Zemin katta üç tane pencere bulunmaktadır. Pencereler yüksekte konumlanmaktadır ve büyük açıklara sahiptir. Birinci kata erişim yine avludan merdiven ile gerçekleşmektedir. Merdivenin korkulukları bitkisel motiflidir.

[97] Çalışma esnasında A. Sotiria'nın 2014-2016 yılında yapmış olduğu tez çalışması incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir

a-Kesit b- Güneydoğu Cephesi c-Güneybatı Cephesi

Şekil 5. 54. Akita Sokağı Numara 3 Evi Kesit ve Görünüşleri [98]

Zemin kat ile birinci katın arasında ahşap yatay silme bulunmakta ve katlar arası farklılık belirginleştirilmektedir. Zemin kat ile aynı pencere düzenine sahip olan birinci katta pencerelerde ahşap kapaklar bulunmaktadır.

a-Güneybatı Cephesi b-Güneydoğu Cephesi

Şekil 5. 55. Akita Sokağı Numara 3 Evi Görünüşleri (Sotiria, 2016, s. 161-200)

[98] Çalışma esnasında A. Sotiria'nın 2014-2016 yılında yapmış olduğu tez çalışması incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları sırasında farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. Bu çalışmalar esas alınarak çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir

Yapının, Akrita Caddesine bakan güneydoğu cephesinde, zemin katta demir parmaklıklı iki pencere bulunurken, birinci kat ile zemin kat arasındaki katlar arası fark, ahşap yata silmeler ile ayrılmıştır (Şekil 5.54-b). Birinci katın güneydoğu ve kuzeydoğu odalarında, Akrita Caddesi yönüne doğru bulunan konsol çıkmalar ile bu çıkmaları destekleyen ahşap eli böğründeler bulunmaktadır. Birinci katta, ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır. Güneydoğu odasının konsol çıkması, kuzeydoğu odasının konsol çımasından daha az iken aynı zamanda bura tek pencere, kuzeydoğu odasında ise iki pencere bulunmaktadır (Şekil 5.53-b). Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir.

d)Konut 4. Swartz Konağı (Ambelakia)

Larissa'ya bağlı olan Ambelakia kasabasının batısında bulunmaktadır. Swartz veya George Mavros Swartz Konağı YKBA tarafından elde edilen bilgilere göre, 1778 yılında, Ambelakia Kooperatif Başkanı olan George Mavros Swartz tarafından yaptırılmış ve 1965 yılında Yunan Hükümeti tarafından satın alınıp müze ve sergi alanı olarak kullanılmaya başlanmıştır[99].

Şekil 5. 56. Swartz Konağı Vaziyet Planı

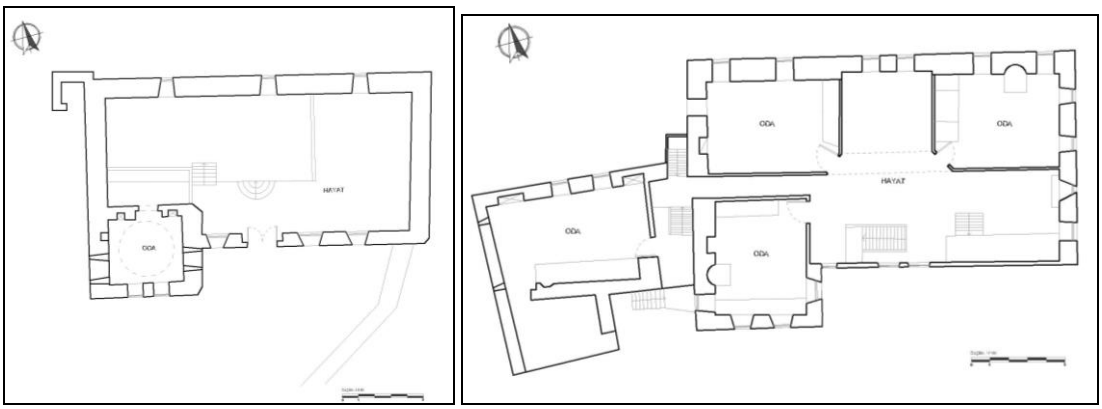

Şekil 5. 57. Swartz Konağı Görünümü[100]

[99] Yunanistan Kültür Bakanlığı resmi sayfasından elde edilen bilgiye göre. 20 Mart 2021 tarihinde http://odysseus.culture.gr/h/2/gh251.jsp?obj_id=961adresinden erişildi.

[100] 20 Mart 2021 tarihinde https://www.google.com/maps/ adresinden erişildi.

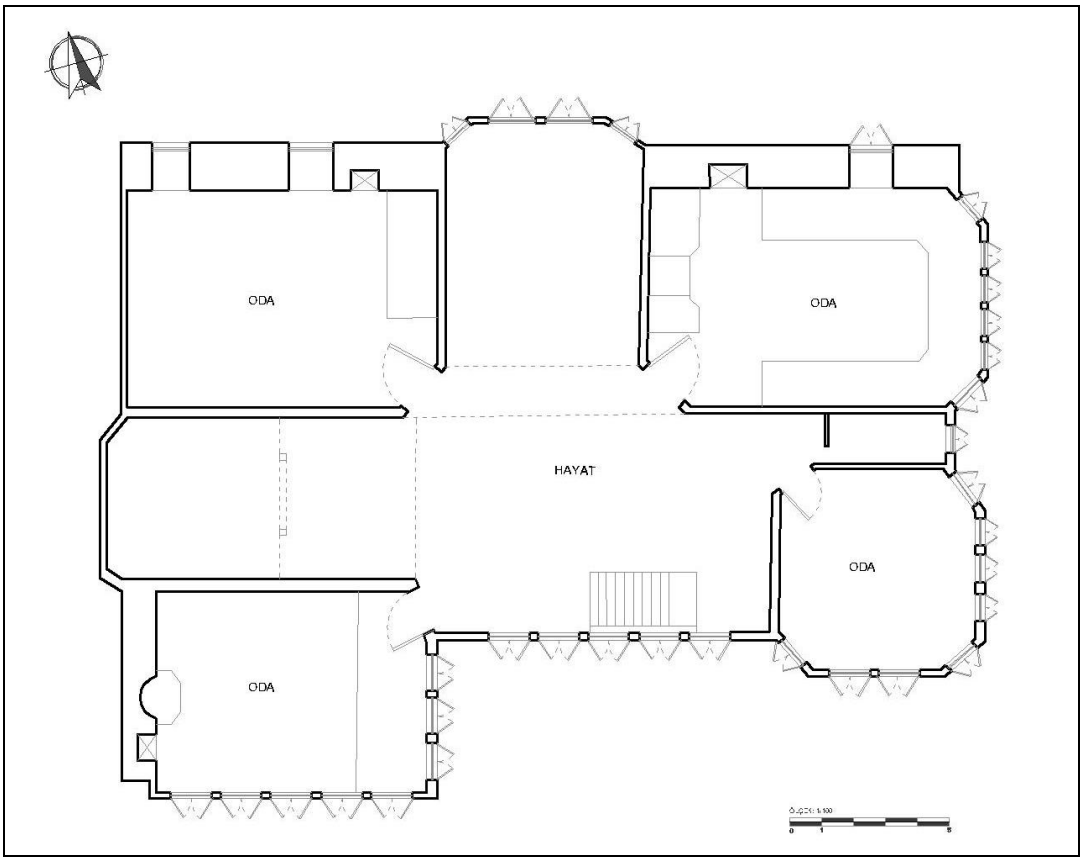
Yapının bulunduğu parsel sınırlandırılmamış olmakla birlikte, yapının bulunduğu alanın kuzey ve güneyinde sokak, batısında ve güneybatısında yeşil alan ve kuzeydoğusunda ayrık nizamda konut bulunmaktadır. Yapının kuzey cephesi bakmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan 40cmlik saçaklar bulunurken, özgün kiremit kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatıyla örtülüdür. Saçak altlarında ahşap kaplamalar görülmektedir.

a-Bodrum Kat Planı b-Zemin Kat Planı

Şekil 5. 58. Swartz Konağı Bodrum ve Zemin Kat Planları

Yapı zemin kat üzeri iki kattan oluşmaktadır. İç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar olan zemin kat, L biçimindedir. L biçiminin güneybatısında, tek bir oda bulunmaktadır. Bu oda aynı zamanda avluya da bakan ve bu cepheden aydınlatan iki penceresi bulunmaktadır. Aynı zamanda bu odaya girişi de sağlayan hayatın ise, kuzey kısmında, üç küçük pencere ve güney cephesinde ise kapının solunda iki sağında ise tek bir pencere bulunmaktadır. Hayatın kuzey kısmında, girişin tam karşısında bulunan merdivenler ile erişim sağlanan yükseltilmiş bir platform bulunmaktadır. Bu platformun doğusunda, doğu cephesine yaslanan ahşap bir merdiven bulunmaktadır. Bu merdiven ile diğer katlara erişim sağlanmaktadır.

Şekil 5. 59. Swartz Konağı Birinci Kat Planları

Birinci katın, dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar iken, iç duvarları ile güney dış duvarı ahşap karkastır. Yapının kuzey cephesine yaslanan iki oda ve güney cephesine yaslanan tak bir oda bulunmaktadır. Güney batı odasının yanından, daha sonraki dönemlerde inşa edildiği düşünülen, yapıyla bitişik nizamda tek bir mekân daha bulunmaktadır. Bu mekâna ayrıca, güney cephesinde bulunan merdiven ile de erişilmektedir. Bu kısım tek ve yardımcı bir mekânı oluşturmaktadır. Kuzeydoğu odası, kuzey cephesi ile batı cephesinden ikişer pencere ile aydınlatılmaktadır. Kuzey cephesinin merkezinde bir ocak bulunurken, aynı zamanda kapının girişe paralel olan duvarda musandıralar bulunmaktadır. Kuzeybatı odası ise, yine kuzeydoğu odasına benzer özellikler taşımaktadır. Girişe paralel duvarda musandıralar, kuzey duvarında merkezde bir ocak ve ocağın iki yanında pencereler bulunmaktadır. Batı duvarında ise, hem niş hem de tek bir pencere bulunmaktadır. Güneybatı odası ise, girişe paralel olan duvarda musandıralar ile girişin tam karşısında iki yanına niş bulunan ve merkezinde ocak bulunmaktadır. Güney cephesinde bulunan iki pencere ile mekân aydınlatılmış

ve avlu ile ilişkisi kurulmuştur. Hayat kısmı, hem kuzey hem de güney cephesiyle ilişkisi kurulmuştur.

a-Doğu Cephesi Görünüşü b-Kuzey Cephesi Görünüşü

Şekil 5. 60. Swartz Konağı Görünüşleri

Hayatın güneydoğusunda bulunan ahşap merdiven ile erişim sağlanan ikinci kat, kuzey ve doğu cephelerine yaslanan ikişer oda ile bu odaları birbirine bağlayan sofadan oluşmaktadır. Kuzeybatı odasında, girişe paralel olan duvarda musandıralar bulunurken oda, kuzey cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Güneydoğu odası ise, batı duvarının merkezinde bulunan bir ocak ve ocağın sağında bulunan bir nişten oluşmaktadır. Kuzeydoğu odası, doğu yönüne doğru kenarları pah kırılmış düz konsol çıkma yapmaktadır. Girişe paralel olan duvarda musandıralar bulunurken, geri kalan üç duvarda U biçiminde sedir ve sedirin yaslandığı duvarlarda da pencereler bulunur. İkinci katın hayatı, kuzey cephesinde kuzeydoğu odası gibi konsol çıkma yapmakta ve bu kısımda yükseltilmiş platform yer almaktadır. Hayatın güneydoğu kısmı, hem güney hem de doğu kısmına doğru aynı konsol çıkmayı yapmaktadır. Aynı zamanda hayatın batı kısmı da, batı yönüne doğru, kuzey kısmında olduğu gibi konsol çıkma yapmakta ve yükseltilmiş ir platform ile köşk alanı oluşturmaktadır.

a-Kuzey Cephesi (Müllerschön,2019)

b-Doğu Cephesi (Müllerschön,2019)

c-Güney Cephesi (Kara, 2019)

d-Batı Cephesi (Papadimitriou,2012, s. 139)

Şekil 5. 61. Swartz Konağı Görünüşleri

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir (Şekil 5.60). Kuzey cephesinin konsol çıkmanın bulunduğu kısım sıvalı iken, geri kalan bütün cephe sıvasızdır. Zemin katta çok küçük ve yüksekte bulunan üç pencere bulunurken, birinci katta merkezde iki tane yan yana ve sağ ve solunda ikişer tane daha ayrı kemerli pencereler bulunmaktadır. Birinci katın merkezindeki konsolda merkez de iki ve yanlarda birer tane tepe penceresi bulunurken, altlarda ahşap kapaklı pencereler bulunur. Bu kısmın iki yanında ikişer tane demir parmaklıklı pencereler bulunur. Yapının batı cephesinde, zemin kat tamamen gömülü iken birinci katın iki tane demir parmaklıklı pencere bulunmaktadır (Şekil 5.61-d). Birinci katın konsol çıkmaları sıvalı iken bu kısımlarda merkezde iki ve her bir kırılmak noktasında tek bir tepe penceresi ile altında ahşap kapalı pencereler bulunmaktadır. Yapının doğu cephesinde zemin kat tamamen sağır

iken, birinci katta iki tane pencere bulunmaktadır. İkinci katın merkezinde bir konsol çıkma daha bulunmaktadır (Şekil 5.61-b). Konsol çıkmanın merkezinde iki tepe penceresi ve köşelerinde bir tepe penceresi ile tepe pencerelerinin altlarında ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır. Güney cephesinin zemin katında kemerli çift kanatlı bir giriş kapısı bulunmaktadır ve geri kalan bütün cephe sağırdır (Şekil 5.61-c). Birinci kat ise, kuzey cephesine benzer, kemerli pencereler bulunmaktadır. Birinci katın L biçiminin uç kısmında dört tane tepe penceresi vitraylı ve alt kısımda ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır. Merkezi daha sonraki dönemlerde kapatılmış olan hayatın açık kısmının ahşap kolonları görülmektedir. Bu kısmın batısında yer alan konsol çıkma diğerleriyle aynı özellikleri taşımaktadır, merkezinde iki tepe penceresi ve köşelerinde bir tepe penceresi ile tepe pencerelerinin altlarında ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır.

Şekil 5. 62. Swartz Konağı İç Mekân Duvar Süslemeleri
(Papadimitriou, 2012, s. 139-141)

Çalışma esnasında yapının içine erişim sağlanıp fotoğrafları yazar tarafından çekilemediğinden yapı hakkında kapsamlı arşiv ve literatür taramaları yapılmış ve bu esnada Papadimitriou'nun 2012 yılında hazırladığı çalışmaya ve esnada çekilmiş iç mekan görsellerine erişilmiştir (Şekil 5.62). Elde edilen görsellerde, yapının iç mekânındaki duvarlarda, bitkisel motifler dışında şehir tasvirlerinin de yoğunluklu olarak kullanıldığı gözlemlenmiştir. Tavanlar da göbek kısımlarında da, yoğun bitkisel motifli bezemeler kullanılmasına karşın, altıgen biçiminin kenarlarında geometrik bezemelerde bulunmaktadır. Yapının birinci katındaki köşk alanlarının bir tanesinde, bitkisel motifli bezemeler dışında, kolonların bulunduğu alanın tam merkezine gelecek şekilde şehir tasviri yer almaktadır (Şekil 5.63). Bu kısmın altında bulunan

musandıralarda ise geometrik desenli ahşap oyma ve renklendirme teknikleri görülmektedir.

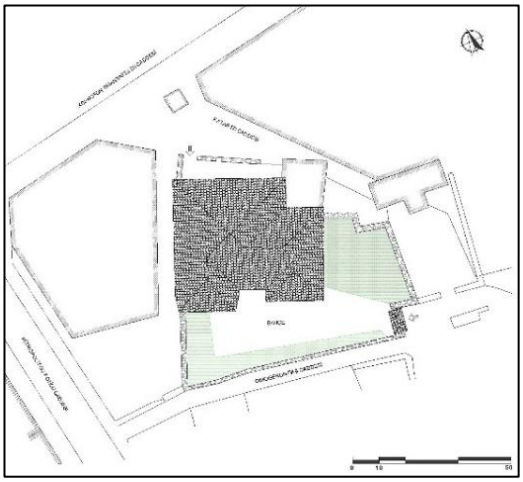

Şekil 5. 63. Swartz Konağı Birinci Kat Köşkleri (Papadimitriou, 2012, s. 140-141)

Yine bir başka köşk alanında ise yükseltilmiş platformun vitraylı tepe pencerelerinin kenarlarında kalan boş alanlar, bitkisel motifler ile bezenmiş iken, ahşap kapaklı alt pencerelerin arasında geometrik desenler bulunmaktadır (Şekil 5.63). Bu kısımda bulunan tavanın, tekne tavan olduğu ve kalan boşluklarda çitakari tekniğinin uygulandığı görülürken odanın tamamında bitkisel motifli bezmeler görülmektedir.

e) Konut 5. Vourkas Konağı (Kozana)

Vourkas Konağı Kozana'nın şehrinin merkezinde, Nikis Meydanına yakın Dimogerondias Caddesi 10 numarada bulunmaktadır. Yapı 1762 yılında, Nikolaou Vorka tarafından, günümüze sadece bir kısmı ulaşabilmiş olan Aziz Nikolao Şapelinin güneybatısına inşa edilmiştir (Tsiapali, Androudis, 2012, s. 119-120). Parselin kuzeyinde Katartzi Caddesi, batısında Mitropolitou Caddesi, güneyinde Dimogerondias Caddesi bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parsel, eğimin en düşük olduğu yerlerden birisidir (Şekil 5.64). Parselin doğu sınırında konumlanan yapının kuzeybatı cephesi avluya bakmaktadır.

Şekil 5. 64. Vourkas Konağı Vaziyet Planı[101] **Şekil 5. 65.**Vourkas Konağı Görünümü (Kozana, 2020)

Parselin kuzeydoğu sınırında, sokağa paralel olarak konumlanan ve geç dönemlerde inşa edildiği düşünülen, hela olarak kullanılmış tek katlı bir yardımcı mekân bulunmaktadır. Parsel sınırı, üzeri iki yöne eğimli ve kiremit örtülü alçak taş duvar ile sınırlandırılmış olup erişim parselin kuzey ve güneyinden, çift kanatlı ahşap kapılar ile sağlanmaktadır (Şekil 5.66). Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olup, yapıdan dışarıya doğru 50 cm taşan çatı saçak bulunup, saçak altlarından ahşap kaplamalar görülmektedir.

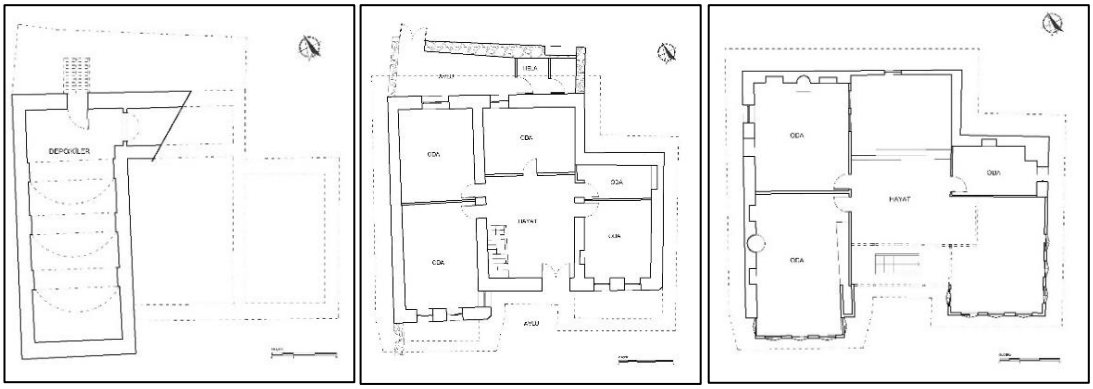

Şekil 5. 66. Vourkas Konağı Avlu Girisi**Şekil 5. 67.** Vourkas Konağı Kuzey Görünümü (Kozana, 2020)

[101] Vaziyet planı altığı olarak, yapının uydun görünümü esas alınmış olup yazar tarafından yeniden düzenlenmiş ve detaylandırılmıştır.

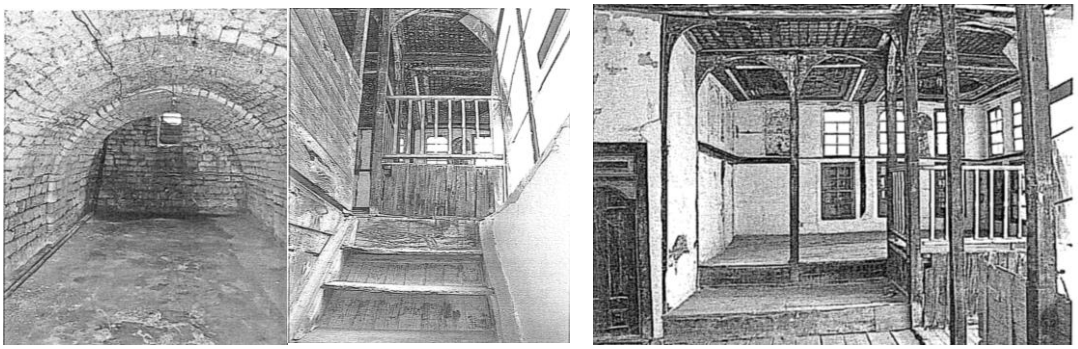
Yapı bodrum kat, zemin ve bir kattan oluşmaktadır (Şekil 458). İç ve dış duvarlarının tamamı kaba yonu yığma taştan oluşan bodrum kata erişim, yapının kuzeydoğusundan sağlanır ve kemerli tek bir mekândan oluşmaktadır (Şekil 5.68-b).

a-Bodrum Kat Planı b- Zemin Kat Planı c- Birinci Kat Planı

Şekil 5. 68. Vourkas Konağı Kat Planları [102]

Dış duvarlarının tamamı kaba yonu yığma taştan oluşan ve hayat etrafında doğu, batı ve kuzeybatıda sıra odalar ve güneyde ahşap merdiven ile çevrili zemin kata erişim, güneybatıdan, çift kanatlı ahşap kapı ile sağlanmaktadır (Şekil 5.68-c). İç duvarların kuzey ve güneydeki duvarlara yaslanan iç duvarlar dışında bütün iç duvarları ahşap karkastır. Bu katın batı ile doğu cepheleri dışa tamamen kapalı iken kuzey ve güney cepheleri ile avlulara bakmaktadır.

a-Bodrum Kat Görünümü b-Merdiven c-Birinci Kat Sofası

Şekil 5. 69. Vourkas Konağı İç Mekân Görünümleri[103]

[102] Çalışma esnasında Tsiapali ve Androudis'in 2012 yilinda yayınladıkları The Mansion of Grigorios Vourkas in Kozani adlı çalışma incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları doğrultusunda çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

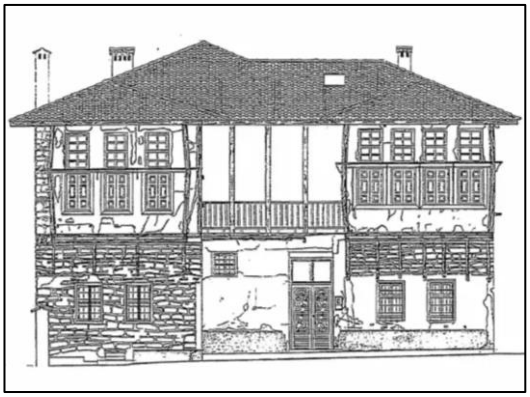
[103] Tsiapali M., Androudis P. (2012) The Mansion of Grigorios Vourkas in Kozani Selanik :130-131

Batı ve kuzey duvarının bir bölümü kaba yonu örgülü yığma taş duvar iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkas sistem olan birinci kata erişim, girişin solunda bulunan ahşap merdiven ile sağlanır. Ahşap merdiven ile giriş kattaki kapalı hayattan, birinci kattaki dışa açık hayata erişilir (Şekil 5.68-c). Bu kat, daha sonraki dönemlerde camlar ile dışa kapatıldığı görülmektedir. Ahşap kolonlar ve kemerler ile hayat kısmı, köşk ve hayat olarak ikiye bölünmüş gibi bir etki yaratmaktadır. Köşk kısmı, avluya yani güney yönüne doğru, köşk genişliği kadar konsol çıkma yapmaktadır. Bu etki sayesinde alan, üç yönden de iki sıra pencere ile aydınlatılmış olup, daha ferah bir alan oluşturulmuştur.

Şekil 5. 70. Vourkas Konağı Konsol Görünümleri (Kozana, 2020)

Batı duvarına yaslanan iki oda da ocak bulunmaktadır. Girişin tam karşısındaki duvarda bulunan iki pencere ile aydınlatılmış olan kuzeybatı odasında, girişin sağında, duvarın tam merkezinde, iki yanında gömme dolapların bulunduğu ocak yer almaktadır.

a-Güney Cephesi Görünümü

b-A-A Kesiti

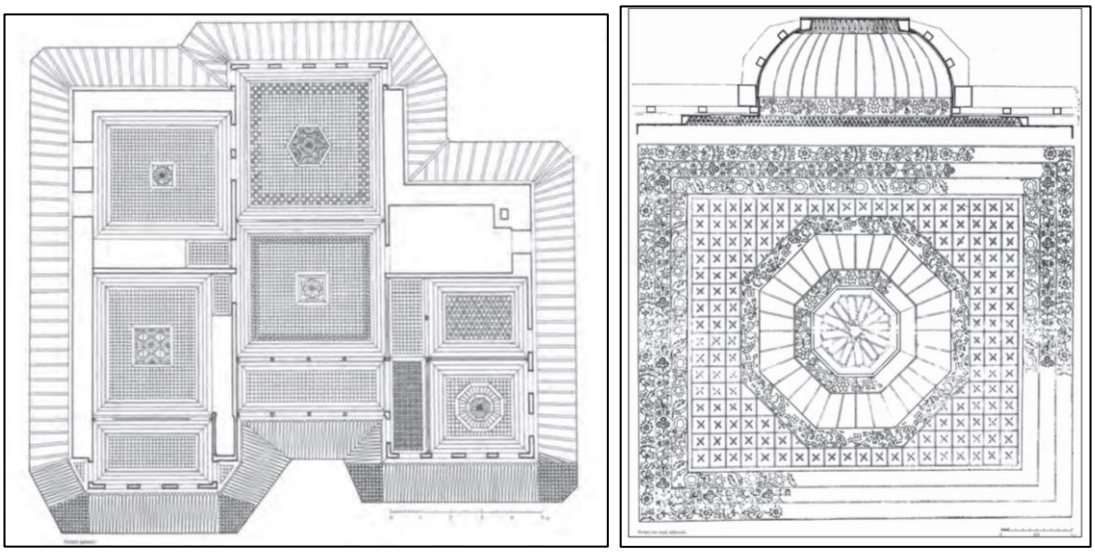
Şekil 5. 71. Vourkas Konağı Görünüş ve Kesiti [104]

Güneybatı odasında ise, girişin tam karşısında, yine kuzeybatı odasında olduğu gibi duvarın tam merkezinde, iki yanında ahşap kapaklı gömme dolapların bulunduğu ocak yer almaktadır. Bu oda, avlunun bulunduğu güney batı yönüne doğru, oda genişliği kadar düz konsol çıkma yapmaktadır. Kuzeydoğu odası ise, batı duvarına yaslanan diğer iki odaya nazaran daha küçük olup, doğu cephesinde bulunan tek pencere ile aydınlatılmaktadır.

Şekil 5. 72. Vourkas Konağı Hayat Görünümleri (Kozana, 2020)

Yapının zemin katı tamamı ve birinci katın kuzeybatı, kuzeydoğu cepheleri ile kuzey duvarının yarısı sıvasızdır. Kaba yonu yığma taş örgülü zemin katın, ahşap hatılları görülmektedir.

Şekil 5. 73. Vourkas Konağı Birinci Kat Tavan Plan ve Detay (Pasxalidou-Moreti)[105]

[104] Çalışma esnasında Tsiapali ve Androudis'in 2012 yilinda yayınladıkları The Mansion of Grigorios Vourkas in Kozani adlı çalışma incelenmiş ve bu esnasında hazırlanmış olan çizimler ile yerinde yapılan tespit çalışmaları doğrultusunda çizimler yazar tarafından yeniden hazırlanmış ve düzenlenmiştir.

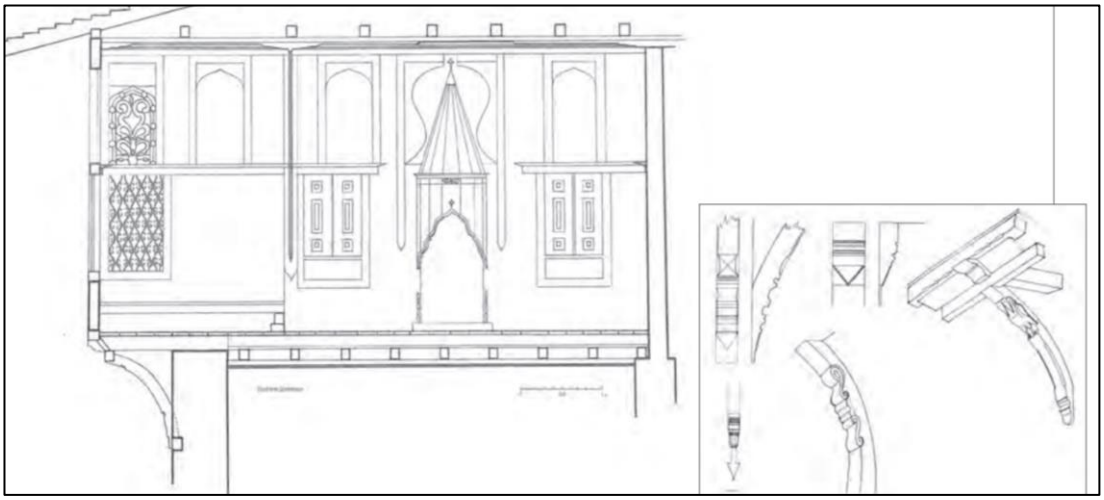
[105] Tsiapali M., Androudis P. (2012) The Mansion of Grigorios Vourkas in Kozani Selanik :132

Zemin katın küçük ve kare biçimine yakın ve ahşap doğramaları olan pencerelerin demir parmaklıkları vardır. Pencerelerin ve giriş kapısının alt ve üstlerinde ahşap lentoları bulunmaktadır. Birinci katın giriş cephesinde düz konsol çıkmalar bulunmaktadır. Ahşap döşeme kirişleri görülen konsol kirişler yapının güneybatı ile güneydoğusunda oda genişliği kadar iken, bu odalar üç yönden de pencereler ile aydınlatılmaktadır. Güneş ışığından azami biçimde faydalanılabilmesi için, odalar iki sıra pencere düzeni ile aydınlatılmaktadır. Alt pencerelerde, geometrik desenlerin oyulmasıyla bezenmiş ahşap kapaklar bulunurken, tepe pencereleri sade ve kare biçimindedir. Cephesin tam merkezinde bulunan ve hayatın dışa açık bir mekân olmasını sağlayan kısımdır. Girişin üst kısmında bulunan bu alanda, üç tane kare kesitli ahşap kolon ve kolonların arasında, ahşap korkuluk bulunur. Bu kısım günümüzde, cam ile kapatılmıştır.

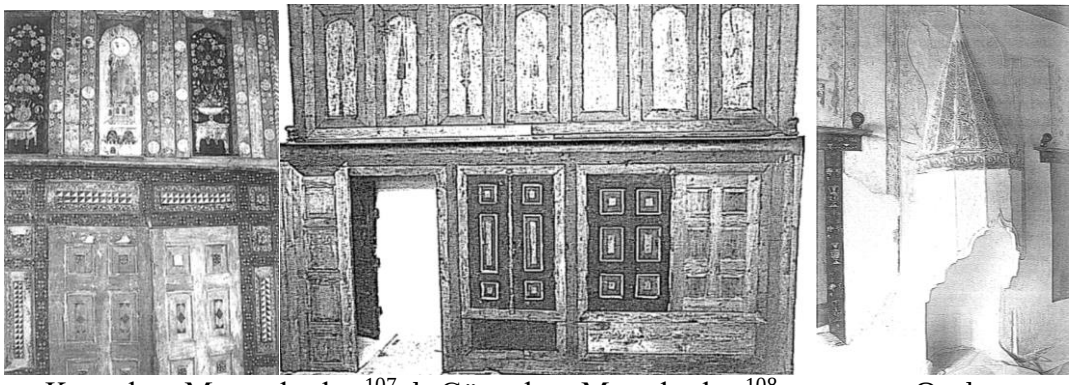
Şekil 5. 74. Vourkas Konağı Süsleme Detayları (Kozana, 2020)

Yapının birinci katı, süslemelerin en yoğun olduğu kısımdır. Hayat kısmının sağında yer alan köşk kısmı, ahşap kolon ve kemerler dışında, yoğun ahşap tavan süslemelerine de sahiptir (Şekil 5.72). Kare bicindeki tavanın güney kısmının kenarları ve tavanın göbek kısmını oluşturan tam merkezdeki sekizgen kasnak bitkisel motifler ile bezenmiştir (Şekil 5.72). Bitkisel motiflerle bezeli kısımların arası çitari ile süslenmişken tavan göbeği sekizgen kasnak ile kubbeye dönüştürülmüştür. Hayatın kuzey kısmında bulunan tavanın göbek kısmı ise, değişik geometrik biçimlerle, kare alanın içinde daire ve dairenin içinde yıldız şekli olacak biçimde küçük ahşap çitalar ile bezenmiş ve araları doğal renkler kullanılarak renklendirilmiştir. Kuzeydoğu odasında bulunan ve doğu cephesine dayanan musandıralar, geometrik motiflerle bezenesi ve ahşap üzeri oyma tekniğinin kullanılması dışında, üst kısmında, dikdörtgen biçiminde oyulmuş ahşap kapaklar bulunmaktadır (Şekil 5.72). Kapakların, çevresindeki iki kat kornişler bitkisel motifler ile bezeli iken merkez hem yoğun ve değişik bitkisel motifler hem de farklı objeler kullanılarak bezenmiştir (Şekil 5.76-a).

Şekil 5. 75. Vourkas Konağı Ocak ve Detaylar (Pasxalidou-Moreti)[106]

Benzer durum güneybatı odası içinde geçerlidir (Şekil 5.76-b). Güneybatı odasında, kapının hemen solunda yer alan ahşap musandıraların kapakları, geometrik motifler ile hem oyulmuş hem renklendirilmiş iken, musandıraların üzerinde kapının üzerine kadar devam eden ahşap süslemelerin merkezi ise ağaç motifleri ile bezenmiştir.

a-Kuzeybatı Musandıraları[107] b-Güneybatı Musadıraları[108] c-Ocak

Şekil 5. 76. Vourkas Konağı Musandıra ve Ocak

[106] Tsiapali M., Androudis P. (2012) The Mansion of Grigorios Vourkas in Kozani Selanik :132

[107] [107]Tsiapali M., Androudis P. (2012) The Mansion of Grigorios Vourkas in Kozani Selanik :132

5.2.1 Geleneksel Selanik Evlerinin Karşılaştırılması

Çalışma esnasında Selanik kentinde toplamda iki konut incelenmiştir. Konutların bulundukları parsel sınırları, gerek yüksek taş bahçe duvarı gerekse de yarı taş ve üzeri demir parmaklıklar ile sınırlandırılmış ve avluya erişim, demir veya çift kanatlı ahşap kapı ile erişim sağlanmaktadır. İncelenen konutların, avluları genellikle büyüktür ve avlu içinde yardımcı mekânlarda bulunmaktadır. Genellikle sokağa paralel olarak konumlanan avlulara erişim cadde üzerinden sağlanmaktadır. Özgün çatı kaplaması alaturka kiremit olan ve cepheden sokağa doğru 30cm taşan saçakları bulunan kırma çatılı ile örtülüdürler. Saçak altlarında, kimi yapılarda ahşap mertekler görülürken kiminde ise ahşap kaplamalar görülmektedir.

Yapılar genellikle sokağa paralel olarak konumlanmaktadır. Çalışma esnasında incelenen konutların iki katlıdır ve bodrum katları da bulunmaktadır. Zemin katların dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar iken, bazı konutlarda iç duvarlar ahşap karkas veya yine dış duvarlar gibi yığma taş duvardır. Birinci katlarda dış duvarlarda karma sistem uygulandığı da görülmektedir. Duvarların sokağa bakmayan ve özellikle komşu parsele yaslanan dış duvarı ile avluya bakan dış duvarlarının bir kısmı yığma taş duvar iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Genellikle sıvalı olan yapılarında, cephelerde ve iç mekânlardaki bölücü duvarlarında, sıva dökülmelerinden, konutlarda bağdadi uygulamasının yapılmış olduğu da görülmektedir. Zemin katlanın özgün döşemesi genellikle taş olan yapılarda, zaman içinde bu durum değişiklik göstermiş ve ahşap kaplama olarak değiştirilmiştir. Buna karşın, birinci katlarda ahşap döşeme kullanılmıştır.

Zemin kata erişim, genellikle, avlu üzerinden gerçekleşmektedir Bazı konutlarda, bodrum kata erişim hem avlu hem de cadde üzerinden direkt olarak sağlanmaktadır. Bu şekilde yardımcı mekân olarak kullanılan bodrum kata gerek erzak taşımak gerekse de hayvanların girişi daha kolay olmaktadır. Dikdörtgen veya kare biçimde olan zemin kat, bazı durumlarda, yapının bulunduğu arazi ve konumu itibari ile yamukta olabilmektedir. Genellikle sokağa bakan cephesinde zemin katta az veya bazen tamamen dışa kapalı iken, odalar genellikle avluya bakan cepheden aydınlatılmaktadır. Bu durumda bazı yapılarda, zemin kat odaları hayata açılan

pencereler ile aydınlatılmaktadır. Bu durumda hayat, sadece avlu ile erişim kurulmaktadır. Bu durumda Selanik'teki evlerin, sosyokültürel açıdan, mahremiyetin ön planda tutulduğu ve içi dönük olduğunu söyleme mümkündür. Hayatta bulunan ahşap merdiven veyahut bazı durumlarda, avluda bulunan, merdiven ile erişim sağlanan birinci kat, genellikle zemin kat ile benzer bir plan şemasını takip etmektedir. Birinci katta, sokağa bakan cephelere yaslanan odalar, caddeye doğru konsol çıkmalar yapmakta ve bu şekilde sokak ile ilişki kurulmaktadır. Bazı durumlarda hayatında, sokağa açılan pencereler ile aydınlatıldığı görülmektedir. Ahşap kapaklı pencerelerin bulunduğu bu odalar, yapılarda en çok ışık alan odalar olmalarına karşın, incelenen bazı örneklerde, konsol çıkma olmasına karşın pencere bulunmadığı da görülmektedir.

Yapıların cepheleri, yalın ve sade ve gösterişten uzaktır. Çalışmaya dâhil edilmiş olan konutlarda, aynı sosyokültürel değerlere sahip olan kişilerin konutları dâhil edilmiştir. Bu açıdan bakıldığında yapılarda sadece boyutsal farklılıklar olup mekân ve cephe düzenleri aynıdır. Genellikle ekonomik durumu orta ve ortanın bir üstü sınıflar olan halkın konutlarında, zemin katları sağır veya yüksek tepe pencereleri bulunmaktadır. Konsol çıkması bulunan veya bulunmayan konutlarda da birinci katlarda ahşap kapaklı veya demir parmaklıklı ahşap pencereler bulunmaktadır. Zemin ve birinci kat arasındaki kat farlılıklarını belirginleştirmek ahşap silmeler kullanılmıştır. Konsol çıkmaların altından, bazı yapılarda ahşap döşeme kirişleri görülürken bazı yapılarda ise ahşap kaplamalar görülmektedir. Konsol çıkmaları ahşap eli böğründeler desteklemektedir. Selanik'te yaşayan ve ekonomik durumu iyi olan kişilerin konutları, çalışma esnasında incelenen konutlar ile benzer mekân düzeni taşımalarına karşın, cephelerinde eklektik özellikler taşımaktadır. Genellikle, deniz kenarında konumlanan ve büyük bahçeler içinde bulunan bu yalılar, çalışma esnasında detaylı bir şekilde incelenememiştir. Çalışma esnasında erişilen fotoğraflardan anlaşılacağı üzere, değişik üslupların uygulandığı görülmektedir.

Selanik kentinde incelenen konutlardan, iç mekânına erişilebilen veyahut bazı arşiv kaynaklarında iç mekân fotoğraflarına erişilebilmiş olan konutlarda, genellikle süsleme özellikleri bulunmamaktadır. Genellikle ekonomik durumu orta olan kişilerin iç mekânında, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Zemin ve tavanı genellikle ahşap kaplamalı olan bu konutlarda, özgün kapı ve pencereleri ahşaptır.

Bazı odalarında ahşap musandıralar bulunan yapılarda, musandıraların ahşap kapaklarında geometrik desenli ahşap oyma tekniği uygulamaları görülmektedir. Zengin kişilerin konutlarında ise, tavan ve duvarlarda yoğun süslemeler bulunmaktadır. Bazı konutlarda tekne tavan uygulaması görülürken genellikle yoğun bitkisel motif, şehir ve insan tasvirleri görülmektedir.

5.2.2. Diğer Bölgelerdeki Evlerinin Karşılaştırılması

Yapılan araştırmalar sonucunda, bazı kentsel alanlarda, az sayıda konuta erişildiğinden dolayı kent içinde karşılaştırma yapılamamıştır. Bu sebepten, bu bölgelerde incelenen konutlar, bir sonraki alt başlık olan 'Geleneksek Konutların Bölgeler Arası Değerlendirilmesi'nde değerlendirilecektir.

BÖLÜM 6

DEĞERLENDİRME

Çalışma esnasında, Yunanistan'ın kuzey kesimden elli konut çalışmaya dâhil edilmiştir. Konutlar, kent içi konum, yerleşim, parsel içi konumlanma, mekân ve cephe düzeni ile kullanım, mekânların cadde, sokak ve avlu ile ilişkisi, malzeme ve taşıyıcı sistem ile süsleme özellikleri incelenmiş ve çalışma esnasında her yapı detaylı bir biçimde, dâhil oldukları konu başlıkları altında tek tek incelenmiştir. Çalışmaya dâhil edilen konutların, 31 tanesi Batı Trakya Bölgesi'nden, 14 tanesi Makedonya Bölgesi'nden, 4 tanesi Epirus Bölgesi'nden ve 1 tanesi de Thessalya Bölgesi'nden olurken, günümüze ulaşamamış olan ancak arşiv kaynaklarında bulunan fotoğraflar tespit edilmiş olan konutlar genel olarak anlatılmıştır.

Konutların değerlendirilmesi iki alt başlık altında yapılmış olup, ilkinde kentsel ikincisinde ise bölgelerarası benzerlik ve farklılıkları ele alınmıştır.

Çalışma esnasında Batı Trakya bölgesinde toplamda 31 tane geleneksel konut incelenmiştir. Bu yapıların 27 tanesi, İskeçe eyaleti sınırları içinde yer alırken, konutlardan 26 tanesi İskeçe kentinde, 1 tanesi ise İskeçe eyaletine bağlı olan Bulutra kasabasına aittir. İncelenen konutlarda, 23 tanesi, kentin en eski yerleşim birimlerinden olan Ahiriyan Mahallesi'nde bulunurken, 3 tanesi Aşağı Mahalle ve 1 tanesi de Bulustra kasabasında bulunmaktadır. Ahiriyan Mahallesi'nin kuzey kesimde bulunan ve daha çok Türk azınlığının yoğu olarak yaşadığı bölgeden 5 konut, daha zengin ve hem Türk hem de Yunan Halkının birlikte yaşadığı batı ve güney kesiminden ise 18 konut incelenmiş ve bu değerlendirmeler, her kentin kendi konutlarının anlatımında verilmiştir.

6.1. Geleneksel Konutların Kentler Arası Değerlendirilmesi

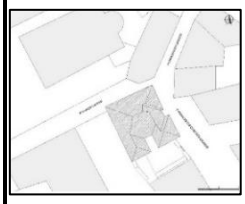
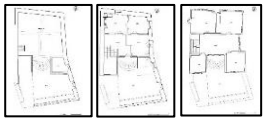
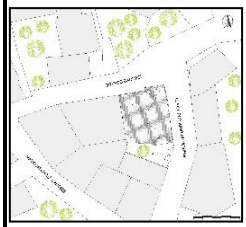
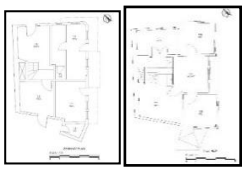
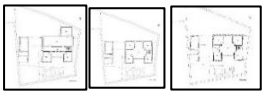
Çalışma esnasında, Kuzey Yunanistan'ının dört faklı bölgesinde, Batı Trakya, Makedonya, Epirus ve Thesselya'da bulunan toplamda 50 konut incelenmiştir. Yapıların kent içi değerlendirmeleri bir önceki alt başlık olan 'Geleneksel Konutların Kent İçi Değerlendirmesi'nde yapılmış ve bu başlık altında da,

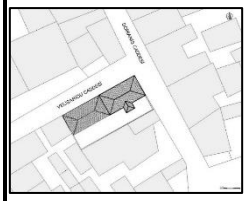
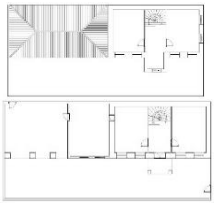
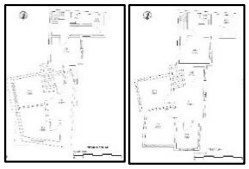
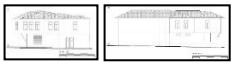
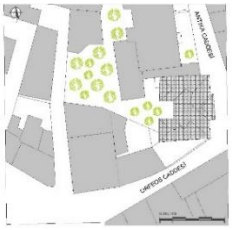
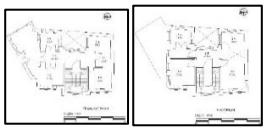
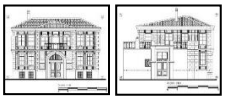
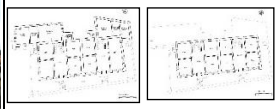
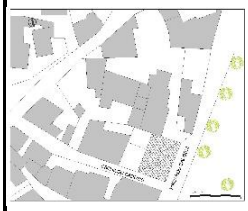
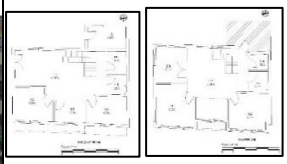
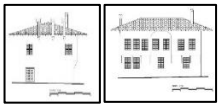
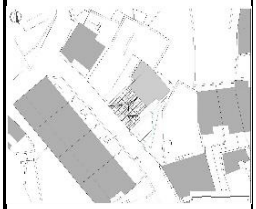
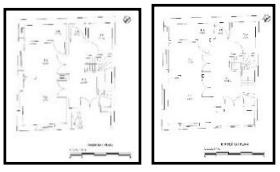
yapıların topografya, bölge iklim, sosyokültürel ve sosyoekonomik etkilerinden dolayı oluşan konumlanma, mekân ile cephe düzeni, süsleme gibi özelliklerindeki hem kentsel hem de bölgesel ölçekte benzerlik ve farklılıkları değerlendirilecektir.

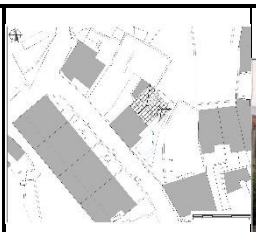
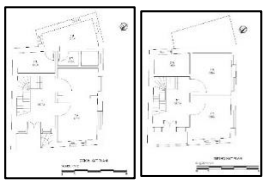
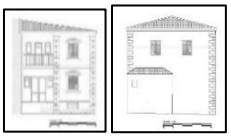
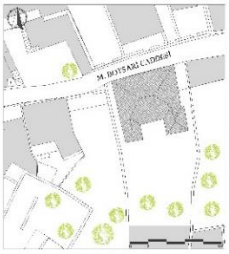
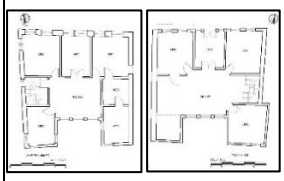
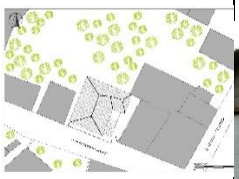
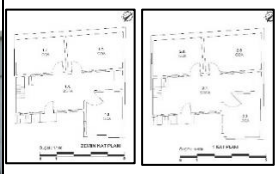
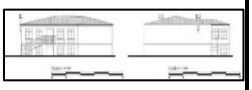
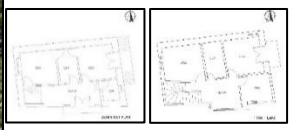
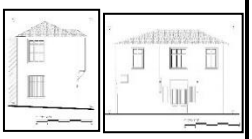
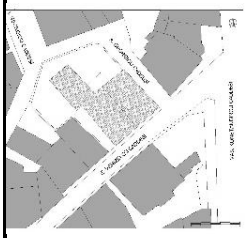
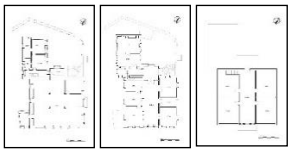
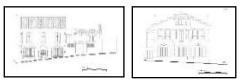
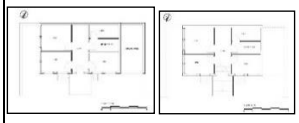
6.1.1. İskeçe-Gümülcine Geleneksel Konutlarının Karşılaştırılması

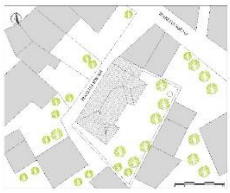
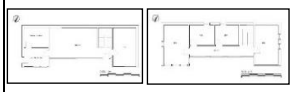
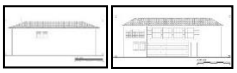
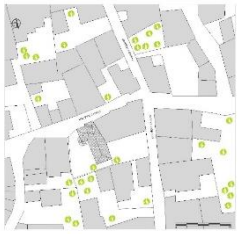
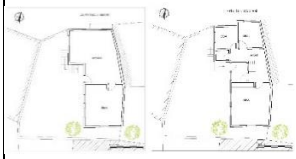
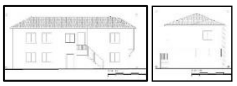
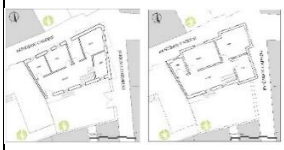
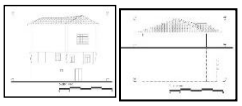
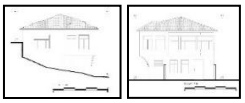
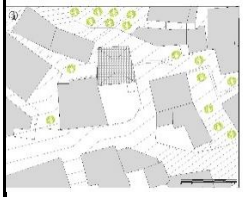
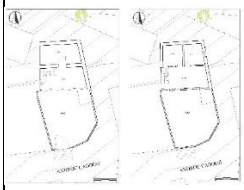
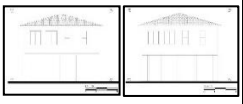
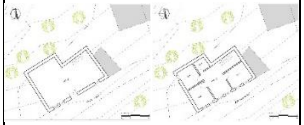
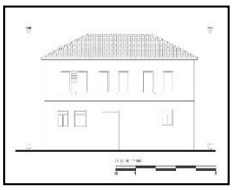
Kuzey Yunanistan'da incelenen dört bölgeden ilki olan Batı Trakya'da, İskeçe ve Gümülcine şehirleri ele alınmıştır. Bu iki kent arasında, sosyokültürel ve sosyoekonomik değerlerin aynı olasına karşın, bölgelerin kentsel alanlarında, arazi yapısı farklılık göstermektedir. İskeçe kenti, konum olarak Gerakas Dağı'nın yamacında kurulu olduğundan, hem eğimli arazide hem de düz arazide konumlanan yapılar mevcuttur. Buna karşın Gümülcine'nin arazi yapısı daha düzdür. Bu bağlamda, yapıların avluları da, hem arazi biçimi hem de yaşayanların sosyoekonomik durumları göz önüne alındığında yapıların avluları boyutsal ve biçimsel olarak farklılıklar gösterdiği gibi, plan şemalarında farlılıklar gözlenmektedir.

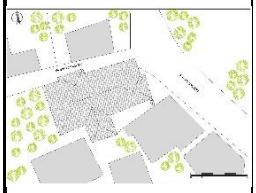
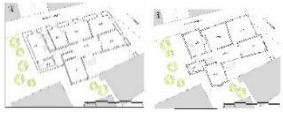
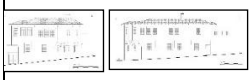
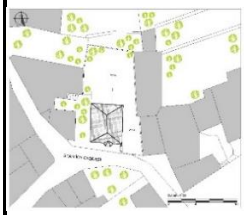
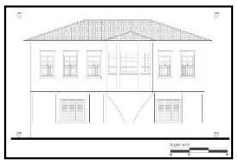
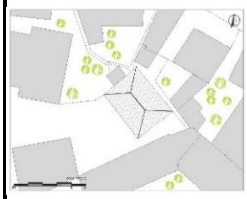
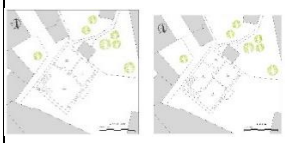
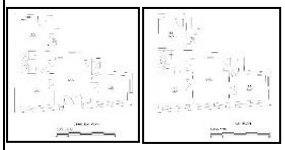
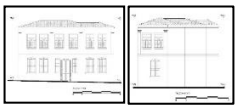
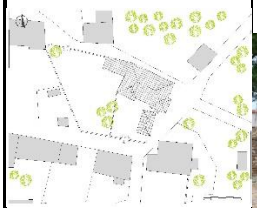
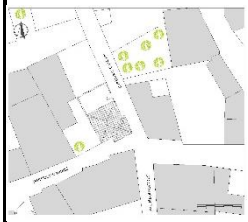
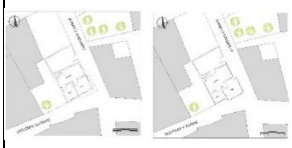
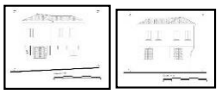
Çizelge 6.1. Geleneksel İskeçe Konutlarının Karşılaştırması

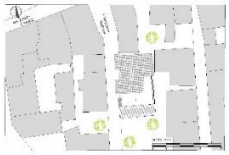
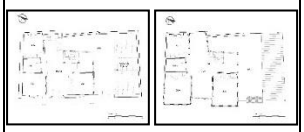
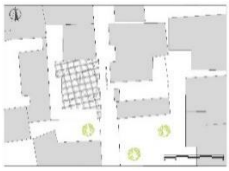
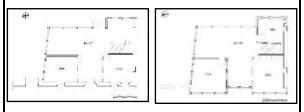
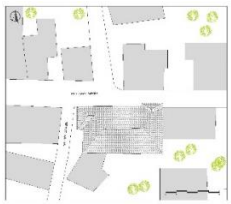
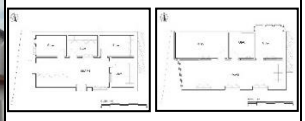
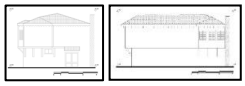
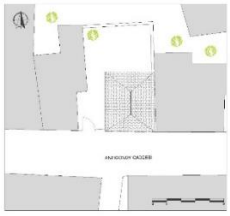
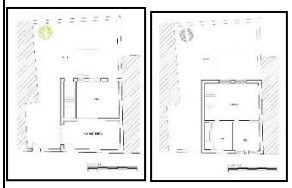
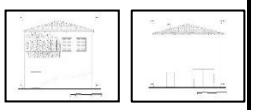
	Vaziyet Planı	Yapının Görünümü	Kat Planları	Görünüş
1	 *Karapanagiotidi Evi*			
2	 *Orfeos Cad. No 1 Evi*			
3				

	Muzaffer Bey Konağı			
4	 *Müftü Hafız Ali Evi*			
5	 *Mavromichali Cad. No 15*			
6	 *Anna Kaloudi Evi*			
7	 *Kuyumcuoğlu Evi*			
8	 *Eschillou Cad. No 1 Evi*			
9	 *A.Vlassiou Cad No 28A*			

10	 *A.Vlassiou Cad No 28B*			
11	 *M. Botsari Cad. No 28*			
12	 *9. Merarchias Cad. No 2*			
13	 *Bizinou Cad. No 13 Evi*			
14	 *Chasirtzoglou Evi*			
15	 *Buzcular Evi*			

16	 *Yunus Ağa Evi*			
17	 *Aristidou Cad. No 12*			
18	 *Aristidou Cad. No 14*			
19	 *Androu Caddesi No 1 Evi*			
20	 *Androu Caddesi No 28*			
21				

	Sirou Caddesi No 9 Evi			
22	 *Antika Caddesi No 43*			
23	 *Staliou Caddesi No 13*			
24	 *A.Vlassiou Cad No 5*			
25	 *A.Vlassiou Cad No 12*			
26	 *Pamukçuoğlu Evi*			
27	 *Evripidou Cad. No 11*			

28	 *Peidi Konağı*			
29	 *Psara Konağı*			
30	 *Andigonou Caddesi 16*			
31	 *Archigeordiou Caddesi 6*			

İskeçe'deki konutlarda plan biçimleri, kare, dikdörtgen ve amorf iken, Gümülcine'de yoğunluklu olarak kare ve dikdörtgen plan şemaları görülmektedir. Genellikle zemin katı yardımcı mekânlar için kullanılan ve üst katı asıl yaşam alanı olan konutlarda, zemin katın sokağa bakan cephesi dışa kapalı iken, birinci katta konsol çıkma yapan ve pencereler ile cadde ile ilişki kuran odalar bulunmaktadır. Zemin katta bulunan odalar, bazı yapılarda tepe pencereleri ile aydınlatılmakta iken İskeçe kentinde bulunan bazı Yunan konutlarında, tamamında demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Bu duruma, Gümülcine kentinde incelenen konutlarda rastlanılmamıştır. Her iki kentte de incelenen konutlarda, zemin ve bodrum katın tamamı yığma taş duvar ve birinci katın bir kısmı taş duvar, geri kalan bütün iç ve dış duvarı ahşap karkas sistem veya birinci katın tamamı ahşap karkas sistemdir. İskeçe'de incelenen bazı konutlarda, tuğla kullanıldığı görülürken, Gümülcine'de tuğla

kullanıldığı görülmemiştir. İç ve dış duvarlarda, bağdadi tekniğinin kullanıldığı her iki bölgede de çalışma esnasında görülmüştür.

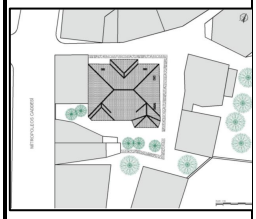
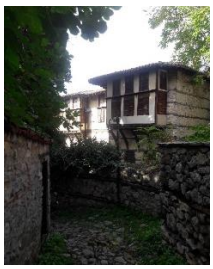
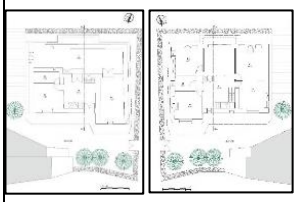
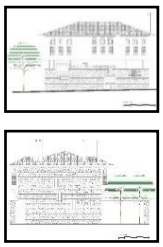
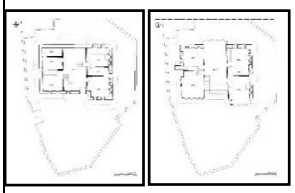
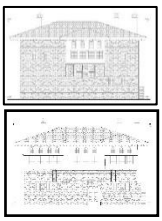
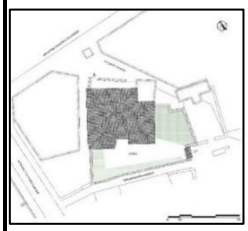
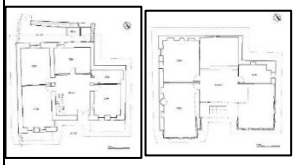
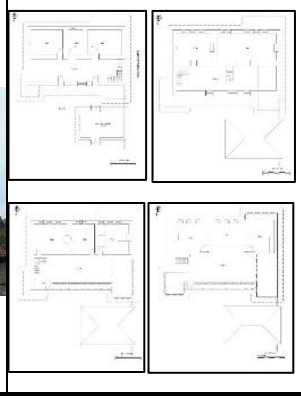
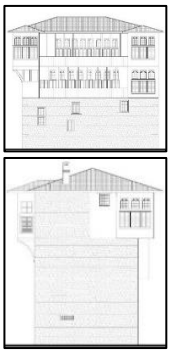
Cephe düzenleri, her iki kent içinde benzer özellikler taşımaktadır. Genellikle, iki katlı ve cumbalı olan, cepheleri sade ve yalın olan konutlar görüldüğü gibi hayatı daha sonradan kapatılmış konutlar ve herhangi bir konsol çıkması bulunmayan konutlarda bulunmaktadır. Her iki şehirde de, yapıların sokağa bakan cephesinde zemin kat sağır veya tepe pencereleri ile aydınlatılırken, birinci katta, ahşap kapaklı veya demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Genellikle avluya bakan cephede daha çok pencere bulunurken aynı zanda yapıya girişte avludan sağlanmaktadır. Nadir durumlarda veya avlusuz olan konutlarda giriş cadde üzerinde direkt sağlanmaktadır. İskeçe kentinde, sosyokültürel farklılar daha belirgin olduğundan, burada bulunan ve çalışmaya dâhil edilen konularda, neoklasik cephe özellikleri taşıyan konutlar bulunurken Gümülcine'de incelenen konutlara benzer yapılar dâhil edilmemiştir.

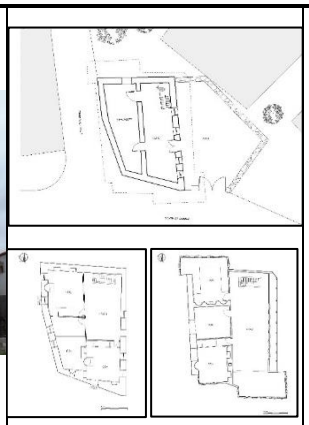
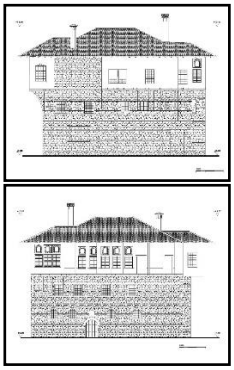
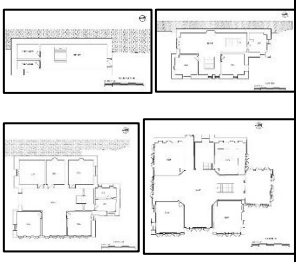
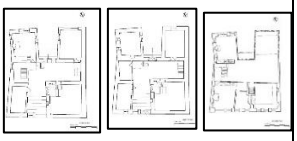
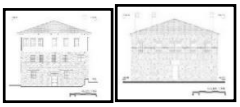
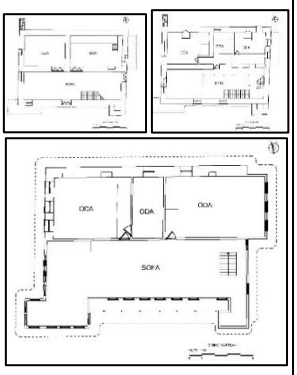
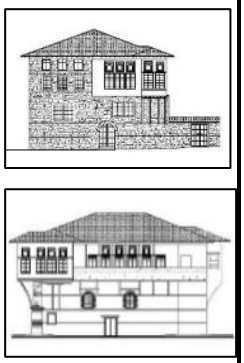
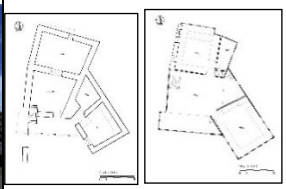
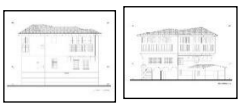
Süsleme özellikleri olarak, Gümülcine'de incelenen konutlarda herhangi bir süsleme özelliği tespit edilmemişken, İskeçe'de bulunan ve ekonomik durumu orta olan kişilerin evlerinde, iç mekânda, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Ancak İskeçe'deki varlıklı kişilerin konutlarında, tekne tavan ve duvarlarda yoğun bitkisel motif, şehir ve insan tasvirleri görülmektedir.

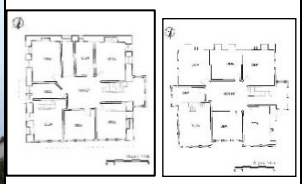
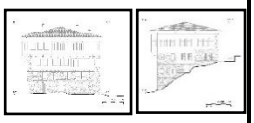
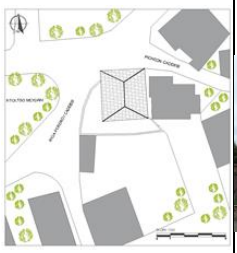
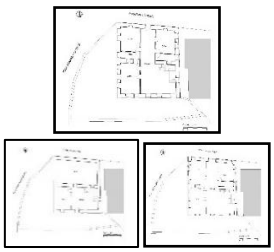
6.1.2. Kesriye – Siatista - Kozana Geleneksel Konutlarının Karşılaştırılması

Kuzey Yunanistan'da incelenen dört bölgeden ikincisi olan Makedonya Bölgesinde, Batı Makedonya Bölgesi'nde bulunan Kesriye, Siyatista ve Kozana şehirlerinden toplamda 11 konut incelenmiştir. Bu konutlardan 8 tanesi Kesriye, 2 tanesi Siyatista ve 1 tanesi Kozana şehrinde bulunmaktadır. Bu üç kent arasında, sosyokültürel ve sosyoekonomik değerlerin benzer olmasına karşın, bölgelerin kentsel alanlarında, arazi yapısı farklılık göstermektedir. Kesriye şehri ile Siyatista kasabası eğimli bir arazide bulunurken, Kozana'nın arazi yapısında düz alanlar yoğunluklu olarak bulunmaktadır. Bu bağlamda, yapıların avluları da, hem arazi biçimi hem de yaşayanların sosyoekonomik durumları göz önüne alındığında boyutsal ve biçimsel olarak farklılıklar göstermektedir.

Çizelge 6.2. Geleneksel Kesriye-Siyatista-Kozana Konutlarının Mekan Düzeni

	Vaziyet Planı	Yapının Görünümü	Kat Planları	Görünüş
1	 *Neratzopoulou Konağı*			
	 Poulkos Konağı			
	 Vourkas Konağı			
	 Tsiatsapa Konağı			

	 Emmanuel Konağı			
	 Papaterpou Konağı			
	 Ayvacı Konağı			
	 Basara Konağı			
	 Natzi Konağı			

	 Mitousi Konağı			
	 Picheon Konağı			

Çalışma esnasında ele alınan bu bölgedeki konutların planları incelendiğinde, Kesriye ve Kozana'da bulunan konutların zemin ve ara katları kare ve dikdörtgen plan şemaları görülürken, Siyatista'da bulunan konutların zemin katlarında L plan şeması görülmektedir. Her üç şehirdeki konutlarında üst katları U biçiminde plan şemasına sahiptir. Genellikle zemin katı yardımcı mekânlar için kullanılan ve üst katı asıl yaşam alanı olan konutlarda, zemin katın avlu veya sokağa bakan cephesi dışa kapalı iken, birinci katta konsol çıkma yapan ve çift sıra pencereler ile cadde ve avlu ile ilişki kuran odalar bulunmaktadır. Siyatista 'da bulunan konutlardan bazılarında cephesinde merkezinde sokak cephesine doğru konsol çıkma yaparak bu kısımla ilişki kurarken, avluya bakan cephede U biçimini korumaktadır. Kesriye'de ise U biçiminin merkezinde konsol çıkma açıkta bırakılarak avlu ile direkt ilişki kurulmuştur. Konsol çıkmaların altlarında, her üç bölgede de, ahşap döşeme kirişleri ile kaplamaları görülmektedir. Zemin katta bulunan odalar, bazı yapılarda tepe pencereleri ile sokaktan aydınlatılmakta iken bazı yapılarda ise tamamen sağırdır. Her üç kentte de incelenen konutlarda, zemin ve bodrum katın tamamı yığma taş duvar ve birinci katın bir kısmı taş duvar, geri kalan bütün iç ve dış duvarı ahşap karkas sistem veya birinci katın tamamı ahşap karkas sistemdir. İç ve dış duvarlarda, bağdadi tekniğinin kullanıldığı çalışma esnasında görülmüştür.

Cephe düzenleri benzer özellikler taşımaktadır. Genellikle zemin ve ara katı sağır ve sıvasız olan yapıların, Kesriye ve Siyatista kasabasındaki konutlarının üst

katları sıvalı iken Kozana ’da incelenen yapı sıvasızdır. Her üç şehirde de tepe penceresi vitraylı ve alt pencereleri ahşap kapaklı olan pencereler bulunmaktadır. Kesriye’de bulunan konutların cephelerinde herhangi bir bezeme bulunmazken, Siyatista ’da bulunan bazı konutların cephelerinde bitkisel motifli bezemeler ile levhalar, Kozana ’da geometrik desenli oyma teknikleri görülmektedir. Her üç şehirde de, yapıların sokağa bakan cephesinde zemin kat sağır veya tepe pencereleri ile aydınlatılırken, birinci katta, ahşap kapaklı veya demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Genellikle avluya bakan cephede daha çok pencere bulunurken aynı zamanda yapıya girişte avludan sağlanmaktadır. Bazı yapılarda, özellikle Kesriye’de eğimle arazilerde konumlanan yapılarda, neredeyse her katta, farklı cephelerden giriş sağlanmaktadır. Bu durum diğer şehirlerde incelenen konutlar için geçerli değildir.

Üç şehirde de incelenen konutlarda dış cepheler yalın ve sade iken, iç mekânlarda yoğun süslemeler bulunmaktadır. Genellikle üç şehirde de, zemin ve bodrum katları yalın ve sade olmasına karşın, en üst katlar genellikle yoğun bezemeli tavan ve duvarlara sahiptir. Kesriye’de bulunan konutlarda, duvarlarda genellikle bitkisel motifli bezemeler olduğu kadar, şehir tasvirleri de bulunurken, Kozana ’da çok yoğun olmamakla beraber sadece bitkisel motifler ve Siyatista ’da ise hem geometrik, hem bitkisel motifler hem de şehir tasvirleri bulunmaktadır. Siyatista ’da bulunan bazı konutlarda, odaların farklı noktalarında kabartmalı haç işaretleri bulunurken bu duruma ne Kesriye ne de Kozana ’da rastlanılmıştır. Kapılar genellikle, ahşap ve girişleri yuvarlak kemerlidir ve kapıların üzerlerinde yine bitkisel motifler bulunmaktadır. Odalarda bulunan musandıralarda, geometrik bezemeler ve ahşap oyma tekniği gözlemlenirken, aynı zamanda, odalarda bulunan niş ve ocakların kenarlarındaki, ahşap kapalı gömme dolaplarda da hem bitkisel hem de geometrik desenler görülmektedir. Oldukça gösterişli olan bu odalarda, Kesriye’dekiler, bazen konik, bazen ise düz bitişlidir ve herhangi bir şekilde renklendirilmemiş iken Siyatista ve Kozana ’da hem konik hem de farklı bitkisel motifli külahlar bulunmaktadır. Her üç şehirde de, birinci kat odaların tavanları ile hayatta bulunan köşk alanlarının tavanları tekne tavandır. Tekne tavanın kenarlarında, kimi zaman geometrik kimi zaman ise bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır. Genellikle çitakari bulunan tavanlar doğal renkler ile renklendirilmiştir. Tavanın göbek kısmı, yine bazen

geometrik bazen ise bitkisel motifler ile bezeli iken aynı zamanda ya altıgen ya da sekizgen kasnaktan oluşan kubbe biçimi veya değişik geometrik biçimlerdedir.

6.1.3. Kavala-Selanik Geleneksel Konutlarının Karşılaştırılması

Kuzey Yunanistan'da incelenen dört bölgeden ikincisi olan Makedonya Bölgesinde, Orta Makedonya Bölgesi'nde bulunan Selanik ve Doğu Makedonya Bölgesi'nde Kavala şehirleri ele alınmıştır. Bu iki kent arasında, sosyokültürel ve sosyoekonomik değerlerin aynı olasına karşın, bölgelerin kentsel alanlarında, arazi yapısı farklılık göstermektedir. Kavala kenti, eğimli bir arazide bulunurken Selanik'in arazi yapısında hem eğimli hem de düz alanlar bulunmaktadır. Bu bağlamda, yapıların avluları da, hem arazi biçimi hem de yaşayanların sosyoekonomik durumları göz önüne alındığında boyutsal ve biçimsel olarak farklılıklar göstermektedir.

Çalışma esnasında ele alınan Selanik'teki konutların planları incelendiğinde, kare ve dikdörtgen plan şemaları görülürken, Kavala'da topografyaya uygun olarak amorf plan şeması görülmektedir. Genellikle zemin katı yardımcı mekânlar için kullanılan ve üst katı asıl yaşam alanı olan Kavala konutlarında, zemin katın sokağa bakan cephesi dışa kapalı iken, birinci katta konsol çıkma yapan ve pencereler ile cadde ile ilişki kuran odalar bulunmaktadır. Buna karşın Selanik'te incelenen konutlarda bodrum katı olduğundan, yardımcı mekân özelliklerini bu kat taşırken, zemin ve birinci kat daha çok yaşam alanı olarak kullanılmaktadır. Zemin katta bulunan odalar, bazı yapılarda tepe pencereleri ile sokaktan aydınlatılmakta iken bazı yapılarda ise tamamen sağırdır. Aynı durum Kavala 'da bulunan konutlar içinde geçerlidir. Her iki kentte de incelenen konutlarda, zemin ve bodrum katın tamamı yığma taş duvar ve birinci katın bir kısmı taş duvar, geri kalan bütün iç ve dış duvarı ahşap karkas sistem veya birinci katın tamamı ahşap karkas sistemdir. İç ve dış duvarlarda, bağdadi tekniğinin kullanıldığı her iki bölgede de çalışma esnasında görülmüştür.

Cephe düzenleri, her iki kent içinde benzer özellikler taşımaktadır. Genellikle, iki katlı ve cumbalı olan, cepheleri sade ve yalındır. Her iki şehirde de, yapıların sokağa bakan cephesinde zemin kat sağır veya tepe pencereleri ile aydınlatılırken, birinci katta, ahşap kapaklı veya demir parmaklıklı pencereler

bulunmaktadır. Genellikle avluya bakan cephede daha çok pencere bulunurken aynı zamanda yapıya girişte avludan sağlanmaktadır.

Her iki bölgede de incelenen konutlarda süsleme özelliklerine rastlanılmamış olmakla beraber Selanik'te bulunan ve farklı üsluplarda cephe düzeni yalılarda iç mekânlarında izledikleri üsluplar doğrusunda iç mekânlarında süsleme özellikleri bulunmaktadır. Bu durum kullanıcıların sosyoekonomik durumlarına bağlı olarak farklılık göstermekledir. Çalışmaya dâhil edilen konutların kullanıcıları daha çok ekonomik durumu orta olan kişilerin evleri olduğundan iç mekânlarında herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

6.2. Bölgeler Arası Geleneksel Konutların Karşılaştırılması

Çalışma kapsamında incelenen Batı Trakya, Makedonya, Epirus ve Thesselya bölgelerinde, topografya, iklim ve jeomorfolojik gibi doğal etkenlerin farlılıklarının bulunmasına karşın, sosyokültürel ve sosyoekonomik farlılıklarda bulunmaktadır. Bu bağlamda, çevresel ve iklimsel veriler daha çok yapıların konum, biçimlenme ve malzeme ile strüktürel özelliklerini belirlerken, sosyokültürel ve sosyoekonomik değerler ise daha çok mekân düzeni, katlar arası ilişi ve işlev farklılıkları, cephe özellikleri ile özellikle iç mekân süslemelerini belirlemektedir.

Saha araştırması ile kapsamlı literatür ve arşiv taramaları sonucunda çalışmaya dahil edilen konutlardan, Batı Makedonya ile Epirus bölgelerinde bulunan konutlar, genellikle yerleşim olarak daha büyük ve şehre hakim olan arazilerde konumlanmaktadırlar. Genellikle eğimli arazilerde konumlanan bu konutların sahipleri, genellikle ticaret ve devlet adamlarına ait oldukları göz önünde bulundurulduğunda, bölgenin refah düzeyinin diğer kesimlere nazaran daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu konutlar ile benzer özelliklerde olup, Siyatista ve Ampelakia kasabalarda bulunan konutlarda ise, yine benzer özelliklerdeki kullanıcılara sahip olmalarına karşın, biraz daha küçük avlu ve daha az hâkim olan noktalarda bulunmaktadırlar. Bu bağlamda incelenen Batı Trakya bölgesindeki konutlarda, eğimli arazi üzerinde inşa edilmiş olan konutlar, şehre daha çok hâkimdir. Bu karşın daha küçük avlulara sahip ve daha çok tarım, esnaf ve işçi sınıfına ait olan kişilere ait iken, ticaret ve toprak sahiplerinin konutları şehir merkezine yakın olan daha düz arazilerde

konumlandıkları görülmektedir. Bunun asıl amacı ise, düz arazilerde daha geniş parsellerin bulunmasından ve bu şekilde bahçe duvarlarının daha yüksek inşa edilebileceğinde olduğu düşünülmektedir.

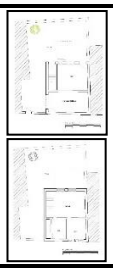
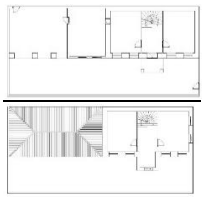
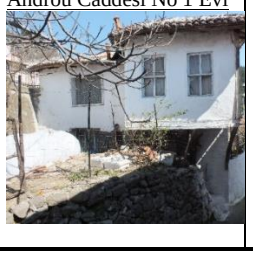
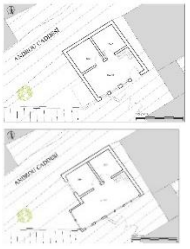
Yapılara erişim her bölgede genellikle avludan sağlanmaktadır. Neredeyse her bölgede, sokağa paralel olarak konumlanan yapılar bulunmasına karşın, yapının ana girişi genellikle avlu üzerinden sağlanmaktadır. Sokak üzerinden direkt olarak erişimin sağlandığı, İskeçe, Gümülcine ve Kesriye bölgelerindeki bazı konutlarda görülmektedir. Yapılar Kesriye ve Ambelakia'daki konutlar, zemin kat üzeri ara kat ile beraber iki veya üç katlı iken Kesriye'de dört katlı konutlarda bulunmaktadır. Buna karşın Siyatista'da zemin kat üzeri ara kat ile beraber bir veya iki katlı konutlar bulunmaktadır ve bodrum kat bulunmamaktadır. Buna karşın, Selanik, Kavala, İskeçe, Yanya ve Kozana 'da ki konutlar genellikle iki katlı ve bazı konularda bodrum katta bulunmaktadır.

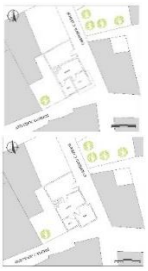
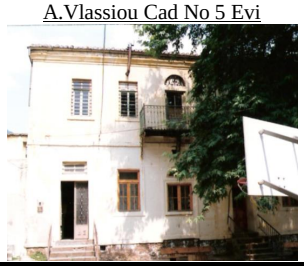
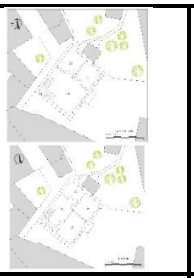
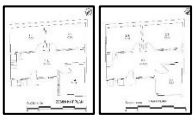
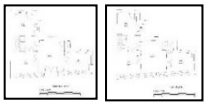
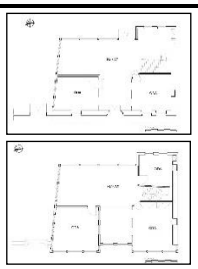
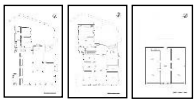
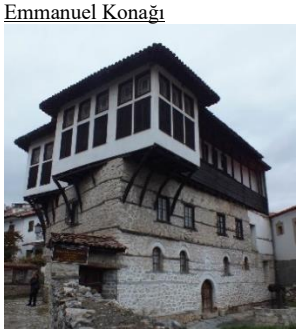
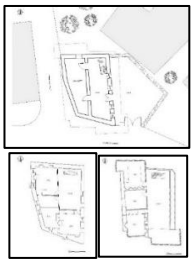
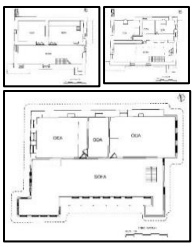
Kesriye'de genellikle zemin kat yardımcı mekânlar için kullanıldığından, ikinci bir giriş olarak kullanılan bu giriş İskeçe ve Gümülcine'de ise hem yardımcı mekânlar için hem de asıl yaşam alanına erişimi sağlamaktadır. Ayrıca Kesriye'de bulunan bazı konutlarda, eğimli arazide konumlandığından birinci ve ikinci katlara erişimi sağlayan kapılar bulunmaktadır. Bu durum diğer bölgelerde görülmez iken İskeçe ve Selanik'te bulunun ve genellikle geniş ailelerinin yaşadıkları konutlarda üst ve alt kat ilişkisini kesmek ve iki ailenin birbirinden bağımsız yaşamasını sağlamak için dışarıdan merdiven ile birinci kata erişim sağlanmaktadır. Yanya kentinde ise, benzer bir durum yardımcı mekânlar, ahır, depo ve kiler olarak kullanılan zemin kat ile asıl yaşam alanı olarak kullanılan birinci kat arasındaki ilişkiyi kesmek için dışarıdan anıtsal merdivenler ile birinci kata erişim sağlanmaktadır. İskeçe, Gümülcine, Selanik, Kesirye, Kozana ve Ambelakia'da bulunan konutların zemin katları, genellikle kare ve dikdörtgen biçimindedir. Kavala'da amorf iken, Yanya'da U ve Siyatista'da L biçimindedir. Bütün bölgelerde zemin kat moloz taş kâgir duvardır.

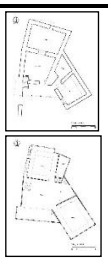
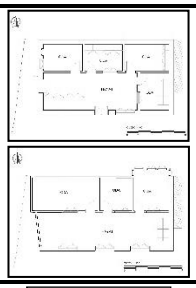
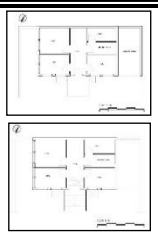
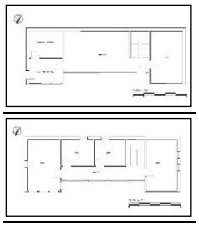
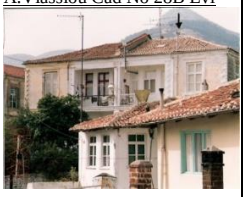
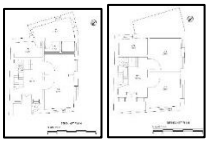
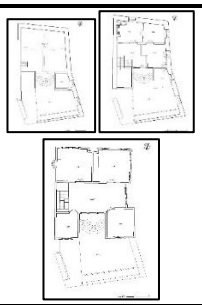
Yapılara giriş, Siyatista'da L biçiminin köşesinden sağlanırken, Kesriye ve Yanya'da merkezden ve diğer bölgelerde ise genellikle merkezden sağlanırken bazı konutlarda bu durum farklılık gösterip merkezin sağ veya solundan sağlanmaktadır.

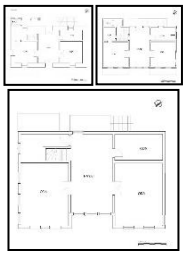
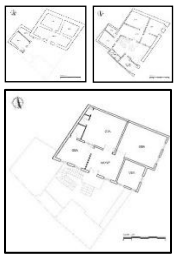
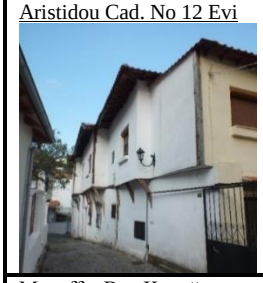
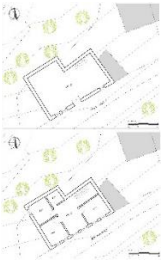
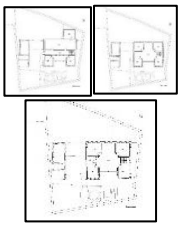
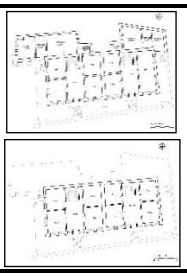
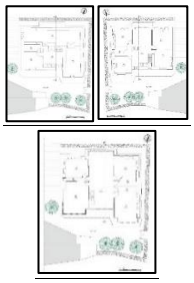
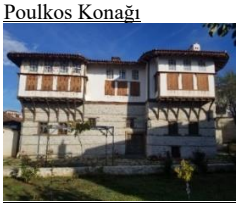
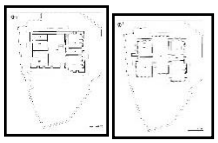
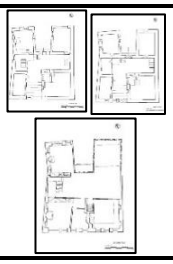
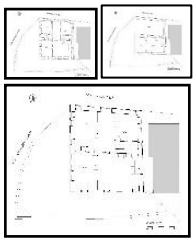
İskeçe, Gümülcine, Kavala, Kesriye, Ambelakia ve Siyatista'da bulunan konutlarda, hayatta bulunan ahşap merdivenle ile erişim sağlanan birinci kata, Yanya'da dışarında anıtsal merdiven ile erişim sağlanmaktadır. Bütün bölgelerde, birini katın tamamı veya ocağın bulunduğu duvar yığma taş duvar olup, geri kalan bütün duvarları ahşap karkastır. Birinci katın hayatı Kesriye, Yanya ve Gümülcine'de sadece avlu ile ilişkilendirilmiş iken diğer bölgelerde hem avlu hem de sokak ile ilişki kurulmaya çalışılmıştır. Yanya ve Kozana'da bulunan konutlarda, konsol çıkma genellikle sadece avluya bakan cephelerde yer alırken, Gümülcine ve Selanik'te ise sadece sokağa bakan cephelerde konsol çıkmalar bulunmaktadır. İskeçe ve Kesriye'de hem sokağa hem de caddeye bakan cephelerde konsol çıkmalar bulunan konutlar bulunurken, Siyatista ve Ambelakia'da ise aynı yapıda her iki yönde doğruda konsol çıkma yapan konutlar bulunmaktadır. Bu bağlamda, Siyatista ve Ambelakia kasabalarında, hayatın hem avlu hem de cadde ile ilişki kurduğunu ve daha sosyal bir yaşamın bulunduğunu söylemek mümkündür. Bu bağlamda, avluya bakan cephede bulunan konsol çıkmalar daha içe dönük ve mahremiyete daha çok önem verildiğini, sokağa bakan cephelerde bulunan konsol çıkmalarda ise daha sosyal ve dışa dönük bir sosyal hayatın olduğu söylenebilir.

Çizelge 6.3. Geleneksel Konutların Oda Sayısına Göre Karşılaştırılması

Hayatlı İki Odalı Konutlar				
GÜMÜLCİNE	Archigeordiou Cad .6 			
İSKEÇE	Müftü Hafız Ali Evi 		Androu Caddesi No 1 Evi 	

	Androu Caddesi No 28 Evi 		Evripidou Cad. No 11 Evi 	
Hayatlı Üç Odalı Konutlar				
İSKEÇE	A.Vlassiou Cad No 5 Evi 		Pamukçuoğlu Evi 	
İSKEÇE	9. Merarchias Cad. No 2 Evi 		Vlassiou Cad No 12 Evi 	
İSKEÇE	Psara Konağı 		**GÜMÜLCİNE** Chasirtzoglou Evi 	
Hayatlı, Köşklü ve Üç Odalı Konutlar				
KESRİYE	Emmanuel Konağı 		Basara Konağı 	

	Natzi Konağı 			
Hayatlı Dört Odalı Konutlar				
GÜMÜLCİNE	Andigonou Caddesi 16 			
İSKEÇE	Buzcular Evi 		Yunus Ağa Evi 	
	A.Vlassiou Cad No 28A Evi 		A.Vlassiou Cad No 28B Evi 	
	Karapanagiotidi Evi 		Anna Kaloudi Evi 	
	Orfeos Cad. No 1 Evi 		Bizinou Cad. No 13 Evi 	

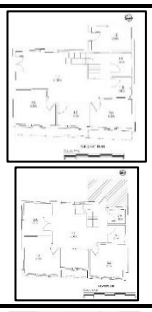
GÜMÜLCİNE	Peidi Konağı 		İSKEÇE	Staliou Cad. No 13 Evi 	
SELANİK	Atatürk Evi 		Akrita Konağı 		
İSKEÇE	Aristidou Cad. No 12 Evi 		Sirou Cad. No 9 Evi 		
	Muzaffer Bey Konağı 		Kuyumcuoğlu Evi 		
Hayatlı, Köşklü ve Dört Odalı Konutlar					
SİYATİSTA	Neratzopoulou Konağı 		Poulkos Konağı 		
KESRİYE	Ayvacı Konağı 		Picheon Konağı 		

Hayatlı ve Beş Odalı Konutlar

İSKEÇE

Eschillou Cad. No 1 Evi

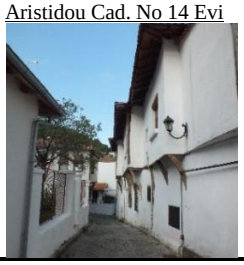

Mavromichali Cad. No 15 Evi

Aristidou Cad. No 14 Evi

Hayatlı ve Altı Odalı Konutlar

İSKEÇE

M. Botsari Cad. No 28 Evi

Antika Cad. No 43 Evi

Hayatlı, Köşklü ve Beş Odalı Konutlar

KOZANA

Vourkas Konağı

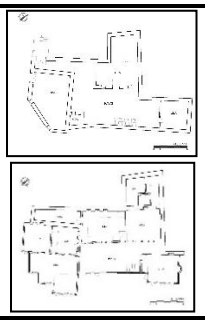

KAVALA

Muhammed Ali Paşa Konağı

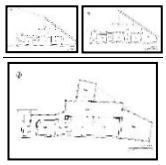

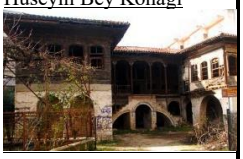
YANYA

Pyrsinella Konağı

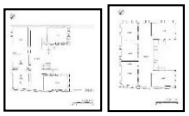
Hüseyin Bey Konağı

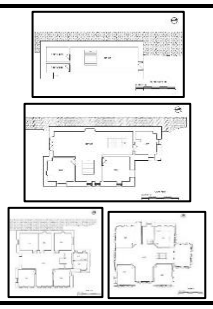
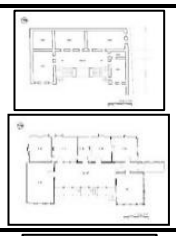
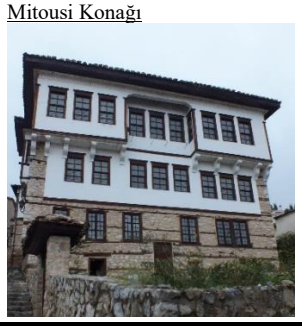
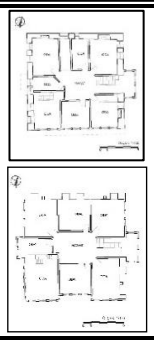

Missiou Evi

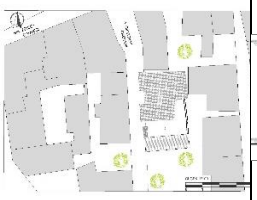
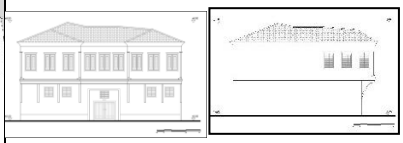
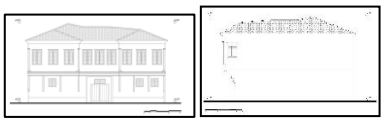
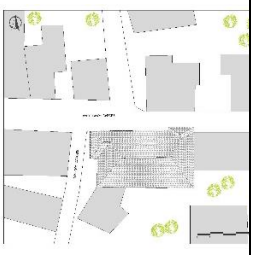
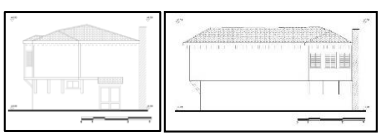

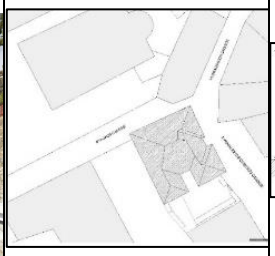
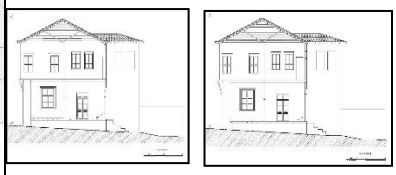
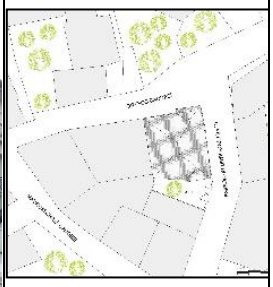
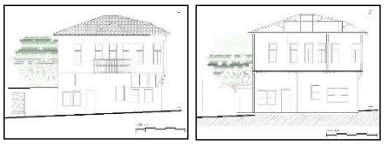
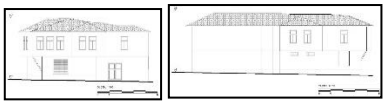
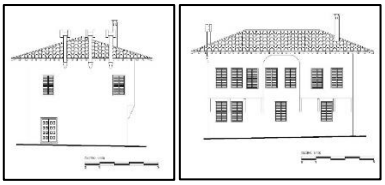
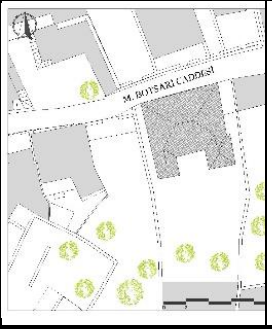
<table>
<tr><td>KESRİYE</td><td>Tsiatsapa Konağı
</td><td></td><td>Papaterpou Konağı
</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Hayatlı, Köşklü ve Altı Odalı Konutlar</td></tr>
<tr><td>YANYA</td><td>Hayrettin Paşa Konağı
</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>KESRİYE</td><td>Mitousi Konağı
</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

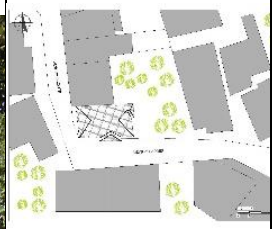
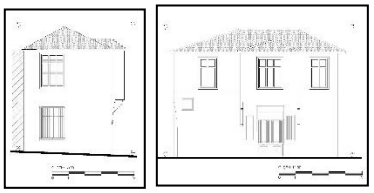
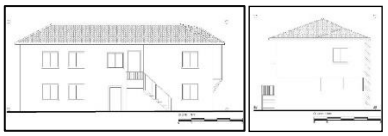
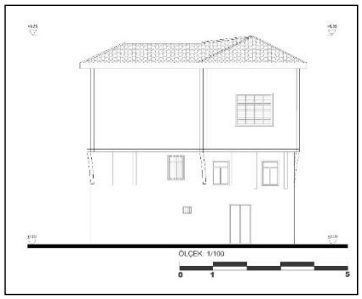
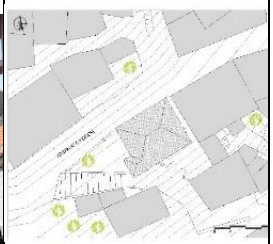
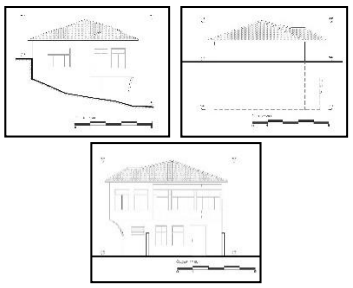
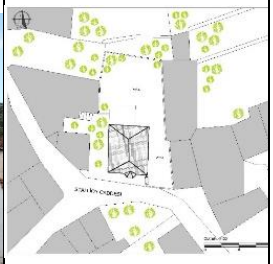
Yapıların cepheleri, genel olarak yalın ve sadedir. Bazı büyük ve zengin kişilere ait olan konutlarda özellikle Selanik ve İskeçe bölgelerinde farklı üsluplarda konutların bulunduğu ancak her ne kadar cephe düzeni olarak farlılıklar gösterseler de mekân düzeni olarak diğer konutlarla aynı özellikler taşımaktadırlar. Kesriye, Yanya, Siyatista, Ambelakia, Bulustra ve Kavala ‘da bulunan konutların zemin katları ile ara katları sıvasız iken üst katları sıvalı, İskeçe, Gümülcine ve Selanik’te bulunan konutların zemin ve birinci katlarının ise tamamı sıvalıdır. Genel olarak bütün bölgelerde bulunan konutların zemin katları ya tamamen sağır ya da tepe pencereleri ile aydınlatılmaktadır. İskeçe, Selanik ve Gümülcine kentlerinde bulunan bazı konutlarda, yapının avluya bakan cephesinde sokağa bakan cephesinden daha çok pencere bulunmaktadır. Üst katlarda ise, Yanya, İskeçe, Gümülcine, Kavala ve Selanik kentleri ise Bulustra kasabasında, tek sıra ve ahşap kapaklı veya demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Buna karşın, Kesriye, Siyatista ve Kozana şehirleri ile Ambelakia kasabasında ise, vitraylı tepe penceresi bulunan ve alt penceresinde ahşap

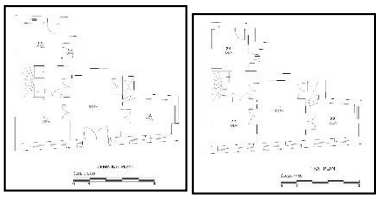
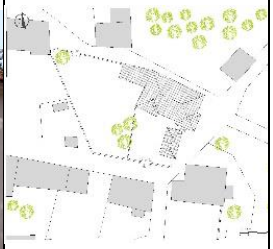
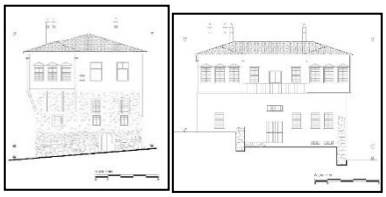
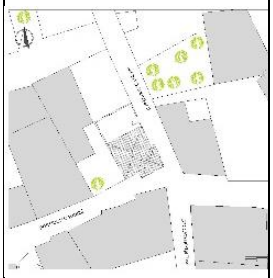
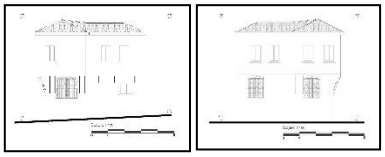
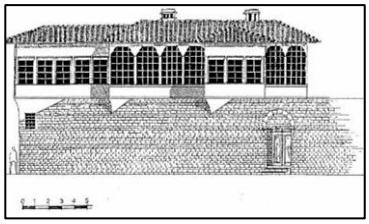
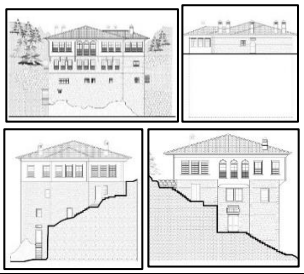
kapak veya demir parmaklık bulunan tepe pencereli düzenler görülmektedir. Tepe pencereli yapıların üst katları tek sıra pencereli konutlardan daha yüksektir. Siyatista kasabası ve Kozana şehrinde bulunan yapıların cephelerinde süslemeler bulunurken, diğer bölgelerde bulunmamaktadır. Siyatista kasabasında, bitkisel motifle bulunurken, Kozana şehrinde ise geometrik desenler bulunmaktadır. Sadece Yanya kentine, bulunan, avluya bakan cephenin ve aynı zamanda U biçiminin merkezinde yer alan anıtsal merdiven, diğer hiçbir bölgede bulunmamaktadır. Zemin katında, kemerler bulunan bu cephedeki bu benzerlik sadece Kesriye'de bulunan birkaç yapıda görülmektedir. Aynı zamanda, Yanya'daki konutlarda bulunan anıtsal merdiven ile erişim sağlanan açık hayat, yine bu katta kemerler ile devam etmektedir. Bu cephe düzeni ayrıca, Kesriye ve Kozana 'da bulunan, U biçiminin merkezinde bulunan ve genelde sık ahşap sütunların bulunduğu çıkmaya benzemektedir. İskeçe'de bulunan çıkmalar ise, genellikle metaldir ve altlarında bitkisel motifli metal eli böğründeler ile desteklenmektedir. Çalışma esnasında diğer bölgelerde, çıkmalara rastlanılmamıştır.

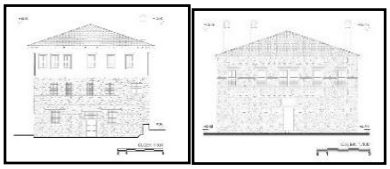
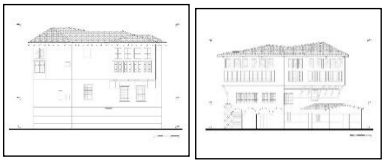
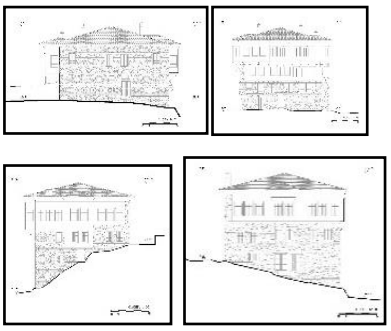
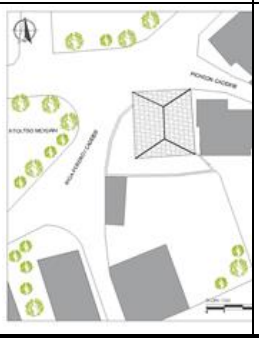
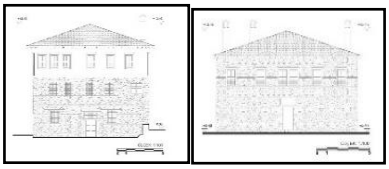
Çizelge 3.4. Bölgelerarası Geleneksel Konutlarının Cephe Düzeni Karşılaştırması

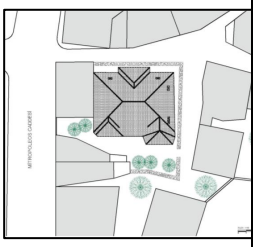
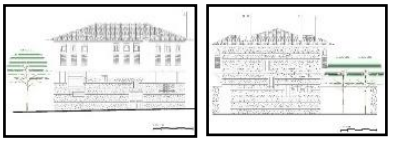
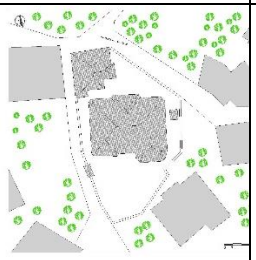
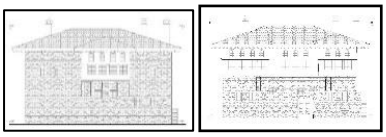
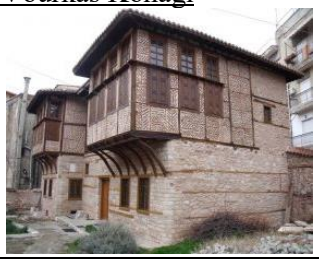
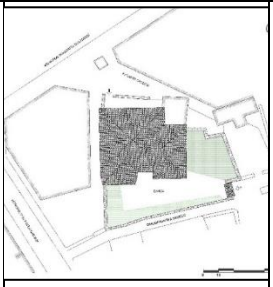
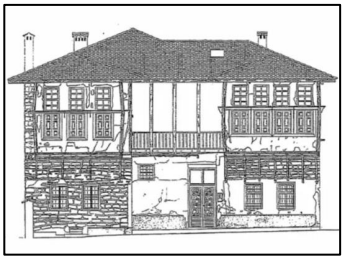
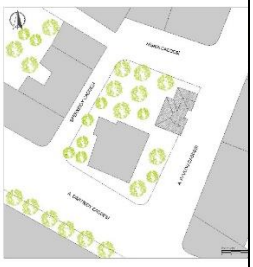
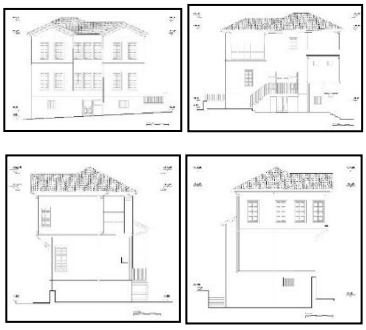
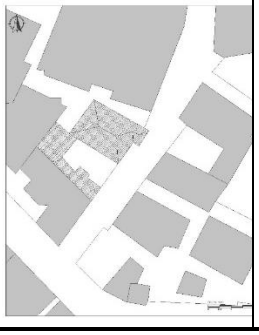
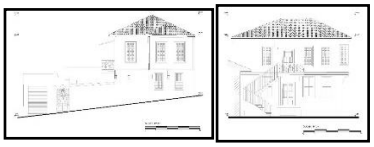
Cumbalı Konutlar				
		Yapının Adı	**Konum**	**Cepheler**
GÜMÜLCİNE	**1**	Peidi Konağı 		
	2	Psara Konağı 		
	3	Andigonou Caddesi 16 		

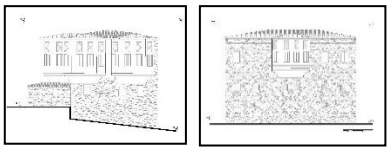
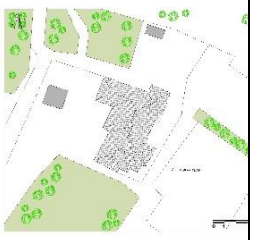
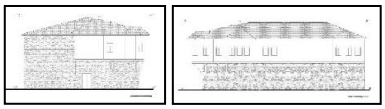
İSKEÇE	4	Karapanagiotidi Evi 		
	5	Orfeos Cad. No 1 Evi 		
	6	Mavromichali Cad. No 15 Evi 		
	7	Eschillou Cad. No 1 Evi 		
	8	M. Botsari Cad. No 28 Evi 		

	9	Bizinou Cad. No 13 Evi 		
	10	Aristidou Cad. No 12 Evi 		
	11	Aristidou Cad. No 14 Evi 		
	12	Androu Caddesi No 1 Evi 		
	14	Staliou Caddesi No 13 Evi 		

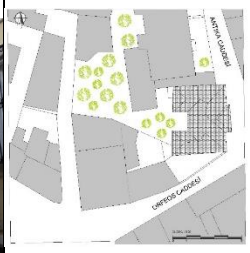
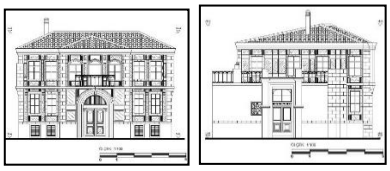
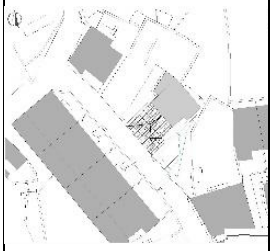
	15	A.Vlassiou Cad No 12 Evi 		
	16	Pamukçuoğlu Evi 		
	17	Evripidou Cad. No 11 Evi 		
YANYA	18	Pyrsinella Konağı 		 (Papageorgiou, 1975)
kESRİYE	19	Papaterpou Konağı 		

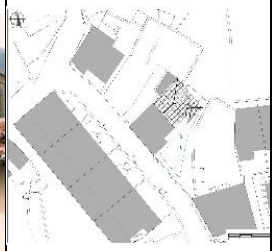
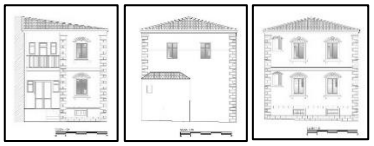
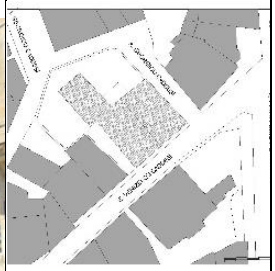
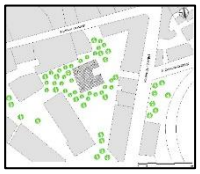
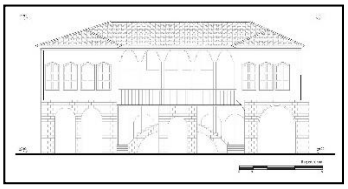
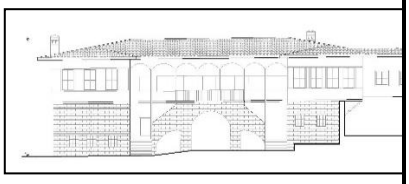
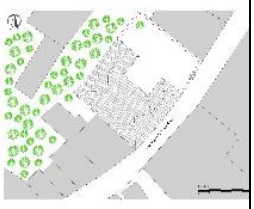
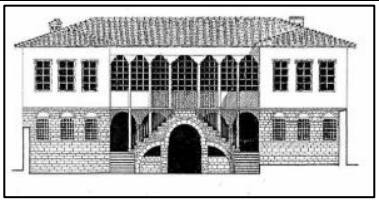
	20	Ayvacı Konağı 		
	21	Basara Konağı 		
	22	Natzi Konağı 		
	23	Mitousi Konağı 		
	24	Picheon Konağı 		

SİYATİSTA	25	Neratzopoulou Konağı 		
	26	Poulkos Konağı 		
KOZANA	27	Vourkas Konağı 		
SELANIK	28	Atatürk Evi 		
	29	Akrita Konağı 		

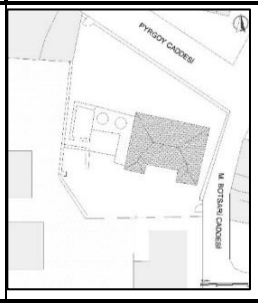
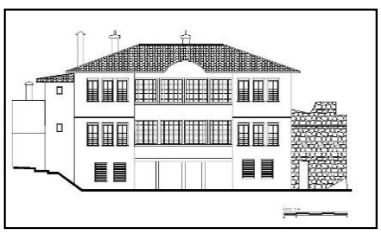
AMBELAKİA	30	Swartz Konağı 		
KAVALA	31	Muhammed Ali Paşa Konağı 		

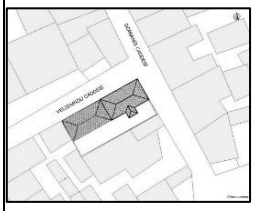
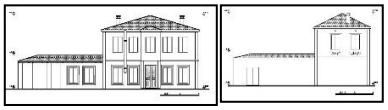
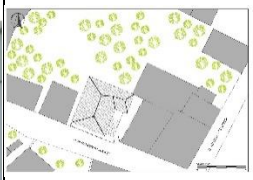
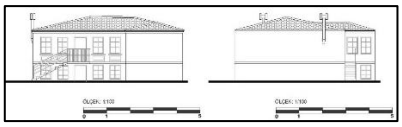
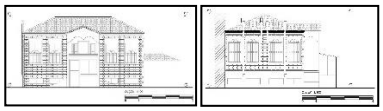
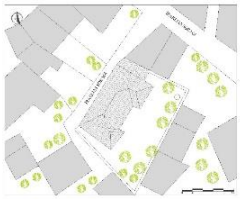
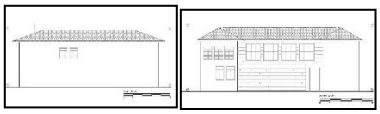
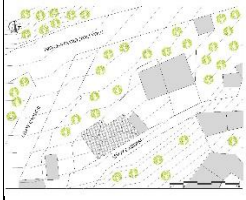
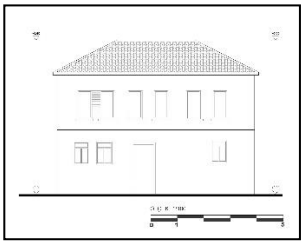
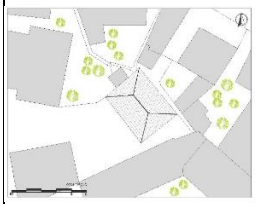
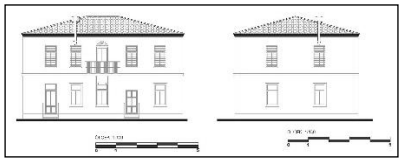
Çıkmalı Konutlar

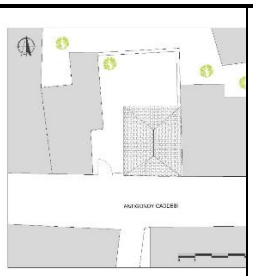
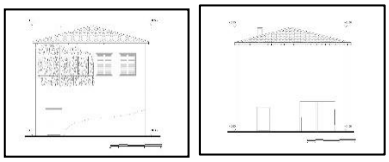
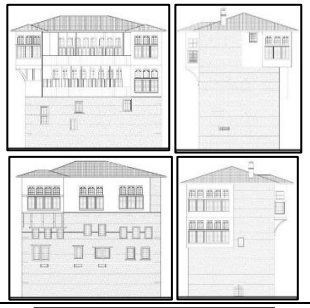
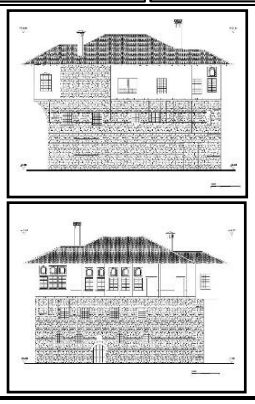
		Yapının Adı	Konum	Cepheler
İSKECE	1	Anna Kaloudi Evi 		
	2	Kuyumcuoğlu Evi 		
	3	A.Vlassiou Cad No 28A Evi 		

YANYA	4	A.Vlassiou Cad No 28B Evi 		
	5	Chasirtzoglou Evi 		
	6	Hüseyin Bey Konağı 		
	7	Hayrettin Paşa Konağı 		
	8	Missiou Evi 		 (Papageorgiou G., ?)

Çıkması ve Cumabası Bulunmayan Konutlar

		Yapının Adı	Konum	Cepheler
İSKECE	1	Muzaffer Bey Konağı 		

	2	Müftü Hafız Ali Evi 		
	3	9. Merarchias Cad. No 2 Evi 		
	4	Buzcular Evi 		
	5	Yunus Ağa Evi 		
	6	Sirou Caddesi No 9 Evi 		
	7	A.Vlassiou Cad No 5 Evi 		

GÜMÜLCİNE	8	Archigeordiou Caddesi 6 		
KESRİYE	9	Tsiatsapa Konağı 		
	10	Emmanuel Konağı 		

Bölgeler arası süsleme özellikleri, genel olarak kullanıcıların sosyoekonomik durumlarına göre farklılık göstermektedir. Bu farklılığa rağmen, incelenen bölgelerdeki bütün konutlarda, zemin ve bodrum katları, yalın ve sadedir. Gümülcine, Selanik ve Kavala şehirleri ile Bulustra kasabasındaki konutların birinci katlarında, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. İskeçe kentinde ise, sadece sosyoekonomik durumu iyi olan tüccar ve toprak sahiplerinin konutlarında süslemeler bulunurken, diğer konutlarda bulunmamaktadır. Yalın ve sade cephelerine karşın iç mekânı son derece yoğun süslemeli tavan ve duvar resimleri ile bezeli olan konutlar, Batı Makedonya bölgesinde bulunmaktadır. Thessalya ve Epirus bölgelerinde de süsleme özellikleri bulunmaktadır ancak Batı Makedonya'daki kadar yoğun değildir. Özellikle, Kesriye'de bulunan konutlarda, duvarlarda genellikle bitkisel motifli bezemeler olduğu kadar, şehir tasvirleri de bulunurken, Kozana 'da çok yoğun olmamakla beraber sadece bitkisel motifler ve Siyatista 'da ise hem geometrik, hem

bitkisel motifler hem de şehir tasvirleri bulunmaktadır. Siyatista ’da bulunan bazı konutlarda, odaların farklı noktalarında kabartmalı haç işaretleri bulunmaktadır. Bu işaretlere çalışma esnasında başka konutlarda rastlanılmamış olmasına karşın benzer süsleme özelliği Siyatisa’daki konutların cephelerinde de bulunmaktadır. Batı Makedonya, Epirus ve Thessayla bölgelerinde bulunan kapılar genellikle, ahşap ve girişleri yuvarlak kemerlidir ve kapıların üzerlerinde yine bitkisel motifler bulunmaktadır. Batı Trakya ve Doğu ve Orta Makedonya’da ise kapılar düz ve süslemesizdir. Çalışma esnasında incelenen bütün bölgelerdeki konutlarda, musandıra ve ocaklar bulunmaktadır. Batı Makedonya’da bulunan odalarda bulunan musandıralarda, geometrik bezemeler ve ahşap oyma tekniği gözlemlenirken, aynı zamanda, odalarda bulunan niş ve ocakların kenarlarındaki, ahşap kapalı gömme dolaplarda da hem bitkisel hem de geometrik desenler görülmektedir. Thessalya, Epirus ve Batı Trakya ile Orta ve Doğu Makedonya’da ise sadece, geometrik desenlerin olduğu ahşap gömme dolaplar ile musandıralar bulunmaktadır. Bölgelerde bir dikkat çekici süsleme özellikleri ise ocaklarda bulunmaktadır. Batı Makedonya bölgesinde, Kesriye’de, konik ve düz bitişli, renklendirilmemiş ocaklar bulunurken Siyatista ve Kozana ’da hem konik hem de farklı bitkisel motiflerle bezeli ve renklendirilmiş külahlı ocaklar bulunmaktadır. Siyatista ve Kozana’daki ocaklarla benzer özellikler taşıyan diğer bölgeler ise, Epirus ve Thessayla bölgeleridir. Batı Trakya ve Doğu Makedonya’da bulunan konutlardaki ocaklar ise düz, yalın ve sadedir. Batı Makedonya, Thessayla ve Epirus bölgelerinde bulunan üst katların oda ve hayat ile hayatta bulunan köşklerin tavanları, tekne tavandır. Tekne tavanın kenarlarında, geometrik veya bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır. Genellikle çitakari bulunan tavanlar doğal renkler ile renklendirilmiştir. Tavanın göbek kısmı ise, geometrik ve bitkisel motifler ile bezeli iken aynı zamanda ya altıgen ya da sekizgen kasnaktan oluşan kubbe biçimi veya değişik geometrik biçimlerdedir. Batı Trakya bölgesinde ise, ekonomik durumu iyi olan kişilerin konutlarının tavanlarında, bitkisel motifler ile bezenmiştir. Doğu Makedonya ile Batı Trakya’daki sosyoekonomik durumu çok iyi olmayan orta sınıfın konutlarında süsleme özellikleri bulunmamaktadır.

SONUÇ

Geleneksel Osmanlı-Türk Evleri'nin, konumlanma, mekân düzeni ile kurgusu, cephe ve süsleme özelliklerinin oluşumunu, coğrafya ve iklim gibi doğal faktörler ile ekonomik durum, sosyal yaşam ve tarihsel süreç gibi faktörler etkilemektedir. Çalışmaya dâhil edilen konutlardan, 31 tanesi Batı Trakya Bölgesi'nden, 14 tanesi Makedonya Bölgesi'nden, 4 tanesi Epirus Bölgesi'nden ve 1 tanesi de Thessalya Bölgesi'nden olurken, günümüze ulaşamamış olan ancak arşiv kaynaklarında bulunan fotoğraflar tespit edilmiş olan konutlar genel olarak anlatılmıştır. Çalışma esnasında incelenen Trakya bölgesinde, İskeçe ve Gümülcine kentleri incelenmiştir. Trakya bölgesinde toplamda 31 konut incelenmiş ve bu incelenen konutlarda, 27 tanesi İskeçe ve 4 tanesi Gümülcine kentinde bulunmaktadır. İncelenen konutlar, 19yy sonu ile 20yy başlarına ait olup, çoğu boyutsal olarak birbirlerine yakındır ve çok büyük değildir. Çalışma esnasında incelenen Makedonya bölgesinde ise, Kesriye, Siyatista, Kozana kentleri incelenmiştir. Makedonya bölgesinde toplamda 11 konut incelenmiş ve bu incelenen konutlarda, 8 tanesi Kesriye, 2 tanesi Siyatista ve 1 tanesi Kozana kentinde bulunmaktadır. İncelenen konutların çoğu büyüktür. İncelenen konutlarda, bölgesel olarak farklılıkların mevcut olduğu görülmektedir. Kuzey Yunanistan bölgesinde incelenen 50 konut ve dört farklı bölge içerisinde ele alınan kentsel alanlardan, Kesriye, Siatista ve Ambelakia kentlerinde bulunan konutlar hem en yoğun ve en gösterişli iç mekâna hem de en büyük ve en yüksek konutlardır.

Batı Trakya, Makedonya, Epirus ve Thessalya bölgelerini kapsayan bu çalışmada incelenen elli farklı konut, kent içi konum, yerleşim, parsel içi konumlanma, mekân ve cephe düzeni ile kullanım, mekânların cadde, sokak ve avlu ile ilişkisi, malzeme ve taşıyıcı sistem ile süsleme özellikleri incelenmiş ve bu özellikleri ortaya konmuştur. Kullanıcılar, genellikle benzer sosyokültürel değerlere sahip olmalarına karşın farklı sosyo-ekonomik değerlere sahiptir. Batı Trakya bölgesinde daha çok tarım ve bölgesel ticaret ile ilgilenen halka karşın diğer bölgelerde, uluslararası ticaret ve devlet işleri ile ilgilenen kişiler bulunmaktadır. Bu sosyo-ekonomik farklılıklar, malzeme, yapım teknikleri ve mekân düzeni ile kurgusunu etkilememekle birlikte,

sadece boyutsal ve süsleme özelliklerini etkilemektedir. Bölüm sonlarında, incelenen yapıların, bölüm sonlarında kent içi değerlendirilmeleri yapılmıştır. Bölüm sonu değerlendirmeleri dışında, kentler ve bölgelerarası değerlendirmelerde bölüm sonunda verilmiştir.

Trakya bölgesinde bulunan konutlarında incelemeler sonucunda elde edilen bulgularda, konutlar en nitelikli özelliklerin bulunduğu konutların İskeçe kentinde bulunduğu görülmektedir. Bunun sebebi ise, bu bölgedeki tütün ticaretin merkezini İskeçe olması ve bölgedeki zengin kişilerin burada yaşıyor olmasıdır. Konutlar genellikle alt katı ahşap hatıllı yığma taş duvar üzeri ahşap karkas veya almaşık sistem olan iki katlı, cuma veya çıkmalı ve alaturka kiremit kaplı çatılıdır. Alt katı daha çok yardımcı mekânlar için kullanılırken üst katlar daha çok yaşam alanı olarak kullanılmakadır. Trakya bölgesinde yaşayan halkın ekonomik olarak birbirlerinden farklı olsalarda yaşam biçimleri ve sosyo-kültürel değerleri aynıdır ki bu da konutların mekân düzenlerinin birbirleriyle aynı özellikler taşımasına neden olmuştur. Bu durum aynı zamanda, iç mekân süslemelerine de yansımaktadır ki bölge içinde en yoğun süslemelerin bulunduğu yapılar İskeçe kentinde bulunmaktadır.

Makedonya bölgesinde incelenen konutlardan elde edilen bulgularda, konutlar hepsinde nitelikli özelliklerin bulunduğu görülmektedir. Bunun en önemli sebebi ise, bu bölgelerde halkın genellikle ticaretle uğraşması ekonomik durumlarının iyi olmasından kaynaklanmaktadır. Konutlar genellikle, iki ve üzeri katlı olup, genellikle bodrum katları bulumaktadır. Kesriye şehrinde bulunan konutlar, diğer şehirlerde bulunan konutlardan daha çok katlı olup, genellikle üç ve üzeri katlıdırlar. Zemin kat daha çok ahır, depo veya kiler olarak kullanılırken, birinci kat daha çok yardımcıların konakladığı odalar ve kış odaların bulunduğu odalar olarak kullanılmaktadır. En üst kat hem yağam hem de daha çok davetlerin gerçekleştirildiği kat olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Konutlar genellikle alt katı ahşap hatıllı yığma taş duvar üzeri ahşap karkas veya almaşık sistem olan iki katlı, cuma veya çıkmalı ve alaturka kiremit kaplı çatılıdır. Alt katlar daha çok yardımcı mekânlar için kullanılırken üst katlar daha çok yaşam ve resepsiyon alanı olarak kullanılmaktadır.

Kullanıcıların yaşam biçimleri ve sosyo-kültürel değerlerinde farklılıklar gözlemlenmediğinden, mekân düzenleri ve katlar arası kullanımların benzer olduğu

görülürken, özellikle İskeçe kentinde incelenen bazı konutlarda, kullanıcıların Yunan olmasından dolayı mahremiyetin biraz göz ardı edildiği görülmektedir. Bu bağlamda, konutların birçoğunda, gerek mahremiyet gerekse de korunma amaçlı olarak, daha içe dönük mekânlar olduğu ve zemin katlarda özellikle sokağa bakan cephelerde daha az ve küçük pencerelerin olduğu görülmektedir. Zemin katta genelikle demir parmaklık ve üst katlarda ise genellikle ahşap kapakların olduğu görülmektedir. Bütün bölgelerde, dış cepheler genellikle iç mekâna nazaran daha sade ve yalındır.

Sonuç olarak, araştırmaya dâhil edilen konutların, bölgesel olarak farklılarının olmasına karşın, bazı durumlarda, aynı kentte bulunan konutlarda da benzerlikler kadar mekân ve cephe düzeni ile süslemede farklılıklarında olduğu ve bu durumun genellikle kullanıcıların sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel değerlerinden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Çalışma esnasında incelenen konutların, Trakya ve Batı Anadolu Konutları ile Osmanlı-Türk kültürü göz önüne alındığında çok büyük benzerliklerin görüldüğünü söylemek mümkündür. Hayat etrafında gelişen mekân düzeni, zemin katın dışa kapalı olması ancak buna karşın diğer katların cumba ve çıkmalar ile sokak ile ilişki kurması, daha içe dönük mekânların bulunması yapılarda aynı zamanda türk kültürünü de yansıtmaktadır.

KAYNAKÇA

Akın, N. (2001). Balkanlardaki Osmanlı Dönemi Konutları. (Saadet Özkal & Öner Ciravoğlu eds.) İstanbul: Literatür Yayıncılık.

Androudis, G. (2016). Early Ottoman Art and Architecture in Greece, 14th-16th century. Atina: Mparmpounakis Yayınevi, (Ανδρουδης, Γ., 2016,Η πρώιμη οθωμανική τέχνη και αρχιτεκτονική στην Ελλάδα 14ος- 16ος αιώνας).

Anadol, K. & Arıoğlu, E. (1981). "Selanik Atatürk Evi 1978 Haziran Depremi Sonrası Restorasyonu". ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi, C.7. Sayı 1. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi.

Archibald, Z. H. (1998). The Odrysian Kingdom of Thrace: Orpheus Unmasked (Oxford Monographs on Classical Archaeology). Oxford: Oxford University & Clarendon Press.

Arseven, C. E. (1956). Türk Sanat Tarihi, C.2. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Aslanapa, O. (2004). Turkish Art and Architecture. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi.

Ayverdi, E. H., (1982). Avrupa'da Osmanlı Mimarî Eserleri Bulgaristan Yunanistan Arnavutluk, IV. Cilt 4. 5. ve 6. Kitap. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti.

Ayverdi, E. H. (1956). "Dimetoka'da Çelebi Sultan Mehmed Cami'i". Vakıflar Dergisi, III, p. 13-16. Ankara: VGM Yayınları.

Ayverdi, E. H., & Yüksel, İ. A. (1976). İlk 250 Senenin Osmanlı Mimarisi. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti, Fetih Enstitüsü, No:72.

Beksaç, E. (2007). Doğu Trakya'da Traklar. Aktuel Arkeoloji, 3, 25-41.

Castellan, G. (1992).History of the Balkans From Mohammed the Conqueror to Stalin. New York : Distributed by Columbia University Press.

Maurice, C. (1988). Late-Ottoman Architects and Master Builders. In Muqarnas V: An Annual on Islamic Art and Architecture, (Oleg Grabar, ed.), Leiden, E.J. Brill, s. 87-102.

Çalık, S. (2005). Çirmen Sancağı Örneğinde Balkanlar'da Osmanlı Düzeni (15.16.Yüzyıllar), Ankara: Bosna-Hersek Dostları Vakfı.

Çam, N., (2000). Yunanistan'daki Türk Eserleri. Ankara: Türk Tarih Kurumu, Egomion, I. (2012). The Upper Class Mansions. pp. 55-72. https://zsgiannina.gr /wp content/uploads/2017/02/603.2a.pdf. (Εγκωμιον, Ι. 2012, Τα ΦημισμεναΑρχοντικα)

de Beauchamp, A. (1823). The Life of Ali Pacha, of Jannina: Late Vizier of Epirus, Surnamed Aslan, Or the Lion. London : Printed for Lupton Relfe.

Eldem, S. H. (1954). Türk Evi Plan Tipleri. İstanbul: İTÜ Mimarlık Fakültesi.

Eldem, S. H. (1968). Köşkler ve Kasırlar, I. İstanbul: Devlet Güzel Sanatlar Akademisi.

Eldem, S. H. (1974). Köşkler ve Kasırlar, II. İstanbul: Devlet Güzel Sanatlar Akademisi.

Eldem, S. H. (1984). Türk Evi, Osmanlılar Dönemi I-II-III / Turkish Houses Ottoman Period I-II-III. İstanbul: Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı Yayınları.

Esin, E. (1976). "M. IX - XI1. Yüzyıl Uygur Köşklerinden Safranbolu Ev Mimarisine Gelişme". MTRE Bülteni 2 (5-6): 15-18, İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.

Ikonomidou, E. & Papanika, E. & Tzompani, K. (1991). Urban Analysis in the Ahiryan Neighborhood of Xanthi And Its Comparison With Today. Xanthi: Democritus University. (Οικονομιδου, Ε., Παπανικα, Ε., Τσομπανη Κ., 1991, Παλια Πολη Της Ξανθης Πολεοδομικη Αναλυση και Ενταξη Στην Συγχρονη Πολη).

Glück, H. (1935). "Türk Sanatının Dünyadaki Mevkii". Türkiyât Mecmuası. Istanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü.C.3, pp.119-128.

Glück, H., (1971a). "16.-18.Yüzyıllarda Saray Sanatı ve Sanatçılarıyla Osmanlıların Avrupa Sanatları Bakımından Önemi".In A. Cemal Köprülü (çev.)Eski Türk Sanatı ve Avrupa'ya Etkisi. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, No:152.

Glück, H., (1971b). "Osmanlılarda Mimari". In A. Cemal Köprülü (çev.) Eski Türk Sanatı ve Avrupa'ya Etkisi. Ankara:Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, No:152.

Goodwin, G. (1971). A History of Ottoman Architecture. Baltimore: The Johns Hopkins Press.

Günay, R. (1998). Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri. İstanbul: Yapı Endüstri Merkezi Yayını.

Kazmaoğlu, M. & Tanyeli, U. (1979). "Anadolu Konut Mimarisinde Bölgesel Farklılıklar". Yapı Dergisi, 33: 29-34. İstanbul: Yapı Endüstri Merkezi Yayını.

Kiel, M. (1971). "Observations on the history of Northern Greece during the Turkish rule : historical and architectural description of the Turkish monuments of Komotini and Serres, their place in the development of Ottoman Turkish architecture, and their present condition". Balkan Studies, Vol 12, No 2 (1971) p. 415-462, Selanik: Institute for Balkan Studies.

Kiel, M. (1981). "Two little known monuments of early and classical Ottoman architecture in Greek Thrace : historical and art-historical notes on the hamāms of Timurtas Pāşazade Oruç Pasha (1398) and Feridun Ahmed Beg (1571) in Didymoteichon". Balkan Studies, Vol 22, No 1 (1981), p. 127-147. Selanik: Institute for Balkan Studies.

Kizis, Y. (1999). "18. Yy Konut Mimarisinde Yöresel Miras ve Etkileşimler: Mora Yarımadası, Tesalya, İstanbul". Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı "Uluslarüstü Bir Miras. İstanbul: Yapı Endüstri Merkezi.

Konuk, N. (2010). Ottoman Architecture in Greece. Ankara: Center for Strategic Studies.

Konstantinos, G. (2006).Architectural Perception and Protection in Xanthi. Thessaloniki: Aristotle University. (Κωνσταντίνος, Γ. 2006, Αρχιτεκτονική φυσιογνωμία & προστασία της παλιάς πόλης της Ξάνθης).

Kuban, D. (1982). "Türk Evi geleneği Üzerine Gözlemler".Türk ve İslam Sanatı Üzerine Denemeler. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları. p.195-209.

Kuban, D. (1995). Türk Hayatlı Evi. MTR Yapım, İstanbul: Ziraat Bankası Yayını.

Kuban, D. (2017). Türk Ahşap Konut Mimarisi 17. - 19. Yüzyıllar. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Küçükerman, Ö. (1973). Anadolu'daki Geleneksel Türk Evinde Mekan Organizasyonu Açısından Odalar. İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayını.

Küçükerman, Ö. & Güner, Ş. (1995). Anadolu Mirasında Türk Evleri. İstanbul: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Küçükerman, Ö. (1988). Turkish House in Search of Spatial Identitiy. İstanbul: Türkiye.

Laiou -Thomadakis, A. E., (1977).Peasant Society in the late Byzantine Empire: A social and demographic study. NJ: Princeton University Press, s:350.

Lavvas, A. (1991). Traditional Houses in Greece: Macedonia and Thrace. Thessaloniki: Melissa Publishing House. (Λαββας, A. 1991, Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική Στην Ελλάδα Μακεδονιά Β' και Θράκη).

Lavvas, A. (1995). Traditional Greek Architecture. Thessaloniki: Melissa Publishing House. (Λαββας, A. 1995, Ελληνικη Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική).

Moutsopoulos, N. K. 1998 "Kastoria" in: G. Lavas (Ed) Greek Traditional Architecture. Greece. Vol 7 Macedonia A, Athens, Greece: Melissa Publications, s:93-158.

Oikonomou, A., Dimitsantou-Kremezi, A., Lianos, N. (2009). Application of the Module and Construction Principles in the Traditional Architecture of Northern Greece. L IVENARCH IV (RE/DE) Constructions in Architecture, 4th International Congress Liveable Environments and Architecture.

Oras, E. (2018). "The Plan and Facade Typology on Traditional Ottoman - Turkish Houses: A Field Study in Kırklareli". International Journal of Science and Research, DOI: 10.21275/ART20192294. Online Journal of Art and Design.

Osmanoğu&Nezntet Oglou (2019). Traditional Ottoman - Turkish Houses in Northern Greece, Online Journal of Art and Design s: 292-317.

Mısırlı Chousein, N. (2019). Yunanistan Epir Bölgesindeki Kırsal Yeleşimlerin Sürdürülebilirlik Bağlamında İncelenmesi, Mimarlık, Planlama ve Tasarım Alanında Yeni Ufuklar. Gece Akademi s:261-310.

Ögel, B. (1978a). Türk Kültür Tarihine Giriş, Türklerde Köy ve Şehir Hayatı. C. I. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ögel, B. (1978b). Türk Kültür Tarihine Giriş, Türklerde Ev Kültürü. C.II. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ögel, S. (1981).“Hayat (Sofa) Köşkü ve Tahtseki”.Sanat Tarihi Yıllığı. IX-X.İstanbul. p. 227-239.

Ögel, S.(1996). “Anıtsal Mimari ve Konut Arasındaki İlişkiler Yönünden Sinan Yapılarına Bir Bakış”.Prof. Doğan Kuban’a Armağan. Haz: Zeynep Ahunbay vd. İstanbul: Eren Yayınları, s. 51-56.

Paggeou, M. (2006). Theories and Rhythms of Architectural Forms and Rhythms. Thessaloniki: Aristotle University. (Παγγαιου, Μ., 2006, Μορφολογία – Ρυθμολογία, Θεωρεία των Αρχιτεκτονικών Μορφών & Ρυθμών)

Samsaris, D.K. (1980). The Hellenization of Thrace in Greek and Roman Antiquity. Thessaloniki, pp. 405. (Ο έξελληνισμός τής Θράκης κατά την ’Ελληνική καί Ρωμαϊκή αρχαιότητα)

Theocharidou, K. (1979). Basara'nın Kastoria'daki konağı ve ailenin 19. yüzyılın ilk yarısındaki ticari faaliyeti. Makedonca, 19 (1), 298-327. doi: http: //dx.doi.org/10.12681/makedonika.472

Tsiapali, M., & Androudis, P. (2012). The Mansion of Grigorios Vourkas in Kozani /Το αρχοντικό του Γρηγορίου Βούρκα στην Κοζάνη. The Archaeological Work in Macedonia and Thrace 26 (2012), Thessaloniki 2017, / Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και τη Θράκη 26, (2012), Θεσσαλονίκη 2017

Turgut, H. (1990). Kültür-Davranış-Mekân Etkileşiminin Saptanmasında Kullanılabilecek Bir Yöntem. Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü.

Zeveraia, S. (1976). Thrace. Alexandroupoli: Idrotos Publishing House. (Ζευεραι, Σ. 1976, Θρακη)

Moutsopoulos N. (1974), Kesriye, Tarih, Anıt, Folklör, 6. Bilimsel Selanik Politeknik Fakültesi Sempozyumu Bildirisi Selanik,s: 257-474 (Καστοριά, Ιστορία, Μνημεία,

Λαογραφία, ΣΤ' Επιστημονική Επετηρίς Πολυτεχνικής Σχολής Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 1974, 257 – 474)

Moutsopoulos N. (1975), La morphologie des inscriptions byzantines et post-byzantines de Grèce, Cyrìllomethodianum III, s.53-105.

Moutsopoulos N. (1977): Yunan yazısının morfolojisine katkı, Bizans Albümü ve Bizans sonrası yazıtlar (Συμβολή στη μορφολογία της ελληνικής γραφής, Λεύκωμα βυζαντινών και μεταβυζαντινών επιγραφών), Selanik 1977.

Moutsopoulos N. (1981), Kastoria: Kastoria, Albüm. Tarihsel - Mekansal Planlama - Kastoria'nın Morfolojik Çalışması (Καστοριά, Λεύκωμα. Ιστορική – Χωροταξική Πολεοόομική - Μορφολογική Μελέτη Καστοριάς), Atina

Gounaris &Vassilis K. (2008). Yunanlıların Makedonyası: Aydınlanmadan Birinci Dünya Savaşı'na". İçinde: Giannis Stefanidis, Vlasis Vlasidis, Evangelos Kofos. Zaman içinde Makedon kimlikleri: Disiplinlerarası yaklaşımlar. (Η Μακεδονία των Ελλήνων: Από το Διαφωτισμό έως τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο». Στο: Γιάννης Στεφανίδης, Βλάσης Βλασίδης, Ευάγγελος Κωφός. Μακεδονικές ταυτότητες στο χρόνο: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις) Atina: Patakis. s: 185–210

Koliopoulos&Ioannis (2003). Yunanistan ve diğer Yunanlıların ötesinde: Modern Yunan ulusu ve heterodilli Hıristiyan komşular 1800-1912 . (Η πέραν Ελλάς και οι άλλοι Έλληνες: Το σύγχρονο ελληνικό έθνος και οι ετερόγλωσσοι σύνοικοι χριστιανοί 1800-1912). Selanik: Vanias.

Kalpakis D. (2004) Tütün ticareti: Doğu tütünlerinin İskeçesi TÜTÜN TİCARETİ-Doğu tütününün İskeçesi Ksanthi (17.01.2004) (Το καπνεμπόριο: η Ξάνθη των ανατολικών καπνών ΤΟ ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΟ- Η Ξάνθη των ανατολικών καπνών ΞΑΝΘΗ (17.01.2004). DERGİ TURULARI (İMERİSA Gazetesi) cilt 16

Gervinou G (1864). (I. Pervanoglou tarafından çevrilmiştir), Yunanistan Devrimi ve Rönesansı Tarihi ((Ιστορία της Επαναστάσεως και Αναγεννήσεως της Ελλάδος) cilt A. Atina, s. 214-215.

Zarkada C. (1982). İskeçe hanları. Thracian Chronicles, cilt 37, İskeçe. s. 201.

Giorgantzis F. (1983). İskeçe hanları. Thracian Chronicles, cilt 34, İskeçe. s. 201.

Papaikonomou N. (2016) Halkidiki ve Selanik'ten 1821 savaşçılarının portresi, Makedonya Araştırmaları Derneği (Προσωπογραφία αγωνιστών του 1821 από τη Χαλκιδική και τη Θεσσαλονίκη, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών) s: 184.

Cristópoulos& Bastiás&Kofos&Veremis&Svolopoulos&Alexandris (2000). Yunan Ulusunun Tarihi, 1941'den yüzyılın sonuna kadar Modern Helenizm, (Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Σύγχρονος ελληνισμός από το 1941 έως το τέλος του αιώνα) cilt 16, Atina s.64-65.

İNTERNET KAYNAKLARI

URL 1: https://travelioannina.com/el/node/129

URL 2: https://www.archaiologia.gr/blog/publishig/ιωάννινα-η-μετάβαση-από-την-παραδοσια/

KATALOGLAR

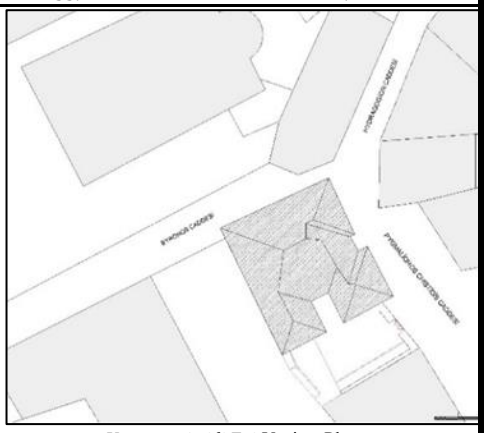
Çalışma esnasında incelenen 50 geleneksel konutun, konum, mekân ile cephe düzeni, yapım sistemi ile malzeme ve süsleme özellikleri belirlenmiş bu alt başlıklar altında her yapı için bu düzende katologlar hazırlanmıştır.

NO:1 **KARAPANAGİIOTİDİ EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: PYGMALİONOS CHRİSTİDİS 47

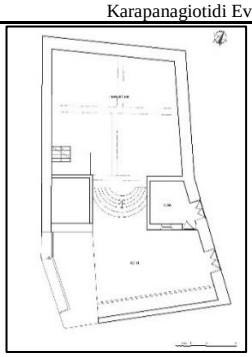
Karapanagiotidi Evi Vaziyet Planı

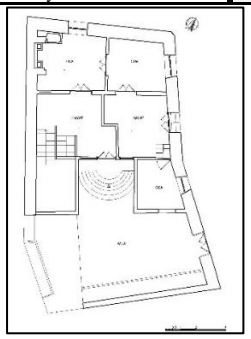
Karapanagiotidi Evi Görünümü

Pareselin, doğusunda P. Christidis Caddesi, batısında Akathistos Hymn Kilisesi, kuzeyde Byronos Caddesi ve güneyde Ladas Konağı bulunmaktadır.Yapı parselin kuzeybatı sınırında, Byronos Caddesi ile P. Christidis Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır.

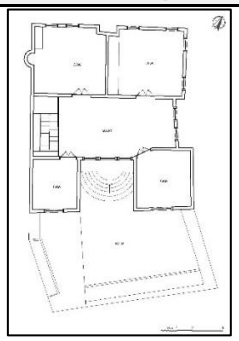
MEKAN KURGUSU

a-Bodrum Kat Planı

b-Zemin Kat Planı

c-Birinci Kat Planı

Zemin katı birbirinden bağımsız iki farklı girişi mekanda oluşan yapının bir girişi güneyde cephesinden yani avludan sağlanırken, ikinci giriş ise Pygmaleon Christidis Cadde'sinden sağlanmaktadır. Zemin kat ve birinci kat hayat etrafında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. bir oda ile ahşap merdiven bulunan bir hayattan oluşmaktadır. Zemin kat dışa neredeyse tamamen kapalı iken, sokağa açılan pencereler hem daha yüksekte hem de birinci katta bulunan pencerelerden daha küçük oranlara sahiptir.

YAPIM TEKNİKLERİ

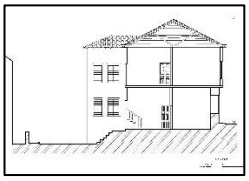
YAPIM TEKNİKLERİ

Yapının bodrum katının tamamı ile zemin katının dış duvarları yığma taş duvar iken, birinci katın tamamı ile zemin katın bölücü duvarları ahşap karkas sistemdir. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmelerinde, bağdadi tekniğinin kullanıldığı ve ara dolgu malzemesi olarak taş kullanıldığı görülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştu.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

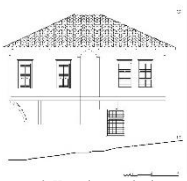
A-A Kesiti

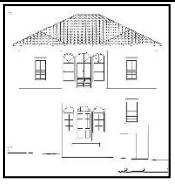
B-B Kesiti

a-Güneydoğu Cephesi

b-Kuzeybatı Cephesi

c-Kuzeydoğu Cephesi

Yapının sokağa bakan cepheleri oldukça sade ve yalın iken, avluya bakan güneydoğu cephesinde hem belirgin U plan şemasının etkisi hem de yarım daire biçimindeki merdivenler ile daha gösterişlidir. Pencere açıklıkları, hayat kısmın da daha fazladır. Yapıya giriş, U biçiminin tam merkezinden sağlanarak. Giriş için bir rüzgarlık etkisi oluşturulmuş hem de ısı kaybı engellenmeye çalışılmıştır.

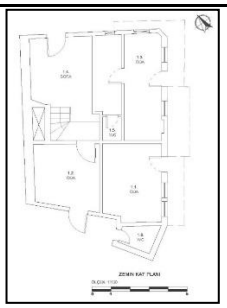
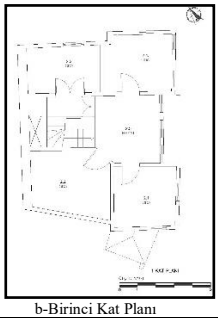
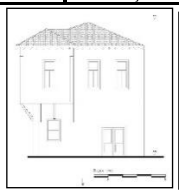
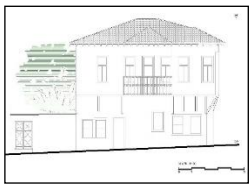
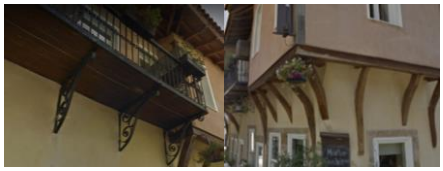
MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamak-tadır.

SÜSLEME VE ESTETİK

Ahşap musandıralar, ahşap oyma tekniğinde geometrik motiflerle bezenmiştir. Musandıranın iki kenarındaki kapakların farklı ve ortadakilerden daha yüksekte olması, bunlardan en az bir tanesinin, yapının ilk inşa edildiği dönemde, bölgede halk arasında 'hamamlık' olarak adlandırılan mekan olarak kullanılmış olabileceğini düşündürmektedir. Hamamlık olarak adlandırılan mekan, bölge halkından aktarılan sözel bilgilere göre, musandıranın en köşesinde ve duvara yaslanan kısmında bulunan ve banyo olarak kullanılan bölümdür.

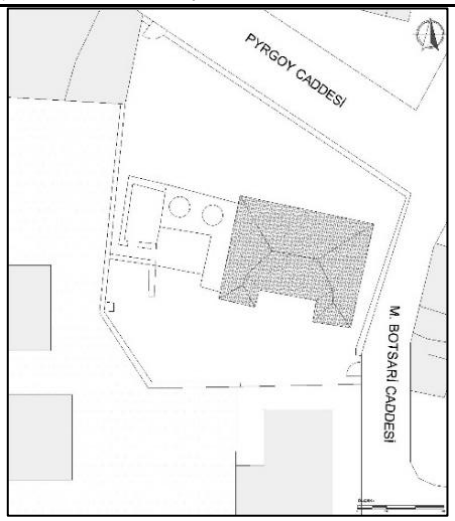
NO:2	ORFEOS CADDESİ NUNARA 1 EVİ		
YAPININ KONUMU	BÖLGE: BATI TRAKYA	ŞEHİR: İSKEÇE	
	ADRESS: ORFEOS CADDESİ NUMARA 1		
	 Orfeos Caddesi Evi Vaziyet Planı		 Orfeos Caddesi Evi Görünümü D. F. Amiridi Caddesi ile Orfeos Caddesi'nin kesiştiği noktada, 5. Parsel, Orfeos Caddesi 3 numarada yer almaktadır. Parselin, doğusunda D. F. Amiridi Caddesi, kuzeyinde Orfeos Caddesi, batısında Mavromihali Caddesi ile bitişik nizamında ve güneyinde de ardışık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Kuzeybatı sınırı, bu caddelere paralel olarak konumlanmıştır. Yapının güney cephesi avluya bakmakta olup, avluya erişim parselin batısından sağlanır.
MEKAN KURGUSU	 a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı		Yapının zemin katına erişim hem Orfeos Caddesi üzerinden hem de D. Filippou Amiridi Caddesi üzerinden sağlanmaktadır. Kuzeydoğu cephesinden erişilen hayatın tam karşısında merdiven ve merdivenin hemen altında bir depolama alanı bulunmaktadır. Yapının batı cephesine yaslanan diğer iki odaya erişim dışarıdan sağlanmakta ve bu odalar özgünlüklerini yitirip tamamen dışarıya açılmaktadır. Sonraki dönemlerde bölünmüş iç duvarlar ise tuğla duvardır. Hayatın güneyinde yer alan ahşap merdiven ile erişilen birinci katta müdahalelerin daha olduğu ve özgün plan şemasının daha çok korunduğu görülmektedir. Bu katta bulunan hayat kısmı, kuzeydoğu yönünde D. Filippou Amiridi Caddesi'ne pencereler ile aydınlatılırken, sokağa doğru düz çıkma yapmaktadır. Bu kattın zemin kata nazaran, sokakla ilişki daha çok sağlanmaya çalışılmış ve özellikle hayatta bulunan çıkma ile bu kısımda dışa açık bir köşk etkisi yaratılmaya çalışıldığı düşünülmektedir.
YAPIM TEKNİKLERİ VE	YAPIM TEKNİKLERİ	Zemin katta kuzeydoğu dış duvarı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmesi bulunmadığı için olgu malzeme olarak hangi malzeme kullanıldığı tespit edilememiştir ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanıldığı ve ara dolgu malzemesi olarak taş veya horosan harcı kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştu.	YAPIM MALZEMESİ: Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır.
CEPHELER VE KESİTLER	 a-Kesit b-Doğu Cephesi Görünümü c- Kuzey Cephesi Görünümü d-Kuzeydoğu Cephesi e-Güneydoğu Cephesi		
	Yapının ana girişinin sağlandığı Orfeos Caddesi'ne bakan kuzeybatı cephesinde, kuzeybatı cephesine nazaran daha az müdahalenin yapıldığı düşünülmektedir. Kuzeydoğu cephesinde bulunan oda genişliğindeki konsol çıkma detayları bu cephede de yine aynı şekildedir. Birinci katın sıvanmamış ahşap kirişli döşemesinden destek alan ahşap eli böğründeler bulunan bu cephede, kuzeybatı ile kuzeydoğu cephesinin bulunduğu köşede, dikey ahşap kaplama bulunur.		
MİMARİ ÖGELER	KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
					
SÜSLEME VE ESTETİK				Konsolun yanlarında bulunan oda genişliğindeki çıkmalar, ahşap eli böğründeler ile desteklenirken, merkezde bulunan çıkma, bitkisel motifli metal eli böğründeler ile desteklenmiştir. Ahşap eli böğründeler, birinci katın sıvanmamış ahşap kirişli döşemesinden desek alırken, merkezde bulunan metal eli böğründeler daha çok süsleme amaçlı olduğu düşünülmektedir.	

NO:3 **MUZAFFER BEY KONAĞI**

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: MARKOS BOTSARİ 46

YAPININ KONUMU

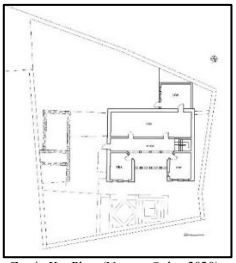
Muzaffer Salihoğlu Konağı Vaziyet Planı

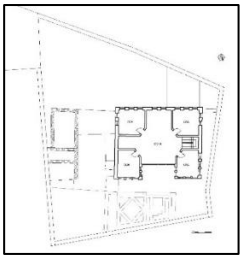
Muzaffer Salihoğlu Konağı Görünümü

Yapı, şehre hakim, ormana yakın ve eğimli bir arazide bulunmakta olup, başlangıçta 6.000 m2'lik bir arsa üzerine inşa edilmiş (Trakassopoulou,2014:263) fakat arsa günümüzde 1.243 m2 'ye kadar küçültülmüştür. Parselin kuzeyinde Pyrgou Caddesi, doğusunda M. Botsari Caddesi, güneyinde ve batısında ayrık nizam komşular bulunmaktadır. Yapı parselin kuzeydoğusunda bulunmakta olup, doğuda bulunan M. Botsari Caddesi'ne paralel konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı (Nezntet Oglou,2020)

b-Birinci Kat Planı (Nezntet Oglou,2020)

c-İkinci Kat Planı (Nezntet Oglou,2020)

Zemin katına erişim, güney cephesinin merkezinde bulunan üç kolonlu açıklıktan sağlanmaktadır. Dışa tamamen açık olan hayatın tam karşısında depo veya kiler olarak kullanılan alan, sağında ahşap merdiven bulunmaktadır. Birinc ve ikinci kat, hayatın dört bir yanı, girişi pah kırılmış kenarlardan sağlanan odalar ile çevrilirken, hayat kuzey, batı ve güney ile ilişkilidir ve her yönden aydınlatılmıştır.

YAPIM TEKNİKLERİ MALZEME

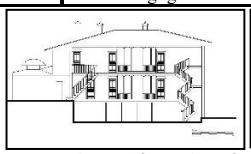
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin katta iç ve dış duvarlar, birinci ve ikinci katın kuzey ile batı ve doğu duvarları tamamen yığma taş duvar iken kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmesi bulunmadığı için dolgu malzeme olarak hangi malzeme kullanıldığı tespit edilememiştir. Restorasyon çalışmalarındaki görsellerde, bağdadi tekniğinin kullanıldığı görülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştu. Benzer tekniklerin, yapının yardımcı mekanlarında da kullanıldığı görülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesiti (Nezntet Oglou, 2020)

b- Güney Cephesi (Nezntet Oglou, 2020)

a-Batı Cephesi Görünümü

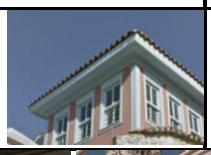
b-Güney Cephesi Görünümü

c-Kuzey Cephesi Görünümü

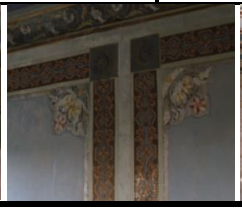
Batı ve doğu cepheleri tamamen sade olan yapının, batı cephesine yaslanan ek yapılar bulunmaktadır (Şekil 37-a). Aynı şekilde kuzey cephesinde de ek yardımcı mekan bulunan yapının bu cephesi de oldukça yalın ve sadedir. Doğu ve batı cephelerince sadece ikinci katında az pencere açıklığı bulunurken, kuzey cephesinde birinci ve ikinci katlarda pencere açıklıkları bulunmaktadır. Pencerelerde, zemin katta tamamen üst katlarda ise pencerenin sadece alt kısımda demir parmaklıklar bulunmaktadır

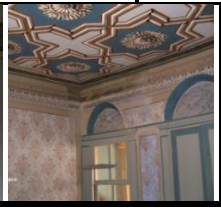
MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	ALINLIK	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır.

SÜSLEME VE ESTETİK

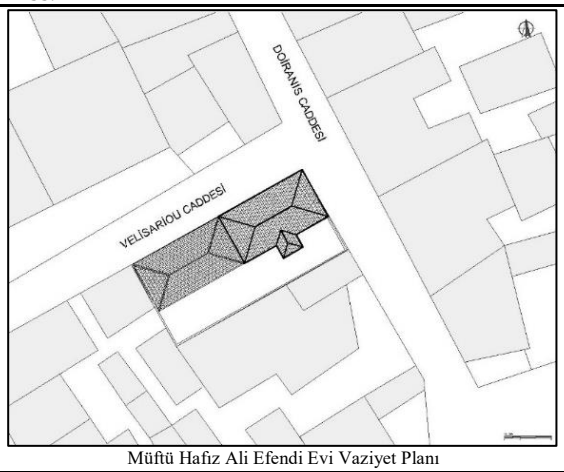
Duvar ve tavanlarda bitkisel motifli bezemeler bulunmaktadır. Sofanın tavanı ve kapılarda daha çok kırmızı ve yeşil renklerin ağırlıklı olarak kullanıldığı geometrik motifler bulunurken odalarda tekne tavanların silmelerinde ve pervazlarında yoğunluklu olarak bitkisel motifler kullanılmıştır. Duvarlarda ise, şehir ve bitkisel motifler ile bezenmiştir.

NO:4 **MÜFTÜ HAFIZ ALİ EFENDİ EVİ**

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: DOIRANİS CADDESİ

YAPININ KONUMU

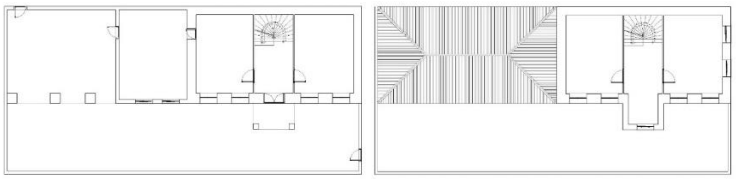
Müftü Hafiz Ali Efendi Evi Vaziyet Planı

Müftü Hafız Ali Efendi Evi Görünümü

Yapının bulunduğu parselin kuzeydoğusunda Doiranis Cad, kuzeybatısında Velisariou Cad. ve güneybatı ile güneydoğuda ise parsele yaslanan bitişik nizam yapılar bulunmaktadır. Parselin kuzeydoğu ile kuzeybatı yönünde, Doiranis Cad. ile Velisariou Cad. paralel konumlanmış olup, güneydoğu cephesi avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Zemin kat, girişin tam karşısında bulunan ahşap bir merdiven ile girişin sağ ve solunda, sokağa bakan cephelerinde sağır bırakılmış ancak avluya bakan cephede ikişer pencere ile aydınlatılmış iki odadan oluşmaktadır. Birinci katüst kat ile aynı olup, hayat kısmı, oda genişliği kadar çıkma yapar.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

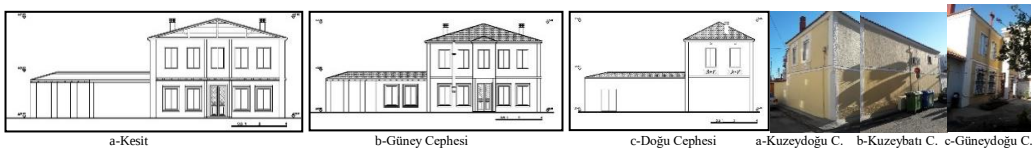
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin katta kuzeydoğu dış duvarı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmesi bulunmadığı için olgu malzeme olarak hangi malzeme kullanıldığı tespit edilememiştir ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanıldığı ve ara dolgu malzemesi olarak taş veya tuğla kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da metal malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

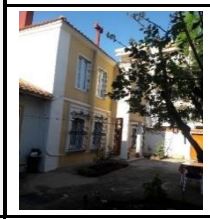
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Güney Cephesi c-Doğu Cephesi a-Kuzeydoğu C. b-Kuzeybatı C. c-Güneydoğu C.

Doiranis Caddesi ile Velisariou Caddelerine bakan kuzeydoğu ile kuzeybatı cepheleri zemin katta tamamen sağır iken birinci katta kuzey doğu cephesinde iki kare formuna yakın büyük, kuzeybatı cephesinde ise yine kare formunda ancak küçük bir pencere ile aydınlatılmıştır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda çıkma bulunmamaktadır.	Yapıda çıkma bulunmamaktadır.

SÜSLEME VE ESTETİK

a-Musandıra b-Gömme Dolaplar/Yüklük c-Mutfak Dolapları

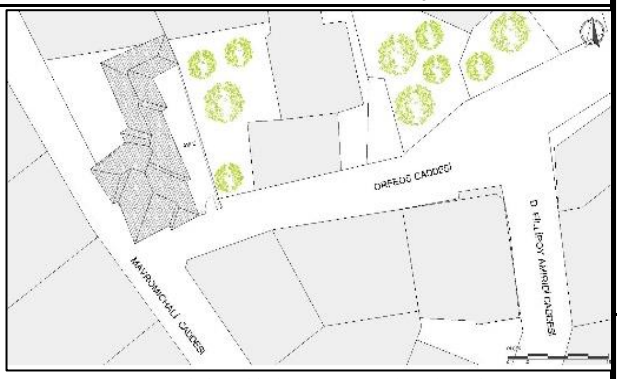
Yapının iç mekânında herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır ancak yardımcı mekân ve kuzeybatı odasında gömme dolap/yüklük ve musandıralar bulunmaktadır. Zemin kat ahşap kaplama iken birinci katı ahşap döşemedir. Hayat ve oda tavanlarında da herhangi bir süsleme özelliği bulunmayan odalarda, musandıra kapaklarında da herhangi bir bezeme veya oyma tekniği kullanılmamıştır. Yapının kullanıcılarından edinilen bilgiye göre, giriş ile iç mekânda oda kapıları ve pencereler, zaman içinde bakımsızlıktan hasar gördüğü için değiştirilmiştir ve pencerelere demir parmaklık eklenmiştir.

NO:5 MAVROMİCHALİ CAD. NUMARA 15 EVİ

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: MAVROMİCHALİ CADDESİ NUMARA 15

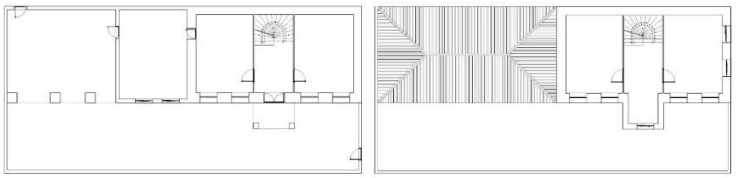
Mavromıchalı Caddesi Numara 15 Evi Vaziyet Planı

Mavromıchalı Caddesi Numara 15 Evi Görünümü

Parselin kuzeybatı sınırında, Mavromichali Cad. ile güneydoğu sınırında Orfeos Cad.'ne paralel olarak konumlanmıştır. Batı cephesi avluya bakmakta olup, avluya erişim parselin güneydoğusundan, Orfeos Cad. üzerinden gerçekleşmektedir

MEKAN KURGUSU

a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Zemin kat, girişin tam karşısında bulunan ahşap bir merdiven ile girişin sağ ve solunda, sokağa bakan cephelerinde sağır bırakılmış ancak avluya bakan cephede ikişer pencere ile aydınlatılmış iki odadan oluşmaktadır. Birinci katüst kat ile aynı olup, hayat kısmı, oda genişliği kadar çıkma yapar.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin katta kuzeydoğu dış duvarı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmesi bulunmadığı için olgu malzeme olarak hangi malzeme kullanıldığı tespit edilememiştir ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanıldığı ve ara dolgu malzemesi olarak taş veya tuğla kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da metal malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Güney Cephesi c-Doğu Cephesi a-Kuzeydoğu C. b-Kuzeybatı C. c-Güneydoğu C.

Doiranis Caddesi ile Velisariou Caddelerine bakan kuzeydoğu ile kuzeybatı cepheleri zemin katta tamamen sağır iken birinci katta kuzey doğu cephesinde iki kare formuna yakın büyük, kuzeybatı cephesinde ise yine kare formunda ancak küçük bir pencere ile aydınlatılmıştır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda çıkma bulunmamaktadır.	Yapıda çıkma bulunmamaktadır.

SÜSLEME VE ESTETİK

a-Musandıra b-Gömme Dolaplar/Yüklük c-Mutfak Dolapları

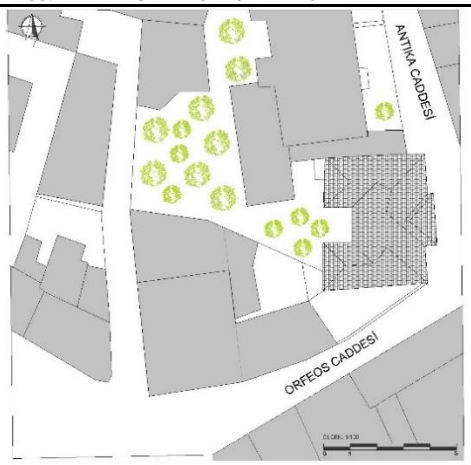
Yapının iç mekânında herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır ancak yardımcı mekân ve kuzeybatı odasında gömme dolap/yüklük ve musandıralar bulunmaktadır. Zemin kat ahşap kaplama iken birinci katı ahşap döşemedir. Hayat ve oda tavanlarında da herhangi bir süsleme özelliği bulunmayan odalarda, musandıra kapaklarında da herhangi bir bezeme veya oyma tekniği kullanılmamıştır. Yapının kullanıcılarından edinilen bilgiye göre, giriş ile iç mekânda oda kapıları ve pencereler, zaman içinde bakımsızlıktan hasar gördüğü için değiştirilmiştir ve pencerelere demir parmaklık eklenmiştir.

NO:6 **ANNA KALOYDİ EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: ANTIKA CADDESI NUMARA 6

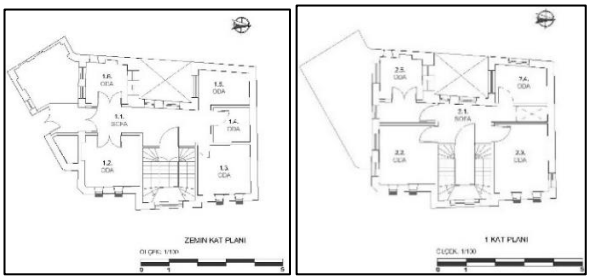
Anna Kaloudi Evi Vaziyet Planı

Anna Kaloudi Evi Görünümü

Yapı, Antika Caddesi ile Orfeos Caddesi'nin kesiştiği noktada olan 8. parsel, Antika Caddesi 6 numarada yer almaktadır. Parselin, doğusunda Antika Caddesi, güneyinde Orfeos Caddesi, kuzey ve batısında bitişik nizamında konutlara yaslanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a- Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı

Zemin katına erişim, hem yapının doğusundan yani Antika Caddesinden direk olarak çift kanatlı ahşap bir kapı ile hem de yapının güneyine bulunan ve avludan girilen ahşap kapı ile sağlanmaktadır. U plan şemasına sahip zemin katının kuzey ve güneyinde sıra odalar bulunmaktadır. Girişin tam üzerinde bulunan ahşap merdiven ile erişilen birinci katın, dış duvarları yığma taş duvar iken iç duvarları ahşap karkastır. Güney ve doğu cephelerinde bulunan ikişer pencere ile aydınlatılmış güneydoğu odasının yanında bulunan odaya erişim ilk önce dar ve güney cephesinde bulunan tek bir pencere ile aydınlatılmış bir koridordan sağlanmaktadır. Bu oda güney ve batı cephesinde bir, kuzey cephesinde ise iki pencere ile aydınlatılmıştır.

YAPIM TEKNİKLERİ MALZEME

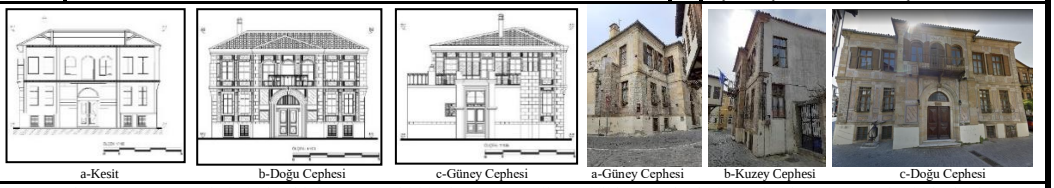
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin kat ile birinci katın dış duvarı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan sıvasız kısımlardan anlaşılacağı üzere yapıda kesme ta kullanılmıştır. İç mekânda sıva dökülmesi bulunmadığı ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

YAPIM

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da metal malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

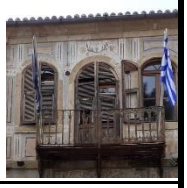
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Doğu Cephesi c-Güney Cephesi a-Güney Cephesi b-Kuzey Cephesi c-Doğu Cephesi

Yapının doğu ve güney cephelerinde oldukça yoğun bitkisel ve geometrik motifli bezemeler bulunmaktadır. Doğu cephesinde, bodrum kat seviyesi beyaz sıvalı ile yapının tamamı sıvasızdır ve yapım malzemesi olarak kesme taş kullanıldığı görülmektedir. Yapının bir ve ikinci katı arası ile en üst noktada yatay silme ile yapının güney ve doğu cephelerinin kesiştiği noktada kırılma bulunmaktadır. Zemin kat pencerelerinde demir parmaklıklar bulunurken üst kat pencerelerde ahşap kapaklar bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda çıkma bulunmamaktadır.	

SÜSLEME VE ESTETİK

Doğu ve güney cephelerinde oldukça yoğun bitkisel ve geometrik motifli bezemeler bulunmaktadır. Doğu cephesinde, bodrum kat seviyesi beyaz sıvalı ile yapının tamamı sıvasızdır. Bir ve ikinci katı arası ile tepede silme bulunmaktadır. Zemin kat pencerelerinde demir parmaklıklar bulunurken üst kat pencerelerde ahşap kapaklar bulunmaktadır.

NO:7 **KUYUMCUOĞLU EVİ**

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: ANTIKA CADDESİ NUMARA 5-7

YAPININ KONUMU

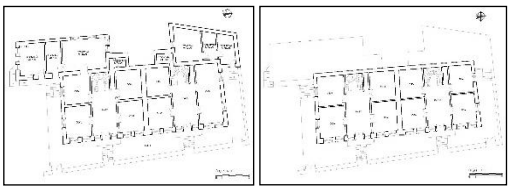
Kuyumcuoğlu Evi Vaziyet Planı

Kuyumcuoğlu Evi Görünümü

Parselin, doğusunda Antika Caddesi, güneyinde ayrık nizamda Anna Kaloudi Evi ile kuzey ve batısında yine ayrık nizamında konutlar bulunmaktadır. Parselin batı sınırında paralel olarak konumlanan ve doğu cephesi avluya bakan yapı, üzeri demir parmaklıklı kısa taş duvarlar ile çevrilidir. Avluya giriş, Antika Caddesi üzerinde bulunan dört metal kapı ile sağlanmakta olup bunların iki tanesi ana yapılar ile diğer ikisi ise yardımcı mekânlar ile ilişkilidir. Güneyde bulunan her iki yapının zemin katına erişimde aynı avludan sağlanmaktadır. Avlunun Orfeos Caddesine bakan kısmın da yaklaşık 50 cm yüksekliğinde duvar bulunurken, duvarın üzerinde demir parmaklıklar mevcuttur

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Hayatın güney ve kuzey yönlerinde bulunan sıra odalar ile girişin karşısında bulunan ahşap merdivenden oluşmaktadır. Bütün girişleri hayata açılan iki kanatlı ahşap kapılar ile sağlanan odalardan oluşmaktadır. Ahşap merdivenin altında yer alan kapı ile yapının batı cephesinde bitişik nizam konumlanan yardımcı mekâna erişilir. Bu kısım yapıdan daha alt seviyede yer almakta olup, hem depolama alanı hem de dikim işlerinin yapıldığı alandır. Bu alan erişim aynı zamanda avlunun güneyinde bulunan patikadan ve sağında hamam solunda ise merdivenin altından da erişim sağlanan dikim atölyesi yer alır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin kat ile birinci katın dış duvarı yığma tuğla ve taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan sıvasız kısımlardan anlaşılacağı üzere yapıda kesme ta kullanılmıştır. İç mekânda sıva dökülmesi bulunmadığı ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

YAPIM

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, bodrum katta taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında tuğla kullanılmıştır. Aynı zamanda pencere kenarlarında söve ve silmelerde tuğla kullanılmıştır.

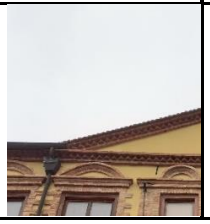
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b- Doğu Cephesi Görünümü a-Güney Cephesi b-Doğu Cephesi c-Kuzeydoğu Cephesi

Simetrik plan şemasına sahip olup bu formu cepheye en belirgin yansıtan özellik alınlıktır. İki yapıda da birer alınlık mevcuttur ve alınlığın tam merkezinde dairesel tepe pencereleri yer almaktadır. Antika Caddesi'ne bakan doğu cephesi, eşit boyutlardaki pencereler ile dışa tamamen açıktır. Koruma amaçlı zemin katında demir parmaklıklar bulunan yapının birinci katında ne demir parmaklık ne de ahşap kapaklar bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda çıkma bulunmamaktadır.	

SÜSLEME VE ESTETİK

İç mekân, önemli yazı, fresk ve süslemelere sahiptir. Oda ve hayatlarda ahşap tekne tavanların kornişleri geometrik veya bitkisel motifler ile bezeli iken, tavan, yine geometrik veya bitkisel motifler dışında, birde doğa manzaraları ile insan tasvirleriyle bezenmiştir. Duvarlarda genellikle şehir manzaraları veya bitkisel motifler görülürken aynı zamanda insan tasvirlerine de yer verilmiştir.

NO:8 **ESCHİLLOU CADDESİ NUMARA 1 EVİ**

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: ESCHİLLOU CADDESİ NUMARA 1

YAPININ KONUMU

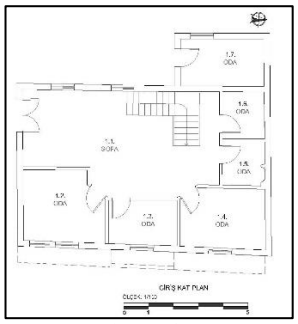
Eschilou Caddesi Numara 1 Evi Vaziyet Planı

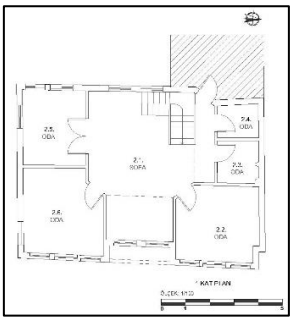
Eschilou Caddesi Numara 1 Evi Görünümü

Eschilou Caddesi ile Pindarou Caddesi'nin kesiştiği noktada olan 12. parsel, Eschilou Caddesi 1 numarada yer almaktadır. Parselin, güneydoğusunda Pindarou Caddesi, güneybatısında Eschilou Caddesi, kuzeydoğusunda komşunun avlusuna ve kuzeybatısında bitişik nizamında konutlara yaslanmaktadır. Yapı parselin güneydoğu sınırında Pindarou Caddesi'ne ve güneybatı sınırında Eschilou Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b- Birinci Kat Planı

Doğu ve kuzey cephelerine yaslanan sıra odalardan oluşan zemin katın, kuzey cephesine bakan odaları sağır iken, doğu cephesine bakan odaları pencereler ile aydınlatılmıştır. Batı cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılmış hayat alanı bulunmaktadır. Zemin katın batısında, bahçenin güneyinden erişim sağlanan ve batıdan tek bir pencere ile aydınlatılan yardımcı mekân bulunmaktadır. Ahşap merdiven ile erişilen birinci katın hayatın kuzey güney ve doğu cephelerine yaslanan odalardan oluşmaktadır. Birinci katın sofası hem batı yönüne iki hem de doğu yönünde ikişer pencere ile aydınlatılırken, doğu yönünde, Pindarou Caddesi'ne bakacak şekilde köşk alanı oluşturmaktadır. Kuzeydoğu odası oda genişliğinden biraz daha az bir konsol çıkma yaparak iki pencere ile dışa açılmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ MALZEME

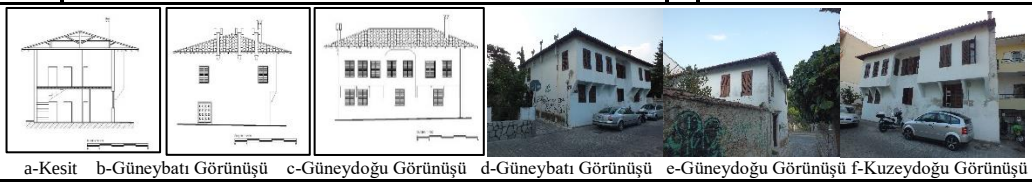
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin katta dış duvarı yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmesi bulunmadığı için olgu malzeme olarak hangi malzeme kullanıldığı tespit edilememiştir ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanıldığı ve ara dolgu malzemesi olarak taş veya tuğla kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

YAPIM

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Güneybatı Görünüşü c-Güneydoğu Görünüşü d-Güneybatı Görünüşü e-Güneydoğu Görünüşü f-Kuzeydoğu Görünüşü

Yapının Pindarou Caddesine bakan doğu cephesi yapıda en çok pencere açıklığı bulunan cephedir. Yapının bütün pencereleri ahşap kapaklara sahiptir. Zemin katta bulunan pencereler daha yüksektedir. Birinci katta bulunan iki tane konsol çıkma bulunmaktadır. Beyaz sıvalı ahşap eli böğründeler ile desteklenen düz konsol çıkmalar, merkezde basık kemer biçimine yakın bir form ile birleşmektedir. Bu şekilde konsol çıkma etkisi hafifletilmiş ve birinci kat bütüncül bir etki yaratmaktadır

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır.

SÜSLEME VE ESTETİK

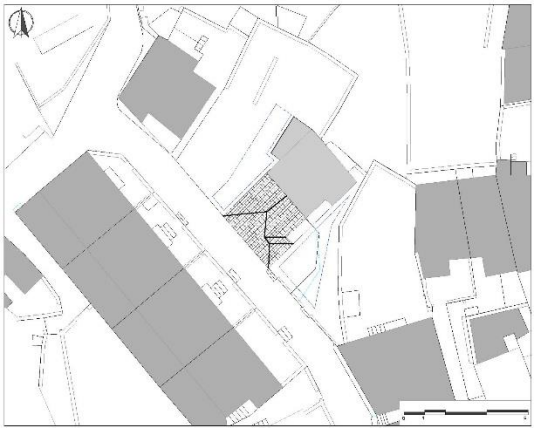
Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, tavan ve zemin ahşap kaplamadır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Yapının cepheleri de oldukça yalın ve sadedir.

NO:9 **A. VLASSİOU CADDESİ NUMARA 28A EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: A. VLASSİOU CADDESİ NUMARA 28A

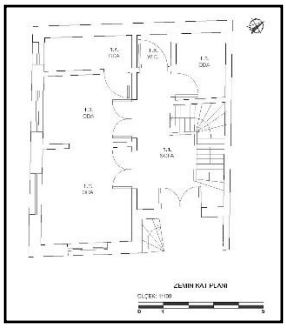
A. Vlassiou Caddesi Numara 28A Evi Vaziyet Planı

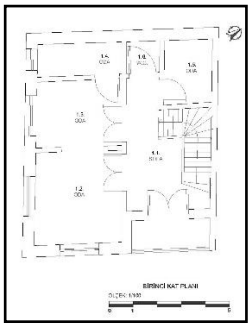
A. Vlassiou Caddesi Numara 28A Evi Görünümü

A. Vlassiou Caddesi üzerinde 41. parsel, A. Vlassiou Caddesi 128A numarada yer almaktadır. Parselin, güneybatısında A. Vlassiou Caddesi, güneybatısında komşunun avlusuna ve kuzeybatısında yeşil alanlara yaslanırken, doğusunda bitişik nizamda yapının ikiz evi yaslanmaktadır. Yapı parselin güneybatı sınırında A. Vlassiou Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b- Birinci Kat Planı

Zemin katına erişim, dört tane basamaktan oluşan döner merdiven ile erişilen çift kanatlı camlı metal kapı ile sağlanmaktadır. Dış duvarları tuğla iç duvarları ise ahşap karkas olan yapı, güneydoğu ve güneybatısında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. Girişin tam karşısında bulunan ve aydınlatılmayan iki oda yardımcı mekân olarak kullanlırken, güneybatıda bulunan oda, A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güney cephesinden aydınlatılmıştır. Dış duvarları tuğla iç duvarları ise ahşap karkas olan birinci katın plan şeması zemin kata benzemektedir. Güneydoğu ve güneybatısında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. Güneybatı cephesine yaslanan ve aydınlatılmayan iki oda yardımcı mekân olarak kullanlırken, güneybatıda ve güney cephesinde bulunan iki oda, A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güney cephesinden aydınlatılmıştır. . Birinci katın sofası, sofa genişliği kadar ve girişin tam üzerinde saçak etkisi yaratacak bir düz konsol çıkma bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin katta kuzeydoğu dış duvarı yığma taş ile tuğla duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmesi bulunmadığı için olgu malzeme olarak hangi malzeme kullanıldığı tespit edilememiştir ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanıldığı ve ara dolgu malzemesi olarak tuğla kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

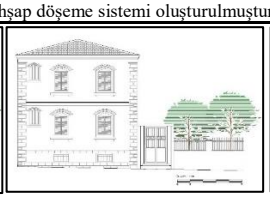
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da metal malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

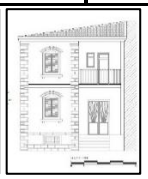
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Güneybatı Cephesi

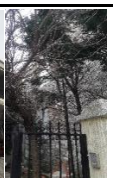
c-Güneydoğu Cephesi

a-Güneybatı C.

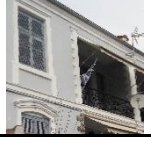
b-Güneydoğu C.

c-Kuzey C.

Kuzeybatı ve kuzeydoğu cepheleri tamamen sağır iken, güneydoğu ve güney batı cepheleri ahşap kapaklı pencereler bulunur. A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güneybatı cephesi zemin ve birinci katta, üstünde yarım kemerli sövesi olan ahşap kapaklı pencereler bulunurken, aynı cephede daha küçük pencerelerde demir parmaklıklar bulunmaktadır. Bu cephede, katlar arası silmeler bulunmakta ve yapının kenarlarında yarım ve tam tuğlalar ile süslenmiştir. Girişin bulunduğu bu cephede, korkuluğun bulunmadığı merdiven ile erişilen giriş kapısında, metal ve cam birlikte kullanılmıştır. Girişin üzerinde bulunan konsol çıkma, giriş için saçak görevi görmektedir

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda çıkma bulunmamaktadır.	

SÜSLEME VE ESTETİK

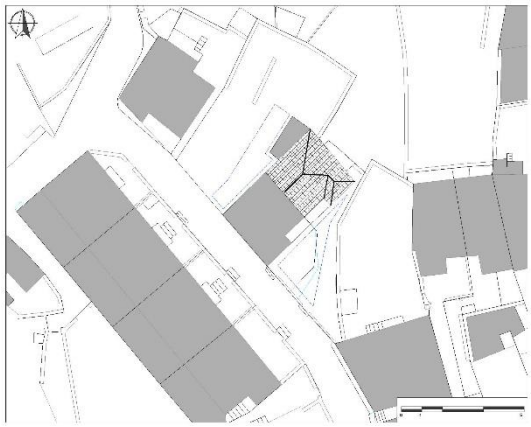

Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, tavan ve zemin ahşap kaplamadır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Yapının cepheleri de oldukça yalındır ve üstünde yarım kemerli sövesi olan ahşap kapaklı pencereler bulunurken, aynı cephede daha küçük pencerelerde demir parmaklıklar bulunmaktadır.

NO:10	A. VLASSİOU CADDESİ NUMARA 28B EVİ	
YAPININ KONUMU	BÖLGE: BATI TRAKYA	ŞEHİR: İSKEÇE
	ADRESS: A. VLASSİOU CADDESİ NUMARA 28B	

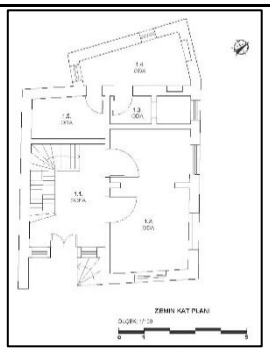
A. Vlassiou Caddesi Numara 28B Evi Vaziyet Planı

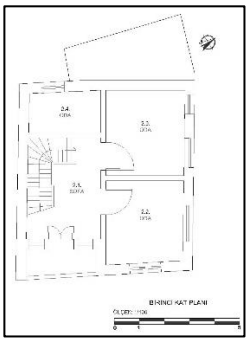
A. Vlassiou Caddesi Numara 28B Evi Görünümü

A. Vlassiou Caddesi üzerinde 41. parsel, A. Vlassiou Caddesi 128A numarada yer almaktadır. Parselin, güneybatısında A. Vlassiou Caddesi ile bitişik nizamda ikiz evi yaslanırken, güneybatısında komşunun avlusuna ve kuzeybatısında yeşil alanlara yaslanmaktadır. Yapı parselin güneydoğu sınırında yeşil alana paralel olarak konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b- Birinci Kat Planı

Zemin katına erişim, dört tane basamaktan oluşan döner merdiven ile erişilen çift kanatlı camlı metal kapı ile sağlanmaktadır. Dış duvarları tuğla iç duvarları ise ahşap karkas olan yapı, güneydoğu ve güneybatısında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. Girişin tam karşısında bulunan ve aydınlatılmayan iki oda yardımcı mekan olarak kullanlırken aynı zamanda yapının doğusunda bitişik nizamda yapıya yaslanan ve daha geç dönemde inşa edildiği düşünülen yardımcı mekanla ilişkildir. Güneydoğu ve güneybatısında bulunan sıra odalardan oluşmaktadır. Güneybatı cephesine yaslanan ve aydınlatılmayan iki oda yardımcı mekân olarak kullanlırken, güneybatıda ve güney cephesinde bulunan iki oda, A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güney cephesinden aydınlatılmıştır. . Birinci katın sofası, sofa genişliği kadar ve girişin tam üzerinde saçak etkisi yaratacak bir düz konsol çıkma bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin katta kuzeydoğu dış duvarı yığma taş ile tuğla duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Yapının dış cephesinde bulunan, sıva dökülmesi bulunmadığı için olgu malzeme olarak hangi malzeme kullanıldığı tespit edilememiştir ancak bölgede kullanılan malzemeler referans alındığında, bağdadi tekniğinin kullanıldığı ve ara dolgu malzemesi olarak tuğla kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

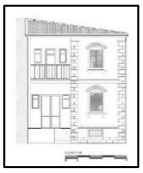
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da metal malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

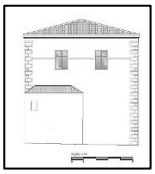
CEPHELER VE KESİTLER

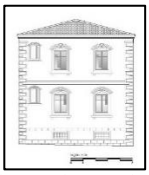
a-Kesit

b-Güneydoğu Cephesi

c-Kuzeybatı Cephesi

d-Kuzeydoğu Cephesie-Güneybatı C.

f-Kuzey C.

Kuzeybatı ve kuzeydoğu cepheleri tamamen sağır iken, güneydoğu ve güney batı cepheleri ahşap kapaklı pencereler bulunur. A. Vlassiou Caddesi'ne bakan güneybatı cephesi zemin ve birinci katta, üstünde yarım kemerli sövesi olan ahşap kapaklı pencereler bulunurken, aynı cephede daha küçük pencerelerde demir parmaklıklar bulunmaktadır. Bu cephede, katlar arası silmeler bulunmakta ve yapının kenarlarında yarım ve tam tuğlalar ile süslenmiştir. Girişin bulunduğu bu cephede, korkuluğun bulunmadığı merdiven ile erişilen giriş kapısında, metal ve cam birlikte kullanılmıştır. Girişin üzerinde bulunan konsol çıkma, giriş için saçak görevi görmektedir

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda cumba bulunmamaktadır.	

SÜSLEME VE ESTETİK

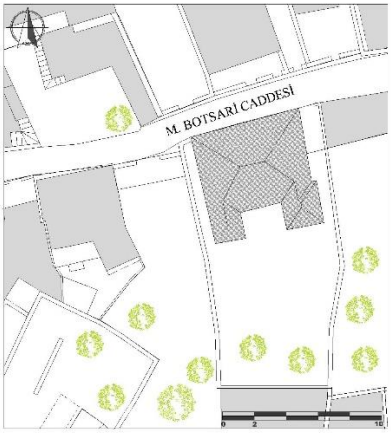

Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, tavan ve zemin ahşap kaplamadır ve herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Yapının cepheleri de oldukça yalındır ve üstünde yarım kemerli sövesi olan ahşap kapaklı pencereler bulunurken, aynı cephede daha küçük pencerelerde demir parmaklıklar bulunmaktadır.

NO:11	M. BOTSARİ CADDESİ NUMARA 28 EVİ	
YAPININ KONUMU	BÖLGE: BATI TRAKYA ADRESS: M. BOTSARİ CADDESİ NUMARA 28	ŞEHİR: İSKEÇE

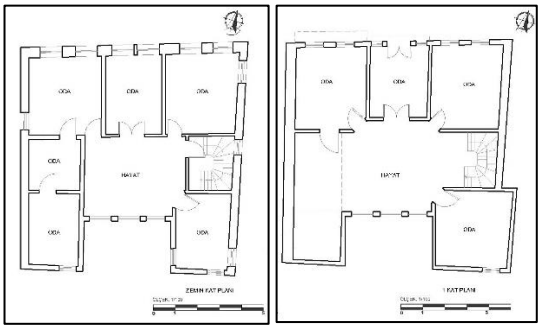

M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi Vaziyet Planı

M. Botsari Caddesi Numara 28 Evi Görünümü

M. Botsari Caddesi üzerinde 41. parsel, M. Botsari Caddesi 28 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde M. Botsari Caddesi, güney ve batısında yeşil alan ile komşunun avlusu ve güneydoğusunda ayrık nizam konuta yaslanmaktadır. Yapı parselin kuzey sınırında M. Botsari Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Güney cephesi avluya bakan yapının, alçak taş duvar üzeri demir parmaklıklar ile çevrili avluya giriş M. Botsari Caddesi üzerinden bulunan metal kapı ile sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Plan

Zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Yapıya giriş, zemin katının güneyinde, U biçiminin merkezinde, iki yanında pencereler bulunan çift kanatlı kapıdan sağlanmaktadır. Zemin kat, hayatı çevreleyen sıra odalardan oluşmaktadır. Hayat kısmı sadece avluya açılan pencereler ile sadece avlu ilişkili kurmaktadır. Girişin tam karşısında, güney cephesine yaslanan üç tane sıra oda bulunmaktadır. Kuzeybatı odasından girişe paralel olan duvarda, batı cephesine yaslanan sıra odalara girişin sağlandığı kapı bulunmaktadır. Hayatın sağında, birinci kata erişimi sağlayan merdiven ve U biçiminin ucunda bulunan ve üç yönden de birer pencere ile aydınlatılan güneydoğu odası bulunmaktadır. Girişin sağında yer alan merdiven ile erişilen birinci katın hayatı, güneybatıda bulunan U biçiminin ucuna kadar olan alanında kapsamakta ve bu kısımda köşk oluşturmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin katın bütün, birinci katın ise güney dış duvarı hariç geri kalan bütün dış duvarları yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Doğu Cephesi c-Kuzey Cephesi d-Güney Cephesi

Kuzey cephesinde, katlar arası ayrım, yatay silme ile dengelenirken hem zemin hem de birinci katta, altı tane demir parmaklıklı pencerenin bulunduğu görülmektedir. Birinci katın merkezinde bulunan konsol çıkma ise, bitkisel motifli demirli böğründeler ile desteklenmektedir.. Yapının ana girişinin sağlandığı güney cephesi, U biçimim merkezinde bulunan iki yanında birer pencere bulunan giriş kapısı ile girişin hemen üzerinde bulunan ve birinci katın hayatına açılan üç pencere bulunmaktadır. Güneydoğu ucundaki konsol çıkma çok az olduğundan payanda veya eli böğründe ile desteklenmemiştir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				

SÜSLEME VE ESTETİK

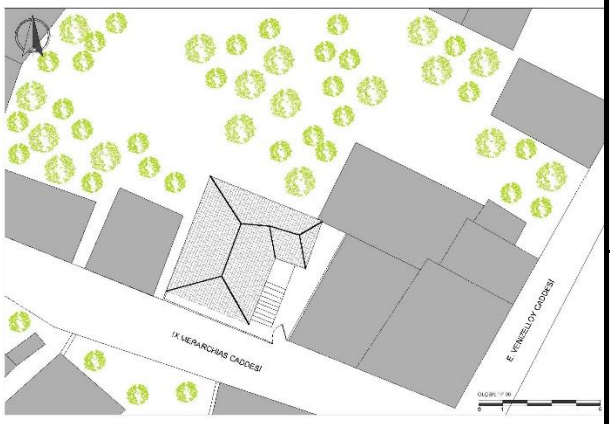
Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

NO:12 — **9 MERARCHİAS CADDESİ NUMARA 12 EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: 9 MERARCHİAS CADDESİ NUMARA 12

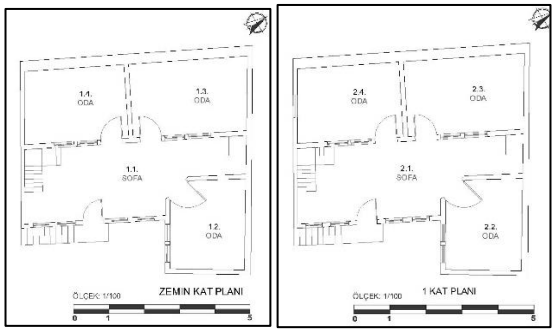
9. Merarchias Caddesi Numara 12 Evi Vaziyet Planı

9. Merarchias Caddesi Numara 12 Evi Görünümü

9. Merarchias Caddesi üzerinde 42. parsel, 9. Merarchias Caddesi 2 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde M. Botsari Caddesi, güney ve batısında yeşil alan ile komşunun avlusu ve güneydoğusunda ayrık nizam konuta yaslanmaktadır. Yapı, parselin güney sınırında 9. Merarchias Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Güneydoğu cephesi avluya bakan yapının, avluya giriş 9. Merarchias Caddesi üzerinden sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Yapı, tabii zeminden daha alt seviyede olan zemin kat ile hem içeriden hem de dışarıdan merdivenler ile erişilen birinci kattan oluşmaktadır. Dış duvarları yığma taş duvar ve iç duvarları ahşap karkas olan katlar, aynı plan şemasına sahiptir. Girişin tam karşısında, batı cephesine yaslanan iki oda bulunmaktadır. Bu odalarda, güneybatı odası, güney cephesine açılan tek pencere ile aydınlatılırken, aynı zamanda hayata açılan iki pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzeydoğu odası, dışa tamamen kapalı iken, güneybatı odası gibi hayata açılan iki pencere ile aydınlatılıştır. Zemin katta avluya açılan iki pencere ile aydınlatılan tek oda kuzeydoğu odasıdır. Hem sofanın güneyinde bulunan ahşap merdiven ile hem de güneydoğu cephesinde bulunan metal merdiven ile erişilen birinci kat, zemin kat ile aynı plan şemasına sahiptir.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

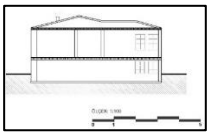
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın bütün duvarları yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir. Zeminde az islenmiş düz tahtalar kullanılarak ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur.

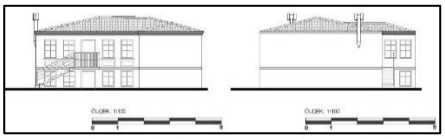
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Güneydoğu Cephesi c-Güneybatı Cephesi

d-Güneydoğu Cephesi e-Güneybatı Cephesi

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Yapının batı ve kuzey cephesi tamamen sağırdır. Yapının avluya bakan güneydoğu cephesinde zemin ile birinci katı birinden ayıran yatay silme bulunmaktadır. Aynı cephenin, çatı bitiminde çok katlı yatay silme bulunmaktadır. Zemin katı ile birinci kat aynı pencere ve kapı düzenine sahiptir ve birinci katın pencereleri, zemin kattan hem daha büyük oranlara sahiptir hem de pencerenin alt kısmında, duvarda geometrik desenli oyma bezemeler bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda cumba bulunmamaktadır.	Yapıda çıkma bulunmamaktadır.

SÜSLEME VE ESTETİK

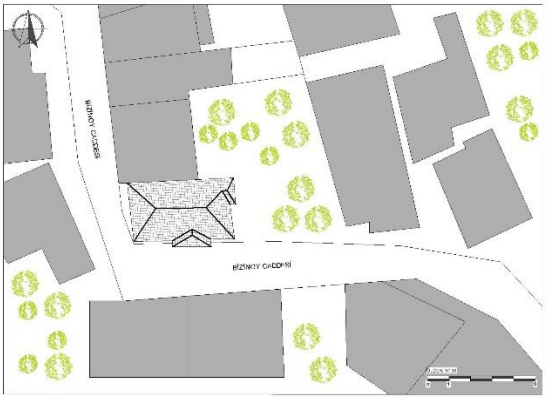
Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

NO:13 BİZİNOU CADDESİ NUMARA 13 EVİ

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: BİZİNOU CADDESİ NUMARA 13

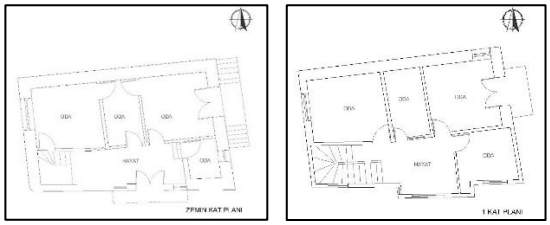
Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Vaziyet Planı

Bizinou Caddesi Numara 13 Evi Görünümü

Bizinou Caddesi üzerinde 81. parsel, Bizinou Caddesi 24 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde bitişik nizamda konut yaslanmakta, batı ve güneyde Bizinou Caddesi, doğuda ise komşunun avlu ile ayrık nizam konuta yaslanmaktadır. Güney ve doğu sınırında Bizinou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Doğu cephesi avluya bakan yapının, avluya girişi cadde üzerinden sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

aZemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Yapının zemin katına erişim, yapının güneyinde bulunan ve çift kanatlı ve iki yanında pencereler bulunan ahşap kapı ile Bizinou Caddesi üzerinden sağlanmaktadır. Zemin katı, girişin tam karşısında, kuzey cephesine yaslanan üç oda ile doğu cephesine yaslanan ve yardımcı mekân olarak kullanıldığı düşünülen ve iki basamak ile erişilen bir odadan oluşmaktadır. Girişin solunda, yani batı cephesine yaslanan ahşap bir merdiven ile birinci kata erişim sağlanmaktadır. Doğu cephesine yaslanan ve yardımcı mekân olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Sofadan açılan kapılar ile erişimi sağlanan odalar aynı zamanda ora odaya açılan kapılar ile de birbirleriyle iletişim kurmaktadır. Odanın girişin solunda bulunan duvarda, orta oda ile iletişimi sağlayan bir kapı bulunmaktadır. Aynı şekilde hem hayattan hem de avludan girişi olan kuzeydoğu odası, aynı zamanda avlu girişinin tam karşısında bulunan kapıdan da orta odaya erişim sağlar.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın güney cephesi dışındaki bütün duvarları yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

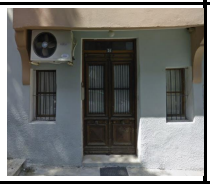
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b- Batı Cephesi c- Güney Cephesi a-Batı Cephesi b-Güneydoğu Cephesi c-Güney Cephesi

Genel olarak cepheler yalın ve sadedir. Bizinou Caddesine bakan güney cephesi, aynı zamanda girişin sağlandığı cephesi olup, zemin katında ahşap giriş kapısının iki yanında bulunan pencereler ile güneybatı köşesine yakın bir noktada bulunan demir parmaklıklı pencere dışında başka bir açıklığı bulunmamaktadır. Girişin hemen üzerinde yer alan ve payandalar ile desteklenen konsol çıkma, giriş için saçak görevi görmektedir. Birinci katta bulunan üç pencere, zemin kattakilere nazaran daha büyüktür ve pencere kenarlarında ince söveler ile çevrelenmiştir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır.

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir. Kullanıcı tarafından edinilen bilgiye göre, herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

NO:14 **CHASİRTZOGLOU EVİ**

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: E. VENİZELOU CADDESİ NUMARA 4

YAPININ KONUMU

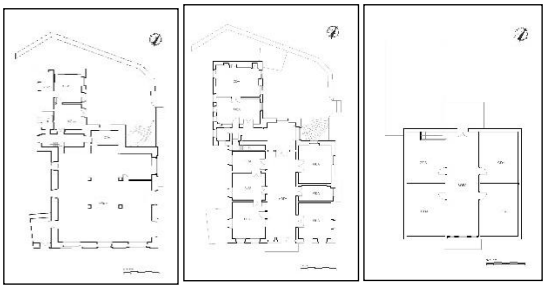
Chasirtzoglou Evi Vaziyet Planı

Chasirtzoglou Evi Görünümü

E. Venizelou Caddesi üzerinde 6. parsel, E. Veznizelou Caddesi 4 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeybatısı ve kuzeydoğunda A. Georgiou Caddesi, güneybatısında ayrık nizamda konut yaslanmaktadır. Parselin güneydoğusunda, parselin sınırında A. Georgiou Caddesi ile E. Venizelou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Kuzeybatı cephesi avluya bakan yapının, demir parmaklıklar bulunan alçak taş duvar ile çevrili avlu girişi, A. Georgiou Caddesi üzerinden sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı c- Çatı Katı Planı

Zemin kat, birinci kat ve depolama alanı olarak kullanılan çatı arasından oluşmaktadır. Ana yapıya daha sonraki dönemlerde, kuzeybatı köşesinde L biçiminde iki katlı bir yapı daha eklenmiştir. Erişim, A. Georgiou Caddesi üzerinden direkt olarak sağlanmaktadır. Zemin kat, merkezde dört tane kare kesitli ayaktan oluşan tek bir mekândan oluşmaktadır. A. Georgiou ile E. Venizelou caddelerinden pencereler ile aydınlatılan mekânda, daha sonraki dönemlerde, ihtiyaçtan, günümüzde danışma olarak kullanılan cam bölmeli bir oda oluşturulmuştur. Hem zemin katta bulunan merdiven ile hem de avlu bulunan merdivenler ile girişi sağlanan birinci kat, güneybatı ile kuzeybatı cephelerine yaslanan odalardan oluşan oluşmaktadır. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan tavan arası, birinci kat ile aynı plan şemasına sahiptir. Odalar tamamen karalık ve aydınlatılmamış olmakla birlikte, sofa, E. Venizelou Caddesinde bulunan üç pencere ile aydınlatılmıştır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

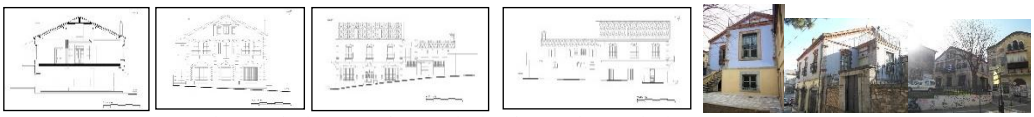
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın dış duvarları yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

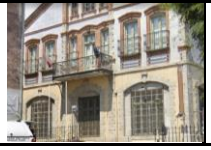
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Güneydoğu Cephesi c-Kuzeydoğu Cephesi d- Kuzeybatı Cephesi

Genel olarak cepheler yalın ve sadedir. Bizinou Caddesine bakan güney cephesi, aynı zamanda girişin sağlandığı cephesi olup, zemin katında ahşap giriş kapısının iki yanında bulunan pencereler ile güneybatı köşesine yakın bir noktada bulunan demir parmaklıklı pencere dışında başka bir açıklığı bulunmamaktadır. Girişin hemen üzerinde yer alan ve payandalar ile desteklenen konsol çıkma, giriş için saçak görevi görmektedir. Birinci katta bulunan üç pencere, zemin kattakilere nazaran daha büyüktür ve pencere kenarlarında ince söveler ile çevrelenmiştir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda cumba bulunmamaktadır	

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekanına erişim sağlanamamıştır ancak çalışma esnasında, restorasyon çalışmaları esnasında çekilen fotoğraflara erişim sağlanmıştır. Yapının iç mekânında, duvarlarda, bitkisel motifli bezemelerin olduğu ve daha çok doğal renklerin kullanılmış olduğu görülmektedir.

NO:15 **BUZCULAR EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: İPSİLANDOU CADDESİ NUMARA 2

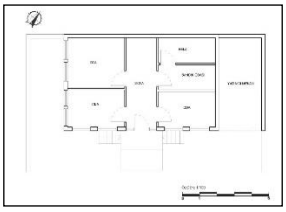
Buzcular Evi Vaziyet Planı

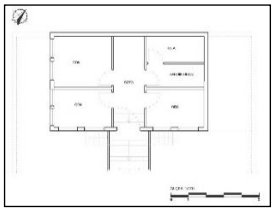
Buzcular Evi Görünümü

İskeçe şehrinin doğusunda, Aşağı Mahalle veya Muhacir Mahalle olarak adlandırılan semtin doğusunda İpsilandou Sokağı 2 numarada bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin kuzey, güney ve doğusunda ayrık nizamda konutlara yaslanırken, batısında İpsilandou Sokağı bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzeydoğunda, İpsilandou Sokağına paralel ve kuzey sınırında konumlanmış olup, güney cephesi avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Bodrum Kat Planı

Yapı zemin kat ile yarı bodrum kattan oluşmaktadır. Zemin kat, zemin seviyesinden 70 cm yüksekte olup erişim 5 merdivenli ve iki kollu taş merdiven ile sağlanmaktadır. Sahanlığın üzerinde iki kolon üzerine oturtulmuş iki yöne eğimli, kiremit örtülü bir saçak bulunmaktadır. Saçağın avlu ile merdivene bakan yönlerinde yarım kemerler bulunmaktadır. Saçağın avluya bakan kısmında, yapının yapım tarihi olan 1906 yılı yazılıdır. Sahanlıkta, iki yanında dikdörtgen biçimli penceresi bulunan kapı bulunmaktadır. Güneydoğu yönünde girişi bulunan zemin kat, kuzeydoğu ile kuzeybatı duvarlarına yaslanan sıra odalardan oluşmaktadır. Bu odalara erişim, hayattan sağlanmaktadır. Kuzey cephesine yaslanan odalar, güney cephesine yaslanan odalardan daha büyük olup, kuzeydoğu odalarının iç mekan düzeni diğerlerinden farlılık göstermektedir.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

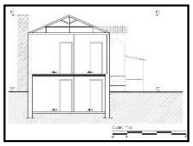
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve bodrum katın güney dış duvarı hariç hepsi yığma taş ile tuğla duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş ve tuğla kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

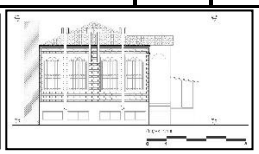
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Güneybatı Cephesi

c- Güneydoğu Cephesi

d-Güneybatı G.

e- Güneydoğu G.

Pencere ve kapı kenarları söveler ile belirginleştirilmiştir. Birinci katı tuğla, bodrum katı ise taş yığma olan yapının cephelerinde, tuğla sıvasız bırakılmış ve benzer bir uyum sağlanması için, pencere kenarlarındaki sövelerde, düz beyaz çizgiler ile boyanarak belirginleştirilmiştir. Yapının kuzeybatı cephesinde, duvardan bacalar, hem zemin kat hem de bodrum kat duvarlarından çıkmaktadır. Yapının güneydoğu cephesinde ise, cephenin tam merkezinde sahanlığın üzerinde çift yöne eğimli saçak bulunmaktadır. Saçağın avluya bakan kısmında iki, merdivene bakan kısımlarında ise birer tane yarım daire kemer bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır	Yapıda özgün pencere bulunmamaktadır		Yapıda cumba bulunmamaktadır	Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekanına erişim sağlanamamıştır.

NO:16 **YUNUS AĞA EVİ**

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: İRAKLİAS SOKAĞI

YAPININ KONUMU

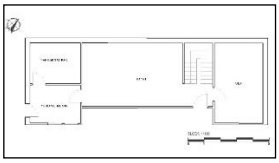
Yunus Ağa Evi Vaziyet Planı

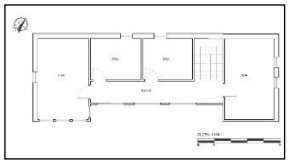
Yunus Ağa Evi Görünümü

Yapı, Buzcular Evi'ne yakın bir konumda bulunmakta olup düz bir arazide, geniş ve dikdörtgen bir bahçe içinde konumlanmıştır. Yapının bulunulduğu parselin kuzeybatısında İraklias Sokağı, kuzeydoğusunda parsel sınırına paralel konumlanmış tek katlı bir konut, kuzeybatı sınırında ayrık nizamda konumlamış yapıya erişimi sağlayan bir dar sokak ve son olarak güney doğusunda parsele paralel ve bitişik olarak konumlanmış üç konut bulunmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Yunus Ağa Evi, zemin ve birinci kat olmak üzere toplam iki kattan oluşmaktadır. Güneydoğu cephesinden, tek kanatlı ahşap bir kapı ile erişilen zemin kat, girişin karşısında bulunan ve birinci kata erişimi sağlayan ahşap merdiven, kuzey cephesine yaslanan bir oda ve hem avludan hem de hayattan erişim sağlanan iki odalı yardımcı mekanlar oluşmaktadır. Zemin katın, karanlık ve içe dönük olması, hem mahremiyet açısından hem de kullanım açısından daha çok yardımcı mekanlara hizmet vermesinden dolayıdır. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan ikinci kat, zemin kata nazaran daha çok pencere ile aydınlatılmış ve hem sokak hem de avlu ile iletişimi ve etkileşim, sağlanmıştır. Birinci katın zemin kata nazaran daha çok ferah olması bu katın yaşam alanı olarak kullanıldığını düşündürmektedir. Hayat, avluya bakan cephede üç geniş ve büyük pencere ile aydınlatılmıştır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

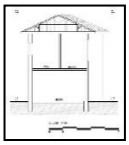
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın güney dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

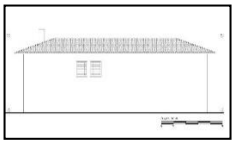
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

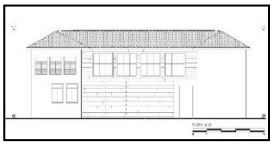
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Kuzey Cephesi Görünüşü

c-Güney Cephesi Görünüşü

a-Kuzeybatı Cephesi

b-Güneydoğu Cephesi

c- Kuzeydoğu C

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Yapının İraklias sokağına bakan kuzeydoğu cephesi ile doğu cephesinin birinci katı sıvasızdır. Zemin katı tamamen sağır olan kuzeydoğu cephesinin birinci katında bulunan iki pencerede, demir parmaklıklar bulunmaktadır. Kuzeybatı cephesinde ise, zemin katta yardımcı mekanlara erişim sağlayan bir ahşap kapı ile birinci katta tek bir ahşap pencere bulunmaktadır. Yapının avluya bakan güneydoğu cephesinin U biçimin uçları sıvalı iken, hayatın bulunduğu orta kısım sıvasızdır ve ahşap kaplamalar görülmektedir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır			Yapıda cumba bulunmamaktadır	Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekanına erişim sağlanamamıştır.

NO:17 **ARİSTİDOU CADDESİ EVİ NUMARA 12 EVİ**

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: ARİSTİDOU CADDESİ EVİ NUMARA 12

YAPININ KONUMU

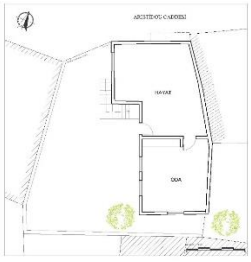
Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Vaziyet Planı

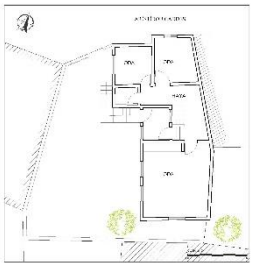
Aristidou Caddesi Numara 12 Evi Görünümü

Aristidou Caddesi üzerinde 96. parsel, Aristidou Caddesi 12 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde Aristidou Caddesi, doğusunda bitişik nizamda, batı ve güneyinde ayrık nizamda konutlar yaslanmaktadır. Yapı, parselin kuzeydoğu sınırında, Aristidou Caddesine paralel ve doğu sınırı bitişik nizamdaki konuta yaslanacak biçimde konumlanmıştır. Batı cephesi avluya bakan yapının, aynı üzerinden avluya girişi sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin kat ve birinci kat olmak üzere toplamda iki kattan oluşmaktadır. L biçiminde olan zemin kata erişim, doğu cephesinin merkezinde bulunun tek kanatlı kapıdan sağlanmaktadır. Zemin kat, doğu cephesinden tek bir pencere ile aydınlatılmış. Hayat ile güneyde bulunan ve hem avluya bakan doğu cephesinden iki hem de güney cephesinden tek bir pencere ile aydınlatılmış odadan oluşmaktadır. Zemin katın mekân düzeni incelendiğinde, bu katın daha çok yardımcı mekânlara hizmet verdiği anlaşılmaktadır. Doğu cephesinde bulunan metal merdiven ile erişilen birinci katta, güneyde bulunan ve zemin kattaki güney odası gibi, avluya bakan cephede iki, güney cephesinde tek bir pencere ile aydınlatılmış bir oda ve kuzey cephesine yaslanan iki odadan oluşmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

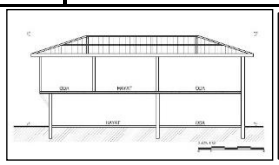
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın batı dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

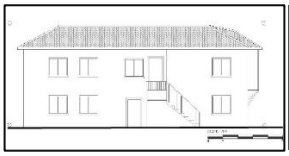
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Batı Cephesi

c-Kuzey Cephesi

d-Güney Cephesi

e-Kuzey Cephesi

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Kuzey cephesinde yapının L biçiminin etkisine bir biçimde görülürken bu cephede bulunan pencere ile kapılar özgün değildir. Yapının kuzey cephesinde kuzeydoğu odasında bulunan konsol çıkmanın etkisi görülmektedir. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmanın altından, birinci katın döşemesi açıkta bırakılmamış ve sıvanmıştır. Birinci katın kuzeydoğu odasının köşelerinde, dikey ahşap elemanlar bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır	Yapıda özgün pencere bulunmamaktadır			Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTET

Çalışma esnasında yapının iç mekanına erişim sağlanamamıştır.

NO:18	ARİSTİDOU CADDESİ EVİ NUMARA 14 EVİ	
YAPININ KONUMU	BÖLGE: BATI TRAKYA	ŞEHİR: İSKEÇE
	ADRESS: ARİSTİDOU CADDESİ EVİ NUMARA 14	

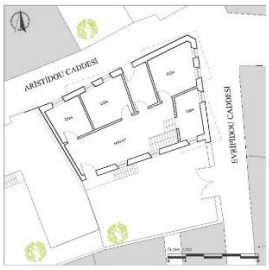
Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Vaziyet Planı

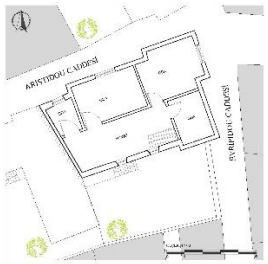
Aristidou Caddesi Numara 14 Evi Görünümü

Aristidou Caddesi ile Evripidou Caddelerinin kesiştiği noktada, 96. parsel, Aristidou Caddesi 14 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde Aritidou Caddesi, doğusunda Evripidou Caddesi, batısında bitişik nizamda, ve güneyinde ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, parselin kuzeydoğu sınırında, Aristidou ile Evripidou Caddelerine paralel ve batı sınırı bitişik nizamdaki konuta yaslanacak biçimde konumlanmıştır. Güney cephesi avluya bakan yapının, aynı cadde üzerinden, avluya girişi sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin katına erişim, hem Aristidou Caddesi üzerinden hem de Evripidi Caddesi üzerinde bulunan demir bahçe kapısı ile erişilen avludan sağlanmaktadır. Zemin kat kuzey ve doğu cephelerine yaslanan ikişer oda ile avluya bakan hayattan oluşmaktadır. Kuzey cephesine yaslanan kuzeybatı odası, kuzey cephesinden tek bir pencere ile aydınlatılırken, yanında bulunan kuzey odası aynı cepheden iki pencere ile aydınlatılmıştır. Bu pencereler küçük olmakla aynı zamanda yüksekte konumlanmaktadır. Kuzeydoğu odası ise sadece Evripidou Caddesine bakan cephede iki pencere ile aydınlatılmış olmasına karşın iki caddeye doğruda konsol çıkma yapmaktadır. Son olarak güneydoğu odası kuzeydoğu odası gibi hem Evripidou hem de avluya doğru düz konsol çıkma yapmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

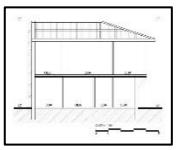
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın batı dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b- Doğu Cephesi

c-Kuzey Cephesi

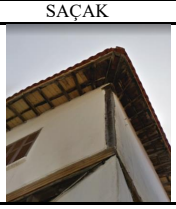
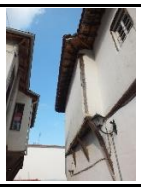
d-Doğu Cephesi

e-Kuzey Cephesi

Kuzey cephesinde zemin katta bulunan pencerelerin kesitleri kare biçimindedir. Birinci katta bulunan pencereler ahşap kapaklar bulunurken aynı cephe düzeni doğu cephesinde de tekrarlanmaktadır Doğu cephesinde bulunan birinci katın güneydoğu odasının penceresinde, demir parmaklıklar bulunurken diğer pencerelerde bulunmamaktadır. Yapıda bulunan kosol çıkmalar, ahşap eli böğründeler ile desteklenmiştir ve konsol çıkmaların altından ahşap döşeme kirişleri görülmektedir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:19 **ANDROU CADDESİ EVİ NUMARA 1 EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: ANDROU CADDESİ EVİ NUMARA 1

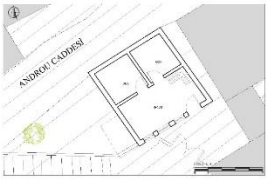
Androu Caddesi Numara 1 Evi Vaziyet Planı

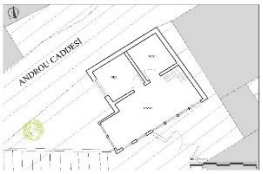
Androu Caddesi Numara 1 Evi Görünümü

Parselin, kuzeyinde Androu Caddesi, doğusunda ayrık nizamda konut ve batı ile doğusunda Idragogiou Caddesi ile direkt olarak ilişki kuran, dar bir sokak bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzeybatı sınırında, Androu Caddesine paralel biçimde konumlanmıştır. Güney cephesi avluya bakan yapının, güneybatı yönünde, çift kanatlı ahşap kapı ile avluya girişi sağlanmaktadır. Alaturka kiremit kaplamalı kırma çatıya sahip olan yapının, yapıdan dışarıya doğru 40 cm taşan saçakları bulunmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Yapı, iki katlıdır. Eğimli bir arazi üzerinde konulanmış olan yapının, zemin katı ile birinci katının kuzey ve doğu cepheleri ie batı cephesinin bir kısmı toprağa gömülüdür. Dış duvarlarının tamamı, yığma taş duvar olan zemin kata erişim avluya bakan güney cephesinden, ahşap tek kanatlı kapı ile sağlanmaktadır. Girişin tam karşısında bulunan tek sıra, iki odadan oluşan zemin kat odaları tamamen karanlık ve dışarıdan aydınlatılmazken, hayat, avluya açılan üç pencere ile aydınlatılmıştır. Girişin doğu yönünde bulunan ahşap merdiven ile birinci kata erişim sağlanmaktadır. Birinci kat zemin kat ile benzer bir plan şemasına sahiptir.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

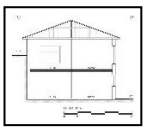
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın güneydoğu dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

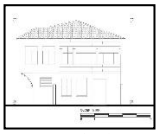
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

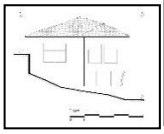
CEPHELER VE KESİTLER

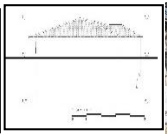
a-Kesit

b- Güney Cephesi

c- Batı Cephesi

d- Kuzey Cephesi

e-Batı Cephesi f-Güney Cephesi

g- Kuzey Cephesi

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir, Kuzey ve doğu cepheleri tamamen sağırdır. Batı cephesinin zemin katı sağır iken, birinci katında üç tane pencere bulunmaktadır. Bu cephede güneybatı yönünde bulunan ve batı yönüne doğru düz konsol çıkma bulunmaktadır. Konsol çıkma ahşap eli böğründeler ile desteklenmiştir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:20 **ANDROU CADDESİ EVİ NUMARA 28 EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: ANDROU CADDESİ EVİ NUMARA 28

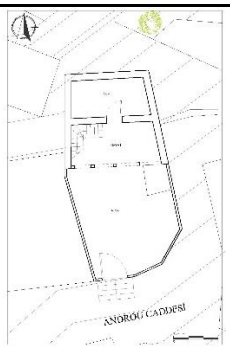
Androu Caddesi Numara 28 Evi Vaziyet Planı

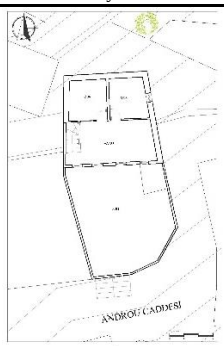
Androu Caddesi Numara 28 Evi Görünümü

Androu Caddesi üzerinde 73. parsel, Androu Caddesi 28 numarada yer almaktadır. Yapı günümüzde İskeçe Müftülüğüne ait olmakta olup, edinilen bilgiye göre yapım tarihi 1860-1880 yılları arasındadır. Parselin, güneyinde Androu Caddesi, batısında ayrık nizamda konut, doğusunda ve kuzeyinde ise dar sokaklar bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzey sınırında, güney cephesi avluya bakacak biçimde konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin katı ile birinci katının kuzey ve doğu cepheleri bir kısmı toprağa gömülüdür. Dış duvarlarının tamamı, yığma taş duvar olan zemin katın hayatının güney kısmında dört tane kolon bulunmaktadır ve tamamen dışa açıktır. Zemin kat, kuzey cephesine yaslanan tek bir oda ile batı cephesine yaslanan metal, mavi renk bir merdivenden oluşmaktadır. Batı cephesinde bulunan oda dışa tamamen kapalı ve karanlıktır. Bu kısmın daha çok depolama alanı olarak kullanıldığı ve asıl yaşam alanının birinci kat olduğu düşünülmektedir. Yapının asıl yaşam alanın oluşturan birinci kat, zemin kat ile benzer plan şemasına sahiptir. Kuzey cephesine yaslanan iki oda ve güney cephesinde avluya açılan dört penceren ile aydınlatılmış bir hayattan oluşan birinci katın, güney cephesi dışındaki bütün dış duvarları yığma taş duvardır. Bu katta kuzeybatı duvarı hayata açılan tek bir pencere, kuzeydoğu duvarı ise doğu cephesine açılan tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

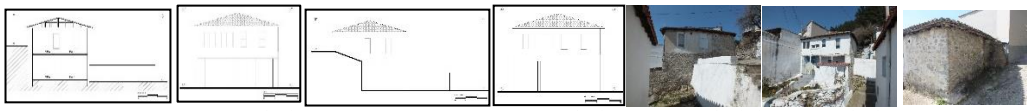
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci katın güneydoğu dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Güney Cephesi c- Kuzey Cephesi d-Doğu Cephesi e-Doğu Cephesi f-Güney Cephesi g- Kuzey Cephesi

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Sokağa bakan kuzey ve doğu cepheleri neredeyse tamamen sağır ve sıvasızdır. Doğu cephesinin birinci katında iki pencere bulunmaktadır. Ana cephesi olan ve avluyla ilişkisi bulunan güney cephesinin zemin katı dışa tamamen açıktır. Dört kolonun bulunduğu açık hayatın, kuzey cephesine yaslanan odanın mavi boyalı kapısı ve batı cephesine yaslanan yine mavi renk boyalı merdiveni bulunmaktadır. Güney cephesinin birinci katı, değişik boyutlardaki pencereler ile avluya açılmıştır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır	Yapıda özgün pencere bulunmamaktadır		Yapıda cumba bulunmamaktadır	Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

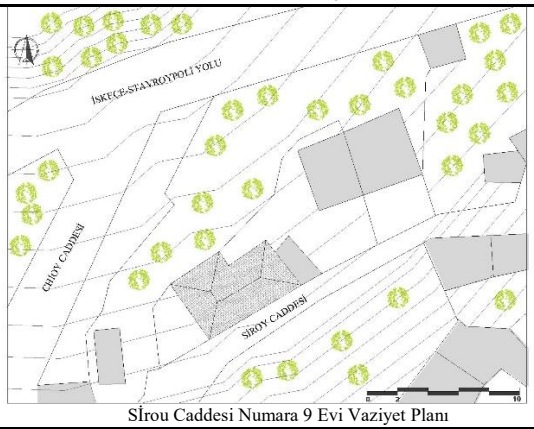
Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:21 SİROU CADDESİ EVİ NUMARA 9 EVİ

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: SİROU CADDESİ EVİ NUMARA 9

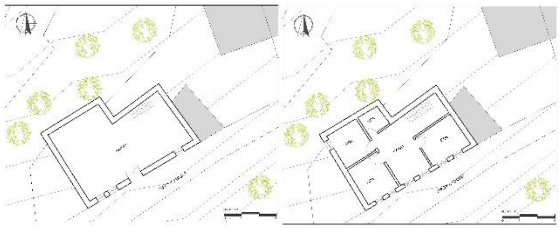
Sİrou Caddesi Numara 9 Evi Vaziyet Planı

Sirou Caddesi Numara 9 Evi Görünümü

Sirou Caddesi üzerinde 73. parsel, Sirou Caddesi 9 numarada yer almaktadır. Yapı günümüzde Mustafa Topaç'a ait olmakta olup, edinilen bilgiye göre yapım tarihi 1880dir. Parselin, güneyinde Sirou Caddesi, batı ve doğusunda ayrık nizamda konutlar ve kuzeyinde yeşil alan bulunmaktadır. Yapı, parselin güney sınırında konumlanmıştır ve avlusu bulunmamaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Yapı L biçimindedir. Dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar olan yapının zemin katına erişim Sirou Caddesi üzerinde bulunan, çift kanatlı metal kapı ile sağlanmaktadır. Tek bir mekândan oluşan zemin kat, Sirou caddesi üzerinde bulunan üç tane küçük pencere ile aydınlatımıştır. Girişin kuzey yönünde bulunan merdivn ile erişim sağlanan birinci kat, güneydoğu cephesine yaslanan duvarda iki, kuzeybatıda da iki odadan oluşmaktaadır. Kuzeybatı odası, batı cephesinden tek pencere ile aydınlatılırken, kuzey cephesine yaslanan ikinci oda ise dışa tamamen kapalıdır. Güney cephesine yaslanan odalar ise ikişer pencere ile Sirou caddesine bakmaktadır. Bu katın hayatı, yine aynı cepheden aydınlatılan odalar gibi iki pencere ile caddeyle ilişkisi kurulmuştur.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Doğu Cephesi Görünüşü c-Doğu Cephesi d-Batı Cephesi e- Güney Cephesi

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Doğu ve batı cepheleri sıvasız ve sağır olan yapının, sokağa bakan güney cephesinde diğer cephelere nazaran daha çok pencere açıklığı vardır. Güney cephesinin zemin katında üç tane küçük pencere açıklığı bulunurken, birinci katta altı tane demir parmaklıklı pencere bulunmaktadır. Güney cephesinde bulunan sıva dökülmelerinden, bağdadi çitaları görülmektedir

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda cumba bulunmamaktadır	Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:22 **ANTİKA CADDESİ EVİ NUMARA 43 EVİ**

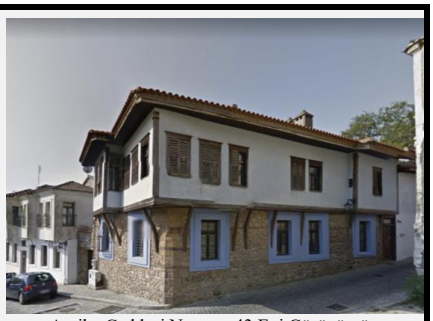
YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: ANTİKA CADDESİ EVİ NUMARA 43

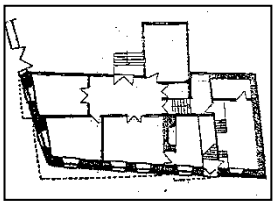
Antika Caddesi Numara 43 Evi Vaziyet Planı

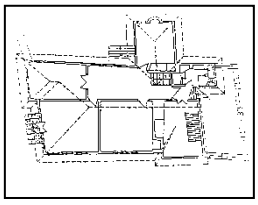
Antika Caddesi Numara 43 Evi Görünümü

Mitropoli Meydanı'na yakın, Antika Caddesi üzerinde, 67. parsel, Antika Caddesi 43 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde Filippou Caddesi, batısında yeşil alan, güneyinde ayrık nizamda konut ve doğusunda Antika Caddesi bulunmaktadır. Yapı, parselin kuzeydoğu sınırında Antika Caddesi ile Filippou Caddesine paralel olarak konumlanmış ve güney cephesi avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Yapı, iki kattan oluşmaktadır. Güney ve iç duvarlar hariç, zemin katın bütün dış duvarları yığma taş duvardır. Zemin kata erişim hem Fillipou Caddesi üzerinden direkt olarak hem de Antika Caddesi üzerinde bulunan metal bahçe kapısı ile erişilen avludan sağlanmaktadır. Avlu üzerinden merdivenleri ile erişilen zemin kat, bahçeye bakan iki pencere ile aydınlatılmış bir hayat ve bu hayata açılan, kuzey, doğu ve batı cephelerinde bulunan odalardan oluşmaktadır. Zemin katta, girişin hemen yanında solunda, batı kısmında bulunan ahşap merdiven ile erişimi sağlanan birinci kat, zemin kat ile benzer plan şemasına sahiptir. Birinci katın, batı cephesi dışında bütün duvarları, ahşap karkas sistemdir. Bu katın, kuzeydoğu odası, hem Filippou Caddesi hem de Antika Caddesine doğru, düz konsol çıkma yapmaktadır. Filippou Caddesine doğru olan düz konsol çıkma aynı zamanda merkezde bulunan odanın yaptığı çıkma ile birleşmektedir.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

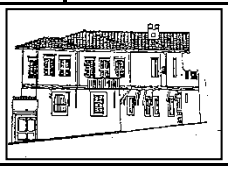
YAPIM TEKNİKLERİ

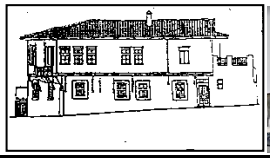
Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

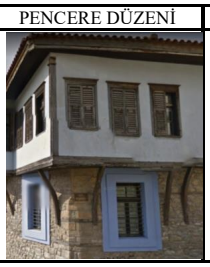
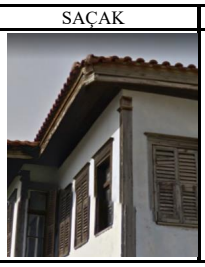
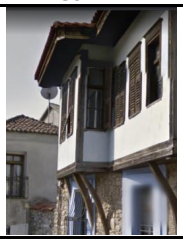

Yapının, zemin kat dış duvarları sıvasız iken demir parmaklıklar bulunan pencerelerin kenarlarında mavi boyalı söveler bulunmaktadır. Yapının sokağa bakan cepheleri aynı düzende iken, kuzey cephesinde, doğu cephesinden farklı olarak, kuzeybatı kısmında, ahşap tek kanatlı kapıda bulunmaktadır. Birinci kat ile ikinci katın arasında, ahşap döşeme görülmektedir. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmaların altından, ahşap kaplamalar görülmektedir. Birinci katta bulunan bütün pencerelerde ahşap kapaklar bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

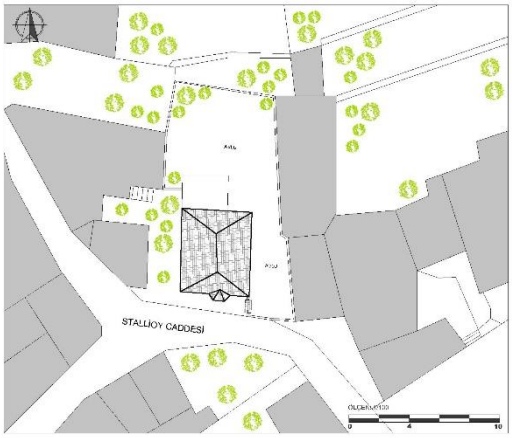
Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:23 STALİOU CADDESİ NUMARA 13 EVİ

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: STALİOU CADDESİ EVİ NUMARA 13

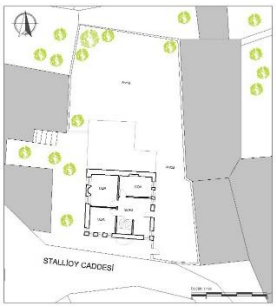
Staliou Caddesi 13 Numara Evi Vaziyet Planı

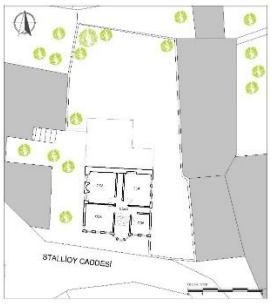
Staliou Caddesi Numara 13 Evi Görünümü

Staliou Caddesi üzerinde, 91. parsel, Staliou Caddesi 13 numarada yer almaktadır. Parselin, kuzeyinde, doğu ve batısında ayrık nizamda konutlar bulunurken, güneyinde Staliou Caddesi bulunmaktadır. Yapı, parselin güneybatı sınırında Staliou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır ve yapının doğu cephesi avluya bakmaktadır. Avluya giriş, Staliou Caddesi üzerinde bulunan ahşap kapı ile sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin kata erişim, Staliou Caddesi üzerinde bulunan ve ahşap kapı ile erişim sağlanan avludan, yapının doğu cephesinde sağlanmaktadır. Buradan direk olarak, batı cephesi ile güneydoğu cephesinde bulunan üç oda ile güney cephesinin merkezinde bulunan döner merdivenden oluşmaktadır. Kuzeydoğu odası ile güneydoğu odası arasında, bu odaya erişimi sağlayan kapının bulunduğu bir alan bulunmaktadır. Güneydoğu odası, güney yönüne doğru, oda genişliği kadar, konsol çıkma yapmakta ve bu cephe, iki pencere ile Staliou Caddesine bakan güney cephesinde iki, avluya bakan doğu cephesinde bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Güneybatı cephesi, güneydoğu odası gibi, güney yönüne doğru, oda genişliği kadar, konsol çıkma yapmakta ve bu cephe, iki pencere ile Staliou Caddesine bakan güney cephesinde iki, batı cephesinde ise bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Güney cephesinin merkezinde, sofanın bulunduğu kısımda, dairesel cumba bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

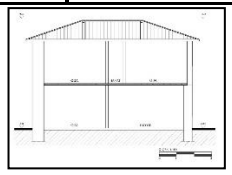
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

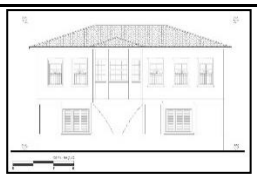
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

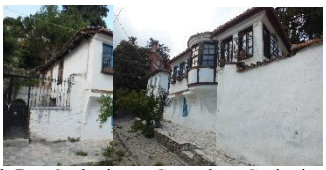
a-Kesit

b-Güney Cephesi

a-Güney Cephesi

b-Batı Cephesi c- Güneydoğu Cephesi

Yapının kuzey cephesi tamamen sağır iken, doğu ve batı cepheleri de çok az pencere açıklıkları ile dışa açılmıştır. Yapının ana cephesi, Staliou Caddesine bakan güney cephesidir. Bu cephede zemin katta bulunan pencerelerde ahşap kapaklar bulurken, birinci kat pencereleri hem daha büyük hem de güneybatı ile güneydoğu cephelerinde bulunanlarda demir parmaklıklar bulunmaktadır. Bu cephenin tam merkezinde bulunan dairesel konsol çıkma, tamamen pençeleri ile aydınlatılmış ve pencere kenarlarından dikey ahşap elemanlar ile bu kısım belirginleştirilmiştir

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

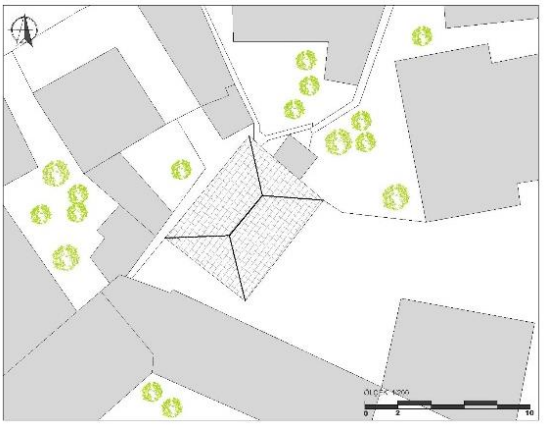
Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:24 **A. VLASSİOU CADDESİ NUMARA 5 EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: A. VLASSİOU CADDESİ EVİ NUMARA 5

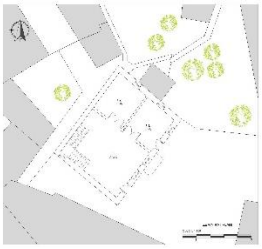
A Vlassiou Caddesi 5 Numara Evi Vaziyet Planı

A Vlassiou Caddesi Numara 5 Evi Görünümü

A. Vlassiou Caddesi üzerinde 42. parsel, A. Vlassiou Caddesi 5 numarada yer almaktadır. DMTBMASEM'nün kaynaklarına göre yapım tarihi 1890dir. Parselin, kuzey ve batısında ayrik nizam konutlar, doğusunda ayrık doğusunda A. Vlassiou Caddesine bakan bir meydan bulunmaktadır. Yapı parsel sınırı belirgin olmamakla birlikte, doğu sınırında A. Vlassiou Caddesi'ne bakana meydana paralel olarak konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin kat, güney cephesine yaslanan ve girişin hemen karşısında merdiveni bulunan bir hayat ile kuzey cephesine yaslanan ve bu cephede bulunan birer pencere ile aydınlatılmış iki odadan oluşmaktadır. Bu odalardan, aynı zamanda doğu cephesinde bir kapı ile dışa da açılan kuzeydoğu odası, doğu cephesinden bir pencere ile de aydınlatılmaktadır. Girişin karşısında bulunan merdiven ile erişim sağlanan birinci katın dış duvarları taş yığma iken, iç duvarları ahşap karkastır. Kuzey cephesine bir, doğu cephesinde ise iki oda bulunmaktadır. Doğu cephesinde bulunan iki odaya da erişim hayattan sağlanmaktadır. Güneydoğu yönünde bulunan ve çift kanatlı kapı ile erişimi sağlayan güneydoğu odası, iki pencere ve konsol çıkmaya erişim sağlanan bir kapı ile doğu yönünden aydınlatılırken, bu odanın hemen yanında bulunan, kuzeydoğu odası, doğu yönüne açılan iki pencere ile kuzey yönünde tek bir pencere ile aydınlatılmıştır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

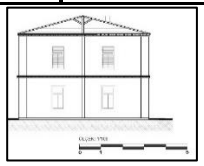
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

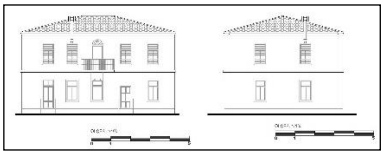
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Güneydoğu Görünüşü c-Güneybatı Görünüşü

d-Güneydoğu Görünüşü

e-Güneybatı Görünüşü

Yapının cepheleri oldukça yalın ce sadedir. Batı ve güney cepheleri tamamen sağır olan yapının kuzey cephesinde, birinci katında demir parmaklıklar bulunan ve zemin katında bulunamayan ikişer pencere bulunmaktadır. Katlar arasında yatay silmeler bulunurken yapının kenarlarında da dekoratif çıkmalar bulunmaktadır. Kuzey cephesinde ayrıca, daha sonraki dönemlerde, ihtiyaçtan açıldığı düşünülen bir baca çıkışı da bulunmaktadır. Yapının giriş cephesi olan doğu cephesinde, zemin katta iki demir kapı ve yüksekte konumlanan pencereler bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda cumba bulunmamaktadır	

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:25 **A VLASSİOU CADDESİ NUMARA 12 EVİ**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: A. VLASSİOU CADDESİ EVİ NUMARA 12

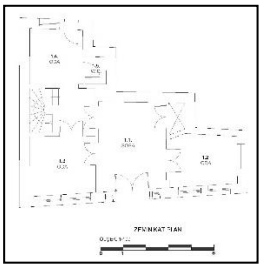
A Vlassiou Caddesi 12 Numara Evi Vaziyet Planı

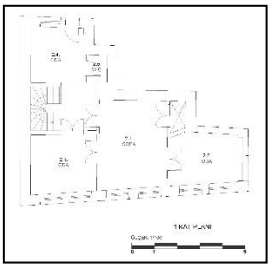
A Vlassiou Caddesi Numara 12 Evi Görünümü

A. Vlassiou Caddesi üzerinde 41. parsel, A. Vlassiou Caddesi 12 numarada yer almaktadır. DMTBMASEM'nün kaynaklarına göre yapım tarihi 1880'dir. Parselin, kuzey ve batısında bitişik nizam konutlar, doğusunda ayrık nizam konut ve bu konuta ait olan bahçe ile güneyinde A. Vlassiou Caddesi bulunmaktadır. Yapı parselin güneyi sınırında A. Vlassiou Caddesi'ne paralel olarak konumlanmıştır. Doğu cephesi, komşusunun avlusuna bakan yapının, kendi avlusu kuzeyinde bulunmakta olup günümüzde erişim bulunmamaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin katına erişim. A. Vlassiou Caddesi üzerinden, çift kanatlı ve kenarlarında birer küçük pencere bulunan giriş kapısında sağlanmaktadır. Buradan erişilen hayata açılan iki kapı ile güney cephesine açılan ikişer pencere ile aydınlatılmış iki oda bulunmaktadır. Güneybatı odasının kuzeyinde bulunan merdiven ile birinci kata erişim sağlanırken, merdivenin kuzeyinde bulunan bir kapı ile bahçeden de erişim sağlanan ikinci yardımcı bir mekâna erişim sağlanmaktadır. Zemin kat ile aynı plan şemasına sahip olan birinci katta zein kata nazaran daha çok pencere açıklığı bulunmaktadır. Birinci katın güneybatı odası, sadece A. Vlassiou Caddesine bakan cephede iki pencere ile aydınlatılırken, güneydoğu odası hem bu cepheye hem de komşusunun avlusuna baktığı doğu cephesinde bulunan iki pencere ile aydınlatılmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

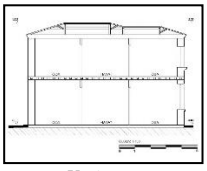
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Güney Görünüşü

c-Doğu Görünüşü

d-Güney Görünüşü

e-Doğu Görünüşü

Yapının sokağa bakan güney cephesi dışında diğer cepheleri neredeyse sağırdır. Güney cephesinde zemin katta, ahşap giriş kapısının kenarları tuğlalar ile belirginleştirilmiştir. Zemin kat pencereleri ile birinci kat pencerelerinin tamamında bitkisel motifli demir parmaklıklar bulunurken, birinci katta, pencerenin yarısına kadar gelen, zemin kattaki parmaklıklar ile aynı desende parmaklıklar bulunmaktadır. Ayrıca yapının geniş ve yüksek cephe düzeni, yatay silmeler ile bölünürken, yapının birinci kat pencere aralarında dekoratif kolonlar da bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-	-		Yapıda cumba bulunmamaktadır	Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:26 **PAMUKÇUOĞLU KONAĞI**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: İSKEÇE

ADRESS: BULUSTRA KASABASI

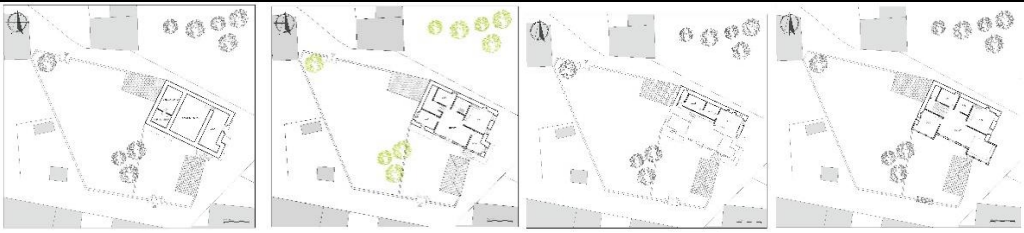
Pamukçuoğlu Evi Vaziyet Planı

Pamukçuoğlu Evi Görünümü

Yapı kasabanın kuzey kesiminde, meydanın kuzeybatı kesiminde bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin kuzey, güney ve doğusunda isimleri tespit edilemeyen sokaklar bulunurken, batı yönünde, ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, bulunduğu parselin, kuzeydoğusunda sokaklara paralel olarak konumlanmıştır. Yapının güney cephesi avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Bodrum Kat Planı b-Zemin Kat Planı c-Ara Kat Planı d-Biinci Kat Planı

Zemin kata erişim, avludan direkt olarak, güney cephesinin merkezinden sağlanmaktadır. Çift kanatlı ahşap kapı ile erişilen zemin kat, hayattan erişilen ve kuzey, doğu ve batı cephelerine yaslanan odalardan oluşmaktadır. Ahşap merdiven ile erişilen ara kat, tek bir odadan oluşmaktadır. Tek kanatlı ahşap bir kapı ile erişim sağlanan ara kat odası, girişin tam karşısında bulunan ve kuzey cephesine açılan tek bir pencere ile aydınlatılmaktadır. Aynı ahşap merdivenler ile erişilen birinci kat, zemin kat ile benzer bir plan şemasına sahiptir. Ahşap merdiven ile erişilen ve avluya bakan cephede üç pencere ile aydınlatılmış ve güneydoğu kısmı hem avlu hem de sokağa bakan doğu yönünde düz konsol çıkma yapan bir hayat ve bu hayatın kuzey ve batı yönlerine sıralanan odalardan oluşmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

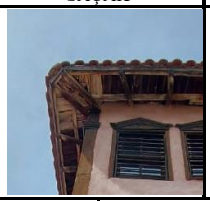
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Doğu Cephesi c-Güney Cephesi d-Güney Cephesi e-Kuzey Cephesi f- Doğu Cephesi g-Batı Cep

Yapının sokağa bakan cephelerinde birinci kat dışındaki katlar, sıvasızdır ve kaba yonu taş örgüsü görülmektedir. Yapının avluya bakan güney cephesinin zemin katında, birinci kata nazara daha az pencere açıklığı mevcuttur ve bu mevcut pencere açıklıkları da hem yüksekte konumlanmıştır, hem de dar ve güvenlik amaçlı yatay parmaklıklar bulunmaktadır. Aynı zamanda giriş cephesi de olan bu cephenin tam merkezinde, çift kanatlı ahşap bir giriş kapısı mevcuttur. Giriş kapısının üzerinde, tepe penceresi ve kapının iki yanında da, pencere açıklıkları bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Yapının iç mekânı oldukça yalın ve sadedir. İç mekânda, zemin tavanlarda, zemin kat hariç, ahşap döşeme ve kaplamalar kullanılmıştır. Döşemeleri desteklemek amacıyla kullanılan ahşap yay biçimli destekler zemin ve birinci katta görülmektedir. Birinci katta, hayat ve odalarda özellikle nişlerde bitkisel motifli ahşap oyma teknikleri görülmektedir.

NO:27	EVRİPİDOU CADDESİ NUMARA 11 EVİ	
YAPININ KONUMU	BÖLGE: BATI TRAKYA	ŞEHİR: İSKEÇE
	ADRESS: EVRİPİDİ CADDESİ NUMARA 11	

Evripidiou Caddesi 11 Numara Evi Vaziyet Planı

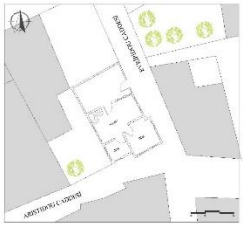
Evripidiou Caddesi 11 Numara Evi Görünümü

Aristidou Caddesi ile Evripidou Caddelerinin kesiştiği noktada, 95. parsel, Aristidou Caddesi 11 numarada yer almaktadır. Parselin, güneyinde Aritidou Caddesi, doğusunda Evripidou Caddesi, batısında ve kuzeyinde bitişik nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, parselin güneydoğu sınırında, Aristidou ile Evripidou Caddelerine paralel olarak konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin kata erişim, cephenin kuzeydoğusunda bulunan giriş ile sağlanmaktadır. Buradan erişilen zemin kat, güney cephesine yaslanan iki odadan oluşmaktadır. Burada bulunan kuzeybatı odası, Aristidou Caddesi üzerine açılan demir parmaklıklı tek pencere ile aydınlatılmaktadır. Güneydoğu odası ise, hem Aristidou Caddesi hem de Evripidou Caddesi üzerine açılan birer demir parmaklıklı pencere ile aydınlatılmaktadır. Birinci katın güneybatı odası, batı cephesinden iki ve Aristidou Caddesine bakan güney cephesinden tek pencere ile aydınlatılmaktadır. Kuzeydoğu cephesi ise, hem Aristidou Caddesi hem de Evripidou Caddelerinin bulunduğu, güney ve doğu yönlerine doğru düz konsol çıkma yapmakta ve bu cepheler doğru birer pencere ile aydınlatılmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

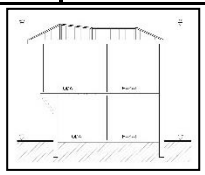
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

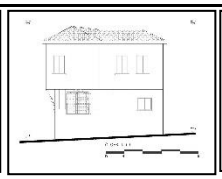
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

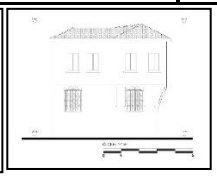
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Doğu Cephesi

c-Güney Cephesi

d-Doğu Cephesi

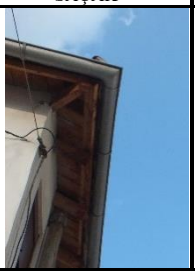
e-Doğu Cephesi

f-Güneydoğu Cephesi

Zemin katlarda bulunan pencereler, zemin seviyesinden oldukça yüksekte ve aynı zamanda güvenlik amaçlı da demir parmaklıklıdır. Birinci katın Evripidou caddesine bakan doğu cephesi de iki pencere açıklı bulunmakta ve sokak ile ilişkisi güney cephesine nazaran daha az tutulmuştur. Yapıda katlar arası ilişki ahşap döşeme ile belirginleştirilmiştir. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmanın altında, ahşap döşeme kaplamalarının görülmemesi için sıvanmıştır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır	Yapıda özgün pencere bulunmamaktadır			Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

NO:28 PEİDİ KONAĞI

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: GÜMÜLCİNE

ADRESS: AGIOY GEORGİOU CADDESİ NUMARA 13

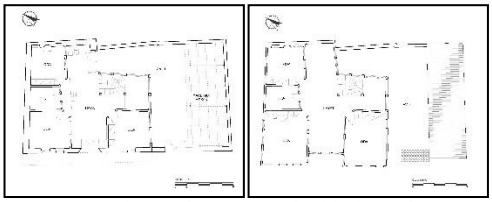
Peidi Konağı Vaziyet Planı

Peidi Konağı Görünümü

Yapı, parselin kuzey ve batı sınırında Agiou Georgiou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Güney cephesi avluya bakan yapının, yüksek taş duvar ile çevrili avluya girişi Agiou Georgiou Caddesi üzerinden, üzerinde alaturka kiremit kaplı saçak bulunan metal kapı tokmağı bulunun, çift kanatlı ahşap kapı ile sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı

Hayatın kuzeyinde üç sıra odası ile güneyinde bir odası ve birinci kata erişimi sağlayan merdiveni bulunan zemin kat, dışarıya neredeyse kapalıdır. Kuzeydoğu odasında, girişin solundaki duvarın sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak bulunmaktadır. Girişin sağında bulunan duvarda ise, musandıralar yer alırken oda, hayata açılan tek bir pencere ile aydınlatılırken, kuzey duvarının merkezinde bulunan oda ise tamamen dışa kapalıdır ve karanlıktır. Merdiven ile erişilen ve yığma taş duvar olan doğu cephesi dışında bütün iç ve dış duvarları ahşap karkas sistem olan birinci kat, zemin kat ile aynı plan düzenine sahiptir. Kuzeydoğu odası zemin kattaki gibi, girişin solundaki duvarının merkezinde sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

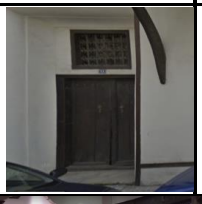
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Kuzey Cephesi c-Batı Cephesi d-Kuzeybatı Görünüşü e- Güneybatı Görünüşü

Yapının avluya bakan güney cephesinde, zemin katta, büyük ve demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Güneydoğu yönünde ve üzerinde demir parmaklıklı tepe penceresi bulunan çift kanatlı ahşap giriş kapısı ile erişim sağlanmaktadır. Zemin kat ile birinci kat arasındaki kat farklılığı ahşap malzemeden yapılan silmeler bulunmaktadır. Birinci katın güney batı kısmında bulunan pencereler de ahşap kapaklı pencereler bulunurken, hayatın bulunduğu kısımda daha büyük pencereler bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Yapının iç mekânı oldukça yalın ve sade iken yoğun ahşap malzemenin kullanıldığı görülmektedir. Zemin ve tavanda ahşap malzemenin kullanıldığı görülmektedir.

NO:29 **PSARA KONAĞI**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: GÜMÜLCİNE

ADRESS: AGIOY GEORGİOU CADDESİ NUMARA 22

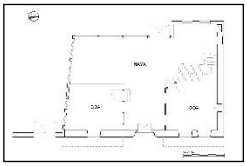
Psara Konağı Vaziyet Planı

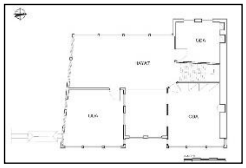
Psara Konağı Görünümü

Gümülcine'nin merkezine yakın, Peidi Konağı'nın karşısında Agiou Georgiou Caddesi 22 numarada bulunmakta olup, günümüzde GEK'ye ait Folklor Müzesi olarak işlev görmektedir. Parselin, doğusunda Agiou Georgiou Caddesi ve diğer yönlerinde ayrık nizamda konutlara yaslanırken, güney cephesi avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Hayatın doğusunda iki tane sıra oda ile kuzeyinde birinci kata erişimi sağlayan merdiveni bulunan zemin kat, kuzeyde dışarıda tamamen dışa kapalı iken diğer cephelerde dışarısı ile bağlantı kurar. Hayatta bulunan iki basamak ile erişilen kuzeydoğu odasında, girişin sağındaki duvarın sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak bulunmaktadır. Girişin solunda bulunan duvarda, hayata açılan iki pencere bulurken, aynı zamanda A. Georgiou Caddesine açılan iki pencere ile de aydınlatılmaktadır. Kuzey cephesine yaslanan merdiven ile erişim sağlanan birinci kat, zemin kat ile benzer bir plan şemasına sahiptir. Kuzeydoğu odasında, girişin sağındaki duvarın sağ ve solunda nişleri bulunan bir ocak bulunmaktadır. Girişin solunda bulunan duvarda, hayata açılan iki pencere bulurken, solunda bulunan duvarda ise musandıralar bulunur.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

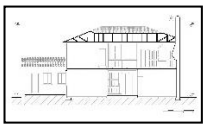
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

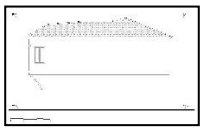
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

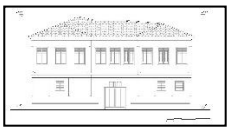
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Kuzey Cephesi

c-Doğu Cephesi

d-Kuzeydoğu Görünüşü

e-Güneydoğu Görünüşü

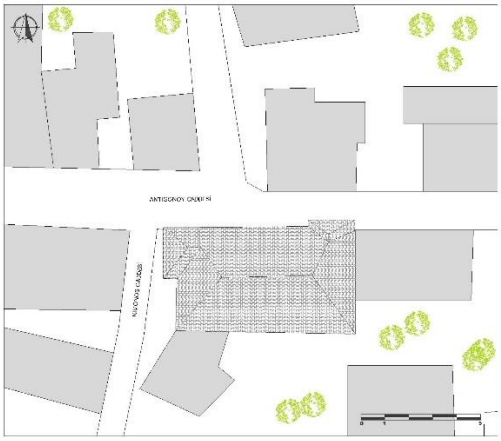
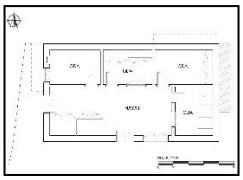
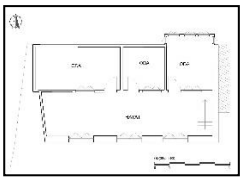
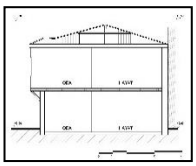
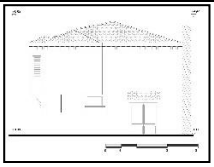
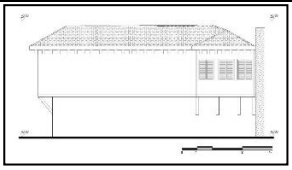
Yapının avluya bakan güney cephesinde, zemin katta, büyük ve demir parmaklıklı pencereler bulunmaktadır. Güneydoğu yönünde ve üzerinde demir parmaklıklı tepe penceresi bulunan çift kanatlı ahşap giriş kapısı ile erişim sağlanmaktadır. Zemin kat ile birinci kat arasındaki kat farklılığı ahşap malzemeden yapılan silmeler bulunmaktadır. Birinci katın güneydoğu kısmında bulunan pencereler de ahşap kapaklı pencereler bulunurken, hayatın bulunduğu kısımda daha büyük pencereler bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.

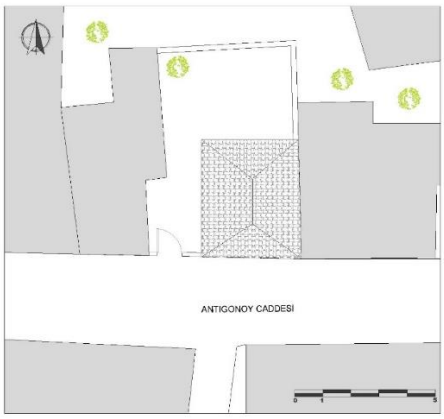
NO:30	ANDİGONOU CADDESİ NUMARA 16			
YAPININ KONUMU	BÖLGE: BATI TRAKYA	ŞEHİR: GÜMÜLCİNE		
	ADRESS: ANDİGONOU CADDESİ NUMARA 16			
	 Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Vaziyet Planı		 Andigonou Caddesi Numara 16 Evi Görünümü	Yapının bulunduğu parselin kuzeyinde Antigonou Caddesi, batısında Kimonou Caddesi, doğusunda bitişik nizam, güneyinde ise ayrık nizam konuta yaslanmaktadır. Yapı, parselin kuzeybatı sınırında, Antigonou Caddesi ile Kimnou Caddelerine paralel olacak şekilde konumlanmıştır. Güneydoğu cephesi avluya bakmaktadır.
MEKAN KURGUSU	 a-Zemin Kat Planı b- Birinci Kat Planı			Kuzey cephesine yaslanan üç oda ile doğuda bulunan tek bir odadan oluşmaktadır. Zemin kata erişim, Kimonu caddesi üzerinde bulunan çift kanatlı demir ile sağlanmaktadır. Tek bir pencere ile Kimonu Caddesi üzerinden aydınlatılan hayatta, dışa tamamen kapı olan odaların aydınlatılması için pencereler bulunmaktadır. Birinci kata erişim zemin katın güneydoğu kısmında bulunan ahşap merdiven ile sağlanmaktadır. Birinci katın plan şeması, zemin kat ile benzerdir. Kuzey cephesine yaslanan üç odadan oluşan birinci katın, kuzey cephesinin merkezine yaslanan oda ile kuzeybatı odası dışa tamamen kapalı ve sadece hayata aşılan pencereler ile aydınlatılırken, kuzeydoğu odası Antigonou Caddesine doğru, kuzey yönünde oda genişliği kadar konsol çıkma yapmaktadır. Kuzey yönünde üç ve doğu ile batı yönlerinde birer pencere ile aydınlatılan bu oda, yapıda dışa açılan tek odadır. Birinci katın kuzeybatı odası da, batı yönüne doğru oda genişliği kadar düz konsol çıkma yapmakta ancak dışa kapalıdır.
YAPIM TEKNİKLERİ VE	YAPIM TEKNİKLERİ	Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.	YAPIM MALZEMESİ	Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.
CEPHELER VE KESİTLER	 a-Kesit b-Batı Görünüşü c- Kuzey Görünüşü d-Kuzey Cephesi e- Batı Cephesi			
	Yapının kuzey cephesinde, doğu cephesiyle benzer özellikler taşımaktadır. Kuzey cephesinde, zemin kat sağır iken sadece birinin katın kuzeydoğu kısımda bulunan konsol çıkmada ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır. Zemin kat ile birinci kat arasında ve konsol çıkmanın kenarlarında ahşap silmeler bulunmaktadır. Konsol çıkma ahşap eli böğründeler ile desteklenirken, konsol çıkmanın altında ahşap döşeme kaplaması görülmektedir.			
MİMARİ ÖGELER	KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
	Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır				Yapıda çıkma bulunmamaktadır
SÜSLEME VE ESTETİK	Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır.				

NO:31 **ARCHİGEORGİOU CADDESİ NUMARA 6**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI TRAKYA | ŞEHİR: GÜMÜLCİNE

ADRESS: ARCHİGEORGİOU CADDESİ NUMARA 6

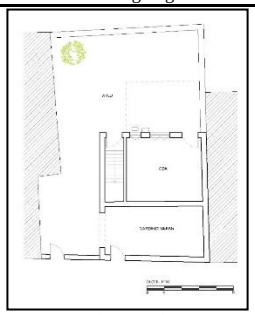
Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Vaziyet Planı

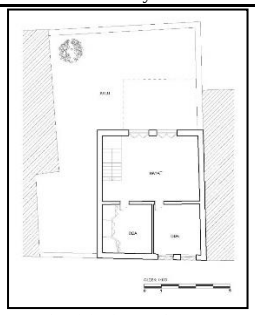
Achigeorgiou Caddesi Numara 6 Evi Evi Görünümü

Ulusal Park ile Barış Meydanının doğusunda, Archigeorgiou Caddesi numara 6'da bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin güneyinde Archigeorgiou Caddesi, kuzey ve batısında ayrık nizam konut ve doğusunda bitişik nizamda konuta yaslanmaktadır. Yapı, parselin güney sınırında, Archigeorgiou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Yapının kuzeybatısından, ahşap merdiven ile erişim sağlanan birinci kat, avluya bakan kuzey cephesinden bulunan pencereler ile aydınlatılmıştır. Yapının güney cephesine yaslanan iki odadan oluşan birinci kata, yapının kuzeybatısında, batı duvarına yaslanan, ahşap bir merdiven ile erişim sağlanmaktadır. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan hayat, avluya açılan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Hayatın güney kısmında, iki oda bulunmaktadır. Güneydoğu odası, Achigeorgiou Caddesine açılan iki pencere ile aydınlatılırken, girişin sağında musandıralar bulunmaktadır. Bu odanın hemen yanında bulunan güneybatı odası, aydınlatılmamaktadır ve dışa tamamen kapalıdır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

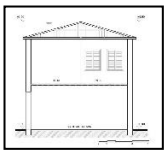
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

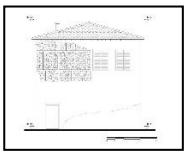
CEPHELER VE KESİTLER

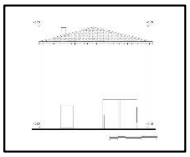
a-Kesit

b-Kuzey Cephesi

c-Güney Cephesi

d- Batı Cephes

e-Kuzey Cephesi

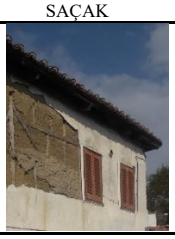
f-Güney Cephesi

g-Batı Cephesi

Yapının, Achigeorgiou Caddesine bakan güney cephesi, zemin kat, yardımcı mekâna direkt erişim sağlayan bir kapı bulunurken, duvarının tamamen sağırdır. Birinci katın güneydoğu yönünde, ahşap kapakları bulunan iki pencere bulunmaktadır. Pencerelerin bitiminde, güneybatı köşesine kadar, sıva dökülmeleri bulunmaktadır. Sıva dökülmelerinden, ahşap karkas sistem görülmektedir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır	Yapıda özgün pencere bulunmamaktadır		Yapıda cumba bulunmamaktadır	Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanmıştır. İç mekânda herhangi süsleme özelliği bulunmamaktadır. Birinci katta bulunan musandıralarda, ahşap kapaklarda, geometrik desenli ahşap oyma tekniği görülmektedir

NO:32 **PAPATERPOU KONAĞI**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KESRİYE

ADRESS: PAPARESKA CADDESİ

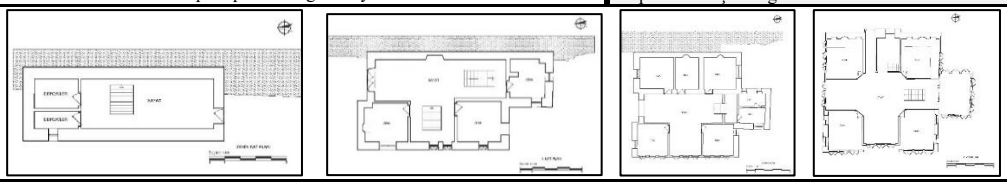
Papaterpou Konağı Vaziyet Planı

Papaterpou Konağı Evi Görünümü

Yapının bulunduğu parsel doğuda Papareska Caddesi, batıda ise Megalou Aleksandrou Caddesi ile sınırlandırılmıştır ve parselin batısında avlu bulunmaktadır. Çevresi tamamen sınırlandırılmadığından, parsel sınırı tam olarak algılanamamaktadır. Avluda bulunan merdivenler ile yapının doğusunda ve batısında bulunan giriş kapılarına erişim sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

İlk iki kat yardımcı mekân, diğer iki kat ise yaşam alanı olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Yapının zemin katı, depo ve kiler alanı olarak kullanılmıştır. Birinci kat, zemin kattan daha yüksek bir tavan yüksekliğine ve daha geniş bir alana sahiptir. Dış taşıyıcı duvarlar, zemin kattan dikey olarak devam eder. Taşıyıcı kirişler üzerine kalın tahtalar konularak oluşturulan zemin, taş levhalar ile kaplanmıştır. Giriş, biri kuzeyden diğeri güneyden olmak üzere iki girişten sağlanırken, sofada bulunan merdivenler ile diğer katlar ile ilişki kurulur. Bu katta yine zemin kat gibi, yardımcı mekânların bulunduğu alan olarak hizmet vermektedir. Bu kata erişim sadece sofaya erişilen tek bir merdivenle sağlanmaktadır. Yapıda doğu cephesi, neredeyse tamamen sağır iken, bu cephede bulunan sıra odaların ikisinde ocaklar bulunmaktadır. En son kat yani dördüncü kat, diğer konaklarda da olduğu gibi daha çok etkinlikler için kullanılan en gösterişli odaların bulunduğu alandır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

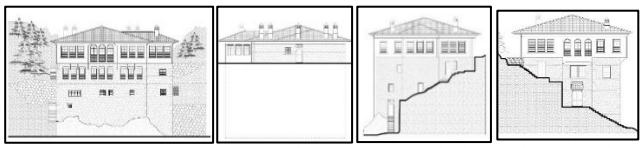
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a- Kuzey Cephesi b- Güney Cephesi c- Batı Cephesi d-Doğu Cephesi

Yapının, ilk iki katı neredeyse dışarı tamamen kapalı ve sıvasız iken, diğer iki katta ise hem sıvalı hem daha çok pencere bulunmaktadır. Cepheler tamamen yalın ve sade olup, sadece çıkmalara destek olarak yapılan eli böğründelerde ki eğrisel biçimler dışında başka hiçbir süsleme özelliği bulunmamaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında, yapının içine girilemediğinden yapının iç mekândaki süsleme özellikleri tespit edilememiştir.

NO:33 **AYVACI KONAĞI**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KESRİYE

ADRESS: KAPETAN LAZOY CADDESİ NUMARA 10

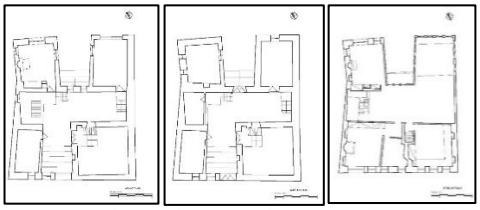
Ayvacı Konağı Vaziyet Planı

Ayvacı Konağı Evi Görünümü

Yapı, bulunduğu parselin kuzey-kuzeydoğu sınırında Kapetan Lazou Caddesine paralel olarak konumlanmış ve yapının girişi de buradan sağlanmaktadır. Yapının güney cephesi avluya bakmakta, batı ve doğu cepheleri ise bitişik nizam konutlara yaslanmaktadır. Yapının avlusunda, yardımcı mekânlar bulunmaktadır. Bu mekânlar mutfak ve yarı açık bir depolama alanı ile bir su kuyusudur. Çok dar ve küçük olan avlu, günümüzde tel örgülü çitler ile çevrelenmiştir. Bu durum parselin, ilk dönemlerde daha büyük olabileceğini düşündürmektedir.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Ara Kat Planı c- Birinci Kat Planı

Girişin sağ kısmında bulunan depo ve şarap mahzeni olarak kullanılan alanda içeriden ahşap bir merdiven ile ulaşılan ara kata erişilir. Ahşap merdiven ile erişilen üst kat şarapların muhafaza edildiği kısım, alt kat ise kiler olarak kullanılmıştır. Günümüzde bu kısım, çömleklerin sergilendiği alan olarak faaliyet göstermektedir. Solda bulunan ahşap merdiven ile erişilen birinci kat, oldukça ferah ve aydınlıktır. Sofa kısmından hem köşk kısmına hem de üç farklı kış odasına erişim sağlanmaktadır. Birinci katın kuzey, doğu, batı duvarının kuzey kısmı ile güneydoğu duvarı kaba yonu taş örgülü yığma taş duvardır. Geri kalan dış duvar kısımları ile iç mekândaki bölücü duvarlar ahşaptır. Bu kattaki bütün odalarda musandıra bulunurken, doğu cephesindeki odalarda aynı zamanda ocakta bulunmaktadır. Birinci katın sofasında, resepsiyon alanı olarak kullanılan köşkte yoğun çitakari bezemeli/çitalı tavan, tepe penceresi renkli bitkisel desenli vitraylı, alt penceresi ahşap kapaklı iki sıra pencereler ve yoğun bitkisel motifli duvarlar bulunmaktadır

YAPIM TEKNİKLERİ VE

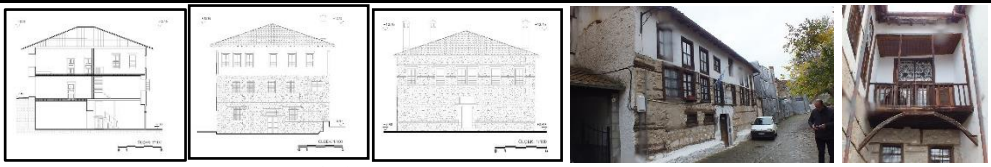
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

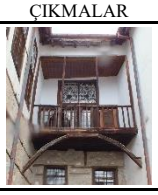
CEPHELER VE KESİTLER

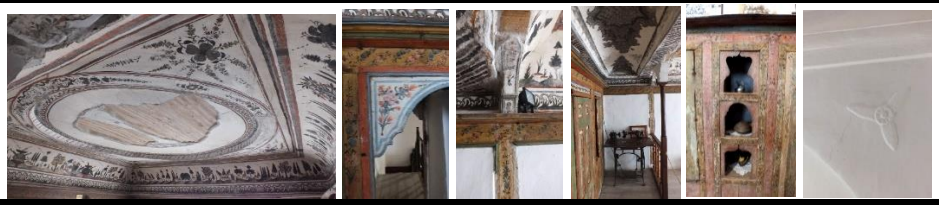
a-Kesit b- Güney Cephesi c- Kuzey Cephesi d- Kuzey Cephesi e- Güney Cephesi

Yapının kuzey cephesi, tamamen yalın ve sadedir. Ancak yapının güney cephesi geleneksel Kesriye evlerinin cephe düzenin özelliklerini göstermektedir. Birinci katın dörtlü iki sıra pencere düzeni görülmektedir. Yapının zemin katı ile ara katı sıvasızdır ve buradan ahşap hatıllar görülmektedir. Bunun dışında, günümüzde erişimi engellenmiş olan iki ahşap kolonlu çıkma görülmektedir. Çıkmanın altında yatay yüklerin aktarımını sağlamak için, yay formunda ahşap payandalar dikkat çekicidir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda cumba bulunmamaktadır	

SÜSLEME VE ESTETİK

NO:34 **TSİATSAPA KONAĞI**

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KESRİYE

ADRESS: NIKIS CADDESİ NUMARA 114-116

YAPININ KONUMU

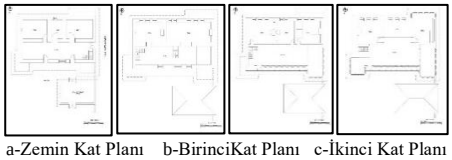
Tsiatsapa Konağı Vaziyet Planı

Tsiatsapa Konağı Evi Görünümü

Kuzeyinde Nikis Caddesi, batısında Tsiatsapa Caddesi, güneyinde Tsiatsapa'nın kendi adını taşıyan küçük bir Rum Ortodoks Kilisesi bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parsel, eğimin en düşük olduğu yerlerden birisidir. Parselin güney sınırında sokağa paralel olarak konumlanan yapının kuzey cephesi ise avluya bakmaktadır. Avlu içerisinde geç dönemlerde inşa edildiği düşünülen ve günümüzde güvenlik-danışma olarak kullanılan tek katlı bir yapı daha bulunmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-BirinciKat Planı c-İkinci Kat Planı d-Üçüncü Kat Planı

Zemin kat, güneyinde üç sıra oda ve kuzeyinde dış sofadan oluşmaktadır. Zemin katın hem dış duvarları hem de iç duvarları ahşap hatıllı kaba yonu örgülü yığma taş duvar ve döşeme düzgün şekillendirilmiş taş döşemedir. Çok az açıklığın bulunduğu zemin kat, neredeyse dışa tamamen kapalıdır. Zemin kattan, merdiven ile ulaşılan ilk katın sofası, günümüzde müze danışma alanı olarak kullanılmaktadır. Bu katın dış ve iç duvarları yine zemin katta olduğu gibi kaba yonu örgülü yığma taş duvar ve zemini ahşap döşemedir. İkinci kat, ailenin günlük yaşamını sürdürdüğü kısımdır. Bu katın güney, doğu, batı duvarının bir kısmı ile iç duvarlar kaba yonu yığma taş duvar iken, geri kalan bütün duvarlar ahşap karkas sistem ve zemin ahşap döşemedir. Güneyde tek sıra haline düzenlenmiş üç odası bulunan dış sofalı plan şeması bulunmaktadır. Üçüncü kat, genel olarak, davetler için kullanılmaktadır. Güney ve doğu dış duvarları kaba yonu örgülü yığma taş duvar iken geri kalan bütün duvarlar ahşap karkas sistem ve zeminde ahşap döşemedir.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kuzey Cephesi b-Doğu Cephesi c-Güney Cephesi d-Batı Cephesi

Yapının batı ve doğu cepheleri tamamen dışa kapalı iken kuzeydoğu ve güneydoğu cephesinde pencere açıklıklarının oranı, üst katlarda fazla tutulurken diğer cephelerde bu oran daha küçük tutulduğu gözlemlenmiştir. Yapının güney ve kuzey cephesinin üst katlarına yerleştirilen pencerelerde, kış aylarında yapının güneş enerjisinden daha çok faydalanabilmesi için daha büyük oranlar kullanılmıştır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				

SÜSLEME VE ESTETİK

NO:35 **BASARA KONAĞI**

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KESRİYE

ADRESS: BİZATİNOY CADDESİ

YAPININ KONUMU

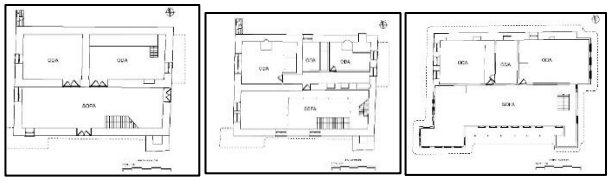
Basara Konağı Vaziyet Planı

Basara Konağı Görünümü

Yapı, bulunduğu parselin kuzeyine konumlanmıştır. Parselin, kuzeyinden Bizatinou caddesi bulunmakta olup, doğu, batı ve güneyinde komşu parseller bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin güneyinde, kaba yonu taş örgülü bahçe duvarları ile çevrili avlu bulunmak-tadır. Avluya giriş, Bizatinou caddesinde bulunan çift kanatlı, geniş, metal kapı halkaları olan ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Birinci Kat Planı b-Ara Kat Planı c-Birinci Kat Planı

Zemin kata erişim kuzey ve batı cephelerinden, çift kanatlı ahşap kapılar ile sağlanmaktadır. Kuzey cephesindeki kemerli ahşap kapı, direkt olarak Bizatinou caddesine erişimi sağlarken, batı cephesindeki kapı avluya erişimi sağlar. Zemin kat, güneyde iki sıra odası bulunan dış sofalı plan tipine sahiptir. Çok az ve küçük açıklığı bulunan zemin katın, güneybatı odasında yükseltilmiş zemin bulunmaktadır. Daha çok yardımcı mekânların bulunduğu zemin katın döşemesi, düzleştirilmiş taş plaklardan oluşmaktadır. Ara kata erişimi sağlayan merdiven ile birinci kata erişim sağlanır. Güney cephesinde nişlerin ve musandıraların bulunduğu bu odalar, dışa sofaya açılmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Kuzey Cephesi c-Doğu Cephesi d-Batı Cephesi e-Güney Cephesi f-Doğu Cephesi

Yapının birinci katı, güney cephesi dışında sıvalıdır. Batı ve kuzey cephesinde iki sıra pencere bulunmaktadır. Alt pencerelerde hem daha büyük oranlara sahiptir hem de ahşap kanatlı kepenkleri bulunmaktadır. Üst pencereler yani tepe pencerelerinde renkli vitraylar bulunmaktadır. Üst kat penceleri iç mekanda kemerli, dışta ise kare görünümündedir. Batı cephesinde bulunan çıkma, ahşap kaplamalı olup, dokuz tane ahşap kare biçimde sütunu bulunmaktadır. Çıkmanın döşemesi ahşap kirişli döşeme olup, eli böğründeler ile desteklenmektedir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				

SÜSLEME VE ESTETİK

Musandıralar ahşap üzeri geometrik motif oyma sanatı ile bezelidir ve renklendirilmemiştir. Musandıralarda değişik oyma teknik ve biçimlerin olduğu nişlerde bulunmaktadır. Birinci katın batı köşesindeki odada, girişin sağında bulunan musandıra, eğrisel biçimde oyulmuş ahşap girişin devamı şeklindedir. Bunun yanı sıra yapıda bulunan ocaklarda, yine aynı şekilde sade ve konik şeklindedir.

NO:36 **EMMANUEL KONAĞI**

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KESRİYE

ADRESS: BİZATİNOY CADDESİ

YAPININ KONUMU

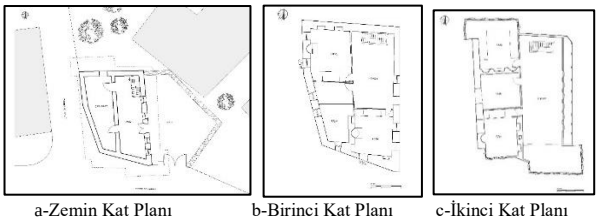
Emmanuel Konağı Vaziyet Planı

Emmanuel Konağı Görünümü

Parselin, güneyinde ve batısında Bizatinou caddesi bulunmakta olup, doğusunda yeşil alan, kuzeyinde ayrık nizam komşusu bulunmaktadır. Yapının kuzeydoğu kısmında, kötü durumda olan Natzi Konağı ve güneybatısında Basara Konağı bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parselin güney, kuzey ve batısı kaba yonu taş örgülü bahçe duvarları ile çevrilidir ve doğu cephesi ortasında kuyusu bulunan avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı c-İkinci Kat Planı

Yapının zemin katına erişim, doğu cephesinden çift kanatlı ahşap bir kapı ile sağlanır. Zemin katın, dış ve iç duvarları kaba yonu örgülü taş duvar iken, sokağa bakan bütün cepheleri tamamen sağırdır. Yapının batısında depo/kiler olarak kullanılan ve kuzey cephesinde küçük bir pencere ile aydınlatılan alana erişim, hayata açılan iki kapı ile sağlanır. Birinci kat, hayatın batısında bulunan üç tane sıra odadan oluşmaktadır. Hayat, kuzey ve doğu cephelerinde pencereler ile aydınlanırken, güneyde, doğu yönüne doğru düz çıkma yapar, Bu kısım, doğu, batı ve kuzey yönlerinden iki kısa pencere ile aydınlanırken, aynı zamanda da yükseltilmiş bir zemine ve dar kesitli ahşap sütunlar ile hayattan bağımsız bir köşk algısı oluşturmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

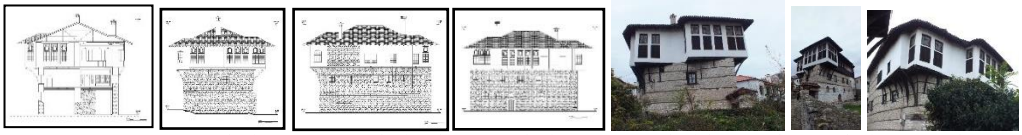
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

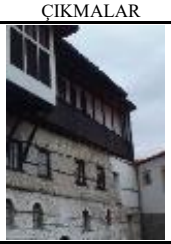
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b-Güney Cephesi c-Batı Cephesi d-Doğu Cephesi a-Güney Cephesi b-Güneydoğu Cephesi c- Güneybatı Ceph

Yapının, güzey, doğu ve batı cephelerinde ikinci katta düz konsol kirişli çıkmalar bulunmaktadır. Ahşap oymalar bezenmiş eli böğründeler ile desteklenen çıkmalar, ahşap lentolara sabitlenmiştir. Eli böğründeler, ahşap lento ile dışında, yap tam köşede bulunduğundan zemin katta pah kırılma vardı. Ahşap oyma ile dikeyde dışa doğru taşma yapıp birini katın tam köşe yapmasını sağlayan kırılma, batı ve güney cephelerde üç sıra ahşap lento ile desteklenmiştir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				

SÜSLEME VE ESTETİK

Yapının iç mekanı diğer konaklara nazaran oldukça sadedir. Musandıralar ahşap üzeri geometrik motif oyma sanatı ile bezelidir ve renklendirilmemiştir. Musandıralarda değişik oyma teknik ve biçimlerin olduğu nişlerde bulunmaktadır. Ocaklarda, yine aynı şekilde sade ve kare biçimindedir.

NO:37 **NATZI KONAĞI**

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KESRİYE

ADRESS: BİZATİNOY CADDESİ

YAPININ KONUMU

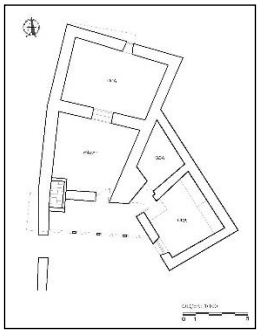
Natzi Konağı Vaziyet Planı

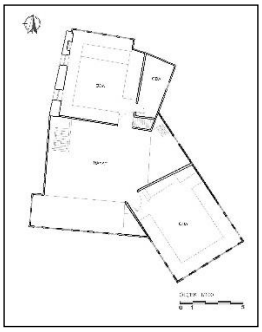
Natzi Konağı Görünümü

Yapı, bulunduğu parselin kuzeyine konumlanmıştır. Parselin, güneyinde Bizatinou Caddesi, kuzey, doğu ve batısında yeşil alan ve güneydoğusunda ayrık nizamda konutlar bulunmaktadır. Güney cephesi aynı zamanda parselin güneyinde bulunan, kaba yonu taş örgülü bahçe duvarları ile çevrili avlu bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Yapı, zemin kat, ara kat ve birinci kattan oluşmakta ve açılı L biçimindedir. Hayatın, kuzeydoğu yönünde, yine merkezinde, hayatta olduğu gibi bir kolon bulunan bir oda yer almaktadır. Odanın, kuzeyinde, dar ve küçük bir pencere bulunmaktadır. Girişin solunda, doğu yönünde, girişi avludan sağlanan bir kapı ile iki odalı, yardımcı bir mekân bulunmaktadır. Kuzey ile doğu yönlerinde birer oda bulunan ara katın, güney cephesinde bulunan hayatı, avluya bakan güney yönünde, kemerli geçişin bulunduğu kısma kadar uzanan düz bir konsol çıkma yapmaktadır. Hayat kısmı, güney cephesinin merkezinde, avluya açılan beş tane tek sıra ve bitişik ve batı cephesinde aynı kısımda tek bir pencere ile aydınlatılmıştır. Ara katın kuzey kısmında bulunan, oda, batı duvarında, merkezinde bir ocak ve ocağın iki yanında nişler bulunan bir odadan oluşmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

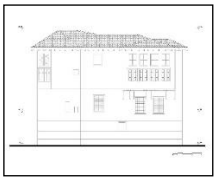
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapıları da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Kuzey Cephesi

c- Güney Cephesi

d-Kuzey Cephesi

e- Güney Cephesi

Doğu cephesinin zemin katı tamamen sağır iken, ara katta demir parmaklıklar bulunan tek bir pencere bulunmaktadır.. Birinci katta, Bizantinou Caddesi' ne doğru konsol çıkma yapmaktadır. Ahşap eli böğründeler ile desteklenen konsol çıkmanın, ara kat ile arasında, ahşap döşeme açıkta bırakılmıştır ve bulunmaktadır ve eli böğründeler bu kısma yaslanmaktadır. Birinci katta, tepe pencereleri bulunan iki sıra pencere bulunmaktadır. Alt pencerelerde ahşap kapaklar bulunurken, tepe pencereleri günümüzde ahşap çitalar ile kapatılmıştır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
Yapıda özgün kapı bulunmamaktadır				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında, yapının içine girilemediğinden yapının iç mekândaki süsleme özellikleri tespit edilememiştir.

NO:38 **MİTOUSİ KONAĞI**

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KESRİYE

ADRESS: KAPETAN LAZOU CADDESİ NUMARA 10

YAPININ KONUMU

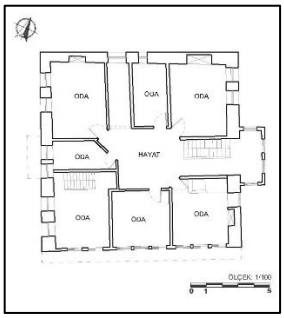
Mitousi Konağı Vaziyet Planı

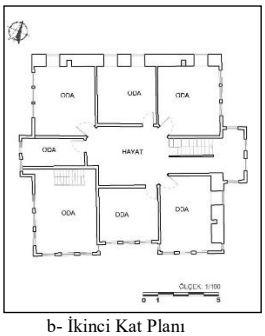
Mitousi Konağı Görünümü

Yapının bulduğu parsel, yaklaşık olarak 45 derecelik bir eğimi bulunmaktadır ve bölgedeki en eğimli arazilerden birinde konumlanmıştır. Kuzeyinde Siliou Caddesi, güneyinde Kapetan Lazou Caddesi, doğu ve batısında ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, parselin kuzey sınırında, Siliou Caddesine paralel olarak konumlanmış olup, güney cephesi avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a--Birinci Kat Planı

b- İkinci Kat Planı

Yapı bodrum kat, zemin bir ve ikinci kattan oluşmaktadır. Tek bir mekândan oluşan ve sadece güney cephesinde bulunan tek bir pencere ile aydınlatılmış ve biri merkezde diğeri ise kuzeybatıda bulunan iki tek kanatlı ahşap kapı ile erişim sağlanan bodrum katı bulunmaktadır. Bodrum katı, kuzey cephesinde tamamen toprağa gömülüdür. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan ikinci kat, birinci kat ile benzer plan şemasına sahiptir. Kuzey cephesi ile güneydoğu odasının doğu dış duvarı yığma taş duvar iken, gri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkas duvardır. Birinci kat, kuzey ile güney cephelerine yaslanan üçer oda ile bu odaların merkezinde bulunan ve bu odalara erişimi sağlayan ve hem batı hem de doğu yönlerine doğru konsol çıkma yapan bir hayattan oluşmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

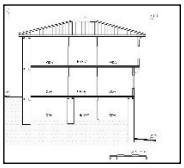
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

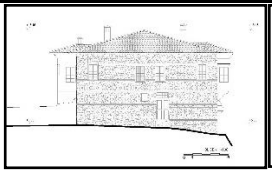
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

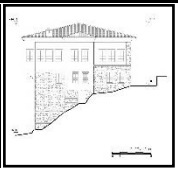
a-Kesit

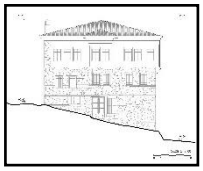
b-Kuzey Cephesi

c-Güney Cephesi

d-Doğu Cephesi

e-Batı Cephesi

a-Güney Cephesi b-Kuzeydoğu Cephesi c-Batı Cephesi

Yapının kuzey cephesi, güney cephesine nazaran daha sadedir. Sıvasız olan bu cephede birinci katta, birinci kata erişimi sağlayan ve yanında küçük bir pencere bulunan giriş kapısı ve ikinci katın demir parmaklıklı dört penceresi bulunmaktadır. Doğu cephesinin çıkma kısmı dışında tamamı sıvasızdır. Bodrum ve birinci kat, tamamen sağır iken, birinci ve ikinci katta pencereler vardır. Pencereler ahşap kasalı ve demir parmaklıklıdır.

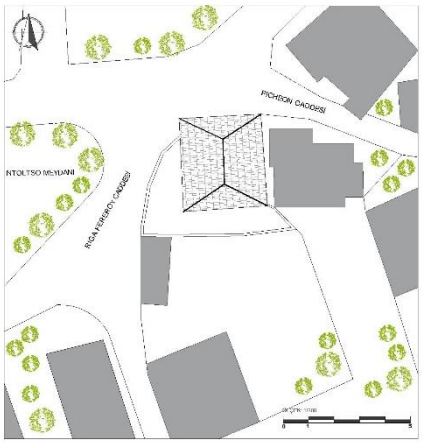
MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTET

Çalışma esnasında, yapının içine girilemediğinden yapının iç mekândaki süsleme özellikleri tespit edilememiştir.

NO:39	PİCHEON KONAĞI	
YAPININ KONUMU	BÖLGE: BATI MAKEDONYA	ŞEHİR: KESRİYE
	ADRESS: PİCHEON CADDESİ	

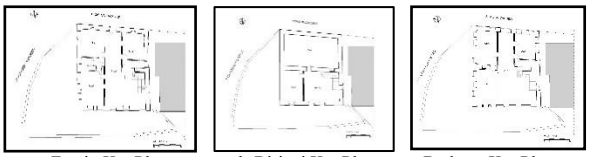

Picheon Konağı Vaziyet Planı

Picheon Konağı Görünümü

Ntoltso semtinde ve semt ile aynı adı taşıyan ve batısında yer alan meydanda yer almaktadır. Yapının bulduğu parselin kuzeyinde Picheo Caddesi, doğusunda R. Ferraiou Caddesi ile Ntoltso Meydanı, batı ile güneyinde ise ayrık nizamda konutlar yaslanmaktadır. Yapı, parselin kuzey sınırında, Picheon Caddesine paralel olarak konumlanmış olup, güney cephesi avluya bakmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Birinci Kat Planı c-Bodrum Kat Planı

Zemin kata erişim, Picheon Caddesi üzerinden, kuzey cephesinin merkezinden, tek kanatlı ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır. Zemin kat, kuzey cephesine yaslanan iki oda ize, güneybatı cephesine yaslanan tek bir odadan oluşmaktadır. Yine zemin katın kuzeydoğu odasına yaslanan ahşap merdiven ile erişilen bodrum katın, kuzey duvarı tamamen dışa kapalı iken, güney duvarı tepe penceresi bulunan tek bir kapı ile yapının iki yanında bulunan, demir parmaklıklı iki pencere ile aydınlatılmıştır. İç ve dış duvarları tamamen yığma taş duvar olan bodrum kat, kuzey yönünde bulunan bir oda ile güneybatı odasından oluşmaktadır. Güneybatı odası tek bir pencere ile avludan aydınlatılırken, hayat, hem tepe pencereli avlu kapısı hem de avluya açılan bir pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzey cephesine yaslanan oda ise tamamen karanlıktır ve depo veyahut kiler olarak kullanılmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit b- Güney Cephesi c- Kuzey Cephesi a- Güney Cephesi b- Kuzey Cephesi c- Doğu Cephesi

Yapının avluya bakan güney cephesinden, bodrum katına erişim sağlayan, tepe pencereli çift kanatlı ahşap kapı ile bu kapının iki yanında, demir parmaklıklı iki pencere bulunmaktadır. Toplam beş tane ahşap pencerenin bulunduğu zemin katın, güneydoğusunun en ucunda bulunan pencere, diğerlerine nazaran daha küçüktür ve duvardaki farklılıktan, bu kısmın özgün olmadığı ve daha sonraki dönemlerde değiştirildiği anlaşılmaktadır. Zemin kat ile birinci katın arasında, ahşap bir silme bulunaktadır. Birinci katı, beyaz boyalı olan yapının, bu kışında, değişik aralıklarda ancak eşit boyutlarda pencereler bulunmaktadır. Yapının doğu ve batı cephelerinde kuzey ve güney cepheleriyle benzer özellikler taşımaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
			Yapıda cumba bulunmamaktadır	Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında, yapının iç mekânına erişim sağlanabilmiştir. Günümüzde hem müze hem de dernek olarak kullanılan yapının, ofis olarak kullanılan kuzeydoğu ve kuzey batı odalarına çalışma esnasında erişim sağlanamamıştır. Yapının bodrum katı, karanlık ve sadece avluya bakan cephede açılan iki pencere ve kapı üzerindeki tepe penceresi ile aydınlatılmıştır. Geri kalan birinci ve ikinci katın zemin ve tavanları ahşaptır ve herhangi bir süsleme özelliği çalışma esnasında tespit edilememiştir.

NO:40 **NERANTZOPOULOU KONAĞI**

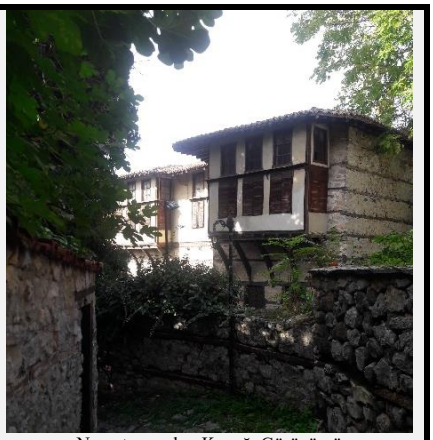
YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: SİYATİSTA

ADRESS: -

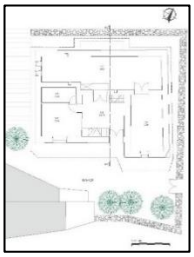
Nerantzopoulou Konağı Vaziyet Planı

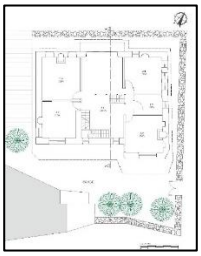
Nerantzopoulou Konağı Görünümü

Yapı bulunduğu parselin kuzeydoğu ve kuzeybatı köşesine konumlanmıştır. Bu bağlamda kuzeydoğu ve kuzeybatı cepheleri sokağa bakmaktadır. Güneybatı cephesi komşuya bitişik olup, kendi bahçesine bakmaktadır. Avluya giriş, kuzeydoğu yönünde olup, geniş bir ahşap ahşap çift kanatlı kapı ile yapılmaktadır.

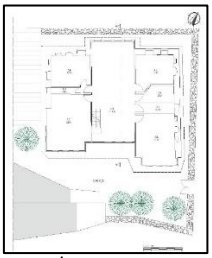
MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

c- İkinci Kat Planı

Zemin kat, Γ formundadır ve hem dış hem de iç duvarları kaba yonu örgülü yığma taş duvardır. Yapıda, yatay yükün eşit aktarılması için belirli aralıklarla ahşap hatıllar kullanılmıştır. Zemin kat neredeyse dışa tamamen kapalıdır. Bu durum zemin katın yardımcı mekan olarak kullanıldığı algısı yaratmaktadır. Toplamda biri giriş kapısı olmak üzere 5 tane açıklık bulunmaktadır. İkisi avluya ikisi ise, batı cephesinde bulunan pencerelerin açıklıkları çok küçüktür. Yapının birinci katının merkezinde hayat vardır ve bu mekanın kuzeydoğu ve kuzeybatısında odalar yer almaktadır. Katlar arası ilişki, ahşap merdiven ile sağlanmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

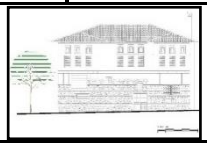
YAPIM TEKNİKLERİ

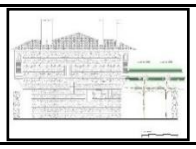
Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

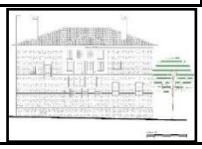
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

Yapı tamamen yalın ve sade bir düzene sahip iken, güneydoğu tarafı ile kuzeydoğu tarafının kesiştiği noktanın bulunduğu kısımda, zemin ile birinci kat arasına kadar devam eden bir kırılma mevcuttur. Üç katmanda gelişen bu kısmın, ahşap bir elemanla, bitişi vurgulanmıştır. Ayrıca yapıda ahşap eli böğründeler bulunmaktadır. Ahşap eli böğründeler, konsol kirişli çıkmayı desteklemektedir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
--				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

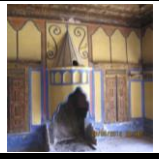
SÜSLEME VE ESTETİK

NO:41 **POULKOS KONAĞI**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: SİYATİSTA

ADRESS: PİCHEON CADDESİ

Poulkos Konağı Vaziyet Planı

Poulkos Konağı Görünümü

Yapının bulunduğu parselin, kuzeydoğusunda Tsirka Sokağı, batısında Poulkidi sokağı ve güney ile güneydoğu yönlerinde ayrık nizamda konutlar ile yeşil alan bulunmaktadır. Bu bağlamda yapının güney cephesi, Poulkidis Caddesi üzerinde, geniş bir ahşap çift kanatlı kapı ile erişim sağlanan avluya bakmaktadır. Kapının üzerinde kiremit kaplı saçak bulunmaktadır. Ahşap kapı, dıştan ve içten dekoratif düz başlı çivilerle süslenmiş ve metal bir çubukla sabitlenmiştir.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Yapı, depo, kiler ve ahır olarak kullanılan zemin kat, ahırın hemen üzerinde konumlanan ve kış odaları olarak kullanılan bir ara kat ve genellikle yaz aylarında kullanılan ve yapıdaki en gösterişli ve yoğun süslemelerin olduğu odalarının bulunduğu birinci kattan oluşmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE MALZEME

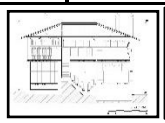
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

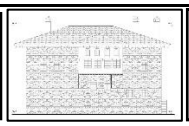
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

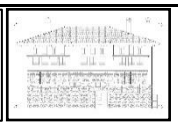
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Kuzey Cephesi

c-Güney Cephesi

d-Kuzey Cephesi

e-Güney Cephesi

f -Batı Cephesi

Doğu cephesinde ise, yine zemin ve ara katta çok az demir parmaklıklı pencere bulunurken, birinci katın merkezinde, hamamlığın iki küçük açıklıkla havalandırıldığı, üzeri kiremit örtülü ve ahşap eli böğründeler ile desteklenen çıkması bulunmaktadır. Birinci katın bu kısmı ile güneybatı odasının, batı duvarı sıvalıdır. Sıvalı olan güneybatı kısmında üç tane, tepe penceresi vitraylı, alt pencereleri ahşap kapaklı olan pencereler bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

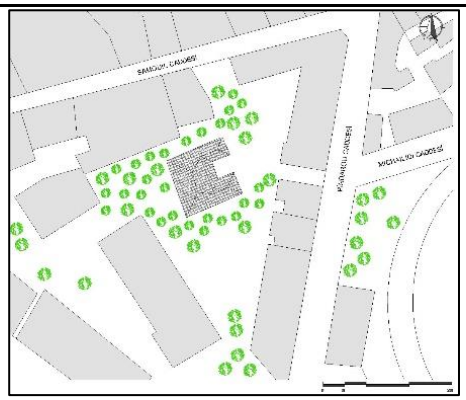

NO:42 HÜSEYİN BEY KONAĞI

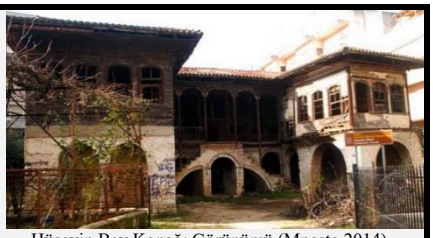
YAPININ KONUMU

BÖLGE: EPİRUS | ŞEHİR: YANYA

ADRESS: PİNDAROUCADDESİ

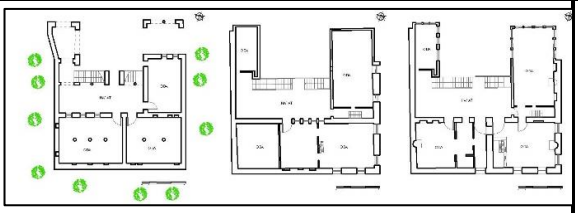
Hüseyin Bey Konağı Vaziyet Planı

Hüseyin Bey Konağı Görünümü (Mpesta,2014)

Ioannina Stadyumu'nun arkasında, Pindarou Caddesi üzerinde bulunmaktadır. 19. yüzyılın başlarında inşa edildiği düşünülen yapı, 1820'deki yıkıcı yangından bu yana günümüze ulaşan önemli yapılardan biri özelliğini taşımaktadır. Yapı, kentsel alanda bulunmasına karşın, bulunduğu parselin tamamını sınırlayıcı herhangi bir unsur bulunmamakla birlikte, yapıya erişin sağlandığı Pindarou Caddesi üzerinde demir korkuluklar ile ve yapıyı tanımlayan tabela bulunmaktadır. Bunun dışında parsel sınırları algılamayan yapının dört bir yanında ayrık nizam konutlar ve yeşil alan bulunmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı b-Ara Kat Planı c-Birinci Kat Planı

Yapı zemin, ara kat ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin kat, dışa tamamen açık olan hayat ve hayatın güneybatı yönünde dışa tamamen kapalı olan iki oda ile güneydoğu yönünde, yine tamamen sağır olan bir odadan oluşmaktadır. Kuzeydoğu cephesinin tam merkezinde bulunan ve iki yanında yay biçiminde merdiveni olan kemerli geçiş ile erişilen zemin katın güneybatı cephesinde bulunan odalarda, tam merkezde ayaklar bulunmaktadır. Ahşap korkuluklar ile sütunları bulunan anıtsal merdiven ile erişilen birinci katta, hayatın tam karşısında üç oda bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

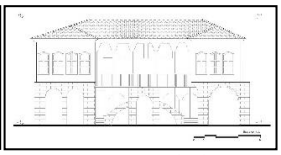
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b-Doğu Cephesi

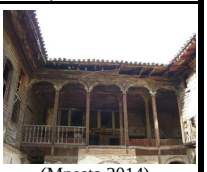
c-Doğu Cephesi (Giovanni,1971)

d- Kuzey Cephesi(Giovanni,1971)

Yapının girişi cephesi olan doğu cephesinin zemin katı, sıvasız kesme taş örgülü duvar ve ayaklara oturan, değişik açıklıklardaki yarım daire kemerlerden oluşmaktadır. Bu katın en önemli ve karakteristik özelliği elbette ki yay biçiminde olan taş merdivendir. Merdiven, merkezde bir yarım daire kemerden oluşan sahanlık kısmı ile yanlarında onu tamamlayan yay biçiminden ki açıklardan oluşan merdiven kısmından oluşmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-	 (Mpesta,2014)	 (Mpesta,2014)	Yapıda cumba bulunmamaktadır	 (Mpesta,2014)

SÜSLEME VE ESTETİK

(Mpesta,2014)

Yapının iç mekânında en dikkat çekici kısım birinci katta bulunan ocaktır. Ocak, geometrik ve bitkisel motifli bezeme ve oymalara sahip olduğu görülmektedir. Bunun dışında bu oda da bulunan tekne tavan, ahşaptır, ve göbek kısmında, bitkisel bezemeler görülmektedir. Bunun dışında sofaya açılan kapıların üzerinde yarım ahşap kemerler oluşturulmuştur. Birinci katın üzerinde yer alan katın pencerelerinde demir kare kepenkler bulunmaktadır ve bu kısım hayattan net bir biçimde algılanmaktadır.

NO:43 **HAYRETTİN PAŞA KONAĞI**

BÖLGE: EPİRUS | ŞEHİR: YANYA

ADRESS: MİCHAEL ANGELLOS CADDESİ

YAPININ KONUMU

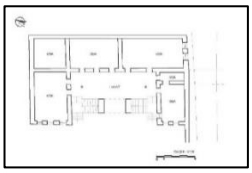
Hayrettin Paşa Konağı Vaziyet Planı

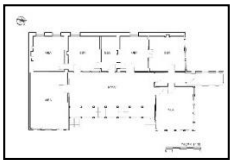
Hayrettin Paşa Konağı Görünümü

Yapı, tarihi fotoğrafları ve günümüze ulaşmış bahçe kapısı ile kemerli merdivenlerini göz önüne aldığımızda, parseli kuzeyinde, M. Angelou Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Yapının, kuzeybatı ve güneybatısında tam olarak tespit edilememesine karşın tarihi fotoğraflardan yapılan tespitlere göre, ayrık nizamda konutlara yaslanmakta, kuzeyinde M. Angelou Caddesi, güneyinde ise Char. Trikoupi Caddesi bulunmaktadır. Yapının güneydoğu cephesi avluya bakmakta ve avluya erişim M. Angelou Caddesi ile Char. Trikoupi Caddesinin kesiştiği noktada bulunan kemerli bahçe kapısından sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Zemin kat dışa tamamen açık olan hayattın tam karşısında üç, sağ ve solunda da ikişer oda bulunmaktadır. İki sütunlu hayata erişilen kemerli geçidin tam karşısında, girişleri hayattan sağlanan üt tane sıra oda bulunur. Bu odalardan, kuzeybatı odası ile merkezdeki dışa tamamen sağır iken, merkezdeki oda hayata açılan pencereler ile aydınlanır. Kuzeydoğu odası ise M. Angelou Caddesine açılan iki pencere ile aydınlatılmıştır. Hayatın sağ ve solunda bulunan odalara erişim, anıtsal merdiven ile sağlanır. Anıtsal taş merdiven ile erişilen birinci kat, kuzeybatı duvarı ile güney batı duvarının kuzey kısmı ile ocakları bulunduğu kuzeybatı duvarına yaslanan iç duvarları taş yığma iken geri kalan bütün duvarlar ahşap karkastır. Hayatın avluya bakan güneydoğu kısmında altı ahşap sütunlu ve yedi ahşap kemer bulunmaktadır. Birinci katın kuzeybatı odası, kuzey cephesine açılan iki pencere ile aydınlanırken, batı cephesine yaslanan duvarın merkezinde ocak bulunmaktadır. Ocağın iki yanında niş bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

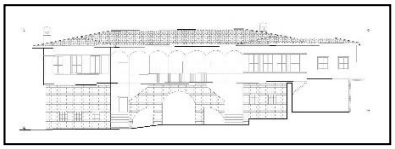
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

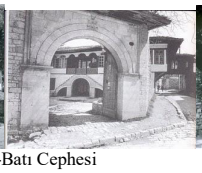
Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

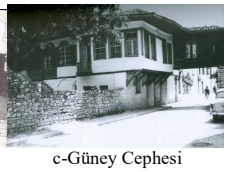

a-Batı Cephesi

b-Batı Cephesi

c-Güney Cephesi

Zemin katında çok az pencere açıklıkları bulunan güney cephesinin birinci katında U biçiminin uçlarında solda iki ve sağda üç pencere bulunmaktadır. Pencerelerde demir parmaklıklar bulunurken, alt ve üst kısımlarda ahşap silme bulunmaktadır. Yapının M. Angelou Cephesine bakan cephesinde zemin katta çok az açıklıklar bulunurken birinci katta köşkün alt ve üst kısımlarında ahşap lentolar bulunan ikili pencere düzeninin bulunduğu konsol çıkma bulunur. Bu çıkma, ahşap eli böğründeler ile desteklenmektedir. Batı duvarı ile kuzey duvarının zemin katı tamamen sağır iken, kuzey duvarının birinci katında çok az pencere açıklığı bulunurken herhangi bir konsol çıkma bulunmamaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-	-	-	-	-

SÜSLEME VE ESTETİK

Yapının iç mekân görsellerine ve iç mekân süslemeler ile bezemeleri ile ilgili herhangi bir bilgi ve çizime çalışma esnasında erişilememiştir.

NO:44 MİSSİOU KONAĞI

YAPININ KONUMU

BÖLGE: EPİRUS | ŞEHİR: YANYA

ADRESS: ASSOPİOU CADDESİ NUMARA 11

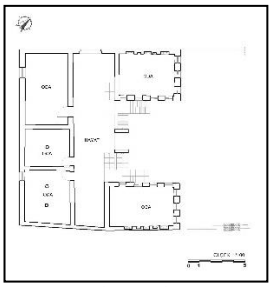
Missiou Konağı Vaziyet Planı

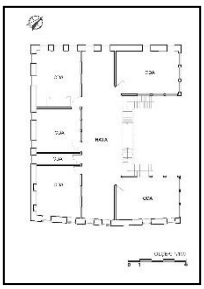
Missiou Konağı Görünümü

Yapı, şehrin merkezinde, Yanya Kalesi'nin batısında bulunmaktadır. Yapının güneydoğusunda Asopirou Caddesi, güneybatısında yapıya yaslanan daha geç dönemde inşa edilen yardımcı mekân, kuzeybatısında yeşil alan ile ayrık nizamda konuta ve kuzeybatıda yine ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Yapı, parselin güneybatısında Asopiou Caddesine paralel ve kuzeydoğu cephesi avluya bakacak şekilde konumlanmıştır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b- Birinci Kat Planı

Zemin kata erişim, kuzeydoğu cephesinin tam merkezinde bulunan ve iki yanında yay biçiminde merdiveni bulunan kemerli geçiş ile sağlanmaktadır. Zemin katın dışa açık hayatının tam karşısında güneybatı duvarına yaslanan üç tane sıra oda bulunmaktadır. Odalara erişim hayata açılan kapılar ile sağlanırken, uçlarda bulunan odalar batı cephesine açılan tek pencere ile aydınlanırken, merkezdeki oda tamamen dışa kapalıdır. Yapının ahşap merdiven ile erişimi sağlanan birinci katı, zemin kat ile benzer özellikler taşımaktadır. Güneybatı cephesine yaslanan üç oda ile avluya bakan doğu cephesince ve aynı zamanda da U biçiminin uçlarında bulunan birer oda ve avluya bakan cephede tamamen dışa açık olup kemerleri bulunan bir hayattan oluşmaktadır. Kuzeybatı odasında, girişe paralel olan duvarda musandıralar bulunurken, batı duvarının merkezinde bir ocak ve ocağın iki yanında da birer pencere bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

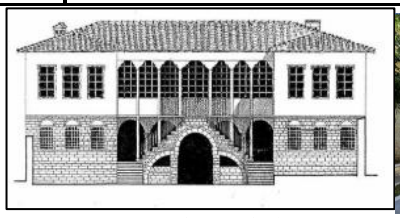
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

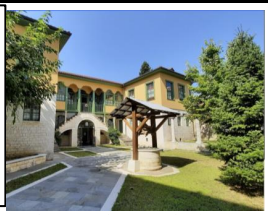
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Kuzeydoğu Cephesi

b-Kuzeydoğu Cephesi

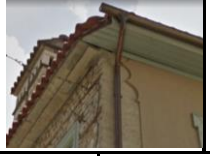
c-Güneydoğu Cephesi

d-Güneybatı Cephesi

Asopiou Caddesine bakan güneybatı cephesi tamamen sıvasızdır. Zemin katta küçük kare kesitli ve demir parmaklıklı pencereler bulunurken birinci katta daha büyü ve dikdörtgen biçiminde pencereler bulunmaktadır. Avluya bakan güneydoğu cephesi ise, sıvasız olan zemin katta, küçük ve zemin seviyesinden daha yüksekte konumlanan pencereler bulunurken, pencerelerin üzerinde oyulmuş yarım daire kemerler bulunmaktadır. U biçiminin uçlarında yer alan bu pencerelerin üzerinde ise sıvalı olan birinci katın daha büyük pencereleri bulunmaktadır. U biçiminin merkezinde, birinci kata erişimi sağlayan taş merdiven bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-			Yapıda cumba bulunmamaktadır	

SÜSLEME VE ESTETİK

YKBA (YPPO/6ENM)

Çalışma esnasında yapının iç mekânına erişim sağlanamamıştır. Yapılan kapsamlı arşiv taramaları sonucunda YKBA'den elde edilen iç mekân görsellerinde, yapının iç mekânlarında herhangi bir süsleme özelliğinin bulunmadığı, birinci katta bazı gömme dolap kapaklarında geometrik desenli ahşap oyma tekniği uygulandığı gözlemlenmiştir. Bunun dışında yapının tavanlarının, tekne tavan olduğu ve tavanın çitakari olduğu tespit edilmiştir.

NO:45 PYRSİNELLA KONAĞI

YAPININ KONUMU

BÖLGE: EPİRUS | ŞEHİR: YANYA

ADRESS: PAPAZOGLOU CADDESİ NUMARA 8-10

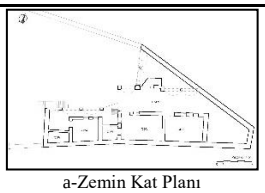
Pyrsinella Konağı Vaziyet Planı

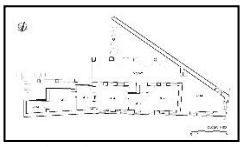
Pyrsinella Konağı Görünümü

Yapı, parselin kuzey ve doğu cepheleri Papazoglou ile Aravanitou Sokağı'na paralel olarak konumlanmış olup, batıda ayrık nizamda konutlara yaslanmaktadır. Batı cephesi, alçak taş duvar üzeri demir parmaklıklar ile çevrelenmiştir. Avluya erişim, hem Papazoglou Sokağı üzerinde bulunan demir parmaklıklı kapı ile hem de Aravanitou Sokağı üzerinde bulunan, düz başlıklı metal çiviler ile süslü ve metal kapı tokmağı bulunan, , ahşap kapı ile sağlanmaktadır.

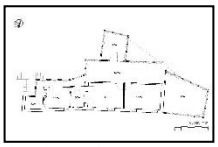
MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Arakat Planı

c-Birinci Kat Planı

Yapı, zemin kat, ara kat ve birinci kattan oluşmaktadır. İç ve dış duvarları, tamamen yığma taş duvar olan zemin kata erişim, batı cephesinde bulunan, yarım kemerli geçişlerden sağlanır. Kemeri geçişlerden, erişilen hayatın tamamen açık olan hayatın, tam karşısında, güneydoğuya yaslanan, sıra odalar bulunmaktadır. Bu odalar dışa tamamen kapalı olup, girişleri hayat üzerinden sağlanmaktadır. Ara katın, kuzeybatı duvarına yaslanan üç odanın ara duvarları bir kısmı ahşap karkas iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlarının tamam yığma taş duvardır. Hayatı avluya bakan ve sadece avludan aydınlanan ara katın, kuzeybatısında bulunan odalar dışa tamamen kapalıdır ve aydınlanmamaktadır. Hayatta bulunan merdiven ile erişilen birinci katta, sadece güneydoğu cephesinin dış duvarı ile bu cepheye yaslanan üç tane ara duvar yığma taş duvarıdır. Geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkastır. Güneydoğu cephesine yaslanan dört oda ile doğu cephesine yaslanan bir oda ile kuzeybatı cephesinde bulunan bir hayattan oluşmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

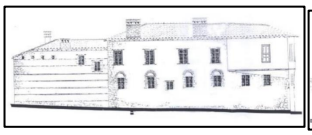
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Güneydoğu Cephesi

b-Batı Cephesi

c-Kuzeybatı Cephesi

d-Batı Cephesi

e-Güneybatı Cephesi

Yapının Aspiou Caddesine bakan güneydoğu cephesinin zemin katı tamamen sağır iken, ara katta bulunan pencerelerin bir kısmında yarım daire kemerler ve demir parmaklıklar bulunmaktadır. Birinci katın konsol çıkmasının bulunduğu kısım sıvalı iken geri kalan bütün cephe sıvasızdır. Bu katta bulunan pencereler yine ahşaptır ve konsol çıkmada bulunan pencere dışındakilerde demir kafes vardır. Kuzey doğu cephesi ise hem zemin hem de ara katı tamamen sağır olan bu cephede, birinci kat sıvalıdır ve on üç tane demir parmaklıklı penceresi bulunmaktadır. Yapının avluya bakan kuzeybatı cephesinde zemin katın batısında yarım daire kemerler bulunurken, kuzeyinde sadece kemerler bulunmaktadır. Batı kısmında bulunan pencereler daha büyük iken kuzeye bakan kısımda daha küçüktür.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Çalışma esnasında, yapının içine girilemediğinden yapının iç mekândaki süsleme özellikleri tespit edilememiştir.

NO:46 MUHAMMED ALİ PAŞA KONAĞI

YAPININ KONUMU

BÖLGE: DOĞU MAKEDONYA | ŞEHİR: KAVALA

ADRESS: ALİ PAŞA MEYDANI

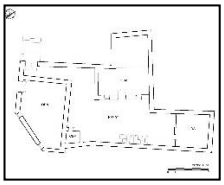
Muhammed Ali Paşa Konağı Vaziyet Planı

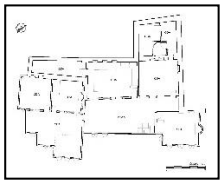
Muhammed Ali Paşa Konağı Görünümü

Yapının parsel sınırı belirgin olmamak ile birlikte, güneyinde, Muhammed Ali Paşanın heykelinin de bulunduğu ve kendi adını taşıyan meydan, doğusunda otopark, batısında, günümüzde yapıya ait yardımcı mekân ve kahvehanenin bulunduğu yapı ile kuzeyinde ayrık nizamda konutlar bulunmakta ve batı cephesi bu kısımda bulunan avluya doğru bakmaktadır. Yapı, meydana paralel olarak konumlanmış olup, günümüzde müze olarak kullanılmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Zemin Kat Planı

b-Birinci Kat Planı

Yapı, zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin kata erişim yapının doğu cephesinden merdivenler ile sağlanmaktadır. Zemin katın, iç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvardır. Zemin kat, doğu cephesine yaslanan ve doğu yönüne doğru çıkma yapan ve hayattan iki pencere ile aydınlatılmış kuzey batı odası, kuzey yönünde ve yine aynı yöne doğru çıkma yapan kuzey odası ile güneyde bulunan ve bu cepheden girişi sağlanan ve aynı cephede iki küçük pencere ile aydınlatılmış toplamda üç odadan oluşmaktadır. Ahşap merdiven ile erişim sağlanan birinci katta, batı cephesine yaslanan ve sadece hayata açılan pencereler ile aydınlatılmış iki oda bulunmaktadır. Bu iki odadan merkezde bulunan oda da, girişin tam karşısında iki yanında ahşap kapaklı dolap bulunan ocak bulunmaktadır. Girişe paralel olan duvarda ahşap musandıra ve geri kalan duvarlarda ise sedirler bulunmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ İVE

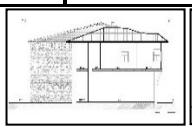
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

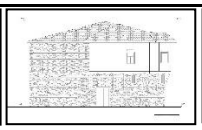
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

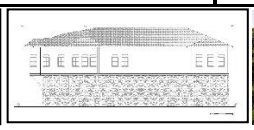
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b- Batı Cephesi

c-Güney Cephesi

d-Güney Cephesi

e-Doğu Cephesi

f- Doğu Cephesi

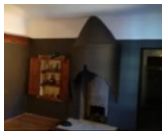
Zemin katın tamamı sıvasızdır ve güneybatı kısmında bulunan iki küçük demir parmaklıklı pencere ve kapı ile batı cephesinde bulunan giriş kapısı dışında başka bir açıklık bulunmamaktadır. Birinci katın, batı cephesi dışında başka geri kalan bütün cepheleri sıvalıdır. Batı cephesi tamamen sağır olan yapının, doğu cephesinde ahşap pencereler bulunmaktadır. Birinci kat ile zemin kat arasında bulunan yatay silmeler dışında, konsol çıkmaların bulunduğu kısımların köşelerinde, pencerelerin üst kısmına kadar devam eden dikey ahşap elemanlarda bulunmaktadır. Yapının güney ve doğu cephelerinde bulunan konsol çıkmalar, ahşap eli böğründeler ile desteklenmiş ve konsol çıkmaların altından ahşap kaplamalar görülmektedir.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Zemin katta zemin taş levhalar ile kaplı iken, tavanda birinci kat döşemesinin ahşap kirişleri görülmektedir. Birinci katta odalarda konik biçiminde ocaklar yer alırken tavan ve zemin ahşaptır. Birinci katın hayatında bulunan pencerelerde demir parmaklıklar bulanmaktadır. Birinci katta sadece, kuzeydoğu odasının tavanı tekne tavandır ve bitkisel motifler ile süslenmiştir

NO:47 **ATATÜRK EVİ**

BÖLGE: ORTA MAKEDONYA | ŞEHİR: SELANİK

ADRESS: APOSTOLOU PAVLOU CADDESİ NUMARA 1

YAPININ KONUMU

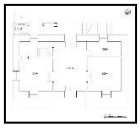
Atatürk Evi Vaziyet Planı

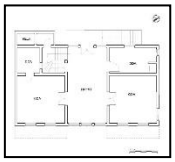
Atatürk Evi Görünümü

Parselin kuzey doğusunda, Apostolou Pavlu Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Parselin güneybatısında ayrık nizamda Türk Konsolosluğu bulunurken, parselin geri kalan kısmı yeşi alandır. Parselin kuzeyinde Hisaia Caddesi, batısında Sperxeiou Caddesi, güneyinde A.Dimitriou Caddesi bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parsel, eğimin düşük olduğu yerlerden birisidir. Parselin kuzeydoğu sınırında konumlanan yapının kuzeybatı cephesi avluya bakmaktadır.

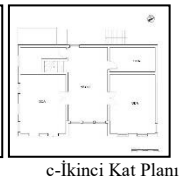
MEKAN KURGUSU

a- Zemin Kat Planı

b- Birinci Kat Planı

c-İkinci Kat Planı

Zemin kata erişim hem avludan hem de A. Pavlu Caddesi üzerinden sağlanmaktadır. Bu cadde üzerinden yapıya direk olarak erişim sadece bu kapı ile sağlanmaktadır. Hayatın kuzey ve güney odalarında bulunan odalardan oluşan zemin katın, kuzeybatısında, diğer katlara erişim sağlayan ahşap merdiven bulunmaktadır. Zemin katın doğu cephesine yaslanan odalarında, sokağa bakan kare bicinde ve demir parmaklıklı pencereler bulunurken, sadece kuzeydoğu odasında avluya bakan tek bir pencere bulunmaktadır. Zemin katın kuzeybatısında bulunan ahşap merdiven ile erişim sağlanan ve L biçiminde olan birinci kat, zemin kat ile benzer plan özelliklerine sahiptir. Kuzey cephesine yaslanan iki oda ile doğu cephesine yaslanan bir oda ve bu odadan erişilen iki yardımcı mekândan oluşur. Birinci kata aynı zamanda yapının avlusunda bulundan merdiven ile de erişim sağlanmaktadır. Doğu cephesine yaslanan, kuzeydoğu ve güneydoğu odalarına, sokağa bakan üç pencere ile aydınlatılmış hayattan iki kanatlı ahşap kapılar ile giriş sağlanmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

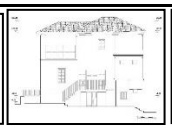
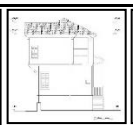
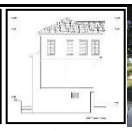
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

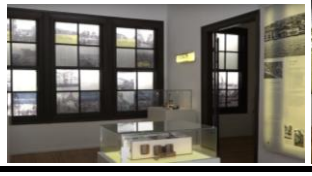

a-Güneydoğu Cep. b-Kuzeybatı Cep. c-Kuzeydoğu Cep. d-Güneybatı Cep. e-Güneydoğu Cep. f-Batı Cep. g-Kuzeybatı Cep.

Güneybatı ile kuzeydoğu cephelerinin zemin katı ile birinci neredeyse tamamen sağır iken ikinci kat ahşap kapaklı pencereler ile aydınlatılmıştır. Yapının avluya bakan kuzeybatı cephesi, güneydoğu cephesine rağmen daha sade ve daha az pencere açıklığına sahiptir. Zemin katta, sadece ahşap kapı ve yardımcı mekânın küçük penceresi bulunmaktadır. Ahşap merdivenle erişim sağlanan birinci katta, girişin iki yanında ahşap kapaklı iki pencere bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

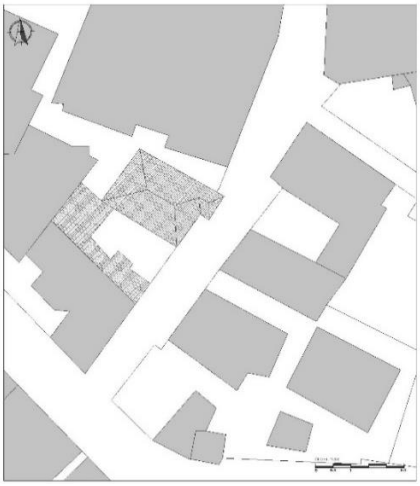

Yapının iç mekânında herhangi bir süsleme özelliği bulunmamaktadır. Ahşap zemin ve tavanı bulunan yapıda, iç mekân oldukça sadedir.

NO:48 AKRİTA CADDESİ NUMARA 3 EVİ

YAPININ KONUMU

BÖLGE: ORTA MAKEDONYA | ŞEHİR: SELANİK

ADRESS: AKRİTA CADDESİ NUMARA 3

Akrita Caddesi Numara 3 Evi Vaziyet Planı

Akrita Caddesi Numara 3Evi Görünümü (Sotiria, 2016:62)

Yapının bulunduğu parselin kuzeydoğusunda, Akrita Caddesine paralel olarak konumlanmıştır. Yapının çevresi taş duvarlar ile çevrili iken yapı, kuzeyde komşu yapı ile ayrık nizamda yaslanırken, yardımcı mekânların güney ve batıda bitişik nizamda yapılara yaslanır. Güneybatı cephesi avluya bakan yapının, avlusunda iki tane yardımcı mekân vardır. Avlunun batısında, iki katlı bir yardımcı mekân vardır. Zemin katına girişi avludan yapının doğusundan olan mekânın ikinci katına erişim, ana yapıdan sağlanmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a- Bodrum Kat Planı b-Zemin Kat Planı c- Birinci Kat Planı

Yapının bodrum kat planı, avluya bakan cephede üç pencere ile aydınlatılmış hayat ile kuzeydoğu cephesinde bulunan ve aydınlatılmamış iki odadan oluşmaktadır. Girişin tam karşısında, kuzeydoğu odasına yaslanan ve her ikisinde girişi hayattan sağlanan iki oda bulunmaktadır. Birinci kata, yine zemin katta olduğu gibi dışarıdan merdiven ile erişilmektedir. Avluya açılan tek bir pencere ile aydınlatılmış hayatın çevresinde odalar bulunmaktadır. Hayatın, solunda bulunan güneybatı odası, avluya açılan iki pencere ile aydınlatılmaktadır. Güneybatı odasından, girişin solunda bulunan duvardan kapı ile yardımcı bir mekâna erişim sağlanmaktadır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

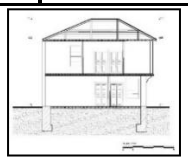
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

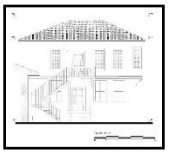
CEPHELER VE KESİTLER

a-Kesit

b- Güneydoğu Cephesi

c-Güneybatı Cephesi

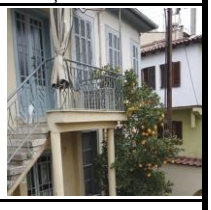
d-Güneybatı Cephesi (Sotiria, 2016:62)

b- Güneydoğu Cephesi (Sotiria, 2016:62)

Zemin kat ile birinci katın arasında ahşap yatay silme bulunmakta ve katlar arası farklılık belirginleştirilmektedir. Zemin kat ile aynı pencere düzenine sahip olan birinci katta pencerelerde ahşap kapaklar bulunmaktadır. Akrita Caddesine bakan güneydoğu cephesinde, zemin katta demir parmaklıklı iki pencere bulunurken, birinci kat ile zemin kat arasındaki katlar arası fark, ahşap yata silmeler ile ayrılmıştır. Birinci katın güneydoğu ve kuzeydoğu odalarında, Akrita Caddesi yönüne doğru bulunan konsol çıkmalar ile bu çıkmaları destekleyen ahşap eli böğründeler bulunmaktadır. Birinci katta, ahşap kapaklı pencereler bulunmaktadır. Güneydoğu odasının konsol çıkması, kuzeydoğu odasının konsol çımasından daha az iken aynı zamanda bura tek pencere, kuzeydoğu odasında ise iki pencere bulunmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-	-			

SÜSLEME VE ESTETİK

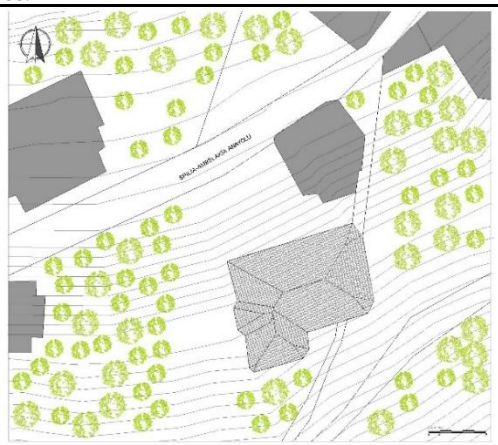
Çalışma esnasından, yapının iç mekânına erişimi ve fotoğraflarının çekilmesine kullanıcı tarafından izin verilmemiştir.

NO:49 **SWARTZ KONAĞI**

YAPININ KONUMU

BÖLGE: THESSALYA | ŞEHİR: LARISSA

ADRESS: AMBELAKİA KASABASI

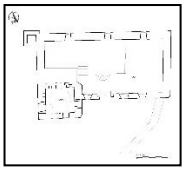
Swartz Konağı Vaziyet Planı

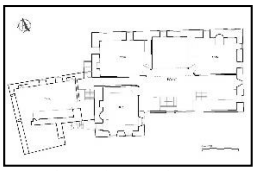
Swartz Konağı Görünümü

Yapının bulunduğu parsel sınırlandırılmamış olmakla birlikte, yapının bulunduğu alanın kuzey ve güneyinde sokak, batısında ve güneybatısında yeşil alan ve kuzeydoğusunda ayrık nizamda konut bulunmaktadır. Yapının kuzey cephesi bakmaktadır. Yapıdan dışarıya doğru taşan 40cmlik saçaklar bulunurken, özgün kiremit kaplaması alaturka kiremit olan kırma çatıyla örtülüdür.

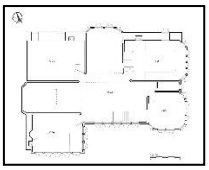
MEKAN KURGUSU

a-Bodrum Kat Planı

b-Zemin Kat Planı

c-Birinci Kat Planı

Yapı zemin kat üzeri iki kattan oluşmaktadır. İç ve dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar olan zemin kat, L biçimindedir. L biçiminin güneybatısında, tek bir oda bulunmaktadır. Bu oda aynı zamanda avluya da bakan ve bu cepheden aydınlatan iki penceresi bulunmaktadır. Birinci katın, dış duvarlarının tamamı yığma taş duvar iken, iç duvarları ile güney dış duvarı ahşap karkastır. Yapının kuzey cephesine yaslanan iki oda ve güney cephesine yaslanan tak bir oda bulunmaktadır. Güney batı odasının yanından, daha sonraki dönemlerde inşa edildiği düşünülen, yapıyla bitişik nizamda tek bir mekân daha bulunmaktadır

YAPIM TEKNİKLERİ VE

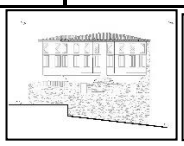
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

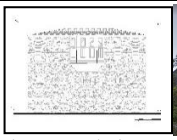
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

CEPHELER VE KESİTLER

a-Doğu Cephesi Görünüşü

b-Kuzey Cephesi Görünüşü

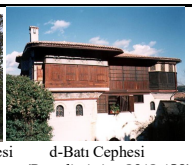
a-Kuzey Cephesi (Müllerschön,2019)

b-Doğu Cephesi (Müllerschön,2019)

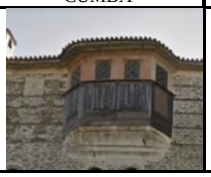
c-Güney Cephesi (Kara, 2019)

d-Batı Cephesi (Papadimitriou,2012:139)

Yapının cepheleri oldukça yalın ve sadedir. Kuzey cephesinin konsol çıkmanın bulunduğu kısım sıvalı iken, geri kalan bütün cephe sıvasızdır. Zemin katta çok küçük ve yüksekte bulunan üç pencere bulunurken, birinci katta merkezde iki tane yan yana ve sağ ve solunda ikişer tane daha ayrı kemerli pencereler bulunmaktadır. Birinci katın merkezindeki konsolda merkez de iki ve yanlarda birer tane tepe penceresi bulunurken, altlarda ahşap kapaklı pencereler bulunur.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

(Papadimitriou, 2012:140-141)

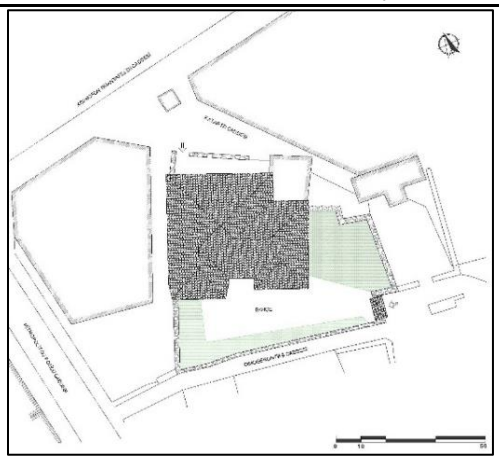
Yapının birinci katındaki köşk alanlarının bir tanesinde, bitkisel motifli bezemeler dışında, kolonların bulunduğu alanın tam merkezine gelecek şekilde şehir tasviri yer almaktadır. Bu kısmın altında bulunan musandıralarda ise geometrik desenli ahşap oyma ve renklendirme teknikleri görülmektedir.

NO:50 **VOURKAS KONAĞI**

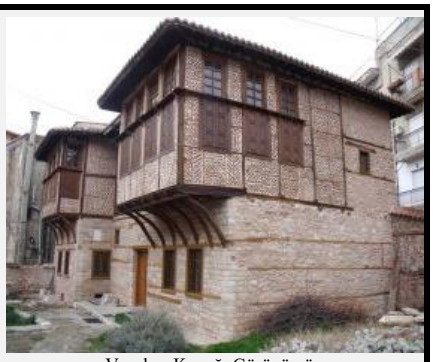
YAPININ KONUMU

BÖLGE: BATI MAKEDONYA | ŞEHİR: KOZANA

ADRESS: DİMOGERONDİAS CADDESİ NUMARA 10

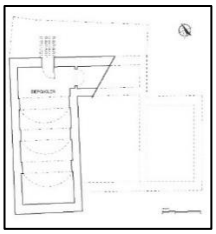
Vourkas Konağı Vaziyet Planı

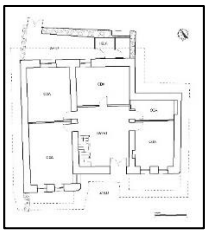
Vourkas Konağı Görünümü

Parselin kuzeyinde Katartzi Caddesi, batısında Mitropolitou Caddesi, güneyinde Dimogerondias Caddesi bulunmaktadır. Yapının bulunduğu parsel, eğimin en düşük olduğu yerlerden birisidir. Parselin doğu sınırında konumlanan yapının kuzeybatı cephesi avluya bakmaktadır. Parselin kuzeydoğu sınırında, sokağa paralel olarak konumlanan ve geç dönemlerde inşa edildiği düşünülen, hela olarak kullanılmış tek katlı bir yardımcı mekan bulunmaktadır.

MEKAN KURGUSU

a-Bodrum Kat Planı

b- Zemin Kat Planı

c- Birinci Kat Planı

Batı ve kuzeybatıda sıra odalar ve güneyde ahşap merdiven ile çevrili zemin kata erişim, güneybatıdan, çift kanatlı ahşap kapı ile sağlanmaktadır. İç duvarların kuzey ve güneydeki duvarlara yaslanan iç duvarlar dışında bütün iç duvarları ahşap karkastır. Bu katın batı ile doğu cepheleri dışa tamamen kapalı iken kuzey ve güney cepheleri ile avlulara bakmaktadır. Batı ve kuzey duvarının bir bölümü kaba yonu örgülü yığma taş duvar iken geri kalan bütün iç ve dış duvarlar ahşap karkas sistem olan birinci kata erişim, girişin solunda bulunan ahşap merdiven ile sağlanır.

YAPIM TEKNİKLERİ VE

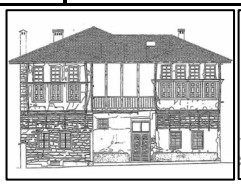
YAPIM TEKNİKLERİ

Zemin ve birinci tüm dış duvarı hariç hepsi yığma taş duvar iken, geri kalan bütün iç duvarlar ahşap karkastır. Bölgede kullanılan yapım teknikleri referans alındığında, iç duvarlarda bağdadi tekniğinin kullanıldığı düşünülürken, ahşap karkas sistemin, dolgu malzemesi olarak tuğla veya taş kullanılmış olabileceği düşülmektedir.

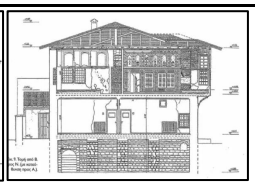
YAPIM MALZEMESİ

Yapım malzemesi olarak yapıda ağırlıklı olarak, taş ve ahşap birlikte kullanılmıştır. Pencere doğrama ve kapakları ile kapılar da ahşap malzeme kullanılırken, duvar yapımında taş kullanılmıştır. Demir parmaklıklarda ise malzeme olarak az işlenmiş metal kullanılmıştır.

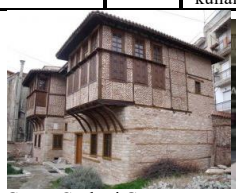
CEPHELER VE KESİTLER

a-Güney Cephesi Görünümü

b-A-A Kesiti

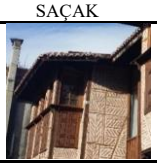
c-Güney Cephesi Görünümü

d-Kuzey Cephesi Görünümü

Yapının zemin katı tamamı ve birinci katın kuzeybatı, kuzeydoğu cepheleri ile kuzey duvarının yarısı sıvasızdır. Kaba yonu yığma taş örgülü zemin katın, ahşap hatılları görülmektedir. Zemin katın küçük ve kare biçimine yakın ve ahşap doğramaları olan pencerelerin demir parmaklıkları vardır. Pencerelerin ve giriş kapısının alt ve üstlerinde ahşap lentoları bulunmaktadır. Birinci katın giriş cephesinde düz konsol çıkmalar bulunmaktadır. Ahşap döşeme kirişleri görülen konsol kirişler yapının güneybatı ile güneydoğusunda oda genişliği kadar iken, bu odalar üç yönden de pencereler ile aydınlatılmaktadır.

MİMARİ ÖGELER

KAPI DÜZENİ	PENCERE DÜZENİ	SAÇAK	CUMBA	ÇIKMALAR
-				Yapıda çıkma bulunmamaktadır

SÜSLEME VE ESTETİK

Yapının birinci katı, süslemelerin en yoğun olduğu kısımdır. Hayat kısmının sağında yer alan köşk kısmı, ahşap kolon ve kemerler dışında, yoğun ahşap tavan süslemelerine de sahiptir. Tavanın göbek kısmını oluşturan, sekizgen kasnak bitkisel motifler ile bezenmiştir. Bitkisel motiflerle bezeli kısımların arası çitari ile süslenmiş, tavan göbeği sekizgen kasnak ile kubbeye dönüştürülmüştür.